אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

2001-2002
תשס"ב

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
מיכאל שטיינהרט

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
דב לאוטמן

* * *

נשיא:
פרופ' איתמר רבינוביץ

רקטור:
פרופ' שמעון ינקלביץ

פרו-רקטור:
פרופ' נילי כהן

סגן רקטור:
פרופ' ישראל צנג

דקאן מחקר וסגן נשיא:
פרופ' יאיר אהרונוביץ

דקאן הסטודנטים:
פרופ' רות שלגי

מנהל כללי וסגן נשיא:
פרופ' ניב אחיטוב

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

נציב הקבילות:
פרופ' אהרן דותן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' משה סמיונוב

ראש מינהל הפקולטה:
מריאנה שדה (סידריס)

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
מרים סובלסון **פרחיה כהן**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

לתשומת לב ..... ז'
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ז'
לוח שנת הלימודים תשס"ב *2001/02* ..... ח'
צהרי יום ד' - סדרת הרצאות ..... ט'
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י'
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"ב
כתובת האוניברסיטה ..... י"ב
ענייני תלמידים - לאן לפנות ..... י"ג
המרכז למרשם ..... י"ד

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה ..... ט"ז
2. החלפת או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... ט"ז
3. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ז
4. רישום לקורסים ..... ט"ז
5. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ז
6. התנהגות בחדרי הלימוד ..... י"ז
7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... י"ז
8. נוהל הגשת עבודות ..... י"ט
9. ציונים ..... כ'
10. ציון גמר ..... כ'
11. מועד זכאות לתואר ..... כ'
12. אישורי לימודים ..... כ'
13. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ..... כ"א
14. היחידה להוראת שפות ..... כ"ב
15. היחידה ללימודי העברית ..... כ"ו

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ח
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ח
3. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... ל'
4. לימודים לאחר תואר ..... ל"ב
5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... ל"ב
6. משך הלימודים לתואר הראשון ..... ל"ג
7. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל"ג
8. פטור מתשלום שכר לימוד עבור שעות עודפות – לתלמידים מצטיינים ..... ל"ג
9. הענקת תארים ותעודות: ..... ל"ג
   - הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ג

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"ד
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"ד
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ה
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ה
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ה
6. עבודת גמר ..... ל"ה
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ו
8. קורסים עודפים לתואר ..... ל"ו

9. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל״ו
10. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל״ו
11. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג..... ל״ו
12. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב..... ל״ו
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -
"תקנון תלמידי מחקר" ..... ל״ז
הוועדה למחקרים בבני-אדם..... ל״ט
הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים ..... ל״ט
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... מ׳
2. ביה״ס לסטודנטים מחו״ל עייש לואי ..... מ״א
3. היחידה ללימודי העברית ..... מ״א
תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים ..... מ״א
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי..... מ״ב
2. חינוך גופני חובה ..... מ״ב
3. ספורט וחינוך גופני ..... מ״ג
4. המועדון לספורט, תרבות ונופש ..... מ״ג
5. מרכז עלית לספורט..... מ״ד
דקאנט הסטודנטים
1. מלגות וסיוע כלכלי ..... מ״ד
2. שירות לסטודנט (בעיות אקדמיות, מילואים, ולת״ם, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות)..... מ״ה
3. ייעוץ לימודי ומקצועי ..... מ״ה
4. שירות פסיכולוגי..... מ״ו
5. היחידה למעורבות חברתית..... מ״ו
6. הכוון תעסוקתי..... מ״ז
7. רווחת הסטודנט והמרכז לעולה ..... מ״ז
נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה ..... מ״ז
המרכז לקידום ההוראה..... מ״ח
ספריות האוניברסיטה – שעות פתיחת הספריות..... מ״ח
- תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה..... מ״ט
נוהל למניעת הטרדה מינית..... נ׳
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... ס׳
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ״ג) ..... ס׳
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו׳) ..... ע״א
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ע״ג
תחזוקה ..... ע״ג
פעילות ציבורית בקמפוס ..... ע״ג
אגודת הסטודנטים ..... ע״ה
מבקר האוניברסיטה ..... ע״ז
דיונון ..... ע״ז
טיפול שיניים לתלמידים ..... ע״ז
מרפאת האוניברסיטה..... ע״ז
שירותי רפואה דחופה..... ע״ח
שירותי מזון..... ע״ח
תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה״ס - ראה לאחר המבוא.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה. כל תלמיד אוניברסיטה כפוף להוראות האוניברסיטה ותקנוניה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה. לנוחיות התלמידים ניתן לעיין בנהלי האוניברסיטה ביחידות הלימוד ובדקאנט הסטודנטים.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

כמו כן, מומלץ לסייר באתר האינטרנט של האוניברסיטה בכתובת:
http://www.tau.ac.il/

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המבקשים לפרסם את עבודות הגמר שהכינו במסגרת לימודיהם יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה רק לאחר קבלת אישור המנחה.

2. במקרה ש ניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפנייה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פנייה של האוניברסיטה, אלא פנייה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשס"ב 2001/2002 *

היום הראשון ללימודים	21.10.2001	יום א' ד' בחשון
חופשת החנוכה	16.12.2001	יום א' א' בטבת
היום האחרון לסמסטר הראשון	25.1.2002	יום ו' י"ד בשבט
היום הראשון לסמסטר השני	24.2.2002	יום א' י"ב באדר
חופשת פורים**	26.2.2002	יום ג' י"ד באדר
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	22.3.2002	יום ו' ט' בניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	7.4.2002	יום א' כ"ה בניסן
יום הזיכרון לחללי צה"ל **	16.4.2002	יום ג' ד' באייר
יום העצמאות	17.4.2002	יום ד' ה' באייר
יום הסטודנט ***	9.5.2002	יום ח' כ"ז באייר
חופשת שבועות	16.5.2002	יום ה' ה' בסיון
	17.5.2002	יום ו' ו' בסיון
היום האחרון ללימודים	7.6.2002	יום ו' כ"ז בסיון
טכסי זיכרון		
עצרת לזיכרו של יצחק רבין ז"ל	~~28~~ 29.10.2001	יום ~~א'~~ ב' י"~~א~~ ~~ב~~ בחשון
טכס יום השואה	9.4.2002	יום ג' כ"ז בניסן
טכס יום הזיכרון לחללי צה"ל	15.4.2002	יום ב' ג' באייר

בימים אלה יופסקו הלימודים לשעה בין 12:00-13:00.

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	30.6.2002	יום א' כ' בתמוז
צום ט' באב **	18.7.2002	יום ה' ט' באב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	5.9.2002	יום ה' כ"ח באלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשס"ג 2002/3	13.10.2002	יום א' ז' בחשון

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים-בקורסים המחייבים זאת-עם תום סמסטר ב'.
** ביום זה לא יתקיימו לימודים ובחינות.
בערב פורים ובערב יום הזיכרון לחללי צה"ל יופסקו הלימודים החל בשעה 18:00
*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.
**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.
ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

סדרת הרצאות בחסות הרקטור

בשנת הלימודים תשס"ב יתקיימו הרצאות צהרי יום ד'
בין השעות 12:00 - 14:00 באודיטוריום בר-שירה:

בסמסטר א' ירצה **פרופ' דן גראור** על הנושא:

"גנים, גנומים והנדסה גנטית וגנאתיקה"

בסמסטר ב' ירצה **ד"ר תומר לב** על הנושא:

"קלסיקה עכשיו: המוזיקה האמנותית ואנחנו
בפתח המאה ה-21"

מועדי ההרצאות יפורסמו על לוחות המודעות בסמוך לפתיחת כל סמסטר.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות
אמנות התאטרון
האקדמיה למוזיקה ע"ש סמואל רובין
מוזיקולוגיה
התכנית הרב תחומית באמנויות
קולנוע וטלוויזיה
תולדות האמנות
תכנית הלימודים הפקולטטית באמנויות
תכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיסיקלית
הנדסת סביבה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בין-תחומיים
הנדסה ביו-רפואית
תכנית משולבת בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה ובמדעי המחשב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

כלכלה
לימודי עבודה
בי"ס לממשל ומדיניות:
התכנית למדיניות ציבורית
לימודי ביטחון
מדע המדינה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת
פסיכולוגיה וביולוגיה עם התמחות במדעי המוח
תכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז

מדעי הצמח
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה
נוירוביוכימיה
נוירוביולוגיה
גנטיקה
תכנית משולבת בפיזיקה וביולוגיה
תכנית לימודים משולבת לתואר ראשון במדעי החיים ובמדעי הרפואה
ביולוגיה ומדעי המחשב עם התמחות בביואינפורמטיקה
ביולוגיה ופסיכולוגיה עם התמחות במדעי המוח

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה וסביבת האדם
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה
לימודים קלאסיים
הלשון העברית והלשונות השמיות
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים
תלמוד
תכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW

ביה"ס לחינוך

הוראת המדעים
היבטים התפתחותיים בחינוך
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיזיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיזיקה ואסטרונומיה
פיזיקה יישומית
תכנית משולבת במדעי המחשב ובהנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית משולבת בפיזיקה ובהנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית משולבת בפיזיקה וביולוגיה
מתמטיקה + שתי חטיבות מורחבות (מתוך: פסיכולוגיה, פילוסופיה, כלכלה)
מדעי המחשב וביולוגיה עם התמחות בביואינפורמטיקה

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות ארגונית
תקר ביצועים והחלטות
טכנולוגיות ומערכות מידע
מימון וחשבונאות
ניהול השיווק
מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע
מב"ע למנהלים
מב"ע למנהלים בינלאומי קלוג-רקנאטי
בית ספר לניהול היי-טק
לימודי המשך (לבעלי תואר שני)

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

חוגים קדם-קליניים:
אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם ורפואה מולקולרית

חוגים קליניים:
אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גינקולוגיה ומיילדות
דרמטולוגיה
דימות
המטולוגיה
הרדמה וטיפול נמרץ
כירורגיה
נוירולוגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לניהול)
בריאות בתעסוקה

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים)

ביה"ס למקצועות הבריאות
הפרעות בתקשורת
סיעוד
פיזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

תכנית לימודים משולבת לתואר ראשון במדעי החיים ובמדעי הרפואה

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימודים לקראת "תעודה"

הוראה	-	במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב	-	במסגרת הפקולטה למדעים מדויקים
אמן	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
פסיכולוגיה רפואית	-	במסגרת הפקולטה למדעי החברה.
שמאות וניהול מקרקעין	-	במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עריכה לשונית	-	במסגרת הפקולטה למדעי הרוח
תרגום ועריכת תרגום	-	במסגרת הפקולטה למדעי הרוח

כן מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

כתובת האוניברסיטה:

אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, ת"ד 39040

תל-אביב 69978

כתובת אתר האוניברסיטה באינטרנט:

www.tau.ac.il

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים על ידי הפקולטה או יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בתופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג או ראש המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג או ראש המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עימו.

4. **מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס** - בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה או מזכיר ביה"ס** - בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה או אצל מזכיר ביה"ס לאחר תיאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** - בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה או ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה או ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה או ראש ביה"ס** - תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה או לראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן או מזכירות ראש ביה"ס בקשה, ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן או ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה בפרק דקנאט הסטודנטים בהמשך.

9. המזכירה האקדמית - בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה, בביה"ס או בדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

10. **נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה** - ראה בפרק נציב הקבילות בהמשך.

11. **הטרדה מינית** - פרופ' רות בן ישראל מהפקולטה למשפטים מכהנת בתפקיד נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות לפרופ' בן ישראל בטל' 6408370. מר דוד איתן מכהן בתפקיד סגן נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות למר איתן בטל' 6407640. פרטים נוספים ראה בפרק "נוהל למניעת הטרדה מינית" בהמשך.

המרכז למרשם

במסגרת המרכז למרשם פועלות היחידות האלה:

א. **משרד הרישום והקבלה** - טל' 6405550 פקס 6406722
משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההתלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.
פרטים נוספים מתפרסמים בחוברת המידע למועמדים.

ב. **שירותי תלמידים וקורסים:**

1. **מדור תלמידים** - טל' 6408331 פקס 6406721
מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה. (ראה להלן אישורי אונידע).

2. **מדור קורסים**
מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים האלה: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. **המשרד לשכר-לימוד** - טל' 6408318 פקס 6406720
משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש יולי. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קיבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה.
בנוסף לשכר הלימוד, על התלמיד לשלם גם עבור שירותי רווחה ושירותי אבטחה. יחד עם זאת, תלמיד הבוחר שלא לשלם בעבור שירותי רווחה ובעבור שירותים אלה כלבד, חייב להודיע על כך מראש ולפני תשלום שכר הלימוד, באמצעות הטופס הנמצא בחוברת "שכר לימוד". תלמיד שלא ישלם עבור שירותי רווחה לא יקבל שירותים מסוימים כמפורט בחוברת הנ"ל. המשרד לשכר לימוד מטפל גם בהוצאת כרטיס נבחן לסמסטר א' ו-ב'.
פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. **היחידה למיון ומחקר** - טל' 6407921
יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שירות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. **מידע ממוחשב לסטודנטים**

1. **שירותי אינטרנט www.tau.ac.il**
באתר האוניברסיטה ניתן לקבל מידע כללי ומידע אישי: מידע כללי בנושאי רישום לאוניברסיטה, חתכי קבלה ליחידות הלימוד, חישוב מרכיבי הציונים לקבלה, חישוב ממוצע בגרות ועוד.
מידע אישי בנושאים הבאים: מאזן שכר לימוד, מערכת השעות לסמסטר, רשימת הקורסים והציונים, רישום לקורסי ספורט ואנגלית, רישום לקורסים בשיטת הבידינג, ביטולי קורסים בתקופת השינויים, רישום לקורסי שפות ועוד.

2. **"אונידע"** - תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם תדפיסים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פירוט חשבונות שכר-לימוד; מערכת שעות.
חלק המתדפיסים ניתנים ללא תשלום. פרטים מדויקים על גובה התשלום בתמורה לתדפיסים אחרים מופיעים על מסכי האונידע.

3. **מענה קולי** - מערכת ממוחשבת, שבאמצעותה ניתן להתקשר בטלפון צלילים ולקבל מידע כללי ומידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, חתכי קבלה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (32 קוים) - 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש מספר זיהוי וקוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למרשם. כן, ניתן לברר את הקוד באונידע.
באמצעות המענה הקולי מתבצעת גם ההרשמה לקורסי ספורט ולקורס ברמת "בינוני" באנגלית.

משרדי המרכז למרשם נמצאים בבניין המרכז למרשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה). המענה הקולי של המרכז למרשם - 6428555.

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למרשם:

ימים א' עד ה', בין השעות	09.00 עד 12.00
יום ג' בין השעות	09.00 עד 15.00

בימי חג, בערבי חג, ובחול המועד פסח וסוכות אין קבלת קהל.
בחודשים פברואר, ספטמבר ואוקטובר, תתקיים קבלת קהל בימי ג' עד השעה 16.00.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו באחת מיחידות המרכז למרשם, יפנה בכתב, בדואר או בפקס 6408371 למנהלת המרכז למרשם או יפנה למזכירת המרכז לצורך קביעת מועד לפגישה.

העישון באוניברסיטה מותר רק בפינות הכתומות.
חל איסור מוחלט על עישון בחדרי הרצאות ואולמות.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה או יחידת הלימוד בה הוא לומד, ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. החלפת חוג או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף או להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".
פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים יחל ביום תחילת הלימודים באוניברסיטה (ולא ביום שבו עבר התלמיד לחוג או למסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

3. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, כפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למרשם לפני תחילת שנת הלימודים. הפקולטות לאמנויות, למשפטים, למדעי הרוח, למדעי החברה ולניהול מאפשרות לכל תלמידיהן ללמוד במקביל בחוג נוסף. (אין נדרשת פנייה לוועדת הוראה).
כאמור, עליו לעבור את הליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף שבו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים או תעודות, יחויב בצירוף של שכר הלימוד שאותו הוא חייב בגין כל תואר בנפרד. (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

4. רישום לקורסים

הרישום לקורסים מתקיים בסמוך לתחילת שנת הלימודים או בסמוך לתחילת כל סמסטר.
מועדי הרישום בכל יחידת לימוד מובאים לידיעת הסטודנטים. כל רישום/שינוי ייערך במועדים אלה בלבד.
לאחר סיום תקופת הרישום והשינויים מוטלת על התלמיד האחריות לבדוק את פלט הרישום לקורסים.
לתשומת לב, לאחר סיום תקופת הרישום לקורסים מתבצע חישוב שכר הלימוד. לצורך החישוב יילקחו בחשבון כל הקורסים שאליהם רשום התלמיד.
פרטים נוספים על סדרי הרישום לקורסים מתפרסמים בפרק החוג/הפקולטה בהמשך.

5. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים.
ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או לא השתתף באורח פעיל בו, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
ג. חל איסור על רישום לקורסים התופפים בשעות הלימוד שלהם.

---

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

6. התנהגות בחדרי הלימוד

א. האכילה אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
ב. העישון אסור בכל בנייני הקמפוס לרבות פרוזדורים, למעט בפינות הכתומות שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה.
ג. אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים בידיעון זה וכן על לוחות המודעות.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן רק בחדר שבו הוא רשום.
(2) על הנבחן להיכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיפים 5 ו- 10.
(3) בעת כניסתו לבחינה יציג הנבחן בפני המשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.
(פטורים מהצגת כרטיס נבחן מי ששילמו את מלוא שכר הלימוד במועד, וקבלו כרטיס נבחן עליו רשום "לא לתשלום". תלמידים אלה מופיעים ברשימת הנבחנים כ"לא חייבים").
(4) עם כניסתו לחדר הבחינה ינית הנבחן בכניסה את תפציו לרבות מכשירי קשר ואמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים, כשהם כבויים ויצטייד אך ורק בחומר המותר לשימוש בבחינה, יתיישב במקום שנקבע לו על ידי המשגיח ויימנע משיחות.
במשך כל הבחינה חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה או בסמוך לו, כל חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, פרט לחומר שהשימוש בו הותר בכתב על ידי המורה.
(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה ייחשב כאילו שנבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט שלא לכתוב את הבחינה, לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים על גבי המחברת והחזיר את המחברת ואת טופס הבחינה. ציונו בבחינה יהיה "0".
(6) הנבחן יעיין בטופס הבחינה רק לאחר מתן רשות לכך מאת המשגיח.
(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.
(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן את הפרטים הנדרשים על מחברת הבחינה במקום המיועד לכך בלבד. אין לכתוב את השם או כל פרט מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה.
(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין על גבי כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.
(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב יד ברור ונקי. נבחן הבוחר לכתוב טיוטה יעשה זאת בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה ויציין בראש העמוד "טיוטה".
לא ישתמש נבחן בטופס הבחינה או בכל נייר אחר לצורך כתיבת טיוטה.
אין לתלוש דפים ממחברת הבחינה..
(9) לא ייכנס נבחן לחדר הבחינה לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או של ממלא מקומו.
(10) לא יעזוב נבחן את מקומו ולא ישוחח עם זולתו במהלך הבחינה.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים את ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.

---

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

נבחן היוצא מן החדר במהלך הבחינה לאחר שהורשה לעשות כן, חייב להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.

(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגית בתוקף תפקידו.

(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה יחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.

(13) נבחן שינהג בניגוד לכללי הוראה זו ונספחיה, צפוי להפסקת בחינתו על ידי המורה ואף להעמדה לדין משמעתי.

מועד או הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) **זכאות:**

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:

1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.

2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) **שירות מילואים ביום הבחינה:**

תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג או פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג או הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) **שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:**

תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים האלה:

1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.

2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א' או מועד ב' בקורס סמסטריאלי, הניתן יותר מפעם אחת בשנה, ייבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.

תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו שההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) **סייגים:**

תקנות המועד או ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שאינו עונה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) **אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:**

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:

1) טופס 3021

2) טופס 3010

3) טופס 510 - אישור חד-יומי בצירוף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

הסדר בחינות מיוחד לסטודנטיות לאחר לידה

סטודנטית שילדה ועקב הלידה נעדרה מבחינות שהתקיימו בתוך שלושה שבועות מיום הלידה, תהיה זכאית למועד בחינה נוסף.

הסדר בחינות מיוחד לתלמידים עם לקויות למידה

תלמידים עם לקויות למידה זכאים להתאמות מסוימות עקב הלקות שלהם, על-מנת לתת להם הזדמנות שווה להצליח בבחינות.

הזכאות להתאמות מבוססת על חוות הדעת הניתנת ע"י "השרות הפסיכולוגי" (של דקאנט הסטודנטים) בתאום עם ועדת ההוראה של החוג/פקולטה.

סטודנט המבקש התאמות בשל לקות למידה חייב לעבור אבחון "בשירות הפסיכולוגי" (גם אם בידיו תוצאות אבחונים אחרים).

עקב רשימת המתנה ארוכה מומלץ לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר - רצוי עוד לפני תחילת שנה"ל. טלפון לבירורים והזמנת ראיון: 6408505.

8. נוהל הגשת עבודות

להלן קטעים מתוך נוהל הגשת עבודות (013-12):

(2) "תלמיד" מי שלומד באוניברסיטת תל-אביב. לרבות מי שהופסקו לימודיו מסיבה כלשהי וחרף ההפסקה קיבל היתר מאת ועדת ההוראה הפקולטטית או מבית הדין המשמעתי להגיש עבודה.

"עבודה" כל עבודת בית לרבות בחינת בית, עבודת גמר של קורס, עבודה סמינריונית, דו"ח מעבדה או דו"ח ניסוי, ועבודות גמר לתארים שני ושלישי.

"מורה" מי שהורה לתלמיד להכין עבודה או מי שמנחה את התלמיד בהכנתה.

(3) עבודה עצמית

3.1 כל עבודת המוגשת על ידי תלמיד חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של התלמיד בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.*

מורה רשאי להתיר מראש כי עבודה תוגש על ידי קבוצת תלמידים. היתר זה אינו חל על עבודות גמר לתארים שני ושלישי.

3.2 הגיש תלמיד עבודה למורה, רשאי המורה לזמנו להופיע בפניו כדי לבחון ידיעות התלמיד בנושא נשוא העובדה ולאמת כי העבודה הינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד.

3.3 נוכח המורה, כי עבודה המוגשת במסגרת התואר הראשון אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, יפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ויפנה תלונת *משמעת כנגד התלמיד*.

בעבודת גמר לתארים שני ושלישי יפנה המורה את המידע לוועדה הרלבנטית שתכריע בנדון. החליטה הוועדה, כי העבודה אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, תפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ותפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

(4) 4.1 הנתונים, נתוני העזר ותוצאות הביניים ששימשו בסיס לעבודה ואשר הוכנו על ידי התלמיד בתיאום עם המורה, יישמרו בידי התלמיד עד למתן ציון סופי לעבודה.

4.2 לא יגיש תלמיד אותה עבודה ביותר מקורס אחד באוניברסיטה.

4.3 על התלמיד להשאיר בידיו העתק של העבודה שהגיש.

4.4 בעבודות גמר לתארים שני ושלישי יש לנהוג על פי תקנות הלימודים הרלבנטיות.

(5) מועד ההגשה

העבודה תוגש במועד שנקבע להגשתה, או בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

לא נקבע מועד, יהא המועד האחרון להגשת העבודה לא יאוחר מסוף הסמסטר שלאחרי הסמסטר בו נלמד הקורס (לרבות סמסטר קיץ).

חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור המורה או ועדת הוראה של היחידה הנוגעת בדבר.

לא יהא באישור כנ"ל כדי לשמש עילה לסטייה מהוראות שכר הלימוד.

תלמיד שנקרא לשירות מילואים פעיל רצוף ומועד הגשת העבודה חל בתוך תקופת השירות או בסמוך אליה, יהיה זכאי לאורכה בהגשת העבודה, בתיאום עם מורה הקורס, לפחות כמשך שירות המילואים שלו.

(6) מסירת העבודה

התלמיד ימסור את העבודה לידי המורה אישית או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים הפקולטטית או באמצעות מחשב, בהתאם להנחיות שייקבעו על ידי היחידה.

(7) אופן הגשת העבודה

7.1 עבודה סמינריונית תוגש מודפסת.

7.2 עבודה אחרת תוגש בכתב יד קריא, מודפסת או באמצעות מחשב, על פי הכללים הנקבעים באותה יחידה.

הוגשה עבודה בכתב יד, שאינו קריא על פי שיקול דעת המורה, תוחזר לתלמיד כדי שיגישנה בשנית, מודפסת, במועד שייקבע על ידי המורה, ולא יאוחר מתום חודש

---

* אסורה הסתייעות כלשהי בעזרה חיצונית. כל ציטוט מחומר שפורסם או שעדיין לא פורסם מתוך: ספר, מאמר, עבודה, רעיון תוכנה, דיאגרמה, גרף וכדומה. יובא במרכאות עם התייחסות למקור בגוף העבודה וברשימה הביבליוגרפית (על פי כללי הכתיבה).

ימים מיום שהוחזרה העבודה לידי התלמיד. הנחיה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה.

7.3 עבודת גמר לתואר שני או שלישי תוגש בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(9) החזרת עבודות

9.1 עבודות גמר של קורס ועבודות סמינריוניות יימסרו לתלמידים או יופקדו במזכירות החוג או הפקולטה, בהתאם להנחיות הפקולטה.

9.2 הופקדו העבודות הנ"ל במזכירות יישמרו הן עד סוף הסמסטר שלאחר מועד פרסום הציון.

9.3 עבודות גמר לתארים שני ושלישי תישמרנה בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(10) הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי יסוד, וכל פקולטה רשאית לקבוע לעצמה כללים מחמירים מאלה.

9. ציונים

א. ציון מעבר

מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים על ידי המורה, בתחילת כל קורס. ציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב.

ב. מפתח הציונים

מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.

כישלון יצוין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. שיפור ציון חיובי

תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה או היחידה שבה הוא לומד.

נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא הציון הקובע.

10. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה או יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ואת דרך שקלולם. דרך השקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.

ציוני קורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.

לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

11. מועד הזכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום שבו השלים התלמיד את תובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה, תאריך הגשת עבודה, תאריך הגנה על תיזה לתואר שני).

12. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור:

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.

ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום בעד האישור.
בעד כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:

תרגום תעודה מעברית לאנגלית -	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה -	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית) -	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר או תעודה -	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג -	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור לסטאז' -	ניתן לקבל בפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסוימת -	ניתן לקבל במרכז למרשם
העתק כרטיס נבחן -	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בפרק "המרכז למרשם".

13. הפסקת לימודים וחידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למרשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית.** כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למרשם על קבלת ההודעה האישית.
חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצוינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.
לתשומת לב, תיקו של תלמיד בהפסקת לימודים ישמר במשך 7 שנים בלבד.*

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד ביחידה שבה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש במשרד הרישום והקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.
(2) תלמיד שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה שבה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה או הסמסטר הבא בעת הפסקת לימודיו יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסימסטר שבו מבקש הוא לחדש את לימודיו, או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם על ידי הפקולטה או בית-הספר כפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.

---

* רשומת הלימודים הניתנת במהלך הלימודים או בעת הפסקת לימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל רישום לקורס) וכל הקורסים שאליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.
(3) חידוש לימודים לתואר ראשון כפוף לנוהל "התיישנות לימודים" המפורט בהמשך. בלימודי התואר השני נהוגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

14. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות שונות. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות שיכשירו את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בתוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, לכן הנוכחות בהם הינה חובה, פרט למילואים או למחלה (יש להמציא אישור מתאים).

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

(4) הרישום ייערך בתאריכים 16.10.01-23.09.01. נא עיין בסעיף ח' – רישום לקורסים.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה חייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי מבחן המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" **תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה** (פרק זמן זה יחושב עפ"י לוח השנה הקלנדרית). היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד. על כל תלמיד לבדוק בידיעון הפקולטה בה הוא לומד.
תלמיד המחליף חוג לימודים חייב להגיע לרמת "פטור" תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה ולא מתחילת לימודיו בחוג החדש הנ"ל.

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום ישתתפו בקורסים מתאימים ויהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים הנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחייה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.
תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.
תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.
תלמיד התואר השני, בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" מחו"ל, ממוסד בו שפת ההוראה אינה אנגלית או מועמד בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מתואר "בוגר אוניברסיטה" של אוניברסיטת תל-אביב, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית, עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני.
תלמידים אלה ידרשו להיבחן בבחינת אמי"ר.
הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" שהושג בבחינה הפסיכומטרית או בבחינת אמי"ר - ראה סעיף ד (3) בהמשך.

(2) בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" מישראל או בעלי תואר זהה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל או בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" ממוסד מוכר בחו"ל ששפת ההוראה בו אנגלית.

(3) תלמידים שלמדו שנתיים לפחות - ברמה תיכונית (כיתות י״א-י״ב) או ברמה על-תיכונית - בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

(4) תלמידים שסיימו בהצלחה במסגרת שנת לימודים בטכניון או באוניברסיטה בארץ קורס המעניק פטור מאנגלית.

(5) תלמידים שסיימו בהצלחה, במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק ״פטור״ באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח - בציון 70 לפחות) במסגרת שנת לימודיהם במוסד זה, בתנאי שהקורס הוכר ע״י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת״א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד שבו למדו, כו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

הערות:

מועמדים אשר קיבלו ״פטור״ ע״ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת״א.

הכרה בקורסים כאמור בסעיפים 4 ו5- כפופה ל״נוהל התיישנות לימודים לתואר ראשון״.

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון הוא חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ניתן להבחן גם בנפרד בבחינת אמי״ר.

מבחן המיון מסווג לשש רמות: נכשל, בסיסי, בסיסי 2, בינוני, מתקדמים ופטור.

(2) תוצאות המבחן באנגלית נשלחות לבית הנבחנים בדואר על-ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. מועמד חייב לברר את הרמה שאליה סווג בבחינה כדי לא לאחר את מועד הרישום לקורסים.

מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.

(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (עשר שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

(4) תלמיד ששלטונות האוניברסיטה אישרו חידוש לימודיו לתואר ראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת אמי״ר לפני חזרתו ללימודים ולהגיע לרמת ״מתקדמים״ לפחות.

הרמה באנגלית בהתאם לציון בבחינת המיון

הרמה באנגלית	פסיכומטרי/אמי״ר
נכשל*	עד 84 / 184
בסיסי	85-99 / 185-199
בסיסי 2	95-99 / 195-199
בינוני	100-119 / 200-219
מתקדמים	120-133 / 220-233
פטור	134+ / 234

* לנכשלים יתקיימו קורסים ברמות ב׳ וג׳, ראה פרטים בהמשך.

ציון ״אמיר״ מוכר על-ידי אוניברסיטת תל-אביב החל מדצמבר 1998.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת קורסים סמסטריאליים* וכן קורסים בעונת לימודי הקיץ ברמות: ב׳, ג׳, בסיסי, בסיסי 2, בינוני, בינוני+מתקדמים, מתקדמים, אנגלית למדעי הרוח, קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסי כתיבה מדעית

---

* הקורסים ברמות ב׳, ג׳ ובסיסי וכן הקורסים המתקיימים בעונת לימודי הקיץ הם בתשלום נוסף לשכר הלימוד הרגיל. הרישום לקורסים אלה מתקיים במזכירות היחידה. גם הקורס בינוני הוא בתשלום מיוחד נוסף לשכר הלימוד הרגיל. התשלום יגבה באמצעות מדור שכר-לימוד.

לתלמידי מחקר. לפתיחת קורס דרוש מספר משתתפים מינימלי. מידע על הרישום לקורסים – ראה בסעיף רישום לקורסים.

(1) **קורסים ברמות ב' וג' -**

רמה ב' (חתך פסיכומטרי 64-77) : סמסטריאלי ; 8 שעות שבועיות ; 3 פעמים בשבוע.
רמה ג' (חתך פסיכומטרי 78-84) : סמסטריאלי ; 8 שעות שבועיות ; 3 פעמים בשבוע.
בעונת לימודי הקיץ - קורסים מרוכזים בימים א'-ה', בבוקר (20 שעות שבועיות).

(2) **קורסים ברמת "בסיסי" - "בסיסי 2"**

א. בסיסי - (חתך פסיכומטרי 85-99) : סמסטריאלי ; 8 שעות שבועיות ; 3 פעמים בשבוע.
בעונת לימודי הקיץ, בימים א' עד ה'. בוקר או ערב (20 שעות שבועיות).

ב. בסיסי 2 - (חתך פסיכומטרי 95-99) - סמסטריאלי - 4 שעות שבועיות - פעמיים בשבוע.
בעונת לימודי הקיץ, בימים א', ג', ה'. בבוקר (12 שעות שבועיות).

(3) **א. קורסים ברמת "בינוני"**

(חתך פסיכומטרי 100-119) : סמסטריאלי ; 4 שעות שבועיות ; פעמיים בשבוע.
בעונת לימודי הקיץ, בימים א', ג', ה'. בוקר או ערב (12 שעות שבועיות).

ב. קורסים ברמת "בינוני+מתקדמים"

(חתך פסיכומטרי 100-119) : סמסטריאלי ; 8 שעות שבועיות ; 3 פעמים בשבוע.
לתלמידים הלומדים **בפקולטה למדעי הרוח בלבד,** אשר קיבלו בבחינה הפסיכומטרית רמת "בינוני" או סיימו קורס "בסיסי" בציון 80 ומעלה.

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים"**

(חתך פסיכומטרי 120-133) : סמסטריאלי ; 4 שעות שבועיות ; פעמיים בשבוע.
התלמיד חייב ללמוד במקביל ללימודיו ולהגיע לרמת "פטור" בהתאם לדרישות הפקולטה בה הוא לומד.
ציון עובר : 60 ומעלה, מדעי הרוח : 70 ומעלה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בעונת לימודי הקיץ, בימים א', ג', ה'. בוקר או ערב (12 שעות שבועיות) - בתשלום.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**

סמסטריאלי ; שעתיים שבועיות לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח בלבד שהגיעו לרמת "פטור" על סמך מבחן פסיכומטרי או סיימו קורס "מתקדמים" בציון 70 ומעלה.
מומלץ להרשם לקורס המותאם לאחד מחוגי הלימוד של התלמיד.
נא עיין בידיעון במערכת השעות בהמשך.

(6) **קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר**

הקורסים מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו-כן מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.
קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר ניתנים לפי התמחות בפקולטות השונות.
הקורס מתבסס על הוראה פרונטלית והדרכה אישית.
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגב' דורין אמזלג במזכירות סטודנטים, טל' 6406410.

(7) **קורסי אנגלית לתלמידי תואר שני בפקולטה לניהול,** קורסי אנגלית עסקית וקורסי הכנה למבחן המיון.

ו. קורסים בשפות אחרות - קורסים שנתיים

הקורסים בשפות הבאות : איטלקית, גרמנית, הולנדית, הינדית, יוונית, יידיש, יפנית, לאדינו,* סינית, ספרדית, ערבית מדוברת,** פורטוגזית, צרפתית, רומנית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית** (סמסטריאלי), הינם קורסי חובה / בחירה על פי דרישת הפקולטה או החוג ומתקיימים בשתי רמות :
רמת "מתחילים" : 4 שעות שבועיות - סמסטר א'+ב'.
רמת "מתקדמים" : 4 שעות שבועיות - סמסטר א'+ב'.

---

* לתלמידים הלומדים בקורסי לאדינו, קיימת אפשרות לקבלת מלגות מטעם הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו.

** קורסי **שפה מדוברת ושס"י** - אינם מזכים בפטור

קורס "מזורז" לבעלי תארים מתקדמים בלבד: בצרפתית וגרמנית, קורס שנתי במתכונת של 6 שעות שבועיות עד לפטור.

"השתלמות לבעלי פטור" – קורסים שנתיים – באיטלקית, גרמנית, יידיש, ספרדית, פורטוגזית, צרפתית ורוסית. מידע על הרישום לקורסים ראה בסעיף רישום לקורסים.

(1) התלמידים מתבקשים לעקוב אחר הפרסומים על מנת לא להחמיץ את מועד הרישום. חובה על התלמיד לציין את מספר המסגרת ומספר החוג המתאים לחוג הלימוד בו ישוקלל הקורס.

(2) ניתן **לבטל** קורס שנתי רק בתקופת הביטולים **בסמסטר א'**. תלמיד שיבקש להפסיק לימודיו בקורס בתום סמסטר א' יחויב במלוא עלות הקורס.

(3) תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה בציון 60 לפחות קורס באוניברסיטה אחרת, המקביל לקורס "מתחילים" יוכלו להתקבל לקורס ברמת "מתקדמים" בשפה זו.
תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה בציון 60 לפחות קורס "מתקדמים" באוניברסיטה אחרת, יהיו זכאים לרמת "פטור" בשפה זו.
(בכפוף לנוהל התיישנות לימודים לתואר ראשון.)

(4) פתיחת קורס מותנה במספר התלמידים. לתלמידים שאינם חייבים בשפה, הרישום יתקיים ביום ג' שלפני תחילת הלימודים בשעות 9.00-13.00 בבניין "וב", בית-הספר לשפות, קומה א'.

(5) בחינות המיון בשפות פרט לאנגלית תתקיימנה:
א. בתשס"א, ביום ה' 30.8.2001, שעה 9.00.
ב. בתשס"ב, ביום ה' 29.8.2002, שעה 9.00.
יש להרשם לבחינות אלה עד ליום 10.8.2001/2 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה בתוך שבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד הרישום לקורסים בשפות האחרות נערך לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
להלן תאריכי וסדרי הרישום:

רמה	תאריכי רישום סמסטר א'	תאריכי רישום סמסטר ב'	סדרי הרישום
ב, ג, בסיסי	14-15.10.01 13:00-9:00	17-18.2.02 13:00-9:00	הרישום יתקיים בבניין וב 202/3 לא כולל שבתות וחגים
בינוני בינוני+מתקדמים, מתקדמים רוח מתקדמים בפקולטות/בי"ס בהתאם למפורסם בידיעונים	23.9-15.10.01 22:00-8:00 וב- 16.10.01 16:00-8:00 בלבד	17-18.2.02 22:00-8:00	**מענה קולי: 6428555** ובאינטרנט www.tau.ac.il www.ims.tau.ac.il/info/ במקביל לימי הייעוץ בחוגים. בעת הרישום יש להקיש מסי זהות וקוד אישי.
שפות אחרות	רישום לכל השפות בתאריכים 23.9-16.10.01 רישום לאיטלקית וספרדית לתלמידי הפקולטות (פרט למדעי הרוח ואמנויות) יתקיים ב- 16.10.01 (בלבד) בשעות 8:00-16:00. כתובת האתרים באינטרנט: www.tau.ac.il או www.ims.tau.ac.il/info/		

תלמידים שאין ברשותם אינטרנט, יוכלו להרשם באמצעות מחשבי היחידה שבבניין שרת "מרכז הלמידה" בתאריכים 10-11.10.01 ובכיתת המחשבים שבבניין וב בתאריכים 14-16.10.01 בשעות 14:00-9:00.
שינויים וביטולים לקורסי אנגלית ושפות אחרות, יתקיימו בשבועיים הראשונים של הסמסטר בשעות 17:00-8:00 בלבד. ניתן לבטל קורסים בשפות אחרות עד 15.11.2001 בשעות 12:00-10:00.

מועדי הקורסים וסדרי הרישום לעונת לימודי הקיץ תשס"ב:
מחזור א': 26.7.2002-30.6.2002 בוקר וערב
מחזור ב': 5.9.2002-4.8.2002 בוקר וערב
הרישום לקורסים אלה יתקיים בתאריכים: 17-19.6.02.

(2) כל שינוי, או הרשמה מאוחרת יגרדו קנס אם הסיבה אינה מוצדקת.
(3) **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**
(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין וב קומה ב', חדר 202/3 טל' 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 12.00-10.00, יום ג' גם בין השעות 15.00-13.00.
טלפון להודעות מטעם היחידה: 03-6405069.

51. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן ידע בעברית - יע"ל
חייבים במבחן ידע בעברית (מבחן יע"ל), מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל.
דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן יע"ל נערך על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי בשפות זרות.
במבחן זה יש להוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
המבחן מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או של יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות המבחן נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית
התלמידים חייבים להתחיל את לימודי השפה העברית מיד עם תחילת לימודיהם. עליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה. כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג או מסלול לימודים. ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" לתלמידים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן
פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הבא:
1. בעלי תעודת בגרות ישראלית
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית.
3. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תארים אקדמיים.

4. בעלי "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ.
5. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה.
6. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית הספר לאתיות.
7. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("הבחינה הירושלמית").
8. מסיימי כיתה י', שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות בבתי ספר ששפת ההוראה בהם היא עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייבים התלמידים לעמוד בהצלחה בקורסים כמפורט להלן:
תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמות א',ב' וג') - 8 שעות בשבוע.
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמות ב' וג') - 6 שעות בשבוע.
תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג') - 6 שעות בשבוע.
מערכת השעות של שיעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך שבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר במשרד היחידה ללימודי העברית.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז (בחודשים אוגוסט-ספטמבר) בכל הרמות. החשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם באביב).
תלמידים ששכר הלימוד שלהם באוניברסיטה ממומן ע"י משרד הקליטה ולא למדו במכינה - זכאים להשתתפות משרד הקליטה בשכר הלימוד של הקורס המרוכז.
הרישום לקורסי הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית. אין האוניברסיטה מחייבת השתתפות בקורס זה. הוא מיועד למועמדים ולתלמידים שלא הגיעו לרמה א' במבחן, או המבקשים לקבל "פטור" בעברית שלא במסגרת שנת הלימודים.

מזכירות היחידה:
משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4,
טל' 6408947 - 03
פקס 6407426 - 03
דואר אלקטרוני: hebrew@post.tau.ac.il
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08:30-13:00.

העישון באוניברסיטה מותר רק בפינות הכתומות.
חל איסור מוחלט על עישון בחדרי הרצאות ואולמות.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה מיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות העונה על דרישות האוניברסיטה.*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה.*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה. בחלק מהיחידות נדרשת רמה גבוהה יותר.
פרטים בפרק "היחידה להוראת שפות" במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים".
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד, שאין בידו תעודת בגרות ישראלית ונבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להיבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות). כל זאת לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים בפרק "היחידה ללימודי העברית" במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה אליהן. התלטותיהן סופיות ואינן ניתנות לערעור, חוץ ממקרה של מועמד בעל נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, והוגשו במועד.

התלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לסמסטר אליו ביקש המועמד להתקבל. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר אחד או שנת לימודים אחת לפחות, חייב להירשם ולעבור את הליך הקבלה שוב. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"....

3. תלמיד מן המניין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

---

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.

6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.

6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:

6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.

6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -

7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.

7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.

7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"....

3. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג או הפקולטה או למי שהוסמך על-ידו בבקשה כי לימודיו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.

תלמיד, כאמור, חייב לעבוד את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.

תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

---

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 "הרקטור" רקטור האוניברסיטה.

2.3 "אוניברסיטה אחרת" מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצורכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 "קורס" כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 "הפסקת לימודים" הפסקת בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביוזמת התלמיד או ביוזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 "תלמיד" סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר שתהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו)

או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול - בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיו הרקטור או סגנו רשאים לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה העולה על חמש שנים חייב להיבחן בבחינת מיון באנגלית (אמי"ר) לפני חזרתו ללימודים ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות.

4. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו-חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוזיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) או בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב לתחום הלימודים הקודם, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים ויידרשו להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד-חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת כפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.

בעלי תואר כנ"ל, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב - ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר להם "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי הקבלה).

5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:

חינוך גופני – על כל תלמיד להשתתף במסגרת לימודיו לתואר ראשון בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה בפרק דקאנט הסטודנטים). כמו כן, על התלמיד להשתתף בקורס סמסטריאלי נוסף מתוך האפשרויות הבאות:

1. בחינוך גופני.
2. קורס עיוני מחוץ לפקולטה בה לומד התלמיד, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו את לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך).
3. פעילות חברתית בהיקף של 3 ש"ס (ראה פירוט בפרק דקאנט הסטודנטים).

פירוט בנושא חינוך גופני ראה בפרק פעולות הספורט והחינוך הגופני.

"**פטור" באנגלית** - ראה פרק "היחידה להוראת שפות".

"**פטור" בעברית** - לבעלי תעודת בגרות מחו"ל ראה פרק "היחידה ללימודי העברית".

סידור שכר-לימוד - עיקרי תקנות שכר הלימוד מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום בחודש יולי. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או בהשלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה או התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי הדרישות האקדמיות אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. **תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים** מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה או ביה"ס.

6. משך הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים לתואר ראשון ביחידות הלימוד השונות אינו אחיד. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן מקסימלי לסיום החובות לתואר הראשון. מתכונת הלימודים הרגילה לתואר ראשון היא תכנית לימודים מלאה. עם זאת, בחוגים בהם אין חובה ללמוד לימודים מלאים, ניתן יהיה ללמוד לימודים חלקיים בהיקף שלא יקטן מ- 50%. תלמיד אשר מסיבה כלשהי יבקש ללמוד בהיקף קטן מ- 50% יפנה בבקשה מנומקת מראש לוועדת ההוראה היחידתית.

7. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר ראשון

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטכס מיוחד.

8. פטור מתשלום שכר לימוד עבור שעות עודפות – לתלמידים מצטיינים

תלמידים מצטיינים לתואר ראשון בשנה"ל תשס"א, שיוגדרו ככאלה ע"י הפקולטות, יהיו פטורים מתשלום שכר-לימוד עבור שעות עודפות בשנה"ל תשס"ב או תשס"ג בהיקף של עד 6 ש"ס. שעות עודפות פירושן שעות לימוד מעבר למכסת הלימודים המחייבת בתשלום 100% שכר-לימוד בשנה"ל תשס"ב או תשס"ג. תלמידים הסבורים כי הם עומדים בהגדרות הנ"ל יפנו למשרד לשכ"ל לאחר סיום הרישום לקורסים לסמסטר ב'.
בכל מקרה יהיה על התלמיד להשלים תשלום מינימום שכר-לימוד כנדרש לקבלת תואר ראשון.
תלמידים שיקבלו בעתיד זיכוי עבור שעות עודפות אלה בלימודיהם לתואר ראשון אחר או לתואר שני, יחוייבו בשכר-לימוד עבורן.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטכסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטכס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה
ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מתמירים מאלה.
תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצוין הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודתם אם הצטיינו באחד החוגים או בשניהם. ההצטיינות או ההצטיינות היתרה תרשם ליד שם החוג המתאים בתעודה.
תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצוין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.
פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה המוענק ע"י מוסד להשכלה גבוהה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה או יחידת לימוד, מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להרשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית, תוך פרק זמן שייקבע על ידה, ושלא יעלה על שנת לימודים אחת.
כן יוכלו להרשם מועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, אשר אינו זהה לתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב.
מועמדים אלה ידרשו לעמוד בתנאי קבלה כפי שייקבע בכל פקולטה או יחידת לימוד.

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... **8. תלמיד מן המניין**

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

---

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

דרישות בשפה האנגלית ראה בפרק "היחידה להוראת שפות".
דרישות בשפה העברית - ראה בפרק "היחידה ללימודי העברית".
ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 28 שעות סמסטריאליות לפחות.
מכסת שעות הלימודים לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך הזמן התקני והמקסימלי לסיום לימודים לקראת התואר השני

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן רשאיות ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.
משך זמן תיקני להשלמת לימודי התואר השני הינו שנתיים.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, כמו מגבלות שפה או שהמקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה יכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, כפי שתקבע ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי התואר השני אותו סיימו.

8. קורסים עודפים לתואר

במהלך הלימודים לתואר שני, זכאי התלמיד, באישור הפקולטה, ללמוד עד 6 שעות סמסטריאליות עודפות (מעבר למכסת השעות לתואר), ללא תשלום.
תלמיד לתואר שני שלמד/לומד לימודים עודפים כנ"ל, יפנה למשרד לשכר-לימוד, עם אישור מהפקולטה, לאחר שהשלים את מכסת השעות הרגילה לתואר. הפנייה תהיה מחודש מאי בשנה בה השלים התלמיד את מכסת השעות הרגילה לתואר ואת מינימום שכר-הלימוד לתואר (200%).

9. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

10. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הם בבחינת כללי מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

11. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד בתכנית עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

12. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב

בעל תואר מוסמך, המבקש ללמוד לקראת תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב, יידרש להשלים שני שלישים לפחות ממכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים, ולכתוב עבודת גמר נוספת.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"....

.1 בתקנון זה:

1.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

1.2 **"דוקטור לפילוסופיה"** לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

1.3 **"תלמיד שלב א'"** מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.

1.4 **"תלמיד שלב ב'"** מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.

1.5 **"ועדה יחידתית"** ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

.2 התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

.3 לשם קבלת התואר על התלמיד: -

3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.

3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".

3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

...

תנאי קבלה ללימודים

.36 מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

...

המסלול הרגיל

.38 רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-

38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.

38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

.39 בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

.40 תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:

40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.

40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.

40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.

43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -

44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.

45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.

46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.

47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.

48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.

49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:

49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.

49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.

65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.

66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותוו על-ידי המנחה.

67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.

68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.

70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.

71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד.
כל תריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.

72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

....

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-ידי שלטונות האוניברסיטה.

"...

הוועדה למחקרים בבני-אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהיבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי). שתי ועדות משנה בינפקולטטיות הפועלות באותו נושא - האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, המשפטים, הניהול והאמנויות, והשנייה מתחום מדעי החיים, המדעים המדוייקים, הרפואה וההנדסה. מתפקידן של ועדות אלה להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני-אדם, במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות הוועדה או ועדות המשנה, הנוגעות בדבר, ולהנחיותיהן.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לקבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, נושא החוקר באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, במיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים*

לא ייעשה באוניברסיטה שימוש בבעלי חיים לצורכי עריכת ניסויים אלא בהתאם לכללים הבאים, ובלבד שעריכתם נועדה למטרות האלה:
- קידום הבריאות והרפואה ומניעת סבל.
- קידום המחקר המדעי.
- בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים.
- חינוך והוראה.

---

* קטעים מתוך נוהל שימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים (הוראה 10-023).

אסורה עריכת ניסויים לקידום התעשייה הקוסמטית.
כאשר השימוש בבעלי חיים הוא הכרחי ייעשה שימוש במספר הקטן ביותר האפשרי של בעלי חיים ומהמין הנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר השגת מטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצרכי עריכת ניסויים ייעשה תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל הנגרמים לבעי החיים ותוך אבטחת רווחתם בהתאם למטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים באוניברסיטה ייעשה אך ורק בהיתר הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורך ניסויים.

החטיבה לתכניות מיוחדות

היחידות האלה נכללות בחטיבה לתכניות מיוחדות:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מתו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית

במכינה שתי יחידות משנה: המכינה לישראלים והמכינה לעולים חדשים.

המכינה לישראלים

המכינה האוניברסיטאית הינה תכנית לימודים קדם-אקדמית, המיועדת למתעתדים ללמוד באוניברסיטה, אשר ציוני תעודת הבגרות שברשותם או מתכונתה אינם מספקים.
קבלת תלמידי המכינה ללימודים באוניברסיטת תל-אביב מתבצעת על סמך תעודת גמר המכינה או על סמך תעודת בגרות משופרת ע"י ציוני בגרות המושגים במכינה.

מטרות המכינה
להכשיר את תלמידיה לקראת לימודים אקדמיים, על ידי פיתוח כשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע שלהם והעמקתם.

מבנה המכינה
במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי הטבע (2 מגמות: המדעים המדויקים ומדעי החיים) ומסלול מדעי הרוח והחברה.

דרישות הקבלה למכינה
תעודת בגרות מלאה או חלקית (החסרה מקצועות שניתן להשלימם במכינה) ובחינה פסיכומטרית. תהיה התייחסות מיוחדת ל:
א. ציון באנגלית.
ב. ציון בפרק החשיבה הכמותית בבחינה הפסיכומטרית לתלמיד שיבחר ללמוד בתוכנית הכוללת לימודי מתמטיקה מורחבים.
הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת). הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה
א. לגשר על הפער הקיים בין תכנית הלימודים הנלמדת בבתי הספר התיכוניים בחו"ל לבין זו הנלמדת בישראל.
תעודת הגמר של המכינה מהווה תחליף לתעודת בגרות/סיום בית ספר בחו"ל, לצורך הרישום לאוניברסיטת תל-אביב.
ב. להקנות ידע של השפה העברית ברמה שתאפשר בעתיד השתתפות בלימודים אוניברסיטאיים. כמו כן, להקנות שיטות לימוד הנהוגות באוניברסיטה.

ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב היהודי ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמיד בהמשך לימודיו באוניברסיטה.
ד. לחשוף בפני התלמיד תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, ולמקד את בחירתו בלימודים עתידיים - בהתאם לתחומי התעניינותו והשגיו.

המכינה היא תכנית חד-שנתית המיועדת לסטודנטים עולים ולסטודנטים מחו"ל, בוגרי בתי ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם זכאים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל-אביב.

מבנה המכינה

במכינה ארבעה מסלולי לימוד: מסלול המדעים המדויקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה ומסלול מדעי הרוח.

הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

משרדי המכינה

המכינה לישראלים: מעונות הסטודנטים בניין B, כניסה 1. טל' 6406684, 6408380.
המכינה לעולים: מעונות הסטודנטים בניין A, כניסה 1. טל' 6408052, 6406682.

2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. הלימודים מתקיימים באנגלית ומקנים נקודות זכות באוניברסיטאות בצפון אמריקה.
הלימודים כוללים לימודי יהדות, ארץ ישראל, המזרח התיכון, נושאים כלליים, אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.
כן מקיימת היחידה לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת. הלימודים נערכים בשפה האנגלית. בתום הלימודים מוענקת לתלמידים תואר "מוסמך אוניברסיטה".
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי היחידה: בארץ טל' 6408639.
בארה"ב טל' 212-742-9030
בקנדה טל' 416-787-5692

3. היחידה ללימודי העברית

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 15 במבוא זה.

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

האוניברסיטה מציעה שתי תכניות כלל אוניברסיטאיות, בנות 4 שנות לימוד, למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד.
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים, שבראשה עומד פרופ' אליה ליבוביץ, מיועדת לתלמידים המתכוונים להתרכז בלימודיהם סביב אחד או שניים מבין תחומי ההוראה שבאוניברסיטה.
התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן, שבראשה עומדת פרופ' אינה וינר, מיועדת לתלמידים בעלי עניין בנושאים בינתחומיים.
תלמידים שיתקבלו לאחת משתי התכניות יוכלו ללמוד ישירות לתואר שני מבלי לסיים את התואר הראשון, או לחלופין לסיים את התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולהמשיך לתואר שני, או לפנות למסלול ישיר לתואר שלישי.
לתלמידי שתי התכניות ניתנים ייעוץ והדרכה אישיים.
כל התלמידים זכאים לפטור מלא משכר-לימוד. התכנית החד-תחומית מציעה מספר מצומצם של מלגות קיום והתכנית הבין-תחומית מציעה מספר רב יותר של מלגות קיום מהקרן ע"ש עדי לאוטמן.
פרטים נוספים במזכירות התכנית בטלפון 6409322.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת היחידה לספורט ולחינוך גופני באוניברסיטת תל-אביב היא לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי לקדם הכישורים והנטייה לפעילות גופנית גם לאחר תום הלימודים.

הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני בהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה ונציגי התלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת שנת הלימודים הראשונה לתואר ראשון באוניברסיטה.

ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני לתואר ראשון

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) על כל תלמיד/ה להשתתף בשנת לימודיו הראשונה לתואר ראשון בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני, או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה פירוט בפרק דקאנט הסטודנטים – היחידה למעורבות חברתית).

(2) כל תלמיד רשאי להשתתף בקורס סמסטריאלי נוסף בחינוך גופני בהתאם לנדרש בחובות הכלל-אוניברסיטאיות (ראה פירוט בפרק חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר).

(3) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.

(4) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לכל קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים ייתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.

(5) ההרשמה נעשית באמצעות המענה הקולי (טל' 6428555) בשבוע הראשון ללימודים של כל סמסטר (הנחיות מפורסמות בנפרד). לביצוע ההרשמה יש להכין מס' זיהוי, קוד סודי ורשימת קורסים.

בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול או שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול או השינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(6) פתיחת הקורסים השונים מותנית במספר נרשמים מינימלי שיקבע על ידי היחידה לספורט.

(7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(9) הופעה לשיעור באחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.

(10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(11) כתחליף לשיעור הספורט יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעור הספורט רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(12) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת ב"בית הלוחם". פעילות זו תוכר כתחליף לקורס ספורט. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) הופעה לכל השיעורים והשתתפות מעשית פעילה.

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השיעור והתנאים המקצועיים.

ג. **הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני:**

(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או תעודת לידה).

לתשומת לב:

תלמידים הפטורים משיעורי חינוך גופני בהתאם לסעיפים 1 ו-2 חייבים להשתתף בקורס אחר (עיוני) מחוץ לפקולטה בה הם לומדים, בהתאם לקביעת ועדת החוראה הפקולטטית (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך), או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה פרוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה, ובלבד שהחובות שוות לחובות הנהוגות באוניברסיטת תל-אביב.

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים האלה: צלילה, סקווש, שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ז, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים וארועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) ובמסגרת הליגות הארציות. כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות ובאחרים - מסייעת למעוניינים.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שירותים בתחום הספורט, התרבות והנופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.

אלה הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט, ג'ודו, קארטה, טייקוונדו.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול ייצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.
10. מרכז לרפואה משלימה - טיפולים בתשלום בפיקות רפואי מלא בחסות המרכז הרפואי איכילוב בתל-אביב.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב
מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, שלוש ברכות שחיה (ברכה אולימפית ושתי ברכות מחוממות בחורף), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כושר. השימוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת ומתפרסם על לוחות המודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

דקאנט הסטודנטים הוא הגוף המרכזי באוניברסיטה העוסק ברווחת הסטודנטים ומטפל בבעיותיהם האישיות של הסטודנטים. הדקאנט מקיים קשר הדוק עם המוסדות האקדמיים והמנהליים של האוניברסיטה וגופים חיצוניים תוך שמירת סודיות.
משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין על-שם אריק מיטשל בקמפוס האוניברסיטה, ומטפלים בנושאים הבאים:

1. בעיות אישיות
2. סיוע כלכלי (מלגות והלוואות)
3. דיור (מעונות, סיוע בדיור)
4. טיפול נפשי
5. ייעוץ בבחירת כיוון לימודי ומקצועי
6. הכוון תעסוקתי
7. פעילות למען הקהילה
8. שירותים לסטודנט
9. טיפול בעולים חדשים
10. לקויות למידה

לשכת דקאן הסטודנטים - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בשעות 9:00-14:00.

1. מלגות וסיוע כלכלי - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי
בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 60% משכר הלימוד.
מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:
מלגות סיוע כלכלי: הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שירות צבאי, שירות לאומי.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מוענקות על פי המלצת הפקולטה.
מלגות לחיילים קרביים בשיתוף עם "אמץ לוחם". הפנייה בטופס בקשה ל"אמץ לוחם".
טלפון: 03-5464245, 03-5464244.

(2) מעונות
מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר ולאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) **הלוואות**

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים הנמצאים במצוקה כלכלית עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
קרן הלוואות על שם קר ז"ל מיועדת לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. מועדי החלוקה מתפרסמים על לוחות המודעות.
ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל: בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על פי תאום מראש.

2. **שירות לסטודנט** - קומה ב', חדר 222, טל. 6408832, 6409677.

א. **בעיות אקדמיות ומנהליות.**

ייעוץ וטיפול וסיוע בבעיות שלא קיבלו פתרון במסגרת היחידה שלהם (לאחר מיצוי כל האפשרויות שם).

ב. **סטודנטים בעלי מגבלות גופניות או בעלי ליקויי למידה**

ייעוץ וסיוע בדרכים שונות (שיעורי עזר, חונכים, תלושי צילום, שכתוב הרצאות וכו').
ב"מרכז הלמידה לעיוורי" עזרים מתוחכמים לסיוע בלימודים לסטודנטים כבדי ראייה ולעוורים.

ג. **לסטודנטים הסובלים מבעיות בריאות**

(1) תוויות חנייה
(2) תלושי צילום למי שנעדר מלימודים עקב מחלה קשה או אשפוז.

ד. **ולת"ם - טיפול בבקשות לדחייה/קיצור/ביטול שירות מילואים**

טופס ולת"ם, נמצא במשרד היחידה ובמזכירויות הפקולטות או החוגים יש להגישו 40 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות מכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן 21 יום ולתלמידי המכינה 12 יום. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים.
לתשומת לבכם:
1. צו מעל 21 יום לתואר ראשון אינו תוקי. יש לפנות לקצינת הקישור לתיקון הצו.
2. אם בקשת ולת"ם תענה בחיוב - לא תנתן האפשרות להגיש בקשה נוספת באותה שנת לימודים.

ה. **לחיילי מילואים**

תגמולי מילואים, תלושי צילום, צילומי קורסים בווידיאו (בספריות אחדות).

ו. **מס הכנסה**

ייעוץ, תיאומי מס. טלפון: 03-6409963.

ז. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא**

תעודה זו נשלחת לבתי הסטודנטים עם תחילת לימודיהם.
טיפול ידני במקרים של אבדן, גניבת תעודה ובסמסטר קיץ.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 09.30-13.30 יום ג' גם בין 15.00-17.00.

3. **ייעוץ לימודי ומקצועי** - קומה ב', חדר 214, טל' 6409692, 6409691.

(1) **ייעוץ בבחירת כיוון לימודים**

הייעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים ומתבסס על שיחות אישיות ועל מערכת מבחנים הבודקת כשרים, תכונות אישיות ונטיות מקצועיות.
הייעוץ מתייחס לכל מסגרות הלימוד בארץ ופתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה. סודיות מקצועית מובטחת.
השירות ניתן בתשלום. לסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב מחיר מוזל.

ספריית מידע – בספרייה מידע מעודכן על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה פתוחה בימים א' ו-ה' בשעות 9:30-13:30 ובימים ב' ו-ד' בשעות 9:00-18:30.
לסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב הכניסה בהצגת תעודת סטודנט.

(2) **אבחון וסיוע לתלמידים עם לקויות למידה**
סטודנטים המבקשים הכרה כלקויי למידה מחויבים באבחון לקויות למידה במסגרת המרכז. האבחון נערך על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ומאבחנים.
במידת הצורך ניתנות התאמות לסטודנטים בתיאום עם חוגי הלימוד.*

במסגרת המרכז ניתן גם ייעוץ לימודי לסטודנטים לקויי למידה.

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 13.30-08.30.

4. **שירות פסיכולוגי** - קומה ב', חדר 216, טל' 6408505, 6409694.
(1) יעוץ במצבים של לבטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) אבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) טיפול במשבר
(4) פסיכותרפיה: א. פרטנית ב. קבוצתית
(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(6) ייעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם על כתב ויתור סודיות.
השירות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.

קבלת קהל: ימים א' - ה', בין השעות 14.30-09.30.

5. **היחידה למעורבות חברתית**
א. קומה ב', חדר 210, טל. 6408848, 6409771.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשרים הדדיים בין האוניברסיטה והחברה הישראלית.
באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות אלה:
(1) פעילות חברתית של סטודנטים כתחליף לקורס ספורט חובה. הסטודנטים נדרשים לפעול שלוש שעות בשבוע, במסגרת הנקבעת על-ידי היחידה ומקבלים קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ס. ניתן להשתתף בפעילות חברתית כתחליף לקורס ספורט חובה אחד או שניים.
(2) פרוייקטים חברתיים ולימודיים בקהילה המקנים מלגה. בין הפרוייקטים:
א) הוראת תכניות העשרה לתושבים בקהילה, בתחום לימודיו של התלמיד.
ב) חונכות אישית לילדים ומבוגרים.
(3) סטודנטים המקבלים מלגת סיוע כלכלי, ואינם משתתפים בפרוייקט פר"ח, חייבים להשתלב בפרוייקטים חברתיים בקהילה, בהיקף של 52 ש"ש.
(4) קרן אייס"ף מעניקה מלגות סיוע בשכר לימוד לסטודנטים העומדים בקריטריוני התכנית. על הסטודנטים להשתתף בתכנית עיונית ומעשית, כפי שמוכתב ע"י התכניות השונות.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 14.00-9.00.

יוזמת פרייס-ברודי ביפו – טל. 6405452
פעילות חברתית עם ילדים, נוער ומבוגרים ביפו. היוזמה מעניקה מלגות לסטודנטים המשתתפים בתכניות השונות.

---

* התאמות לסטודנטים אלה ניתנות בחוגי הלימוד, לאחר איבחון בשרות הפסיכולוגי בתאום עם החוג. מומלץ לסטודנטים חדשים לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר, מיד עם קבלתם ללימודים. ניתן לפנות אף לפני פתיחת שנת הלימודים.

ב. **פר"ח** - *קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.*
תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טיפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מלגת פעילות.

6. **הכוון תעסוקתי** - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695
א. *היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות* באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה הראשית ובשלוחות היחידה בקמפוס.
ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להיקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות.
ד. הכוון תעסוקתי אישי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו וניסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
ה. בכל שנה בחודש מאי נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-200 מעסיקים, המראיינים תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.
קבלת קהל: בימים א'-ה', בין השעות 17.00-09.00.
כל האירועים מתפרסמים בסמוך למועד על לוחות המודעות בפקולטות.
ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין הספרייה למדעים מדויקים במרתף
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 52
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדויקים, בניין הספרייה למדעים מדויקים במרתף
בבית הספר להנדסאים, חדר 108
בפקולטה למדעי החיים, בניין מיטשל.

7. **רווחת הסטודנט והמרכז לעולה** – קומה ב', חדר 207. טל' 6409691.
סיוע לכלל הסטודנטים ולעולים חדשים בפרט, להתמודד עם מכלול הבעיות המקשות עליהם לסיים את הלימודים בהצלחה.
א. סיוע בפתרון בעיות אישיות, חברתיות ולימודיות
ב. חונכות אישית
ג. מתן מידע ותיווך לשירותי עזרה בקהילה
ד. סיוע מקיף לבני העדה האתיופית
ה. *תמיכה בעולים חדשים: ליווי בשלבי הקליטה החברתית והלימודית באוניברסיטה,* שיעורי עזר

קבלת קהל: בימים א' - ה' בין השעות 30 :9-30 :14.

נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה

א. **קבילות בענייני קבלה**
רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויגה או הותנתה בתנאים שלא בהתאם לתקנות הקבלה.
ב. **קבילות סטודנטים**
קבילות סטודנטים בנושאים שלא באו על פתרונם ביחידות האוניברסיטה, ניתן להפנות בכתב לנציב קבילות הסטודנטים.
קבילה תוגש לנציב הקבילות בכתב ותפרט את המעשים או את המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף את כל המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר חמישה שבועות מהיום שבו נמסרה לקובל הודעת

האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו. הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה על ידי הקובל עצמו ובחתימתו, ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את כל הפניות במערכת האוניברסיטאית. הנציב לא יטפל בפניות שהן בבחינת בקשה ליחס מיוחד או לתנאים שלפנים משורת הדין.
כתובת למשלוח הקבילה: נציב קבילות הסטונדטים, דקנאט הסטודנטים, בניין מיטשל, אוניברסיטת תל-אביב.

המרכז לקידום ההוראה

המרכז לקידום ההוראה הוקם במטרה לשפר את איכות ההוראה באוניברסיטה.
פעילויותיו העיקריות של המרכז הן:

1. עריכת סקר הערכת ההוראה בקרב הסטודנטים. הסקר נערך בשלושת השבועות שלפני תום סמסטר א' וסמסטר ב'. בחלק מהפקולטות נערך סקר גם לקראת סוף סמסטר קיץ. תוצאות הסקר מובאות לידיעת המרצים, ולידיעת המוסדות האקדמיים המוסמכים.
2. עידוד מרצים לייעל את ההוראה ע"י שימוש באמצעי הוראה שונים.
3. עריכת סדנאות בהוראה אפקטיבית ומתן סיוע אישי למרצים המעוניינים לשפר את הוראתם.

בראש המרכז עומד פרופ' סידני שטראוס.
משרדי המרכז נמצאים בבניין הסנאט ע"ש ויץ בקומה א', טלפון: 6406651.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין גיטר-סמולרז
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
ספריית בית הספר לאדריכלות – בניין בית הספר בקריית עתידים
ספריית בית הספר לעבודה סוציאלית – בניין בית הספר ע"ש בוב שאפל

שעות פתיחת הספריות

א. שעות פתיחת רגילות

הספרייה	שעות הלימודים	קיץ	הערות
הספרייה המרכזית	א'-ה' 09:00-21:00 ו' 09:00-12:30	א'-ה' 09:00-19:00 ו' 09:00-12:30	
הספרייה למדעי החברה ולניהול	א'-ה' 09:00-20:45 ו' 09:00-12:45	א'-ה' 09:00-19:45 ו' 09:00-12:45	
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה	א'-ה' 08:45-20:45 ו' 08:45-12:30	א'-ה' 08:45-19:45 ו' 08:45-12:45	
הספרייה למדעי החיים והרפואה	א'-ה' 08:30-23:45 ו' 08:30-12:45	א'-ה' 08:30-18:45* ו' 08:30-12:45	* למשך חודש וחצי בלבד.
הספרייה למשפטים	א'-ה' 09:00-22:00 ו' 08:30-12:30	א'-ה' 09:00-20:00 ו' 08:30-12:30	

ב. שעות פתיחה בימים מיוחדים

ערב הדלקת נר ראשון של חנוכה	עד 18:45
ערב פורים	עד 18:45
ערב יום השואה	עד 18:45
ערב יום הזיכרון לחללי מלחמות ישראל	עד 18:45
ערב ט' באב	עד 18:45
יום הסטודנט	הספריות סגורות
חוה"מ סוכות תשס"ב, יום ה' 4.10.01	12:30-09:00
חוה"מ פסח תשס"ב, יום ב' 1.4.02	12:30-09:00

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - "תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה", אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי	1.	שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.
מטרה	2.	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה. מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.
	...	
תנאי להשאלת ספרים	4.	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.
	...	
זמן השאלה	9.	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.
מכסת ספרים להשאלה	10.	מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
משמעת השאלה	11.	הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.
	12.	השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.
	13.	אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והתזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
	14.	המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
איחור בהחזרת ספרים:	15.	מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
	15.1	הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
	15.2	חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.
	15.2.1	תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.
	15.2.2	דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

ערעור	16.	החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.
התנהגות בספרייה	17.	מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.
	18.	מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.
	19.	מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.
	19.1	מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).
	19.2	החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).
	20.	אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.
	21.	השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.
ביקורת יציאה	22.	בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או תוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.
		. . .
החזרת ספרים עם סיום הלימודים	24.	תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.
	24.1	מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

". . .

הטרדה מינית

תקנון לדוגמה לפי סעיף 7 (ד)(2) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998

הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעות בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים; אלה גם מעשים פליליים ועילה לתביעה בנזיקין, החל מכניסתו לתוקף של חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח1998-, ביום כ"ט באלול התשנ"ח (20 בספטמבר 1998).
הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, והוא לא ישלים עמן.
תקנון זה נועד להבהיר את עיקרי הוראות החוק ותקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד), התשנ"ח 1998-.
במקרה של סתירה בין תקנון זה לבין החוק והתקנות על פיו, החוק והתקנות הם הקובעים, וניתן לעיין בהם, כאמור בסעיף 11 לתקנון זה.

מה יש בתקנון זה?

חלק	סעיפים	
א'	4-1	מהן הטרדה מינית והתנכלות ("מסגרת יחסי עבודה")
ב'	6-5	התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות (עבירה פלילית, עילה לתביעה בנזיקין)
ג'	8-7	מדיניות המעביד ואחריותו
ד'	11-9	מניעת הטרדה מינית והתנכלות
ה'	12	מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?

ו'	18-13	הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד
ז'	19	שונות: עובד קבלן כוח אדם המועסק אצל אדם אחר (סעיף 19);

חלק א': מהן הטרדה מינית והתנכלות?

1. מהי הטרדה מינית?

(א) אם כי ברוב המקרים הטרדה מינית נעשית על ידי גבר כלפי אישה, הטרדה מינית יכולה להיעשות הן על ידי גבר והן על ידי אישה; כלפי גבר או אישה; והתוק מכסה את כל האפשרויות האלה.

(ב) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998, הטרדה מינית היא אחת מחמש צורות התנהגות אסורות, ואלה הן:

(1) סחיטת אדם לביצוע מעשה בעל אופי מיני.
לדוגמה: מעביד המאיים לפטר עובדת אם היא תסרב לקיים אתו יחסי מין.

(2) מעשה מגונה.
לדוגמה: עובד או ממונה הנוגע בעובדת לשם גירוי מיני או החושף את עצמו בפניה, בלא הסכמתה.

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני אף שהאדם שאליו מופנות ההצעות הראה שאינו מעוניין בהן.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים האלה:
1. ניצול של יחסי מרות בעבודה.
לדוגמה: מנהל המנצל יחסי מרות כלפי מזכירתו.
2. ניצול של יחסי מרות, תלות, חניך או טיפול בקטין, בחסר ישע או במטופל.
לדוגמה: עובד המנצל יחסי מרות או חינוך כלפי חניך; עובד במעון המנצל יחסי תלות של מטופל.

(4) התייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, אף שהאדם שאליו מופנות ההתייחסויות הראה שאינו מעוניין בהן.
לדוגמה: התייחסות חוזרת לפן המיני במראהו של אדם, למרות הבהרותיו שהדבר מפריע לו.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים שסויגו בפסקה (3) לעיל.

(5) התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם בין אם הוא הראה שהדבר מפריע לו ובין אם לאו.

(ג) **אי הסכמה**

(1) ככלל אדם צריך להראות שהוא אינו מסכים למעשה של הטרדה מינית; חובה זו אינה חלה לגבי אלה:
1. סחיטה (פסקה (ב) (1) לעיל);
2. התייחסות מבזה או משפילה (פסקה (ב) (5) לעיל);
3. ניצול של יחסי מרות בעבודה בין המטריד לבין המוטרד (לגבי המעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);
4. ניצול יחסי מרות, תלות חינוך או טיפול - של קטין, חסר ישע (לגבי מעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);
5. ניצול תלות, במסגרת טיפול נפשי או רפואי - של המטופל במטפל (לגבי מעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל).

(2) אי הסכמה מראים בין במילים ובין בהתנהגות שאינן משתמעות לשתי פנים.

2. מה אינו הטרדה?

למרות ניסיון המחוקק להגדיר בצורה מפורטת מהי הטרדה מינית, מטבען של ההגדרות שתמיד ייוותר תחום אפור. לדוגמה, קשה להגדיר מראש כל מה שייחשב להתייחסות "מבזה" או "משפילה" ביחס למינו או למיניותו של אדם.
יחד עם זאת, האיסור על הטרדה מינית איננו איסור על חיזורים הנעשים ברוח טובה ובהסכמה הדדית.

3. מהי התנכלות?

(א) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988, התנכלות היא כל אחד מאלה, אם המעשה מתבצע במסגרת יחסי עבודה:

(1) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא הטרדה מינית.
ואולם לגבי הטרדה מינית מהסוג של הצעות חוזרות בעלות אופי מיני והתייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, די שמקור הפגיעה יהיה הצעה אחת בלבד או התייחסות אחת בלבד.
לדוגמא:
ממונה המונע את קידומה של עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני; מעביד המפטר עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני.

(2) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא תלונה על התנכלות כאמור בסעיף זה או תביעה משפטית בשל התנכלות כאמור.

(3) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה - כאשר מקור הפגיעה הוא סיוע של עובד לעובד אחר בקשר לתלונה או תביעה משפטית על התנכלות כאמור בסעיף זה.
לדוגמה: עובדת מסרה עדות בקשר להתנכלות כלפי עובד אחר; המעביד או הממונה מרעים את תנאי העבודה שלה בשל כך.

(ב) הגנת תלונת שווא/תביעת שווא

במשפט על התנכלות כאמור בפסקה (א) (2) או (3) - יוכלו המעביד והממונה לטעון להגנתם כי העובד או דורש העבודה ידע כי התביעה או התלונה הוגשו על סמך פרטים שאינם נכונים.

4. מהי "מסגרת יחסי עבודה"?

על פי חוק למניעת הטרדה מינית, הטרדה מינית או התנכלות ב"מסגרת יחסי עבודה" מתקיימת בכל אחת מ- 4 נסיבות אלה:

(1) במקום העבודה;

(2) במקום אחר שבו מתנהלת פעילות מטעם המעביד;
לדוגמה:
אולם שבו מציגים המעביד ועובדיו תערוכה של מוצרי המעביד;
מכון להכשרה או להשתלמות שבו מתקיים קורס מטעם המעביד;
מסעדה שבה מתקיימת מסיבה מטעם המעביד לעובדיו.

(3) תוך כדי עבודה; לדוגמה: נסיעה הנעשית בזמן העבודה במסגרת העבודה, כגון לשם ישיבת עבודה מחוץ למקום העבודה.

(4) תוך ניצול מרות ביחסי העבודה בכל מקום שהוא (כגון בביתו של ממונה).

חלק ב': התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות

5. הטרדה מינית והתנכלות הן בלתי חוקיות

(א) הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני מהוות התנהגות בלתי חוקית הפוגעת בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים.

(ב) הטרדה מינית והתנכלות מהוות (על פי חוק למניעת הטרדה מינית, ולעניין התנכלות - גם על פי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988):

(1) עבירה פלילית, היכולה לגרום למאסרו של המטריד או המתנכל או לחייבו בקנס;

(2) עוולה אזרחית, שבגינה ניתן להגיש תביעה משפטית; בתביעה כזו ניתן לתבוע פיצוי כספי וסעדים אחרים, קבועים או זמניים, מהמטריד, מהמתנכל, ובמקרים מסוימים - מהמעביד של אלה.

6. הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת

הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת, שעליה יכול המטריד או המתנכל להתחייב בעונש משמעתי.

חלק ג': מדיניות המעביד ואחריותו

7. הטרדה מינית והתנכלות נוגדות את מדיניות המעביד

הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, ותוא לא ישלים עמן.

8. אחריות המעביד

(א) נוסף על איסור החל על המעביד, כעל כל אדם, להטריד ולהתנכל, התוק מוטיל עליו אחריות מיוחדת על מעשיהם של עובדיו ושל ממונים מטעמו, במסגרת יחסי עבודה; מעביד צריך לנקוט אמצעים סבירים, כמפורט בתקנון זה, משלושה סוגים:

(1) מניעת הטרדה מינית והתנכלות (ר' חלק ד');

(2) טיפול ביעילות בהטרדה מינית או בהתנכלות שידע עליהן (ר' חלק ו').

(3) תיקון הפגיעה עקב הטרדה מינית או התנכלות, או עקב הגשת תלונה או תביעה על אלה (ר' חלק ו').

(ב) לפי החוק, מעביד שלא נקט אמצעים כאמור בסעיף זה יהיה אחראי להטרדה מינית או להתנכלות שביצע עובד שלו או ממונה מטעמו במסגרת יחסי העבודה, וניתן לתבוע את המעביד בתביעה אזרחית בשל כך.

חלק ד': מניעת הטרדה מינית והתנכלות

9. צעדי מנע

(א) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ומכל עובד, להימנע ממעשים של הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה ולעשות כל שביכולתו כדי למנוע מעשים כאמור, והכל כדי ליצור, יחד עם המעביד, סביבת עבודה בלא הטרדה מינית והתנכלות.

(ב) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ליטול חלק פעיל ומוביל במניעת הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה.

(ג) פעולות הסברה והדרכה: המעביד דורש מכל ממונה ומכל עובד להשתתף בפעולות הדרכה והסברה הנעשות מטעמו בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן; לחלופין המעביד מאפשר לעובדיו להשתתף במשך שעות העבודה בפעולות כאמור, המאורגנות, בפרקי זמן סבירים, על ידי גורמים אחרים, כמו ארגון עובדים יציג או ארגוני נשים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע במהלך התקין של העבודה.

10. שיתוף פעולה עם נציגות העובדים

המעביד משתף פעולה עם ארגון העובדים במקום העבודה, בפעולות הסברה והדרכה בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

ארגוני העובדים הרלוונטיים באוניברסיטת תל-אביב הנם:

הסגל האקדמי מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הבכיר

הסגל הזוטר מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הזוטר

הסגל המנהלי מיוצג ע"י הסתדרות העובדים הכללית החדשה

ציבור הסטודנטים מיוצג ע"י אגודת הסטודנטים החדשה של אוניברסיטת תל-אביב

11. קבלת מידע, וממי

(א) עובד זכאי -

(1) בהתאם לתקנות - לעיין בכל אחד מאלה ולקבל צילומים מהם-
חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998; תקנות למניעת הטרדה מינית (חובת מעביד), התשנ"ח – 1998; הוראות משמעת של מקום העבודה לעניין הטרדה מינית והתנכלות.

(2) לקבל מידע על פעולות הסברה והדרכה של המעביד בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

(ב) עובד יוכל לדרוש קבלת חומר ומידע כאמור מהאחראי/ת לעניין זה, שהיא/הוא:
פרופסור רות בן-ישראל

נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
הפקולטה למשפטים, בנין מינקוף חדר 435
מס' טלפון: 03-6408370
מס' פקס: 03-6407279

מר דוד איתן
סגן נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
בנין מכסיקו חדר 203
מס' טלפון: 03-6407640

חלק ה': מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?

12. (א) אם אדם סבור שהטרידו אותו מינית או שהתנכלו לו, פתוחות לפניו שלוש אפשרויות לפי *החוק*:
(1) טיפול באחריות המעביד: אם ההטרדה או ההתנכלות התבצעה "במסגרת יחסי עבודה", הנפגע יכול להגיש תלונה במקום העבודה; הפרוצדורה לעניין זה מפורטת בחלק ו'.
(2) הליך פלילי: הנפגע יכול להגיש תלונה במשטרה.
(3) הליך אזרחי: הנפגע יכול להגיש, בתוך שלוש שנים, תביעה בבית המשפט (בדרך כלל - בבית הדין האזורי לעבודה) נגד:
המטריד או המתנכל בעצמו;
ואם הוא טוען שהמעביד אחראי, גם המעביד (ר' סעיף 8 לעניין אחריות המעביד).

(ב) *מה הקשר בין ההליכים השונים הנ"ל?*
(1) נפגע מהטרדה מינית או התנכלות יכול לבחור אם ליזום אחד או יותר מההליכים הנ"ל.
(2) המעביד יכול להחליט איך ישפיעו הליכים פליליים או אזרחיים על אופן הטיפול שבאחריותו (פירוט לעניין זה נמצא בחלק ו', סעיף 18 (ד)).

חלק ו': הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד

13. מי יכול להגיש תלונה, ובאילו נסיבות?

התלונה יכולה להיות מוגשת על ידי אחד מאלה:

(1) עובד שטוען כי מעביד, ממונה או עובד אחר הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;
(2) אדם אחר שטוען כי עובדו של המעביד או ממונה מטעמו הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;
(3) אחר מטעמו של אדם כאמור בפסקה (1) או (2) - במקרה כזה מוצע להביא ראיה על כך שאותו אדם מסכים להגשת התלונה (למשל, מכתב חתום בידי אותו אדם).

14. בפני מי מתלוננים?

(א) תלונה יש להגיש לאחראי כאמור בסעיף 11 (ב) לעיל.
(ב) אם האחראי הוא האדם שמתלוננים עליו ("הנילון") או שהוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה, תוגש התלונה לממלא מקומו של האחראי, אחראי אחר, ובהעדרם - למעביד. (אם הגיש את התלונה למעביד כאמור, המעביד יפעל על פי הוראות חלק זה כפי שאמור לפעול אחראי).
(ג) אם הנילון היה עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד -
(1) תוגש התלונה לאחראי מטעם הקבלן או לאחראי מטעם המעביד;

(2) אם הוגשה התלונה לאחראי מטעם הקבלן, אותו אחראי רשאי להעביר את הטיפול בבירור התלונה לאחראי מטעם המעביד, ואם הועבר הטיפול כאמור - האחראי מטעם הקבלן יודיע כך למתלונן.

15. תוכן התלונה

התלונה תכלול את תיאור המקרה, לרבות:

(1) פירוט זהות המעורבים במקרה ועדים, אם ישנם;

(2) מקום האירוע;

(3) במקרה שנטען כי בוצע מעשה של הטרדה מינית - אחד מאלה:

א. האם המוטרד הראה למטריד שההתנהגות מפריעה לו;

ב. האם יש בין המטריד למוטרד יחסי תלות, מרות וכדי.

16. אופן הגשת התלונה

(א) ניתן להגיש תלונה בכתב או בעל פה.

(ב) הוגשה תלונה בעל פה -

(1) ירשום האחראי את תוכן התלונה;

(2) המתלונן או מי שמגיש את התלונה מטעמו יחתום על הרישום של האחראי כדי לאשר את תוכן הדברים;

(3) האחראי ימסור למתלונן עותק מהרישום החתום.

17. בירור התלונה

(א) התקבלה תלונה, האחראי -

(1) יידע את המתלונן באשר לדרכי הטיפול בהטרדה מינית או התנכלות לפי החוק (חלק ה' סעיף 12 לעיל);

(2) יפעל לבירור התלונה ולצורך כך, בין היתר, ישמע את המתלונן, את הנילון ועדים, אם ישנם, ויבדוק כל מידע שהגיע אליו בעניין התלונה.

(ב) אחראי לא יטפל בבירור תלונה אם הוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה.

(ג) אחראי שהוא בעל נגיעה אישית כאמור יעביר את הבירור לאחראי או למי שהתמנה על ידי המעביד לממלא מקומו, ובהיעדר אחד מאלה - למעביד; אם האחראי העביר את הטיפול למעביד כאמור, יפעל המעביד כפי שאמור לפעול אחראי בבירור תלונה, על פי סעיף זה.

(ד) בירור התלונה ייעשה ביעילות ובלא דיחוי.

(ה) בירור תלונה ייעשה תוך הגנה מרבית על כבודם ופרטיותם של המתלונן, הנילון ועדים אחרים, ובין היתר -

(1) לא יגלה אחראי מידע שהגיע אליו במהלך בירור התלונה אלא אם כן הוא חייב לעשות כן לשם הבירור עצמו או על פי דין;

(2) לא ישאל אחראי שאלות בקשר לעבר המיני של מתלונן שאינו קשור לנילון, ולא יתייחס למידע על עברו המיני של המתלונן כאמור; האמור בפסקה זו לא יחול אם האחראי סבור שאם לא ישאל שאלות או יתייחס כאמור, ייגרם עוול בלתי ניתן לתיקון לנילון.

(ו) מעביד יגן על המתלונן, במהלך בירור התלונה; מפני פגיעה בענייני עבודה כתוצאה מהגשת התלונה או מפני פגיעה אחרת במסגרת יחסי עבודה שיש בה כדי לשבש את בירור התלונה; בין היתר יפעל המעביד להרחקת הנילון מהמתלונן, ככל שניתן, וככל שנראה לו נכון בנסיבות העניין.

(ז) בתום בירור התלונה יגיש האחראי למעביד, ללא דיחוי, סיכום בכתב של בירור התלונה בליווי המלצותיו המנומקות לגבי המשך הטיפול בה, לרבות לעניין כל אחד מהעניינים המפורטים בסעיף 18 (א) ו-(ד).

(ח) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, יגיש האחראי את סיכומו לקבלן ולמעביד.

(ט) נודע למעביד על מקרה של הטרדה מינית או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, ולא הוגשה תלונה או שהמתלונן חזר בו מתלונתו, יעביר את המקרה לבירור של אחראי; הועבר מקרה כאמור לבירור של אחראי או נודע לאחראי על מקרה כאמור, יקיים האחראי, ככל שניתן, בירור על אודות המקרה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ואם המתלונן חזר בו מתלונתו, יברר גם את סיבת החזרה מהתלונה.

18. טיפול המעביד במקרה של הטרדה מינית או התנכלות

(א) קיבל מעביד את סיכומו והמלצותיו של האחראי לפי סעיף 17 (ז), יחליט, בלא דיחוי ובתוך תקופה שלא תעלה על 7 ימי עבודה, על הפעלת הסמכויות שבידיו לגבי כל אחד מאלה:

(1) מתן הוראות לעובדים המעורבים במקרה, לרבות בדבר כללי התנהגות ראויים במסגרת יחסי עבודה והרחקת הנילון מהמתלונן, וכן נקיטת צעדים בעניני עבודה, והכל כדי למנוע את הישנות המעשה של הטרדה מינית או התנכלות או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן עקב ההטרדה או ההתנכלות;

(2) פתיחה בהליכים משמעתיים לפי הוראות הסדר המשמעת החלות אצל המעביד לענין הטרדה מינית או התנכלות;

(3) אי נקיטת צעד כלשהו.

(ב) המעביד יפעל ללא דיחוי לביצוע החלטתו לפי סעיף קטן (א) וימסור הודעה מנומקת בכתב על החלטתו למתלונן, לנילון ולאחראי; כן יאפשר המעביד למתלונן ולנילון לעיין בסיכום האחראי ובהמלצותיו.

(ג) המעביד רשאי, עקב שינוי בנסיבות, לשנות את החלטתו לפי סעיף קטן (א) או לעכב את ביצועה וימסור הודעה מנומקת על כך בכתב למתלונן, לנילון ולאחראי.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, רשאי מעביד לדחות את החלטתו, לעכב את ביצועה או לשנותה, בשל הליכים משמעתיים או משפטיים הנוגעים למקרה נשוא ההחלטה;

עשה כן המעביד -

(1) ימסור הודעה מנומקת בכתב על כך למתלונן, לנילון ולאחראי;

(2) כל עוד לא הסתיימו ההליכים כאמור, יפעל המעביד לפי הוראות סעיף 17 (ו);

(3) בתום ההליכים יקבל המעביד החלטה לפי סעיף קטן (א).

(ה) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, רשאים המעביד והקבלן להסכים בשאלה מי מביניהם יבצע את הוראות סעיף זה, כולן או חלקן.

חלק ז': שונות

19. עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד

(א) לפי החוק והתקנות, במקרה שעובד של קבלן כוח אדם מועסק בפועל אצל אדם אחר (מעסיק בפועל) -

(1) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "עובד" כולל גם אותו עובד של קבלן כוח אדם;

(2) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "מעביד" כולל גם אותו מעסיק בפועל.

לכן, מעסיק בפועל נושא באותה אחריות שנושא מעביד רגיל (ר' סעיף 8 לעיל) בגין הטרדה מינית והתנכלות שמבצע עובד קבלן כוח אדם המועסק אצלו.

(ב) הוראות מיוחדות מצויות בסעיפים 14 (ג), 17 (ח) ו18- (ה) לתקנון זה.

נוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב

1. מטרה:

מטרת נוהל זה להבטיח כי אוניברסיטת תל-אביב תשמש מקום עבודה וסביבת לימודים, שאין בהם הטרדה מינית או התנכלות שמקורה בהטרדה מינית.

2. הגדרות:

בהוראה זו:

"אוניברסיטה"	אוניברסיטת תל-אביב.
"החוק"	החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998 וחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1998.
"הטרדה מינית"	כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק מניעת הטרדה מינית וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (המצורפים לנוהל זה כנספח), מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד כלפי אחד מהם במסגרת מקום העבודה או הלימודים.
"התנכלות"	כהגדרתה בסעיף 3(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד כלפי אחד מהם, במסגרת מקום העבודה או הלימודים.
"מסגרת מקום העבודה או הלימודים"	האוניברסיטה; מקום אחר בו מתנהלת פעילות מטעם האוניברסיטה; תוך כדי עבודה או לימודים; תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או לימודים, בכל מקום שהוא.
"קורבן"	חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד שבוצעה כלפיו הטרדה מינית ו/או התנכלות, כמשמעותן בחוק.
"חשוד"	מי שביום האירוע וביום הגשת התלונה הינו חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד והוגשה נגדו תלונה בגין הטרדה מינית ו/או התנכלות כמשמעותן בחוק.
"נציב קבילות"	נציב הקבילות לענייני הטרדה מינית.
"חבר סגל אקדמי"	מי שביום האירוע נמנה עם חברי הסגל האקדמי של האוניברסיטה והתקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד.
"חבר סגל מנהלי"	מי שביום האירוע התקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד, וכן כל מי שפועל מטעם האוניברסיטה ובשמה כחלק מהמערכת הפנימית הרגילה ולרבות עובד קבלן כח-אדם.
"תלמיד"	מי שביום האירוע נמנה עם כל אחד מאלה: - נרשם ללימודים באוניברסיטה ונתקבל על ידה כתלמיד, לרבות בחטיבה לתכניות מיוחדות ובבית הספר להנדסאים, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בתופשות לימודים. - הגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחייה. - סיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
"תקנות המשמעת"	תקנון המשמעת החל על החשוד בהטרדה מינית או התנכלות לפי השתייכותו, דהיינו: - תקנון מערכת בירור ושיפוט פנימי לסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב (תשמ"ח) - לגבי חשוד שהינו חבר סגל אקדמי. - תקנון המשמעת (החל על הסגל המנהלי) - לגבי חשוד שהינו חבר סגל מנהלי. - תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) - לגבי חשוד שהינו תלמיד.

"רשויות המשמעת" כפי שהן מוגדרות בכל אחד מתקנוני המשמעת.

3. מינוי נציב קבילות:

3.1 נציב הקבילות ימונה על ידי נשיא האוניברסיטה והרקטור לתקופה שתיקבע על ידם ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי שר המשפטים לביצוע חובות המעביד על פי החוק ומכוחו.

3.2 נציב הקבילות יהיה פרופסור במשרה מלאה באוניברסיטה או פרופסור אמריטוס. עדיפות תינתן לבעל ידע משפטי.

3.3 הנשיא והרקטור ימנו חבר סגל מנהלי בכיר שישמש סגן נציב הקבילות, לתקופת מינוי חופפת לזו של נציב הקבילות.

4. תפקידי נציב הקבילות:

4.1 לשמש גורם מייעץ בנושא מניעת תופעות של הטרדה מינית באוניברסיטה והטיפול בהן.

4.2 לקבל תלונות ודיווחים שעניינם הטרדה מינית או התנכלות.

4.3 לברר את התלונה ולטפל בה.

4.4 להעביר את התלונה להליך משמעתי, היה ונמצא לכך בסיס מתאים.

4.5 להורות על נקיטת סעדי ביניים כאמור בסעיף 7.1 לנוהל זה.

4.6 להפנות את הקורבן, במידת הצורך, לקבלת סיוע רפואי או אחר.

5. הטיפול בתלונה:

5.1 **החקירה:**

5.1.1 תלונות או דיווחים על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות באוניברסיטה יש להפנות לנציב הקבילות.

תלונה בגין הטרדה מינית או התנכלות יש להגיש לנציב הקבילות בתוך שלוש שנים ממועד ביצוע ההטרדה או התנכלות ואם מדובר בארוע נמשך, מהמועד בו נפסקו המעשים המהווים הטרדה או התנכלות.

5.1.2 התלונה יכול שתוגש בכתב או בעל-פה. הוגשה התלונה בעל-פה, יירשם תוכנה על ידי נציב הקבילות, והמתלונן יחתום על הרישום לאימות תוכנו. רישומי נציב הקבילות הינם פנימיים ולא יועברו לאחרים.

5.1.3 נציב הקבילות, אשר דווח לו על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות או שהוגשה לו תלונה על הטרדה מינית או התנכלות, יפתח בהליכי חקירת התלונה.

5.1.4 במהלך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות את החשוד בהטרדה מינית או בהתנכלות, יביא בפניו את פרטי התלונה ויבקש את תגובתו.
הוגשה התלונה על ידי מתלונן שאינו הקורבן, תידרש הסכמת הקורבן בטרם יפנה נציב הקבילות לחשוד.

5.1.5 לצורך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות כל חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד למתן מידע ו/או מסמך הנוגע או עשוי לגעת לתלונה.
אי מתן סיוע לנציב הקבילות ייחשב לעבירת משמעת.

5.1.6 נציב הקבילות יקיים את החקירה ברציפות עד להשלמתה.

5.1.7 סבר נציב הקבילות כי נסיבות המקרה מחייבות קבלת סיוע, יהיה רשאי להסתייע בגורם דוגמת פסיכולוג, עובד סוציאלי, חבר סגל, עורך דין, שופט בדימוס וכיו"ב, על מנת שיברר את המקרה נשוא התלונה ויגיש ממצאיו לנציב.

5.2 בתום החקירה יחליט נציב הקבילות לנהוג באחת מהדרכים הבאות:

5.2.1 **לגנוז את התלונה:**

- מקום שנציב הקבילות סבור שאין ממש בתלונה, רשאי הוא להורות על גניזת התלונה.
- מקום שכתוצאה מהחקירה או במהלכה ישוכנע המתלונן או הקורבן כי אין מקום לתלונתו והוא יבטלה.

סבר נציב הקבילות כי הוגשה תלונה שלא בתום לב, רשאי הוא להמליץ על העמדתו לדין של המתלונן.
על החלטה בדבר גניזת התלונה ישלח נציב הקבילות לקורבן ו/או למתלונן הודעה בכתב.
על החלטתו של נציב הקבילות לגנוז את התלונה ניתן לערער תוך 15 יום לנשיא, היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל מנהלי או לרקטור היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל אקדמי או תלמיד.

5.2.2 **להעביר את הטיפול בתלונה להליך משמעתי:**

החליט הנציב על העברת הטיפול להליך משמעתי, יעביר נציב הקבילות לקובל/תובע הנוגע בדבר את כל החומר הרלבנטי לתלונה, לרבות:

- התלונה ונספחיה (אם הוגשה בכתב) ואם הוגשה בעל-פה - תמצית התלונה.
- תגובת החשוד.
- תרשומת שערך נציב הקבילות במהלך החקירה.
- פירוט של אמצעי הביניים שננקטו - אם ננקטו.

בנוסף יסייע נציב הקבילות לקובל בהכנת התיק, במידת הצורך.

6. ההליך המשמעתי:

6.1 עם פתיחת ההליך המשמעתי כנגד הנאשם, ינוהל ההליך בהתאם לתקנון המשמעת, החל על הנאשם.

6.2 המותב הדן בהליך של הטרדה מינית או התנכלות יורכב באופן שיינתן ייצוג למינם של הנאשם ושל הקורבן.

6.3 הדיון בהליך המשמעתי ייערך בדלתיים סגורות.

לא יפורסם כל פרט מזהה אשר נחשף במסגרת ההליך המשמעתי, לרבות פסק הדין, אלא אם כן יורה בית הדין אחרת.

7. סעדי ביניים:

7.1 נציב הקבילות, בתיאום עם הרשויות המוסמכות באוניברסיטה, מוסמך להורות על נקיטת סעדי ביניים שמטרתם להביא להפרדה בין המטריד לקורבן, באופן שמחד תינתן הגנה לקורבן ומנגד לא ייפגעו יחסי העבודה ו/או הלימודים באוניברסיטה.

סמכות הנציב משתרעת על התקופה שממועד פתיחת החקירה ועד להעברת התלונה לבית הדין המשמעתי.

7.2 עם פתיחת ההליך המשמעתי, מוענקת הסמכות להורות על נקיטת הליכי ביניים למותב היושב בדין.

8. פעולות הסברה וחינוך:

האוניברסיטה תקיים פעילות הסברה, לרבות ימי עיון, קבוצות דיון והפצת דפי מידע בנושא הטיפול בתופעת ההטרדה המינית והדרכים למניעתה.

9. שמירה על סודיות:

האוניברסיטה תכבד את פרטיותם של המתלוננים, הקרבנות, החשודים/הנאשמים ככל האפשר ובשים לב לדרישות החוק ולצורך להגן על אינטרסים אחרים הנוגעים לעניין כגון: חובת האוניברסיטה לחקור מקרי הטרדה מינית והתנכלות ולנקוט אמצעים כנגד האחראים בגינן, החובה להפעיל אמצעים קולקטיביים ומניעתיים על מנת לבער את תופעת ההטרדה המינית.

10. שמירת חומר ארכיוני:

נציב הקבילות יאסוף וירכז נתונים על תלונות שהגיעו אליו במסגרת עבודתו ויכין דו"ח שנתי אשר יוגש לנשיא האוניברסיטה, לרקטור ולמנכ"ל, בדבר היקף תופעת ההטרדה המינית והתנכלות באוניברסיטה.

חומר החקירה שבידי נציב הקבילות, יישמר כפי שנשמרים פסקי דין של בתי הדין המשמעתיים.

11. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו.

12. במידה וקיימת סתירה בין הוראות נוהל זה לבין הוראות "תקנון המשמעתי", יגברו הוראות נוהל זה.

13. נוהל זה בא להוסיף על הוראות החוק ולא לגרוע מהן.

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים - בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] נוסף לצעדים הננקטים על-ידי מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה. מעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתית במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ולנהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פנייה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- גרימת נזק למתקנים, לציוד ולרכוש האוניברסיטה;
- הפרעה לפעילות המתקיימת בקמפוס.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרתקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא חלק מ"תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה"**: אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים במשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן"**: דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה"**: כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4 **"עובד"**: כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.

1.5 **"תלמיד"**: כל אחד מאלה -

1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל

עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.

1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.

1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

1.5.4 מי שהופסקו לימודיו מסיבה כלשהי, וחרף ההפסקה קיבל היתר לגשת לבחינה/להגיש עבודה.

1.5.5 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.

1.6 **"עבירת משמעת"**: עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על-ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.

1.7 **"פסילה של בחינה או עבודה"**: פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.

1.8 **"הממונה"**: הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.

1.9 **"בית הדין"**: בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.

1.10 **"רשויות השיפוט"**: הממונה, סגניו ובית הדין.

1.11 **"קובל"**: הקובל האמור בתקנון זה.

1.12 **"קובלנה"**: מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.

1.13 **"הוועדה"**: הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט,האמורה בתקנון זה.

"...

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:

23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או

23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: .24 מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין – על-ידי עורך דין.

הגנה: .25 תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -

25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.

25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין.

פרק רביעי: עבירות ועונשים
סימן א': עבירות

"...

.29 עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על-ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים:	.30	משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:
	30.1	נזיפה.
	30.2	פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.
	30.3	פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
	30.4	איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.
	30.5	עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.
	30.6	ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.
	30.7	קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.
	30.8	מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.
	30.9	הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.
	30.10	הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.
	30.11	הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.
	30.12	ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.
	30א.	הורשע תלמיד בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר תמורת שכר - חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מן האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות סעיף 30 דלעיל.
רישום ענישה בגליון:	.31	---
	31.1	הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.
	31.2	הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.
פסילת חובה:	.32	בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.
עונש על תנאי:	.33	---
	33.1	הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.
	33.2	תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה

שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים: .34 נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים: .35 כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות לאי פרעון קנס או פיצויים .36 תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים: .37 - - -

- הסמכות לתיתן 37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.

- שמיעת התלמיד 37.2 במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמידהזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר 37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן 37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

- שינויין או ביטולן 37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

- ערעור רק ברשות 37.6 החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע.
בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.

- המצאה 37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

שמירת סמכויות:	.38	- - -
	38.1	סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.
	38.2	אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.
הליכי משמעת	.39	- - -
והליכים פליליים:	39.1	הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.
	39.2	סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו. הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק שישי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה:	.40	- - -
- מתלונן	40.1	רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.
- מקבל התלונה	40.2	תלונה תוגש למזכיר האקדמי.
- מסמך תלונה	40.3	תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.
בדיקת תלונה:	.41	המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.
גניזת תלונה:	.42	הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.
ערעור על גניזת תלונה:	.43	סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה:	44.	המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור	45.	הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.
יוזמת המזכיר האקדמי:	46.	המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.
העברת תלונה לקובל:	47.	החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.
קובלנה:	48.	על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:
	48.1	פרטי המתלונן ותאורו.
	48.2	פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
	48.3	פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
	48.4	רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
	48.5	רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.
הגשה:	49.	קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.
המצאה:	50.	- - -
	50.1	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
	50.1.1	לממונה.
	50.1.2	לנתבע.
	50.1.3	לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
	50.1.4	לדקאן הסטודנטים.
	50.1.5	לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.
	50.2	לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון:	51.	- - -
	51.1	מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
	51.2	המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
	51.3	הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.

51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדין: .52 מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון: .53 הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.

דיון בהעדר הנתבע: .54 - - -

54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.

54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.

54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הקראה: .55 - - -

55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.

55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.

הודאה: .56 הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות: .57 - - -

57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.

57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.

פרטיכל: .58 במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.

פסק הדין: .59 - - -

- מועד נתינתו:	59.1	סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מודכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.
- המצאתו	59.2	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.
- תחילת תוקפו:	59.3	פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור:	.60	פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.
מועד הגשת ערעור:	.61	הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).
כתב ערעור:	.62	הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.
המצאה:	.63	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:
	63.1	לנשיא בית הדין.
	63.2	למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
	63.3	לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
	63.4	לדקאן הסטודנטים.
		דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.
ערעור אינו מעכב פס"ד:	.64	הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב:	.65	עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.
היקף הערעור:	.66	הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.
טיעונים בכתב:	.67	- - -
	67.1	אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון: .68 - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: .69 במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: .70 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים סגורות: .71 - - -

71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין: .72 בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות: .73 בפרק זה:

73.1 "עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 "שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 "פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר .74 - - -

ברירת קנס:	74.1	היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבד עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.
	74.2	העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.
תשלום קנס:	.75	- - -
	75.1	מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.
	75.2	שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.
אי תשלום קנס:	.76	לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.
עבירות חוזרות:	.77	תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.
תיאום שעורי הקנס:	.78	אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

	.79	- - -
	79.1	הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.
	79.2	הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב': עבירות חנייה

העבירה	סכום בדרת הקנס
1. **חנייה במגרש מוגבל - חניית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)**	(נכון לינואר 2001) -.40 ש"ח
2. **חנייה אסורה**	-.50 ש"ח
2.1 במקומות חנייה שמורים.	
2.2 במעברים במגרשי חנייה.	
2.3 בכניסות לבניינים.	
2.4 במקומות המיועדים לטעינה ופריקה.	
2.5 במקומות שסומנו בשלט "אין חנייה".	
2.6 על משטחי גרנוליט, שטחי גנים ומדרכות.	
2.7 תפיסת שני מקומות חנייה מסומנים.	
2.8 חנייה במקום או באופן הגורם הפרעה למעבר כלי רכב ו/או הולכי רגל.	
3. **חנייה אסורה בנסיבות חמורות**	-.55 ש"ח
לעניין סעיף זה "חניה אסורה בנסיבות חמורות" פירושה:	
3.1 חנייה התוסמת רכב החונה כדין.	
3.2 חנייה החוסמת מעבר למקום חנייה אחר.	
3.3 חנייה במקומות השמורים לנכים.	
3.4 חנייה התוסמת מעבר תירום.	
3.5 חנייה החוסמת מעבר בשערי הקמפוס.	

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, על הביטחון ועל אכיפת הוראות החנייה בתחום הקמפוס נעשית על-ידי עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב המצוידים באישורי כניסה מתאימים:

שער מספר 8 - פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 - (שער רמניסיאנו) - פתוח בין השעות 00:06-00:23.
שער מספר 1 - (שער פרנקל) - פתוח בין השעות 30:06-00:21.
שער מספר 14 - (לימודי חוץ) - פתוח בין השעות 30:06-00:21.
חל איסור מוחלט להיכנס לקמפוס בטיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חנייה או לבעלי אישורים זמניים תקפים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חנייה יוקצבו להגרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חנייה מאדם לאדם. המוצא תווית חנייה יעבירה מיד למדור ביטחון. חל איסור לקבל תווית חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.
3. התנועה והחנייה בשטח האוניברסיטה הינם בהתאם לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחנייה בקמפוס.

4. תנועה וחנייה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי. נגד מבצע העבירה יוגש דוח עבירת חניה/ברירת קנס.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מתשש להיותו ממולכד.

4. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק, הארנק והחפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גנבות ולמניעת הטרדה של גורמי הביטחון.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. חל איסור להניח תיקים בכניסה לספריות.

ב. תיק או חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד או יועבר למדור ביטחון, הכל לפי העניין. נגד בעל התיק/החפץ תוגש תלונה משמעתית.

ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

5. אבדות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבדה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבדה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

6. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת רשיון תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח - יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים - בשירות סדיר או במילואים - יתבקש להציג תעודת קצין/חוגר.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחויב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.

ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, יידרש ע"י עובדי הביטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בנייני האוניברסיטה נעלים ע"י מנהלי הבתים עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות פרסום בקמפוס

אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

10. משרדי מדור ביטחון

משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טלי, 6408484, טלפון חירום - 6408222 (במשרד קיימת תורנות במשך כל שעות היממה).

11. רכיבה על אופניים

אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס. אין לרכב על מדשאות האוניברסיטה.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור, בהטלת צלחות מעופפות, במשחקי קלפים וכיו"ב. פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאיים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות, ועדות בטיחות יחידתיות ומנגנון בטיחותי מקצועי - יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות ציבור התלמידים ואליהם יש לפנות במקרה של ליקויים ובהצעות לשיפורים ולשאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז ב"דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי ואף בדין הפלילי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג או הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח הן סיוע בסילוק מפגעים, הפקת לקחים והנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות הוא 6409555 ; מספר פקס/משיבון : 6408555.

7 תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666, והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

תקלות תחזוקה
הודעות על תקלות ומפגעי תחזוקה כגון: ברז דולף, שירותים מקולקלים, מפסק חשמל לא תקין, בורות, מפגעים בטיחותיים, יש להביא לידיעת מנהל הבית והגוש בכל בניין או לידיעת מוקד התקלות, טל' 6408777.
תקלות בטלפונים
הודעות על תקלות בטלפונים פנימיים יש להפנות למוקד תקלות, טל' 6408777.
הודעות על תקלות בטלפונים חיצוניים יש לפנות ישירות לשירות 166 של בזק.

פעילות ציבורית בקמפוס

הפעילות הציבורית בקמפוס מתנהלת מכוח תקנון "פעילות ציבורית באוניברסיטה", אשר קטעים ממנו מובאים להלן:

האוניברסיטה הינה מוסד להשכלה גבוהה, המבוסס על עיקרון החופש האקדמי, והרואה בחופש הביטוי תנאי יסודי לקיומו. האוניברסיטה ובטית ותטפח חופש ביטוי מלא בפעילות האקדמית, התרבותית והחברתית בין כתליה, במסגרת חוקי המדינה.

(1) הגדרות

"**קמפוס האוניברסיטה**" - לרבות מבנים, מתקנים, שטחים פתוחים ומדשאות.

"**פעילות ציבורית**" - הפגנה, אספה, דיון, מופע, תצוגה, טכס חגיגי, או כל מאורע או ארוע אחר הנערך בתחום הקמפוס של האוניברסיטה (להלן: "הקמפוס") ואיננו מתייחס למערך הלימודים באוניברסיטה, ולמעט כנסים מדעיים שהאוניברסיטה או הפקולטה מעניקה להם חסותה, אירועים רשמיים של האוניברסיטה ואירועים אשר קיימת לגביהם הוראה מיוחדת בקובץ הוראות האוניברסיטה, וכן להוציא פעילות מסחרית.

(2) כל פעילות ציבורית המתקיימת באוניברסיטה חייבת לעמוד בתנאים האלה:

(1) שמירת דיני מדינת ישראל ותקנות האוניברסיטה.

(2) לא יהיה בקיום הפעילות הציבורית משום שימוש לרעה בשמה של האוניברסיטה.

(3) הפעילות הציבורית לא תשבש את המהלך התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס, ולא תפריע לו.

(3) הפעילות בכיכר אנטין:

(1) כל תלמיד יהא רשאי לקיים פעילות ציבורית מסוג הפגנה או אספה בכיכר אנטין שבאוניברסיטה, ללא צורך בקבלת היתר מראש, ובלבד שיודיע דבר קיום הפעילות למדור הביטחון של האוניברסיטה. על ההודעה להגיע למדור הביטחון לפני תום יום העבודה האחרון שלפני מועד קיום הפעילות.

(2) מארגן הפעילות בכיכר אנטין כאמור לעיל יהיה רשאי לפרסם דבר קיומה הן על לוחות המודעות והן ע"י חלוקת הודעות לידי המעוניינים בכך ברחבי הקמפוס. נוסח המודעות יתאם את האמור בבקשה לקיום הפעילות.

(3) במהלך הפעילות יותרו חלוקת חומר הסברה, החתמת עצומות ונשיאת שלטים. בכל מקרה אסורה תליית שלטים על מבנים וגדרות או קביעתם בכיכר וכן אסור חסימת הכניסה לקמפוס ולבניינים שמסביב לכיכר.

(4) תלמיד המעוניין לארגן בכיכר אנטין פעילות ציבורית שאינה מסוג הפגנה או אספה, או לארגן פעילות ציבורית **שלא בכיכר אנטין** מחויב לקבל היתר מראש של הוועדה לקיום פעילות ציבורית כמפורט להלן.

(5) הוועדה לקיום פעילות ציבורית תורכב משמונה חברים, לפי הפירוט כלהלן:

1. סגן רקטור האוניברסיטה - יו"ר
2. מנכ"ל האוניברסיטה
3. דקאן הסטודנטים
4. היועץ המשפטי
5. מנהל האגף לקשרי חוץ
6. נשיא מועצת הסטודנטים
7. חבר סגל אקדמי שימונה ע"י רקטור האוניברסיטה
8. איש ציבור, חבר הוועד המנהל, שימונה על-ידי יו"ר הוועד המנהל.

(6) תלמיד המעוניין לקיים פעילות ציבודית הטעונה היתר, יפנה לדקאן הסטודנטים - חבר הוועדה המוסמך. הבקשה תוגש על טופס "בקשה לקיום פעילות ציבורית בקמפוס".
פרט למקרים בעלי דחיפות מיוחדת, הרי שבקשת לקיום פעילות ציבורית תוגש לא יאוחר מארבעה ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לקיומה.

(7) דקאן הסטודנטים, לאחר היוועצות עם גורמי ביטחון וענף אירועים באגף קשרי חוץ, ימסור תשובתו למארגן תוך שני ימי עבודה ממועד קבלת הבקשה.
בנסיבות מיוחדות תכונס הוועדה לקיום פעילות ציבורית.
הוועדה או חבר הוועדה המוסמך יהיו רשאים לקצר את ההליכים הנ"ל במקרים בעלי דחיפות מיוחדת.
התליט חבר הוועדה המוסמך שלא לאשר קיום הפעילות הציבורית או לקיימה בסייגים ובתנאים, רשאי המארגן להגיש ערעור מנומק ליו"ר הוועדה, אשר יזמן את חבריה לדון בערעור. החלטות הוועדה תהיינה סופיות.

אגודת הסטודנטים

אגודת הסטודנטים היא מוסד עצמאי (ללא כוונות רווח) המאגד את הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב. מטרת אגודת הסטודנטים לפעול למען רווחת הסטודנטים וטובתם, תוך שמירת האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים שלהם; לשמור על מעמדם האקדמי בתוך הקמפוס ומחוצה לו; לייצג את ציבור הסטודנטים כלפי כל רשות, מוסד, גוף ואדם; לפעול למען שיוויון זכויות מלא לכל סטודנט, ובכלל זה קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בקמפוס.

מועצת אגודת הסטודנטים

מועצת אגודת הסטודנטים היא "הרשות המחוקקת" של האגודה, המתווה מדיניות ומפקחת על פעילות האגודה, והיא הבוחרת את הוועד ואת היו"ר. המועצה מורכבת מ- 75 נציגי חוגים הנבחרים ישירות ע"י הסטודנטים באותו חוג, ומייגים את האינטרסים של תלמידי החוג בפני המועצה מחד, ובפני סגל החוג מאידך. הבחירות למועצה מתקיימות כל שנה, וכל חבר אגודה מעל גיל 18 זכאי לבחור ולהיבחר בהן. ישיבות המועצה פתוחות לכל סטודנט. לצד המועצה פועלות ועדת ביקורת, ועדת כספים וועדת מכרזים.

מחלקות האגודה

באגודה, השוכנת במרכז הסטודנט ע"ש אריק מיטשל (ליד כיכר אנטין) שש מחלקות שבראש כל אחת מהן עומד חבר ועד, וניתן לפנות אליהן בשעות הקבלה. להלן הסבר כללי על כל מחלקה ומקצת מן השירותים שהיא מספקת. עדכונים שוטפים וכן מרבית שירותי האגודה ניתנים בדלפק הקבלה, ובאתר האינטרנט: www.student.co.il.

מחלקה לעניינים אקדמיים - טל' 03-6407648

עוסקת בכל הקשור לתחום האקדמי - ללימודים - באוניברסיטה. וכן לבעיות שכר הלימוד.

"ספרות זולה" - ספריית ספרי הלימוד של האגודה ממנה ניתן לשאול ספרים למשך סמסטר שלם. "ספרות זולה" ראשית בחדר 5 בבניין רקאנטי, טלפון: 03-6406037. לתלמידי הנדסה ומדעים מדוייקים, חדר 24 (מתחת לספריה של מדעים מדויקים), טלפון: 03-6406587

"בנק בחינות" - מבחנים משנים קודמות במאגר ממותשב לשימוש הסטודנטים כהכנה למבחנים.

נציבי קבילות - טיפול בבעיות הקשורות ללימודים הנוצרות בין הסטודנטים לרשויות האוניברסיטה (פגישה בתאום מראש 03-6407654)..

סניגורים בביה"ד המשמעתי - ייצוג סטודנטים ללא תשלום בביה"ד המשמעתי של האוניברסיטה.

מחלקת פנים - טל' 03-6407656

עוסקת בנושאים המנהליים הרלוונטיים לחיי הסטודנט בקמפוס, כגון פיקוח על פעילות הספריות, החניונים והקפיטריות.

קבלת קהל: דלפק הקבלה - בו ניתן לחנות משירותי האגודה. שעות פעילות: ימים א'-ה' 09:00-19:00. יום ו' 08:30-12:30. טלפון: 03-6407662 חלק מהשרותים ניתנים **גם בדוכן השירותים הנודד "סטלה".**

שירותי חנייה:

1. **"קמבוס"** - שירות חנייה והסעה. חונים חינם בחניון גני התערוכה, ונוסעים חינם (בתדירות של 10 דקות) מהחניון אל תחנות מסביב לקמפוס.
2. הגרלת **תווי חנייה** המאפשרים חנייה בשטח הקמפוס במשך שנת הלימודים.
3. מכירת **כרטיסיות לחנייה מוזלת** בחניונים מסביב לקמפוס.

צילום מסמכים במחיר מוזל - במרכז הצילומים של האגודה, בבניין דה-בוטון.

מד"ס (מרכז דיור סטודנטיאלי) - מאגרי מידע לסטודנטים: שכירת דירות ושותפויות באיזור המרכז, 'לוחות מודעות' לשיעורי עזר, מתרגמים, מדפיסים וכלי רכב. טלפון: 03-6407655

ביטוח **"מאסטר-ביט" - מועדון ביטוח לסטודנט** (03-6407647, 053-463296) המציע מחירים אטרקטיביים לסטודנטים ולבני משפחתם ולסגל האוניברסיטה. ממוקם בחדר 114.

מרכז הספורט הסמוך לאוניברסיטה - כולל בריכת שחייה, מגרשי ספורט, חדר כושר, סאונה וחוגים. לסטודנטים חברי אגודה ניתנת הנחה בכניסה חד-פעמית, בקניית כרטיסיות וברכישת מנוי שנתי.

מחלקת חינוך ותרבות - טל' 03-6405130
מופקדת על פעילות חברתית, תרבותית וחינוכית בקמפוס. מפיקה ויוזמת ארועים כגון יום הסטודנט, הקרנות סרטים, מסיבות וציון ימי זכרון וימים נושאיים ובינלאומיים (יום האישה הבינלאומי, יום ירוק וכד'). תחת חסותה פועלים **מועדון טיולי אופניים** ומועדון DEBATE ("שיח וסיג"), וכן היא מסייעת לכל קבוצת סטודנטים המעוניינת לפעול בקמפוס. במחלקה פועלת **יחידה לחינוך ומעורבות חברתית** שתפקידה ליזום וללוות פרוייקטים קהילתיים. כמו כן המחלקה פועלת לקדם את מעמד נושא החינוך בארץ, ולשתף את הסטודנטים בשיח הציבורי בנושא זה.

מחלקת ומעונות וסיוע כלכלי - טל' 03-6407659
מעונות - המחלקה דואגת לרווחת הסטודנטים באמצעות רכזי המעונות וועד הדיירים ומפעילה מועדוני דיירים, חדר מחשבים, חדר כושר ועוד. המחלקה מארגנת פעילות חברתית-תרבותית, כגון מסיבות, הרצאות ופאנלים.
מלגות - המחלקה מרכזת את הטיפול במלגות שמעניקה אגודת הסטודנטים ובגיוס משאבים נוספים להן. המחלקה מפיקה "חוברת מלגות" המכילה מידע מרוכז לגבי מלגות נוספות המוצעות לסטודנטים ע"י גופים וקרנות אחרים.

מחלקת הסברה וקשרי חוץ - טל' 03-6407651/2/3
הסברה - הפקה וביצוע של פרסום האירועים והפעילויות של האגודה, וכן עדכונים שוטפים לגבי שירותי האגודה. תפעול לוחות המודעות של האגודה, הנמצאים בכל הפקולטות. המחלקה אחראית על **"תזה" - עיתון הסטודנטים** המופץ חינם בקמפוס.
קשרי חוץ - יצירת קשרי גומלין עם אוניברסיטאות בארץ ובחו"ל (בין השאר: משלחות לחו"ל ואירוח סטודנטים מחו"ל), ויצירת ערוצי הידברות בין אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, כגון מפגשי יהודים-ערבים.

מחלקת פרוייקטים - טל' 03-6407657
עוסקת בפרוייקטים נקודתיים המשתנים משנה לשנה, כגון ייסוד אתר האינטרנט של האגודה, הקמת רדיו-קמפוס וליווי פרוייקטים של מחלקות שונות באגודה. המחלקה מקדמת רעיונות ופרוייקטים חדשניים באגודה.

עוד באגודה:
מבקר האגודה מקיים שעות קבלה ומתפקד כנציב פניות הציבור.

ייעוץ מס וייעוץ פיננסי וכן **ייעוץ וסיוע משפטי ראשוני** - בעניינים הנוגעים לרווחת הסטודנטים (פגישות ניתן לתאם בטלפון 03-6407654)

"ג'וב טוב" - חברת כח אדם לסטודנטים ואקדמאיים (03-6407800), חברת בת של אגודת הסטודנטים. **מחלקת הסטודנטים** מתמחה בעבודות זמניות ובמשרות חלקיות המותאמות במיוחד לסטודנטים במגוון תחומים, **ומחלקת האקדמאים** מציעה משרות לבעלי תואר בתחומים שונים במיטב החברות במשק.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו,

המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.

משרד המבקר - בניין המינהלה ע"ש גוטמן, טל' 6408490, 6408168, פקס 6407264.

דיונון

עמותה שמטרתה לספק לסטודנט, תוך שימת דגש על צרכיו, שרותים ומוצרים באיכות גבוהה ובמחירים סטודנטיאליים.

דיונון מתמחה בספרות אקדמית ומקצועית, ספרות יפה בעברית ובאנגלית, בניירת ובציוד משרדי ובמוצרי מוסיקה ופנאי.

מגוון המוצרים הנמכרים בדיונון כולל ספרים וחוברות לימוד, תקליטורים, מחשבים, תוכנות ולומדות, צעצועים ומשחקים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים.

תנות דיונון נמצאת בבניין מיטשל (כניסה מכיכר אנטין), טל': 03-6410351/2

ימים א'-ה': 08.30-20.00 יום ו': 09.00-14.00.

דיונון ישיר להזמנות 24 שעות: 1-800-800-220.

להזמנת ספרים מחו"ל, טל': 03-6422667.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידי השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.

העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. בדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 08:30-11:30. תמודת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון בית-הספר. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטתיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו- 30% הנחה על יתר הטיפולים.

בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון 6409304, 6409857.

המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים, ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) 1-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין ספרית סוראסקי).

המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. צוות העובדים והסטודנטים מבוטחי קופת חולים הכללית מקבלים שירותי רפואה באופן שוטף.

המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).

שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה
* אחות מוסמכת ומיומנת
* טיפולים רפואיים
* בדיקת א.ק.ג
* בדיקות מעבדה ואבחון
* מסלול מיוחד לזימון לבדיקה אצל רופאים מומחים, בכל תחומי הרפואה, לבדיקות מיוחדות ולאשפוז

טופסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למירשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שירותי רפואה דחופה

חברת נטלי מספקת שירותי רפואה דחופה באוניברסיטה, באמצעות ניידות החברה. לכל בניין יש מספר מנוי אותו ניתן לקבל ממנהל הבית או הגוש.
מספר הטלפון של מוקד חירום נטלי הוא 1-800-800-666, טלפון נייד 050-737230/1/2/3/4/5.

שירותי מזון

מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, לשתיה קרה ולשתיה חמה פועלים באוניברסיטה. הפיקוח על שירותי המזון מתבצע על-ידי הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השירות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית כלכלית באגף הנדסה ותחזוקה או לטלפון 6408360.

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

ידיעון תשס"ב
2001/2002

עריכה: מאשה דובדבני
עיצוב והקלדה: פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז"ל
אשבל יעקב (קלמן) ז"ל
בוכוול עמיחי ז"ל
בורשטיין שלום ז"ל
גור אריה אלכס ז"ל
גורדון טל ז"ל
גלעד יעל ז"ל
דגן רם ז"ל
דן נחום ז"ל
כץ רם ז"ל
לובצקי רון ז"ל
ליפשיץ אחוד ז"ל
ליפשיץ יהודה ז"ל
מינץ מאיר ז"ל
מלול יהודה ז"ל
מלצר יצחק ז"ל
מקוביצקי ישעיהו ז"ל
מרט באורי ז"ל
מרמלשטיין יוסף ז"ל
סבאח אליעזר ז"ל
פירסט יאיר ז"ל
פרח אפרים ז"ל
קסלר מאיר אריה ז"ל
קרוננפלד מיכאל ז"ל
רביד בועז ז"ל
רוזנפלד שלום ז"ל
רייך רוברט ז"ל
שגיא שלמה ז"ל
שורר זיו ז"ל
שמד דרור ז"ל
ששון זאב ז"ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

תוכן העניינים

	עמוד
ביאור ראשי תיבות וקיצורים	5
מוסדות הפקולטה	6
מידע כללי	17
לימודי תואר ראשון	20
לימודים לאחר תואר	22
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון	22
לימודי תואר שני	23
לימודי תואר שלישי	26
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים	26
לימודי תעודה	27
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה	28
תקנון	29
תחולת תכניות לימודים ותקנות	29
משך הלימודים	29
רישום לקורסים	30
רישום בשיטת המכרז	30
רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים	35
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים	40
קורסים חופפים בתכנים	40
מילוי חובות קורס	41
בחינות	42
ציונים	45
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות	46
הפסקת לימודים ע"י התלמיד	46
חידוש לימודים	47
שקלול ציון הגמר	47
זכאות לתואר	48
סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה	49
תקנון משמעת סטודנטים - פקולטטי	50
תכניות לימודים	53
קורסים כלל-פקולטטיים	55
מערכת שעות	57
אנגלית	61
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	65
- תואר ראשון	65
- התחיבות בכלכלה	83
- תואר שני	93
- תואר שלישי	102
מערכת שעות	109

החוג למדע המדינה 125
- תואר ראשון 125
- *החטיבות במדע המדינה* 133
- תואר שני 145
- תואר שלישי 158
מערכת שעות 169
התכנית ללימודי ביטחון - תואר שני 186
מערכת שעות 195
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה 201
- תואר ראשון 201
- החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה 211
- תואר שני 223
מערכת שעות 252
החוג לפסיכולוגיה 269
- תואר ראשון 269
- מסלול דו-חוגי ביולוגיה ופסיכולוגיה (מדעי המוח) 277
- החטיבה בפסיכולוגיה 279
- תואר שני 286
- תואר שלישי 293
- תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית 305
מערכת שעות 311
החוג לתקשורת 337
- תואר ראשון 337
- החטיבה בתקשורת 351
מערכת שעות 352
החוג ללימודי עבודה 359
- תואר שני 359
- חטיבה בלימודי עבודה 369
מערכת שעות 371
התכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 376
מערכת שעות 389
התכניות לשמאות ולניהול מקרקעין 393
- לימודי תעודה 393
התכנית ללימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW 396
החטיבות 399
חטיבות פקולטטיות 400
חטיבה ללימודי מגדר (הבדלים בין המינים) 400
חטיבות מחוץ לפקולטה 405
הספרייה למדעי החברה ולניהול 423
לוח בחינות 425
תואר ראשון 425
תואר שני 436

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

אופני הוראה:

ס'	-	סמינר
סד'	-	סדנת
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולקי'	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
ש'	-	שיעור
שו"ת	-	שיעור ותרגיל
ת'	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דקאן הפקולטה - פרופ׳ משה סמיונוב

ראשי החוגים

ראש ביה״ס לכלכלה ע״ש איתן ברגלס	פרופ׳ צבי הרקוביץ
ראש החוג ללימודי עבודה	ד״ר גדעון קונדה
ראש החוג למדע המדינה	פרופ׳ עזר גת
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ׳ יוסי שביט
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ׳ תלמה ליבל
ראש החוג לתקשורת	ד״ר דפנה למיש
ראש ביה״ס לממשל ולמדיניות	פרופ׳ זאב מעוז
ראש התכנית ללימודי ביטחון	פרופ׳ אברהם בן-צבי
ראש התכנית למדיניות ציבורית	פרופ׳ יוסף ברכמן

מועצת הפקולטה

פרופ׳ משה סמיונוב - יו״ר	פרופ׳ עקיבא כהן
פרופ׳ חנה איילון	פרופ׳ נח לוין-אפשטיין
פרופ׳ דניאל אלגום	פרופ׳ יעקב לומרנץ
פרופ׳ צבי אקשטיין	פרופ׳ תלמה ליבל
פרופ׳ שמגר בן-אליהו	פרופ׳ ליאו ליידרמן
פרופ׳ אברהם בן צבי	ד״ר דפנה למיש
פרופ׳ אליעזר בן-רפאל	פרופ׳ אלחנן מאיר
פרופ׳ יוסף ברכמן	פרופ׳ מתי מינץ
פרופ׳ יולנדה גמפל	פרופ׳ מיכאל מיסלובודסקי
פרופ׳ יוסף גרודזינסקי	פרופ׳ זאב מעוז
פרופ׳ יצחק גלבוע	פרופ׳ אריאל מרדי
פרופ׳ עזר גת	פרופ׳ שאול משעל
פרופ׳ גדעון דורון	פרופ׳ אריה נדלר
פרופ׳ עדי דקל	פרופ׳ דוד נחמיאס
פרופ׳ אלן דרייזן	פרופ׳ זאב סגל
פרופ׳ יצחק הברפלד	פרופ׳ זהבה סולומון
פרופ׳ אורי הדר	פרופ׳ חיים עומר
פרופ׳ אלחנן הלפמן	פרופ׳ יואב פלד
פרופ׳ חנה הרצוג	פרופ׳ נחמיה פרידלנד
פרופ׳ צבי הרקוביץ	פרופ׳ אריאלה פרידמן
פרופ׳ יורם וייס	פרופ׳ חנן פרנק
פרופ׳ אינה וינר	~~פרופ׳ יעקב פרנקל~~
פרופ׳ אליה ורצברגר	פרופ׳ חיים פרשטמן
פרופ׳ יצחק זילכה	פרופ׳ יהושע צאל
פרופ׳ דן זכאי	פרופ׳ אפרים צדקה
פרופ׳ חיים חזן	פרופ׳ אלכס צוקרמן
פרופ׳ יונה טיכמן	פרופ׳ דני צידון
פרופ׳ מאיר טיכמן	ד״ר גדעון קונדה
פרופ׳ מנואל טרכטנברג	פרופ׳ יוסף קטן
פרופ׳ דניאל יעקבסון	פרופ׳ גיורא קינן
פרופ׳ אפרים יער	פרופ׳ אהרון קליימן
פרופ׳ ינון כהן	פרופ׳ שולמית קרייטלר

פרופ׳ מיכאל קרן
פרופ׳ רחל קדניול
פרופ׳ עמירם רביב
פרופ׳ קליר רבין
פרופ׳ גיורא רהב
פרופ׳ אריאל רובינשטיין
פרופ׳ מיכאל רוזנבאום
פרופ׳ אסף רזין

פרופ׳ יוסי שביט
פרופ׳ משה שוקד
פרופ׳ יוסף שיין
פרופ׳ ליאון שלף
פרופ׳ מיכל שמיר
פרופ׳ יהודה שנהב
פרופ׳ דן שניט

ועדת הוראה

פרופ׳ עמירם רביב - יו״ר
ד״ר ז׳רוס בורדון
פרופ׳ יצחק גלבוע
פרופ׳ איליה ורצברגר
פרופ׳ דן יעקבסון
ד״ר מיכאל קוצ׳ין
ד״ר אבי קורדובה
גב׳ מריאנה שדה

ועדת קבלה לתואר ראשון

פרופ׳ מיכל שמיר - יו״ר
ד״ר נורית גוטמן
פרופ׳ דני צידון
פרופ׳ גיורא רהב
ד״ר שושנה שילה
גב׳ מריאנה שדה

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

פרופ׳	חנה איילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	דניאל אלגום	פסיכולוגיה
ד״ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	צבי אקשטיין	כלכלה
ד״ר	דנה אריאלי-הורוביץ	מדע המדינה
ד״ר	זירוס בורדון	תקשורת
פרופ׳	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד״ר	דן בן-דוד	מדיניות ציבורית
ד״ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופ׳	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופ׳	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופ׳	יוסף ברכמן	מדיניות ציבורית
ד״ר	יאיר בר-חיים	פסיכולוגיה
ד״ר	יהודה גודמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אבי גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	נורית גוטמן	תקשורת
ד״ר	עפרה גולדשטיין-גדעוני	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	יונתן גושן-גוטשטיין	פסיכולוגיה
ד״ר	אמל ג׳מאל	מדע המדינה
פרופ׳	יצחק גלבוע	כלכלה
פרופ׳	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה
ד״ר	ניל גנדל	מדיניות ציבורית
ד״ר	רעות גרובר	פסיכולוגיה
פרופ׳	יוסף גרודזינסקי	פסיכולוגיה
פרופ׳	עזר גת	מדע המדינה
ד״ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
ד״ר	דניאל דור	תקשורת
פרופ׳	גדעון דורון	מדע המדינה
ד״ר	ניל דיאמנט	מדע המדינה
פרופ׳	עדי דקל	כלכלה
ד״ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
פרופ׳	אלן דרייזן	כלכלה
ד״ר	אלי דרזנר	תקשורת
פרופ׳	יצחק הברפלד	לימודי עבודת
פרופ׳	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופ׳	אלחנן הלפמן	כלכלה
ד״ר	דנה הלר	כלכלה
פרופ׳	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	צבי הרקוביץ	כלכלה
ד״ר	סשה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אריקה ויינטל	מדע המדינה

פרופ׳	יורם וייס	כלכלה
ד״ר	אלי וויץ	לימודי עבודה
פרופ׳	אינה וינר	פסיכולוגיה
ד״ר	יואב ורדי	לימודי עבודה
פרופ׳	אליה ורצברגר	מדיניות ציבורית
פרופ׳	יצחק זילכה	כלכלה
פרופ׳	דן זכאי	פסיכולוגיה
ד״ר	איל חוברס	מדע המדינה
פרופ׳	חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אביעד חפץ	כלכלה
פרופ׳	יונה טיכמן	פסיכולוגיה
פרופ׳	מנואל טרכטנברג	כלכלה
ד״ר	דפנה יואל	פסיכולוגיה
פרופ׳	אברהם יוגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	עובד יושע	כלכלה
פרופ׳	דניאל יעקבסון	לימודי עבודה
ד״ר	רבקה יעקובי	פסיכולוגיה
פרופ׳	אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	עֹרן ישיב	מדיניות ציבורית
פרופ׳	יגון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	עקיבא כהן	תקשורת
ד״ר	דומיניק לאמי	פסיכולוגיה
ד״ר	חיים לובין	כלכלה
ד״ר	גילת לוי	כלכלה
פרופ׳	נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	יעקב לומרנץ	פסיכולוגיה
ד״ר	נירה ליברמן	פסיכולוגיה
פרופ׳	תלמה ליבל	פסיכולוגיה
פרופ׳	ליאו ליידרמן	כלכלה
מר	יחיאל לימור	תקשורת
ד״ר	דפנה למיש	תקשורת
פרופ׳	אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
ד״ר	גיא מונדלק	לימודי עבודה
ד״ר	נסים מזרחי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	תמר מייזלס	מדע המדינה
פרופ׳	מתי מינץ	פסיכולוגיה
פרופ׳	מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
ד״ר	גילה מנחם	מדיניות ציבורית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	זאב מעוז	מדע המדינה
ד״ר	גיל מרום	מדע המדינה
פרופ׳	אריאל מררי	פסיכולוגיה
פרופ׳	שאול משעל	מדע המדינה
פרופ׳	אריה נדלר	פסיכולוגיה
ד״ר	שמעון נוה	לימודי ביטחון

פרופ׳	דוד נחמיאס	מדע המדינה, מדיניות ציבורית
פרופ׳	זאב סגל	מדיניות ציבורית
ד״ר	טל סימונס	לימודי עבודה
ד״ר	מישל סלואן	פסיכולוגיה
פרופ׳	משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
ד״ר	אלברטו ספקטורווסקי	מדע המדינה
פרופ׳	יאיר עברון	מדע המדינה
פרופ׳	חיים עומר	פסיכולוגיה
ד״ר	עדי פוזנר	כלכלה
פרופ׳	דוד פינס	כלכלה
פרופ׳	יואב פלד	מדע המדינה
פרופ׳	גיון פלנדרס	כלכלה
פרופ׳	נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
פרופ׳	אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה
פרופ׳	חנן פרנק	פסיכולוגיה
ד״ר	דוד פרנקל	כלכלה
פרופ׳	יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ׳	יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	חיים פרשטמן	כלכלה
פרופ׳	יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ׳	אפרים צדקה	כלכלה
פרופ׳	אלכס צוקרמן	כלכלה
פרופ׳	דניאל צידון	כלכלה
ד״ר	תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד״ר	גדעון קונדה	לימודי עבודה
ד״ר	מייקל קוצין	מדע המדינה
ד״ר	אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	גיורא קינן	פסיכולוגיה
פרופ׳	אהרון קליימן	מדע המדינה
ד״ר	יחיאל קלר	פסיכולוגיה
ד״ר	אנדריאה קמפ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
פרופ׳	מיכאל קרן	תקשורת
פרופ׳	רחל קרניול	פסיכולוגיה
פרופ׳	עמירם רביב	פסיכולוגיה
ד״ר	דן רבינוביץ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	אריאל רובינשטיין	כלכלה
ד״ר	יונה רובינשטיין	כלכלה
פרופ׳	מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ׳	נדים רוחאנא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה
פרופ׳	אסף רזין	כלכלה
פרופ׳	יוסי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אלי שגיא	כלכלה
ד״ר	אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד״ר	טל שדה	מדע המדינה

ד"ר	אבא שוורץ	כלכלה
פרופ'	משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ'	סידני שטראוס	פסיכולוגיה
ד"ר	קרלו שטרנגר	פסיכולוגיה
פרופ'	יוסף שיין	מדע המדינה
ד"ר	שושנה שילה	פסיכולוגיה
ד"ר	עמית שכטר	תקשורת
פרופ'	ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכל שמיר	מדע המדינה
ד"ר	רון שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אורנית שני	מדע המדינה
ד"ר	רן שפיגלר	כלכלה

מורים אורחים

ד"ר	חדוה בראונשטיין-ברקוביץ	פסיכולוגיה
ד"ר	ישי יפה	כלכלה
פרופ'	אלכס מינץ	מדע המדינה, לימודי ביטחון
ד"ר	יעקב שיינין	כלכלה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

מתי אבן	מדע המדינה
אירית אדלר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דגנית אופק	מדע המדינה
מיכל אורגלר-שוב	פסיכולוגיה
ענת אורן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לאוניד אזרנרט	כלכלה
שחר איל	פסיכולוגיה
ליאת אילון	פסיכולוגיה
נלי אליאס	תקשורת
סבטלנה בולוטין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
חגי בועז	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יערית בוקק-כהן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שרון בליי	כלכלה
שני בר-און	לימודי עבודה
הדס בר-אור	כלכלה
סיגל ברק-ברנדס	תקשורת
קרינה גולדברג	פסיכולוגיה
יואב גזית	מדיניות ציבורית
אינה גייזלר	פסיכולוגיה
כורש גליל	כלכלה
ברוך גליקסברג	כלכלה
שולמית גלר-זייברט	פסיכולוגיה
צבי גנאל	פסיכולוגיה
קרן דוד-שחר	פסיכולוגיה

אורי הלפרסון	כלכלה
דפנה הקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יחיאל הררי	תקשורת
יעל השילוני-דולב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
זיו חגאי	כלכלה
מנר חסן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
ירון יחזקאל	כלכלה
קרן כהן	פסיכולוגיה
דפנה כספי-דרור	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תמר לביא	פסיכולוגיה
ורדה לבנון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
עוזי לוי	פסיכולוגיה
עינת לתובר	תקשורת
אסנת ליפשיץ דגן	כלכלה
אורי לנדאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
הדס מנדל	לימודי עבודה
אהוד מנירב	כלכלה
אילת נאה	פסיכולוגיה
רוני נוה-פרישוף	פסיכולוגיה
שירי נוסבאום	פסיכולוגיה
ערד ניר	כלכלה
תמר סגיב-שיפטר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גליה עופר	כלכלה
דידה פלייסיג	פסיכולוגיה
יעל פרג	לימודי עבודה
לי צוקרמן	פסיכולוגיה
אריה קוזניץ	כלכלה
עמית קמה	תקשורת
טלי קריסטל	לימודי עבודה
דינה רוגינסקי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מירי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
רן שהרבני	כלכלה
גיא שחר	פסיכולוגיה
יצחק שטרנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דניאלה שילר	פסיכולוגיה

ג. מורים מן החוץ

כלל פקולטטי

ד"ר יפים בקמן
השופט אבי זמיר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ד"ר יאיר איינגבר
ד"ר רפאל אלדור
ד"ר אשר בלס
ד"ר יעל בנימיני
ד"ר מנחם גוטליבובסקי
פרופ' שבתאי דוננפלד
ד"ר דוד וטשטיין
ד"ר שרית כהן
ד"ר אברהם לוי
ד"ר זלמן שיפר

החוג למדע המדינה

דגנית אופק
ד"ר חנה אופק
פרופ' ניסן אורן
מאיר בן-חיים
גיא בן-פורת
דוד ויצטום
ד"ר רפי ונטורה
גד יעקובי
ד"ר יצחק כץ
ד"ר ירון כץ
גל לוי
פרופ' ברוך מבורך
ד"ר נדב מורג
אורן נהרי
ד"ר חנן נוה
ד"ר עובדיה סופר
ד"ר ראובן פדהצור
ד"ר שמואל פלג
ד"ר אילנה קופמן
ד"ר דני קורן
חנן קריסטל
ד"ר מרטין שרמן

לימודי ביטחון

מאיר בן-חיים
ד"ר איתן גינזברג
עמוס גרנית
ד"ר ערן דולב
פרופ' אלי יופה
ד"ר אלון ליאל
ד"ר תמר לרנטל
ד"ר ראובן פדהצור
ד"ר אפרים קם
דב תמרי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ד"ר אבישי ארליך
ד"ר אורית בן-דוד
דפנה גולדברג-ענבי
ד"ר יצחק גרינברג
ד"ר אורלי יחזקאל
ד"ר רחל ישראלי
ד"ר דיאנה לוצאטו
ד"ר רינה נאמן
ד"ר מירטה פורמן
ד"ר דני פילק
ד"ר מיכל פרנקל
ד"ר איריס קלקא
ד"ר מוטי רגב
ד"ר מאיה רוזנפלד
ד"ר מלכה שבתאי
ד"ר רפי שניר
ד"ר אורנה ששון

החוג לפסיכולוגיה

צביה איזן
ד"ר יהודית אכמון
טליה אפלבאום-פלד
ד"ר שולמית בן-יצחק
אמירה ברגר
פרופ' דניאל בר-טל
ירי גבעון
אילת גור
מיריי דנון
שרי דרורי
איריס הורוביץ
מיכאלה וולך
דתיה זיו
שרון זיו
יוסף טריאסט
ד"ר איל כהן
אלברטו מסציאני
בתית פנחסי
שרון קונטל
ד"ר רוטשילד לילי
יצחק שחר
אבי שרוף
עירית שריג
ד"ר שירה תיבון

<u>החוג לתקשורת</u>

איטו אבירם
לינדה בלוך
ד"ר אילן גונן
אבשלום גנוסר
ציפורה דולן
אבי וינברג
ד"ר רחל ויסברוד
מרדכי ורסס
ורד זיידמן
יובב כץ
ד"ר נעם למלשטריך לטר
ברוך לשם
איזי מן
עמוס נבו
בינה ניר
עמיר עירון
פאול פרוש
ד"ר עדנה פשר
רונית קמפף
ד"ר מרדכי רגב
ד"ר ביל רסלר
רונית שני

<u>החוג ללימודי עבודה</u>

חיים בן-ימיני
פרופ' י. גרוזינסקי
ד"ר עוזר כרמי
עו"ד אורנה לין
ענת מילנר
גלית סודאי
ד"ר עמוס ספקטור
ד"ר שלומית קמינקא
נירה שמידט-מנור

<u>התכנית למדיניות ציבורית</u>

שרון אביטוב
ד"ר חנה אופק
ד"ר יוסף בולס
ד"ר נחום בן-אליא
ד"ר איריס גבע-מאי
ד"ר תמר לרנטל
פרופ' ברוך מבורך
ד"ר משה עמירב
יאיר צבן
ד"ר דני קורן
ענת קינן

<u>התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין</u>

ד"ר יאיר זימון

מנהל הפקולטה

ראש מנהל הפקולטה: מריאנה שדה

מנהל סטודנטים במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מנהל הפקולטה בנושאי תלמידים	**מימי סובלסון**
מזכירת סטודנטים וחטיבות	שושנה בר-נחום
מזכירת סטודנטים ורכזת בחינות	אורת סלונים
מזכירת ועדת ההוראה	שרית סטרולוביץ
מזכירת הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר	נילי יבניאלי
מזכירת תלמידים ואישורי לימודים	רבקה גרליץ
מזכירת קבלת קהל	מרילו גולדמן
עורכת ידיעון	מאשה דובדבני

מנהל כללי במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מנהל הפקולטה בנושאי מנהל	**עדנה מרקו**
מרכזת משק וחשבונות	רות רוסט
מזכירת מורים וכ״א	מיכל ברק
מזכירת ועדת המינויים	יערה בן-אשר
מזכירת הדקאן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מנהל הפקולטה	מרים קנט
מנהל גוש	יוסף פרוימוביץ

מנהל כללי ומנהל סטודנטים בחוגים

ביה״ס לכלכלה	רכזת ניהולית	רות בריג
ביה״ס לכלכלה	עוזרת ראש ביה״ס	יעל קיילין
החוג ללימודי עבודה	מזכירת החוג	טובה זרחיה
החוג למדע המדינה	עוזרת מנהלית	אתי לנמן
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	עוזרת מנהלית	יוספה שטיגליץ
החוג לפסיכולוגיה	רכזת ניהולית	תגית ברק
החוג לתקשורת	מזכירת החוג	ליאורה גבאי
ביה״ס לממשל ולמדיניות	מנהלנית ביה״ס	ויקי שלכט
התכנית ללימודי ביטחון	מזכירת התכנית	תמי יערי
התכנית למדיניות ציבורית	מזכירת התכנית	אילנה יוליס

מידע כללי

http://spirit.tau.ac.il

מידע כללי הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא ליזיעון זה [הדפים הצהובים].
פרק זה נועד לספק לתלמיד מידע ייחודי על הפקולטה למדעי החברה בנושאי תכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות החוגיים ועל לוחות המודעות הכלליים בקומת ג' בבניין נפתלי.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מזכירות הפקולטה

מודיעין

לשירות תלמידי הפקולטה ואורחיה מופעלת בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א', ב', ד' גם בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

שירותים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה

1. **אישורים**[1]/[2]

1.1 **רשומת לימודים רשמית (עברית/אנגלית) -**
מידע מלא על מהלך לימודיו של התלמיד לקראת התואר, כולל פירוט קורסים וציונים.
ברשומה נרשם הציון האחרון בכל רישום לקורס (גם אם הוא "נכשל").
לא ניתן אישור על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.
מומלץ לכל תלמיד לבדוק את הנתונים ברשומת הלימודים אחת לסמסטר, בפלט שניתן להוציא בתחנות האונידע[1].

1.2 **רשומת לימודים סופית (עברית/אנגלית) -**
ברשומת הלימודים הסופית, לאחר הזנת זכאות לתואר, יוצגו רק הקורסים אשר שוקללו לתואר והציון הסופי בכל קורס. הקורסים העודפים יופיעו בסוף הרשומה בנפרד תחת מסגרת קורסים עודפים (997).
רשומת לימודים סופית הכוללת ממוצעים (לכל סמסטר ולכל שנה), תונפק במתכונת המפורטת בסעיף 1.1.

1.3 **אישור על מצב לימודים -**
פירוט יתרת חובות התלמיד לתואר. אישור זה ניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם.

1.4 **אישור על סיום לימודים בחוג אחד -**
ניתן לתלמיד דו-חוגי שסיים כל חובותיו באחד מחוגי לימודיו בלבד.

---

[1] בתחנות "**אונידע**" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.

[2] האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

1.5 **אישור זכאות לתואר (עברית/אנגלית) -**
ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון" (3 עותקים ראשונים ניתנים ללא תשלום).

לנוחיות התלמידים, טופסי הבקשה לאישורים הנ"ל נמצאים לחלוקה מחוץ למזכירות ליד אשנב המודיעין (חדר 311).
את הבקשה לאישור יש להגיש שבועיים לפני המועד המבוקש לקבלתו.

2. **ייעוץ וקבלה לחטיבות**
ניתן לקבל אצל מזכירת סטודנטים וחטיבות.

3. **הכרה בקורסים שנלמדו מחוץ לפקולטה ו/או לאוניברסיטה**
בטיפולה של מזכירת סטודנטים וחטיבות.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דקאן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מנהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מנהל לענייני תלמידים	301	6409730	ימים א', ג', ה' בשעות 09.00-10.00	
מזכירת סטודנטים וחטיבות	311	6409727	ימים ב' – ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה - אשנב הקבלה	311	6409727	ימים א-ה' 10.00-12.00 יום א', ב', ד' 14.00-16.00	קומה ג'
מזכירת ועדת ההוראה וועדת הקבלה	310	6407548	ימים ב'-ה' 10.00-11.00	
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	003 ברגלס	6409539	ימים א'-ה' 09.45-12.15 14.00-15.00	קומת קרקע
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ד'
החוג למדע המדינה	512	6409743	ימים א', ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב', ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	616	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ~~ג'~~ ?
החוג לפסיכולוגיה	שרת 101	6408839 6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א' ונפתלי קומה ג'
החוג לתקשורת	712	6407827	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה א'
התכנית ללימודי ביטחון	512	6406185	ימים א'-ה' 09.00-12.30	קומה ה'
התכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 08.11-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

השיטה הסמסטריאלית

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודי תואר ראשון בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוגים פסיכולוגיה ותקשורת ניתן להתקבל רק בסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מידע בדבר תחילת לימודים לתואר שני בחוגי הפקולטה ניתן לקבל בחוג המתאים.

עונת לימודי קיץ

בדרך כלל מתקיימת עונת לימודי קיץ בחוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה והחוג לתקשורת). הלימודים בעונה זו זחים מבחינת היקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רוב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחודש מאי. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במהלך שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת לימודי הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השנתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב אחוזי שכר הלימוד המצטבר.
מועד הרישום לעונת לימודי הקיץ לתלמידים חדשים מתפרסם בעיתונות, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להנחיות הרגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

חל איסור מוחלט להיכנס לקורסים בעונת לימודי הקיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי המשרד לרישום ולקבלה שבמרכז למירשם של האוניברסיטה. משרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, התלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה ובחוברת "מידע למועמדים".
מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות הקבלה נשמרת לו אף לא לסמסטר עוקב להרשמתו.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות הקבלה לשנה בתנאי שהמועמד קיבל את אישור החוג לכך מראש.

קבלה על סמך לימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המעוניין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות למשרד לרישום ולקבלה במועדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על הישגיהם בלימודים הקודמים ועל ציון הבחינה הפסיכומטרית.
מכסת השעות המינימלית הנדרשת לשם דיון בקבלה על סמך הישגים בלימודים קודמים היא 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות יילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון חיובי, (קורסי ספורט, עברית ואנגלית הנלמדים במסגרת החובות האוניברסיטאיות אינם נספרים). לצורך שקלול הציון יילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד כולל קורסים בהם הציון הוא שלילי.
לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך הישגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים, וכן לעונת לימודי הקיץ על סמך הישגים בסמסטר ב' של אותה שנה.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

לימודי תואר ראשון

יחידות הפקולטה

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- **כלכלה**
- **מדע המדינה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה**
- **פסיכולוגיה**
- **תקשורת**

מסלולי לימוד לקראת תואר ראשון

לימודי תואר ראשון אפשריים באחד מהמסלולים האלה:

- **מסלול לימוד מורחב (חוג אחד בהיקף מורחב ואחת או שתי חטיבות)**
- **מסלול לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)**
- **לימודים לאחר תואר (חוג אחד בהיקף זהה לזה של חוג במסלול דו-חוגי)**

מסלול לימוד מורחב

תכנית הלימודים במסלול זה כוללת:

1.	לימודי החוג:		
	בביה"ס לכלכלה	73	ש"ס
	בחוג למדע המדינה	75	ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	74-75	ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	82	ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32	ש"ס[1]
3.	חובות כלליות		

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**
הלימודים מחוץ לחוג מתקיימים באחת האפשרויות האלה:
   א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.
   ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.
   ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה
לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.
רשימת החטיבות ראה בפרק "חטיבות".

---

[1] כאשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

2.2 לימודי העשרה
לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג במסגרת קורסי תואר ראשון באוניברסיטה. הקורסים "יישומי מחשב למדעי החברה" במדה"ת ו"מבוא לטכנולוגיות מידע" בפקולטה לניהול הם קורסי מיומנות ולא ניתן להכלילם במסגרת לימודי העשרה.
קורסים חופפים בתכנים (בחלקם או במלואם) לקורסים אשר נלמדו בחוג האם של התלמיד או בלימודי החטיבה, לא יוכרו במסגרת לימודי העשרה.
כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד במסלול המורחב</u> (פרט לחובות כלל אוניברסיטאיות)

בביה"ס לכלכלה: 105 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 107 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 107-106 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 114 ש"ס
תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית
על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למדה"ת למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת לימודיו באוניברסיטה.
יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה).
ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.
תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית. מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 עברית
תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להיבחן בבחינת מיון בעברית (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני
חובה על תלמיד שנה א' - פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה.

מסלול לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:
1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים ייתכנו באפשרויות האלה:
א. שני חוגים בפקולטה.
ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:

בביה"ס לכלכלה: 61 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 56 ש"ס 57-58
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: ~~55-56~~ ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 68 ש"ס
בחוג לתקשורת: 68 ש"ס

בתכניות לימודים מובנות המשותפות לשני חוגים ייתכנו שינויים בהיקף הלימודים. ראה בידיעון זה בפרק הדן בחוג.

חוג שני מחוץ לפקולטה - ראה בידיעון המתאים.

לימודים לאחר תואר

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי הישגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה.
כן מוענקות לתלמידים, בעלי הישגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפקולטה.
התעודות מוענקות על הישגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.
אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.
תעודות הערכה מטעם הרקטור ותעודות הערכה מטעם הדקאן מוענקות בטקסים המתקיימים לקראת סוף סמסטר א'.

לימודי תואר שני

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- **ביה"ס כלכלה**
- **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה (כולל סוציולוגיה של החינוך בשילוב עם ביה"ס לחינוך)**
- **החוג למדע המדינה**
- **החוג ללימודי עבודה**
- **ביה"ס לממשל ולמדיניות:**
  - **מדיניות ציבורית**
  - **לימודי ביטחון (בשיתוף עם ביה"ס להסטוריה)**
- **החוג לפסיכולוגיה**

ראה פרטים בתכניות היחידות.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעוניין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.
במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית להמליץ בפני סגן הרקטור לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה, בדרגת "מרצה" לפחות, שהוא בעל מינוי במסלול הרגיל באוניברסיטת תל-אביב.
האוניברסיטה אינה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לוועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמאות שער לעבודת הגמר (בעברית ובאנגלית) - ראה בעמודים הבאים.

סדר פנימי:
בעמ' ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:
לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

Tel Aviv University

The Gershon H. Gordon Faculty of Social Sciences

Department of .....

Title of Thesis

This paper was submitted as the thesis for the M.A. degree

by: .....
(student's name)

This study was carried out under the supervision of:

.....
(name/s of superviser/s)

.....
(Date: month and year)

לימודי תואר שלישי

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

מלגות הצטיינות

אחת לשנה, במהלך סמסטר א', מעניקה הפקולטה מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים על סמך הישגים הראויים להערכה מיוחדת בשנת הלימודים הקודמת.
ועדת מלגות פקולטטית מחליטה, מתוך רשימות המומלצים המועברות ע"י החוגים, מיהם התלמידים הזוכים במלגה.

רכזת ועדת המלגות, רותי רוסט, חדר 307 בניין נפתלי.

לימודי תעודה

הפקולטה למדעי החברה מציעה תכניות ללימודי תעודה המיועדות לבעלי תואר ראשון או שני.

שמאות וניהול מקרקעין

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי תואר ראשון בכלכלה, מנהל עסקים, משפטים, הנדסה אזרחית, אדריכלות, אגרונומיה, ראיית חשבון או הנדסת תעשייה וניהול, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי הישגים בלימודים קודמים, לפי ניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.

הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.

לבוגרי התכנית תוענק תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם האוניברסיטה.

<u>פטור מבחינות המועצה לשמאות מקרקעין</u>

לפי החלטת מועצת השמאים, בעלי תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ת"א יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שומה למעשה".

לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').

פרטים מלאים בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין בידיעון זה.

פסיכולוגיה רפואית[1]

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים בעלי תואר שני ומעלה. המרצים בתכנית חלקם נמנים עם חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה וחלקם מורים מן החוץ. כל המרצים הינם מומחים בתחומם אם במחקר או בעבודת שדה.

משך הלימודים - שנתיים והיקפם - 12 שעות שנתיות.

לבוגרי התכנית תוענק תעודה בפסיכולוגיה רפואית מטעם האוניברסיטה.

פרטים מלאים בפרק החוג לפסיכולוגיה בידיעון זה.

---

[1] בשנת הלימודים תשס"ב לא ייפתח מחזור לימודים חדש.

קורסים/תכניות לימודים שלא לתואר/תעודה
במסגרת
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה

מטרות היחידה

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה הינה גוף אשר במסגרתו נערכות פעילויות, מטעם הפקולטה למדעי החברה. המשותף לפעילויות הוא הפצת ידע בתחומי מדעי החברה, על מנת להרחיב ולהעמיק את מעורבות הפקולטה בחברה, על מנת ליצור אפשרויות מגוונות להפריה והעשרה הדדיות ולשם הידוק קשרי האקדמיה עם הקהילה הסובבת אותה.

היחידה יוזמת ומארגנת פעולות יישומיות במדעי החברה בתחומי הכשרה, הדרכה, פיתוח מנהלים, השתלמויות מקצועיות וייעוץ ארגוני לגופים ציבוריים ועסקיים ולציבור הרחב.

מבנה היחידה

פעילות היחידה מתבצעת על ידי אנשי סגל של הפקולטה למדעי החברה, או אנשים מטעמה. הפרוייקטים של היחידה עומדים בקריטריונים של איכות מקצועית, כיאה לגוף אוניברסיטאי. היחידה כפופה לדקאן הפקולטה. שני גופים מפקחים על פעילותה: ועדה אקדמית לפיקוח מקצועי וועד מנהל לבקרה ולפיקוח כלליים ולניהול אדמיניסטרטיבי.

מנהל היחידה: ד"ר אלי וייץ

יו"ר הוועדה האקדמית: פרופ' עמירם רביב

תקנון

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.
ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בחן אחרת.
ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.
ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.
ח. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תכניות לימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.
ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).
ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - חלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.
ב. הלימודים לקראת התואר השני נמשכים שנתיים. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו תוך חמש שנים לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
ג. תלמיד שלא סיים את כל תכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת הוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים והתלמיד יחוייב בקורסי רענון.
ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים. בחוג לפסיכולוגיה ובחוג לתקשורת מתקיים הרישום לקורסים לשני הסמסטרים לקראת תחילת שנת הלימודים. תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום. הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.

בפקולטה למדעי החברה מתקיים רישום לקורסים בשתי שיטות:

1. רישום בשיטת "המכרז" (Bidding) לקורסי תואר ראשון, תואר שני בחוגים ובחטיבות:
   בלבלה
   לימודי ביטחון
   מדע המדינה
   מדיניות ציבורית
   סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
   פסיכולוגיה (תואר ראשון בלבד)
   תקשורת
   חטיבה ללימודי מגדר
2. רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים בחוגים:
   פסיכולוגיה - תואר שני
   לימודי עבודה
   ויתר החטיבות לתואר ראשון.

רישום בשיטת המכרז

שיטת "המכרז" - מערכת ממוחשבת אליה מזין התלמיד את הקורסים לפי העדפותיו וזו משבצת אותו בשיטת "המכירה הפומבית".
הרישום ייעשה באחת מהדרכים האלה:

1. במעבדת המחשבים בפקולטה למדעי החברה.
2. באמצעות האינטרנט: http://www.ims.tau.ac.il/info
   http://www.ims.tau.ac.il/bidding

להלן מספר הטלפון במעבדת המחשבים לצורך תמיכה בשעות הרישום בלבד: 03-6405344.

הנחיות לרישום לקורסים בשיטת המכרז

על הנרשמים לבצע את תשלום שכר הלימוד שבוע לפני היום הראשון לרישום כדי לוודא קליטת הוראת התשלום במערכת (גם אם בהוראת התשלום מצוין תאריך מאוחר יותר).

גישה למערכת הרישום, בין אם היא תיעשה במעבדת המחשבים ובין אם באמצעות האינטרנט, תתאפשר אך ורק לתלמיד אשר שילם את המקדמה על חשבון שכר הלימוד לשנת הלימודים הנוכחית. חובה זו חלה גם על תלמידים ששכר הלימוד שלהם ממומן ע"י גורם כלשהו (כולל האוניברסיטה) וגם על הזכאים לפרס לימודים.

תלמיד שאיחר בתשלום המקדמה ע"ח שכר הלימוד יהיה חייב להציג שובר תשלום חתום ע"י הבנק בעת הרישום במעבדה וזאת על מנת לשחרר את קוד המשתמש שלו לצורך הרישום.

הצהרה על היקף שעות הלימוד בסמסטר ב' היא תנאי נוסף לביצוע הרישום לקורסים בסמסטר א':[1]
במסגרת ביצוע הרישום לקורסים לסמסטר א' יידרש התלמיד, לצורך חישוב שכר הלימוד, להצהיר מראש על היקף לימודיו הצפוי בסמסטר ב'. דיווח זה הינו **הצהרת כוונות בלבד**. הרישום בפועל בסמסטר ב' יחליף את ההצהרה הנ"ל ולפיו יעודכן גובה שכר הלימוד והתלמיד יזוכה/יחוייב בהפרשים בהתאם. חובת הדיווח למערכת הרישום חלה **גם** על תלמיד שאינו מתכוון ללמוד בסמסטר ב'.

הקצאת נקודות
בשיטת רישום זו יעמוד לרשות כל תלמיד, בהתאם להתקדמותו בלימודים, **סכום של נקודות**. את הנקודות שהועמדו לרשותו רשאי התלמיד להקצות בהתאם להעדפותיו לכל קורס בו הוא מעוניין להשתתף.
מכסת המקומות בקורסים מוגבלת. **בשיבוץ לקורסים יועדפו תלמידים שהקצו את מספר הנקודות הגבוה ביותר עבור הרישום לאותו קורס**, על פי גובה ההקצאה בסדר יורד. במקרים בהם הקצה יותר מתלמיד אחד **ניקוד זהה** לניקוד הסגירה בקורס מסוים, תופעל נוסחה שתקבע **באופן אקראי** מי מהם התקבל לקורס.
את מגבלת המקומות ניתן לראות על גבי מסך הזנת הנתונים.
הרישום לקורסים (ביצוע "המכרז") **אינו מתחשב במועד הקלדת ההעדפות**. ה"מכרז" מתבצע לאחר שכל התלמידים הקלידו את העדפותיהם והמועדים להקלדה חלפו. עיקרון "כל הקודם זוכה" אינו תופס לעניין זה.
כל תלמיד יוכל להירשם באמצעות האינטרנט או להגיע למעבדת המחשבים בפקולטה ולהזין את העדפותיו בזמן הטוח לו במסגרת הימים והמועדים שנקבעו. (פרטים על מועדי הרישום בהמשך).

ניקוד מינימלי לקורס:
ההקצאה המינימלית עבור קורס/תרגיל הינה 5 נקודות.

"0" נקודות ניתן להקצות
א. כאשר בקורס מבוקש יש מספר קבוצות תלופיות, יש להקצות 5 נקודות לפחות לקבוצה בעלת העדיפות הגבוהה. לקבוצה בעדיפות השנייה יש להקצות 0 נקודות.
ב. כאשר נרשמים לקורס אך ורק כחלופה לקורס אחר.
במקרה זה יטופל הקורס בעל "0" הנקודות אך ורק אם יסורב הקורס הראשון שהיה בעדיפות גבוהה יותר, והנקודות יועברו לקורס החלופי.
יש להדגיש כי ניצול האפשרות הזו מחייב **העברת נקודות לפי בחירה**.

תלמיד לא יתקבל לקורס - אם לא הקצה מספיק נקודות והקורס התמלא בתלמידים שהקצו מספר גדול יותר של נקודות.
נקודות שהתלמיד הקצה לקורס/תרגיל אליו לא התקבל ייזקפו לזכותו בהעדפותיו הבאות.

תלמיד יהיה רשאי **לבחור את דרך העברת הנקודות** באחת מהדרכים האלה:
העברה אוטומטית (ברירת המחדל): העברת הנקודות לקורס הבא בתור ע"פ גובה הניקוד.

העברה לפי בחירה: התלמיד עצמו יקבע לאיזה קורס יועברו הנקודות אם לא התקבל לקורס מסוים. אם בתר התלמיד בחלופה זו יהיה עליו לציין את מספר הקורס אליו יועברו הנקודות.

> **שים לב**: הנקודות שהועברו מקורס שסורב לקורס אחר הן אלה שיתמודדו במכרז על הקורס השני אותו בחר התלמיד ולא יתווספו לסך הנקודות שכבר הקצה התלמיד לקורס השני.

אופן העברת הנקודות שבחר התלמיד יופיע על מסך הזנת ההעדפות ויצוין באישור שיונפק לתלמיד בתום הזנת הנתונים.

---

[1] למעט החוגים: פסיכולוגיה ותקשורת בהם נערך רישום מראש לסמסטרים א' ו-ב'.

קורסים חופפים במועדים - שיבוץ לקורסים חופפים בשעות הלימוד לא יתאפשר, והתלמיד ישובץ לקורס לו הקצה מספר רב יותר של נקודות. הנקודות שהוקצו לקורס השני יועברו לקורס הבא אחריו בסדר העדיפויות של התלמיד.

אופן הרישום באמצעות האינטרנט זהה לחלוטין לאופן הרישום במעבדת המחשבים של הפקולטה.
השינוי העיקרי הינו בהדפסת הבקשה הסופית למדפסת המקומית בבית (למי שיש) במקום למדפסת שבמעבדת המחשבים.
המערכת תפעל במתכונת זו לכל אורך תקופת הרישום, כאשר התלמידים יוכלו לבחור בין רישום מהבית לבין רישום במעבדת המחשבים של הפקולטה (בהתאם לשעות שפורסמו).
הרישום מהבית יפעל במשך 23 שעות.
(המערכת לא תפעל בין השעות 20.00-21.00, שעה בה מתבצעות עבודות תחזוקה של המערכת).

- **תקשורת לאינטרנט** (ניתן להתחבר לאינטרנט דרך כל ספק שירותי אינטרנט. אין חובת להתחבר דרך שירותי האינטרנט של אוניברסיטת תל-אביב).
- לכל מי שלא מחובר לאינטרנט ויש ברשותו מחשב ומודם, ניתן להשתמש בשרות 135 של בזק כדי להתחבר לאינטרנט. פרטים נוספים ניתן לקבל באתר האינטרנט של בזק.

~~http://www.bezeq.co.il/135~~

אופן הזנת הקורסים
מספר תלמיד - בתחילת הפעלת מערכת השיבוץ על התלמיד להקיש את מספר תעודת הזהות שלו (מספר זהות בן 9 ספרות - כולל ספרת ביקורת).

סיסמה - קוד המענה הקולי - משמש כסיסמה אישית של התלמיד שבנוסף למספר הזהות מזהה את התלמיד ומאפשרת לו לבצע את הרישום.

קוד המענה הקולי הוא צירוף של 4 ספרות המלווה את התלמיד במשך כל לימודיו באוניברסיטה. הודעה על הקוד הנ"ל מועברת לתלמיד ע"י המרכז למרשם עם קליטת נתוניו האישיים במערכת מנהל התלמידים. כמו כן מודפס הקוד האישי בדף הראשון של פנקס התשלומים שנשלח לבית התלמיד.
הסיסמה מיועדת להגנה על הנתונים, כפי שהוקלדו על-ידי התלמיד, מפני חדירה בלתי מורשית של גורם אחר.
~~אם שכח התלמיד את הקוד האישי שלו, עלינו לפנות למפעיל המערכת אשר יסייע לו באיתורו.~~
~~יודגש כי דק התלמיד בעצמו, תוך שהוא מוזהה כנדרש, יהיה רשאי לבקש עזרת המפעיל באיתור~~ הקוד האישי.

בשלב הזנת ההעדפות על התלמיד להקליד:

1. **מספר הקורס/תרגיל** - יש לבחור את הקורס/תרגיל המבוקש לסל ומני ע"י סימון בטור הבחירה, ברשימת הקורסים. אם יש יותר מקבוצת תרגיל אחת לאותו קורס יש לבחור את הקבוצות לפי סדר העדיפויות הרצוי.
2. **מסגרת** - יש לבחור לכל קורס את המסגרת המתאימה מתיבת המסגרות.
3. **ניקוד** - כמה נקודות הוא מקצה לכל קורס.
4. **אופן העברת הנקודות** מקורסים שבהם לא התקבל:

   העברה אוטומטית – (ברירת המחדל) – המערכת תעביר את הנקודות לקורס הבא בתור לפי מספר הנקודות.

   העברה לפי בחירה – (ידנית) – התלמיד יבחר לאיזה קורס יועברו הנקודות (אם התלמיד מעוניין בהעברה לפי בחירה, עליו לשנות את אופן העברת הנקודות מאוטומטי לידני)
5. **רישום הבקשה והדפסתה** - עם סיום כל הפעולות הנ"ל, יש להקיש על כפתור הרישום. אם לא נמצאו שגיאות, פעולה זו רושמת את הבקשה במערכת. מומלץ להקיש על כפתור סיום הרישום שבמרכז השורה בראש המסך. הבקשה המלאה תוצג שוב עם כל הנתונים הנלווים. בשלב זה ניתן לבצע את ההדפסה בפועל.

שימו לב

- על התלמיד להסדיר את ענייני תשלום שכר הלימוד בזמן.
- על התלמיד לוודא **שקחד המענה הקולי** שלו ידוע לו.
- יש להצטייד בידיעון הפקולטה.
- יש לקרוא את הידיעון ולשים לב לכל הדרישות וההנחיות ולחכין העדפות והקצאת נקודות מראש.
- אין אפשרות להקצות יותר מסך הנקודות שהוקצב לתלמיד.
- לא תהיה אפשרות לערער או לשנות את הקצאת הנקודות שלא במסגרת "המכרז" עקב שגיאה או הבנה לקויה של הדרישות המפורטות בידיעון ושל כללי הרישום.
- במשך כל זמן הרישום יעמדו לרשות התלמידים חונכים שיסייעו בהקלדת הנתונים למחשב.
- קיום קורס מותנה במספר מינימלי של נרשמים. הודעה על סגירת קורס בו מספר הנרשמים מועט תפורסם על לוחות המודעות.

במהלך הרישום לקורסים לא ייבדקו תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' ומשנה ב' לשנה ג'.
בתום הרישום יופקו דוחו"ת מחשב. לתלמידים שלא עמדו בתנאי המעבר או בדרישות הקדם יבוטל הרישום לקורסים אליהם נרשמו מבלי שעמדו בתנאים.

מועדי הרישום לקורסים בשיטת המכרז

הזנה ראשונה
רישום במעבדה - בימים א'-ג' 9.9.01-11.9.01 בשעות 9.30-14.00 וב-14.30-17.00.
בזמן הרישום במעבדה תהיה תמיכה של צוות מזכירות החוג.
רישום באינטרנט - מיום א' 9.9.01 בשעה 9.30 עד יום ג' 11.9.01 בשעה 17.00.
(בשעות: 20.00-21.00 המערכת לא תפעל).
פרסום התוצאות באינטרנט: החל ביום ה' 13.9.01.

הזנה שנייה - ("מקצה שיפורים")
רישום במעבדה: בימים א'-ב' 14.10.01-15.10.01 בשעות 9.30-14.00 וב-14.30-17.00.
רישום באינטרנט: מיום א' 14.10.01 בשעה 9.30 עד יום ב' 15.10.01 בשעה 17.00.
(בין השעות: 20.00-21.00 המערכת לא תפעל).
פרסום התוצאות באינטרנט: החל ביום ג' 16.10.01.

בהזנה שנייה עומדים לרשות התלמיד (מחדש) סך כל הנקודות שעמדו לרשותו בהזנה הראשונה. על סמך תוצאות השלב הראשון, ניתנת לתלמידים הזדמנות לתקן ולשפר את שיבוצם, תוך שהם מתחרים על המקומות שנותרו פנויים לאחר ההזנה הראשונה.

ביטול רישום לקורסים ורישום לקורסים סגורים
במהלך ההזנה השנייה ניתן לבטל רישום לקורסים שהתלמיד קיבל בהזנה הראשונה ואף לנסות להירשם לקורסים שבהם נותרו מקומות פנויים. כמו כן, ניתן להזין בקשות רישום לקורסים סגורים בהנחה, שיתפנו בהם מקומות במהלך ההזנה השנייה.

דוחו"ת סטטיסטיים של תוצאות הרישום יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

רישום מאוחר - יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.
תלמידים, שנבצר מהם לבצע רישום במועדים שלעיל או שמבקשים לשנות/לבטל קורסים, יעשו זאת במהלך הרישום המאוחר.
הרישום המאוחר לא יתקיים בשיטת המכרז, תור לרישום יתפרסם במהלך השבוע הראשון של הלימודים.

רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים

על הנרשמים לבצע את תשלום שכר הלימוד שבוע לפני היום הראשון לרישום כדי לוודא קליטת הוראת התשלום במערכת (גם אם בהוראת התשלום מצוין תאריך מאוחר יותר).

1. לקראת כל סמסטר נקבעים המועדים וסדרי הרישום לקורסים.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להירשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשס"ב ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום.
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בידיעון. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה. התלמיד מתבקש להתייחס לתאריכי הבחינות בעת קביעת תכנית הלימודים.
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להירשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. במועד הרישום לקורסים בסמסטר א' יצהיר התלמיד בטופס הרישום על מספר שעות הלימוד שיירשם אליהן בכל יחידת לימוד בסמסטר ב'.
5. הרישום ייערך בבניין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבניין.
6. את טופס הרישום יש להזין למחשב ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב.
יש לדווח לקלדנים על כל מקרה של טעות בהזנה ולדאוג לתיקונה. תלמיד שיצא מחדר הרישום הצהיר בכך שהרישום נקלט כהלכה.
קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמה: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.

2. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להירשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם ניגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.

3. חל איסור מוחלט להירשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך). לתלמיד אשר יימצא רשום לקורסים חופפים בתום הרישום המאוחר, יבוטל אחד הקורסים באופן אקראי וללא התרעה.

4. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח תקנון הפקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.

5. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.

6. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תשס"ב

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום א' 9.9.01, בשעה 12.00 באולם בר שירת.
ב. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום ג' 4.9.01, בשעה 13.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ג. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום ה' 6.9.01, בשעה 10.00 באולם 201 בבניין נפתלי.
ד. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ה' 30.8.01, בשעה 10.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ה. כנס החוג לתקשורת יתקיים ביום ג' 4.9.01, בשעה 11.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.

בכנס תינתן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסדרי הלימודים, הרישום והייעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידי תואר ראשון

בכל החוגים לתואר ראשון יתקיים הרישום בשיטת המכרז (Bidding) על פי המועדים המפורטים בעמ' 34.

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני וברמת מתקדמים יתקיים באמצעות מענה קולי ובאמצעות האינטרנט. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית" עמ' 61.

רישום לקורסים לתלמידי תואר שני

בכל הקורסים לתואר שני (למעט חרשים מטה) יתקיים הרישום בשיטת המכרז (Bidding) על פי המועדים המפורטים בעמ' 34.

א. החוג לפסיכולוגיה
רישום לקורסים לתלמידים חדשים וממשיכים יתקיים בימים ג' ו-ד' 16.10.01-17.10.01.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ב. החוג ללימודי עבודה
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני יתקיים ביום ב' 15.10.01 בשעה 17.00, בחדר 527.
רישום לקורסים לתלמידים חדשים יתקיים בימים ד' ו-ה' 10.01.01-11.10.01 ולתלמידים ממשיכים בימים א'-ד' 14.10.01-17.10.01.

החטיבות

תלמיד רשאי להירשם לקורסי חטיבה רק לאחר שקבלתו לחטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טופסי הרשמה לחטיבות הניתנות בסמסטר א' תשס"ב ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומה ג', בבניין נפתלי. וכן ניתן להורידם מהאינטרנט: http://www.spirit.tau.ac.il/meydah/asp
את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 31.8.01.
טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות
תלמידי החטיבות: כלכלה, מדע המדינה, לימודי צבא ואסטרטגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מגדר ותקשורת יירשמו במועד הרישום בשיטת "המכרז" (Bidding), ראה עמ' 34.
תלמידי החטיבה ללימודי עבודה יירשמו ביום ד' 17.10.01 בשעות 9.00-11.00, בחדר 412.
תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה יירשמו ביום ד' 17.10.01 בשעות 10.00-12.00, במזכירות הפקולטה חדר 311.

לימודי העשרה[1]

חובה על התלמיד להירשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.
קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה
בחוג למדע המדינה יירשמו ב-17.10.01. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ב-17.10.01. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
בחוג ללימודי עבודה יירשמו ב-17.10.01, בשעות 9.00-11.00, בחדר 412.

לקורסים כלל פקולטטיים יירשמו ב-17.10.01 לפי סדר זה:
אותיות א' - ע' בשעות 09.30-10.00
אותיות פ' - ת' בשעות 10.00-10.30
אותיות א' - ד' בשעות 10.30-11.00
אותיות ה' - ט' בשעות 11.00-11.30

2. תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה
מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם בלוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 311.
לרישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטופס הפניה (טופס צהוב) אותו ניתן לקחת ליד חדר 311.

חטיבות מחוץ לפקולטה

הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ח. את מועדי הרישום יגדר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ובלוח המודעות הכלל פקולטטי בקומה ג'.

רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמת בידיעון זה, בפרק "חטיבות".
להשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אמנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להירשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

---

[1] הקורסים "יישומי מחשב למדעי החברה" במדה"ח ו"מבוא לטכנולוגיות מידע" בפקולטה לניהול הם קורסי מיומנות ולא ניתן להכלילם במסגרת לימודי העשרה.

רישום מאוחר, שינויים וביטולים

א. ביטול רישום לקורסים ניתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות האינטרנט: www.ims.tau.ac.il או באמצעות טפסים שיימצאו לחלוקה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה. מספר ימים לאחר ביטול הרישום יש לבדוק שהביטול נקלט במחשב.
לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחויב בשכר לימוד בגין הקורס.

ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדה"ח

בביה"ס לכלכלה יירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.

בחוג למדע המדינה יירשמו ביום ד' 17.10.01. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ביום ד' 17.10.01. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

לקורסים הכלל פקולטטיים יירשמו ביום ד' 17.10.01 לפי סדר זה:
אותיות ל-ת בשעות 12.00-13.00
אותיות א-כ בשעות 13.00-14.00.

בחוג ללימודי עבודה יירשמו ביום ד' 17.10.01, בשעות 11.00-12.00, בחדר 412.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (מאוניברסיטת ת"א או ממוסד אחר)

1. נוהל
טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.
את הטופס עם חתימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה.
ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות
א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד באוניברסיטה מוכרת, חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פירוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.
ב. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור בהיקף העולה על 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא חסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה.
ג. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר.
ד. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה: (1) כקורסי חובה - לא ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, למעט קורסים מסויימים בביה"ס לכלכלה (ראה פירוט בפרק "ביה"ס לכלכלה").
(2) כקורסי בחירה - ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.
ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תכנית הלימודים של התלמיד.
ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.
ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות מסלול לימודיו. מכסת הפטור המרבית בגין קורסי חובה חופפים היא 4 ש"ס בכל חוג. את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם והתלמיד יחויב בהשלמת שעות בהתאם למכסת שעות הלימוד המינימלית הנדרשת בכל חוג.

מילוי חובות קורס

1. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה
א. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.
ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להיבחן.
במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340).

2. עבודות, תרגילים וכו'
תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כפי שנקבע ע"י המורה - ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. בחינה או עבודת סיום קורס
בחירה בין בחינה, בחינת בית או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.
א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה אינה גוררת דיווח ציון נכשל.
ב. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינת בית, על התלמיד להחזיר את הבחינה במועד שנקבע ע"י המורה. בקורס כזה ייקבע מועד ב'.
ג. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'. לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. עבודה סמינריונית
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים).
בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה תקנה ג' בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. **השתתפות בבחינות**

1.1 רשאי להיבחן תלמיד אשר מילא את כל החובות האקדמיות של הקורס. שילם שכ"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבניין המרכז למרשם).

1.2 בקורסים בהם הזכאות להיבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד כנ"ל שנבחן ולא הסדיר את עניין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להיבחן. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הכניסה לבניין רשימות נבחנים ובהן חלוקה לחדרים.
התלמידים ייכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות (כולל תלמיד הניגש לשיפור ציון), יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד ייכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שיינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להישמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה והחליט לא להיבחן, חייב להישאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. **מועדי בחינות** - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ינואר זה.
בקורסי תואר ראשון מתקיימים שני מועדי בחינה. אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להיבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
ככלל, בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב. יוצאים מכלל זה מספר קורסי חובה הניתנים בסמסטר א', בהם מועד ב' יתקיים בסמוך למועד א' במהלך חופשת הסמסטר או במהלך סמסטר ב'.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
מומלץ לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש לבחינה במועד א' (למעט מקרה של שירות במילואים או לידה) או עשה כן ומעוניין לשפר ציון, רשאי להיבחן במועד ב'.
החליט התלמיד להיבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להיבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).

מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.
ועדת ההוראה דנה בבקשות למועד בחינה נוסף, אך ורק במקרים הבאים:
תלמיד שאילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או אילוצים אישיים (מחלה, אבל) מנעו ממנו להיבחן, הן במועד א' והן במועד ב' יוכל להגיש לוועדת ההוראה בקשה למועד נוסף, בצירוף אסמכתאות מתאימות.
תלמיד שנבצר ממנו להיבחן בשל שירות מילואים פעיל. במקרה זה חלים כללי האוניברסיטה ("מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים") והכללים המוצגים בהמשך ("מועדי בחינות למשרתים במילואים").
תלמידה שילדה ועקב הלידה נעדרה מבחינות שהתקיימו בחוג שלושה שבועות מיום הלידה.
חובת ההתעדכנות בתומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

לתשומת הלב:

1. תלמיד שלא נבחן[1] במועד א', ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבחן ונכשל, או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
2. תלמיד שנבחן במועד א', או נבחן ונכשל, ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
3. תלמיד שנבצר ממנו להיבחן[2] במועד א', ובמועד ב' נבחן וקיבל ציון או לא נבחן[1], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.

3. **<u>מועדי בחינות למשרתים במילואים</u>**

סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכלל - אוניברסיטאי, בפרק "מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים".

הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשירות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצירוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להיבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למוכירות החוג הנותן את הקורס בצירוף אישור מתאים.
ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שירות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.
הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינת בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

3.3 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:
א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.
ב. זכאי להיבחן בבחינה הנ"ל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

---

[1] "לא נבחן" - לא עמד לבחינה אף שהדבר לא נמנע ממנו על ידי אילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או על ידי אילוצים אישיים (מחלה, אבל).

[2] "נבצר ממנו להיבחן" - לא נבחן בשל חפיפה במועד הבחינות או בשל אילוצים אישיים.

4. סדרי בחינות מיוחדים

4.1 תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית
תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לוועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות). במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לוועדה אישורים רפואיים עדכניים. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

4.2 עולים חדשים
עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מורה הקורס. כעולה חדש מוגדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

ציונים

1. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

2. **שיפור ציון**
א. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו והציון האחרון הוא גם הציון הסופי. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להירשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו. במקרה זה יופיעו ברשומת לימודיו של התלמיד שני הרישומים לקורס, גם אם לא ניגש שנית לבחינה. (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה, ביתר החוגים ראה תקנון החוג).
ב. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
ג. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
ד. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3. **ציון סופי בקורס**
נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
לא נבחן התלמיד באף אחד מהמועדים העומדים לזכותו ידווח ציון 250 (לא השלים חובות הקורס) כציון סופי.

4. **צילום מחברת בחינה**
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. שירות זה כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באמצעות טפסים המונחים ליד חדר 312. (נמחק: כרוך בתשלום)

5. **ערעורים**
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעוניין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להירשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

6. **רשימת סימולי ציונים**

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובות קורס
240/340	- לא זכאי להיבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו[1].
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להיבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על הישגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להיבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בחוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יודא במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסים אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע השישי של הסמסטר.
לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.
תיקים של תלמידים המפסיקים לימודיהם נשמרים באוניברסיטה שבע שנים בלבד.

---

[1] פרטים בסעיף "חובות כלליות" בפרק "לימודי תואר ראשון".

חידוש לימודים לתואר ראשון

הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.
את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.
תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.
תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

תקנות

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תכנית הלימודים הנהוגה בעת החידוש, בכפוף להחלטת ועדת ההוראה.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.
4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.

חידוש לימודים לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פירוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.
ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטטית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.
למד התלמיד קורסים עודפים מעבר למתחייב ממכסת השעות לתואר, יחושבו בשקלול ציון הגמר הקורסים בעלי הישגים הגבוהים ביותר מבין הקורסים העודפים. זאת, תוך שמירת על מסגרת מכסת השעות לתואר כמתחייב מהידיעון. הקורסים שלא ישוקללו בציון הגמר יוותרו במסגרת קורסים עודפים. תלמיד הבוחר כי בציון הגמר ישוקללו קורסים בעלי הישגים נמוכים יותר (ולהותיר את הקורסים בהם הישגיו גבוהים יותר למסגרת קורסים עודפים) יבקש זאת בכתב ממזכירות החוג בעת הגשת הבקשה לשקלול ציון הגמר.
למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.
במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולי הלימוד השונים:

מסלול לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג	70% -
לימודי חטיבה מורחבת	30% -

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג	70% - (בחוג לפסיכולוגיה 80%)
לימודי חטיבה	15% - (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)
חטיבת העשרה רגילה	15% - (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

מסלול לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

<u>זכאות לתואר - תקנות</u>

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. אישור זה תקף עד למועד הענקת התארים. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, בדיקת סיום חובות ושקלול ציון הגמר מתבצעים אך ורק *ביוזמת התלמיד*. *על התלמיד* להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ג. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל *במזכירות הפקולטה. את הבקשה* יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ד. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה. ולאחר שהתלמיד בדק שכל הציונים הוזנו כהלכה. בהגשת בקשת הזכאות יש משום הצהרת התלמיד לנכונות רשומת הלימודים.

ה. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי התובות הכלליות (*אנגלית, עברית, ספורט*).
- תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תשס"ב יתקיים בחודש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום 15.3.2002.**

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת ציון גמר בהצטיינות ובהצטיינות יתירה נקבעות מדי שנה.
תלמיד דו חוגי יהיה זכאי לתואר בוגר אוניברסיטה בהצטיינות אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות של כל אחד מחוגי לימודיו.
תלמיד דו חוגי שיעמוד בקריטריון ההצטיינות של אחד מחוגי לימודיו בלבד - תצוין עובדה זו בתעודת הבוגר.
תלמיד חד חוגי יהיה זכאי לתואר בוגר אוניברסיטה בהצטיינות אם ציון הגמר שלו הכולל גם את ציוניו בחטיבות, יעמוד בקריטריון ההצטיינות של החוג.
לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהיקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 90-94 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.
ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 95-100, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

תקנון משמעת סטודנטים
בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"ב)

1. כל פקולטה רשאית להקים מערכת בירור משמעתי לסטודנטים הלומדים במסגרתה.

הקמת המערכת, תפקידיה, סמכויותיה ואופן פעולתה יהיו עפ"י הוראות נוהל זה.

הקמת מערכת

2. הקמת מערכת בירור משמעתי פקולטטית לסטודנטים תהיה טעונה אישור מועצת פקולטה.

אחראי ימנה משמעת וממלא מקומו

3. החליטה מועצת פקולטה להקים מערכת בירור משמעתי פקולטטית, דקאן הפקולטה - באישור מועצת הפקולטה - אחראי משמעת פקולטטי (להלן: "**האחראי**") וממלא מקום לאחראי (להלן: "**ממלא המקום**").

תקופת כהונה

4. האחראי וממלא המקום יהיו חברי הסגל האקדמי בעלי קביעות וימונו לתקופת כהונה של שלוש (3) שנים ובתום תקופת כהונה זו ניתן יהיה לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת אחת.

עבירות ועונשים

5. האחראי - ובהעדרו, או לפי הוראותיו, ממלא המקום - יהיה מוסמך לדון סטודנטים הלומדים בפקולטה שיואשמו בביצוע עבירות מאלה בנספח העבירות המצורף לנוהל זה (להלן: "**נספח העבירות**") ולהטיל על מי שיורשע בדין עונש או עונשים, מאלה המפורטים בנספח העונשים המצורף לנוהל זה (להלן: "**נספח העונשים**").

6. כל שינוי בנספח העבירות או נספח העונשים יהיה טעון אישור הועדה המרכזת.

מקום ללא תלונה

7. תלונה עפ"י נוהל זה תוגש לראש מנהל הפקולטה בה לומד הסטודנט, ללא קשר למקום ביצוע העבירה.

לומד סטודנט המואשם בביצוע עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות (להלן: "**עבירה**") בשתי פקולטות שבהן מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ייקבע מקום בירור תלונה כנגדו בהתייעצות בין דקאני הפקולטות הנוגעות בדבר.

הגשת תלונה וסדרי בירורה

8. הכנת תלונה, הגשתה, מסירת עותק ממנה לסטודנט והסידורים הטכניים הנוגעים לקיום הבירור המשמעתי בפני האחראי או ממלא המקום, יהיו באחריות ראש מנהל הפקולטה או מי שימונה לצורך זה.

סירוב להידון עפ"י נוהל זה	9.	סטודנט יהיה רשאי לסרב להידון בפני האחראי או ממלא מקומו. סירב סטודנט להידון בפני האחראי או ממלא מקומו, תועבר התלונה לבירור בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).
סמכות מקבילה	10.	אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מסמכות ראש מנהל פקולטה להחליט - אם יסבור כי הנסיבות מצדיקות זאת - כי תלונה בגין ביצוע עבירה תוגש לרשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ותתברר בפניהן עפ"י התקנון הנ"ל.
איסור ייצוג	11.	בדיון שייערך בפני האחראי או ממלא המקום לא יהיה הסטודנט מיוצג בין ע"י עו"ד ובין ע"י אחר.
הליכי הדיון	12.	הדיון בתלונה ייערך בצורה שתיראה לאחראי (או לממלא המקום) כיעילה ומועילה ובלבד שיישמרו כללי הצדק הטבעי.
הרשעות חוזרות תלונה	13.	מי שהורשע פעמיים במהלך תקופת לימודיו בעבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות, לא ניתן יהיה להעמידו עוד לדין בפני האחראי, וכל נוספת כנגדו - בגין עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות - תידון בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).
סופיות החלטות	14.	החלטות האחראי, או ממלא המקום, יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.
דלתיים סגורות	15.	הדיונים בפני האחראי או ממלא המקום יתנהלו בדלתיים סגורות.
פרסום	16.	בכל פסק דין יקבע האחראי, או ממלא המקום, מפורשות: 16.1 האם יש לפרסם את פסק הדין. 16.2 האם אותם פסקי דין שעפ"י החלטה יש לפרסמם, יפורסמו תוך ציון שם הסטודנט או ללא ציון שמו.
סמכויות מנהל ספריה	17.	אין באמור בתקנון זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל ספריה או מי שהוסמך לכך על ידו, להטיל עונשים מסוגים ובנסיבות כמפורט ב"תקנון למשתמשים בשירותי ספריות האוניברסיטה". ואולם, מי שהוטל עליו עונש כאמור - פרט להרחקה מיידית מספריה - לא תוגש כנגדו תלונה עפ"י נוהל זה.
	18.	החלטת האחראי תועבר לתיקו האישי של הסטודנט.
תחולה	19.	תחילתו של נוהל זה ביום אישורו ע"י הסינאט (26.1.93).

נספח עבירות

1. עבירות במהלך שיעור (לרבות תרגיל ומעבדה) באוניברסיטה:
   1.1 הפרעה בשיעור.
   1.2 אי ציות להוראות מורה במהלך שיעור.
   1.3 התחצפות למורה במהלך שיעור.
   1.4 עישון בכיתה.
   1.5 עבודה במעבדות בניגוד להוראות הבטיחות.

2. התנהגות שאינה הולמת תלמיד באוניברסיטה:
   2.1 התחצפות למורה או לעובד מנהל.
   2.2 אי ציות להוראת מורה או עובד מנהל שניתנה כדין.
   2.3 הטרדת מורה או עובד מנהל.
   2.4 סירוב להזדהות בפני מורה או עובד מנהל.

3. עבירות המתייחסות לרכוש האוניברסיטה:
   3.1 השחתת רכוש.
   3.2 אי החזרת ציוד במועד שנקבע לכך.
   3.3 העברת ציוד לצד שלישי ללא היתר.
   3.4 הוצאת ציוד ממקומו ללא היתר.
   3.5 שימוש בציוד ללא היתר או בניגוד להנחיות.

4. עבירות במהלך בחינות באוניברסיטה:
   4.1 אי ציות להוראות כלליות המוגעות להתנהגות בבחינה.
   4.2 אי ציות להוראות משגיח ו/או חבר סגל אקדמי.
   4.3 עשיית סימנים במהלך בחינה.
   4.4 דיבור בזמן בחינה.
   4.5 הפרעה לנבחנים אחרים.
   4.6 הוצאת טופס בחינה ממקום עריכתה בניגוד להוראות.

נספח עונשים

1. הורשע תלמיד בעבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות, ניתן יהיה להטיל עליו אחד או יותר מבין העונשים המפורטים להלן:
   1.1 נזיפה.
   1.2 קנס כספי בסכום שלא יעלה על 10% משכר הלימוד השנתי באוניברסיטה.
   1.3 פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 3 לנספח העבירות).
   1.4 ביטול בחינה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות).
   1.5 ביטול השתתפות בקורס (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקאות 1 או 4 לנספח העבירות).
   1.6 אי מתן שירות מסויים או שירותים בכלל לתקופה שתיקבע, תקופה שלא תעלה על סמסטר.

2. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 1 לנספח העבירות, יהיה הוא רשאי להרחיק התלמיד לאלתר מהשיעור שבמהלכו נעברה העבירה.

3. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות יהיה הוא רשאי להפסיק לאלתר השתתפות התלמיד בבחינה.

4. לא יהיה בנקיטת צעדים מאלה האמורים בפיסקאות 2 או 3 לנספח זה כדי לגרוע מסמכות האחראי לדון בעבירות בגינן ננקטו צעדים אלה, או כדי לגרוע מסמכותו להטיל עונשים מאלה המפורטים בנספח זה.

תכניות לימודים

קורסים כלל-פקולטטיים

הקורסים הניתנים במסגרת כלל-פקולטטית הם:

1009.1000	הדרכה בספרייה
1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה*[1]
1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2]
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה
1009.1820	מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1835	מיתולוגיה ואמנות
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי[3]
1009.1850	מבוא ללוגיקה[4]

תיאור הקורסים

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללימוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

* **יישומי מחשב למ.א.** - במסגרת הקורס יישומי מחשב למדעי החברה תינתן קבוצה לתלמידי מ.א. שיילמדו בנוסף, הכנת קבצי נתונים, עבודה עם קבצי נתונים קיימים, ניתוחי סטטיסטיקה תיאורית קשרים בין משתנים, ניתוחי שונות וניתוחי מודלים של רגרסיה חד ורב משתנית. בקורס ייעשה שימוש במאגרי נתונים מעולם העבודה תוך שימת דגש על פרשנות הממצאים בקונטקסט זה.

---

[1] הקורסים "יישומי מחשב למדעי החברה" במדה"ח ו"מבוא לטכנולוגיות מידע" בפקולטה לניהול הם קורסי מיומנות ולא ניתן להכלילם במסגרת לימודי העשרה.

[2] תלמיד, שבתכנית לימודיו כלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה, או מבוא למאקרו כלכלה או יסודות הכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה.

[3] ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.

[4] ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה קורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.
הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעייתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמתשתו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות הממשל; מקורות המשפט הישראלי; הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חרויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה
תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצרנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ויישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

מיתולוגיה ואמנות
המיתולוגיה היוונית, למראית עין, הינה אוסף אגדות ספגוניות וקלילות אודות סיפורי אהבה ומעשי גבורה. אולם סיפורים אלו מפנימים מסרים עמוקים יותר וסמלים במישור הדתי, החברתי, התרבותי והערכי ביוון העתיקה, והם השפיעו באופן מכריע על התפתחותה של תרבות המערב. אגדות אלו קסמו לאמנים במהלך הדורות ושמשו עבורם מקור לא אכזב לנושאים עבור יצירות אמנות. הקורס יעסוק בדימויים המיתולוגיים, סמליותם וביטוייהם האסתטיים באמנות יוון, ואף בתקופות מאוחרות יותר, כגון הרנסנס והבארוק.
כל ההרצאות תלוויות בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטטיים

סמסטר א'

1009.1000.01 הדרכה בספרייה - ההדרכה תינתן בכיתת המחשבים בבניין הספרייה

.02	א'	14.10.01	14-12	.26	א'	21.10.01	16-14
.03	א'	14.10.01	16-14	.27	א'	21.10.01	18-16
.04	א'	14.10.01	18-16	.28	ב'	22.10.01	12-10
.05	א'	14.10.01	20-18	.29	ב'	22.10.01	14-12
.06	ב'	15.10.01	12-10	.30	ב'	22.10.01	16-14
.07	ב'	15.10.01	14-12	.31	ב'	22.10.01	18-16
.08	ב'	15.10.01	16-14	.32	ג'	23.10.01	12-10
.09	ב'	15.10.01	18-16	.33	ג'	23.10.01	14-12
.10	ג'	16.10.01	12-10	.34	ג'	23.10.01	16-14
.11	ג'	16.10.01	14-12	.35	ג'	23.10.01	20-18
.12	ג'	16.10.01	16-14	.36	ד'	24.10.01	12-10
.13	ג'	16.10.01	18-16	.37	ד'	24.10.01	14-12
.14	ג'	16.10.01	20-18	.38	ד'	24.10.01	16-14
.15	ד'	17.10.01	12-10	.39	ד'	24.10.01	20-18
.16	ד'	17.10.01	14-12	.40	ה'	25.10.01	12-10
.17	ד'	17.10.01	16-14	.41	ה'	25.10.01	14-12
.18	ד'	17.10.01	18-16	.42	ה'	25.10.01	16-14
.19	ד'	17.10.01	20-18	.43	ה'	25.10.01	18-16
.20	ה'	18.10.01	12-10	.44	א'	4.11.01	14-12
.21	ה'	18.10.01	14-12	.45	א'	4.11.01	18-16
.22	ה'	18.10.01	16-14	.46	ב'	5.11.01	12-10
.23	ה'	18.10.01	18-16	.47	ג'	6.11.01	18-16
.24	א'	21.10.01	12-10	.48	ה'	8.11.01	14-12
.25	א'	21.10.01	14-12	.49	ה'	8.11.01	16-14

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה

				שו"ת
.01	ב'	19-16	318	ד"ר י. בקמן
.02	ג'	15-12	005מ	גב' ו. לבנון
.03	ג'	19-16	318	גב' נ. אליאס
.04	ד'	12-9	318	גב' י. פרג
.05	ב'	17-14	005מ	גב' י. פרג (לתלמידי מ.א.)

1009.1102.01 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

			שו"ת
ב'	20-18	104	מר ז. חגאי
ד'	20-18	004	

1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה

				ש'+ת'
.01	שיעור:	ד' 12-10	003	פרופ' מ. שוקד
.02	תרגיל:	ב' 12-10	207	גב' ק. פרידמן
.03	תרגיל:	ד' 10-8.30	204	מר א. גרי

1009.1203		מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	18-16	101	גב' י. השילוני-דולב
.02	תרגיל:	א'	16-14	104	גב' ל. בן משה
.03	תרגיל:	ב'	16-14	107	מר ר. נתנזון
.04	תרגיל:	ה'	16-14	206	גב' ת. יחיא-יונס
1009.1820.01		מבוא לפסיכולוגיה			שו"ת
		ב'	10-8.30	104	גב' ד. שילר
		ה'	10-8.30	004	ד"ר ח. בראונשטיין
1009.1840		שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	14-12	004	פרופ' ז. סגל
.02	תרגיל:	א'	20-18	208	השופט א. זמיר
.03	תרגיל:	ד'	20-18	207	השופט א. זמיר

סמסטר ב'

1009.1000	הדרכה בספרייה - יפורסם			
1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			שו"ת
.06		ב'	12-9	318	גב' ה. מנדל
.07		ב'	15-12	318	גב' ה. מנדל
.08		ב'	16-13	005מ	גב' י. פרג
.09		ג'	12-9	318	גב' ט. קריסטל
.10		ג'	15-12	318	גב' ו. לבנון
.11		ד'	15-12	005מ	גב' ו. לבנון
.12		ד'	15-12	318	גב' נ. אליאס
.13		ד'	18-15	005מ	ד"ר י. בקמן
.14		ה'	12-9	318	גב' ע. אורן
.15		ה'	18-15	318	גב' ד. כספי-דרור
1009.1102.02	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים			שו"ת
		א'	16-14	104	מר א. מנירב
		ד'	16-14	204	
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה			ש'+ת'
.10	שיעור:	ב'	16-14	201	ד"ר י. גודמן
~~.11~~	~~תרגיל:~~	~~א'~~	~~12-10~~	~~206~~	~~גב' ק. פרגדמן~~
.12	תרגיל:	ג'	20-18	105	מר י. יבלברג
.13	תרגיל:	ה'	18-16	207	גב' ד. ארד
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה			ש'+ת'
.13	שיעור:	ד'	18-16	001	פרופ' י. שנהב
.14	תרגיל:	א'	14-12	107	גב' נ. ארנון
.15	תרגיל:	ד'	16-14	419	מר ע. תבורי
.16	תרגיל:	ה'	16-14	105	גב' ת. יחיא-יונס
1009.1820.02	מבוא לפסיכולוגיה			שו"ת
		ג'	10-8.30	104	גב' א. גייזלר
		ה'	10-8.30	104	ד"ר ת. בראונשטיין
1009.1835.01	מיתולוגיה ואמנות			ש'
		ב'	10-8.30	004	גב' נ. שדה
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי			ש'+ת'
.04	שיעור:	ה'	14-12	004	פרופ' ז. סגל
.05	תרגיל:	א'	20-18	208	השופט א. זמיר
.06	תרגיל:	ד'	20-18	108	השופט א. זמיר

1009.1850	מבוא ללוגיקה				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	16-14	210	פרופ' ר. מנור
.02	תרגיל:	ג'	18-16	110	גב' ר. דהן
.03	תרגיל:	ד'	16-14	110	גב' מ. אשכנזי
.04	תרגיל:	ד'	20-18	105	מר ר. לנצט

אנגלית
היחידה להוראת שפות - בניין ווב

אנגלית ברמת בינוני

סמסטר א'

הרישום לקורסי "בינוני" לסמסטר א' תשס"ב בלבד, יתקיים באמצעות **מענה קולי** בטלפון 6428555, ובאתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 15.10.01-23.9.01 (כולל); בשעות 22.00-08.00 ובתאריך 16.10.01 בשעות 16.00-08.00.

לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר, אחרת **יחויב** בתשלום. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין ווב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0612 אנגלית ברמת בינוני

.01	א'	10-8;	104 ווב
	ד'	10-8;	104 ווב
.02	א'	12-10;	104 ווב
	ד'	12-10;	104 ווב
.03	א'	14-12;	104 דן דוד
	ג'	14-12;	104 דן דוד
.04	א'	16-14;	104 דן דוד
	ג'	16-14;	108 דן דוד
.05	א'	18-16;	307 דן דוד
	ג'	18-16;	4 שרת
.06	א'	20-18;	307 דן דוד
	ג'	20-18;	108 דן דוד
.07	א'	20-18;	104 דן דוד
	ד'	20-18;	108 דן דוד
.08	א'	10-8;	307 דן דוד
	ה'	10-8;	307 דן דוד
.09	ב'	10-8;	307 דן דוד
	ד'	10-8;	307 דן דוד
.10	ב'	12-10;	307 דן דוד
	ה'	12-10;	307 דן דוד

.11	ב'	14-12;	307 דן דוד
	ד'	14-12;	307 דן דוד
.12	ב'	16-14;	307 דן דוד
	ד'	16-14;	307 דן דוד
.13	ב'	18-16;	יפורסם
	ד'	18-16;	104 ווב
.14	ג'	16-14;	307 דן דוד
	ה'	16-14;	307 דן דוד

סמסטר ב'

הרישום לקורסי "בינוני" לסמסטר ב' תשס"ב בלבד, יתקיים באמצעות **מענה קולי** בטלפון 6428555, ובאתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 18.2.02-17.2.02 (כולל); בשעות 22.00-08.00.

לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר, אחרת **יחויב** בתשלום. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין ווב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0622 אנגלית ברמת בינוני

.01	א'	10-8;	104 ווב
	ד'	10-8;	104 ווב
.02	ב'	10-8;	307 דן דוד
	ה'	10-8;	307 דן דוד
.03	ב'	12-10;	307 דן דוד
	ה'	12-10;	307 דן דוד
.04	א'	16-14;	307 דן דוד
	ג'	16-14;	307 דן דוד
.05	א'	20-18;	307 דן דוד
	ג'	20-18;	108 דן דוד

אנגלית ברמת מתקדמים

סמסטר א'

הרישום לקורסי "מתקדמים" לסמסטר א' תשס"ב בלבד, יתקיים באמצעות אתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 15.10.01-23.9.01 (כולל); בשעות 22.00-08.00 ובתאריך 16.10.01 בשעות 16.00-08.00.

לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין ווב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

.01	א'	10-8	208
	ד'	10-8	208
.02	א'	14-12	208
	ד'	14-12	109 דן דוד
.03	ב'	10-8	208
	ד'	10-8	107
.04	ב'	12-10	107
	ד'	12-10	108
.05	ב'	14-12	108
	ד'	14-12	103 דן דוד
.06	ג'	16-14	יפורסם
	ה'	16-14	106
.07	ג'	10-8	108
	ה'	10-8	103

סמסטר ב'

הרישום לקורסי "מתקדמים" לסמסטר ב' תשס"ב בלבד, יתקיים באמצעות אתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 18.2.02-17.2.02 (כולל); בשעות 22.00-08.00.

לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר, ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין ווב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

.08	א'	10-8	104
	ד'	10-8	108
.09	א'	14-12	108
	ד'	14-12	103 דן דוד
.10	ב'	10-8	103
	ה'	10-8	208
.11	ב'	12-10	208
	ה'	12-10	103 דן דוד

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תכנית לימודים מלאה ועדכנית מופיעה באתר האינטרנט

Fax: 972-3-640-9908
http://econ.tau.ac.il

ראש ביה"ס: פרופ' צבי הרקוביץ

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: פרופ' יצחק גלבוע
יועצת אקדמית: אסנת ליפשיץ

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר את התלמיד לזהות, לנתח ולפתור בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. במסגרת התכנית נדונות בעיות כלכליות במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה והמשק בכללותו. במהלך התכנית יושם דגש הן על היבטים תאורטיים הנלמדים באמצעות מודלים מתמטיים והן על היבטים אמפיריים הנלמדים באמצעות מודלים כמותיים וכלים סטטיסטיים.

מסגרת הלימודים

- כל הקורסים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה הינם קורסים סמסטריאליים. דהיינו, כל קורס נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס לכלכלה מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תכנית הלימודים הינה תכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל קורסי החובה, וכן מבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

מסלולי הלימוד

לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה מתקיימים בשלושה מסלולים:

א. **מסלול הלימוד המורחב** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודי חטיבות (חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות) שחן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. חובות הלימוד בכלכלה מפורטות להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות בידיעון זה. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, ניהול, מתמטיקה, מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **מסלול הלימוד הדו-חוגי** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף, בפקולטה למדעי החברה או מחוצה לה. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטות להלן. חובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטות בידיעון המתאים לחוג זה.

ג. **מסלול הלימוד המובנה** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף לפי תכנית מיוחדת שנבנתה על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. במסגרת זו כלולים הצירופים האלה: כלכלה-ניהול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה וכלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים

מסלול הלימוד / מסגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	51-53 ש"ס	47-49 ש"ס	ראה תכניות מפורטות להלן
קורסי בחירה	22-20 ש"ס	14-12 ש"ס	
סה"כ לימודים בחוג	73 ש"ס	61 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

מבנה תכנית הלימודים

מסלול הלימוד המורחב

קורסי חובה

להלן רשימת קורסי החובה והדרישות המוקדמות לכל קורס. רשימה זו ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הקורסים על פני הסמסטרים, אך הסדר איננו בגדר חובה; כל תלמיד העונה על הדרישות המוקדמות לקורס מסוים רשאי להירשם אליו.

שם הקורס	ש"ס	הדרישות המוקדמות
שנה א'		
סמסטר א'		
יסודות הכלכלה[1]	6	
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'[2]	4	
מתמטיקה לכלכלנים א'[1]	4	
קורס מחוץ לחוג[2]	4	
הדרכה בספרייה[3]	-	**חובה להירשם ולבצע בסמסטר הראשון ללימודים**
סמסטר ב'		
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	זכאות להיבחן בסטטיסטיקה לכלכלנים א'
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'
חשבונאות לכלכלנים	2	
מיקרו כלכלה א'	3	יסודות הכלכלה מתמטיקה לכלכלנים א' לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'

הבהרות לדרישות המוקדמות הקיימות

1. כשמצוין שם הקורס בלבד הכוונה ציון עובר בקורס.
2. כשמצוין זכאות לקורס הכוונה עמד בכל דרישות הקורס ניגש לבחינה ונכשל או לא ניגש לבחינה.
3. לימוד במקביל של הקורס.

---

1 **מועדי ב' מיוחדים** - באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורסים אלה, הניתנים בסמסטר א' תשס"ב: מתמטיקה לכלכלנים א' בתאריך 19.2.02, מבוא לסטטיסטיקה א' בתאריך 24.2.02 ויסודות הכלכלה בתאריך 1.3.02.
תלמידים שהיו רשומים בעונת לימודי קיץ תשס"א רשאים להיבחן בגין רישום זה במועד ב' המוצע לתלמידי סמסטר א' תשס"ב.
בקורסים אלה זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

2 במסגרת זו נכללים קורסי מבוא הניתנים על ידי חוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס לפחות. ניתן לכלול קורסים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה רק בתנאי שהם אינם מהווים חלק מחובות התלמיד במסגרת אחרת בת הוא לומד. את הקורסים מחוץ לחוג מומלץ לבחור מתוך הרשימה הזאת: (א) קורסים כלל פקולטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטת המשפט הישראלי". לקורסים אלה ניתן להירשם ברישום במסגרת המכרז. (ב) קורסים בחוג למדע המדינה לרבות "משטר ופוליטיקה בישראל", "מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה" ו"מבוא למחשבה פוליטית". לקורסים אלה ניתן להירשם ברישום המאוחר על בסיס מקום פנוי.

3 בוגרי המכינה הקדם אקדמאית של אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, ותלמידי ביה"ס לחינוך פטורים מהדרכה בספרייה. ההדרכה בספרייה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים.

קורסי חובה – המשך

שם הקורס	ש"ס	הדרישות המוקדמות
שנה ב'		
סמסטר א'		
מיקרו כלכלה ב'	4	מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'
מאקרו כלכלה א'	3	מתמטיקה לכלכלנים ב' יסודות הכלכלה זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מבוא לאקונומטריקה	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'
סמסטר ב'		
מיקרו כלכלה ג'	3	מיקרו כלכלה א'
מאקרו כלכלה ב'	3	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב' זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
שנה ג'		
סמסטר א'		
סמינריון מורחב[1]	4	מיקרו כלכלה ב' ו-ג' מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה[2]
או		
סמינריון רגיל[1]	2	קורס מקביל לסמינריון

הבהרות לדרישות המוקדמות הקיימות

1. כשמצוין שם הקורס בלבד הכוונה ציון עובר בקורס.
2. כשמצוין זכאות לקורס הכוונה עמד בכל דרישות הקורס ניגש לבחינה ונכשל או לא ניגש לבחינה.
3. לימוד במקביל של הקורס.

[1] תלמיד חייב רק בסמינריון אחד. סמינריון מורחב או סמינריון רגיל. ואינו רשאי להירשם לשני סמינרים במקביל.

קורסי בחירה

להלן רשימת קורסי הבחירה והדרישות המוקדמות לכל אחד מהם. מכסת שעות הבחירה המחייבת כל תלמיד היא ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית אליה רשום התלמיד לבין מכסת שעות החובה שנקבעה בתכנית זו. אם במהלך הלימודים חל שינוי במכסת שעות החובה בתכנית יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת שעות הבחירה, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
כדי להבטיח שכל תלמיד ילמד מספר מינימלי של קורסי בחירה בנושאים מרכזיים בכלכלה, חולקו קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה לשתי קבוצות: קבוצה א' הכוללת רשימה מצומצמת של קורסים בנושאים מרכזיים בכלכלה, וקבוצה ב' הכוללת את שאר קורסי הבחירה. תלמידים במסלול הלימוד החד-חוגי צריכים ללמוד במסגרת שעות הבחירה שלהם לפחות שלושה קורסים מתוך קבוצה א', ואילו תלמידים במסלול הלימוד הדו-חוגי צריכים ללמוד לפחות שני קורסים מתוך קבוצה א', למעט תלמידי כלכלה-משפטים הכותבים סמינר מורחב. תלמידים אלה חייבים בקורס בחירה אחד מקבוצה א'. כל התלמידים בכל המסלולים חייבים ללמוד קורס בחירה אחד לפחות מהקורסים בתחום כלכלת ישראל.

קורסי בחירה מקבוצה א'

שם הקורס	שם המרצה	דרישות מוקדמות
ארגון תעשייתי	פרופ' ש. דונפלד	מיקרו כלכלה א' + ב'
ארגון תעשייתי ופיקוח[1]	ד"ר נ. גנדל	מיקרו כלכלה א' + ב'
התפתחות המשק היפני וכלכלת מזרח אסיה 1850-2000	ד"ר י. יפה	מיקרו כלכלה ג', מבוא לאקונומטריקה, מאקרו כלכלה ב'
מבוא לכלכלה פוליטית	פרופ' א. דרייזן	מיקרו כלכלה ב' + ג', מאקרו א' + ב'
מבוא לכלכלת אי - ודאות[2]	פרופ' ע. קרני	מיקרו כלכלה א' + ב'
כלכלת ביטוח	פרופ' י. זילכה	מיקרו כלכלה ג' במקביל
מאקרו כלכלה בינ"ל	ד"ר ע. ישיב	מאקרו כלכלה א' + ב'
מבוא לכלכלת עבודה	ד"ר א. שוורץ	מיקרו כלכלה ב'
מבוא לכלכלת עבודה	פרופ' י. וייס	מיקרו כלכלה ב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא למימון[3]	ד"ר ד. פרנקל	מיקרו כלכלה ג', סטטי א' + ב'
מבוא לתורת המשחקים	ד"ר ע. פוזנר	מיקרו כלכלה ג'
מימון ציבורי	ד"ר ת. בלומקין	מיקרו כלכלה א' + ב', מיקרו כלכלה ג' במקביל
מסחר בינ"ל ראלי	פרופ' א. רזין	מיקרו כלכלה א' + ב'
סוגיות במסחר בינ"ל	פרופ' ש. דונפלד	מיקרו כלכלה א' + ב'

[1] קורס משותף לתלמידי כלכלה ותלמידי מדיניות ציבורית.
[2] קורס מרוכז שיתקיים בחודשים מרס אפריל, 2 פגישות שבועיות של שעתיים כל פגישה. התלמיד יזוכה ב-2 ש"ס וב-2 נקודות זכות.
[3] תלמידי ניהול וחשבונאות ותלמידי החטיבה בניהול ובחשבונאות אינם רשאים ללמוד קורס זה.

קורסי בחירה מקבוצה ב'

שם הקורס	שם המרצה	דרישות מוקדמות
אלגברה ליניארית לכלכלנים[1]	ד"ר ד. דנציגר ד"ר ח. קלבנר	לתלמידי כלכלה-ניהול, והחטיבה בניהול הדרישה המוקדמת היא לימוד במקביל של הקורס מתמטיקה לכלכלנים ב'. לשאר התלמידים הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו כלכלה א', ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
כלכלת תחבורה	פרופ' י. ברכמן	מיקרו כלכלה ב' + ג'
מבוא לשווקים פיננסיים[2]	ד"ר א. בלס	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה א'
סוגיות נבחרות בשווקים פיננסיים	ד"ר א. לוי	סטטיסטיקה א' + ב' , זכאות במיקרו ב'
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים[1]	ד"ר א. סולן	הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו כלכלה א', ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
שוק העבודה בישראל	גב' ש. כהן	זכאות להיבחן במבוא לאקונומטריקה

קורסים בנושא כלכלה ישראל

בנקאות בישראל: תאוריה ויישום[3]	ד"ר י. בנימיני	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה א'
מדיניות כלכלית בישראל[4]	ד"ר ד. בן-דוד	מאקרו כלכלה א' + ב'
מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	ד"ר י. שיינין	מיקרו כלכלה א' + ב'
מדיניות מונטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל	ד"ר ז. שיפר	מיקרו כלכלה ב', מאקרו כלכלה ב' ומיקרו כלכלה ג' במקביל
סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל	ד"ר נ. מארק	מיקרו כלכלה א', מאקרו כלכלה א' וזכאות במאקרו כלכלה ב'
שווקים עתידיים ואופציות	ד"ר ר. אלדור	זכאות במיקרו כלכלה ב'

---

1 הקורס מהווה דרישה מוקדמת ללימודי התואר השני בכלכלה. רשאים ללמוד את הקורס רק תלמידים ששוקלים להצטרף לתכנית לימודי תואר שני בכלכלה ואשר עומדים בדרישות הקבלה.

2 תלמידי ניהול שלמדו את הקורס: "היבטים מוסדיים של שוק ההון" אינם רשאים ללמוד קורס זה.

3 תלמידים שלמדו את הקורס: "יסודות הבנקאות" אינם רשאים ללמוד את הקורס: "בנקאות בישראל: תאוריה ויישום".

4 קורס משותף לתלמידי כלכלה ותלמידי מדיניות ציבורית.

עבודה סמינריונית

מטרתה של עבודה סמינריונית היא לאפשר לכל תלמיד להביא לידי ביטוי את הידע שצבר במהלך לימודיו בביה"ס לכלכלה באמצעות כתיבת עבודה על נושא לפי בחירתו, תוך תיאום עם מנחה הסמינריון. המנחה ילווה את כתיבת העבודה בייעוץ ובהדרכה בכל שלביה. מומלץ לבחור בסמינריון העוסק בנושא שהתלמיד מכיר מניסיונו האישי או מקורסי בחירה שנלמדו בסמסטרים קודמים.
קיימות שתי מסגרות לכתיבת עבודה סמינריונית: סמינריון רגיל וסמינריון מורחב. בסמינר המורחב היקף העבודה והרמה הנדרשת יהיו מעבר לאלה הנדרשים בסמינריון הרגיל. הקצאת התלמידים בין שתי המסגרות תהיה בהתאם לזמינות ותוך התחשבות בהעדפות התלמידים במידת האפשר. תלמיד אינו רשאי להירשם ליותר מאשר סמינריון אחד בו-זמנית. לתלמיד שיחרוג מתקנה זו יבוטל אחד הסמינריונים באופן שרירותי. רשימת הסמינריונים מפורטת במערכת השיעורים המתפרסמת בהמשך.

סמינריון רגיל

- סמינריון רגיל ניתן במקביל לקורס בחירה, בהדרכתו של המרצה המעביר את קורס הבחירה.
- הדרישה המוקדמת להשתתפות בסמינריון רגיל היא השתתפות במקביל, או בעבר, בקורס הבחירה המקביל. אם לא ניתן קורס בחירה במקביל לסמינריון, תהיה הדרישה המוקדמת לסמינר זהה לדרישה המוקדמת לקורס הבחירה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון רגיל בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 2 ש"ס.

סמינריון מורחב

- הדרישות המוקדמות להשתתפות בסמינריון מורחב הן ציון עובר במיקרו כלכלה ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א', ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון מורחב בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 4 ש"ס.

הגשת עבודה סמינריונית

1. כדי להגיש עבודה סמינריונית יש להירשם לאחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס לכלכלה.
2. בדרך כלל ניתן להירשם לסמינריון המתקיים בשעות החופפות לשעות של קורס אחר. פרט למקרים שבהם קבע מרצה הסמינריון אחרת, לא יתקיימו במסגרת הסמינריון פגישות משותפות מלבד הפגישה הראשונה.
3. העבודה היא אישית - אין להגיש עבודות משותפות.
4. מנחה הסמינריון הוא הקובע הבלעדי של ציון העבודה.
5. אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר שהציון דווח למזכירות.
6. שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך מומלץ להגיש למנחה הסמינריון טיוטה בשלב מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות ולשפר את רמת העבודה בהתאם.
7. המועד האחרון להגשת העבודה הוא **היום האחרון של הסמסטר** בו רשום תלמיד לסמינריון. המועד האחרון להגשת העבודה בעונת לימודי הקיץ הוא היום הראשון של סמסטר א' העוקב.
8. את העבודה יש להגיש **מודפסת למזכירות ביה"ס לכלכלה**. אין צורך לכרוך את העבודה. המזכירות תעביר את העבודה למנחה.
9. התלמיד ישמור עותק של עבודה סמינריונית עד לפרסום ציונו.
10. יש לגבות עבודות הנכתבות על גבי מחשב. תקלה כלשהי במחשב או אובדן הקובץ לא יהוו עילה לדחייה בהגשת העבודה.
11. קושי בהשגת נתונים או קביעת פגישות עם אנשים וגופים שונים לא יהווה עילה לאיחור בהגשת העבודות. לכן תלמידים שנתקלים במהלך העבודה בבעיות שאינן בשליטתם (נתונים לא זמינים, קושי להיפגש עם אנשים מסוימים לצורך קבלת מידע, וכו') מתבקשים להתייעץ עם רכז הב.א., מוקדם ככל האפשר במהלך הסמסטר.

דחייה בהגשת עבודה סמינריונית

תלמיד, ששירת במילואים או שהיה מאושפז בבית חולים במשך למעלה משבוע במהלך הסמסטר יוכל לקבל דחייה להגשת העבודה בגובה מספר הימים במהלך הסמסטר שבהם היה בשירות מילואים או באישפוז. הדחייה תיכנס לתוקף החל בתאריך הבחינה האחרונה של התלמיד באותו סמסטר. לדוגמה, תלמיד שהיה בשירות מילואים של עשרה ימים במהלך הסמסטר יוכל להגיש את העבודה עד עשרה ימים לאחר הבחינה האחרונה שלו באותו סמסטר.

תכנית לימודים במתמטיקה ושתי חטיבות מורחבות מבין: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה (0379)

תאור התכנית ומטרותיה

תכנית הלימודים המוצעת מיועדת לתת לתלמידים בעלי סקרנות אינטלקטואלית, המעוניינים להרחיב את יריעת הלימודים לתואר ראשון לקראת לימודים גבוהים, מסגרת לימודים ייחודית ויוקרתית. התכנית תאפשר להם לרכוש תוך-כדי לימודי התואר הראשון, בסיס מוצק ורחב הן במתמטיקה והן בשני תחומים נוספים במדעי החברה והרוח. כוונת התכנית היא לחזק מגמות מחקריות מתחומים של מדעי החברה והרוח בהם יש לרקע המתמטי חשיבות מכרעת.

מבנה תכנית הלימודים

מסגרת הלימודים היא התכנית הדו-חוגית (הקיימת) במתמטיקה עם חוג נוסף מפקולטה אחרת, כאשר במקום לימודים בחוג הנוסף, ילמד התלמיד שתי חטיבות מורחבות מתוך החוגים: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה.

תכנית הלימודים כוללת 141 ש"ס, מהן:
א. מתמטיקה - 77 ש"ס.
ב. שתי החטיבות - 32 ש"ס בכל חטיבה.

תכנית החטיבה בכלכלה[1]

קורסי חובה - שנים א'-ב' – סה"כ 16 ש"ס

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	היקף בש"ס
מיקרו כלכלה א'		3
מיקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
מיקרו כלכלה ג'	מיקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'	3
מאקרו כלכלה א'	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	3
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במאקרו א'	3
קורסי בחירה - שנה ג' – סה"כ 16 ש"ס ראה פירוט קורסי בחירה בכלכלה		16
	סה"כ	32

[1] הרישום לקורסים לחטיבה בכלכלה יתבצע בביה"ס לכלכלה.

חטיבות להן השלכה על לימודי הכלכלה

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה בניהול, וקורס זה שוקלל בציון הגמר שלהם, פטורים מהקורס "חשבונאות לכלכלנים" אך חייבים בתוספת קורסי בחירה בהיקף 2 ש"ס. תלמיד המתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים", יחויב בתוספת קורסי בחירה בהיקף של 2 ש"ס, והקורס "חשבונאות לכלכלנים" לא ייכלל במכסת הלימודים, אם למד את הקורס "יסודות החשבונאות".

תלמידים שלמדו במסגרת החטיבה את הקורס "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה, בתנאי שקורס זה אינו מהווה חלק מחובותיהם במסגרת החטיבה. הקורס לא יוכר ביותר מ-3 ש"ס גם אם היקף השעות גדול יותר. תלמיד שכלל קורס זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד במסגרת ביה"ס לכלכלה את קורס הבחירה "מבוא לשווקים פיננסיים". אלא אם כן נלמד הקורס בשנים שהותר לתלמיד חשבונאות וניהול ללמוד קורס זה (בכפוף לפרסום בידיעון).

ב. החטיבות במתמטיקה:

חטיבות מצומצמות

1. תכנית א'-1
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 6 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. תכנית א'-2
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד ללמוד 8 ש"ס נוספים של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

3. תכנית ב'-1
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 3 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. תכנית ב'-2
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

חטיבות מורחבות

1. תכנית א'
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד ללמוד 7 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב לחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. תכנית ב'
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" לחלק ממכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. בנוסף, פטורים תלמידי התכנית מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס "מבוא להסתברות"). במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.

תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

מסלול הלימוד הדו-חוגי

קיימים שני מסלולים של לימודים דו-חוגיים: המסלול הרגיל והמסלול המובנה. תלמיד שבחר במסלול הלימודים הדו-חוגי הרגיל, ילמד לקראת תואר ראשון הן בביה"ס לכלכלה והן בחוג אחר שבחר, יהיה כפוף בנפרד לחובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. תלמיד שבחר במסלול הלימודים המובנה ילמד בתכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. התוכניות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכלכלה-משפטים. התקדמות הלימודים במסלול הדו-חוגי דומה להתקדמות בלימודים במסלול החד-חוגי. חובת התלמיד בכל אחד מהמסלולים מפורטות להלן.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי הרגיל וחוג לאחר תואר[1]

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס בביה"ס לכלכלה, תלמידי התכנית אינם רשאים ללמוד במסגרת לימודי החוג השני שלהם קורסים שהוגדרו כתופפים לקורסי החובה בכלכלה והם יקבלו פטור בגין קורסים כאלה. יתר על כן, התלמידים אינם חייבים ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום השעות מהן קיבלו פטור ובלבד שהיקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
חשבונאות לכלכלנים	2	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמה ל-61 ש"ס	

[1] תלמידים הלומדים בתכנית הדו-חוגית בכלכלה ובפסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ז-ב'" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים.

תכניות הלימודים במסלול המובנה

א. כלכלה-חשבונאות

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמה ל-61 ש"ס	

ב. כלכלה-ניהול

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 62 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
אלגברה לינארית לכלכלנים	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמת ל-62 ש"ס	

ג. כלכלה-מדעי המחשב

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 49 ש"ס בביה"ס לכלכלה, לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה [1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה [2]	השלמה ל-49 ש"ס	

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 48 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה [2]	השלמה ל-48 ש"ס	

---

1 הקורס "הסתברות וסטטיסטיקה" בביה"ס למתמטיקה מהווה תחליף לדרישות המוקדמות "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א" ו"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב".

2 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "אלגברה לינארית לכלכלנים", ו"מקורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים" אך רשאים ללמוד במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" ואת אחד הקורסים מהרשימה הזאת: (א) קורסים כלל פקולטטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטת המשפט הישראלי". (ב) קורסים בחוג למדע המדינה לרבות "משטר ופוליטיקה בישראל", מבוא ליחסים בינ"ל ואסטרטגיה", "מבוא למחשבה פוליטית". ניתן להירשם לקורסים ברישום המאוחר על בסיס מקום פנוי.

ה. כלכלה-מתמטיקה

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 46 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה [1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה [2]	השלמה ל-46 ש"ס	

[1] לתלמידים שלמדו את הקורס "תאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה" בביה"ס לכלכלה.

[2] תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "אלגברה לינארית לכלכלנים" ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים", אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' ואת אחד הקורסים מהרשימה הזאת: (א) קורסים כלל פקולטטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטת המשפט הישראלי". (ב) קורסים בחוג למדע המדינה לרבות "משטר ופוליטיקה בישראל", "מבוא ליחסים בינ"ל ואסטרטגיה", "מבוא למחשבה פוליטית". ניתן להירשם לקורסים ברישום המאוחר על בסיס מקום פנוי.

ו. תכנית לימודים משולבת - במשפטים (LL.B.) ובכלכלה (תעודה שלאחר תואר)

תכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים המעוניינים לרכוש גם תואר ראשון בכלכלה. שילוב של שני תחומים אלה יתרום לתלמידים המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי ויקנה להם כלים מתאימים לניתוח כלכלי של בעיות משפטיות. בתום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר משפטים" (LL.B.) ולתעודה בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים". בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה במסגרת תכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (תלמידים המעוניינים בכך יוכלו כמובן להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד).

תלמידי התכנית ילמדו במסגרת ביה"ס לכלכלה 55 ש"ס, לפי הפירוט שלהלן בנוסף ללימודיהם (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי התכנית. מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, שבה מוצעים כאמור כל קורסי החובה ומבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון[1]	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	השלמה ל-55 ש"ס	

[1] תלמיד שיבחר לעשות סמינריון מורחב יהיה חייב בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

[2] במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' רשאים תלמידי התכנית ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים".

רישום לקורסים

הרישום לקורסים נעשה בשיטת המכרז. תיאור השיטה וכל הפרטים על הרישום ראה עמ' 30.

הקצאת הנקודות

אופן לימוד	סמסטר ראשון ושני	סמסטר שלישי ורביעי	סמסטר חמישי ושישי
חד חוגי	100	200	480
ניהול	100	200	300
חשבונאות	100	200	360
מדעי מחשב	100	200	460
משפטים	100	200	240
סטטיסטיקה	100	200	520
מתמטיקה	100	200	400
פסיכולוגיה	70	200	320
זו-חוגי רגיל	100	200	320
תואר שני	530	530	530
שנת השלמה	400	400	400

בהקצאת הנקודות ניתנו 20 נקודות לכל שעת בחירה וסמינר על פי מסלול לימודיו של התלמיד.

תלמידים חדשים - שהתקבלו על סמך לימודים קודמים וקיבלו פטורים או עשויים לקבל פטורים, מתבקשים להודיע על כך למזכירות כלכלה לפני הרישום, על מנת לשנות את רשימת הקורסים להם יורשו להירשם.
לקורס לא ניתן לתת פחות מ-5 נקודות, לסמינר לא ניתן לתת יותר מ-220 נקודות. לקורסים חשבונאות לכלכלנים ואלגברה לינארית חובה לתת אפס נקודות.

רישום מאוחר, שינויים וביטולים יתקיים בשבוע השני ללימודים

מיועד לתלמידים המבקשים לשנות או לבטל קורסים. הרישום המאוחר **לא** יתקיים בשיטת המכרז, אלא באמצעות הזנה ישירה למחשב על ידי קלדנים, בהתאם לתור שיפורסם במהלך השבוע הראשון של הלימודים (במתכונת שהייתה בעבר).

ביטול רישום לקורסים

- ניתן לדווח על ביטול קורסים שהתקבלו בהזנה השנייה, עיי העברת טופס ביטול למזכירות (בתיבת הדואר שליד מזכירות כלכלה, בבניין ברגלס) או באמצעות האינטרנט בכתובת: www.ims.tau.ac.il.
- אין הגבלה על מספר הביטולים שיגיש התלמיד. חובה על התלמיד לבדוק שבקשתו בוצעה.

אופן שקלול ציון הגמר

1. בקשה לציון גמר תוגש רק לאחר שכל הציונים עודכנו במחשב.
2. כיוון שקיימים הבדלים בין תכניות לימוד שונות (הן במכסת הכוללת של שעות לימוד והן במכסת קורסי החובה), תקבע מכסת השעות של קורסי הבחירה שמחייבת כל תלמיד לפי ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית אליה הוא רשום לבין מכסת השעות של קורסי החובה שנקבעה בתכנית זו. אם במהלך הלימודים חל שינוי במכסת השעות של קורסי החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת השעות של קורסי הבחירה בה חייב התלמיד, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
3. הידיעון המחייב לצורך קביעת מכסת השעות בכלכלה הוא הידיעון שהתפרסם בשנת הלימודים בה החל התלמיד את לימודיו בביה"ס לכלכלה (בתנאי שבעת חידוש לימודים לא נקבעה מכסת שונה).

לא ניתן לסיים לימודים ללא השלמת כל מכסת השעות

לצורך שקלול ציון גמר יש לוודא שברשומת הציונים בכלכלה מופיעים רק קורסים האמורים להשתקלל בציון הגמר בכלכלה. קורסים עודפים, יש להודיע למזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה, אלו קורסים לא יוכנסו בשקלול ציון הגמר.

שקלול הציונים ייעשה לפי המפתח הבא, המתאים לתלמידי ביה"ס לכלכלה בכל המסגרות:

1.	יסודות הכלכלה	6	נקודות
2.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
3.	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	נקודות
4.	מתמטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
5.	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
6.	מיקרו כלכלה א'	3	נקודות
7.	מיקרו כלכלה ב'	4	נקודות
8.	מיקרו כלכלה ג'	3	נקודות
9.	מאקרו כלכלה א'	3	נקודות
10.	מאקרו כלכלה ב'	3	נקודות
11.	מבוא לאקונומטריקה	4	נקודות
12.	חשבונאות לכלכלנים	2	נקודות
13.	סמינריון[1]	4/2	נקודות
14.	מבוא מחוץ לחוג	3	נקודות
15.	קורסי בחירה	נקודה אחת לכל ש"ס	

לנוחיות התלמידים דף הסבר "איך בודקים סיום לימודים" מתפרסם באתר בית הספר וכן יחולק בעת הרישום לקורסים, במזכירות סטודנטים.

[1] סמינריון רגיל מזכה את התלמיד ב-2 נקודות, ואילו סמינריון מורחב מזכה את התלמיד ב-4 נקודות.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס לכלכלה מציע לתלמידים שסיימו בהצטיינות את השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון, להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד. תלמידים שיתקבלו למסלול זה, יוזמנו להצטרף לתכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם כאשר במקביל הם משלימים את כל חובותיהם לתואר ראשון. מועמדים למסלול המיוחד ייבחרו מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בקורסים הבאים:

- יסודות הכלכלה
- מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מיקרו כלכלה א', ב' ו-ג'
- מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- מבוא לאקונומטריקה

תלמידים המעוניינים להצטרף למסלול המיוחד לתואר השני יפנו למזכירות תואר שני בכלכלה במהלך סמסטר ב' של שנת הלימודים השנייה ללימודיהם.

תלמידי המסלול המיוחד ילמדו בשנה השלישית ללימודיהם את הקורסים הבאים:

א. <u>השלמת קורסי תואר ראשון</u>
- קורס בתחום כלכלת ישראל
- אלגברה לינארית לכלכלנים
- קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
- קורסי בחירה בהתאם למסלול הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>קורסי חובה של התכנית המחקרית של התואר השני</u>
- תאוריה מיקרו כלכלית
- תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה
- תאוריה מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- אקונומטריקה א' ו-ב'

בשנת השנייה ללימודי התואר השני ישלימו תלמידי המסלול המיוחד קורסים בהתאם לתכנית המחקרית של התואר השני. במכסת שעות הבחירה לתואר הראשון ייכללו הקורסים הבאים:

- אלגברה לינארית לכלכלנים	4	ש"ס
- קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	4	ש"ס
- קורסים מתכנית התואר השני	9	ש"ס (לכל היותר)

לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני יובאו בחשבון קורסים שנכללו במניין השעות של התואר הראשון אך ציוניהם לא ישוקללו בציון הגמר של התואר השני. כמו כן, יחוייב כל תלמיד בתכנית בקריאה מודרכת בהיקף 4 ש"ס בהדרכת מרצים מביה"ס לכלכלה. הפטור הגלום במסלול זה מקיף איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי.
תלמידי התכנית יכולים לעבור לתכנית המוסמך בכלכלה (התכנית הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתכנית המוסמך בכלכלה.

החטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת בנות 32 ש"ס, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשנייה מיועדת לתלמידי חוגים אחרים. קבלה לשתי התכניות מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של ביה"ס לכלכלה. הדרישות המוקדמות החלות על תלמידי החטיבות זהות לאלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה.

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה[1]

החטיבה כוללת קורסים בהיקף של 32 ש"ס. תלמידים שיסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בקורסי השלמה כלשהם.

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות
יסודות הכלכלה	6 ש"ס	
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה	השלמה ל-32 ש"ס ראה קורסי בחירה בכלכלה	

ב. חטיבה מורחבת בכלכלה

החטיבה כוללת קורסים בכלכלה בהיקף של 32 ש"ס. תכנית הלימודים היא כדלקמן:

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות
יסודות הכלכלה	6 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה ומתמטיקה לכלכלנים א', לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב', זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה[2]	השלמה ל-32 ש"ס ראה קורסי בחירה בכלכלה	

תלמידים שיסיימו חטיבה זו ויעמדו בתנאי הקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה, יוכלו ללמוד בתכנית זו כאשר קורסי ההשלמה היחידים בהם יחוייבו הם: מבוא לאקונומטריקה, "אלגברה לינארית לכלכלנים" (או קורס מקביל במסגרת ביה"ס למתמטיקה), ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים". ניתן ללמוד אחד או יותר מקורסים אלו במסגרת שעות הבחירה בכלכלה.

---

1 בקשות להתקבל לחטיבה ניתן להגיש במזכירות הפקולטה למדעי החברה, חדר 311.

2 במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד קורסים מקבוצה א' או מקבוצה ב' של קורסי הבחירה בכלכלה, או את הקורס מבוא לאקונומטריקה. הקורס מבוא לאקונומטריקה מהווה חלק מקורסי החובה של תכנית התואר הראשון בכלכלה. בכל מקרה החדשמה לקורסים מותנית בעמידה בדרישות המוקדמות לקורסים.

תקנות

קורסים חופפים

תלמיד הלומד במסגרת לימודי חטיבה קורס שהוגדר כחופף לאחד מקורסי החובה בכלכלה פטור מקורס חובה זה ואינו רשאי ללומדו. מי שקיבל פטור חייב ללמוד קורסי בחירה נוספים בהיקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

להלן רשימה חלקית של קורסים שהוגדרו כחופפים:

שם הקורס[1]	המסגרת בה נלמד הקורס	הקורס החופף בביה"ס לכלכלה	זכוי השעות לתואר
אלגברה ליניארית 1	ביה"ס למתמטיקה	אלגברה ליניארית לכלכלנים	3
יסודות המימון	הפקולטה לניהול	מבוא לשווקים פיננסיים	3
יסודות החשבונאות	הפקולטה לניהול	חשבונאות לכלכלנים	2
סוציולוגיה ארגונית	הפקולטה לניהול	מבוא לסוציולוגיה	3
רגרסיה	ביה"ס למתמטיקה	מבוא לאקונומטריקה	3
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4

קורסים חופפים מביה"ס למתמטיקה

חלק מקורסי החובה בביה"ס למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב מקבילים בתוכנם לקורסי החובה במתמטיקה וסטטיסטיקה הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה. תלמידים המעוניינים רשאים ללמוד קורסים אלה במקום הקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, כאשר הציונים שיושגו בקורסים אלה ישוקללו במסגרת ציון הגמר בכלכלה. בדרך כלל הקורסים בביה"ס למתמטיקה קשים יותר מהקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, מומלצים קורסים אלה רק לתלמידים המעוניינים להמשיך ללימודים גבוהים בכלכלה. כדי להקל על תלמידים שבחרו ללמוד קורסי מתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרת ביה"ס למתמטיקה אך השיגו בהם ציונים נמוכים, יתאפשר להם (אם הם מעוניינים בכך) להירשם ולהיבחן בקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס בכלכלה ולשקלל את הציון שיקבלו במסגרת ציון הגמר שלהם במקום הציון שהושג בקורס בביה"ס למתמטיקה. <u>הקורסים הנלמדים בכלכלה אינם מוכרים בביה"ס למתמטיקה.</u>

הזיכוי בגין קורסי החובה האמורים ייעשה לפי המפתח הבא:

הקורס בביה"ס למתמטיקה	הקורס המקביל בביה"ס לכלכלה	זיכוי במניין השעות לתואר	משקל לצורך שקלול ציון הגמר בכלכלה
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
הסתברות לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא להסתברות	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא לסטטיסטיקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	4
הסתברות וסטטיסטיקה לדו-חוגי מדעי המחשב בלבד	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	4	4

[1] אם יחולו שינויים בהיקף הקורס ישונה זיכוי השעות בהתאם.

תלמידים שהתחלו לימודיהם בביה"ס לכלכלה לפני שנה"ל תשנ"ז ולמדו את הקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 וחשבון אינפיניטסימלי 1 רשאים להעביר את הציון לביה"ס לכלכלה ויקבלו זיכוי של 6 שעות במניין השעות לתואר וציונם יקבל משקל של 6 שעות לצורך השקלול בציון הגמר בכלכלת, זאת בתנאי שהקורס לא משוקלל במסגרת אחרת.

עמידה בדרישות מוקדמות:

דרישות מוקדמות להרשמה לקורסים נקבעו לאחר מחשבה ארוכה ושיקול דעת, ומטרתן להבטיח שתלמידים אכן שולטים בחומר שעליו מתבסס הקורס אליו הם מבקשים להירשם. ללא עמידה בדרישות המוקדמות אין אפשרות להצליח בלימודים, ולכן לא יאושרו בקשות להרשמה חריגה.
תלמיד אינו רשאי להירשם לקורס אם אינו עומד בדרישות המוקדמות לאותו קורס. בכל מקרה בו יימצא שהתלמיד אינו עונה על הדרישות יבוטל הרישום לקורס.
יוצאי הדופן היחידים לעניין זה הם תלמידים שממוצע ציוניהם הוא לפחות 85 ונמצאים בסמסטר *האחרון ללימודיהם בביה"ס לכלכלה. תלמידים כאלו יכולים להגיש למזכירות ביה"ס בקשה ללמוד* סמינריון מורחב ללא ציון עובר באקונומטריקה או מיקרו כלכלה ג' או מאקרו כלכלה ב'.

סדר הרישום לרישום מאוחר

התור לרישום בכל סמסטר ייקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה, כאשר התור ייקבע בצורה אחידה לכל התלמידים בכל שנות הלימוד. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 *קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזורים בני 3 שנים*, כך שעל פני כל מחזור, יהיה כל תלמיד פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.
הרישום המאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו.
סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שנייה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר א' תשס"ב	ל–נ	ס–ק	ר–ת	א–ב	ג–ו	ז–כ
סמסטר ב' תשס"ב	א–ב	ג–ו	ז–כ	ל–נ	ס–ק	ר-ת
סמסטר א' תשס"ג	ר–ת	א–ב	ג–ו	ז–כ	ל–נ	ס–ק
סמסטר ב' תשס"ג	ז–כ	ל–נ	ס–ק	ר–ת	א–ב	ג-ו
סמסטר א' תשס"ד	ס–ק	ר–ת	א–ב	ג–ו	ז–כ	ל–נ
סמסטר ב' תשס"ד	ג–ו	ז–כ	ל–נ	ס–ק	ר–ת	א–ב

בחינות

בקורס בחירה הניתן על ידי מורים שונים חייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.
בקורסים "יסודות הכלכלה", "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה לכלכלנים א'" זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

מועדי ב' מיוחדים

באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורסים אלה, הניתנים בסמסטר א' תשס"ב: מתמטיקה לכלכלנים א' בתאריך 19.2.02, מבוא לסטטיסטיקה א' בתאריך 24.2.02 ויסודות הכלכלה בתאריך 1.3.02.

תלמידים שהיו רשומים בעונת לימודי קיץ תשס"א רשאים להיבחן בגין רישום זה במועד ב' המוצע לתלמידי סמסטר א' תשס"ב.

בקורסים הנ"ל זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

צילום מחברת בחינה

ניתן לקבל צילום מחברת בחינה שאינה חסויה באמצעות מזכירות הסטודנטים של כלכלה. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.

פתרון חלק מהבחינות יימצא באתר בית הספר באינטרנט.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.

<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

קורסים מצולמים בווידאו

במסגרת "פרוייקט צילום קורסים בווידאו" בחסות דיקאנט הסטודנטים צולמו הקורסים הבאים:

- מיקרו כלכלה א' (ד"ר יצחק אורון) - צולם בתשנ"ח.
- מיקרו כלכלה ב' (ד"ר יוסי שפיגל) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה ג' (ד"ר אלי שגיא) - צולם בתשנ"ח.
- מבוא לאקונומטריקה (פרופ' מנואל טרכטנברג) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה א' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה ב' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ו.

הקלטות נמצאות באגף האור-קולי של ספריית מדעי החברה, וניתן להיעזר בהן לצורך לימוד הקורסים הנ"ל. עם זאת יש לשים לב לשינויים ועדכונים שוטפים בחומר הנלמד שאינם באים לידי ביטוי בחומר המצולם בווידאו.

<u>חשוב לדעת</u>

תלמיד שהחליט לא לגשת לבחינה במועד א', לא יוכל לפנות לוועדת ההוראה לקבלת מועד מיוחד. הבקשות נדחות על הסף. למעט מילואים, לידה, וחפיפה בקורסי חובה.

תלמיד שהחליט לדחות מועד בחינה, לדחות רישום לקורס, ללכת לשיפור ציון ונכשל - מתבקש להתייעץ על השלכות ההחלטה לפני מועד הבחינה ולא בדיעבד.

<u>טפסים</u>

בקשה לציון גמר, ערעור, פנייה למרכז לימודי הב.א., צילום מחברת ועוד, ניתנים להורדה מאתר בית הספר באינטרנט.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

יסודות הכלכלה
הקורס עוסק במונחי יסוד וברעיונות המרכזיים בכלכלה: שווי משקל חלקי (ביקוש והיצע); עקומת תמורה; יתרון יחסי ויעילות בייצור; הקצאות יעילות פארטו וצדק חברתי; תחרות משוכללת ומגבלותיה; כסף ואינפלציה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'
הקורס עוסק במושגי יסוד בהסתברות, על פי הנושאים הבאים: (1) אקסיומטיקה של ההסתברות; (2) קומבינטוריקה; (3) הסתברות מותנה, נוסחת ההסתברות השלמה, חוק בייז, אי-תלות בין מאורעות; (4) משתנה מקרי בדיד, התפלגות מצטברת, ערכי תלוקה, תוחלת ושונות; (5) התפלגויות מיוחדות: אחידה (בדידה), בינומית, גיאומטרית; (6) משתנה דו-ממדי, כולל מתאם ורגרסיה; (7) *משתנה מקרי רציף, כולל התפלגות אחידה (רציפה) והתפלגות נורמלית.*

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'
הקורס עוסק בהסקה סטטיסטית, לפי נושאים הבאים: (1) צפיפות דו-ממדית, התפלגות דו-נורמלית, מדגמים מאוכלוסיות בדידות ורציפות; (2) משפט הגבול המרכזי, החוק החלש של המספרים הגדולים; (3) אמידה נקודתית: חוסר הטיה, שיטת המומנטים, שיטת הנראות המקסימלית; (4) אמידה ברווח - רווחי סמך לתוחלת ולפרופורציה; (5) בדיקת השערות סטטיסטיות: מושגי יסוד, מבחני ניימן-פירסון; (6) בדיקת השערות על מדגם בודד - פרופורציה ותוחלת במודל נורמלי; (7) השוואת שני מדגמים - מבחני t למדגם מזווג ולשני מדגמים, השוואת שתי שונויות (מבחן F); (8) ניתוח לוחות שכיחות - מבחני חי-בריבוע לטיב התאמה ולאי-תלות.

מתמטיקה לכלכלנים א'
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: רציפות, מקסימום ומינימום, גרפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפולינומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינמום, נקודות פיתול, נגזרות מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: רציפות, נגזרות חלקיות, מושג הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): רציפות, נגזרות חלקיות, נגזרות מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על מלבן, מקסימום עם אילוצים והשימוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסוים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטרגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-מימדיות).

חשבונאות לכלכלנים

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בחשבונאות פיננסית ובכללי הדיווח של חברות עסקיות, תוך דגש על הקשר בין ההכנסות וההוצאות על בסיס והעקרונות החשבונאים, לבין הנתונים הדרושים לקבלת החלטות כלליות. הנושאים הנדונים במסגרת הקורס: מדידת הרווח הכלכלית מול המדידה החשבונאית; העקרונות החשבונאים הבסיסיים; בסיס מזומן מול בסיס הצבירה; דוח הרווח והפסד; המאזן; הדות על השינויים בהון; הדוח על תזרימי המזומנים; ערך נכסי מול ערך כלכלי של חברה; תיאום הדוחות החשבונאים לאינפלציה; מקורות המימון העיקריים של הפירמה: סוגי מניות (חברה בע"מ), אג"חים, וכתבי אופציה; מאזני הצמדה; ניתוח הרווחיות, הנזילות, המנוף הפיננסי והיעילות התפעולית.

מיקרו כלכלה א'

הקורס עוסק בנושאים מרכזיים בתורת הצרכן, ומטרתו היא לנתח את תהליך קבלת ההחלטות של הצרכן (מה לקנות, כמה לקנות, מתי לקנות). לשם כך יוגדרו מושגי יסוד כגון: העדפות, פונקציית תועלת, עקומות אדישות ומגבלת תקציב, ויוצגו טכניקות ניתוח (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גרפים, העדפה גלית). חלקו המרכזי של הקורס יוקדש לניתוח הביקוש של הצרכן למוצרים במצבים שונים. בהמשך הקורס יעשה שימוש בכלים שהוצגו כדי לבחון מגוון בעיות בקבלת החלטות: היצע עבודה, תצרוכת על-פני זמן, וקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות.

מיקרו כלכלה ב'

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים בתורת היצרן, ומטרתו היא לבחון את שתי הבעיות העקריות העומדות בפני היצרן: (1) איך לייצר? (2) כמה לייצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר? לשם כך יוגדרו מושגי יסוד בתורת היצרן (כגון פונקציית ייצור, פונקציית הוצאות, ועלות שולית) ויוצגו טכניקות בסיסיות לפתרון בעיית היצרן (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גראפים, העדפה גלית, וכלים מתורת המשחקים). חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבחינת השאלה איך לייצר. במהלך פגישות אלה תבחן השאלה כיצד מוצא היצרן את הדרך הזולה ביותר ליצור תפוקה נתונה. חלקו השני והמרכזי של הקורס יוקדש לשאלה כמה ליצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר. כדי לענות על שאלה זאת תעשה הבחנה בין מבחני שווקים שונים בהם עשוי היצרן לפעול: תחרות משוכללת, מונופול, קרטל ותחרות בין מעטים. עבור כל מבנה שוק תפתר בעיית היצרן ויבחן שווי המשקל שישרור בשוק.

מיקרו כלכלה ג'

הקורס עוסק בבעיות הכרוכות בהקצאת משאבים מוגבלים העומדים לרשותו של משק. בקורס מוצעת הגדרה ליעילות כלכלית, מוצגים תבחינים (קריטריונים) להערכת יעילות, ותבחינים אלה משמשים לצורך הערכת יעילותם של מנגנוני הקצאה שונים, ובפרט, מנגנוני השוק. יעילותו של מנגנון השוק התחרותי מוצגת באמצעות משפטי הרווחה של תורת הכלכלה, ובאמצעות הצגת העיוותים הנגרמים על-ידי מנגנונים בלתי תחרותיים או על-ידי התערבות במנגנון התחרותי. כמו כן, נבחנות הסתייגויות ממשפטי הרווחה ומוצגים מצבי כשל שוק, המצביעים על הנסיבות בהן מנגנון השוק אינו מצליח להביא ליעילות בהקצאת המשאבים.

מאקרו כלכלה א'-ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (יודגשו היבטים דינמיים).
2. ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
3. ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
4. ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.
5. ניתוח תהליכי אינפלציה ותכניות ייצוב; אבטלה; צמיחה.
6. משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה
קורס זה עוסק בנושאים הבאים: רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי ונראות מקסימאלית.

קורסי בחירה

אלגברה לינארית לכלכלנים
קורס זה עוסק בנושאים האלה:
1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים ביגריים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הבסיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמיננטיות, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות ריבועיות; מיון ואפיון.

ארגון תעשייתי (ד"ר ש. דוננפלד)
הקורס מטפל בהשפעות מבנה השוק על התנהגות הפירמה. נתמקד בהחלטות הפירמה לגבי תמחיר, בחירת קו מוצרים, השקעה במחקר ופתוח ופירסום. הדגש יהיה על אספקטים אסטרטגיים בהתנהגות הפירמה באשר למניעת כניסה וגרימת יציאת מהענף, התמריץ לפתח מוצרים חדשים בכדי לזכות בנתח שוק. הקורס יסתיים בבחינת אספקטים שונים של מדיניות ציבורית, פיקוח מחירים והטלת הגבלות על התרחבות הפירמה המשפיעות על דרגת ריכוזיות הענף.

ארגון תעשייתי ופיקוח (ד"ר נ. גנדל)
הקורס זוא בעיקרו שילוב של תאוריית ארגון תעשייתי ותצפיות על מבנה הפירמה, שווקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסיים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא לפיקוח והגבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.

בנקאות בישראל: תאוריה ויישום (ד"ר י. בנימיני)
הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות בישראל. ניהול סיכונים בנקאיים ויישומם במערכת בארץ, מדדי הלימות הון, ומגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

התפתחות המשק היפני וכלכלות מזרח אסיה: 1850-2000 (ד"ר י. יפה)
הקורס עוסק במבנה המשק היפני והתפתחותו החל במחצית השנייה של המאה ה-19 ועד היום, ובכלכלות מזרח אסיה בשנים האחרונות. נדון בסיבות לצמיחת המשק היפני ובמאפיינים של התפתחותו בהשוואה לאירופה מ-1870 ועד פרוץ מלחמת העולם השנייה. אח"כ נעסוק במוסדות שאפיינו את כלכלת יפן החל ממלחמת העולם השנייה ועד שנות ה-90 (דפוסי התעסוקה, המימון ומדיניות הממשלה). נסיים את הדיון בכלכלת יפן במיתון של שנות ה-90 ובמשבר הנוכחי במערכת הבנקאות. לקראת סוף הקורס נדון בדפוסי ההתפתחות של כמה מדינות אחרות במזרח אסיה (במיוחד קוריאה) ובסיבות למשבר שעברו ב-1997.

כלכלת ביטוח (פרופ' י. זילכה)
רשימת נושאים: הערכת סיכונים ודרוג סיכונים. יעילות בהקצאת סיכונים. ביטוח נזקי רכוש. מבנה אופטימלי של חוזים. ביטוח בנוכחות סיכונים נוספים. ניהול סיכונים. ביטוח חיים. ביטוח לאומי וחסכון פנסיוני. התערבות ממשלתית בשוק הביטוח.

כלכלת תחבורה (פרופ' י. ברכמן)
העדפות צרכנים; הביקוש לנסיעות ובחירת אמצעי הנסיעה; מבנה עלויות של פירמות המספקות שירותי תחבורה; אמידה אקונומטרית של מבני היצור של שירותי תחבורה ומדידת פריון ענפי תחבורה; בעיית מחירי עומס-שיא; השפעות חיצוניות ביצור וצריכת שירותי תחבורה; אגרות צפיפות, הספקה יעילה של תשתית תחבורתית; התערבות ממשלה בשווקים תחבורתיים; מבנה שווקים תחבורתיים; הערכת פרוייקטים תחבורתיים.

מאקרו כלכלה בינלאומית (ד"ר ע. ישיב)
קורס זה עוסק במשק הפתוח בהיבטים מוניטריים. חנושאים:
א. שוק מט"ח.
ב. קביעת הגדלים המקרו-כלכליים במשק הפתוח.
ג. השפעותיהן של מדיניות מוניטרית פיסקלית.
ד. משטרי שער חליפין.
ה. האירו (Euro).
הקורס יביא דוגמאות מהמשק העולמי ומהמשק הישראלי.
דרישות קדם: מקרו כלכלה א' ומקרו כלכלה ב'.

מבוא לכלכלת אי-ודאות (פרופ' ע. קרני)
במסגרת השיעור יידונו הנושאים הבאים: התאוריה של קבלת החלטות בתנאי סיכון; התאוריה של התייחסות לסיכון והשלכותיה בתחום הביטוח ובחירת תיק ניירות ערך; ההשלכות הכלכליות של קיום אינפורמציה לא סימטרית; שווי-משקל בשווקים בהם קיימת "ברירה שלילית" במודלים של איתות וסינון; חוזים וסיכון מוסרי.

מבוא לכלכלת עבודה (ד"ר א. שוורץ)
לקורס שלושה חלקים. החלק הראשון עוסק בביקוש, בהיצע ובשיווי המשקל בשוק העבודה. במיוחד נדון בשאלות של: (א) הקצאת זמן בין פעילויות צריכה ופעילויות עבודה; (ב) השקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו; (ג) הקשר בין חשכר לניסיון המצטבר בעבודה. (ד) פערי שכר בין קבוצות עובדים ואפליה בשוק העבודה.
החלק השני עוסק במבנה השכר ובבעיית האבטלה. יוצגו מודלים המאופיינים בקשיחות שכר ובאבטלה מתמשכת.
החלק השלישי עוסק בהתנהגות של איגודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים בסקטור הפרטי ובסקטור הציבורי. במיוחד נדון במטרות האיגוד, במיקוח של האיגוד עם חמעסיקים ובשביתות הפורצות מעת לעת.

מבוא לכלכלת עבודה (פרופ' י. וייס)
הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: היצע עבודה, השתתפות בשוק העבודה, פרישה, רכישת השכלה והכשרה, הפרשי שכר מפצים לפי השכלה ולפי סיכון, השפעת הכישורים על השכר, אפליה, שכר כתמריץ (מאמץ), חוזי עבודה וחלוקת סיכון, אבטלה וחיפוש עבודה.

מבוא לכלכלת פוליטית (ד"ר א. דרייזן)
הקורס בוחן את ההשפעות של פוליטיקה על החלטות ותוצאות כלכליות. רשימת הנושאים כוללת; כלכלת בחירות, השפעת בחירות על מדיניות פיסקלית ומוניטרית including models of the political business cycle, חלוקת הכנסות, עיבובים במימוש רפורמות.

מבוא למימון (ד"ר ד. פרנקל)
הקורס יעסוק בהערכת פרוייקטים, תורת ה-CAPM, ותמחור עזרות כגון אופציות.

מבוא לשווקים פיננסיים (ד"ר א. בלס)
הקורס דן בשווקים פיננסיים: מדוע הם קיימים, כיצד הם פועלים ואיך ניתן לשפרם. דגש מיוחד על המוסדות הפיננסיים בישראל.

מבוא לתורת המשחקים (ד"ר ע. פוזנר)
בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הכרוכות בכל אחד מהמושגים ואת היישומים שלהם למשחקים שונים.

מדיניות כלכלית בישראל (ד"ר ד. בן-דוד)
הקורס עוסק בהשלכות של מדיניות כלכלית, עם דגש מיוחד על סוגיות שהינן בין החשובות ביותר שאיתן מתמודדת מדינת ישראל. נושאי הקורס יכללו, בין השאר: צמיחה כלכלית, אי-שוויון כלכלי, אבטלה, גלובליזציה של המשק, אינפלציה, וחינוך. מודלים מאקרו-כלכליים, כולל מודלים של צמיחה, יתנו את המסגרת התאורטית לבחינת כלי המדיניות. כמו כן, תינתן תמונת מצב אמפירית של המציאות הישראלית מהיבטים ארוכי טווח וכן השוואות עם מדינות אחרות.

מדיניות כלכלית וחברתית בישראל (ד"ר י. שיינין)
מטרת הקורס לנתח את המגמות העיקריות בתחומי היצור, היצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות בענפי המשק (התעשייה, הבינוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמגזר הציבורי).
תיבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין למגמות במשק וכן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. ינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.
ייבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושוקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי החברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהתברות הממשלתיות.

מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל (ד"ר ז. שיפר)
הקורס יעסוק בניתוח המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין בישראל, בבחינת התהליך האינפלציוני שהתפתח על רקע מדיניות זאת, ובניתוח האופציות למדיניות מוניטרית עתידית. בין היתר ידונו בעיית בחירת העוגנים לניהול המדיניות המוניטרית, גיבוש האסטרטגיה האנטי-אינפלציונית, קשרי הגומלין שבין התהליך האינפלציוני וההתפתחויות הפיסקליות, התצמדה ותהליך הדולריזציה והדילמה שבין ניהול מדיניות מוניטרית עצמאית והצטרפות לגוש מטבע.

מימון ציבורי (ד"ר ת. בלומקין)
הקורס בוחן את מערכת המס מנקודת המבט של התאוריה הכלכלית. מערכת המס תבחן הן מהיבט השפעתה על יעילות חלוקת המשאבים והן מהיבט חלוקת ההכנסות במשק. הנושאים שבהם נדון יכללו: נטל המס, מיסוי אופטימלי על הכנסה ומוצרים בסביבה תחרותית ואוליגופוליסטית, מיסוי וסיכון, השתמטות ממס ועוד.

מסחר בינלאומי ריאלי (פרופ' א. רזין)
הקורס דן בהסברים להיווצרות הסחר הבינלאומי ובהשפעתו על רווחת הפרטים, על מחירי המוצרים, על מחירי גורמי יצור ועל מבנה השוק. בנוסף עוסק הקורס בהשלכות של מדיניות מסחרית לסוגיה על רווחת הפרטים ועל תלוקת ההכנסות במשק.

סוגיות במסחר בינלאומי (ד"ר ש. דוננפלד)
הקורס מתמקד בשלושה נושאים נבחרים במסחר בינלאומי:
א. השפעת יתרונות לגודל ובידול מוצרים על דפוסי סחר סקטוריאלי.
ב. מדיניות מסחרית - שימוש אסטרטגי במכסים, מכסות על יבוא וסובסידיות ליצוא.
ג. היווצרות גושי-סחר חופשי וההשלכות לגבי המדינות החברות בגוש והמדינות שמחוץ לגושי סחר.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (ד"ר נ. מארק)
הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, וההתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעת גלי עלייה על ריבוד כלכלי, מערכת התמיכות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

סוגיות נבחרות בשווקים פיננסיים (ד"ר א. לוי)
מטרת הקורס היא ללמוד על כלים לניהול תיקי השקעות בשוק ההון. הדגש לא יהיה על הסביבה המוסדית אלא מטרת הקורס היא להקנות כלים אנליטיים המאפשרים להשיג מטרות מסוימות בתחלופה סיכון - תשואה בצורה הכי יעילה. הקורס נועד לפתח ולפתור את הבעיות הפיננסיות של הפרט ושווי משקל (חלקי) בשוק ההון. הקורס ידון בבעיות האלו במצב אי ודאות ויכשיר בשימוש בכלים בסיסיים וחשובים בתורת המימון כגון ארביטרז' לתמחור נכסים פיננסיים, שווי משקל חלקי להערכת נכסים פיננסיים ושילוב של גזרים בניהול השקעות.

קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים (ד"ר א. סולן)
הקורס ניתן במסגרת התואר השני ומיועד לתלמידים שעתידיים להירשם לתואר שני בכלכלה.
מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים מתימטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה.
נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואזי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (משפטי Kuhn-Tucker), דואליות בתכנות ליניארי, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

שווקים עתידיים ואופציות (ד"ר ר. אלדור)
הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופיתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באג"ח, באינדקסים ובשוקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של השחקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורים. יושם דגש מיוחד על יישומים בשוק המע"ף בבורסה לנ"ע בת"א, וכן על שוק האופציות שקל-דולר בישראל.

שוק העבודה בישראל (גב' ש. כהן)
הקורס יעסוק בסוגיות נבחרות בשוק העבודה הישראלי: שכר מינימום, תעסוקה ושכר במגזר העסקי והציבורי, קליטת עלייה בתעסוקה, עובדים זרים, מגמות בשיעורי ההשתתפות והאבטלה.

תואר שני

ראש תכנית המ.א.: ד"ר עובד יושע

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר את התלמידים למילוי תפקידים בתחום האקדמי, בסקטור העסקי ובשירות הציבורי.

קיימים שני מסלולי לימוד ראשיים:
א. מסלול מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. מסלול מוסמך בכלכלה

בשני המסלולים מוצעים ארבעה תחומי התמחות עיקריים: מאקרו, תאוריה, מיקרו יישומית וכלכלה פיננסית.

המסלול הראשון מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי והוא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". המסלול השני מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הציבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקורסים הם משותפים לשני המסלולים. לאחר מכן יש לשני המסלולים תכניות שונות.

<u>Full Semester Courses in English</u>:

קורסי בחירה מסיימים (2 עד 4 בכל סמסטר) ומיני קורסים יינתנו בשפה האנגלית. אם המורה דובר עברית, ניתן להגיש עבודות ולכתוב בחינות בשפה העברית. סדנאות וסמינרים יתנהלו, ככלל, בשפה האנגלית.

The following activities are held in English:
1. Mini-courses taught by visitors.
2. Full semester courses in English.
3. Workshops and seminars.

<u>הגשת מועמדות</u>

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 85 לפחות ובממוצע של 85 בקורסי הליבה: מיקרו כלכלה א', ב', ג', מאקרו כלכלה א', ב' ומבוא לאקונומטריקה.
תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדויקים בציון 80 לפחות ובתחומים אחרים בציון 85 לפחות, רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תיקבע עפ"י קבלת ציון 80 לפחות בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע של 85 בכל הקורסים בשנת ההשלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הסף הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
ככלל, כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: מיקרו כלכלה, א'+ב'+ג' (סה"כ 10 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס), קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים (4 ש"ס), אלגברה לינארית (4 ש"ס). אולם, מספר קורסי ההשלמה הנדרש נתון לשיקול דעתו של ראש התכנית. בפרט, בוגרי מדעים מדויקים והנדסה יוכלו להתקבל לתכנית השלמות מקוצרת.
שנת השלמות ניתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בצורה מסודרת בסמסטר א' בלבד, אולם במקרים מיוחדים יאפשר ראש התכנית לתלמיד להשתלב בלימודי התואר השני בסמסטר ב'.

פטור ע"ס לימודים קודמים

בכלל, לא ניתן פטור אוטומטי על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. כלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר עשויים להידרש ללמוד קורסים חלופיים במקומם. מומלץ לפנות מראש לראש התכנית המ.א. במקרים כאלה.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (ביה"ס רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים ייעשה כשבועיים לפני כל סמסטר. תלמידי שנת השלמות ותלמידים הנרשמים לסמינרים מורחבים הניתנים במסגרת התואר הראשון יירשמו במועד מוקדם יותר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדויקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני.
תלמיד שלא יירשם לקורס במועד ההרשמה יחויב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. מסלול המוסמך המחקרי בכלכלה

לתלמיד המעוניין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד במסלול זה.
משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התאורטי. השנה השנייה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום ההתמחות שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 41.5 ש"ס, לפי הפירוט להלן.

חובות התלמיד

דרישות מוקדמות במתמטיקה

קורסי חובה	28.5	ש"ס
קורסי בחירה	9	ש"ס
סדנאות	4	ש"ס
עבודת גמר		

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה ליניארית לכלכלנים. שני הקורסים ניתנים בסמסטר א' ו-ב' בכל שנה ובמידת האפשר בקיץ. מומלץ ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמסטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלית	6	ש"ס	ד"מ: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה ליניארית לכלכלנים (במקביל)
תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה	5	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס	
מדיניות מאקרו כלכלית	2.5	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלית - השלמות	1.5	ש"ס	
אקונומטריקה א'	4	ש"ס	
אקונומטריקה ב'	4	ש"ס	

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלית", "תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור", "תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח" ו"אקונומטריקה א'". קורסים נוספים בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה, אלא אם יתקבל אישור מראש תכנית המ.א.
בשנת הלימודים תשס"ב ילמדו התלמידים את הקורס תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה בסמסטר א' ותאוריה מיקרו כלכלית בסמסטר ב'.

3. קורסי בחירה

תלמידי המסלול ילמדו 9 שעות בחירה, מתוכן 6 שעות לפחות באחת ההתמחויות. סדנה אחת והתיזה גם הן צריכות להיות בתחום החתמחות. קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית, בה התלמיד בוחר קורסי בחירה מהתמחויות שונות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים מופיעה בהמשך.

4. סדנאות

סדנה בתאוריה
סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי
סדנה בכלכלת עבודה
סדנה במימון ציבורי
סדנה במיקרו כלכלה יישומית

לא ניתן להמיר קורס בסדנה או התיפך. דרישה מוקדמת לסדנאות הם כל קורסי החובה.
על התלמיד להשתתף לפחות ב-80% מפגישות הסדנה ולכתוב במשך הסמסטר עבודה קצרה על נושא ספציפי, בתיאום עם מורי הסדנה.

5. עבודת גמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר במסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת *אחת הסדנאות*). העבודה תבוצע בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר עם הצעת המחקר לתואר שלישי.

ציון גמר

ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
א. עבודת הגמר, 30%.
ב. קורסים וסדנאות בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות, 70%.

II. מסלול המוסמך בכלכלה (הלא מחקרי)

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאורטי. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר היא 45.5 ש"ס לפי הפירוט להלן:

תובעות התלמיד

דרישות מוקדמות במתמטיקה		
קורסי חובה	15.5	ש"ס
קורסי בחירה	27	ש"ס
עבודה סמינריונית למ.א.	3	ש"ס
בחינת גמר		

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה

הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית לכלכלנים. שני הקורסים ניתנים בסמסטר א' ו-ב' בכל שנה ובמידת האפשר בקיץ. מומלץ ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמסטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. <u>קורסי חובה</u>

תאוריה מיקרו כלכלית	6	ש"ס	ד"מ: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית לכלכלנים (במקביל)
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס	
אקונומטריקה א'	4	ש"ס	

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלית", "תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור", תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח" ו"אקונומטריקה א'". קורסים נוספים בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה, אלא אם יתקבל אישור של ראש תכנית המ.א.

3. <u>קורסי בחירה</u>

תלמידי המסלול נדרשים ב-27 שעות בחירה. מתוכן 8 ש"ס לפחות ילמדו במסגרת אחת ההתמחויות המוצעות (הסמינר גם הוא מתחום ההתמחות שנבחרה). קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית בה התלמיד בוחר קורסים מהתמחויות שונות.

א. על הנלמיד לבחור את קורסי הבחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בהמשך. מתוכם, חובה לבחור ב-2 ש"ס מתוך המיני-קורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים. קורסים אלה מסומנים בכוכבית.

ב. במסגרת שעות הבחירה יכול תלמיד בהתמחות בכלכלה פיננסית ללמוד בפקולטה לניהול עד 14 ש"ס. השעות בקורסים בפקולטה לניהול יחושבו כדלקמן: 1 י"ס שווה 1.5 ש"ס. תלמידים בהתמחויות האחרות יבקשו אישור מראש תכנית המ.א. לכל קורס בנפרד, עד 4 ש"ס.

ג. לימודים בפקולטות אחרות או בחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה יוכרו למניין השעות לתואר רק באישור מראש התכנית המ.א.

4. <u>עבודה סמינריונית למ.א.</u>

התלמיד יכין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תיעשה במסגרת אחד הסמינרים המורחבים, המודרכים על ידי חבר סגל ביה"ס לכלכלה מתוך הרשימה המוצעת לתלמידי התואר הראשון מדי סמסטר. יש לבחור בסמינר שנושאו קרוב ככל האפשר להתמחות בה בחר התלמיד. בשנת הלימודים תשס"ב יינתן סמינר בכלכלת ישראל לתלמידי מ.א. עם פרופ' צבי זוסמן.

5. <u>בחינת גמר</u>

תלמיד בתכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס.

<u>ציון גמר</u>

ציון הגמר ייקבע בהתאם למשקל הקורסים והעבודה הסמינריונית בשעות סמסטריאליות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים:

מאקרו כלכלה

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
כלכלה פוליטית	פרופ' אלן דרייזן	3	כל קורסי החובה למ.א.
בנקים מרכזיים ואמינות	פרופ' אלכס צוקרמן	3	
Transition and Economics*	Prof. Gerard Roland	1	
שוק העבודה בראייה מאקרו-כלכלית	ד"ר ערן ישיב	2	
Topics in International Economics*	Prof. Andrew Rose	1	
סמסטר ב'			
דינמיקה של חלוקת הכנסות	פרופ' דני צידון	2	תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח, תאוריה מיקרו כלכלית
Topics in International Economics	פרופ' אלחנן הלפמן	2	תאוריה מיקרו כלכלית, תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח

תאוריה כלכלית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
החלטות בתנאי אי-ודאות: תורות התנהגותיות וקוגנטיביות	פרופ' יצחק גלבוע	2	
*Topics in Contract Theory**	*Prof. Leonardo Felli*	1	
Distributive Justice*	פרופ' עוזי סגל	1	
סמסטר ב'			
*Decision Making Under Uncertainty**	פרופ' עדי קרני	1	
כלכלה ואבולוציה*	פרופ' אבנר שקד	1	

* קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

מיקרו כלכלה יישומית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
כלכלה וסוציולוגיה	פרופ' חיים פרשטמן	2	תאוריה מיקרו כלכלית
Distributive Justice*	פרופ' עוזי סגל	1	
סמסטר ב'			
כלכלת משפחה	פרופ' יורם וייס	2	תאוריה מיקרו כלכלית, אקונומטריקה א'
כלכלה ציבורית	פרופ' איתן ששינסקי	2	
כלכלת עבודה	ד"ר יונה רובינשטיין	3	תאוריה מיקרו כלכלית, אקונומטריקה א'
ארגון תעשייתי למתקדמים	פרופ' חיים פרשטמן	3	
Topics in Empirical Industrial Organization*	Prof. Aviv Nevo	1	
Emprical Equilibrium Search Models*	Prof. Jean-Marc Robin	1	
Semi and Nonparametric Regression Analysis*	Prof. Arie Beresteanu	1	

כלכלה פיננסית

התמחות זו מאפשרת לשלב קורסים של ביה"ס לכלכלה עם קורסים מהפקולטה לניהול במגמת מימון. תלמיד חייב ללמוד לפחות 4 ש"ס מהקורסים המוצעים במסגרת ביה"ס לכלכלה, לא יותר מ-14 ש"ס בניהול במסלול הלא מחקרי ולא יותר מ-4 ש"ס בניהול במסלול המחקרי. להלן התפריט ממנו רשאי התלמיד לבחור קורסים:

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
שוקי הון וביטוח	ד"ר עובד יושע	3	תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מיקרו כלכלית
Topics in Contract Theory*	Prof. Leonardo Felli	1	
Topics in International Economics*	Prof. Andrew Rose	1	
סמסטר ב'			
נושאים הסטוריים במימון	ד"ר ישי יפה	2	

* קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

קורסים במסגרת ההתמחות בכלכלה פיננסית בפקולטה לניהול

סמסטר א'			
יסודות המימון		1 י"ס	
תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך		2 י"ס	יסודות המימון
ניהול פיננסי		2 י"ס	יסודות המימון
אופציות ומכשירים עתידיים	פרופ' אבנר קלעי	1 י"ס	תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך
הנדסה פיננסית א'	ד"ר עידו יקותיאלי	1 י"ס	אופציות ומכשירים עתידיים או אישור ראש תחום מימון בפקולטה לניהול
מימון בזמן רציף	ד"ר עידו אליעזר	2 י"ס	אופציות ומכשירים עתידיים או אישור ראש תחום מימון בפקולטה לניהול
ניהול פיננסי מתקדם	ד"ר יוסי שפיגל	2 י"ס	
דיני עסקים		1 י"ס	
חשיבה אסטרטגית	פרופ' דב סמט	1 י"ס	
סמסטר ב'			
יסודות המימון		1 י"ס	
תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך		2 י"ס	יסודות המימון
ניהול פיננסי		2 י"ס	יסודות המימון
אופציות ומכשירים עתידיים	ד"ר עידו אליעזר פרופ' אבנר קלעי	1 י"ס	תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך
הנדסה פיננסית ב'	ד"ר עידו אליעזר	1 י"ס	הנדסה פיננסית א'
נושאים נבחרים במימון אמפירי	ד"ר אורי לוי	1 י"ס	תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך
דיני עסקים		1 י"ס	
חשיבה אסטרטגית	פרופ' דב סמט	1 י"ס	
תאוריה מימונית	פרופ' צבי ספרא	2 י"ס	

לפרטים נוספים על הקורסים בניהול יש לפנות לאתר האינטרנט של הפקולטה לניהול.

קורסים כלליים

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	ד"ר אילון סולן	4	
יישומי מחשב אקונומטריים	גב' אסנת ליפשיץ		קורס שירות
סמסטר ב'			
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	ד"ר אילון סולן	4	

הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" ניתן בכל אחד מהסמסטרים (ראה מערכת השעות של תואר ראשון).

III. תכנית המוסמך במשפט וכלכלה

תכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון, במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

על תלמידי התכנית לעמוד בהתחייבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התכנית הינו 40.5 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים קורסי העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, וכן 22.5 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מוקדשת להרחבת הבסיס התאורטי, חשנה השנייה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחרו.

חובות התלמיד במסגרת ביה"ס לכלכלה

דרישות מוקדמות במתמטיקה
קורסי חובה 15.5 ש"ס
קורסים מתקדמים 7 ש"ס (ראה תכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר במסגרת כלכלה או משפטים

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית לכלכלנים. שני הקורסים ניתנים בסמסטר א' ו-ב' בכל שנה ובמידת האפשר גם בקיץ. מומלץ ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלית	6	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס
אקונומטריקה א'	4	ש"ס

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

קורסי העשרה ושיעורי העשרה משפטית מסחרית	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

3. עבודת הגמר
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה. תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תכנית לימודים לתואר שלישי על שם אליעזר פישמן

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

הגשת מועמדות

רשאים להגיש מועמדות לתואר שלישי בביה"ס לכלכלה:

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. כלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מוסמך היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יידרשו למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס לכלכלה. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לוועדה לתארים מתקדמים.
ניתן להירשם לתואר שלישי בכל עת.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע ייקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום מלאה ועוד כמה עשרות אחוזי משרת הוראה, בהתאם להישגיהם ולתקציב ביה"ס.
תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שנייה. היקף הסיוע ייקבע מידי שנה. לתלמידים במעמד זה ימומן שכר הלימוד. סיוע מעבר לזה יינתן במקרים חריגים.
התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מידי שנה, על בסיס אישי, על-ידי הוועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תינתן עדיפות חד משמעית לתלמידים מצטיינים.

מידי שנה, (לקראת מחצית השנה האקדמית) תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתוכנן בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו.
התמיכה הכספית מוגבלת לחמש שנים בסה"כ ולא יותר משנתיים לתלמיד בשלב א'. הסיוע לתלמיד שלב א' בשנה השנייה יישקל בזהירות.

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "תלמיד מחקר שלב א". חובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס (אלא אם הוועדה לתארים מתקדמים קבעת מכסה גבוהה יותר ולא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הוועדה לתארים מתקדמים.
5. הוועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנה פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב".

חובות תלמיד מחקר שלב ב'

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדת הפקולטה.
2. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל לשלב א', כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והוועדת הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
3. התלמיד יהיה רשאי, באישור המנחה וועדת הפקולטה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה לועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

חובות נוספים לתלמידי מחקר בשלב א' ובשלב ב'

ביה"ס מצפה מתלמיד מחקר להשתתף:

1. בסדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.
2. בקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים בסמסטר א' ו-ב'.
3. באופן שוטף, בסדנה בתחום המחקר.
4. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
5. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
6. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלית
הקורס יעסוק במקבל החלטות רציונלי בתנאי ודאות ובתנאי אי-ודאות. נציג את המודלים הקלאסיים של הצרכן והפירמה. נדון בהקצאות יעילות, בשווי משקל תחרותי ותכונותיו וכן במשפטי הרווחה.

תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה
נבחן מושגי פתרון שונים למשחקים בצורה אסטרטגית ובצורה רחבה. נדון במשחקים חוזרים, משחקים ביסיאנים ועיצוב מכניזמים, ובמודלים של מיקוח, מכרזים, adverse selection, signaling, screening, ו-moral hazard.

תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור
הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות במקרו כלכלה של העת האחרונה. הדגש בקורס הוא על המבנים הלוגיים הבסיסיים המשמשים את הכלכלה המודרנית לניתוח בעיות מנקודת הראות של המשק כולו. במסגרת הקורס נדון במודלים הבאים: מודל הפרט המייצג המתכנן לאופק אינסופי, מודל הדורות החופפים, מודלים של ריבוי שווי משקל התלויים בציפיות ובהיסטוריה, המודל הבסיסי של מחזורי עסקים ריאליים, המודל הבסיסי של ציפיות רציונליות, המודל הבסיסי של צמיחה מתמשכת. הקורס יעסוק הן בהיבטים ריאליים והן בהיבטים מוניטריים של התנהגותו הכלכלית של המשק.

תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח
הקורס עוסק במגוון נושאים מקרו כלכליים של משקים פתוחים לתנועות הון ותנועות כספים בינלאומיות, כדלקמן: (1) שערי חליפין ניידים, קבועים, ומשברים במאזן התשלומים. (2) ההשתנות על פני זמן בשערי חליפין והפעילות הכלכלית המקומית. (3) זעזועים בחשבון השוטף ובחשבון ההון של מאזן התשלומים והשפעותיהם על הצמיחה הכלכלית. (4) היתרונות והחסרונות של הגלובליזציה בשוק ההון.

מדיניות מאקרו כלכלית
This course considers dynamic models of macroeconomics stressing optimization over time. Topics include: dynamic programming; growth models, including optimal growth and endogenous growth; consumption; asset pricing; investment; time inconsistency; money demand.

תאוריה מאקרו כלכלית - השלמות
הקורס מוקדש לניתוח אנליטי וחישובי של מודלים מאקרו-כלכליים דינמיים. שוק העבודה ושוק ההון משך מחזורי עסקים. משק עם עיוותים: השפעות דינמיות של שינויים בשיעורי מס ובהוצאות הממשלה. מיסוי אופטימלי במצב של חוסר עקיבות בהעדפות.

אקונומטריקה א'
חזרה על OLS ועל הסקה עם כלים של אלגברה לינארית, אמידה תחת אילוצים לינאריים, תאוריה אסימפטוטית; אומדי ניראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת מערכת של משוואות; אמידה באמצעות משתני עזר (IV's) ומשוואות סמולטניות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית.

אקונומטריקה ב'
שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות, שיטות סטטיסטיות מתקדמות ונתונים. הקורס מתמקד בסדרות עיתיות והוא כולל מודלים לינאריים הנקראים VAR, שימוש בשיטות של ניראות מקסימלית, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים כללית (GMM). התלמידים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC). עבודה מסכמת מהווה 50 אחוז מהציון. קורס בשימוש בתוכנות מחשב מוצע לתלמידים בסמסטר א'.

קורסי בחירה

סמסטר א'

כלכלה וסוציולוגיה
כלכלה וסוציולוגיה התפתחו במשך השנים כשתי דיסיפלינות שונות השונות אחת מן השנייה מנקודת היסוד של מהותו של האדם ופשר התנהגותו. בקורס נעסוק בנקודות המנסות לקשר את שתי הדיסיפלינות הללו. מצד אחד נדון במודלים כלכליים בהם הפרטים ממכסמים את מעמדם בחברה ומצד שני נעסוק בקביעה אנדוגנית של העדפות, בפרט העדפות חברתיות.

קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים מתימטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה.
נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואזי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (משפטי Kuhn-Tucker), דואליות בתכנות ליניארי, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

שוקי הון וביטוח
הקורס עוסק בניתוח תפקידיו של שוק ההון. שאלה שתעמוד במרכז הדיון היא יעילותם היחסית של שוקי הון המבוססים על בורסת חזקה לעומת שוקי הון המבוססים על מתווכים פיננסיים חזקים, כגון בנקים, במילוי התפקידים השונים. הניתוח הימו ברומו תאורטי, אולם יוקדש זמן להיבטים אמפיריים ומוסדיים. בסוף הקורס יוקדש מעט זמן לדיון בשוקי ביטוח.

יישומי מחשב אקונומטריים
מטרת הקורס לחשוף את התלמידים ולתרגלם בשימוש בתוכנות סטטיסטיות ומתמטיות מתקדמות אשר משמשות בניתוח ואמידה של מודלים כלכליים. בחלק הראשון של הקורס תתורגל עבודה בתוכנות הסטטיסטיות: Eviews ברמה מתקדמת וכן שימוש בתוכנת ה- Stata (כולל תיכנות). החלק השני של הקורס יתמקד בתוכנת ה- Gauss (אמידת ניראות מקסימלית).

בנקים מרכזיים ואמינות
קורס זה מתמקד בספרות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המוניטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה אסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין הפרטים או האיגודים במשק. בחינה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים. מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מוניטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. אי ודאות לגבי יכולת ההתחייבות ומטרות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דרגת העמימות האופטימלית.

החלטות בתנאי אי-ודאות: תורות התנהגותיות וקוגניטיביות
הקורס יעסוק בתורות של קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות תוך דגש על הקשר בין מושגים תאורטיים והנתונים על-ידיהם הם מוגדרים. תאוריות התנהגותיות מסתמכות על נתוני התנהגות בלבד (ההעדפה הנגלית), והן נבדלות בסוג המושגים התאורטיים שהן מנסות להגדיר: חלקן מגדירות מושגים קוגניטיביים כגון תועלת והסתברות, וחלקן נמנעות מהתייחסות למושגים אינטואיטיביים כלל. תאוריות קוגניטיביות מגדירות מושגים קוגניטיביים, אך מרשות לעצמן גם להתייחס לנתונים קוגניטיביים ואינטרוספקטיביים. בקורס נבחן מספר תאוריות לאור אבחנות אלו. נשאל האם תאוריה מסוימת אכן נשענת על נתונים ברי צפייה, האם היא מספקת תיאור סביר קוגניטיבית של תהליך בחירה, וכו'. הדגש העיקרי יושם על תאוריות הוחלת התועלת של Savage ועל תאוריות קבלת החלטות תלוית-מקרים. במידת האפשר נדון גם בתאוריות אחרות מתחום הבינה המלאכותית, כגון רשתות נוירונים ואלגוריתמים גנטיים.

שוק העבודה בראייה מאקרו-כלכלית

The Labor Market from a Macroeconomic Perspective
This course deals with search and matching models of the labor market. It takes a macroeconomic perspective seeking to study the links between labor market frictions and traditional issues in macroeconomics such as business cycles, unemployment, and growth.

כלכלה פוליטית

Political Economy in Macroeconomics
This course introduces basic concepts in political economy. It considers time consistency; legal and institutional solutions to the problem of time inconsistency; credibility and reputation; political business cycles; political influences on debt and deficits; political economy models of income redistribution, including redistribution across generations; political models of non-adoption or delayed adoption of reform and transition programs; the relation between reform and economic and political crises; and political economy in international finance.

צדק חלוקתי **Distributive Justice**
הקורס יעסוק בשאלה כיצד לחלק נכסים במקרים בהם זכויות הקניין אינן מוגדרות. נדון בפתרון התועלתני ובפתרונו של RAWLS, וכן, בגישת המודרנית לפתרון התועלתני.
נסקור כמה מקווי הביקורת העיקריים על גישות אלה, ובעיקר נעיין בשאלה האם יש יתרון בשיטת חלוקה המבוססת על הגרלות.

Topics in International Economics
This short course will analyze recent empirical work in open economy macroeconomics. Students will be expected to read, discuss and criticize papers which tackle the main questions of international finance from an empirical viewpoint.

Transition and Economics
The course provides an overview of academic research on the transition processes. It emphasizes the new issues for economics at large that were raised by the transition processes and where economists had no ready answers from economic theory. As such, it should be of interest not only for researchers working on transition economies but also for economists interested in understanding the institutional underpinnings of capitalism and how they are established. There will be a special emphasis on three new topics that emerged from the transition economics literature: (1) the political economy of reforms, (2) understanding the output fall after liberalization and the difference in macroeconomic performance between accessio countries and others, and (3) the soft budget constraint phenomenon.

Topics in Contract Theory

סמסטר ב'

ארגון תעשייתי
הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים בארגון תעשייתי תוך התמקדות במודלים תאורטיים. רשימת הנושאים שיכוסו במהלך הקורס כוללת: התנהגות מונופול, איכות מוצרים ופרסום, אפליית מחירים, הגבלים אנכיים, תחרות בין מעטים, Tacit collusion, גיוון מוצרים, מודלים של תחרות אסטרטגית, ומודלים של השקעה במחקר ופיתוח.

כלכלת עבודה

Labor Economics
The analysis of labor market equilibrium. Topics include: the theory of equalizing differences, principal-agent problems and employment contracts, assignment and matching theory, human capital, income distribution and labor market discrimination.
This course looks at labor markets from an empirical perspective too. Much of the course will be devoted to the analysis of labor market data related to education, inequality and employment. Topics will use data from the US Census and Current Population Survey to illustrate empirical results and techniques of data analysis. Much of the emphasis will stress the analysis and interpretation of labor market data and the development of empirical approaches for studying labor market phenomena.

דינמיקה של חלוקת הכנסות
הקורס דן בקשר הדו-כיווני בין חלוקת ההכנסות במשקים לתהליך הצמיחה תוך שימת דגש על תהליכים של חלוקת מחדש של הכנסות על תהליכים המביאים לריבוד חברתי ועל ההשלכות שיש לריבוד חברתי על צמיחה וחלוקת הכנסות.

כלכלת משפחה
שיקולים כלכליים בהחלטת הנישואים. קבלת החלטות במסגרת המשפחה. שוק הנישואים, התאמה וחיפוש. גירושים והשפעתם הכלכלית. יחסים בין דוריים.

Required: Microeconomic Theory
The course will deal with foreign trade and investment under alternative market structures. It will explore static and dynamic aspects of international trade, the international links of innovation and productivity growth, and the links between foreign trade and economic growth. In addition to reviewing to reviewing developments in the last two decades, there will be a discussion of the most recent research on these topics. The course will also deal with commercial policy, and in particular with the political economy of the formation of trade policies.

נושאים היסטוריים במימון
הקורס יעסוק בכמה נושאים היסטוריים שיש להם קשר הדוק עם בעיות עכשוויות בכלכלה פיננסית. בין השאר, נדון בשווקים פיננסיים ותנועות הון בינ"ל בסוף המאה ה-19, תקופה של גלובליזציה חסרת תקדים, ובהשוואות בין שווקים מתעוררים אז והיום. אח"כ נדבר על תאגידים פיננסיים-יצרניים שהופיעו בראשית המאה ה-20 בארה"ב וביפן (למשל ג'. פ. מורגן). צמיחתם של תאגידים אלה הביאה להגבלות על פעילותם ולאיסור על בנקאות אוניברסאלית בארה"ב, נושא שבו נדון גם כן. לבסוף, נדון במוסדות הפיננסיים שהתפתחו ביפן מאז מלחה"ע השנייה, ובמשבר הנוכחי במערכת הבנקאות שם.

כלכלה ציבורית
כשלי שוק: יתרונות לגודל ומונופולים טבעיים, פיקוח על מונופולים, סטיות מתמחיר שולי ע"י חברות ציבוריות, תמחיר עומס-שיא; השפעות חיצוניות ומיסוי מתקן, מוצרים ציבוריים (גילוי העדפות הצרכנים, ייצור פרטי), שער הנכיון האופטימלי להשקעות ממשלה; תורת המיסוי: נטל-עודף, מסי עקיפין אופטימליים, מיסוי רווחים והתחלקות הכנסות: מס הכנסה אופטימלי, מערכות ביטוח לאומי והשפעותיהן.

Semi and Nonparametric Regression Analysis
This course serves as an introduction to the growing field of semi and nonparametric regression. The purpose is to get the students familiar with the key concepts and principles of these methods. Learning will be based on lectures, handouts and reading assignments. The course if targeted mainly for students who plan to do empirical research in Microeconomics related fields and for students who plan to do research in Micro-econometric theory.

***Decision* Making Under Uncertainty** **החלטות בתנאי אי ודאות**
The course will review the foundations of subjective probabilities in expected utility and nonexpected utility theories of decision making under uncertainty.

Empirical Equilibrium Search Models
The course will introduce a recent trend of the literature in labor economics which aims at providing a realistic description of labor markets in which wage distributions result from an equilibrium where workers search for jobs and firms look forward to filling job vacancies. The course will first present the economics of these models before turning tot he econometrics. Particular attention will be given tot he treatment of heterogeneity, the use of non-parametric techniques and the comparative advantage of matched employer-employee data.

כלכלה ואבולוציה
על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת המשחקים פנתה התאוריה לביולוגיה ושאלה רעיונות מתורת האבולוציה. הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.
הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציוניות לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.
להבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

Topics in Empirical Industrial Organization

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס[1]

תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000		**הדרכה בספרייה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי		
1011.1102		**יסודות הכלכלה**		**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א' 12-10		פרופ' א. צדקה
		יסודות הכלכלה		**ש'+ת'**
.02	שיעור:	א' 17-15		פרופ' א. צדקה
		קבוצות תרגיל:		
.03		ב' 12-10	011 ברגלס	גב' ג. עופר
		ד' 12-10	010 ברגלס	
.04		ב' 14-12	001 ברגלס	גב' ג. עופר
		ד' 14-12	101 ברגלס	
.05		ב' 14-12	011 ברגלס	גב' ה. בר אור
		ד' 16-14	010 ברגלס	
.06		ב' 16-14	011 ברגלס	מר כ. גליל
		ד' 16-14	011 ברגלס	
.07		ב' 20-18	011 ברגלס	ד"ר ח. גוטליבובסקי
		ד' 18-16	101 ברגלס	
.08		ג' 12-10	011 ברגלס	מר א. מנירב
		ה' 12-10	011 ברגלס	
.09		ג' 18-16	011 ברגלס	מר י. יחזקאל
		ה' 18-16	011 ברגלס	
1011.1108		**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**		**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב' 12-10		ד"ר ע. סאקוב
.02	תרגיל:	א' 14-12		גב' ג. אשכנזי
.03	תרגיל:	ד' 12-10		גב' ג. אשכנזי
.04	שיעור:	ב' 18-16		מר ע. שלום
.05	תרגיל:	ג' 16-14		גב' ס. לוי
.06	תרגיל:	ה' 14-12		גב' ס. לוי
.07	שיעור:	ג' 16-14		ד"ר א. רביב
.08	תרגיל:	א' 19-17		מר ר. אופק
.09	תרגיל:	ה' 12-10		מר ר. אופק
.10	שיעור:	ד' 14-12		גב' נ. מושקוביץ
.11	תרגיל:	א' 14-12		גב' נ. בק
.12	תרגיל:	ד' 18-16		גב' נ. בק

[1] חדרי הלימוד (החסרים) יפורסמו באתר האינטרנט של ביה"ס לכלכלה ובלוח המודעות, לקראת שנת הלימודים.

1011.1109	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א'	19-16	ד"ר י. דיין
.02	תרגיל:	א'	12-10	גב' ג. אשכנזי
.03	שיעור:	ב'	13-10	גב' נ. מושקוביץ
.04	תרגיל:	ה'	12-10	גב' י. גברילוב
.05	תרגיל:	ח'	16-14	גב' י. גברילוב
1011.1110	**מתמטיקה לכלכלנים א'**			**שו"ת**
.01		א'	14-12	מר י. אוסטרובר
		ג'	14-12	
.02		ב'	10-8	ד"ר י. סטאנצ'יסקו
		ד'	10-8	
.03		ב'	18-16	מר א. בן שמואל
		ה'	16-14	
.04		ג'	10-8	מר י. כהן
		ה'	10-8	
1011.1112.01	**מתמטיקה לכלכלנים ב'**			**שו"ת**
		ג'	16-14	מר ע. בר-לב שק
		ה'	18-16	
1011.2103	**מיקרו כלכלה א'**			**שו"ת**
.01		א'	15-12	012 ברגלס	ד"ר א. חפץ
.02		ג'	11-8	001 ברגלס	ד"ר א. שוורץ
1011.2500	**חשבונאות לכלכלנים**			**שו"ת**
.01		ב'	18-16	012 ברגלס	ד"ר י. אינגבר
.02		ה'	14-12	101 ברגלס	ד"ר י. אינגבר
1011.2102	**מאקרו-כלכלה א'**			**שו"ת**
.01		ג'	11-8	012 ברגלס	ד"ר ח. לובין
.02		ה'	16-13	012 ברגלס	ד"ר ע. ישיב
.03		ה'	13-10	012 ברגלס	ד"ר ע. יושע
1011.2104	**מיקרו כלכלה ב'**			**שו"ת**
.01		א'	12-10	012 ברגלס	פרופ' ח. פרשטמן
		ד'	12-10	012 ברגלס	
.02		א'	18-16	001 ברגלס	ד"ר ר. שפיגלר
		ד'	18-16	001 ברגלס	
.03		א'	12-10	101 ברגלס	ד"ר ד. הלר
		ג'	12-10	101 ברגלס	
1011.2105	**מאקרו כלכלה ב'**			**שו"ת**
.01		ג'	12-9		פרופ' א. צוקרמן
.02		ד'	16-13	001 ברגלס	פרופ' א. דרייזן

1011.2106	מבוא לאקונומטריקה			שו"ת
.01	ב'	10-8	012 ברגלס	ד"ר א. שוורץ
	ד'	10-8	012 ברגלס	
.02	א'	20-18	012 ברגלס	ד"ר י. רובינשטיין
	ג'	18-16	012 ברגלס	
1011.2109	מיקרו כלכלה ג'			שו"ת
.01	ג'	15-12	012 ברגלס	ד"ר ד. וטשטיין
.02	א'	12-9		ד"ר ד. פרנקל

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3363.01	מבוא למימון			שו"ת
	א'	15-13		ד"ר ד. פרנקל
1011.3156.01	סוגיות במסחר בינלאומי			שו"ת
	ב'	14-11	010 ברגלס	פרופ' ש. דוננפלד
1011.3301.01	מימון ציבורי			שו"ת
	א'	17-14	011 ברגלס	ד"ר ת. בלומקין
1011.3513.01	ארגון תעשייתי			שו"ת
	ד'	14-11	011 ברגלס	פרופ' ש. דוננפלד

קבוצה ב'

1011.3134.01	מבוא לשווקים פיננסיים			שו"ת
	א'	14-11	001 ברגלס	ד"ר א. בלס
1011.4605	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים			ש'+ת'
.01 שיעור:	ב'	18-15	010 ברגלס	ד"ר א. סולן
.02 תרגיל:	יפורסם			
1011.2804.01	אלגברה לינארית לכלכלנים			שו"ת
	ב'	20-18	012 ברגלס	ד"ר ח. קלבנר
	ד'	20-18	012 ברגלס	
1011.3556.01	כלכלת תחבורה			שו"ת
	ה'	19-16	001 ברגלס	פרופ' י. ברכמן

קורסים בתחום כלכלת ישראל

1011.3321.01	בנקאות בישראל: תאוריה ויישום			שו"ת
	ב'	10-8		ד"ר י. בנימיני
1011.3146.01	שווקים עתידיים ואופציות			שו"ת
	ג'	11-8		ד"ר ר. אלדור
1011.3401.01	מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל			שו"ת
	א'	20-18	010 ברגלס	ד"ר ז. שיפר
1011.3470.01	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל			שו"ת
	ג'	13-11		ד"ר נ. מארק
1082.4105.01	מדיניות כלכלית בישראל			שו"ת
	ה'	11.30-9.00	108 נפתלי	ד"ר ד. בן דוד

1011.3560 **סמינריון רגיל**

.01 **סמינר בתאוריה**
ג' 20-18 009 ברגלס ד"ר ד. וטשטיין

.02 **כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות**
ב' 12-10 009 ברגלס ד"ר י. בנימיני

.03 **סוגיות בכלכלת ישראל**
ג' 15-13 008 ברגלס ד"ר נ. מארק

.04 **שווקים פיננסיים**
ג' 13-11 008 ברגלס ד"ר ר. אלדור

.05 **שווקים פיננסיים ומימון**
א' 16-14 009 ברגלס ד"ר א. בלס

1011.3562 **סמינריון מורחב**

.01 **כלכלת עבודה**
א' 18-16 ד"ר י. רובינשטיין

.02 **סוגיות בכלכלה ציבורית**
א' 19-17 009 ברגלס ד"ר ת. בלומקין

.03 **ארגון תעשייתי**
ג' 14-12 009 ברגלס פרופ' ח. פרשטמן

.04 **תאוריה כלכלית**
ד' 11-9 009 ברגלס ד"ר ע. פוזנר

.05 **מימון צבורי**
א' 17-15 008 ברגלס ד"ר ד. פרנקל

.06 **כלכלה פוליטית**
ד' 18-16 009 ברגלס פרופ' א. דרייזן

סמסטר ב'

קורסי חובה

1009.1000	הדרכה בספרייה - יפורסם			
1011.1102	יסודות הכלכלה			ש'+ת'
.10 שיעור:	א'	12-10		פרופ' א. צדקה
	קבוצות תרגיל:			
.11	ב'	12-10	011 ברגלס	גב' ג. עופר
	ד'	14-12	101 ברגלס	
.12	ב'	16-14	011 ברגלס	מר כ. גליל
	ה'	16-14	010 ברגלס	
1011.1108	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'			ש'+ת'
.13 שיעור:	ב'	14-12		ד"ר ע. סאקוב
.14 תרגיל:	ד'	16-14		מר נ. הלמן
.15 שיעור:	ג'	10-8		ד"ר ת. לויתן
.16 תרגיל:	ד'	18-16		מר נ. הלמן
1011.1109	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'			ש'+ת'
.06 שיעור:	ב'	20-17		גב' נ. ריבק
.07 תרגיל:	ד'	18-16		גב' ג. אשכנזי
.08 תרגיל:	ה'	12-10		גב' ג. אשכנזי
.09 שיעור:	ד'	13-10		גב' נ. מושקוביץ
.10 תרגיל:	ב'	14-12		גב' י. גברילוב
.11 תרגיל:	ב'	16-14		גב' י. גברילוב
.12 שיעור:	ה'	18-15		מר ע. שלום
.13 תרגיל:	ג'	14-12		גב' ס. לוי
.14 תרגיל:	ג'	16-14		גב' ס. לוי
1011.1110.05	מתמטיקה לכלכלנים א'			שו"ת
	ב'	18-16		מר ר. הדני
	ה'	18-16		
1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'			שו"ת
.02	א'	14-12		מר י. אוסטרובר
	ג'	18-16		
.03	ב'	10-8		מר ש. גורביץ
	ד'	10-8		
.04	ב'	12-10		מר ש. גורביץ
	ד'	12-10		
.05	ג'	10-8		מר י. כהן
	ה'	10-8		

1011.2103	**מיקרו כלכלה א'**			**שו"ת**
.03	א'	17-14	012 ברגלס	פרופ' א. צדקה
.04	ג'	19-16		ד"ר ח. גוטליבובסקי
.05	ד'	16-13		ד"ר ח. גוטליבובסקי
1011.2500	**חשבונאות לכלכלנים**			**שו"ת**
.03	ב'	18-16		ד"ר י. אינגבר
.04	ה'	14-12		ד"ר י. אינגבר
1011.2102	**מאקרו-כלכלה א'**			**שו"ת**
.04	א'	11-8	012 ברגלס	פרופ' ד. צידון
.05	ד'	11-8	012 ברגלס	ד"ר ח. לובין
1011.2104	**מיקרו כלכלה ב'**			**שו"ת**
.04	ב'	18-16	012 ברגלס	ד"ר ר. שפיגלר
	ד'	18-16	012 ברגלס	
.05	א'	13-11	012 ברגלס	ד"ר ד. הלר
	ג'	12-10		
1011.2105	**מאקרו כלכלה ב'**			**שו"ת**
.03	ב'	13-10		ד"ר ד. בן דוד
.04	ג'	11-8	012 ברגלס	ד"ר ח. לובין
.05	ב'	16-13		ד"ר ד. בן דוד
1011.2106	**מבוא לאקונומטריקה**			**שו"ת**
.03	ב'	10-8		ד"ר א. שוורץ
	ד'	10-8		
.04	ב'	20-18	012 ברגלס	פרופ' צ. אקשטיין
	ד'	20-18	012 ברגלס	
1011.2109	**מיקרו כלכלה ג'**			**שו"ת**
.03	א'	13-10		ד"ר ג. לוי
.04	ה'	14-11		ד"ר ע. פוזנר
.05	ד'	16-13		פרופ' ש. דוננפלד

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3476.01	**כלכלת ביטוח**			**שו"ת**
	ב'	12-10	001 ברגלס	פרופ' י. זילכה
1011.3251.01	**מסחר בינלאומי ראלי**			**שו"ת**
	ב'	12-9	012 ברגלס	פרופ' א. רזין
1011.3351.01	**מבוא לכלכלת עבודה**			**שו"ת**
	ב'	16-13	012 ברגלס	ד"ר א. שוורץ

1011.3351.02	מבוא לכלכלת עבודה			שו"ת
	ב'	17-14		פרופ' י. וייס
1011.3155.01	התפתחות המשק היפני וכלכלות מזרח אסיה: 1850-2000			שו"ת
	ג'	19-16	012 ברגלס	ד"ר י. יפה
1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים			שו"ת
	ד'	14-11	001 ברגלס	ד"ר ע. פוזנר
1011.3507.01	מבוא לכלכת אי-ודאות			שו"ת
	ב'	18-16	001 ברגלס	פרופ' ע. קרני
	ד'	18-16	001 ברגלס	
1011.3402.01	מבוא לכלכלה פוליטית			שו"ת
	ה'	13-11	012 ברגלס	פרופ' א. דרייזן
1082.4094.01	ארגון תעשייתי ופיקוח			שו"ת
	א'	17.30-16.00	104 נפתלי	ד"ר נ. גנדל
1011.3333.01	מאקרו כלכלה בינלאומית			שו"ת
	ה'	16-13	012 ברגלס	ד"ר ע. ישיב

<u>קבוצה ב'</u>

1011.2804.02	אלגברה לינארית לכלכלנים			שו"ת
	ב'	12-10		ד"ר נ. דנציגר
	ד'	12-10		
1011.4605	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים			ש'+ת'
.03 שיעור:	ה'	18-15	001 ברגלס	ד"ר א. סולן
.04 תרגיל:	יפורסם			
1011.3157.01	סוגיות נבחרות בשווקים פיננסיים			שו"ת
	ד'	12-9		ד"ר א. לוי

<u>קורסים בתחום כלכלת ישראל</u>

1011.3321.02	בנקאות בישראל: תאוריה ויישום			שו"ת
	ב'	10-8		ד"ר י. בנימיני
1011.3337.01	שוק העבודה בישראל			שו"ת
	ד'	16-14	012 ברגלס	ד"ר ש. כהן
1011.3461.01	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל			שו"ת
	ג'	16-14	101 נפתלי	ד"ר י. שיינין
1011.3470.02	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל			שו"ת
	ה'	11-9	012 ברגלס	ד"ר נ. מארק

1011.3560 **סמינריון רגיל**

.06 **כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות**
ב' 12-10 008 ברגלס ד"ר י. בנימיני

.07 **כלכלת עבודה בישראל**
ד' 18-16 008 ברגלס ד"ר ש. כהן

.08 **שווקים פיננסיים**
ג' 10-8 008 ברגלס ד"ר ר. אלדור

.09 **שווקים פיננסיים**
ד' 14-12 008 ברגלס ד"ר א. לוי

1011.3562 **סמינריון מורחב**

.07 **כלכלת עבודה ומיקרו כלכלה**
ב' 19-17 104 ברגלס פרופ' י. וייס

.08 **כלכלת עבודה**
א' 18-16 009 ברגלס ד"ר י. רובינשטיין

.09 **למידה, התפתחות ואפליה**
א' 16-14 009 ברגלס ד"ר ד. הלר

.10 **תאוריה מיקרו כלכלית**
א' 20-18 008 ברגלס ד"ר ר. שפיגלר

.11 **כלכלה פוליטית**
א' 15-13 104 ברגלס ד"ר ג. לוי

.12 **מאקרו כלכלה ומסחר בינלאומי ראלי**
ב' 18-16 008 ברגלס פרופ' א. רזין

.13 **יפן ומזרח אסיה היסטוריה וכלכלה פיננסית**
ג' 20-18 104 ברגלס ד"ר י. יפה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1011.4101	**תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	א'	11-9	001 ברגלס	ד"ר ע. פוזנר
	ד'	11-9	001 ברגלס	
.02 תרגיל:[1]	ג'	14-12	001 ברגלס	מר ש. נתנאל
1011.4116	**תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ג'	20-17	001 ברגלס	פרופ' ד. צידון
.02 תרגיל:[1]	ג'	12-14	011 ברגלס	מר ב. גליקסברג
1011.4205	**אקונומטריקה א'**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ג'	12-9	001 ברגלס	פרופ' מ. טרכטנברג
.02 תרגיל:[1]	א'	13-11	011 ברגלס	מר א. רשף

קורסי בחירה

1011.2804.01	**אלגברה לינארית לכלכלנים**			**שו"ת**
	ב'	20-18	012 ברגלס	ד"ר ח. קלבנר
	ד'	20-18	012 ברגלס	
1011.4345.01	**שוקי הון וביטוח**			**שו"ת**
	ה'	21-18	008 ברגלס	ד"ר ע. יושע
1011.4313.01	**בנקים מרכזיים ואמינות**			**שו"ת**
	ד'	12-9	101 ברגלס	פרופ' א. צוקרמן
1011.4617.01	**כלכלה פוליטית**			**שו"ת**
	ה'	16-13	011 ברגלס	פרופ' א. דרייזן
1011.4605	**קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים**			**שו"ת**
.01 שיעור:	ב'	18-15	010 ברגלס	ד"ר א. סולן
.02 תרגיל:	יפורסם			
1011.4618.01	**שוק העבודה בראייה מאקרו-כלכלית**			**שו"ת**
	ד'	18-16	008 ברגלס	ד"ר ע. ישיב
	יישומי מחשב אקונומטריים[2]			**תרגיל**
	ב'	12-14	318 נפתלי	גב' א. ליפשיץ

[1] התרגיל יינתן אחת לשבועיים.
[2] יינתן פעם בשבועיים כקורס שירות ואינו נכלל במניין השעות לתואר.

1011.4379.01	כלכלה וסוציולוגיה א' 16-14 008 ברגלס		שו"ת פרופ' ח. פרשטמן
1011.4619.01	החלטות בתנאי אי-ודאות: תורות התנהגותיות וקוגניטיביות א' 18-16 008 ברגלס		שו"ת פרופ' י. גלבוע
1011.9998.01	בחינת גמר		
1011.9999.01	עבודת גמר		

מיני- קורסים[1]

1011.4628.01	Topics in Contract Theory	שו"ת Prof. LFelli.
1011.4621.01	Distributive Justice	שו"ת ד"ר ע. סגל
1011.4622.01	Topics in International Economics	שו"ת Prof. A. Rose
1011.4627.01	Transition and Economics	שו"ת Prof. G. Roland

סדנאות

1101.5108.01	סדנה בתאוריה כלכלית ג' 18-16 008 ברגלס	סד' פרופ' י. גלבוע פרופ' י. וייס ד"ר ג. לוי פרופ' ח. פרשטמן
1011.5001.01	סדנה במאקרו-מסחר בינלאומי ה' 18-16 008 ברגלס	סד' פרופ' א. צוקרמן פרופ' ד. צידון ד"ר י. רובינשטיין פרופ' א. רזין

[1] קורסים מרוכזים יינתנו באנגלית.

1011.5102.01	**סדנה בכלכלה ציבורית**	ב'	16-14	008 ברגלס	**סד'** פרופ' ל. יריב ד"ר ד. פרנקל פרופ' א. צדקה
1011.5000.01	**סדנת דוקטורנטים**	א'	20-18	008 ברגלס	**סד'** פרופ' ד. צידון
1011.5600.01	**קורס בקריאה מודרכת**				

סמסטר ב'

קורסי חובה

1011.4111		**תאוריה מיקרו כלכלית**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	18-16	011 ברגלס	פרופ' י. זילכה
		ד'	18-16	011 ברגלס	
.02	תרגיל:[1]	יפורסם			מר ד. דילנברגר
1011.4108		**מדיניות מאקרו כלכלית**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ה'	16-14	011 ברגלס	פרופ' א. דרייזן
.02	תרגיל:[1]	ג'	12-14	יפורסם	מר ב. גליקסברג
1011.4117		**תאוריה מאקרו כלכלית-השלמות[2]**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א'	18-16	011 ברגלס	פרופ' צ. הרקוביץ
.02	תרגיל:[1]	ג'	12-14	011 ברגלס	מר מ. כץ
1011.4115		**תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א'	18-16	001 ברגלס	פרופ' א. דזין
.02	תרגיל:[1]	א'	16-14	011 ברגלס	מר ל. אזרנרט
1011.4208		**אקונומטריקה ב'**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ד'	14-11	011 ברגלס	פרופ' צ. אקשטיין
.02	תרגיל:[1]	ד'	11-9	318 נפתלי	גב' א. ליפשיץ

קורסי בחירה

1011.4395.01		**כלכלת משפחה**			**שו"ת**
		ד'	16-14	008 ברגלס	פרופ' י. וייס
1011.4370.01		**דינמיקה של חלוקת הכנסות**			**שו"ת**
		ג'	19-17	008 ברגלס	פרופ' ד. צידון
1011.4630.01		**סמינר בכלכלת ישראל**			**ס'**
		ג'	12-10	יפורסם	פרופ' צ. זוסמן
1011.4352.01		**ארגון תעשייתי למתקדמים**			**שו"ת**
		א'	15-13	101 ברגלס	פרופ' ח. פרשטמן
1011.4319.01		**כלכלה ציבורית**			**שו"ת**
		ג'	20-18	009 ברגלס	פרופ' א. ששינסקי
1011.4605		**קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים**			**ש'+ת'**
.03	שיעור:	ה'	18-15	001 ברגלס	ד"ר א. סולן
.04	תרגיל:	יפורסם			

---

[1] התרגיל יינתן אחת לשבועיים.

[2] יינתן במשך 7 שבועות מתחילת הסמסטר.

1011.4623.01	נושאים היסטוריים במימון				שו"ת
	ב'	20-18	008 ברגלס		ד"ר י. יפה
1011.4351.01	כלכלת עבודה				שו"ת
	א'	18-15	008 ברגלס		ד"ר י. רובינשטיין
1011.4615.01	Topics in International Economics				שו"ת
	ה'	14-12	008 ברגלס		פרופ' א. הלפמן
1011.2804.02	אלגברה לינארית לכלכלנים				שו"ת
	ב'	12-10	יפורסם		ד"ר נ. דנציגר
	ד'	12-10	יפורסם		
1011.9998.02	בחינת גמר				
1011.9999.02	עבודת גמר				

<u>מיני-קורסים</u>[1]

1011.4629.01	Decision Making Under Uncertainty	שו"ת פרופ' ע. קרני
1011.4624.01	Empirical Equilibrium Search Models	שו"ת Prof. J.M. Robin
1011.4625.01	Topics in Empirical Industrial Organization	שו"ת Prof. A. Nevo
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה	שו"ת פרופ' א. שקד
1011.4626.01	Semi andNonparametric Regression Analysis	שו"ת .Prof. ABeresteanu

[1] קורסים מרוכזים. יינתנו באנגלית.

סדנאות

1011.5108.02	**סדנה בתאוריה כלכלית**	ג'	18-16	009 ברגלס	**סד'** פרופ' י. גלבוע ד"ר ד. וטשטיין ד"ר ע. פוזנר ד"ר ד. פרנקל
1011.5001.02	**סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי**	ה'	18-16	009 ברגלס	**סד'** ד"ר א. בן-פורת פרופ' א. דרייזן פרופ' צ. הרקוביץ פרופ' י. זילכה ד"ר ע. יושע
1011.4252.01	**סדנה בכלכלת עבודה**	ד'	18-16	009 ברגלס	**סד'** פרופ' צ. אקשטיין פרופ' י. וייס
1011.5000.02	**סדנת דוקטורנטים**	א'	20-18	009 ברגלס	**סד'** פרופ' צ. הרקוביץ
1011.4257.01	**סדנה במיקרו כלכלה יישומית**	ב'	18-16	009 ברגלס	**סד'** פרופ' מ. טרכטנברג
1011.5600.02	**קורס בקריאה מודרכת**				

החוג למדע המדינה

ראש החוג: פרופ' עזר גת

תואר ראשון

יועצים: ד"ר גיל מרום - סמסטר א'

ד"ר דנה אריאלי-הורוביץ - סמסטר ב'

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדגשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מנהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים ופוליטיקה משווה; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה פוליטית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

ייעוץ בתכניות לימודים

בכלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל ייעוץ בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בניין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג:		
א. לימודי שנה א'	23 שי"ס	23 שי"ס
ב. מבואות כלליים	8 שי"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	19 שי"ס	19 שי"ס
ד. לימודי שנה ג'	25 שי"ס	14 שי"ס
	75 שי"ס	56 שי"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 שי"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 15 שי"ס
   מורחבת - 32 שי"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 16 שי"ס
   מורחבת - 31 שי"ס

פירוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.

תכנית הלימודים

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
פוליטיקה ומשטר בישראל	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא למחשבה פוליטית	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא לסטטיסטיקה [1]	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	2	
יישומי מחשב למדעי החברה [2]	שו"ת	3	סמ' א/ב
	סה"כ	23 ש"ס	

מבואות שנה א', קורסי החובה של שנה ב' וקורסי החובה של שנה ג', ניתנים פעמיים עד שלוש בשנה. הקורסים הם סמסטריאליים (לא שנתיים).

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות תתקיימנה בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

תנאי מעבר לשנת ב' במסלול הלימוד המורחב ובמסלול הלימוד הדו-חוגי:

א. ציון 70 לפחות ב-4 הקורסים הראשונים המפורטים לעיל וממוצע 73 ביניהם.
ב. ציון 70 לפחות בקורס מבוא לסטטיסטיקה.
ג. ציון "עובר" בקורס יישומי מחשב למדעי החברה.

---

[1] יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א'+ב' בביה"ס לכלכלה; לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה; וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולוגיה ואנתרופולוגיה או תקשורת ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.

[2] ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום (spss) ובאותו היקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
דרישה מוקדמת לקורס: מבוא לסטטיסטיקה.

שנה ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
מחשבה מדינית בת-זמננו	ש'	2	סמ' א/ב
[תנאי מוקדם - ציון 70 לפחות בקורס מבוא לפילוסופיה פוליטית]	ת'	1	
פוליטיקה השוואתית	ש'	2	סמ' א/ב
[תנאי מוקדם - ציון 70 לפחות בקורס מבוא לפילוסופיה פוליטית]	ת'	1	
אסטרטגיה בעידן המודרני	ש'	2	סמ' א/ב
[תנאי מוקדם - ציון 70 לפחות בקורס מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה]	ת'	1	
כלכלה פוליטית	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	2	
שיטות מחקר[1,2]	ש'	2	סמ' א/ב
[תנאי מוקדם - ציון 70 לפחות בקורס מבוא לסטטיסטיקה וציון 'עובר' לפחות בקורס יישומי מחשב למדעי החברה]	ת'	2	
פרוסמינר	פרו"ס	2	סמ' א/ב
	סה"כ	19 ש"ס	

פרוסמינר

מומלץ לתלמידים ללמוד את הפרוסמינר בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למדו את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[3]	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

---

1 יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לשניים מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה; שיטות מחקר א' ופסיכולוגיה ניסויית בפסיכולוגיה; מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך ושיטות מחקר א' + ב' בחוג לתקשורת.

2 במסגרת הקורס שיטות מחקר תתקיים הדרכה בספרייה שמטרתה הכרה ושימוש מושכל במאגרי המידע ובכתבי-עת אלקטרוניים דרך אתר הבית (homepage) של הספרייה. ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה ורבע, מועד ההדרכות יתפרסם על לוח המודעות של החוג. ההדרכה היא חובה.

3 יסודות הכלכלה ייחשב כקורס חופף לצורך דרישה זו.

תנאי המעבר לשנה ג' במסלול הלימוד המורחב והדו-חוגי:
ציון 'עובר' לפחות בכל אחד מקורסי שנה ב'.

שנה ג'

מסלול מורחב

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
3 קורסי בחירה	ש'	9	סמ' א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמ' א/ב
פרויקט שטח[1]		4	סמ' א+ב/סמ' ב'+קיץ/סמ' קיץ+א'
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמ' א/ב
2 סמינרים שנתיים[1]	ס'	8	סמ' א+ב/סמ' ב'+קיץ/סמ' קיץ+א'
	סה"כ	25 ש"ס	

מסלול דו-חוגי

2 קורסי בחירה	ש'	6	סמ' א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמ' א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמ' א/ב
סמינר שנתי[1]	ס'	4	סמ' א+ב/סמ' ב+קיץ/סמ' קיץ+א'
	סה"כ	14 ש"ס	

פרויקט שטח - הקורס מיועד לאמן את התלמיד בעבודה מעשית בתחום הפוליטי והציבורי מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד כחצי יום בשבוע במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ. התלמיד יידרש להכין ולהגיש דו"ח תקופתי ועבודה מסכמת.

מדינאות ומדיניות מעשית - הרצאות של אנשי מדע מדינה מובילים, מדינאים ואנשי מנהל ציבורי בכירים.

תלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' של שנה"ל תשס"א

וחסר להם קורס אחד או יותר ממבואות שנה א' ישלימו את אותם מבואות במתכונת החדשה:

- במקום המערכת הפוליטית בישראל (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל) ילמדו את הקורס פוליטיקה ומשטר בישראל (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום מבוא לממשל ילמדו את הקורס מבוא למחשבה פוליטית (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום תולדות המחשבה המדינית ילמדו את הקורס מבוא למחשבה פוליטית (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום מבוא ליחסים בינלאומיים ילמדו את הקורס במתכונתו המורחבת (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית ילמדו את הקורס במתכונתו המורחבת (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- תלמידים שיחסר להם הקורס קבלת החלטות במנהל ובמדיניות ציבורית ילמדו קורס בחירה נוסף במקומו.

התלמידים חייבים להשלים את מכסת השעות כפי שהתפרסמה בידיעון בשנה בה החלו את לימודיהם בחוג.

---

[1] בקורס המתקיים בסמסטר ב' + קיץ ו/או קיץ + סמסטר א', יידרש התלמיד לשלם שכר לימוד נפרד עבור עונת לימודי הקיץ.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי הישגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-ב' בתואר הראשון מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול זה הם ממוצע 85 לפחות בתשעת הקורסים שלהלן וציון 80 לפחות בכל אחד מהם. תלמידים העומדים בתנאים רשאים לפנות למזכירות החוג ולהגיש בקשה להצטרף למסלול המיוחד.

רשימת הקורסים:
- פוליטיקה ומשטר בישראל
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- מבוא למחשבה פוליטית
- מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- מחשבה מדינית בת-זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תינתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במעמד של "תלמיד שלא מן המניין", במקביל ללימוד שנה ג' בתואר הראשון. במהלך שנה זו על התלמידים לסיים את כל החובות לתואר הראשון הנדרשות מתלמידי התכנית.

פרטי התכנית
תלמידי התכנית הלומדים במסלול המורחב ובמסלול הדו-חוגי יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משני קורסי בחירה וממדיניאות ומדיניות מעשית (סה"כ 8 ש"ס). במקום קורסים אלה ילמדו תלמידי המסלול לתלמידים מצטיינים בשנה ג' קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של 9 ש"ס. הרכב תכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	דו-חוגי
מתכנית הב.א. קורס בחירה פרויקט שטח התנהגות פוליטית בישראל 2 סמינרים שנתיים	מתכנית הב.א. התנהגות פוליטית בישראל סמינר שנתי
מתכנית המ.א. — 9 ש"ס א. שנים משלושת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - גישות ותאוריות במדע המדינה - קורס החובה התחומי ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי	מתכנית המ.א. — 9 ש"ס א. שנים משלושת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - גישות ותאוריות במדע המדינה - קורס התחומי ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה ג' ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה ייכללו במניין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר שני, אך לא ייכללו בשקלול ציון הגמר לתואר שני. תלמידי המסלול חייבים ללמוד קורס נוסף מבין קורסי החובה בתחומי הלימוד (בהיקף של 3 ש"ס).

תלמידים שיסיימו את לימודי התואר השני
היקף השעות של קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב 9 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי 6 ש"ס.
תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג או שלא יסיימו אותו, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, רק לאחר שעמדו בהיקף השעות הנדרש במסלול לימודיהם לתואר ראשון.
כל קורס מתכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון יקבל משקל של 1.5 נקודות.

מסלול לימוד דו-חוגי: מדע המדינה ופילוסופיה

מטרות התכנית

להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית במדע המדינה ובפילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי הפילוסופיה הפוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

תנאי קבלה

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל למסלול לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

ייעוץ ומעקב

התלמידים יונחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ולפילוסופיה.

תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה

קורסי שנה א'	23	ש"ס
קורסי שנה ב'	19	ש"ס
קורסי שנה ג'	8	ש"ס
קורס בחירה (בתחום ה"רעיון המדיני")	3	ש"ס
	53	ש"ס

פרוסמינר וסמינר - ילמדו התלמידים מתחום הפילוסופיה הפוליטית.

תכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים:
בוגר במשפטים (L.L.B.) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנת פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במנהל הציבורי, בחברות ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

תלמידי התכנית ילמדו (במסלול הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתכנית שלהלן; זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בדרך כלל בעונת לימודי חקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג למדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה).
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B.) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנת א'			
סמסטר א':	פוליטיקה ומשטר בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	יישומי מחשב למדעי החברה	3	ש"ס
	מבוא למחשבה פוליטית	4	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
	מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית	4	ש"ס
		23	ש"ס
שנת ב'			
סמסטר א':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר ב':	שיטות מחקר	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		19	ש"ס
שנת ג'			
סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס
	סה"כ	**56**	**ש"ס**

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.
2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.
3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.
4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד לחגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).
5. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (*למעט עבודה סמינריונית*) *הוא היום האחרון* בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240). ציון זה לא ייכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגיליון הציונים.
6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום חסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יחיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.
8. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 107 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.
10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 56 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסי חובה חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 52-54 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

מבואות שנה א'	3	נקודות כל מבוא
יישומי מחשב למדעי-החברה	1.5	נקודות
מבוא לסטטיסטיקה	1.5	נקודות
קורסי החובה שנה ב'	2.5	נקודות כל קורס
פרוסמינר	2	נקודות
מבואות כלל פקולטטיים	1	נקודה כל מבוא
שיעורי בחירה	2	נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2	נקודות
פרויקט שטח	4	נקודות
מדינאות ומדיניות מעשית	1.5	נקודות
סמינר שנתי	4	נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוץ לה חטיבה במדע המדינה וחטיבה בלימודי צבא ואסטרטגיה.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות:

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

חטיבות במדע המדינה

א. חטיבה

1. פוליטיקה ומשטר בישראל	4	ש"ס
2. 2 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה; מבוא למחשבה פוליטית ומבוא למנהל ולמדיניות ציבורית)	8	ש"ס
3. קורס בחירה	3	ש"ס
סה"כ	15	ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1. פוליטיקה ומשטר בישראל	4	ש"ס
2. 3 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה; מבוא למחשבה פוליטית ומבוא למנהל ולמדיניות ציבורית)	12	ש"ס
3. כלכלה פוליטית	4	ש"ס
4. אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
5. מחשבה מדינית בת-זמננו	3	ש"ס
6 פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
7. קורס בחירה	3	ש"ס
סה"כ	32	ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הביטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי ביטחון.

א. חטיבה

1. מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
2. אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
3. 3 מקורסי הבחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	9	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1. מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
2. אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
3. 8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	24	ש"ס
סה"כ	31	ש"ס

תיאור הקורסים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

יישומי מחשב למדעי-החברה
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים ולניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

פוליטיקה ומשטר בישראל
קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: היסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ביטחון לאומי, חסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה
הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיו"ב.

מבוא למחשבה פוליטית - סמסטר א'
נסקור באמצעות מקורות ראשונים את התפתחותה של המחשבה הפוליטית מהעיד האוטונומית הקלאסית של יוון עד התרבות העולמית של ימינו. מטרת הקורס היא להבין את הדברים הפוליטיים הבסיסיים כגון: חרות, צדק, משטר, מדינה, אחריות וחוק.

מבוא למחשבה פוליטית - סמסטר ב'
הקורס יסקור באמצעות מקורות ראשוניים את התפתחות המחשבה הפוליטית במערב החל מיוון הקלאסית ועד המאה ה-19. הקורס יחל באפלטון (מאה חמישית לפנה"ס), לאחר מכן יעבור לאריסטו ולמספר הוגים מתקופת ימי הביניים - כגון: אקווינס ומקיאוולי. במחצית השנייה של הסמסטר נבחן את הגותם של הוגי העת החדשה - הובס, לוק, רוסו, מיל ולבסוף - מרקס. מטרת הקורס היא להקנות הכרות עם הטיעונים הפילוסופים המרכזיים בנוגע למדינה, לכוח, דמוקרטיה, צדק, זכויות וחובות פוליטיות, וכן להדגים ולהדגיש את השוני שבין הוגה להוגה בעניינים אלה תוך בחינת כוחם המשכנע של כל אחת מהתורות הנ"ל.

מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית
מטרת הקורס לחקנות ידע בסיסי בחבנת המנהל הציבורי במישור התאורטי ובמישור האמפירי. בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים ארגוניים-מבניים של המנהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
הקורס יציג בפני התלמידים את גישות הלימוד, מושגי היסוד והסוגיות המרכזיות בתחום היחסים הבינלאומיים. ההרצאות תוקדנה בשחקנים ובכוחות המעצבים את מדיניות החוץ ואת היחסים הבינלאומיים; בתהליכים, התופעות, ובעיות היסוד המרכזיות ביחסים הבינלאומיים; ביעדי מדיניות החוץ ועיצובה ובכלים המשמשים על מנת ליישם מדיניות זו.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר
הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העיקריים: הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים, תאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית
מבוא לכלכלה פוליטית, היא חקר קשרי הגומלין בין השוק למדינה. בחלקו הראשון הקורס מציג תאוריות מתחום מדע המדינה המסבירות סוגיות כלכליות, ותאוריות מתחום הכלכלה המסבירות סוגיות פוליטיות. הפרדיגמות שיוצגו כוללות ליברליזם קלאסי, ליברליזם ניאו-קלאסי, ליברליזם טבוע, מרקנטליזם, מרכסיזם, וקנסיאניזם. כמו כן מוצגים מודלים בסיסיים של כלכלה ציבורית (public choice), ותורת המשחקים. בחלקו השני מנתח הקורס את התהליכים והזירות המרכזיות בהן נקשרים השוק והמדינה: הגלובליזציה ועתיד מדינת הלאום, הסדר המוניטרי העולמי, מערכת הסחר העולמית, ויחסי צפון-דרום. בפגישות התרגול נלמדים ומתורגלים מספר מודלים כלכליים בסיסיים רלבנטיים.

מחשבה מדינית בת-זמננו
במהלך הקורס נבחן כמה מן ההוגים הפוליטיים המרכזיים של התקופה המודרנית, תוך שימת דגש על האופן בו מוצג האדם המודרני בכלל ומבחינת יכולתו להתמודד עם מוסדות חברתיים ומערכות עוצמה האופייניות למודרניות בפרט. כמו כן, נעמוד על קווי *ההתפתחות האופיינים להגות הפוליטית* במהלך התקופה, ועל השאלות העומדות בפנייה כיום. הקורס יתמקד בלימוד כתביהם של רוסו, מרקס, ובר, ופוקו.

פוליטיקה השוואתית - סמסטר א'
קורס זה נועד לתת למשתתפים טעם של הגישות והתאוריות הבולטות במדע המדינה שפותחו על מנת להסביר את ההבדלים הבולטים בין מדינות וחברות שונות. למה, לדוגמה משטרים דמוקרטיים צמחו רק בחברות ותרבויות מסוימות? למה יש שוני רב בהתפתחות הכלכלית באירופה, ארה"ב ואסיה? למה כללי המשחק הפוליטי משתנים בעקבות רגעים קריטיים בהיסטוריה? שאלות כאלה העסיקו רבים מן החוקרים הטובים ביותר במדע המדינה, כלכלה וסוציולוגיה. בשיעור נעשה מאמץ להעריך עד כמה התאוריות שהם הציעו אכן נכונות ומסבירות את *השינויים הדרמטיים שהתרחשו במאה* ה-20. בקורס נתמקד בשלושה סוגי הסבר: תרבותי, היסטורי וכלכלי, ונלמד במהלכו שהיו סיבות טובות למעבר בין סוג הסבר אחד למשנהו. יחסי הגומלין בין חוקרים (שמייצרים "ידע") והצורה שהם הסתכלו על העולם והשוו בין מדינות שונות.

פוליטיקה השוואתית - סמסטר ב'
הקורס סוקר נושאים עיקריים ושיטות מחקר בפוליטיקה השוואתית. הנושאים כוללים תאוריות של *התפתחות, אבולוציה היסטורית של מדינה* ואזרחות, לאומיות ואתניות, הדינמיקה של שינויי משטר, לימוד על מוסדות, תנועות חברתיות, השתתפות האזרחים, פוליטיקה מעוררת מחלוקת, ויחסי הגומלין בין פוליטיקה, כלכלה ותרבות. דוגמאות יובאו מאזורים שונים בעולם ובתקופות היסטוריות שונות על מנת לתת לסטודנט/ית בסיס לאנליזה השוואתית.

אסטרטגיה בעידן המודרני
השיעור יעסוק בנושאים הבאים:

א. הלימודים האסטרטגיים - מבוא, הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים.
ב. הופעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.
ג. *תאוריית ההרתעה.*
ד. הדוקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.
ה. סוגיות באסטרטגית הביטחון של ישראל.

פרוסמינרים

מיעוטים והמדינה הלאומית
נקודת המוצא התאורטית של הקורס היא מערכת היחסים בין מדינות לאום דמוקרטיות לבין מיעוטים אתניים, תרבותיים ולשוניים בתוכן. בתחילת הקורס נבחן מספר מודלים תאורטיים העוסקים ביחסי רוב - מיעוט במדינות לאום דמוקרטיות. לאחר מכן נתמקד במדינת ישראל ומערכת היחסים שלה עם אזרחיה הערבים. בקורס נתייחס גם להתפתחויות פוליטיות בקרב הערבים בישראל ונפנה תשומת לב לשינויים המתחוללים בקרבם ביחס לזהותם, התנהגותם הפוליטית ומערכת הקשרים שלהם עם הרוב היהודי בארץ.

מבוא לאידיאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית
הקורס יבחן את יסודותיה של האידיאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית תוך התמקדות בסוגיות מרכזיות דוגמת עקרון המנהיג, עקרון ההאחדה, ומרחב המחייה. מאפייניה של הדיקטטורה הגרמנית ייבחנו בהשוואה למשטרים טוטליטריים ולאידיאולוגיות המזוהות עימם בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. שאלת ההמשכיות או השינוי באידיאולוגיה הנאצית תיבחן בחלקו האחרון של הקורס לאור מה שנודע כ"ויכוח ההיסטוריונים".

המדינה והפוליטיקה של זהות
הפוליטיקה של זהויות מהווה את אחת מהתופעות בעלות ההשפעה בעולם המודרני. העלייה החדה בגיבושן של זהויות קולקטיביות - לאומיות, אתניות וזהויות חברתיות - סיפקה בסיס למוביליזציה של תנועות פוליטיות ולקונפליקטים רחבי-מימדים. בעידן בו הסוברניות של מדינת הלאום וגבולותיה נשחקו כתוצאה מזרימה בינלאומית של הון, טובים ועבודה, התלו תנועות אלו לאתגר את שלמותה של המדינה מבפנים. העלייה בפוליטיקה של זהויות התרחשה באותו זמן שהחלה התפשטות של משטרים דמוקרטיים, ובאופן פרדוקסלי הטילה ספק ביכולתן של דמוקרטיות להכיל בהצלחה את האינטרסים השונים שצומחים מתוך החברה האזרחית, או להבטיח את הליכוד החברתי (אם אכן זהו תנאי הכרחי) לסיפוק הטוב החברתי המשותף. הקורס ייבחן את תהליך היוצרותן של זהויות אתניות וחברתיות תוך הצגה ביקורתית של הגישות התאורתיות השונות והדיונים הקיימים בספרות וידון באספקטים שונים של הפוליטיקה של זהויות במסגרת המדינה המודרנית.

שיווק פוליטי של מפלגות ומועמדים
מטרת הקורס להכשיר את הסטודנט בבניית מערך מחקרי בסוגיה הנדונה. הסוגיה תעסוק בבדיקת הצינורות המקשרים בין המערכת הפוליטית והציבורית אשר דרכם מועברים מסרים תפלוליים. בתוך כך יבחנו צינורות כגון: טלוויזיה, עיתונות כללית, מקומונים וכיוצ"ב. כמו כן יבחנו טיבם ואיכותם של המסרים.

תאוריות של קניין
הקורס יעסוק בסוגים שונים של הצדקות למוסד הקניין - בתיאורם וניתוחם. לאחר הבהרה מקדמית של המושגים הרלוונטיים - "קניין פרטי" (להבדיל מהסדרים אלטרנטיביים), "זכות", וכיו"ב, נעבור לשאלה המרכזית והמנתה של הקורס והיא: "למה קניין פרטי?". במהלך הסמסטר יבחנו תשובות פילוסופיות שונות המנסות לספק הצדקה מוסרית למוסד זה. במסגרת זו ידונו ראשית טיעונים תועלתניים בעד קניין פרטי (החל מאריסטו וכלה בתועלתנות של המאה ה-19) ולאחר מכן ידונו מספר תאוריות המנסות לבסס "זכות" לקניין פרטי, בעיקר אלה של לוק, הגל ונוזיק. תשומת לב מיוחד תופנה לדיון בתורת הקניין של לוק ובפרשנות וביקורת הענפה והמגוונת על תאוריה זו, וכן לקשר הרעיוני בינה לבין טיעוניו המודרניים של רוברט נוזיק. לבסוף יועלו לדיון מספר סוגיות קניינית קונקרטיות ואקטואליות כגון: הלגיטימיות של מוסד הירושה וחיוניותו למוסד של קניין פרטי; בעלות קניינית על איברי גופנו (תרומה, סחר וכיו"ב); האם תתכנה זכויות "קנייניות" של הורים בילדיהם הקטינים? מושג הריבונות הטריטוריאלית והיחס בינו לבין קניין/בעלות פרטית על קרקע; קניין רוחני וכיו"ב.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל
הקורס יעסוק בהתנהגות פוליטית באמצעות סקירה וניתוח של מפלגות, קבוצות אינטרס וארגונים חוץ פרלמנטריים. כמו-כן, יערך דיון במושגים: סדר יום, דעת קהל והשתתפות פוליטית תוך בחינת השחקנים השונים המעצבים את ההתנהגות הפוליטית בישראל.
מתוך שאיפה לשרטט את מרכיבי ההתנהגות הפוליטית בישראל יבחנו בין השאר דפוסי השתתפות בבחירות, הפונקציות שממלאות מפלגות, פעילות חוץ פרלמנטרית, פעולת שדולות והשפעת אינטלקטואלים ומכוני מחקר.

מדינאות ומדיניות מעשית
הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מנהל ציבורי בכירים.

פרויקט שטח
הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישרה התלמיד כחצי יום בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ.

קורסי בחירה

מדיניות החוץ של סין
קורס זה מיועד להקנות לסטודנט/ית ידע בסיסי על יחסי החוץ של סין בתקופה המודרנית. אחרי שנסתכל על השורשים ההיסטוריים והתרבותיים של מדיניות חוץ בסין, נתחיל בסקירה פחות או יותר כרונולוגית של התפתחות ביחסי חחוץ, תחל מ-1949. נדון במאפיינים הבולטים של מדיניות החוץ של מאו, הקשר שבין מדיניות פנים וחוץ, המעבר מהשתייכות לגוש הסובייטי לגוש של המדינות הבלתי-מזדהות ולבסוף ההתקרבות בין סין וארה"ב בתחילת שנות ה-70. לאחר דיון זה נעבור למדיניות חוץ וביטחון בתקופת הרפורמות של דנג סיאופינג. בין השאר נעסוק ביחסי מדינה-צבא, מדיניות כלכלית, הבעיה הטיוואנית, הפרה של זכויות יוצרים וחיכוכים עם ארה"ב על רקע זכויות אדם.

ראליזם ויחסים בין לאומיים
הקורס יבחן את הזרם המרכזי בתאוריה של יחסים בין לאומיים על נגזרותיו, גווניו ומבקריו. במסגרת ההרצאות תידון משנתם של חוגי דעות ראליסטים מתוקידידס דרך מקיאבלי והובס, ועד הנס מורגנטאו וקנת וולץ. במרכז הדיון יעמדו מושגים ראליסטים, כגון: ראשוניות (Primacy) המדינה, אינטרס לאומי, עצמה, מאזן הכוחות, רווח יחסי, משחק סכום אפס וסדר אנרכי. כמו כן, ייבחנו מרשמים ראליסטיים לבניית קואליציות, הרתעה וכפיה, ותדון משמעותם מזוית של מוסר מול תועלת. את כיווני המדיניות השונים אליהם מובילה חשיבה ראליסטית נמחיש דרך דעותיהם ומעשיהם של מדינאים זרים ביניהם ביסמרק, דה-גול, וקיסינג'ר, ומדינאים ישראלים מבן-גוריון ועד שרון ורבין.

מדיניות החוץ של ארה"ב
לארה"ב כיום מעמד מיוחד: הן במערכת הבינלאומית והן בישראל. לכן יש מקום לעיון במקורות הרעיוניים, ההיסטוריים והפוליטיים, של מדיניות-החוץ האמריקנית. וזאת בכל אחד משלושת המישורים: הדו-צדדי (כלפי ישראל), האזורי (כלפי המזה"ת), והגלובלי (כלפי ידידיה ויריביה כמו עם מוסדות בינלאומיים). דגש יושם על המסורת הדיפלומטית בת מאתיים שנים ועל מיקומה הגיאופוליטי של ארה"ב בתור "תשומות" אשר מעצבות את האינטרס הלאומי ואת הדימוי-העצמי של האמריקאיים. גורם שלישי לא פחות חשוב הוא עצם תהליך קבלת ההחלטות בחברה פתוחה ודמוקרטית. מדובר על השפעות כגון: אישיותם של נשיאי ארה"ב; יחסי מימשל-קונגרס; קבוצות לחץ; דעת הקהל ויריבויות בין-משרדיות (בית הלבן - מחלקת חמדינה - הפנטגון - המועצה לביטחון לאומי, ועוד). תהיה התייחסות בהמשך הסמסטר לסוגיות מרכזיות במדיניות-החוץ האמריקנית ובראשן: היחסים עם בריה"מ, ניאו-בדלנות מול מעורבות ותלות-הדדית, המערכת הכלכלית, הנהגת מחנה "העולם החופשי", וכמובן העמדה האמריקנית לגבי הסכסוך הישראלי-ערבי ומגמות ביחסי וושינגטון-ירושלים.

משפט וחברה בישראל
זהו קורס בחירה שעניינו בניתוח סוגיות מרתקות של משפט, חברה ופוליטיקה בישראל. בין הסוגיות הנדונות: אחריות מיניסטריאלית, מינויים פוליטיים, ועדות חקירה, מימון מפלגות, מעמד האישה בישראל, זכויות מיעוטים, הסכמים פוליטיים, פיקוח על שירותי הביטחון והצבא, בחירות ושיטות בחירה, קהילות בישראל, עובדים ומעבידים, נישואים אזרחיים, מאבקי דת ומדינה, יחסי רשויות השלטון, מוסדות היועץ המשפטי וביקורת המדינה, בית המשפט העליון, התרבות המשפטית בישראל, משמעויות הכיבוש בשטחים, עובדים זרים, גבולות הציות לחוק ומרי אזרחי, ועוד. הלימוד בקורס אינו דורש השכלה משפטית. מושגי יסוד משפטיים הכרחיים יילמדו במהלכו. הקורס יקנה כלים תאורטיים ויעשיר בניתוח סוגיות נבחרות.

תורת המשחקים והתנהגות אסטרטגית בפוליטיקה
תורת המשחקים הינה תאוריה מתימטית העוסקת בתהליכי קבלת החלטות אינטראקטיביים שבהם החלטתו של שחקן אחד תלויה בהחלטות של שחקן או שחקנים אחרים. הקורס יציג יסודות בתורת המשחקים ויישומים של תורה זו למגוון של תהליכים פוליטיים, כולל בחירות וקואליציות, מוסדות פוליטיים ותהליכים ביחסים בינלאומיים. הדגש בקורס הוא על היישומים של תורת המשחקים למגוון של תהליכים פוליטיים. אין דרישות קדם מתימטיות לקורס.

הכלכלה הפוליטית של האיחוד האירופי
מבוא לסדר הפוליטי-כלכלי באיחוד האירופי. קורס זה עוקב אחר התהליך הבלתי רגיל של העברת הריבונות באירופה לאחר מלחמת העולם השנייה ממדינות לארגונים בינלאומיים. הקורס מספק מדריך למבוך הארגונים באיחוד האירופי ולתחומי שתוף הפעולה בין חברותיו, וכן תובנות לגבי עתיד המטבע המשותף (היורו). הקורס מתמקד בנושאים כגון מדיניות החוץ והביטחון המשותפת, תהליך החקיקה האירופי, המדיניות החקלאית המשותפת, השוק המשותף, פירמידת העדפות הסחר, והמערכת המוניטרית האירופית. נעשה שימוש בכלים תאורטיים מתחומי הכלכלה ומדע המדינה, אך אין צורך בידע מוקדם בכלכלה.

פוליטיקה חברת ומדינה בדרום אסיה
מטרת הקורס להציג מסגרת לבחינה ולניתוח היחסים בין החברה, הפוליטיקה, התרבות והכלכלה של דרום אסיה. הרעיון הוא לנסות ולהבין אזור חשוב זה של העולם במונחים המאתגרים את התפישות היורוצנטריות המקובלות להבנתו, ולהרהר כיצד מתוך החקר של דרום אסיה ניתן לחשוב בביקורתיות על הנחות, גישות והסברים מקובלים במדע המדינה בחשיבה על "המערב". הקורס יתמקד בתהליכי בינוי אומה ומדינה בחברות פוסט-קולוניאליות ויבחן מושגים כגון: דמוקרטיה, מדינת הלאום, מיגדר, אתניות, קהילה, מעמד פוליטיקה אזורית (רגיונליזם) והתפתחות בקונטקסט הפוליטי והחברתי של דרום אסיה.

הפוליטיקה של עדתיות (קומיונליזם), קאסטה וזהויות חברתיות בהודו העצמאית
לאומנות מיליטנטית הינדית הפכה לכוח פוליטי רב עוצמה בהודו מאז שנות השמונים. תופעה זו הציבה אתגר לדמוקרטיה הגדולה בעולם וליצובות תת חיבשת ההודית. עלייתה לשלטון של המפלגה ההינדית הלאומנית בהרטייה ג'אנאטה (BJP) לוותה באלימות אתנית ומהומות עדתיות קשות בין הינדים למוסלמים. הקורס ייבחן את העלייה בלאומנות ההינדית בהודו מאז שנות השמונים, ובמיוחד את היווצרותה, הלא סבירה, של "זהות הינדית". ננסה להבין כיצד, מאז שנות השמונים, התגבשה זהות הינדית וכיצד לאומנות הינדית, כוח שלא זכה להצלחה ולגיטימציה בעבר, הפכה למשכנעת.

מדיניות ציבורית - סוגיות נבחרות
הקורס יעסוק באיבחון השלבים השונים הכרוכים בקביעת מדיניות ציבורית. ובתוך כך יבחנו רכיבים כגון הפיכתה של בעיה פרטית לציבורית; העלאת סוגיה לסדר היום הציבורי, עיצוב המדיניות, יישום מדיניות והערכתה. הסוגיות המהותיות שיבדקו בקונטקסט הישראלי יכללו בין השאר, מדיניות בריאות, מדיניות תקשורת וכיו"ב.

הממשלות הקואליציוניות של ישראל
הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות פרלמנטריות בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תאורטי והשוואתי. סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

סמינרים שנתיים

מהפכות טכנולוגיות במלחמה

מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מהשפעותיהן הסותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הברזל והקיטור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הכרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20, ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של דורנו. תנותח מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התורתית, הארגונית והחומרית של מהפיכות אלו.

ארה"ב, המזרח-התיכון וישראל: גבולות ההשפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתיבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים.

קהילות חברתיות, קונפליקטים וזכויות

מטרת הסמינר היא להבין מאפיינים של קהילות מיעוטים ברחבי העולם, את הקונפליקטים בינם לבין מדינות לאום, ואת הזכויות שראוי להעניק לאותן קהילות בנוסף למנגנונים חוקתיים אחרים שראוי כי יגנו עליהם. לקורס שלושה חלקים מרכזיים: א. ניתוחים תאורטיים של זכויות קיבוציות וזכויות קהילתיות בתאוריות דמוקרטיות ובתאוריות של משפט, פוליטיקה וחברה. ב. ניתוח השוואתי בינלאומי של קהילות מיעוטים ברחבי העולם. ג. ניתוח קהילות בישראל, כדוגמת: ערבים-פלסטינים, חרדים ורפורמים, ארגוני פמיניסטיות, ועוד.

רטוריקה

לשכנע ולהשתכנע הן תחוויות הפוליטיות המרכזיות. לפיכך נתח את מקומה של הרטוריקה בקיום האנושי המשותף, הן בקהילה הפוליטית והן בקהילה המדעית. נתמקד בחמישה דברים יסודיים: האופי הפוליטי, הפעולה הפוליטי, הבניית הדבר באמצעות הפעולה הפוליטית, יחסים אנושיים כמגבלות של כוח השכנוע, ואומנות השכנוע כאומנות של הבהרה. נסקור למטרות אלו כתבים עתיקים, מודרניים, ובני זמנינו: מנואמים כמו דימוסתנים, רונאלד ריגאן, מנחם בגין, משה דיין, ויצחק רבין; מהוגים כמו אפלטון, אריסטו, הובס, חנה ארנדט, ו-Bruno Latour; ממנתחי דעת-קהל כמו Elisabeth Noelle Neumann ו- Walter Lippman; ומרטוריקנים מקצועיים מגורגיאס הסופיסט עד peggy Noonan.

משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים בינלאומיים

הקורס סוקר את התאוריה והפרקטיקה של משא ומתן ותהליכים דיפלומטיים ביחסים הבינלאומיים. הקורס מנוהל בשתי רמות מקבילות: תאורטית ואמפירית. הרמה התאורטית תדון בגישות ותאוריות מרכזיות במשא ומתן ומיקוח בינלאומי, כולל גישות מסורתיות, גישות רציונאליות (תורת המשחקים, תורת המו"מ המרחבי, גישות פסיכולוגיות, תיווך בינלאומי, וכדומה). ברמה האמפירית נבחן שלושה תהליכי משא ומתן מרכזיים במאה ה-20: משברי היטלר, 1933-1941, המו"מ במהלך מלחמת וייטנאם, 1968-1973, והמשא ומתן בין ישראל וסוריה, 1974-2000. הקורס יסתיים בסימולאציה של משא ומתן רב-צדדי בהקשר האזורי.

הכלכלה הפוליטית של המזרח התיכון

קורס זה מתמקד בבעיות הכלכליות והפוליטיות המאפיינות את המזרח התיכון ובניתוח סוגי המשטרים שבו. החלק הראשון של הקורס עוסק בבעיית ריבוי האוכלוסין, בבעיית המים וביטחון המזון, סקטור הנפט, הגירה, תפקיד המגזר הציבורי וניסיונות הרפורמה בו, מונרכיה, סוציאליזם, איסלאמיזם, יחסי מדינה-צבא, ועיור. נעשה שימוש בכלים תאורטיים מתחומי הכלכלה ומדע המדינה, אך אין צורך בידע מוקדם בכלכלה. החלק השני של הקורס מתבסס על הצגת עבודות ע"י הסטודנטים. העבודות מנתחות מקרים ספציפיים של הבעיות המוצגות בחלק הראשון של הקורס.

אסטרטגיה פוליטית של בחירות ובוחרים

במסגרת הסמינר ינותחו מערכות הבחירות השונות לכנסת, לראשות הממשלה, להסתדרות ולשלטון המקומי. הניתוח ייעשה משתי נקודות מבט: של המתמודדים ושל הבוחרים. הקורס יציג בפני התלמיד את הכלים העיוניים והמתודולוגיים המשמשים את האסטרטגים הפוליטיים אשר באמצעותם ניתן להעריך את האיכויות והאפקטיביות של מסעי בחירות.

לאומיות ליבראלית
הסמינר יעסוק בקבוצת התאוריות שזכתה לכינוי המשותף "לאומיות ליבראלית", לפיה הלאומיות והליבראליזם ניתנים ליישוב אחד עם השני. ויתרה מזו, שתזות הלאומיות ניתנות להצדקה על בסיס הנחות ליבראליות. הקורס יוקדש להכרות עם הרעיונות המרכזיים של קבוצת התאוריות הזו על גרסאותיה הרבות והשונות ולדיון במספר סוגיות מרכזיות הנידונות במסגרתה, כגון: חשיבותן של קבוצות תרבותיות וזכויותיהן; הזכות להגדרה עצמית לאומית, זכויות הגירה (חוק השבות הישראלי), זכויות ריבונות וכיו"ב.

פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט
הקורס נועד לבחון את מקומה של רשת האינטרנט בתהליכים פוליטיים המתרחשים בתוך מדינות ובמערכות היחסים הבינלאומיים. במסגרת הקורס ייעשה נסיון להתבונן אל רשת האינטרנט ואל התהליכים המחוללים בסביבתה ובתוכה בעזרת כלים מתחומי קבלת ההחלטות, עיצוב מדיניות, בחירות, ותחומים מלימודי היחסים הבינלאומיים. כמו כן נטפל בסוגיות מיוחדות כגון: שימוש באינטרנט לניהול מדיניות פנים וחוץ, מסחר באינטרנט ומשמעותו הפוליטית, תהליכי בחירות והצבעה, השתתפות פוליטית, זכויות האדם ואיכות הסביבה ברשת, תהליכי תקשורת באינטרנט ומשמעותם הפוליטית, משטרים בינלאומיים ומקומם ברשת ועוד. במסגרת הקורס יידרשו התלמידים לקרוא מאמרים בסיסיים העוסקים במפגש בין האינטרנט לבין לימוד היחסים הבינלאומיים (מאמרים המצויים בספרים, בכתבי-עת וברשת), זאת במקביל ללימוד הסוגיות המאפשרות ללמוד את נקודות המפגש האלה. התלמידים יידרשו להכין ניירות עבודה ובהם יגבשו את ההצעות לקראת כתיבת עבודות בקורס.

גלובליזציה ומדינת הלאום
מטרתו של סמינר זה לנסות ולהבין את תהליכי הגלובליזציה, מה מניע את התהליך, באיזה פרמטרים ניתן לאמוד אותו ואיזה השפעות יש לתהליך על החיים החברתיים, כלכליים, תרבותיים ופוליטיים. ההנחה הרווחת, אותה נבחן באופן ביקורתי, היא שהגלובליזציה מטשטשת, או לחילופין מבטלת את גבולות יחידת הלאום. לפיכך, נתמקד בעיקר בהשפעת התהליכים על מעמדה ואופייה של מדינת הלאום, ההסדר הפוליטי הדומיננטי ומוקד המחקר של מדע המדינה במאה ה-20, ונבחן במבט משווה את ההשפעות השונות של התהליכים על זהות פוליטית, כלכלה פוליטית, צדק חברתי ודמוקרטיה.

<u>סמסטר ב' + קיץ</u>

מדיניות ההפרטה בישראל ובעולם
מדיניות ההפרטה (Privatization) מצויה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם, הן כמדיניות ציבורית מגובשת "מלמעלה" והן כתופעה המשקפת את כוחות השוק "מלמטה". ההפרטה משנה לעיתים את גבולותיו של הסקטור הציבורי ונותנת מענה חדש למדיניות ההלאמה, למשבריה של מדינת הרווחה ולכשליה של המעורבות הממשלתית. ההפרטה מציבה אתגרים חדשים ביחס לשאלה הבסיסית במדע המדינה: "מי שולט"? ובאשר ליתרונות ולחסרונות של ההסדרים האלטרנטיביים.

סמסטר ב'

שנת א'+ב'

קורסי מבוא וחובה

ראה פירוט בסמסטר א'.

פרוסמינרים

תפיסת הגוף של האזרח בפוליטיקה וברפואה
הקורס יבחן כיצד תפיסות פיזיולוגיות שונות של הגוף במודרניות קשורות ו/או משפיעות על המימד הפוליטי בקיומו של האדם בכלל ותפיסת האזרחות שלו בפרט. הקורס יפתח בבחינת הקשרים שבין רפואת הרנסאנס לבין מקיאוולי, ובין ווילאם הרווי לבין הובס והליברליזם של המאה השבע-עשרה, ולאחר מכן יתמקד בתקופות והוגים מאוחרים יותר. באופן רחב יותר, מטרת הקורס היא להראות כי האופן בו נתפס האדם בפילוסופיה פוליטית מודרנית מסתמך לעיתים קרובות על הנחות מוצא מסוימות השאובות מהעולם של מדעי הטבע.

עיונים במקיאבלי
קריאה מודרכת ב"הנסיך", ב"עיונים" וב"אומנות המלחמה".

הימין החדש וצמיחתה של האידיאולוגיה האנטי-ליבראלית בעולם הדמוקרטי
הפרו"ס עוסק בזרמים אינטלקטואליים אנטי-ליבראליים באירופה ובארצות הברית. אנו נתמקד בתאוריות קהילתיות, תאוריות של דמוקרטיה ישירה ותאוריות של זהות תרבותית. נבחן את הקשר בין התאוריות האלו לתנועות של הימין החדש במקומות רבים בעולם הדמוקרטי המודרני, ונשים דגש מיוחד על השונה והמשותף בין הימין הישן והימין החדש. בפרוסמינר נבחן איך נושאים שהיו קשורים לשמאל החדש נהפכו נושאים של הימין החדש - נתמקד במשמעויות הפוליטיות של הזהות האידיאולוגית הזאת בעבר ובהווה.

זהויות בעידן גלובלי
השיעור יעסוק באתגרים של הזהויות המודרניות בעידן הגלובלי, עד כמה אזרח המדינה כבול במסגרות וחוקים לוקליים ובאיזו מידה המדינה כפופה לכוחות ומוסדות בינלאומיים, מהו האיזון בין הטענה לזהות לאומית ובין הדרישה לסטנדרטים טרנס-לאומיים. האם קהילות בעלות זהות טרנס-לאומיים מחדשות מוסדות בינלאומיים?

פוליטיקה בתנ"ך
מטרת הקורס לבדוק מספר תאוריות מודרניות וידע עדכני שנצטבר במדע המדינה אודות התופעה הפוליטית ולאושש את תקפותן באמצעות הסיפורים המופיעים בתנ"ך. בתוך כך ייבדקו תאוריות מתחום המשחקים, הבחירה החברתית, המיקוח הפוליטי, שלטון ומנהיגות, ניהול מערכת וכיו"ב. הטקסט המקראי ישמש כבסיס נתונים אמפירי וכאילוסטרציה של התאוריות שיוצגו במהלך הקורס.

בחירות והתנהגות בוחרים
נושא קורס זה הינו התאוריות השונות המנסות להסביר את התנהגותו של הבוחר במדינה דמוקרטית, ובפרט אותן תאוריות העוסקות בשאלה מדוע אנשים מצביעים כפי שהם מצביעים, ומהם הגורמים המשפיעים על עיצוב דפוסי הצבעתו של הפרט. בסיום הקורס יתבקש כל תלמיד להגיש הצעת מחקר לבדיקת אחת התאוריות הנ"ל במציאות הפוליטית הישראלית.

מבוא לאידיאולוגיה הנציונאל-סוציאליסטית
ראה סמסטר א'.

שנה ג'

קורסי חובה

ראה פרוט סמסטר א'.

קורסי בחירה

הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה
קורס זה בודק את התפתחות הסביבה כחלק מהפוליטיקה הבינלאומית. בשלב ראשון הקורס בוחן כיצד לזהות בעיות סביבתיות בהקשר הגלובאלי והאזורי. בשלב השני, נלמד את הגישות השונות ותאוריות של שיתוף פעולה בין ארגונים שונים כמו ממשלות וארגונים חוץ ממשלתיים בהקשר לבעיות סביבתיות. נתמקד במיוחד באומנות משא ומתן הבינלאומי להתמודדות עם בעיות סביבתיות גלובליות. הקורס בוחן נושאים כמו השפעה של מוסדות וארגונים בינלאומיים, גופים חוץ-ממשלתיים, קואליציות בין מדינות, השפעה של המשפט הבינלאומי, הגדרת פיתוח בר-קיימא וריבונות המדינה. בחלקו האחרון של הקורס נתאר מקרים מיוחדים כדי להבין את יעילות הארגונים הממשלתיים והחוץ-ממשלתיים בפתירת בעיות הסביבה.

משטרים ואידיאולוגיות במאה ה-20
השיעור עוסק בהתפתחותן של שלוש האידיאולוגיות החשובות במאה ה-20: מרקסיזם-לניניזם, פאשיזם ודמוקרטיה ליבראלית. נבחן איך אידיאולוגיות אלו נהפכו למשטרים פוליטיים ונשים דגש מיוחד על צמיחתם של משטרים פאשיסטים אשר היוו את האלטרנטיבה הרדיקלית ביותר לדמוקרטיה הליבראלית ולמרקסיזם. השיעור יעסוק גם בהתמוטטותו של העולם הקומוניסטי ובצמיחתה המחודשת של הלאומנות. אנו נבחן האם מושג "סוף ההיסטוריה" הוא רלבנטי לימינו, או נהפוך הוא, דווקא התגברות השנאה העדתית בעולם וצמיחתה המחודשת של הלאומנות מבשרת חידוש ההיסטוריה של תחילת המאה העשרים.

מחשבה מדינית: העת העתיקה
נעיין בפוליטיקה ובדמוקרטיה במקריהן המופתיים, באמצעות כתבים פילוסופים, היסטוריים, וספרותיים של יוון ורומא. נקרא מתוך הומרוס, הרודוטוס, תוקידידס, אריסטופנס, אפלטון, אריסטו, קיקרו ואחרים.

מדיניות החוץ של ישראל
במסגרת הקורס נקיים דיון מקיף ויסודי ביחסי החוץ של ישראל, במהלך הקורס נעמיד את הדיפלומטיה הישראלית לבדיקה - את שורשי מדיניותה, השקפות העולם סביב שאלת "ישראל בין עמים". נעמוד על עמדותיה של ישראל כלפי שורה של סוגיות בינלאומיות ויחסים בילטרליים ונעסוק בתהליך קבלת ההחלטות ודרכי הפעולה של ישראל - דיפלומטיה סודית, כלכלית, צבאית, יהודית והסברתית.

מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה
מטרת הקורס לנתח את עיקרי התהליכים של המדיניות הציבורית. בשלב ראשון נבחן מי ומה הם הגורמים בסביבה הכלכלית-חברתית ובמערכת הפוליטית עצמה היוצרים תשומות של מדיניות ציבורית, וכיצד הם עושים זאת. בשלב שני נטפל באופנים שבהם הופכת מערכת הממשל את התשומות לתפוקות של מדיניות ומיישמת אותן. בשלב שלישי נעסוק בהערכת מדיניות ציבורית. כל שלב בתהליכי המדיניות - עיצוב, יישום והערכה - מלווה בבעיות של זיהוי, הגדרה ותוכן, ועליהן נשים את הדגש. הדוגמאות בהן נשתמש תהיינה מבוססות בעיקרן על המציאות הפוליטית - מנהלית בישראל.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל
השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למערכת דו-גושית בפועל.
המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של אחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. מעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, 1996, 1999 ו-2001 והביא לתופעה יוצאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית וזו-ראשית.

האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד
נושאים שייסקרו במהלך הקורס: המחנה הלאומי והפדרליזם, בדלנות ולאומנות מול אינטגרציה קהילתית, מוסדות האיחוד האירופי, הרחבת האיחוד האירופי, מדינת הסעד והאיחוד האירופי.

רפורמות מנהליות ואופנות ניהול בסקטור הציבורי
הקורס יעסוק בניתוח ניסיונות שונים, בישראל ובעולם, להתוות וליישם רפורמות ניהוליות. לניסיונות אלה בסיסים שונים - פוליטיים, אידיאולוגיים, כלכליים או ארגוניים והם נעשים לעיתים תוך אימוצן של אופנות ניהוליות. במהלך הקורס נתמודד עם המניעים המגוונים לאימוצם של השינויים, עם ההצדקות הנורמטיביות, המשמעויות האופרטיביות, המכשולים, היתרונות, הבעיות וההזדמנויות.

חברה, פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית
מטרת הסמינר היא לנתח את תהליכי המעבר בין אוטוריטריזם לדמוקרטיה באמריקה הלטינית תוך כדי התמקדות בשינויים החברתיים כלכליים ומשפטים הקשורים למעברים אלו. השיעור יעסוק במודלים תאורטיים של דמוקרטיה והתפתחות חברתית וכלכלית תוך ניסיון לאפיין את תהליכים אלו באמריקה הלטינית. נעסוק במונחים כמו "פופוליזם", "תורת התלות", המדינה "הביורוקרטית אוטוריטרית" ו"דמוקרטיה מותנת", וננסה לעמוד על המודל החדש של "פופוליזם-נאו ליבראלי" המאפיין מדינות כמו ארגנטינה ופרו. השיעורים הראשונים יעסקו במבוא לתרבות הפוליטית הלטינו-אמריקאית תוך התמקדות במדינות החשובות ביותר. במחצית השנייה של הקורס נעסוק בבעיות הפוליטיות היותר ספציפיות לתקופה הנוכחית. נתמקד בקשר בין מעבר לדמוקרטיה וסוגית הפרת זכויות האדם, ירושה של המשטרים הצבאיים.

שחקנים רציונאליים בפוליטיקה: תורת ההחלטות ויישומה בניתוח החלטות
לקורס שלוש מטרות עיקריות:
1. להעניק לתלמידים ידע והבנה במרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא מופיע בתורת ההחלטות הפורמליות, ולהקנות מהימנות ביישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר ניסיונות בספרות הן ליישם והן לבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח בזירה הפוליטית, תוך כדי פנייה תשומת-לב לליקויים אשר אפיינו חלק מניסיונות אלה.
3. ניסיון להצביע על דרכים ליישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטות פוליטיות, הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות.

במהלך הקורס ינותחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי יישום אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

תואר שני

יועצים: פרופ' יואב פלד - סמסטר א'
ד"ר אמל ג'מאל - סמסטר ב'

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע וכלי ניתוח וחשיבה מתקדמים בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. דגש מיוחד יושם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים. כמו-כן ייחשפו התלמידים לנושאים אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:

1. ללא עבודת גמר.
2. עם עבודת גמר (תכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

תנאי קבלה

למסלול ללא עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם:
תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 82 לפחות.

למסלול עם עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם:
תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 85 לפחות.

תלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע-המדינה, חייבים בלימודי השלמה מתואר ראשון כמפורט בהמשך.

דרישות מעבר ממסלול ללא עבודת גמר למסלול עם עבודת גמר

ממוצע של 85 לפחות בלימודים בתום השנה הראשונה בחוג, בקורסים:
שיטות מחקר למתקדמים במסלול עם עבודת גמר
גישות ותאוריות במדע המדינה במסלול עם עבודת גמר
קורס חובה בתחום ההתמחות
1 סמינר סמסטריאלי
1 סדנה סמסטריאלית

לימודי השלמה

במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמוד 5 מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':

- כלכלה פוליטית - ש+ת	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת	3	ש"ס
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת	3	ש"ס
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת	3	ש"ס
- מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית - ש+ת	4	ש"ס
- שיטות מחקר - ש+ת	4	ש"ס

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.

שימו לב: תלמידים שחסר להם קורס אחד בלבד מלימודי ההשלמה יוכלו ללמוד במקביל 2 קורסי בחירה מלימודי התואר השני.
תלמידים שחסרים להם 2 קורסים מלימודי ההשלמה יוכלו ללמוד במקביל קורס בחירה אחד מלימודי התואר השני.
תלמידים שחסרים להם 3 קורסים ומעלה אינם רשאים ללמוד קורסים מלימודי תואר שני.

תלמידים שיתקבלו ללימודי השלמה במסלול **ללא עבודת גמר** חייבים להשיג ממוצע של 75 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. במסלול **עם עבודת גמר** התלמידים חייבים להשיג ממוצע של 80 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. (פרט למתקבלים עפ"י "נוהל קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון ממוסד אחר ללימודי תואר מוסמך באוניברסיטת ת"א" - ראה נוהלים אוניברסיטאיים בדפים הצהובים.)

תחומי לימוד

א. מחשבה מדינית
ב. פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית
ג. משפט, חברה ופוליטיקה
ד. תקשורת פוליטית
ה. מנהל ומדיניות ציבורית
ו. יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
ז. מתודולוגיה וכלכלה פוליטית

משך הלימודים

תלמידי שני המסלולים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה הרביעית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה הרביעית ייעשה במקרים חריגים בלבד בסמכות ראש הח. והיועץ לתואר שני.
אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה הפקולטטית ומחייב המלצה מנומקת של היועץ.

תכניות לימודים

א. **תכנית ללא עבודת גמר**
מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ובמכללות, לציידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה כבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 45 שעות. על התלמידים לעמוד בבחינת גמר בתחום התמחותם.

קורסי חובה		
שיטות מחקר במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותאוריות במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
קורסי בחירה		
7 סדנאות/קורסי בחירה	21	ש"ס
3 סמינרים סמסטריאליים	9	ש"ס
1 סמינר שנתי (מומלץ בתחום הלימוד)	6	ש"ס
בחינת גמר	חייב	
סה"כ לתואר במסלול ללא עבודת גמר	45	ש"ס

תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

חובה על התלמידים לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיהם לתואר שני בחוג את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- גישות ותאוריות במסלול ללא עבודת גמר

זאת בממוצע של 80 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

בחינת הגמר

הבחינה תהיה בתחום הלימוד של התלמיד.
התלמידים חייבים לגשת לבחינת הגמר בסמסטר האחרון ללימודיהם.
לרשות התלמידים יעמדו שני מועדים (מועד אחד בסמסטר א' ומועד נוסף בסמסטר ב'). ציון המעבר יהיה 75 לפחות. התלמידים יהיו רשאים לגשת לבחינה פעמיים בלבד.
מידי סמסטר, כחודש לפני הבחינה, תופץ רשימה ביבליוגרפית של ספרים ומאמרים בכל אחד מתחומי הלימוד. תלמידים ילמדו לקראת הבחינה את כל המאמרים והספרים בתחום הלימוד בו הם מבקשים להיבחן. בבחינה יתבקשו התלמידים לענות על 2 מתוך 3 שאלות בתחום הלימוד בו למדו.
ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

ב. **תכנית עם עבודת גמר**

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי ולהוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה. הלימודים כוללים 37 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. למוסמכים שסיימו את לימודיהם בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להירשם כמועמדים ללימודי תואר שלישי בחוג.

קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.[1] (לא ישוקלל בציון הגמר)	3	ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר[2]	4	ש"ס
סדנח מתודולוגית	3	ש"ס
קורסי בחירה		
3 סמינרים סמסטריאלים	9	ש"ס
2 סדנאות/קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר שנתי	6	ש"ס
עבודת גמר	חייב	
סה"כ לתואר במסלול עם עבודת גמר	**37**	**ש"ס**

[1] פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתתקיים ב-26.10.01 בשעה 9.00. תלמידים שיקבלו פטור על-סמך בחינה זו, חייבים בסדנה/סמינר נוסף בתיקף של 3 ש"ס שישוקלל בציון הגמר.

[2] תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר" במקביל או אחרי שלמדו את הקורס "סטטיסטיקה למ.א.".

תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול עם עבודת גמר
חובה על התלמידים לסיים תוך ארבעה סמסטרים מיום התחלת לימודיהם לתואר שני בחוג את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותאוריות במדע המדינה לתלמידי המסלול
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סטטיסטיקה למ.א.
- סמינר/סדנה סמסטריאלית

זאת בממוצע של 80 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני וועדת החוג.

סדנה מתודולוגית
כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנה שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
דרישות מוקדמות לסדנה המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים סמסטריאלים ותאום נושא לכתיבת עבודת תזה עם מנחה.

עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול חייבים בכתיבת עבודת גמר בהנחיית אחד מחברי הסגל הבכיר בחוג. תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג או שיהיה עליו לעבור למסלול ללא עבודת גמר. ציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

לתלמידי שתי התכניות

קורס חובה בתחום הלימוד
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה** ילמדו את הקורס: **המערכת הבינלאומית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **מנהל ומדיניות ציבורית** ילמדו את הקורס: **מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **משפט, חברה ופוליטיקה** ילמדו את הקורס: **סוגיות במשפט ובמדעי החברה.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **תקשורת פוליטית** ילמדו את הקורס: **תקשורת פוליטית.**
תלמידים שתחומי הלימוד שלהם **מחשבת מדינית; פוליטיקת ישראלית ופוליטיקה השוואתית; מתודולוגיה וכלכלה פוליטית** ילמדו את הקורס: **הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה.**

קורסי בחירה

סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תוגשנה עבודות סמינריוניות בתאום עם המרצה.
סדנה/ קורס בחירה - במסגרת זו יחוייבו התלמידים ברפרט בע"פ ו/או ברפרט בכתב ו/או בבחינה, בהתאם להחלטת המרצה.
עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.
עבודה סמינריונית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

סמינרים שנתיים
הסמינרים השנתיים מאפשרים לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

שימו לב: לתלמידים מוצעים מספר סדנאות/קורסי בחירה וסמינרים מחוגים אחרים באוניברסיטה, אולם כל הסמינרים המחייבים עבודות סמינריוניות חייבים להילקח מתוך החוג.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד מיוחד בגין סיבה אחרת יהיה כפוף לאישור היועץ ופנייה לוועדת הוראה ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

שימו לב

תלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"ב ולא למדו סמינר מחלקתי ילמדו במקומו קורס בחירה שישוקלל בציון הגמר.

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר

תלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"ב: ילמדו לפחות 3 סמינרים סמסטריאלים. סמינרים סמסטריאלים נוספים יוכלו להחליף בסדנאות.
במסגרת הסמינרים השנתיים ידרשו התלמידים ללמד סמינר שנתי אחד, את השני יהיו רשאים להחליף ב-2 סדנאות/קורסי בחירה.

תלמידי שני המסלולים חייבים להשלים את מכסת השעות כפי שהתפרסמה בידיעון בשנה בה החלו את לימודיהם בחוג.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר		אופן לימוד בלי עבודת גמר	
חובה				
קורס בתחום הלימוד	3	ש"ס	3	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3	ש"ס	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.[1]	3	ש"ס		--
שיטות מחקר למתקדמים	4	ש"ס	3	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס		--
בחירה				
סמינרים שנתיים	1	(6 ש"ס)	1	(6 ש"ס)
סדנאות סמסטריאליות	2	(6 ש"ס)	7	(21 ש"ס)
סמינרים סמסטריאלים	3	(9 ש"ס)	3	(9 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב		חייב	
עבודת גמר	חייב		לא חייב	
	37 ש"ס		45 ש"ס	

משקל הקורסים החל משנת הלימודים תשס"ב

משקלו של כל אחד מקורסי החובה	1.5	נקודות
משקלו של כל קורס בחירה/סדנה	1	נקודה
משקלו של כל סמינר סמסטריאלי	1.5	נקודות
משקלו של כל סמינר שנתי	2	נקודות

[1] הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. לא ישוקלל בציון הגמר.

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **ללא עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר

90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **עם עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. הגיש עבודת גמר והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר

60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

משפט, חברה ופוליטיקה

תכנית העשרה משותפת: החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים,
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
מרכז התכנית: ד"ר גד ברזילי

תיאור התכנית

בשנים האחרונות חל גידול מרשים בחיקף ועומק המחקר האקדמי ובעניין הציבורי בהשלכות הפוליטיות, החברתיות והתרבותיות של המשפט. התפתחויות אלו באות לידי ביטוי בעניין הגובר במעמדו של בית המשפט העליון בישראל, במקורותיהם התרבותיים-משפטיים-פוליטיים של פסיקות ודברי תקיקה, ובתוצאות החברתיות ובמשמעויות הנורמטיביות של הכרעות משפטיות ושל חוקי היסוד החדשים.

החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. התכנית מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. תלמידי התכנית יכוונו להתמודד מחקרית עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תאורטיים ומתודולוגיים, הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים, שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר, שתעסוקנה בסוגיות כגון: התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטורית של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, ניתוח טכסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה, משפט ורב-תרבותיות, ממשל ומשפט, פנדמנטליזם, קיצוניות פוליטית ושלטון החוק, וזכויות חוקתיות בהקשרן הפוליטי והחברתי.

על פי התכנית, ילמדו תלמידי מדע המדינה לימודי העשרה במסגרת הפקולטה למשפטים שיכללו קורסי יסוד, מספר קורסי בחירה וסמינרים לתואר השני, הרלוונטים לתחומי העיסוק של התכנית. כל תלמידי התכנית ישתתפו בקורס ליבה משותף, שיהיה הקורס המרכזי של התכנית, ויועבר במשותף על ידי מורים מן החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

התכנית משפט, חברה ופוליטיקה מיועדת לבעלי תואר ראשון במדעי החברה או במשפטים, שהם בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אוריינטציה מחקרית, המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. תלמידים מצטיינים מתוגים אחרים יתקבלו לתכנית בכפוף ללימודי השלמה. כל אחד מתלמידי התכנית יזכה לייעוץ אישי צמוד על ידי אחד ממורי התכנית.

במסגרת התכנית ילמדו התלמידים את הקורסים הבאים:

קורסי חובה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה (קורס חובה בתחום הלימוד)	6	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר	4	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

סמינרים	12	ש"ס
קורסים/סמינרים לתואר שני בפקולטה למשפטים	7	ש"ס
עבודת גמר	חייב	
סה"כ	38	ש"ס

תלמידי תואר שני בפקולטה למשפטים המשתתפים בתכנית יחוייבו בשני קורסים:
התנהגות פוליטית בישראל
ופוליטיקה השוואתית.

להלן רשימת הקורסים המוצעים לתלמידי התכנית

קורסי חובה בתחום

סוגיות במשפט ובמדעי החברה - 6 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי; ד"ר ל. בילסקי, פרופ' ל. שלף, ד"ר ש. לביא, ד"ר ר. שמיר, ד"ר א. גרוס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

פוליטיקה ושחיתות שלטונית: השלטון ושלטון החוק - ד"ר ג. ברזילי
זכויות טריטוריאליות - ד"ר ת. מייזלס
הפילוסופיה של הזמן - ד"ר א. חוברס
רפורמות במנהל - פרופ' ד. נחמיאס
סדנה במחשבה מדינית א' וב' - ד"ר מ. קוצ'ין
יישוב סכסוכים בינלאומיים - פרופ' א. קליימן
רטוריקה - ד"ר מ. קוצ'ין
הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר א. חוברס
גלובליזציה וחברה בישראל - ד"ר ג. ברזילי
אתניות ולאומיות במדינות רב-תרבותיות - מלחמת גוג ומגוג או דו-קיום - פרופ' מ. תמרקין
וד"ר ר. ואגו

תקשורת פוליטית

מרכז: ד"ר אמל ג'מאל

הלימודים חבינתחומיים בפוליטיקה ותקשורת נוגעים בעיסוקיהם של אנשי המדיה - עיתונות, רדיו, טלוויזיה וקולנוע - אל מול שאלות של אתיקה ומחשבה מדינית, קבוצות לחץ, פוליטיקאים, תנועות לאומיות, מוסדות שלטון בישראל, והמערכת הבינלאומית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: תקשורת פוליטית - ד"ר ת. נוה.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

דעת קהל תאוריה ומדידה - פרופ' מ. שמיר
מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע - ד"ר י. כץ
ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה - פרופ' ח. הרצוג וד. ויצטום
כתוב בעיתון: תקשורת ואידאולוגיה - פרופ' ט. ריינהרט
ניהול קמפיין פוליטי - ד"ר י. כץ
דיפלומטיה, תקשורת בינלאומית ומדינאות - פרופ' א. בן צבי וא. נתרי
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלסטינית - ד"ר א. ג'מאל
קולנוע ופוליטיקה - ד"ר ש. פלג
תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים - פרופ' ש. ג. שוהם
תקשורת, שיח ופוליטיקה - ד"ר א. ג'מאל
תקשורת בינלאומית - ד"ר ח. נוה
אתניות בישראל: "עדתיות" בראי תתקשורת - ג. לוי
הכלכלה הפוליטית של תקשורת המונים - ג. דורון
סדנה בשיווק פוליטי בינלאומי - א. מינץ
רטוריקה - ד"ר מ. קוצ'ין
תקשורת המונים ודעת קהל - פרופ' צ'. סלמון

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית

מרכז: פרופ' יואב פלד

התחום של פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית עוסק בנושאי הליבה של מחקר המדינה המודרנית. ריבונות, חוק, גבולות, משטר, תרבות פוליטית, תנועות חברתיות, זהות, תפקודי הביורוקרטיה והצבא ייבחנו במבט משווה ומתוך התבוננות רחבה בשינויים הבינלאומיים בעשורים האחרונים. דגש מיוחד יושם על המציאות הישראלית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס *חובה בתחום: הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה* - ד"ר א. חוברס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

פוליטיקה ושחיתות שלטונית: השלטון ושלטון החוק - ד"ר ג. ברזילי
דעת קהל: תאוריה ומדידה - פרופ' מ. שמיר
הפוליטיקה של האמנות במשטרים טוטליטריים - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני - ד"ר ת. לרנטל
סוגיות במשפט ובמדעי החברה - ד"ר ג. ברזילי, ד"ר א. גרוס, ד"ר ר. שמיר וד"ר ל. בילסקי, פרופ' ל. שלף, ד"ר ש. לביא
תקשורת, שיח ופוליטיקה - ד"ר א. גימאל
סדנה במחשבה מדינית - (תתקיימנה הרצאות בנושא) - ד"ר מ. קוצ'ין
אתגרי המדינה הלאומית - פרופ' י. שיין
אתניות בישראל: "עדתיות" בראי התקשורת - ג. לוי
גלובליזציה וחברה בישראל - ג. ברזילי
פוליטיקה יהודית בינלאומית - פרופ' י. שיין
זכויות טריטוריאליות - ד"ר ת. מייזלס
חברות ממשלתיות בישראל - ד"ר ד. קורן
החברה הישראלית - פרופ' מ. סמיונוב וד"ר ת. לרנטל
אתניות ולאומיות במדינות רב-תרבותיות, מלחמת גוג ומגוג או דו-קיום - פרופ' מ. תמרקין וד"ר ר. נאגו

מחשבה מדינית

מרכז: ד"ר מייקל קוצ'ין

לתכנית ללימודים מתקדמים במחשבה מדינית שתי מטרות מרכזיות: ראשית, העמקת הידע של התלמידים במגוון נושאים של פילוסופיה פוליטית כללית, כגון: דילמות של זהות בחברת רב-תרבותית, יחסי מיגדר בחגות הפוליטית של המערב, והזיקה בין אידיאולוגיות ותאוריות פוליטיות לבין יצירה תרבותית בתחומי האומנות והספרות. שנית, בחינה בכלים פילוסופיים-פוליטיים של סוגיות הקשורות בדמוקרטיה ובפוליטיקה בישראל, התנועה הלאומית הציונית והפלשתינאית, הניסיון היהודי בהיסטוריה, ועוד. מטרת התכנית היא להעמיד תלמידים בעלי ידע מקיף ומעמיק במחשבה מדינית כללית, אשר יהיו מסוגלים לתרגם ידע זה באופן יצירתי לניתוח הוויתם הפרטיקולרית.

תכנית הלימודים

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

קורס חובה בתחום

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר א. חוברס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

סדנה במחשבה מדינית א' - ד"ר מ. קוצ'ין
סדנה במחשבה מדינית ב' - ד"ר מ. קוצ'ין
הפוליטיקה של האומנות במשטרים טוטליטריים - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
הפילוסופיה של הזמן - ד"ר א. חוברס
רטוריקה - ד"ר מ. קוצ'ין
זכויות טריטוריאליות - ד"ר ת. מייזלס
תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלשתינאית - ד"ר א. ג'מאל
מבוא לתאוריה חברתית מודרנית - ד"ר מ. צוקרמן
ציוני דרך בתולדות המדעים - היבטים תרבותיים: תיאולוגיה פוליטית - פרופ' ר. פלדחי, ד"ר ת. יורן
הניהול הפוליטי של התיים - פרופ' ע. אופיר
ולטר בנימין: על מושג ההיסטוריה - פרופ' י. מאלי
ניטשה - מעבר לטוב ולרוע - ד"ר ר. סיגד
סוציאל-דמוקרטיה חדשה - פרופ' י. תמיר

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מרכז: פרופ' אברהם בן-צבי

הלימודים המתקדמים בתחום היחסים הבינלאומיים מיועדים לפתח בסטודנטים חשיבה ביקורתית, להקנות להם מיומנות מחקרית בסיסית, ולשפר את חבנת התהליכים הבינלאומיים ברמה תאורטית גבוהה. הלימודים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בתחומים ספציפיים של תאוריה ומעשה, כגון: גישות מערכתיות ללמוד היחסים הבינלאומיים, קבלת החלטות, דיפלומטיה ותקשורת, מו"מ בינלאומי, פרקים היסטוריים בהתפתחות היחסים הבינלאומיים, ומערכת יחסי החוץ והביטחון של ישראל.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: המערכת הבינלאומית - פרופ' י. עברון

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון - פרופ' א. מינץ
המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו - פרופ' נ. אורן
משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים הבינלאומיים - פרופ' ז. מעוז
תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית - פרופ' ע. גת
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
דיפלומטיה, תקשורת בינלאומית ומדינאות - פרופ' א. בן-צבי וא. נהדי
גישות חדשות לביטחון הבינלאומי - ד"ר א. ווינטחל
תקשורת בינלאומית - ד"ר ת. נוח
סוגיות בהרתעה קונבנציונאלית - פרופ' א. בן צבי
יישוב סכסוכים בינלאומיים - א. קליימן
סוגיות בדיפלומטיה מודרנית - א. קליימן
הפוליטיקה של הכסף ושל משטרים מוניטריים בינלאומיים - ד"ר ט. שדח
סדנה בשיווק פוליטי בינלאומי - פרופ' א. מינץ
כלכלה פוליטית של הביטחון הלאומי - פרופ' א. מינץ
סוגיות בלימודים אסטרטגיים - ד"ר ג. מרום
משא ומתן היפותטי לשלום בין ישראל וסעודיה - פרופ' א. אלון
פוליטיקה יהודית בינלאומית - פרופ' י. שיין
קבלת החלטות ממוחשבת בנושאי ביטחון - פרופ' א. מינץ
הדיפלומטיה של מלחמת העולם השנייה - פרופ' נ. אורן
תפוצה גרעינית במזרח התיכון: סוגיות נבחרות - פרופ' י. עברון

מתוך הרשימה שלהלן, יוכלו תלמידי המסלול עם עבודת גמר ללמוד קורס אחד ותלמידי המסלול ללא עבודת גמר 2 קורסים:
תורכיה - פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ - ד"ר א. ליאל
החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני - ד"ר ת. לרנטל
מדיניות החוץ והביטחון של סין - פרופ' א. יופה
סיוע בתכניות פיתוח באפריקה - הצלחות וכשלונות - פרופ' א. דאב
העידן הגרעיני - ד"ר ר. פדהצור

מומלץ לתלמידי התחום להשתתף בפורום הבינלאומי, בראשותו של פרופ' אהרון קליימן, הפורום מארח שגרירים של מדינות העולם. הפורום יתכנס בימי רביעי בשעה 17.00.
תאריכים, שמות השגרירים שיתארחו במסגרת הפורום ונושאי ההרצאות יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית

מרכז: פרופ׳ גדעון דורון

תחום זה עוסק בהבנת ארגונים מבניים של המנהל הציבורי: תהליך קביעת מדיניות ציבורית; מודלים של קבלת החלטות במקשרים פוליטיים, חברתיים וארגוניים; היחסים בין מדיניות הממשלה והשלטון המקומי בנושאים של כספים, חינוך, תקציב ותכנון; הפרטה; קבוצות אינטרס; פוליטיקה ומדיניות אורבנית; רפורמות מנהליות ואופנות מיהול בסקטור הציבורי; מדיניות בריאות ועוד.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית - פרופ׳ ד. נחמיאס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

רפורמות במנהל - פרופ׳ ד. נחמיאס
גישות ניהול מודרניות - פרופ׳ ב. מבורך
חברות ממשלתיות בישראל - ד״ר ד. קורן
התקציב במגזר הציבורי - ד״ר ת. אופק
הפוליטיקה של הכסף ושל משטרים מוניטריים בינלאומיים - ד״ר ט. שדה
הכלכלה הפוליטית של תקשורת המונים - פרופ׳ ג. דורון
סדנה בשיווק פוליטי בינלאומי - פרופ׳ א. מינץ
גישות ניהול בשירות הציבורי - ד״ר ת. אופק
החברה הישראלית - פרופ׳ מ. סמיונוב וד״ר ת. לרנטל

תואר שלישי

יועצת: פרופ' מיכל שמיר

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה, המחקר והביצוע.

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
למסלול הרגיל רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה החוגית.

למסלול הישיר רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:
א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.
הוועדה החוגית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם. אם הוועדה תאשר את הצעת המחקר היא תמליץ בפני הוועדה הפקולטטית על קבלת התלמיד לשלב א'.

תלמידים אשר סיימו תואר שני במדע המדינה באוניברסיטאות מוכרות בארץ ובעולם יהיו פטורים מקורסי השלמה ובחינת כשירות.

לימודי השלמה

תלמידים שאין להם תואר שני במדע-המדינה יחוייבו בלימודי השלמה ובבחינת כשירות כמפורט להלן.

מועמדים אשר סיימו תואר ראשון במדע המדינה ותואר שני בחוג שאינו מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות ותאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית, או קורס אחר שייקבע ע"י הוועדה.

מועמדים אשר סיימו לימודי תואר ראשון ושני בחוגים שאינם מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות ותאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית.
- קורס נוסף שייקבע ע"י הוועדה.

מתואר ראשון
- פוליטיקה ומשטר בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה חייב להיות 80 לפחות ועל התלמיד להשלימם תוך 3 סמסטרים מיום קבלתו כמועמד לתלמיד.

בחינת כשירות שתכלול רשימת ספרים ומאמרים בשלושה מתוך ארבעה תחומים:
- התנהגות פוליטית ומדיניות
- יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- פוליטיקה ישראלית והשוואתית
- מחשבה מדינית.

הבחינה תתקיים פעמיים בשנה. הבחינה תהיה בחינת בית עם חומר פתוח ותימשך 24 שעות. הציון בבחינה יהיה 'עובר', 'לא עובר'.

מוסמכים בלימודי ביטחון אשר עמדו בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות בתחום אחד בלבד (שאינו יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה).
תלמידים שלא למדו מדע המדינה בתואר ראשון ישלימו את הקורסים הבאים:
- פוליטיקה ומשטר בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.

מוסמכי תכנית למדיניות ציבורית אשר עמדו בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות מתוך התחומים המצויינים לעיל.
מועמדים בוגרי התכנית, שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה יתבקשו להשלים את הקורסים הנדרשים מתלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה.
הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הרגיל

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:

א. להשתתף ב-8 ש"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד.
ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה הפקולטטית בהמלצת הוועדה החוגית.
ד. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של שני קוראים לפחות. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית. בעקבות המלצת הוועדה הפקולטטית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.
ה. סדנה לדוקטורנטים - על כל תלמידי הדוקטורט בחוג להשתתף מידי שנה בסדנה לדוקטורנטים. בסדנה זו יציגו תלמידי הדוקטורט את מחקרם בפני חברי הסגל וחבריהם ללימודים בחוג.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני במסלול "עם עבודות גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השנייה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את הישגיהם וכשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס כנדרש ממועמדים במסלול הרגיל (ראה לעיל פירוט).

ד. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ה. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת כשירות, כמפורט לעיל.

ו. לאחר שיעמדו בבחינת הכשירות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית ובהמלצת הוועדה החוגית.

ז. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של שני קוראים לפחות. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית. בעקבות המלצת הוועדה הפקולטטית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

ח. סדנה לדוקטורנטים - על כל תלמידי הדוקטורט בחוג להשתתף מידי שנה בסדנה לדוקטורנטים. בסדנה זו יציגו תלמידי הדוקטורט את מחקרם בפני חברי הסגל וחבריהם ללימודים בחוג.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים יגישו ליועץ, אחת לשנה, דו"ח התקדמות חתום שיאושר ע"י המנחה. הדוחות יועברו לוועדה הפקולטטית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה הפקולטטית ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה הפקולטטית אחרת, והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה והוועדה הפקולטטית לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה.
תלמידים המעוניינים להגיש את העבודה בשפה האנגלית חייבים לקבל את אישור הוועדה הפקולטטית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהיקפה.

תיאור הקורסים

סמסטר א'

קורסי חובה

גישות ותאוריות במדע-המדינה
בחינה ביקורתית של הגישות המתקריות העיקריות העוסקות בשאלת יחסי חברה ומדינה בעידן התעשייתי ושל האופנים בהם מיושמות גישות אלו בניתוח תופעות פוליטיות ממשיות בעולם הראשון, השני והשלישי.

סטטיסטיקה למ.א.
במסגרת הקורס ילמדו הנושאים הבאים:

1. סטטיסטיקה תאורית - אוכלוסייה, סולמות מדידה, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, הצגות גרפיות.
2. מושגי יסוד בהסתברות - מרחב מדגם ומאורעות, משתנים מקריים. הסתברות מותנית ואי תלות בין מ"מ, קומבינטוריקה בסיסית, סדרות של אפשרויות, נוסחת ההסתברות השלמה ונוסחת בייס.
3. התפלגויות - התפלגות הבינומית, משפט הגבול המרכזי, התפלגות הנורמלית, ציוני תקן, שימוש בלוח ההתפלגות הנורמלית הסטנדרטית לחישוב הסתברויות.
4. הסקה סטטיסטית - ניסוח השערות, בדיקת מובהקות (p value), טעויות I ו- II, אמידה נקודתית ורווחי סמך.
5. בדיקת השערות - לגבי ממוצע והפרש הממוצעים ע"י מדגם אחד, שני מדגמים בת"ל, או מדגמים מזווגים (כנ"ל לגבי פרופורציות), במדגמים גדולים וקטנים וכאשר השונויות ידועות ואינן ידועות - מבחני Z, ו- t.
6. קשר בין משתנים - מתאם ורגרסיה לינארית פשוטה למשתנה מסביר יחיד.
7. ניתוח שונות - פרוק השונות למקורותיה השונים עפ"י מודל נתו"ש חד-כיווני פשוט והסקה סטטיסטית ע"י במבחן F.
8. מבחנים לא פרמטרים - בדיקת תלות בין משתנים נומינליים ע"י מבחן חי בריבוע ומבחנים אחרים.
9. SPSS for Windows - שימושים בסיסיים בתוכנה לצורך ביצוע העיבודים הסטטיסטיים שנלמדו, כולל מניפולציה של הנתונים, הפקת תרשימים שונים וניתוח הפלטים.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

תקשורת פוליטית
הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו תאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יובהר מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, וייבדק מקומה של התקשורת ככלי מתווך ברמות פורמליות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת ישימותם של תאוריות ודגמים אלה לחיים פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, ניתוחים והשוואות. יינתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לסוגיה במדינת ישראל, ויוחד מקום לתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

קורס שנתי

סוגיות במשפט ובמדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (6 שעות סמסטריאליות). מטרת הקורס להקנות לתלמידים שליטה בגישות תאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנת הלימודים תשס"א יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו על ידי מורים שונים של התכנית. בנוסף לכך, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.
מורי הקורס: ד"ר גד ברזילי, ד"ר ליאורה בילסקי, ד"ר שי לביא, ד"ר איל גרוס, ד"ר רונן שמיר, פרופ' ליאון שלף.

סמינרים

דיפלומטיה, תקשורת בינלאומית ומדינאות
הסדנה תעסוק בסוגיות נבחרות במימשק שבין דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת, ותתמקד בפונקציות שממלאת התקשורת במערכת הבינלאומית בת-זמננו. בין הסוגיות שייבחנו: השפעת התקשורת על עיתוים וכיוונם של אירועים פוליטיים, התקשורת כיוצרת ומשווקת אירועים פוליטיים, ומקומן של מניפולציות תקשורתיות בסדר היום של הפוליטיקה הבינלאומית.

פוליטיקה ושחיתות שלטונית: השלטון ושלטון החוק
סמינר זה יוקדש ללימוד והבנת המקורות, המאפיינים וההשלכות של שחיתות שלטונית ועבריינות אידיאולוגית במשטרים פוליטיים בכלל, בדמוקרטיות מודרניות ובישראל. בפני הסמינר יוצגו ניתוחים תרבותיים, חברתיים, מוסדיים, פוליטיים, ומשפטיים של התופעות האמורות תוך ניתוח סוגיות נבחרות בישראל והשוואתם למדינות אחרות. בין שאר הסוגיות נדון בשחיתויות כספיות, מינויים פוליטיים, שחיתויות ביטחוניות, שחיתויות מנהלתיות, שחיתויות פוליטיות, ועבריינות אידיאולוגית. אחר כך נעסוק במנגנוני פיקוח למיניהם, כגון: ביקורת המדינה, תביעה כללית ויועמ"ש, בתי המשפט, בתי מחוקקים, והבעייתיות הכרוכה בטיפול בשחיתות שלטונית. אחר כך נדון במודלים של מבנים חברתיים ומשטרים פוליטיים המיועדים להקל על הבעייתיות של שחיתות שלטונית.

הפילוסופיה של הזמן
מטרת הקורס לבחון את מקומן של תפיסות זמן בעיצוב המחשבה הפוליטית במודרניות. מתוך זווית זו יבחנו כתבים רלוונטיים של מחברים כגון: קנט, הגל, מרכס, פרויד, קפקא, בנימין, ארנדט ואחרים. בין השאר נדון בחשיבות הפוליטית של המעבר מתפיסות לינאריות ודיאלקטיות של זמן לתפיסות מעגליות, ונבחן כיצד השפיע מעבר זה על עיצובן של זהויות קולקטיביות.

רפורמות במנהל הציבורי
הסמינר יעמוד על נושאים מרכזיים: עיצוב, יישום והערכה של מדיניות ציבורית והקשרים שבין מדיניות וביזרוקרטיה. כל סטודנט יפתח בתיאום עם המרצה עבודת מחקר.

דעת קהל תאוריה ומדידה
הסמינר יעסוק במושג "דעת קהל", בתאוריות של דעת קהל ובשיטות מדידה מקובלות יותר ומקובלות פחות של דעת קהל.
בחלק התאורטי נתמקד בתהליכי שינוי של דעת קהל, בקשר בין דעת קהל ופוליטיקה, ודעת קהל ותקשורת.
בחלק המתודולוגי נרחיב בנושא סקרים, אך נעסוק גם בשיטות אחרות כמו ראיונות עומק וניתוח תוכן לחקר דעת קהל.
החלק האמפירי יתמקד בדעת קהל בישראל. במסגרת הסמינר יעסקו התלמידים במחקר אמפירי בתחום דעת הקהל, שיוצג וידון בכיתה, ויוגש בסוף הסמסטר כעבודה סמינריונית.

סדנאות

סדנה במחשבה מדינית א'

הרצאות אורח של חוקרים ידועים בתחומים של פילוסופיה פוליטית ובתולדות המחשבה המדינית. בין הנושאים שהוצגו בעבר: ארנדט על משפט אייכמן, מחשבה פשיסטית, מחשבה ביקורתית של העולם השלישי, ואפשרויות רפובליקניות בימינו.

הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודת מחקר ולהציג את עיקריה בפני משתתפי הסמינר.

הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. תלמידי תואר ראשון רשאים להירשם לסמינר רק באישור המרצה.

ניתן ללמוד את חלק א' בלבד, את חלק ב' בלבד ואת שני החלקים שבכל אחד מהם חייב התלמיד בכתיבת עבודה.

יישוב סכסוכים בינלאומיים

ההכרזות על קץ המלחמה הקרה ופתיחת הסדר העולמי החדש כאילו מתחברות יחד כדי להעלות מחדש את השאלה העיונית-מעשית: איך מסתיימות מלחמות?

אנו נאמץ את העיקרון המרכזי בתורת היחסים הבינלאומיים במאה הזאת, שמן החובה "ליישב סכסוכים בדרכי שלום". זאת, כדי לבחון את ה"תפריט" המגוון של אמצעים שונים אשר עומדים לרשות מדינות עוינות כמו גם דיפלומטים, שליחים מיוחדים, מתווכים ושאר עושי השלום מול קונפליקטים הקיימים בפועל, כולל הסכסוך הישראלי-ערבי במתכונתו הנוכחית.

תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית

מבוא לתולדות המחשבה האסטרטגית מאז המאה ה-18 וקלאוזביץ ועד ימינו, תוך עמידה על רקעה המחשבתי וההסטורי הרחב.

מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע

הקורס עוסק במאפיינים הטכנולוגיים, הפוליטיים והתרבותיים של מהפיכת התקשורת בישראל ובעולם. במהלך הקורס תסקר ההשפעה הטכנולוגית של אמצעי התקשורת האלקטרוניים וינותח הקשר בין תקשורת ופוליטיקה בעידן של אמצעי תקשורת חדשים ותקשורת חוצת גבולות שעוקפת את יכולת הפיקוח של ממשלים פוליטיים. בהמשך הקורס יבחנו יחסי הגומלין בין התקשורת והחברה, המעצבות אחת את רעותה באמצעות התרבות. הקורס יהיה השוואתי, ויסקור את מדיניות התקשורת במסגרת היבטים מקומיים וגלובליים של מהפכת התקשורת.

גישות ניהול מודרנית

מטרתו העיקרית של הסמינר לפתח בקרב הסטודנטים בחוג, המעוניינים להתמחות בתחום המנהל הציבורי, מודעות למושאים כגון: תכנון אסטרטגי לסקטור הציבורי, ניתוח סביבתי, סביבה חיצונית ופנימית, ארגון וולנטרי ודטרמיניסטי, ייזום אסטרטגי, יישום אסטרטגי, הערכה ובקרה.

מטרה נוספת היא לחשוף את הסטודנטים לגישות ניהול מתקדמות, דוגמת: RE, HIO, NEM, JIT, TOC, CPR, QFD, TQM, Z, MBO.

קולנוע ופוליטיקה

קולנוע, האומנות השביעית, הפך לאחד ממאפייני התרבות, הלמידה והפנאי הבולטים ביותר של המאה העשרים. להבדיל מתידושים אחרים של המאה, זחו גם אחד מהנגישים והזולים שבהם ועל כן, מאמצעי התקשורת והבידור הפופולאריים והאהובים מכולם. פוליטיקה היא אמנות חלוקת המשאבים. היא מהווה מנגנון חלוקה של מי יקבל מה, למה ומתי. מכאן שפוליטיקה קיימת בכל מכלול אנושי אשר בו הדרישה עולה על המצאי. פוליטיקה מבוססת על עוצמה, שליטה, סמכות ותקשורת בין אנשים: נושאים אידיאליים לסרטים. מכאן שהמפגש בין קולנוע לפוליטיקה הופך מרגש ומפרה. כשני מדיומים לתקשורת, ההולכים ומשתבחים בעזרת רטוריקה תריפה, הופעה מושכת וריתוק קהל, הקולנוע הפוליטי מהווה צומת מאלפת להכרת תחומי הפוליטיקה מבעד לאומנות הצלולואיד.

תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי
הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הביטחוני ("מדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", ועוד) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.
הקורס מנתח את התאוריות המרכזיות בתחום (לאסוול, האנטינגטון, פרלמוטר ואחרים) ובוחן לאורן את המקרה הישראלי.
נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעת האינתיפאדה על חישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.
כמו כן, נבחן את מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בתקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים. וננתח את חדילמה של כלי התקשורת הישראלים בנושא זה.
הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הביטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הביטחון הישראלית.
הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית.
ובמיוחד נושא הצנזורה והשלכות "הסכם ועדת העורכים" על עבודתם של הכתבים הצבאיים.
כמו כן, נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי ביטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

קבלת החלטות במדיניות חוץ

1. תאוריות ומודלים של קבלת החלטות:
Expected utility, cybernetics, prospect theory, poliheuristic theory, iterative game theory.
2. יישומן לניתוח החלטות במדיניות חוץ.
3. שיטות אנליטיות לניתוח קבלת החלטות: Process tracing, simulation, experimentation
שימוש בתוכנת Decision Board.

תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלשתינאית
הסדנה תעסוק בקשר שבין תקשורת ופוליטיקה. לאור תהליכי הגלובליזציה מקומה של התקשורת, בעיצוב תמונת העולם שלנו הולכת ומתעצמת. ישנם המכנים אותה זרוע ממשל רביעית ורואים בפעילותה החופשית, ערובה לקיומה של הדמוקרטיה. השאלות עמן ננסה להתמודד במהלך הקורס: מהו אופי הקשר בין תקשורת לפוליטיקה והאם התקשורת משקפת תהליכים פוליטיים או מהווה חלק בלתי נפרד מעיצובם? להמחשת תשיבות התקשורת, יתמקד הסמינר בהתפתחויות בתקשורת הפלסטינית, על רקע תהליכי בינוי המדינה בגדה המערבית וברצועת עזה. נבחן את תפקידה של התקשורת בהתפתחויות הפוליטיות לאחר הסכם אוסלו ובמיוחד את חלקה כמעצבת זהות לאומית. במהלך הסמסטר יתקיים דיון בשאלות: מהי התקשורת הפלסטינית, מי שולט בה ומהו מדחב התמרון שלה? לצורך זה יוזמנו, במידת האפשר, אנשי תקשורת פלסטיניים על מנת לסייע, במתן תשובות לשאלות המעלות את הסדנה. בסוף הקורס ידרשו הסטודנטים לכתוב עבודה.

סמינרים שנתיים

תקשורת, שיח ופוליטיקה
קורס זה יעסוק בזיקה החדדית שבין תקשורת ושיח פוליטי. תהיה התמקדות בתפיסותיהם של מספר הוגי דעות העוסקים במיקומה של התקשורת בחיים הפוליטיים. יבחנו גישות מודרנסטיות ופוסט-מודרנסטיות. מטרה מרכזית של הקורס היא לפתוח צוהר לסטודנטים לעולמם של הוגים אשר עיצבו את חבנתנו למושג התקשורת, כמו גם לגישות ביקורתיות אשר מערערות על גישות תקשורתיות הגמוניות. יתר על כן, הסמינר ימקד תשומת לב ל"משטרי תקשורת" כפי שהם משתקפים בהגות ובפרקטיקה. הפרספקטיבה המתודולוגית של הסמינר היא חשוואתית ותתמקד במה שמכונה בז'רגון התקשורת הפוליטית, ניתוח שיח פוליטי.

הפוליטיקה של האמנות במשטרים הטוטליטריים

הקורס מבקש לבחון את יחסי הגומלין בין אמנות לפוליטיקה במשטרים טוטליטריים במחצית הראשונה של המאה העשרים. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לדיון בתאוריות פוליטיות העוסקות בהבחנה בין טיפוסים שונים של משטרים טוטליטריים. במסגרת זו יידונו ההבדלים בין פאשיזם לנאציזם ואף תינתן התייחסות למצב המחקר בסוגיות אלה.

חלקו השני של הקורס יוקדש לבחינתם של מספר מקרי מבחן שהעיקריים שבהם איטליה הפאשיסטית, גרמניה הנאצית ובריית המועצות תחת סטאלין. הדיון במשטרים אלה יעשה תוך התמקדות באידיאולוגיה שהניעה אותם בכלל ובתוצרים התרבותיים והאמנותיים שנוצרו בהם בפרט.

רטוריקה

לשכנע ולהשתכנע הן החוויות הפוליטיות המרכזיות. לפיכך נתח את מקומה של הרטוריקה בקיום האנושי המשותף, הן בקהילה הפוליטית והן בקהילה המדעית. נתמקד בחמישה דברים יסודיים: האופי הפוליטי, הפעולה הפוליטי, הבניית הדבר באמצעות הפעולה הפוליטית, יחסים אנושיים כמגבלות של כוח השכנוע, ואומנות השכנוע כאומנות של הבהרה. נסקור למטרות אלו כתבים עתיקים, מודרניים, ובני זמננו: מנואמים כמו דימוסתניס, רונאלד ריגאן, מנתם בגין, משה דיין, ויצחק רבין; מהוגים כמו אפלטון, אריסטו, הובס, חנה ארנדט, ו-Bruno Latour; ממנתחי דעת-קהל כמו Elisabeth Noelle Neumann ו- Walter Lippman; ומרטוריקנים מקצועיים מגורגיאס הסופיסט עד peggy Noonan.

משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים בינלאומיים

הקורס סוקר את התאוריה והפרקטיקה של משא ומתן ותהליכים דיפלומטיים ביחסים הבינלאומיים. הקורס מנוהל בשתי רמות מקבילות: תאורטית ואמפירית. הרמה התאורטית תדון בגישות ותאוריות מרכזיות במשא ומתן ומיקוח בינלאומי, כולל גישות מסורתיות, גישות רציונאליות (תורת המשחקים, תורת המו"מ המרחבי, גישות פסיכולוגיות, תיווך בינלאומי, וכדומה). ברמה האמפירית נבחן שלושה תהליכי משא ומתן מרכזיים במאה ה-20: משברי היטלר, 1933-1941, המו"מ במחלך מלחמת וייטנאם, 1968-1973, והמשא ומתן בין ישראל וסוריה, 1974-2000. הקורס יסתיים בסימולאציה של משא ומתן רב-צדדי בהקשר האזורי.

תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים

מהו מיתוס? הפונקציה שלו כמחבר בין הטבע לתרבות. המיתוס הפוליטי. הצורך בקורבן וסקרליזציה של מיתוס המרטיר. המיתוס הפוליטי כמהות היסטורית, הפער בין המיתוס בכלי התקשורת לבין המציאות שהוא מייצג. התהוות, צמיחה והתפוררות המיתוסים הפוליטיים.

סמסטר ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר
הקורס נועד להקנות ידע מתקדם ומעמיק במחקר במדעי המדינה ובפרט בשיטות מחקר כמותיות. ידע זה יאפשר לתלמידים לקרוא בבקורתיות ספרות מקצועית בתחום וכן לתכנן ולבצע מחקרים אמפיריים משלהם.
הקורס מניח ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. הדגש כאן מושם על חשיבה מתודולוגית ביקורתית ועל לימוד ויישום שיטות מחקר וטכניקות סטטיסטיות מתקדמות הנפוצות במדע המדינה.
השיעור ילווה בתרגיל.

שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר
הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה. דגש מיוחד יושם על שיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

סדנה מתודולוגית
הסדנה מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. מטרת הסדנה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה. דרישות מוקדמות לסדנה: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום נושא לעבודת התיזה עם מנחה.

גישות ותאוריות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר
הקורס יבחן באופן ביקורתי את הגישות והתאוריות העיקריות במדע המדינה. תופנה, תשומת לב מיוחדת לאופנים בהם מיושמות גישות ותאוריות אלה. לקורס שני נדבכים מרכזיים. הראשון יתמקד במישור התאורטי. בהקשר זה יבחנו עמודי התווך התאורטיים של גישות שונות למדע המדינה. הנדבך השני ימקד תשומת לב למתודולוגיה ואפליקציה. בהקשר זה יבחנו האופנים שבהם גישות תאורטיות שונות יושמו ע"י ניתוח תופעות פוליטיות ממשיות.

קורס בתחום ההתמחות

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע-המדינה
הקורס יחיה משולב מדיון תאורטי בתפיסות פילוסופיות שונות במדעי-החברה, ומבחינת ההשלכות של תפיסות על לימוד תופעות פוליטיות. לאחר סקירה של התפתחות הספרות בנושאים אלו מתחילת המאה, נדון בפלורליזם הרעיוני הרווח כיום בתחום. בהקשר זה נבחן גישות פוזיטיביסטיות, הדמנוטיות-פרשניות, פמניסטיות, פוסט-מודרניסטיות ועוד.

המערכת הבינלאומית
קורס מתקדם זה בוחן את היחסים הבינלאומיים מנקודת מבט מערכתית. מהות המערכת הבינלאומית נבחנת מנקודת מבט של גישות תאורטיות שונות בתחום היחסים הבינלאומיים.

מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית
הקורס מתמקד בתהליכים של גיבוש מדיניות ויישומה במגזר הציבורי, במסגרת חקורס נדון בגורמים אשר מעצבים תהליכים אלה בארצות שונות. דגש מיוחד יושם על המגזר הציבורי בישראל.

סמינרים

תקשורת בינלאומית

הקורס יעסוק בלימוד מאפייני התקשורת הבינלאומית בשנות האלפיים, תוך הצגת המושגים ה"קלאסיים" בתחום זה וליבון הסוגיות החדשות הנובעות מן ההתפתחויות הטכנולוגיות, העסקיות והבינלאומיות האופייניות לתקופה. הקורס ישלב תפיסות מתחום היחסים הבינלאומיים שבאמצעותן ניתן לנתח את תהליכי התקשורת הבינלאומית, כגון: גלובליזציה ולימוד המשטרים הבינלאומיים, עם מושגים מרכזיים מתחום הקומוניקציה תוך הדגשת התופעות הבינלאומיות בתחום התקשורת ובמיוחד האינטרנט.

סוגיות בדיפלומטיה מודרנית

אתגרי המדינה הלאומית

הסמינר ידון בשורשי המדינה הלאומית אופני ארגונה והאתגרים העומדים בפניה בעידן הפיתוח במעמדה. החומר כולל תאוריות בסוגית הלאומיות, בעיות הקשורות בריבונות ובדלנות וחשיבה חדשה על סוגיות הקשורות באתגרי הגלובליזציה.

הפוליטיקה של הכסף ושל משטרים מוניטריים בינלאומיים

הקורס עוסק בתופעה של משטרים מוניטריים בינלאומיים, כולל איתודי מטבע וצורות נמוכות יותר של אינטגרציה מוניטרית. בחלקו הראשון הקורס דן בתפקידי הכסף השונים והקשר בינם לבין משתנים תרבותיים ופוליטיים. בחלקו השני הקורס מתאר את תקן הזהב של המאה ה-19, ומשטר הברטון-וודס. דגש מיוחד מושם על תאיחוד הכלכלי והמוניטרי באירופה (EMU), שהינו הדוגמא העדכנית, העשירה והרלבנטית ביותר לאיחוד מטבע. בחלקו השלישי הקורס מנתח משטרים מוניטריים בינלאומיים אלו ע"י תאוריות כלכליות ופוליטיות שונות של יצירת, שימוש וניהול הכסף, ושל היווצרות איתודי מטבע. נעשה שימוש בכלים תאורטיים מתחומי הכלכלה ומדע המדינה, אך אין צורך בידע מוקדם בכלכלה.

ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה

הסמינר יעסוק בניתוח עיוני ואמפירי של סוגים שונים של משדרים בטלוויזיה. תידון שאלת מהותו, משמעותו ואופיו של ייצוג טלוויזיוני של תרבות. במהלך הסמינר נצפה בתכניות שונות וננתחן.
חובות הקורס: השתתפות פעילה במהלך הסמינר, קריאת חומר ביבליוגרפי והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על ניתוח תאורטי ואמפירי של טקסט טלוויזיוני.

סדנאות

פוליטיקה יהודית בינלאומית

הקורס יעסוק בשאלה האם קיימת פוליטיקה בינלאומית יהודית ומהם איפיוניה? הדיון יתמקד בפוליטיקה יהודית בעידן הדיאספורי ובאתגרים של העם היהודי מבחינת דיפלומטית לאחר קום המדינה. מהם הסוגיות אשר הפוליטיקה הציונית מטפלת בהן? איזה סוגיות נותרו לעם היהודי אשר איננו בציון? מהי חלוקת העבודה בין הרשות הריבונית למוסדות היהודיים בתפוצה? התלמידים יתבקשו לחשוב על סוגיות המאפיינות פוליטיקה יהודית בינלאומית ועל השלכותיהן לחשיבה תאורטית ביחסים הבינלאומיים.

גישות חדשות לביטחון הבינלאומי

מאז סיום המלחמה הקרה, הביטחון הבינלאומי הפך להיות מורכב יותר מאחר ואופי הסכסוכים וסוגי המלחמות השתנו באופן בסיסי. לפיכך, הקורס הנוכחי מתמקד בגישות בינתחומיות חדשות להבנת הביטחון הבינלאומי. מבחינת הרקע התאורטי הקורס יעסוק באספקטים שונים הכוללים את מדע המדינה, סוציולוגיה, ואנתרופולוגיה. בין שאר הנושאים, אנו נתמקד בסכסוכים על רקע אתני וסכסוכים מקומיים, גלובליזציה, ביטחון סביבתי, פיתוח אזורי, זהות וכותות חברתיים, פליטים, שמירת השלום ופתרון קונפליקטים.

ניהול קמפיין פוליטי

הקורס בוחן את מערכת היחסים שבין המערכת הפוליטית לאמצעי התקשורת, בעידן של מהפכת התקשורת. במהלך הקורס תיבחן ההשפעה של שינויים טכנולוגיים, חברתיים, כלכליים, ותרבותיים על מערכת היחסים שבין הפוליטיקה והתקשורת, תוך בחינת דגמים מקובלים בעולם, אסטרטגיות של תקשורת פוליטית, פניה לקהלי יעד לשיווק פוליטי של מועמדים ומפלגות, ושינויים עתידיים

באפשרויות השימוש של המערכת הפוליטית באמצעי התקשורת בכדי להעביר מסרים לקהלים אליהם פונים. חלק מרכזי בקודש יהיה ניתוח של ניהול קמפיינים פוליטיים במערכות בחירות בישראל תוך התמקדות במערכת הבחירות הנוכחית.

זכויות טריטוריאליות

הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות לסכסוכים טריטוריאליים מנקודת מבט ליבראלית. הקורס יתרכז בבחינת תביעות של קבוצות לאומיות לריבונות טריטוריאלית ולניתוח חטענות המרכזיות המושמעות במהלך סכסוכים בינלאומיים על רקע זה. התביעות הנפוצות שיועלו לדיון - אלה המתיימרות לבסס "זכות" של קבוצה לאומית מסוימת לשטח מסוים - כוללות טענות בדבר "זכויות היסטוריות", וצדק היסטורי; הזכות להגדרה עצמית לאומית; שימוש "יעיל" בקרקע, וכאלה הקשורות במפעלי התיישבות לאומיים. טענות מסוג נוסף שיועלו לדיון לקראת סוף הקורס מבוססות על עקרונות שוויון בינלאומי וצדק גלובאלי.

המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו

בדיקה אנליטית של אופי המערכת הבינלאומית בשנים שלאחר סיומה של מלחמת העולם השנייה. האפיונים המיוחדים של המלחמה הקרה, המבנה של היריבות האמריקנית-סובייטית, משברי ברלין, מלחמות קוריאה וויטנאם, והתפרקותה של האימפריה הסובייטית יבדקו וינותחו לעומקם.

אתניות בישראל: "עדתיות" בראי התקשורת

אתניות היא תופעה פוליטית, חברתית וכלכלית אך במידה לא פחותה, ואולי אפילו מעל כל אלה, היא תופעה תקשורתית. בעולם של יקהילות מדומיינות', האופן בו תופעות חברתיות מצטיירות בעיני הציבור, דרך אמצעי התקשורת השונים, הינו משמעותי לגבי האופן בו אנו תופסים את משמעותן ובונים את התנהגותנו בהתאם. מכאן, נקודת המבט שמציעה לנו המדיה לא רק משקפת את המציאות, אלא אף מגדירה את אופני התהוותה. בישראל, שאלות העוסקות בפערים כלכליים, תרבותיים וחברתיים נטועות עמוק ב"שיח עדתי". בשני העשורים האחרונים במיוחד, אך גם קודם לכן, אמצעי התקשורת לקחו חלק משמעותי בהצבת "הבעיה העדתית" במרכז סדר היום הציבורי בישראל. מטרתו של קורס זה היא לעמוד על ביטוייה השונים של "חשאלה העדתית" בתקשורת הכתובה והאלקטרונית, ולבחון בחינה ביקורתית את תפקידה של התקשורת באופן הצגתה של "חבעיה עדתית" לאור התמורות שחלו ב"סוציולוגיה של האתניות" בישראל.

הכלכלה הפוליטית של תקשורת המונים

מטרת הקורס להציג בפני התלמידים את ההגיון הפוליטי והכלכלי המנחה את החלטות מעצבי המדיניות בתחום התקשורת האלקטרונית ההמונית. בתיגת ההגיון תעשה במסגרת תאוריות עכשוויות של כלכלה-פוליטית. בתוך כך יסקר המגוון הקיים של אמצעי ההולכה התקשורתיים והאפשרויות הגלומות בהם. ייבדקו השלבים והצמתים השונים בהם התקבלו החלטות לגבי עיצוב מפות התקשורת השונות, ותוערך מידת ההשפעה החברתית-פוליטית של החלטות אלו.

גלובליזציה וחברה בישראל

מטרת הקורס היא לנתח היבטים שונים של זכויות אדם בעידן שנתפס כגלובליזציה ובשים לב למאבקים חברתיים ופוליטיים. לקורס יהיו התלקים הבאים: (א) ניתוח תאוריות של גלובליזציה וזכויות אדם. (ב) ניתוח מאבקים בין מדינות לאום ומיעוטים ברחבי העולם. (ג) ניתוח הרלוונטיות של דרכי מאבק שונות וזכויות קיבוציות וקהילתיות. יועלו שאלות יסוד לגבי זהויות, זכויות ופוליטיקה בעידן הנתפס כגלובליזציה.

סדנה במחשבה מדינית ב'

ראה סמסטר א'

סדנה בשיווק פוליטי בינלאומי

מושגי יסוד בשיווק פוליטי בינלאומי; שיווק מדיניות חוץ; שיווק מדיניות ביטחון; שיווק שלום; שיווק הסכמים בין לאומיים; שיווק פוליטי בינלאומי השוואתי; כשלים בשיווק והסברה וסיבותיהם; בחינה אמפירית של אסטרטגיות שיווק פוליטי לישראל.

החוג למדע המדינה

תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' – קורסי חובה

.1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

.1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1031.1002		**פוליטיקה ומשטר בישראל**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א'	13-10	001	פרופ' י. פלד
.02	תרגיל:	ד'	13-12	419	גב' ה. להב קסוטו
.03	תרגיל:	ד'	14-13	110	גב' ה. להב קסוטו
.04	תרגיל:	א'	19-18	106	מר ד. נבות
.05	תרגיל:	א'	20-19	106	מר ד. נבות
.06	תרגיל:	ב'	10-9	107	גב' ק. שמש
.07	תרגיל:	ב'	11-10	314	גב' ק. שמש
1031.1003		**מבוא לסטטיסטיקה**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	18-16	001	גב' נ. ריבק
.02	תרגיל:	א'	16-14	108	מר ר. אופק
.03	תרגיל:	ד'	12-10	107	מר ר. בראונשטיין
.04	תרגיל:	ג'	17-15	108	מר נ. הלמן
.05	תרגיל:	ד'	20-18	104	מר נ. הלמן
.06	שיעור:	ב'	20-18	110	גב' נ. ריבק
.07	תרגיל:	ד'	14-12	יפורסם	מר ר. בראונשטיין
.08	תרגיל:	א'	16-14	208	גב' ל. הדני
.09	תרגיל:	א'	18-16	106	גב' ל. הדני
1031.1400		**מבוא למחשבה פוליטית**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	14-11	001	ד"ר מ. קוצ'ין
.02	תרגיל:	ד'	17-16	205	גב' ח. מסנברג
.03	תרגיל:	ד'	18-17	205	גב' ח. מסנברג
.04	תרגיל:	ה'	17-16	103	גב' ח. מסנברג
.05	תרגיל:	ג'	11-10	314	מר מ. אבן
.06	תרגיל:	ג'	12-11	314	מר מ. אבן

1031.1800	**מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית**				**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ה'	13-10	201	ד"ר ח. אופק
.02	תרגיל:	ג'	9-8	205	גב' ע. בן דוד
.03	תרגיל:	ג'	10-9	205	גב' ע. בן דוד
.04	תרגיל:	ה'	10-9	205	גב' ע. בן דוד
.05	תרגיל:	ד'	9-8	105	גב' נ. קרייזברגר
.06	תרגיל:	ד'	10-9	105	גב' נ. קרייזברגר
1031.1900	**מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**				**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ג'	15-12	201	ד"ר ג. מרום
.02	תרגיל:	ד'	15-14	105	מר ז. רובינוביץ
.03	תרגיל:	ה'	14-13	201	מר ז. רובינוביץ
.04	תרגיל:	ה'	9-8	105	מר ד. נבות
.05	תרגיל:	ה'	10-9	105	מר ד. נבות
.06	תרגיל:	ב'	9-8	105	מר ד. נבות

שנה ב'- קורסי חובה

1031.2102	**שיטות מחקר**				**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ג'	14-12	003	פרופ' מ. שמיר
.02	תרגיל:	ה'	11-10	205	גב' ד. אופק
.03	תרגיל:	ד'	16-14	109 דן דוד	גב' י. רבינוביץ
.04	תרגיל:	ה'	10-8	206	גב' ד. שני
.05	תרגיל:	ג'	20-18	104	מר א. לנצ'נר
1031.2103	**כלכלה פוליטית**				**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	14-12	101	ד"ר ט. שדה
.02	תרגיל:	ד'	14-12	105 דן דוד	גב' מ. הדס
.30	תרגיל:	ג'	18-16	207	מר א. עבו
.40	תרגיל:	ד'	10-8	106	מר ד. צפרוני
.50	תרגיל:	ה'	18-16	103 דן דוד	מר א. שושני
.60	תרגיל:	א'	18-16	107	מר א. לנצ'נר
1031.2105	**מחשבה מדינית בת זמננו**				**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ג'	12-10	101	ד"ר א. חוברס
.02	תרגיל:	ב'	9-8	106	גב' ק. מרגל
.03	תרגיל:	ד'	17-16	יפורסם	ג. להט
.04	תרגיל:	ד'	18-17	103	ג. להט
.05	תרגיל:	ב'	10-9	106	גב' ק. מרגל
.06	תרגיל:	ד'	19-18	105	מר ג. להט

1031.2106		פוליטיקה השוואתית			ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	14-12	201	ד"ר נ. דיאמנט
.02	תרגיל:	ד'	17-16	107	גב' ל. הרצברג
.03	תרגיל:	ה'	19-18	205	גב' ל. הרצברג
.04	תרגיל:	ה'	13-12	105 דן דוד	גב' ע. גרתי
.05	תרגיל:	ה'	14-13	105 דן דוד	גב' ע. גרתי
.06	תרגיל:	א'	10-9	105	מר ז. שרון
.07	תרגיל:	א'	9-8	105	מר ז. שרון
1031.2108		אסטרטגיה בעידן המודרני			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	12-10	201	פרופ' א. בן-צבי
.02	תרגיל:	א'	15-14	206	גב' ג. ל. ורדי
.03	תרגיל:	א'	16-15	206	גב' ג. ל. ורדי
.04	תרגיל:	א'	17-16	104	מר ג. כלב
.05	תרגיל:	א'	19-18	105	מר ג. כלב
.06	תרגיל:	ד'	18-17	104	גב' ק. רז נצר
.07	תרגיל:	ד'	19-18	314	גב' ק. רז נצר

פרוסמינרים

1031.3726.01	מיעוטים והמדינה הלאומית			פרו"ס
	ד'	12-10	425	ד"ר א. גימאל
1031.3713.01	מבוא לאידיאולוגיה הנציונאל-סוציאליסטית			פרו"ס
	ד'	14-12	425	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3755.01	המדינה והפוליטיקה של זהות			פרו"ס
	ג'	10-8	106	ד"ר א. שני
1031.3446.01	שיווק פוליטי של מפלגות ומועמדים			פרו"ס
	א'	12-10	419	פרופ' ג. דורון
1031.3756.01	תאוריות של קנין[1]			פרו"ס
	ג'	16-14	105	ד"ר ת. מייזלס
	ה'	16-14	105	

[1] הקורס יתקיים פעמיים בשבוע וימשך 7 שבועות.

שנה ג' - קורסי חובה

1031.3100.01	התנהגות פוליטית בישראל	ב'	14-12	003	ש' ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3102.01	מדינאות ומדיניות מעשית	ה'	18-16	003	ש' ד"ר מ. שרמן
1031.3103.01	פרוייקט שטח שנתי	ג'	20-18	110	פ' ד"ר א. קופמן
1031.3101.02	פרוייקט שטח (קיץ + א' תשס"ב)	ג'	20-18	110	פ' ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.3723.01	מדיניות החוץ של סין	ד'	19-16	208	ש' ד"ר נ. דיאמנט
1031.2756.01	ריאליזם ויחסים בינלאומיים	ה'	16-13	103	ש' ד"ר ג. מרום
1031.3609.01	מדיניות החוץ של ארה"ב	ג'	13-10	205	ש' פרופ' א. קליימן
1031.3811.01	משפט וחברה בישראל	א'	16-13	106	ש' ד"ר ג. ברזילי
1031.3816.01	תורת המשחקים והתנהגות אסטרטגית בפוליטיקה[1]	ד'	13-10	105	ש' פרופ' ז. מעוז
1031.3812.01	הכלכלה הפוליטית של האיחוד האירופי	ה'	16-13	107	ש' ד"ר ט. שדה
1031.3813.01	פוליטיקה, חברה ומדינה בדרום אסיה	ד'	16-13	106	ש' ד"ר א. שני
1031.3814.01	הפוליטיקה של עדתיות (קומיונליזם), קאסטה וזהויות חברתיות בהודו העצמאית	ג'	13-10	105	ש' ד"ר א. שני
1031.3815.01	מדיניות ציבורית - סוגיות נבחרות	א'	20-17	108	ש' פרופ' ג. דורון

[1] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

1031.2604.01	הממשלות הקואליציוניות של ישראל			ש׳
	ג׳	16-13	110	ד״ר ד. קורן
0616.1204.01	מבוא למחשבה פוליטית יהודית[1]			ש׳
	א׳	20-18	281 גילמן	ד״ר מ. לורברבוים
	ג׳	20-18		
0616.2292.01	סובלנות דתית משפינוזה למנדלסון[1]			ש׳
	א׳	18-16	103 רוזנברג	ד״ר מ. לורברבוים
	ג׳	18-16	103 רוזנברג	

סמינרים שנתיים

1031.3318.01	מהפכות טכנולוגיות במלחמה			ס׳
	ה׳	12-10	105	פרופ׳ ע. גת
1031.3308.01	ארה״ב, המזרח-התיכון וישראל: גבולות ההשפעה			ס׳
	ג׳	16-14	004	פרופ׳ א. בן-צבי
1031.3751.01	קהילות חברתיות, קונפליקטים וזכויות			ס׳
	א׳	12-10	421	ד״ר ג. ברזילי
1031.3905.01	ויטוריקה[2]			ס׳
	א׳	16-13	308 ספריית מדה״ת	ד״ר מ. קוצ׳ין
1031.3644.01	משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים בינלאומיים[2]			ס׳
	ב׳	12-9	105	פרופ׳ ז. מעוז
1031.3907.01	הכלכלה הפוליטית של המזרח-התיכון			ס׳
	ה׳	20-18	105	ד״ר ט. שדה
1031.3743.01	אסטרטגיה פוליטית של בחירות ובוחרים			ס׳
	א׳	16-14	105	פרופ׳ ג. דורון
1031.3901.01	לאומיות ליברלית			ס׳
	ג׳	18-16	107	ד״ר ת. מייזלס
1031.4536.01	פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט			ס׳
	ב׳	18-16	315	ד״ר ח. נוה
1031.3903.01	גלובליזציה ומדינת הלאום			ס׳
	ב׳	16-14	204	מר ג. בן פורת

[1] ניתן פעמיים בשבוע.
[2] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמינר קיץ תשס"א + א' תשס"ב

1031.3904.01	משפט, חברה ופוליטיקה בסין			ס'
	א'	18-16	105	ד"ר נ. דיאמנט

סמינר ב' +קיץ

1031.3286.01	מדיניות ההפרטה בישראל ובעולם			ס'
	ד'	17-15	425	ד"ר י. כץ

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה** - יפורסם

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1031.1002	**פוליטיקה ומשטר בישראל**				**ש'+ת'**
.09	שיעור:	ה'	13-10	יפורסם	ד"ר ג. ברזילי
.10	תרגיל:	א'	15-14	419	גב' ד. שני
.11	תרגיל:	א'	16-15	419	גב' ד. שני
.12	תרגיל:	ג'	12-11	106	גב' מ. הדס
.13	תרגיל:	ג'	14-13	314	גב' מ. הדס
1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**				**ש'+ת'**
.10	שיעור:	ב'	18-16	110	גב' נ. ריבק
.11	תרגיל:	ד'	20-18	106	מר נ. הלמן
.12	תרגיל:	ה'	10-8	205	מר ר. אופק
1031.1400	**מבוא למחשבה פוליטית**				**ש'+ת'**
.08	שיעור:	ה'	18-15	101	ד"ר ת. מייזלס
.09	תרגיל:	ג'	17-16	206	גב' ח. מסנברג
.10	תרגיל:	ב'	12-11	206	מר מ. אבן
.11	תרגיל:	ב'	13-12	206	מר מ. אבן
.12	תרגיל:	ג'	18-17	205	גב' ח. מסנברג
1031.1800	**מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית**				**ש'+ת'**
.08	שיעור:	ג'	10.20-8	201	ד"ר ח. אופק
.09	תרגיל:	ד'	14-13	208	גב' נ. קרייזברגר
.10	תרגיל:	ד'	10-9	105	גב' נ. קרייזברגר
.11	תרגיל:	ב'	10-9	106	גב' ע. בן דוד
.12	תרגיל:	ב'	11-10	205	גב' ע. בן דוד
.13	תרגיל:	ד'	9-8	105	גב' נ. קרייזברגר
1031.1900	**מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**				**ש'+ת'**
.08	שיעור:	א'	20-17	101	ד"ר נ. מורג
.09	תרגיל:	ד'	11-10	106	מר ז. רובינוביץ
.10	תרגיל:	ד'	13-12	208	מר ז. רובינוביץ
.11	תרגיל:	ב'	19-18	107	מר ד. נבות
.12	תרגיל:	ב'	20-19	107	מר ד. נבות
.13	תרגיל:	ג'	19-18	107	מר ד. נבות

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102		**שיטות מחקר**			**ש'+ת'**
.07	שיעור:	ג'	14-12	210	פרופ' מ. שמיר
.08	תרגיל:	ג'	20-18	205	מר א. לנצינר
.09	תרגיל:	ה'	11-10	יפורסם	גב' ד. אופק
.10	תרגיל:	ד'	14-12	105 דן דוד	גב' י. רבינוביץ
.11	תרגיל:	ד'	10-8	205	גב' ק. מרגל
1031.2103		**כלכלה פוליטית**			**ש'+ת'**
.08	שיעור:	ב'	12-10	201	ד"ר ט. שדה
.09	תרגיל:	ד'	18-16	206	מר א. לנצינר
.10	תרגיל:	ב'	20-18	105	מר ד. צפרוני
.11	תרגיל:	ה'	18-16	109 דן דוד	מר א. שושני
.12	תרגיל:	א'	18-16	106	מר א. עבו
1031.2105		**מחשבה מדינית בת זמננו**			**ש'+ת'**
.08	שיעור:	ג'	12-10	101	ד"ר א. חוברס
.09	תרגיל:	ב'	18-17	205	מר ג. להט
.10	תרגיל:	ב'	15-14	314	מר ג. להט
.11	תרגיל:	ב'	16-15	101	מר ג. להט
.12	תרגיל:	ג'	17-16	104	גב' ר. שכטר
.13	תרגיל:	ד'	15-14	105	גב' ר. שכטר
1031.2106		**פוליטיקה השוואתית**			**ש'+ת'**
.08	שיעור:	ד'	12-10	201	ד"ר א. ויינטל
.09	תרגיל:	ג'	9-8	106	מר ז. שרון
.10	תרגיל:	ג'	10-9	106	מר ז. שרון
.11	תרגיל:	ה'	15-14	109 דן דוד	גב' ע. גרתי
.12	תרגיל:	ה'	16-15	109 דן דוד	גב' ע. גרתי
1031.2108		**אסטרטגיה בעידן המודרני**			**ש'+ת'**
.09	שיעור:	ב'	14-12	201	פרופ א. בן-צבי
.10	תרגיל:	א'	15-14	107	גב' ג. ל. ורדי
.11	תרגיל:	א'	16-15	107	גב' ג. ל. ורדי
.12	תרגיל:	ד'	19-18	205	מר ג. כלב
.13	תרגיל:	ד'	20-19	205	מר ג. כלב
.14	תרגיל:	ב'	10-9	107	גב' ג. ל. ורדי

פרוסמינרים

1031.3757.01	תפיסת הגוף של האזרח בפוליטיקה וברפואה			פרו"ס
	ג'	16-14	422	ד"ר א. חוברס
1031.3217.01	עיונים במקיאבלי			פרו"ס
	ה'	10-8	421	פרופ' ע. גת
1031.3447.01	הימין החדש וצמיחתה של האידיאולוגיה האנטי- ליברלית בעולם הדמוקרטי			פרו"ס
	ה'	14-12	206	ד"ר א. ספקטורווסקי
1031.3801.01	זהויות בעידן גלובלי			פרו"ס
	א'	12-10	425	פרופ' י. שיין
1031.3745.01	פוליטיקה בתנ"כ			פרו"ס
	א'	14-12	419	פרופ' ג. דורון
1031.3311.01	בחירות והתנהגות בוחרים			פרו"ס
	ד'	16-14	422	ד"ר ר. ונטורה
1031.3713.02	מבוא לאידיאולוגיה הנציונאל-סוציאליסטית			פרו"ס
	ד'	14-12	יפורסם	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ

שנה ג' - קורסי חובה

1031.3102.02	מדינאות ומדיניות מעשית			ש'
	א'	18-16	003	ד"ר מ. שרמן
1031.3100.02	התנהגות פוליטית בישראל			ש'
	ב'	14-12	003	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3101.03	פרוייקט שטח (סמסטר ב' + קיץ)			ש'
	ג'	20-18	110	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.3737.01	הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה			ש'
	א'	16-13	204	ד"ר א. ויינטל
1031.3802.01	משטרים ואידיאולוגיות במאה העשרים			ש'
	ה'	18-15	205	ד"ר א. ספקטורווסקי

1031.3647.01 מחשבה מדינית: העת העתיקה ש׳
ב׳ 12-9 207 ד״ר מ. קוצ׳ין

1031.3818.01 מדיניות החוץ של ישראל ש׳
ה׳ 16-13 יפורסם פרופ׳ א. קליימן

1031.2720.01 מדיניות ציבורית: עיצוב, יישום והערכה ש׳
ג׳ 16-13 104 ד״ר ד. קורן

1031.2750.01 שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל ש׳
ג׳ 13-10 104 מר ח. קריסטל

1031.3732.01 האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד ש׳
ד׳ 12-9 110 ד״ר ע. סופר

1031.3804.01 רפורמות מנהליות ואופנות ניהול בסקטור הציבורי ש׳
ד׳ 15-12 208 ד״ר י. כץ

1031.3819.01 חברה, פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית ש׳
א׳ 12-9 205 ד״ר א. ספקטורווסקי

1031.3718.01 שחקנים רציונליים בפוליטיקה: תורת ההחלטות ויישומה בניתוח החלטות ש׳
ד׳ 19-16 004 ד״ר מ. שרמן

החוג למדע המדינה

תואר שני

סמסטר א'

שנה א' – קורסי חובה

1031.4100.01	גישות ותאוריות במדע המדינה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר				ש'
	ג'	16-13	103		פרופ' י. פלד
1031.4105	סטטיסטיקה למ.א.				ש'+ת'
.01 שיעור:	א'	12-10	210		ד"ר ד. בורשטיין
.02 תרגיל:	א'	13-12	210		
1031.4116.01	בחינת פטור לסטטיסטיקה				בחינה
	יפורסם				

קורסי חובה בתחום הלימוד

1031.4112.01	תקשורת פוליטית				ש'
	ב'	16-13	204		ד"ר ח. נוה

קורס שנתי

1031.4375.01	סוגיות במשפט ובמדעי החברה				ש'
	א'	20-17	202	טרובוביץ	ד"ר ל. בילסקי ד"ר ג. ברזילי ד"ר א. גרוס ד"ר ש. לביא פרופ' ל. שלף ד"ר ר. שמיר

סמינרים

1031.4389.01	דיפלומטיה, תקשורת בינלאומית ומדינאות				ס'
	ג'	13-10	107		פרופ' א. בן-צבי מר א. נהרי
1031.4434.01	פוליטיקה ושחיתות שלטונית: השלטון ושלטון החוק				ס'
	ה'	19-16	106		ד"ר ג. ברזילי
1031.4358.01	הפילוסופיה של הזמן				ס'
	ב'	21-18	420		ד"ר א. חוברס

1031.4284.01	**רפורמות במנהל**			**ס'**
	א'	16-13	107	פרופ' ד. נחמיאס
1031.4397.01	**דעת קהל, תאוריה ומדידה**			**ס'**
	ג'	19-16	426	פרופ' מ. שמיר
1052.0061.01	**כלכלה פוליטית של הביטחון הלאומי**			**ס'**
	ה'	20-17	103	פרופ' א. מינץ

סדנאות

1031.4421.01	**סדנה במחשבה מדינית- א'**			**סד'**
	ב'	21-18	426	ד"ר מ. קוצ'ין
1031.4355.01	**יישוב סכסוכים בינלאומיים**			**סד'**
	ה'	15-12	308 ספריית מדה"ח	פרופ' א. קליימן
1031.4424.01	**תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית**			**סד'**
	ג'	20-17	210	פרופ' ע. גת
1031.4399.01	**מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע**			**סד'**
	ג'	12-9	103	ד"ר י. כץ
1031.4347.01	**גישות ניהול מודרניות**			**סד'**
	ה'	18-15	208	פרופ' ב. מבורך
1031.4433.01	**קולנוע ופוליטיקה**			**סד'**
	ה'	12-9	יפודסם	ד"ר ש. פלג
1031.4408.01	**תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי**			**סד'**
	ג'	20-17	108	ד"ר ר. פדהצור
1031.4557.01	**קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון**			**סד'**
	ד'	20-17	309 ספריית מדה"ח	פרופ' א. מינץ
1031.4412.01	**תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלשתינאית**			**סד'**
	ד'	20-17	422	ד"ר א. ג'מאל
1031.3826.01	**תורת המשחקים והתנהגות אסטרטגית בפוליטיקה**[1]			**ש'**
	ד'	13-10	105	פרופ' ז. מעוז

[1] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

1085.2571.01	תקשורת המונים ודעת קהל[1]				סד'
	ה'	14-12	419		פרופ' צ. סלמון
1052.0010.01	סוגיות בלימודים אסטרטגיים				ש'
	ד'	20-17	יפורסם		ד"ר ג. מרום
1052.0071.01	הדיפלומטיה של מלחמת העולם השנייה				סד'
	ה'	16-13	יפורסם		פרופ' נ. אורן
1052.0047.01	החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני				ש'
	ג'	17-14	206		ד"ר ת. לרנטל
1052.0053.01	תורכיה - פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ				ש'
	ה'	20-17	206		ד"ר א. ליאל
1082.4041.01	חברות ממשלתיות בישראל				ש'
	ג'	17.30-16.00	104		ד"ר ד. קורן
1082.4023.01	התקציב במגזר הציבורי				ש'
	ה'	9.30-8.00	204		ד"ר ח. אופק
0659.5155.01	מבוא לתאוריה חברתית מודרנית				ש'
	ד'	16-14	281 גילמן		ד"ר מ. צוקרמן
0618.4356.01	ניטשה - מעבר לטוב ולרוע				ס'
	ג'	14-12	317א' גילמן		ד"ר ר. סיגד
	ד'	14-12	317 גילמן		
0618.4349.01	סוציאל-דמוקרטיה חדשה				ס'
	ה'	14-10	317א' גילמן		פרופ' י. תמיר
0654.7170.01	אפריקה השחורה ביחסים הבינלאומיים				ס'
	ב'	18-16	263א' גילמן		פרופ' ב. נויברגר
	ה'	18-16	450 גילמן		

[1] הקורס יינתן בשפה האנגלית.

סמינרים שנתיים

1031.4556.01	**תקשורת, שיח ופוליטיקה**				**ס'**
	ב'	13-10	106		ד"ר א. ג'מאל
1031.4392.01	**הפוליטיקה של האמנות במשטרים הטוטליטריים**				**ס'**
	ד'	17-14	סמ' א': 425 סמ' ב': יפורסם		ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.4546.01	**רטוריקה**[1]				**ס'**
	א'	17-14	308 ספריית מדה"ח		ד"ר מ. קוצ'ין
1031.4553.01	**משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים בינלאומיים**[1]				**ס'**
	ב'	12-9	105		פרופ' ז. מעוז
1031.4366.01	**תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים**				**ס'**
	ד'	12-9	308 ספריית מדה"ח		פרופ' ש. גיורא שוהם
0654.7190.01	**אתניות ולאומיות במדינות רב-תרבותיות-מלחמת גוג ומגוג או דו-קיום**				**ס'**
	א'	12-10	262 גילמן		פרופ' מ. תמרקין ד"ר ר. ואגו
0618.4351.01	**משא ומתן היפותטי לשלום בין ישראל וסעודיה**				**ס'**
	סמ' א': ג'	18-16	323 גילמן		פרופ' א. אלון
	סמ' ב': ג'	16-14	323 גילמן		

[1] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמסטר ב' - קורסי חובה

1031.4109	שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר				ש'
.01	שיעור:	ג'	19-16	210	פרופ' מ. שמיר
.02	תרגיל:	יפורסם			
1031.4101.01	שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר				ש'
		ה'	16-13	210	מר מ. בן חיים
1031.4251.01	סדנה מתודולוגית				סד'
		ד'	13-10	204	פרופ' ז. מעוז
1031.4117.01	גישות ותאוריות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר				ש'
		ד'	20-17	208	ד"ר א. ג'מאל

קורסים מתחום ההתמחות

1031.4114.01	הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה				ש'
		ב'	21-18	422	ד"ר א. חוברס
1031.4110.01	המערכת הבינלאומית				ש'
		ה'	19-16	314	פרופ' י. עברון
1031.4108.01	מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית[1]				ש'
		א'	15-12	106	פרופ' ד. נחמיאס

סמינרים

1031.4395.01	תקשורת בינלאומית				ס'
		ב'	16-13	004	ד"ר ח. נוה
1031.4554.01	סוגיות בדיפלומטיה מודרנית				ס'
		ג'	16-13	107	פרופ' א. קליימן
1031.4548.01	אתגרי המדינה הלאומית				ס'
		א'	16-13	425	פרופ' י. שיין
1031.4550.01	הפוליטיקה של הכסף ושל משטרים מוניטריים בינלאומיים				ס'
		ה'	13-10	205	ד"ר ט. שדה

[1] תלמידים שאינם בתחום הלימוד של מנהל ומדיניות ציבורית, יכולים ללמוד את השיעור כקורס בחירה/סדנה.

1031.4338.01 **ייצוג טלויזיוני של תרבות ופוליטיקה** ס'
ד' 16-13 210 פרופ' ח. הרצוג
מר ד. ויצטום

1052.0026.01 **סוגיות בהרתעה קונבנציונלית** ס'
ג' 13-10 425 פרופ' א. בן-צבי

סדנאות

1031.4549.01 **פוליטיקה יהודית בינלאומית** סד'
א' 20-17 105 פרופ' י. שיין

1031.4539.01 **גישות חדשות לביטחון הבינלאומי** סד'
ד' 16-13 106 ד"ר א. ויינטל

1031.4418.01 **ניהול קמפיין פוליטי** סד'
ג' 12-9 105 ד"ר י. כץ

1031.4551.01 **זכויות טריטוריאליות** סד'
ג' 15-12 105 ד"ר ת. מייזלס

1031.4426.01 **המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה עד ימינו** סד'
ה' 16-13 308 ספריית מדה"ח פרופ' נ. אורן

1031.4552.01 **אתניות בישראל: "עדתיות" בראי התקשורת** סד'
א' 12-9 103 מר ג. לוי

4559

~~1031.3741.01~~ **הכלכלה הפוליטית של תקשורת המונים** סד'
א' 21-18 104 פרופ' ג. דורון

4560

1031.4402.01 **גלובליזציה וחברה בישראל** סד'
ה' 19-16 106 ד"ר ג. ברזילי

1031.4431.01 **סדנה במחשבה מדינית ב'** סד'
א' 20-17 422 ד"ר מ. קוצ'ין

1031.4555.01 **סדנה בשיווק פוליטי בינלאומי** סד'
ב' 21-18 106 פרופ' א. מינץ

0628.2658.01 **כתוב בעיתון: תקשורת ואידיאולוגיה** ש'
ד' 18-16 326 גילמן פרופ' ט. רינהרט

1052.0066.01 **מדיניות חוץ וביטחון של סין** ש'
ד' 13-9 206 פרופ' א. יופה

1054.0065.01	**קבלת החלטות ממוחשבת בנושאי ביטחון**				**ס'**
	ה'	20-17	103		פרופ' א. מינץ
1052.0068.01	**תפוצה גרעינית במזרח התיכון: סוגיות נבחרות**				**ס'**
	ה'	14-11	יפורסם		פרופ' י. עברון
1052.0064.01	**העידן הגרעיני**				**ס'**
	ג'	20-17	105		ד"ר ר. פדהצור
0851.5020.01	**הפלסטיני בקולנוע הישראלי פלסטיני**[1]				**ס'**
	ג'	16-10	117	אי מקסיקו	פרופ' נ. גרץ
0851.5015.01	**קולנוע פוליטי ישראלי 1960-2000**				**ס'**
	א'	14-12	117	מקסיקו	ד"ר נ. קלדרון
	ג'	14-12	119	אי מקסיקו	
1082.4041.02	**חברות ממשלתיות בישראל**				**ש'**
	ג'	17.30-16.00	108		ד"ר ד. קורן
1082.4054.01	**גישות ניהול בשירות הציבורי**				**ש'**
	ה'	9.30-8.00	103		ד"ר ח. אופק
1082.4002.01	**החברה הישראלית**				**ש'**
	ה'	14.45-13.15	104		פרופ' מ. סמיונוב ד"ר ת. לרנטל
0659.6141.01	**ציוני דרך בתולדות המדעים- היבטים תרבותיים: תיאולוגיה פוליטית**				**ש'**
	ג'	16-14	282	גילמן	פרופ' ר. פלדחי ד"ר ת. יורן
0659.6139.01	**הניהול הפוליטי של החיים**				**ס'**
	א'	20-16	103	ווב	פרופ' ע. אופיר
0659.6124.01	**וולטר בנימין: על מושג ההיסטוריה**				**ס'**
	ג'	12-8	450	גילמן	פרופ' י. מאלי

[1] ייחשב כ-4 ש"ס (2 ש"ס הקרנת סרטים).

בית הספר לממשל ולמדיניות
התכנית ללימודי ביטחון
משותפת לחוג למדע-המדינה ולבית הספר להיסטוריה

תואר שני

ראש התכנית: פרופ' אברהם בן-צבי
יועץ התכנית: ד"ר שמעון נוה

מטרת התכנית

התכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההיסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי ארגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההיסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, היסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת ביטחון.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או היסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

את לימודי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון עובר - 60 לפחות. ניתן ללמוד עד 5 קורסים מהתואר השני במקביל ללימודי ההשלמה.
תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג להיסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת החוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
סה"כ	7	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה, ישלימו את הקורס הבא מהתואר הראשון במסגרת החוג להיסטוריה:

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
סה"כ	4	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה או בפקולטה למדעי הרוח בתוגים שאינם מדע המדינה ו/או היסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס

היסטוריה

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
סה"כ	11	ש"ס

תלמידים שסיימו תואר ראשון בפקולטות אחרות (מלבד הפקולטה למדעי החברה והפקולטה למדעי הרוח), ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
- קורס/סמינר מתחום אסטרטגיה או יחב"ל	3	ש"ס

היסטוריה

- חברה משטר ותרבות במאה העשרים	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

מסלולי הלימוד בתכנית

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר, ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 36-37 ש"ס.

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 45-46 ש"ס.

תכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה לתואר השני ילמדו תלמידי שני המסלולים את הנושאים הבאים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3	ש"ס
סמינר של בית הספר להיסטוריה - על סוגיה מונוגרפית	4	ש"ס
קורס מתקדם על הוגי דעות צבאיים	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנה - סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	3	ש"ס
הדרכת בספרייה - שעה חד-פעמית		

תלמידי המסלול עם עבודת גמר יחויבו ללמוד בנוסף לקורסים אלה גם קורס בשיטות מחקר.

באישור יועץ התכנית ניתן ללמוד עד 2 קורסי בחירה בתחום רלוונטי, מתואר שני, מכל חוג אחר באוניברסיטה.

מסלול עם עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 16-17 ש"ס עד להשלמת מכסה של 36-37 ש"ס. במסגרת שעות אלה ילמדו 3 סמינרים, וכן קורסי בחירה בהם יכינו רפרטים או חובות אחרות, כפי שיידרשו על ידי המורים.

עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחויבו בכתיבת עבודת גמר המהווה 40% מציון הגמר.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה ואת אישור ראש התכנית להצעה, ולהירשם במזכירות. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו, יופסקו לימודיו בחוג.

מסלול ללא עבודת גמר

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 29-30 ש"ס עד להשלמת מכסה של 45-46 ש"ס. במסגרת שעות אלה ילמדו 4 סמינרים וכן קורסי בחירה בהם יכינו רפרטים או חובות אחרות כפי שיידרשו על ידי המורים.

בחינת גמר

תלמיד המסלול ללא עבודת גמר יחויב בבחינת גמר. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. ציון המעבר בבחינה הוא 75 לפחות. לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים. תלמיד יוכל לגשת לבחינה לא לפני הסמסטר האחרון ללימודיו.

---

[1] תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר ראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

משך הלימודים לתואר שני

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים, מעבר לשנה החמישית, הוא בסמכות ועדת ההוראה, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (התכנית רשאית לחייב את התלמידים בהיקף גדול יותר).

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כך:

ציון קורס חובה	כפול	מספר שעות	כפול	1
ציון קורס בחירה	כפול	מספר שעות	כפול	1
ציון סדנת חובה	כפול	מספר שעות	כפול	0.5
ציון סמינר	כפול	מספר שעות	כפול	1.5

מסלול ללא עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים	80%
ציון בחינת הגמר	20%

מסלול עם עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים	60%
ציון בחינת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

חובות הלימודים	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד ללא עבודת גמר
נושאי חובה		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהיסטוריה	4 ש"ס	4 ש"ס
- קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנה – בתחום הביטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שיטות מחקר	4 ש"ס	לא חייב
- יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	חייב	חייב
- הדרכה בספרייה - שעה חד פעמית	חייב	חייב
קורסי בחירה[2]	17-16 ש"ס	30-29 ש"ס
מינימום עבודות סמינריוניות	3	4
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב	לא חייב
סה"כ	37-36 ש"ס	46-45 ש"ס

[1] תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר הראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

[2] תלמידים הלומדים קורסי השלמה מתקדמים בהיסטוריה ובמדע המדינה יחשיבו את מספר השעות הנ"ל במניין שעות הבחירה.

תיאור הקורסים

תיאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה: החוג למדע המדינה, תואר שני.
תיאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס להיסטוריה, ניתן למצוא בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א'

קורסי חובה

מקורות הפואטיקה הצבאית: התפתחות הפרקסיס של הפיקוד האופרטיבי
הפרדיגמה המסורתית של הפיקוד הצבאי כפי שהיא משתקפת במחקר ההיסטורי בפולמוס התאורטי ובשית הדוקטרינרי של התרבות הצבאית המערבית היא מבוך בלתי קוהרנטי שהתפתח כתוצאה מארבע גישות. הגישה הרדוקציוניסטית המפשטת את השיח על הפיקוד עד אבסורד דרך דחיסתו לגבולות הצרים של דפוס הפיקוד הטקטי. הבנליזציה של מחקר השדה, אשר משתקפת בתאונת ההתעלמות מן הממדים האפיסטמולוגיים של הפרקטיקה הפיקודית ובתקלת החחמצה של בירור המרכיבים הקוגניטיביים של *החשיבה הפיקודית*. *הגישה הטכנוקרטית לתפיסת הפרקטיקה* הפיקודית שביטוייה הם טשטוש ההבחנות הפונקציונליות והתמקדות אקסקלוסיבית בצורות, תשתיות, מבנים, מערכות טכנולוגיות, נהלים ודפוסי עבודה. והגישה החברתית המתיימרת להעמיד סטריאוטיפים של מנהיגות שישמשו מודלים אידיאליים לתפקוד מפקדים צבאיים בכל הקשר, מצב או סביבה, ללא הבחנה במאפיינים האיכותיים הייחודיים המבדילים ביניהם.
הקורס חותר להיחלץ מן המבוך הפרדיגמתי האמור באמצעות גישה ביקורתית המבוססת על שורה של הבנות. במסגרת המערכת הקרויה מנגנון המדינה מבטא מושג הפיקוד את שלוש הפונקציות של כינון מערכות צבאיות, סנכרון מרכיביהן האופרטיביים במתח שבין רלוונטיות אסטרטגית וקוהרנטיות טקטית, ותיאום ההפעלה הקרבית של כוחות ומשאבים. היישום הפרקטי של הפיקוד, כפעולה של חשיבה משתנה קטגורית על פי תאיכויות הקוגניטיביות המאפיינות את סביבות המחשבה והפעולה הצבאיות המגוונות. באמצעות המיזוג של המושגים שיח, מערכת למידה ופרקטיקת פיקוד מערכתית מכוננת האמנות האופרטיבית משטר אפיסטמולוגי מתקדם במבנה המסורתי של האסטרטגיה ומחוללת סדר חדש בפרקטיקה של הפיקוד הצבאי. לאחר העמדת מבנה תאורטי מתקדם לתפיסת מערכת הפיקוד הצבאית על מרכיביה וחקשרי תפקודה המגוונים יבחן הקורס את התפתחות הפרקטיקה של הפיקוד האופרטיבי בעידן המודרני ואת חשתקפויותיה בעת העכשווית.

שיטות מחקר
הקורס נועד להקנות לתלמידי מוסמך בלימודי ביטחון כלים מחקריים לביצוע עצמאי של פרוייקט מחקר, כמו גם להקניית כלי ניתוח ביקורתיים להערכת מחקרים המתפרסמים בכתבי עת שונים בתחום לימודי הביטחון.

תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית
מבוא לתולדות המלחמה ולמחשבה צבאית מן *העת-העתיקה ועד ימינו*.

סוגיות בלימודים אסטרטגיים
הקורס מביא בפני התלמידים את המקורות, היסודות, היתרונות והחסרונות של פתרונות אסטרטגיים לבעיות הביטחון שבפניהן ניצבות מעצמות, מדינות קטנות וחברות השואפות להגדרה עצמית. במסגרת הדיון במושגים והעקרונות המקובלים בשית האסטרטגי נדון בסוגיות כגון: הפתעה, הרתעה, מרי אלים ודיכויו, הרציונאל של השימוש בכח ובאלימות בקונפליקטים ומשברים, מקומם של הכוחות הגרעיניים במדיניות הביטחון הלאומי, וקידום שיתוף פעולה בינלאומי לשם השגת יעדים לאומיים.

קורסי בחירה

מכפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני
הקורס ידון בהיבטים תאורטיים ובסוגיות היסטוריות של עקרון המלחמה "הפתעה" ושל יישומו על ידי הונאה. ייבדק מקומן של ההפתעה והחונאה בתפיסות הצבאיות ובתורות הלחימה של צבאות, בהשוואה לתוצאותיהן ולהשפעתן הממשיות במלחמות במאות ה-19 וה-20.

מלחמה ורפואה
רפואה צבאית – מרכיב חיוני בעצמת ארגונים לוחמים. מערכות צבאיות רבות בהיסטוריה הוכרעו מראש, או שתוצאותיהן נקבעו ע"י תחלואה אשר ניתן היה למנעה. תוצאות מערכות אחרות הושפעו במידה רבה ע"י תחלואה בקרב הכוחות הלוחמים ומההיפגעות בשדה הקרב. חרף עובדות ידועות אלה, הדיון בבריאות הצבא כמרכיב משמעותי בתפקוד הארגון הלוחם איננו מתקיים בקונטקסט ההיסטורי-צבאי.
מטרת הקורס היא לקיים את הדיון על רקע דוגמאות היסטוריות מתקופות שונות, על מנת להאיר מערכות שונות ותוצאותיהן מזווית אחרת. ייעשה ניסיון ללבן את מערכת היחסים המורכבת שבין הפיקוד הצבאי לבין דרג הסיוע הרפואי בתקופות שונות.

החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני
מטרת הקורס הינה, לבחון את מבנה אי השוויון בחברה הישראלית ואת הקשר שבין אי השוויון לבין מצבה הביטחוני של מדינת ישראל. החברה הישראלית כיום, היא חברה מקוטבת ושסועה מבחינה חברתית. מגוון גרסאות של זהות תרבותית קבוצתית קוראות כיום תיגר על האידאולוגיה שהייתה דומיננטית במשך שנים רבות.

- הדתיים המודרניים, אשר דוחים את החילוניות המופגנת וטוענים כי בהם מפעמת ה"רוח" הישראלית ה"ישורשית" של פעם בהיבטים של התיישבות, של ערכים חברתיים וכמובן בהקשר לשירות הצבאי.
- המזרחיים שאין להם כיום שום אמפטיה לדור המייסדים ובניו, נהפוך הוא, תחושות הקיפוח שחוו בתהליך הקליטה משמשות עבורן כמשאב לגיוס פוליטי.
- עולים, בעיקר מחבר העמים שהם כיום קבוצה שמבקשת לשמור על צביון תרבותי ייחודי.
- ערביי ישראל, אשר מהווים מקרה קיצוני של בעייתיות בהגדרת הזהות הישראלית לאור העובדה שהם פטורים מהשירות הצבאי (מלבד הדרוזים והבדואים).

המלחמה המתמדת בה מצויה מדינת ישראל מאז ראשית קיומה, יוצרת קשר בלתי נמנע בין הסיטואציה הביטחונית לבין מידת הקיטוב החברתי. קשר זה הוא דו כיווני. מחד גיסא, משפיע הקיטוב על כושר העמידה החברתי ועל מעמדו של הצבא בחברה. מאידך גיסא, משפיע המצב הביטחוני ובעיקר מעמדו של הצבא גם על מבנה ההזדמנויות ועל מבנה אי השוויון החברתי כלכלי, ופערים כלכליים וחברתיים הקיימים בין קבוצות חברתיות על בסיס מאפיינים שיוכיים כגון: מוצא, לאום, דתיות או מין הקשורים במידה רבה למצב הביטחוני ולשירות הצבאי. כל אלו אמורים להידון במהלך הקורס המוצע.

בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים
הלוגיקה של מבנה הקורס ותכניו מבוססת על שלוש הבנות יסוד: (1) ידע אסטרטגי מתפתח דרך שיח דיאלקטי אשר משקף מתח קבוע בין מערכת המושגים (הממד האפיסטמולוגי) של קהילת הביטחון ובין פירוש ההיבטים הסובסטנטיביים של המציאות הפוליטית-אסטרטגית (הממד האונטולוגי). (2) בעיות אסטרטגיות מהוות תמיד השתקפות של הגיון סינגולרי, אשר נובע מפרשנותו של מתבונן מסוים להקשר נסיבתי ייחודי. (3) הגדרת הגבולות התפיסתיים של בעיה אסטרטגית ועיצוב מתודה אופרטיבית לפתרונה נעשים דרך בניה מערכתית של מרחב מושגי על ידי קבוצת שיח של אופרטורים. בשלב הראשון של הקורס יאומנו התלמידים ביסודות של חשיבה מערכתית וירכשו כלי שיח לעיצוב מרחבים או מבנים מושגיים. בחלק המתקדם של הקורס יתרגלו התלמידים בניה של מרחב מושגי על בסיס מתאר קונקרטי של נסיבות אסטרטגיות.

תורכיה - צבא, איסלם ופוליטיקה
מטרת הסמינר להציג בפני התלמידים את לידתה והתפתחותה של תורכיה המודרנית את המערכת הפוליטית שלה, את כלכלתה, את בעיות הפנים המרכזיות שלה (איסלמיזציה, כורדים) ובעיקר את מדיניות החוץ שלה בין מערב ומזרח (פוליטית ותרבותית) ובסביבתה הקרובה — המזרח התיכון. מקום מיוחד יוקדש לעליות ולמורדות ביחסיה של תורכיה עם ישראל ב-50 השנה מאז הקמתה, כולל לפריחה העכשווית ביחסים.

סמינרים

דיפלומטיה של מלחמת העולם השנייה
בדיקה אנליטית של ההתפתחויות המדיניות העיקריות מפרוץ המלחמה בספטמבר 1939 ועד לסיומה באירופה ובמזרח הרחוק ב-1945. מבנה הקואליציות הלוחמות, אופי המדיניות, התכנון האסטרטגי, ותפקודם של מדינאים יבדקו וינותחו לעומקם.

שש שנים מעצבות: 1967-1973
שש השנים בין מלחמת ששת הימים 67', לבין מלחמת יום הכיפורים, 73' היו שנים מעצבות בהוויה הישראלית כולה: הביטחונית, המדינית והחברתית. בתקופה זו התרחשו שלוש מלחמות, אם נכלול את מלחמת ההתשה 69'-70'. גבולות ישראל השתנו, כלכלתה השתנתה, התגלו זרמים סמויים וזרמים תדשים בביטחון הלאומי, שעיצבו את הראייה העצמית של ישראל כמדינה וכחברה.
הסמינר מנתח את השינויים המושגיים שחלו עקב, בין ואחרי שלוש המלחמות הללו ואת השפעתם על מנהיגות התקופה ועל החברה והצבא, את השבר שחל בעקבות מלחמת יום הכיפורים ואת השפעת התקופה כולה על ישראל עד לסוף המאה הנוכחית.

תפיסות הביטחון של מדינות ערב
הסמינר נועד לבחון את בעיות הביטחון של מדינות ערב. במסגרת זו הוא יעסוק במרכיבים העיקריים של תפיסות ביטחון בכלל, ובאלה של מדינות ערב העיקריות בפרט, תוך התמקדות בתפיסות האיום שלהן, ובמענה הביטחוני שהן מבקשות לבנות מול האיומים כלפיהן. הסמינר יעסוק הן בתפיסות המיוחדות למדינות ערב העיקריות, והן בתפיסות המשותפות לרובן, ובכלל זה את תפיסותיהן הביטחוניות את ישראל.

כלכלה פוליטית של הביטחון הלאומי
מושגי יסוד בכלכלה פוליטית בינ"ל; כלכלה פוליטית של הביטחון הלאומי כתחום מחקר; השפעות פוליטיות וכלכליות על תקצוב ביטחוני, שימוש בכוח, פתרון משברים; תאוריות ומודלים להערכת השפעות כלכליות ופוליטיות של תקצוב ביטחוני, שימוש בכוח, פתרון משברים; שיווק פוליטי של הסכמי שלום.

סמינר שנתי

מודיעין והפתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים
הסמינר בוחן את תופעת ההפתעה האסטרטגית מנקודת מבטם של היוזם והקורבן כאחד, כפי שבאה לידי ביטוי ערב מלחמת יום הכיפורים. על רקע התאוריות והניסיון ההיסטורי העולמי, הדיון יתמקד בקהילת המודיעין הישראלית, ביחסי מודיעין-קברניט ומודיעין-מבצעים, בהשפעת מרכיב ההתדעה המוקדמת על תפיסת הביטחון וההיערכות למלחמה ועל ועדת אגנרט ומסקנותיה.

סמסטר ב'

קורסי חובה

אמנות אופרטיבית - שיח אסטרטגי - מרחבי ידע: עיונים במערכות למידה צבאיות
עיצוב מסגרות מושגיות לתפיסת מערכות של הפעלת כוחות צבאיים מהוות מרכיב חיוני במערכת הלמידה אשר מסוכרנת את המחשבה והפרקטיקה האסטרטגיים. כמגמה המסדירה הן את היחסים בין הסביבות הקוגניטיביות המגוונות המרכיבות את הפרקטיקה האסטרטגית, והן את הזיקות בין הסוכנים העיקריים במנגנון המדינתי שואבת מערכת הלמידה הזו את הגיונה האפיסטמולוגי ואת תצורות תפקודה משדה הידע ומרתב השיח הקרויים אמנות אופרטיבית. ההבנה השלמה של תהליך ההמשגה המערכתית תבנה במהלך הקורס דרך תנועה בשלושה ממדים תפיסתיים: 1) האמנות האופרטיבית כתווך המבנה של הפרקסיס (המשגה ויישום) האסטרטגי; 2) השיח המערכתי כהגיון המארגן את המחשבה והפעולה בליטורל התפיסתי הזה; 3) מערכת הלמידה האופרטיבית כצורת התפקוד של מגוון הסוכנים המייצרים את השיח הזה באמצעות פרקטיקה של פיקוד.

סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל: בין "מכוונים" ל"מסנכרנים" – מנגנון המדינה והשיח בין דרג פוליטי ובין דרג צבאי
הקורס יבחן את החיבטים התאורטיים והפרקטיים המגוונים של השיח בין הסוכנים המרכיבים את המנגנון המדינתי בהקשרים ההיסטוריים והעכשוויים של התפתחותו בסביבות מדינתיות מגוונות כגון זו של ארה"ב וישראל.

שיטות מחקר - הכנה לכתיבת תזה
הקורס מיועד לתלמידים **שכותבים** עבודת תזה. מטרת הקורס ללמד את הסטודנט על ההיבטים המחקריים של עבודה מסוג זה. במסגרת הקורס ילמד הסטודנט את השלבים השונים של התהליך המחקרי, את הבעיות הכרוכות בכל שלב, וכן ילמד לתכנן מערך מחקר מלא (איכותי וכמותי) לנושא מחקרי ספציפי שייבחר.

קורסי בחירה

אפיסטמולוגיות מלחמתיות - ידע, מודיעין ומערכות צבאיות
הקורס יציג מסגרת תפיסתית לדיון באפיסטמולוגיות צבאיות ובממד המודיעיני מנקודת מבט מערכתית. הקורס יבחן הסדרות אפיסטמולוגיות רווחות ואת התפתחותן של המשגות מודיעיניות עיקריות, כל זאת בהקשר לפרובלמטיות של תחום המודיעין במאה ה-20.

מדיניות חוץ וביטחון של סין
הקורס ידון במדיניות החוץ והביטחון של סין תוך התמקדות בתחומים שנוגעים לבעיות ביטחון. החלק הראשון ינתח את תגורמים העיקריים אשר מעצבים את מדיניות החוץ והביטחון והחלק השני יסקור את פעילותה של סין בזירה הבינלאומית מ-1949 וינתח את המשברים הצבאיים.

מודיעין, מלחמה ויחסים בינלאומיים במאה ה-20
המאה ה-20 היתה עדה לשלושה תהליכי מפתח שהטביעו חותם על הדיסציפלינה המודיעינית: התפתחות האירגונים המודיעיניים מגופי אד-הוק זניחים למערכות לאומיות ממוסדות ומקובלות; עלית משקלו של התוצר המודיעיני בתהליכי קבלת ההחלטות בתחומי הביטחון והיחסים הבינלאומיים; שינוי הדגש ממודיעין אנוש למודיעין טכנולוגי. הקורס יעסוק בהתהוות התהליכים הללו ובהשפעתם על פני המלחמות ומערכות היחסים הבינלאומיים במהלך המאה ה-20, בעיקר מנקודת מבטה של החברה המערבית. דגש יינתן לבחינת בסיסי הידע הקיימים והחסרים ללימוד הסוגיה והבעיות ההיסטוריוגרפיות המיוחדות שהם מציבים.

מעימות מזוין להסדר: תהליכי משא ומתן בפרספקטיבה השוואתית
במוקד הקורס יעמדו תהליכי המו"מ המרתקים הקיימים כיום באמל"ט (קולומביה ומכסיקו), באירופה (אירלנד) ובמזה"ת (ישראל-פלסטין). מנקודת מבט השוואתית יבקש הקורס לבחון את הסוגיות הבאות: הגורמים שהניעו את הצדדים המעורבים בעימות להגיע לשולחן המו"מ; תרבות השיח, הקונספציות הדיאלוגיות ומושגי המיקוח שנוצרו במהלכו; הגורמים השונים הנוטלים בו חלק הן בסקטור הפוליטי והן בסקטור האזרחי, ותרומתם היחסית להתנעתו ולהתקדמותו; ולאחרונה, הסדרי הקבע המוצעים, והשלכותיהם הפנימיות והאזוריות בטווח הארוך. במהלך הקורס נקיים סדרה של משחקי תפקידים שידמו את שולחן המו"מ, וייצגו את הסעיפים שנידונו בו או הנידונים בו במקביל להתנהלות הקורס. עיבוד תוצאות הדיונים בצרוף פרקי הלימוד יאפשרו לנו לפתח טיפולוגיה של משא ומתן במקרה של סכסוכים בעצימות נמוכה, ויתכן שאף קווים ראשוניים לתאוריה מקיפה יותר בנושא.

סמינרים

העידן הגרעיני
הקורס עוסק בניתוח התפתחות תאוריות ההרתעה הגרעינית בשנות המלחמה הקרה ולאחריהן. מושגי היסוד של החשיבה הגרעינית ילובנו במהלך הקורס. כמו כן ינותחו ההיבטים הטכנולוגיים של הנשק הגרעיני והשימוש בו. יפורטו הניסיונות להתמודד עם תפוצת הנשק הגרעיני והסכמי הגבלת ופירוק הנשק שנחתמו בין שתי מעצמות-העל. בנוסף, ינותחו ההתפתחויות בתחום הגרעיני במזרח אסיה ובמזרח התיכון, תוך דגש של מדיניותה הגרעינית של ישראל.

ממבצע גן חודשיים לשמונה עשרה שנות שהות בלבנון
מטרת הקורס להתחקות אחרי החשיבה הישראלית, בתחומי הצבא, הממשלות והציבור הישראליים, שהובילו להשארות רבת שנים בלבנון אחרי סיום "מבצע שלום הגליל" ואחרי החלטת ממשלת ישראל בשנת 1985 לצאת מלבנון. נעקוב אחרי מושגים כמו "אזור ביטחון" ופעילות ישראלית בלבנון אל מול עליית ארגון החזבאלה.

סוגיות בהרתעה קונבנציונלית
בשיעור נדון בתאוריות של הרתעה קונבנציונלית, הנשענות על מודלים והנחות יסוד חלופיות של התנהגות פוליטית. בין היתר נבחן בשיעור בין תאוריות המעוגנות במודלים רציונליים טהורים, לבין תאוריות הנגזרות ממודלים קוגניטיביים, המדגישים את הפוטנציאל לעיוותי תפיסה.
התאוריות שידונו ייושמו לניתוח מצבי וארועי הרתעה קונקרטיים, תוך דגש על מצבי כשלון וארועים המדגימים את מגבלותיהן של התאוריות.

תפוצה גרעינית במזרח התיכון: סוגיות נבחרות
דיון בגורמים לתפוצה גרעינית, דיון בסטטוס של "מדינת הסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים בסוגיית התפוצה. בדיקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית. התפתחות התשובה האסטרטגית הישראלית; היבטים הרתעתיים אפשריים של הדימוי הגרעיני הישראלי. תפקידי הדימוי הגרעיני הישראלי בהתפתחות הסכסוך ותהליך השלום הישראלי-ערבי.

קבלת החלטות ממוחשבת בנושאי ביטחון
מודלים של קבלת החלטות ממוחשבות; בינה מלאכותית ומערכות מומחה; סימולציות ממוחשבות; השימוש באינטרנט למערכות תומכות החלטה; יישום תוכנת ה-Recession Board לחקר קבלת החלטות בנושאי ביטחון.

לימודי ביטחון

תואר שני

סמסטר א'

שיעורי חובה

1052.0069.01	מקורות הפואטיקה הצבאית: התפתחות הפרקסיס של הפיקוד האופרטיבי			ש'
	א'	21-17	104	ד"ר ש. נוה
1052.0025.01	שיטות מחקר[1]			ש'
	ב'	20-17	208	מר מ. בן חיים
1031.4424.01	תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית			ש'
	ג'	20-17	210	ד"ר ע. גת
1052.0010.01	סוגיות בלימודים אסטרטגיים[2]			ש'
	ד'	20-17	204	ד"ר ג. מרום

קורסי בחירה

1052.0007.01	מכפיל הכוח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני			ש'
	א'	20-17	419	ד"ר י. שפי
1031.4536.01	פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט			ש'
	ב'	18-16	315	ד"ר ח. נוה
1052.0055.01	מלחמה ורפואה			ש'
	ב'	20-17	206	פרופ' ע. דולב
1052.0047.01	החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני			ש'
	ג'	17-14	206	ד"ר ת. לרנטל

---

[1] חובה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. ניתן ללמוד כקורס בחירה במסלול ללא עבודת גמר.

[2] רשאים ללמד את הקורס רק תלמידים שלמדו בעבר את הקורס: אסטרטגיה בעידן המודרני - מתואר ראשון.

1052.0060.01	בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים			ש'
	ד'	20-17	206	ד"ר ש. נוה
1071.4724.01	הרתעה ואלימות פוליטית[1]			ש'
	ה'	12-10	426	פרופ' א. מררי
1052.0053.01	תורכיה - צבא, איסלאם ופוליטיקה			ש'
	ה'	20-17	206	ד"ר א. ליאל
1031.4557.01	קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון			סד'
	ד'	20-17	308 ספרייה מדה"ח	פרופ' א. מינץ
1031.4480.01	תקשורת דמוקרטיה וביטחון לאומי			ש'
	ג'	20-17	108	ד"ר ר. פדהצור
1052.7777.01	בחינת גמר			בחינה
	יפורסם			

סמינרים

1052.0071.01	הדיפלומטיה של מלחמת העולם השנייה			ס'
	ה'	16-13	יפורסם	פרופ' נ. אורן
0653.4281.01	טכנולוגיות צבאיות ומלחמת העולם הראשונה			ס'
	ג'	16-14	277 גילמן	ד"ר י. שפי
1052.0045.01	שש שנים מעצבות: 1967-1973[1]			ס'
	א'	20-17	421	מר ד. תמרי
1052.0034.01	תפיסת הביטחון של מדינות ערב			ס'
	ב'	13-10	206	ד"ר א. קס
1052.0061.01	כלכלה פוליטית של הביטחון הלאומי			ס'
	ד'	16-13	יפורסם	פרופ' א. מינץ
0654.7171.01	מדינה וחברה בעולם הערבי: גרסאות היסטוריות			ס'
	ב'	14-12	380 גילמן	פרופ' י. קוסטינר
	ה'	14-12	304 גילמן	

[1] מספר המקומות מוגבל, מיון ייעשה ע"י המרצה.

0654.7182.01	"המלחמה הקרה" הראשונה - "המשחק הגדול"			ס'
	ב'	16-14	307 גילמן	ד"ר מ. גמר
	ה'	14-12	361 גילמן	
0654.7170.01	אפריקה השחורה ביחסים הבינלאומיים			ס'
	ב'	18-16	362 גילמן	ד"ר ב. נויברגר
	ה'	18-16	450 גילמן	
0653.4280.01	דילמת פירוק הנשק הגרעיני			ס'
	ב'	18-16	323 גילמן	ד"ר ד. טל
	ד'	18-16	323 גילמן	
1031.4412.01	תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלשתינאית			ס'
	ד'	20-17	422	ד"ר א. גימאל
1031.4355.01	יישוב סכסוכים בינלאומיים			ס'
	ה'	15-12	308 ספריית מדה"ח	פרופ' א. קליימן
0652.4374.01	אבדנים והשמדות אוכלוסייה במאה ה-20			ס'
	ה'	20-16	277 גילמן	ד"ר מ. מייזל

סמינרים שנתיים[1]

1031.4553.01	משא ומתן, מיקוח ודיפלומטיה ביחסים הבינלאומיים			ס'
	ב'	12-9	105	פרופ' ז. מעוז
0618.4351.01	משא ומתן היפותטי לשלום בין ישראל לסעודיה			ס'
	סמ' א': ג'	18-16	323 גילמן	פרופ' א. אלון
	סמ' ב': ג'	16-14	323 גילמן	
1052.0032.01	מודיעין והפתעה אסטרטגית: מלחמת יום הכיפורים			ס'
	ג'	20-17	206	ד"ר י. שפי

[1] סמינר שנתי ייחשב כשני סמינרים סמסטריאליים.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1052.0070.01	אמנות אופרטיבית - שיח אסטרטגי - מרחבי ידע: עיונים במערכות למידה צבאיות				ש'
	ד'	20-17	204		ד"ר ש. נוה
1052.0001.01	סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל: בין "מכוננים" ל"מסנכרנים" - מנגנון המדינה והשיח בין דרג פוליטי ובין דרג צבאי				סד'
	ה'	20-17	527		ד"ר ש. נוה
1052.0050.01	שיטות מחקר - הכנה לכתיבת תיזה[1] בתיאום עם המרצה				הדרכה מר מ. בן חיים

קורסי בחירה

1052.0049.02	בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: בעיות בעיצוב מרחב				ש'
	א'	20-17	308 ספריית מדה"ח		ד"ר ש. נוה
1052.0048.01	אפיסטמולוגיות מלחמתיות - ידע, מודיעין ומערכות צבאיות				ש'
	ב'	21-18	206		מר ע. גרנית
1052.0066.01	מדיניות החוץ והביטחון של סין				ש'
	ד'	13-9	206		פרופ' א. יופה
1052.0067.01	מודיעין, מלחמה ויחסים בינלאומיים במאה ה-20				ש'
	ה'	17-14	206		ד"ר י. שפי
1052.0062.01	מעימות מזויין להסדר: תהליכי משא ומתן בפרספקטיבה השוואתית				ש'
	ה'	21-18	205		ד"ר א. גינזברג
1031.4110.01	המערכת הבינלאומית				ש'
	ה'	19-16	314		פרופ' י. עברון
1052.7777.02	בחינת גמר יפורסם				בחינה

[1] חובה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. הדרכה בזמן כתיבת הצעת מחקר.

סמינרים

1052.0064.01	**העידן הגרעיני**			**ס'**
	ג'	20-17	105	ד"ר ר. פדהצור
0653.4281.01	**טכנולוגיה צבאית ומלחמת העולם הראשונה**			**ס'**
	א'	16-12	450 גילמן	ד"ר י. שפי
1052.0063.01	**ממבצע בן חודשיים לשמונה עשרה שנות שהות בלבנון**[1]			**ס'**
	א'	20-17	421	מר ד. תמרי
0652.4375.01	**מיליטריזם ואנטי מילטריזם באירופה 1866-1945: היסטוריה ותאוריה**			**ס'**
	א'	18-16	319א גילמן	ד"ר א. רחמימוב
	ד'	18-16	324 גילמן	
0654.7186.01	**מערכת היחסים הערבית - בין אחדות לפירוד - סוגיות נבחרות**			**ס'**
	ב'	20-16	362 גילמן	ד"ר א. זיסר
1052.0026.01	**סוגיות בהרתעה קונבנציונלית**			**ס'**
	ג'	13-10	425	פרופ' א. בן-צבי
1031.4554.01	**סוגיות בדיפלומטיה מודרנית**			**ס'**
	ג'	16-13	107	פרופ א. קליימן
1031.4539.01	**גישות חדשות לביטחון הבינלאומי**			**ס'**
	ד'	16-13	106	ד"ר א. ויינטל
0654.7154.01	**היסטוריה והיסטוריוגרפיה: תולדות סכסוך ישראל-ערב**			**ס'**
	ד'	20-16	362 גילמן	פרופ' א. ססר
1052.0068.01	**תפוצה גרעינית במזרח התיכון: סוגיות נבחרות**			**ס'**
	ה'	14-11	יפורסם	פרופ' י. עברון
1031.4426.01	**המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו**			**ס'**
	ה'	16-13	308 ספריית מדה"ח	פרופ' נ. אורן
1052.0065.01	**קבלת החלטות ממוחשבת בנושאי ביטחון**			**ס'**
	ה'	20-17	103	פרופ' א. מינץ

[1] מספר המקומות מוגבל.

הדרכה בספרייה חד פעמי

ההדרכה תינתן בכיתת המחשבים בבניין הספרייה

1052.1000.01	**הדרכה בספרייה ללימודי ביטחון**			**הדרכה**
סמ' א'	ג'	17-16	23.10.2001	גב' ש. פרי
1052.1000.02	**הדרכה בספרייה ללימודי ביטחון**			**הדרכה**
סמ' א'	ד'	17-16	24.10.2001	גב' ש. פרי
1052.1000.03	**הדרכה בספרייה ללימודי ביטחון**			**הדרכה**
סמ' ב'	ד'	17-16	27.2.2002	גב' ש. פרי
1052.1000.04	**הדרכה בספרייה ללימודי ביטחון**			**הדרכה**
סמ' ב'	ה'	16-15	28.2.2002	גב' ש. פרי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

http://spirit.tau.ac.il/soc

ראש החוג: פרופ' יוסי שביט

תואר ראשון

יועץ: ד"ר אבי גוטליב

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיהם של התלמידים על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- להקנות לתלמידים את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה והמוסדות החברתיים ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.
- לטעת בתלמידים הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלהם.
- להקנות לתלמידים ערכים של צדק ושוויון חברתי.

תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב		מסלול לימוד דו-חוגי	
קורסי חובה	38	ש"ס	35	ש"ס
מבואות כלליים	4	ש"ס	-	
קורס הרחבה - החברה הישראלית	4	ש"ס	2	ש"ס
קורסי תשתית	12	ש"ס	9	ש"ס
קורסי בחירה	9	ש"ס	6	ש"ס
סמינרים	7-8	ש"ס	3-4	ש"ס
	74-75	ש"ס	55-56	ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	32	ש"ס		
	106-107	ש"ס	לימודי חוג שני	

מבנה תכנית הלימודים[1]

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
מבוא לסוציולוגיה	ש'	2	סמ' א/ב
	תי'	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	ש'	2	סמ' א/ב
	תי'	2	
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	ש'	3	סמ' א/ב
	תי'	1	
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים[2]	ש'	2	סמ' א/ב
	תי'	2	

קורסי תשתית

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלה לאחר שעמדו בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.
ניתן להירשם ע"ת לקורסי התשתית גם ע"ס זכאות להיבחן באחד מהקורסים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה.
תלמידים במסלול החד חוגי חייבים ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמידים במסלול הדו חוגי חייבים ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
מגדר וחברה	א'
משפחה וחברה	א'
פוליטיקה וחברה	א'
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	א'
משפט וחברה	א'/ב'
חינוך וחברה	ב'
יסודות הפסיכולוגיה החברתית[3]	ב'
כלכלה וחברה	ב'
ריבוד ואי-שוויון	ב'
תרבות וחברה	ב'

---

1 הצעה לתכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמוד 208.

2 ייחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בביה"ס לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.

3 ייחשב כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה חברתית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה. תלמידי החוג לפסיכולוגיה ילמדו את הקורס בחוג לסוציולוגיה.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ב-4 ש"ס קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית המפורטים להלן וכן ב-4 ש"ס מבואות כלליים (רשימה בהמשך).

תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ב-2 ש"ס מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

ניתן ללמוד קורסים אלו בכל אחד מהסמסטרים במהלך שנות הלימודים לתואר.

קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית:[1]

סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה וכלכלה
סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י: חברה ופוליטיקה

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא למחשבה פוליטית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
המדע בשירות האדם	במסגרת הקורסים בחוג לפסיכולוגיה
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית	במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".
ניתן ללמוד ע"ת קורס/י חובה של שנה ב' גם ע"ס ציון חובי במבוא לסוציולוגיה וזכאות להיבחן במבוא לאנתרופולוגיה ובמקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה.

---

1 תלמידים יוכלו להמיר אחד מהקורסים באישור יועץ הב.א. בלבד.

2 הקורס יסודות הכלכלה בציון 60 לפחות יוכר כתחליף לקורס זה. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתכנית הלימודים תן את הקורס מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן את הקורס יסודות הכלכלה.

שנה ב'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמ'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	ש'	3		א/ב
	ת'	1		
מבוא לשיטות מחקר[1]	ש'	2	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	א/ב
	ת'	2		
יישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	מבוא לסטטיסטיקה ניתן ללמוד במקביל	א/ב

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיהם של התלמידים.
ניתן ללמוד ע"ת קורס/י חובה של שנה ג' ע"ס זכאות להיבחן בקורסים תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ומבוא לשיטות מחקר.
קורסי שנה ג' כוללים בנוסף לקורסי החובה גם את קורסי הבחירה והסמינרים.

שנה ג'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמ'
קורס אחד בשיטות מחקר מבין שני הבאים:				
שיטות מחקר כמותיות[3]	ש'	2	מבוא לשיטות מחקר	א'
	ת'	2		
שיטות מחקר איכותיות	ש'	2	מבוא לשיטות מחקר	א'
	ת'	2		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	ש'	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב
	ת'	1		
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

[1] ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, "שיטות מחקר" הניתן בחוג למדע המדינה, "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לתקשורת, "מתודולוגיה מחקרית א'" הניתן בחוג לחינוך.

[2] קורס חובה לתלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו לבחור קורס זה כקורס בחירה בתנאי שלא למדו את הקורס בחוג לימודיהם השני.
הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטיים.

[3] ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה ניסויית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, וכחופף לקורס "ניתוח נתונים כמותיים במחקר החינוכי" הניתן בביה"ס לחינוך.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (היקף כל קורס 3 ש״ס)

אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים	אי
ארגוני עבודה ביפן	אי
היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	אי
מגדר ופוליטיקה: סוציולוגיה של מגדר ונשים	אי
סוציולוגיה סביבתית	אי
קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל	אי
שפה וחברה בישראל	אי
החברה הפלסטינית בישראל	בי
לאומיות, טרנס-לאומיות ועל-לאומיות	בי
מדיקליזציה ופיקוח חברתי	בי
מודרניות ופוסט-מודרניות	בי
סוגיות בחיסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים	בי
סוציולוגיה של הפאשיזם	בי
צבא, מדינה ומגדר	בי
סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[1]	בי

סמינרים

סמינר שנתי = 2 ש״ש = 4 ש״ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש״ס.
רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים בשמיעת 7-8 ש״ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמידים רשאים להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמידים להגיש סה״כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים בשמיעת 3-4 ש״ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכת אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א׳ יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמידים שלא יעמדו בכך, יבחרו סמינר נוסף בסמסטר ב׳ במקום מסגרת ההדרכה האישית.

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

---

[1] ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מגדר.

רשימת הסמינרים השנתיים (2 ש"ש)

	דרישות מוקדמות/הערות
- אנתרופולוגיה של שינוי דתי	
- אתניות ומגדר בשוק העבודה[2,1]	שיטות מחקר כמותיות
- דעת קהל ומודעות סביבתית[1]	שיטות מחקר כמותיות; הכרות עם תכנת SPSS
- הגירה, אזרחות וזהות לאומית	
- תרבות וגלובליזציה	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל); תרבות וחברה
- נשים, דת ופוליטיקה	שיטות מחקר איכותיות (אפשרי במקביל)
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל)
- תמורות במערכת ההשכלה הגבוהה ואי שוויון חברתי	חינוך וחברה או ריבוד ואי שוויון (או קורסים דומים)

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)

סמסטר א'

- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו	משפחה וחברה; יישומי מחשב במדעי החברה
- אנתרופולוגיה של זקנה	שיטות מחקר איכותיות (אפשרי במקביל)
- ועדות חקירה - היבטים חברתיים ופוליטיים	
- מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	משותף עם תואר שני. ד"מ: תאוריה סוציולוגית בת זמננו
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמיד ב.א. מותנית באישור המרצה
- צדק חברתי ולגיטימציה של אי שוויון	שיטות מחקר כמותיות (אפשרי במקביל)
- תהפוכות של זהויות קולקטיביות: המקרה של זהויות יהודיות	

סמסטר ב'

- בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	שיטות מחקר איכותיות
- גלובליזציה, אזרחות ועירוניות	
- מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים	שיטות מחקר איכותיות
- סביבה וחברה: סוגיות נבחרות[1,3]	סוציולוגיה סביבתית
- סטייה חברתית	שיטות מחקר כמותיות או איכותיות
- סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית	שיטות מחקר כמותיות

---

[1] סמינר מ.א. פתוח למספר תלמידי ב.א.

[2] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.

[3] חופף לסמינר פיתוח בר-קיימא שניתן בתשס"א.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בתוג מתשנ"ד ואילך)

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס הרחבה בחברה הישראלית	1 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
מבוא לשיטות מחקר	3 נק'
יישומי מחשב למדעי החברה	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

הצעה לתכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

שנה א'

מסלול חד-חוגי

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
מבוא כללי[1]	4
	16

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	9
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי *החברה*, *והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות*.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי תשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא לשיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
יישומי מחשב למדעי החברה	3
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':

מבוא לסוציולוגיה

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא לשיטות מחקר

יישומי מחשב *למדעי החברה*

4 קורסי תשתית

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4
2 קורסי בחירה	6
	12

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	4	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	
סמינרים	7-8	
קורס בחירה	3	
קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2	19-20
סה"כ	74-75	

[1] ניתן ללמוד בכל סמסטר במהלך שנות הלימודים.

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
	12

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי תשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא לשיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	11

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':

מבוא לסוציולוגיה

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים

3 קורסי תשתית

מבוא לשיטות מחקר

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2	
תאוריה סוציולוגיות בת-זמננו	4	
קורס בחירה	3	9

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	4	
סוציולוגיה של התברה הישראלית	3	
סמינר	3-4	
קורס בחירה	3	
		13-14
סה"כ	55-56	

[1] ניתן ללמוד בכל סמסטר במהלך שנות הלימודים.

מסלול מקוצר לקראת התואר השני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול הינה לעודד תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ללמוד קורסים לקראת התואר השני כבר בשנתם השלישית כך שמשך לימודיהם לקראת התואר השני יקוצר. בסוף השנה השלישית ללימודיהם בחוג, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, יהיו תלמידים אלו זכאים לתואר ראשון במקביל ללימודיהם לקראת התואר השני.

1. התלמידים ייבחרו בתום שנה ב׳ מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
מבוא לשיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
כן יופעל שיקול דעת ביחס להישגי התלמידים בקורסי התשתית.

2. א. התלמידים יהיו זכאים ללמוד 9 ש״ס מבין קורסי התואר השני בתחליף לקורסים הבאים מלימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):
2 קורסי בחירה 6 ש״ס
סמינר אחד 3 ש״ס
כתחליף לסמינר ב.א. ייחשב סמינר מ.א. בלבד או סמינר המשותף לתואר הראשון והשני.
הזכאות לתואר ראשון בסוף השנה השלישית, לתלמידים שיחליטו בשלב זה שלא להמשיך בלימודי התואר השני, מותנית בהשלמת מכסת השעות הנדרשת לקבלת התואר הראשון.

ב. לצורך קבלת תואר ראשון כאמור, יוכרו שעות שנלמדו במסגרת התואר השני כתחליף לשעות הפטור שניתנו לתלמידים עם הצטרפותם למסלול.

3. בכל מקרה, לימודי השנה השלישית יכללו השלמת קורסי החובה של שנה ג׳:
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
סוציולוגיה של החברה הישראלית
שיטות מחקר כמותיות או איכותיות
יישומי מחשב במדעי-החברה
סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).
בחירת קורסי התואר השני שיילמדו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון תיעשה בתאום עם מנחי המסלול (ראה להלן) ותוך התחשבות בצרכי התלמיד ודרישות מוקדמות.

4. תלמידי המסלול יאותרו, ייבחרו ויילוו ע״י יועצי החוג לתואר ראשון ושני, שייחשבו לצורך זה כמלווי המסלול.

5. תלמידי המסלול המקוצר ישתתפו בשנה השנייה של לימודי המ.א. בסדנה שתעסוק בביקורת הידע הסוציולוגי.

6. תלמידים שהתקבלו למסלול, חייבים לשמור על רמת הישגים גבוהה (לפחות ממוצע 85 בלימודי הב.א.), על מנת להתקבל ללימודי התואר השני.

7. מניין השעות לתואר מ.א. במסלול המקוצר למצטיינים הינו 28 ש״ס.

החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים אחרים בפקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקשים התלמידים לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמידי חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בב"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (לא ייחשב במניין שעות החטיבה) וכן -
אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- שיטת המשפט הישראלי
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למחשבה פוליטית
- מבוא לממשל[1]
- תולדות המחשבה המדינית[1]
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות המוקדמות לעיל.

א. **חטיבה** (היקף: 17 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

שלב א':	השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס		
שלב ב':	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס	ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	2 קורסי תשתית	6 ש"ס	ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
שלב ג':	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

ב. חטיבה מורחבת (היקף: 33 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

שלב א':	השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס		
שלב ב':	3 קורסי תשתית	9 ש"ס	ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס	ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה
שלב ג':	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	4 ש"ס	ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	3 קורסי בחירה	9 ש"ס	ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

[1] לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"א.

תקנות החוג

1. יש להשלים את חובות שנה א' תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים.

2. במחלך הלימודים לתואר ראשון, רשאים תלמידים להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.

3. תלמידים רשאים לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

4. מועד אחרון לחגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) הנו היום האחרון לסמסטר. תלמידים אשר לא ימלאו חובות הקודם במועד ידווח להם ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240).

5. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאותר מתודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוסמים.

6. לא ניתן לשפר ציון לאחר שנלמדו קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

7. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

8. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, הינו עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במילוי דרישות הקדם.

9. <u>קורסים חופפים</u>
תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 106 ש"ס לפחות. תלמידים שקיבלו פטור ע"ס קורס חופף חייבים להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבלו את הפטור.
תלמידי המסלול הדו-חוגי שקיבלו פטור בגין קורסי חובה חופפים חייבים להשלים במסגרת החוג מכסה של 51 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה, הסמינרים או קורס הרחבה בחברה הישראלית.
לתלמידים שלמדו קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה
מטרתו של הקורס הינה להציג בפני הסטודנטים את מגוון המושגים, והסוגיות המחקריות מהם מורכבת הדיסציפלינה הסוציולוגית. הקורס מתמקד ביישום שיטות סוציולוגיות לתופעות ובעיות מרכזיות בחברה הישראלית ובעולם. התרגיל כולל תרגילי שדה והגשת עבודות.

מבוא לאנתרופולוגיה
הקורס יציג כמה מסוגיות היסוד של האנתרופולוגיה החברתית תוך בירור הדיונים השונים סביבן על רקעם ההיסטורי-חברתי-אינטלקטואלי. יידונו שאלות של ייצור, ייצוג וצריכת הידע האנתרופולוגי באמצעות מספר נושאים נבחרים מתוכו כגון האוניברסלי והתרבותי, דימויי אדם רווחים, גבולות חברתיים וגבולות תאורטיים, זמן מקום והקשר, נקודות תצפית וקולותיו של השדה, תהליכים מעברים וארגון חברתי, יחידות הניתוח האתנוגרפי, ביקורת הידע האנתרופולוגי.
חובות התלמיד: הגשת עבודות תרגיל ועמידה בהן כתנאי לגשת לבחינת סיום הקורס.

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין הקונטקסט ההיסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות. יידונו סוגיות, כגון "חרות מול שווין"; "דימוי מול מציאות"; "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהיסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכינון של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
סטטיסטיקה תאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה.
הסתברות - מושגים בסיסיים.
הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות) ועל הפרש פרופורציות.
מבחן χ^2 לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
תורות עיקריות בתשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קונט, מרקס, דורקהיים, ובר, זימל, פארטו, ומיד. הקורס יתמקד הן בתרומה לניתוח בעיות מהותיות כגון האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה (ובכלל זה תופעות הניכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השנוי והמסוד החברתיים).

תאוריה סוציולוגית בת זמננו
הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-ובריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית
הקורס יבחן גישות שונות לחקר החברה הישראלית ויבחן מנקודות ראות סוציולוגית-היסטורית, תהליכי צמיחתה, התמסדות, ושינויים של מבנים והסדרים פוליטיים, ריבודיים ותרבותיים. דגש מיוחד יושם על ניתוח המאבק בין קבוצות על הגדרת גבולות הקולקטיב וזהותו, וכן על ברור השפעת הקונפליקט הישראלי-ערבי על עיצובה של החברה הישראלית, כמו גם השינויים המתחוללים בה.

מבוא לשיטות מחקר
הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בניית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושימוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס ינסח גם לעמוד על החבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.
תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה.
חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

שיטות מחקר כמותיות
הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לניתוח כמותי: מדדי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני-פיקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS;(התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

שיטות מחקר איכותיות
הקורס ישלב דיון תאורטי והתנסות בשיטות-מחקר המשמשות אנתרופולוגים וסוציולוגים במחקר אתנוגרפי ובכתיבת אתנוגרפיה. במהלך הקורס נדון במושגים, פרספקטיבות תאורטיות וסוגיות מתודולוגיות הקשורות בשיטות המחקר האיכותיות תוך התמקדות באתנוגרפיה ובתצפית-המשתתפת.

קורסי תשתית

חינוך וחברה
לקורס שני מוקדים: (1) הזיקה שבין ארגוני חינוך והמבנה החברתי ובמיוחד מערכת הקשרים בין החינוך הפורמלי והרבוד החברתי. (2) היבטים חברתיים של תהליכים הקשורים בלמידה והמתמקדים בבתי-הספר. ייסקרו גישות שונות להסבר תפקידיו של החינוך הפורמלי וזיקתו לריבוד החברתי; היבטים חברתיים של תכניות לימודים והוראה; מסגרות הזדמנות שנייה; החינוך תדתי והשלכותיו החברתיות. דילמות הקשורות בקביעת מדיניות חינוך (כגון: אינטגרציה בחינוך, אוטונומיה בית-ספרית, בחירת בתי-ספר, התרחבות החינוך הגבוה) ינותחו מנקודת ראות סוציולוגית.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית
הקורס יציג מספר מושגי יסוד העוסקים באינטראקציה בין בני אדם תוך הדגשת הקונטקסט הקבוצתי. הדיון יתמקד בהבדל בין התנהגות פרטנית להתנהגות בקבוצה, תוך הדגשת שאלות של ציות וקונפורמיות. לבסוף יוצגו מספר גישות תאורטיות עיקריות ויבוררו השקפותיהן על טבע האדם והחברה.

כלכלה וחברה
קיימת ספרות ענפה בסוציולוגיה שמציעה ראיה שונה מזו של הכלכלנים אודות מוסדות ותהליכים כלכליים. הסוציולוגיה טוענת שלא ניתן לנתק חיי משק וכלכלה מיסודות ומשמעויות חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. בקורס נלמד מבחר של כתבים "קלאסיים" וכן יישומים שונים של סוציולוגיה כלכלית בישראל. המוקד העיקרי יהיה הקשר שבין תהליכים ומוסדות חברתיים לבין המדיניות הכלכלית.

מגדר וחברה
הקורס יבחן היבטים חברתיים ותרבותיים של נושאי המגדר והמיניות מתוך הפרספקטיבה של מדעי החברה, תוך התייחסות לקשת תאוריות וגישות מחקריות. תידון היחסיות התרבותית של תופעות הקשורות בנושאים אלה, באמצעות עמידה על מרכיביהם האוניברסליים והייחודיים. השיח החברתי והשיח האקדמי ייבחנו לנוכח חדינמיקה של שינויים בעולם, בחברה המערבית, ובישראל. מגוון סוגיות ילוו את הדיון בקורס, ביניהן: נשים בפוליטיקה, שוק העבודה, גבריות ונשיות במדיה, מגדר ושפה, חיברות לתפקידי מין ומיניות, אלימות מגדרית, פיקות על מיניות וזוגיות.

משפחה וחברה
הקורס יפתח בסקירת נושאים הקשורים בחקר המשפחה על רקע מגמות מרכזיות בתאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית במאות ה-19 וה-20. השאלה המובילה, בתמשך, תהיה זו של תהליכי שינוי במבנה הכלכלי-חברתי-פוליטי של חברות והביטויים שאלה מקבלים בחלוקות עבודה תוך משפחתיות, במעמדן של נשים במשפחה, וביחסים הבין-דוריים. בין גורמי השינוי המרכזיים שיבחנו: תעוש; פרולטריזציה; הגירת כפר-עיר; התפשטות החשכלה; עליית מדינת הרווחה והרחבת השירותים הציבוריים; תנועות, מתפכות ומדינות סוציאליסטיות; דה קולוניזציה ותת פיתוח; הגירת עבודה עולמית; הפרטות, קיצוצים ונסיגת השירותים החברתיים. בהקשר הישראלי-פלסטיני נבחן את מדיניות הרווחה הישראלית והשפעותיה על חיי משפחה במגזרים חברתיים שונים, ואת השפעותיהם של עקירה, פליטות וכיבוש מתמשך על חיי משפחות פלסטיניות.

משפט וחברה
הקורס יתמקד בניתוח המערכת המשפטית ואופי החשיבה המשפטית, תוך העלאת סוגיות סוציולוגיות כגון: נגישותן של קבוצות שונות למערכת המשפט ולטובין משפטיים, אפשרות השימוש בחוק כאמצעי לשינוי חברתי מחד, וכמנגנון המנציח יחסי כח ואי-שוויון מאידך, והקשר בין חוק כמנגנון שליטה וכמערכת ידע מקצועי.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגיל בכתב ובחינה סופית.

פוליטיקה וחברה
מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשייה הפוליטית.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

ריבוד ואי-שוויון
קורס זה נועד להכיר לתלמידים מושגים ותאוריות אודות אי שוויון וריבוד חברתי. מטרתו המרכזית הינה להציג את מגוון הגישות ומסורות המחקר הסוציולוגי בנושא אי-שוויון בחברה מודרנית. חלק מגישות אלה ישמשו כמסגרת מושגית לדיון בממדים השונים של ריבוד בחברה הישראלית.

תאוריות סוציולוגיות של ארגונים
לקורס שני חלקים. החלק הראשון יוקדש לסקירת התחום הקרוי "סוציולוגיה של ארגונים". הוא יתמקד בתאוריות האדמיניסטרטיביות הראשונות, בתאוריות פוליטיות, בתאוריות המערכות, בתאוריה המוסדית, בתאוריה האקולוגית ובתאוריה תריבודית. מגוון הגישות יאפשר זוויות ראיה אלטרנטיביות להבנת תופעות כמו מבנה ארגוני, חלוקת עבודה, היררכיה ובירוקרטיה. בחלקו השני יעסוק הקורס באופן ביקורתי בהתפתחותה של התאוריה הארגונית תוך הבנת הקונטקסט ההיסטורי של צמיחתה. בחלק זה תשמש התאוריה הסוציולוגית עצמה אובייקט לשיקוף של תהליכים חברתיים. יושם דגש על הבנת תפקידה במיחזורם של מיתוסים המהווים נכסי צאן ברזל של החשיבה הניהולית.

תרבות וחברה
קורס זה עורך היכרות עם גישות סוציולוגיות לחקר התרבות תוך התמקדות בסוגיה אחת מרכזית: ההקשר החברתי של האמנות והתרבות הפופולרית. אופייה של האמנות כפעילות קולקטיבית, המוסדות וההקשר הקולקטיבי-ארגוני של היצור התרבותי, התפקיד החברתי של התרבות והאמנות, תרבויות טעם, ביקורתיות, ובעיקר היחסים בין התרבות הפופולרית והתרבות הגבוהה הם הנושאים שיעמדו במרכז הקורס.

קורסי בחירה

אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטוריון
קורס זה יתמקד בפעילותם של המנהלים, הניצבים בחזית הפעילות הארגונית, וביחסי הגומלין בינם לבין בעלי המניות וחברי הדירקטוריון. בחלקו הראשון, יידונו בקורס גישות תאורטיות שונות העוסקות בתפקידם של מנהלים בכירים בחברות. כמו-כן, תבחן השפעתם על תחומים ארגוניים שונים, בכללם אסטרטגיה ארגונית ותוצאות עסקיות. במסגרת זו, יוצגו גם מחקרים אמפיריים העוסקים בקשר בין מאפיינים קוגניטיביים, דמוגרפיים וחברתיים של מנהלים לבין אסטרטגיה וביצועים ארגוניים. בחלקו השני, יעסוק הקורס במערכת היחסים שבין מנהלים, בעלים, וחברי דירקטוריון ובמצבי קונפליקט ושיתוף פעולה ביניהם. בהקשר זה, יידונו אירועים ארגוניים שונים ותבחן משמעותם לאור מערכת היחסים בין האליטות הניהוליות הללו.

ארגוני עבודה ביפן
הקורס מציג ובוחן מחדש תפיסות סוציולוגיות ופופולריות לגבי ארגוני עבודה ביפן. לאחר הכרות עם ארגון העבודה ואיש הארגון ייבדקו מודלים כמו ה"מודל הקבוצתי" והגישה ה"הרמונית" בהשוואה למודלים בקורתיים. ייבדקו קשרים בין חברות וכן מבנה פנימי של חברות מסוגים וגדלים שונים. דגש מיוחד יינתן ליחסים בין חברות גדולות וקטנות (דואליזם תעשייתי), ובעיקר אלו בין ה"חברה האם" (parent company) לקבלני משנה (subcontractors). בתוך חברות, ייבחנו הסדרי תעסוקה. בהקשר לכך יטופל בהרחבה הנושא של איש הארגון היפני (salaryman), נושא שזכה לעיסוק נרחב, הן אקדמי והן פופולרי. הגישה הביקורתית תתייחס לשימוש הנרחב בעובדים זמניים ותבדוק מחדש מושגים מקובלים כמו "תעסוקה לכל החיים" (lifetime employment). נושא נוסף שייבחן בצורה ביקורתית הוא מקומו של "קונפליקט" בארגונים בפרט ובחברה היפנית בכלל. בנוסף לכך יוצגו בקורס שיטות ניהול יפניות ותבדק אפשרות העתקתן למערב.

החברה הפלסטינית בישראל
כדי להגיע להבנה טובה יותר של החברה הפלסטינית בישראל, יוקדש החלק הראשון של הקורס לתמורות שחלו בחברה זו מתחילת המאה הנוכחית. הקורס יכלול סקירה קצרה על הכפר והעיר, ההתגבשות הלאומית והשבר של 1948, התמורות הכלכליות והחברתיות שעברה החברה וכיצד השפיעו אלה על עיצובם של אספקטים חברתיים שונים. הקורס יעסוק גם בהשפעת המפגש בין גורמים חברתיים תרבותיים פנימיים וחיצוניים ובין מדיניות השלטון על עיצוב מעמדן של קבוצות שונות בתוך החברה הפלסטינית. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות שונות בתוך חברה זו כמו מצב הנשים הפלסטיניות בישראל ובמעמדם האזרחי של הפלסטינים.

היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה
בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו מגוון סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, היבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

לאומיות, טרנס-לאומיות ועל-לאומיות
הקורס מציע מבוא מורחב לדיון בשאלת מעמדה של הלאומיות המודרנית ובטיבם של האתגרים הפוליטיים, חברתיים ותרבותיים הניצבים בפניה בעידן בו חציית גבולות בידי הון, סחורות, בני אדם ורעיונות הופכת יותר ויותר נורמטיבית. לקורס שני חלקים עיקריים. החלק הראשון יוקדש לדיון בעקרונות היסוד עליהם מושתתת הלאומיות המודרנית ולהצגת גישות תאורטיות במדעי החברה על התופעה. החלק השני יעסוק בחיווצרותם של דפוסי פעולה פוליטיים, רשתות מוסדיות וזהויות תרבותיות שהמשותף להם הוא חציית גבולות של מדינת האומה, וביסיון להביא לקריסתם של הניגודים לפיהם פועלת הפוליטיקה הלאומיות. הקורס יבחן את האופן שבו "חציית הגבול" בידי הון, סחורות, מידע, סמלים ובני אדם משפיעה על הגדרת מושגי יסוד של הפוליטיקה המודרנית כגון "מדינה", "ריבונות", "אזרחות", "זהות לאומית", "פנימי" מול "חיצוני", ופוליטיקה "ביתית" מול פוליטיקה "בינלאומית".
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעורים (10%); הגשת רפראט. נושא הרפראט ייבחר מתוך רשימה ביבליוגרפית שתצורף בחמשך הקורס המיועדת מטרה זו. נושא הרפראט ייקבע מבעוד מועד בתאום עם המרצה (30%); מבחן בית (60%).

מודרניות ופוסט-מודרניות
מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כמושג אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אודות החברה המודרנית. במחצית השנייה של הקורס ידונו התאוריות העכשוויות הבולטות כגון אלה של פוקו, ליוטר, דרידה, בודריאר ומפסולי.

מדיקליזציה ופיקוח חברתי
הרפואה המודרנית ביססה מעמדה במאה ה-20 כאחד מהמוסדות החברתיים רבי העוצמה האמונים על הגדרת הגבול בין "בריאות" ו"חולי", "נורמליות" ו"אב-נורמליות", ועל הטיפול במגוון רחב של "ליקויי גוף ונפש". הקורס יתמקד בהיבטים הפוליטיים, מוסדיים, ארגוניים ומקצועיים של השיח הרפואי, תוך הצגת מושגי יסוד ודיון בסוגיות נבחרות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הרפואה.

מגדר ופוליטיקה: סוציולוגיה של מגדר ונשים
הקורס יעסוק בניתוח ביקורתי של הפוליטיקה של המגדר ובמשטר הדעת המגדרי וההסדרים החברתיים שעצבו מבנה חברתי המפריד בין המינים ומשעתק סדר חברתי לא שוויוני. הקורס ינית תשתית בסיסית לתאוריות פמיניסטיות במדעי החברה תוך דגש על סוגיית נשים בפוליטיקה ופוליטיקה של נשים. דגש מיוחד יושם על מקומן של נשים בחברה הישראלית בכלל ובפוליטיקה בפרט.
דרישות הקורס: קריאה רציפה של רשימת חקריאות הנדרשת ובחינת סכום.

סוגיות בהיסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים
השלכותיה הישירות של מלחמת 48' עבור הפלסטינים - עקירה, פליטות, פיזור בגלויות - ישמשו נקודת מוצא עבור הקורס. בין הסוגיות והנושאים שידונו: (1) מעמדם הפוליטי-כלכלי-חברתי של הפלסטינים בארצות פזורתם - דיון השוואתי בשלשה מקרים (case studies): ירדן, לבנון כווית (עד 1991); (2) השינוי במאפייני החשכלה של קחילות פליטים פלסטינים ומקומם של עובדים פלסטינים בכלכלה הפוליטית של מדינות הנפט ושל הגירת עבודה במזרח התיכון; (3) תהליכים של שינוי חברתי, תעסוקתי ומעמדי תחת הכלכלה הפוליטית של הכיבוש הישראלי; (4) מקורות ומגמות התפתחותה של תנועת השחרור חלאומית הפלסטינית בגלות ובשטחים הכבושים מראשית שנות ה-50 ועד ימינו: דגש עיקרי יינתן לניתוח השוואתי של תנאי ומאפייני הפעולה וההתארגנות הפוליטית-לאומית הפלסטינית בארצות הפזורה, בשטחים הכבושים, ולנוכח ההתפתחויות הפוליטיות במזרח התיכון.

סוציולוגיה סביבתית
הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

סוציולוגיה של הפאשיזם
הקורס יסקור בפרספקטיבה היסטורית וביקורתית תאוריות מרכזיות של עלית הפאשיזם, ביניהן: ניתוח פונקציונליסטי, ניתוח מעמדי וניתוח היסטורי. יינתן דגש מיוחד על שיטות מחקר היסטוריות והשוואתיות.

צבא, מדינה ומגדר
לצבא, כמוסד מרכזי של המדינה והפטרייארכיה גם יחד, יש תפקיד מרכזי בהבניה החברתית של אזרחות מחד ובעיצובן של זהויות מגדריות מאידך. הצבא מהווה אם כן מוסד חיוני לבחינת הקשר בין המדינה ומבנה האזרחות לבין הבניית זהויות מגדריות ויחסי מגדר. הקורס יבחן שורה של שאלות מגדריות שהצבא מעלה, כגון: הפוליטיקה של אופני חדרה/הכללה במוסדות המדינה; אידיאולוגיות מגדריות צבאיות; הפרדוקסים בגישות פמיניסטיות אל הצבא; הבניות של זהויות גבריות ונשיות בצבא; גוף ומיניות בצבא; ואסטרטגיות (פרדוקסליות גם הן) של התנגדות ושינוי המבנה המגדרי של הצבא. החברה הישראלית מספקת כר נרחב במיוחד לבחינת שאלות אלה, הן בשל התפתחותה של חברה מיליטריסטית והן בשל גיוס החובה של נשים וגברים כאחד. הקורס יבחן לכן את השאלות השונות תוך התמקדות בחברה הישראלית, ובהמשך יפנה להשוואה עם חברות אחרות כגון אלג'יר, ארה"ב, סין, רוסיה, וייטנאם ובוליביה.

קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל
שאלת הקרקעות עומדת במרכז היחסים המורכבים שבין הפלסטינים אזרחי ישראל לבין המדינה. אבדן הרכוש הפלסטיני ברמת הפרט, המשפחה, הכפר, העיר, הקהילה האיזורית והלאום התחיל בסוף המאה ה-19 עם ראשית מכירת הקרקעות ליהודים ולתנועה הציונית, קיבל תפנית דרמטית במהלך מלחמת 1948, והמשיך באמצעים תחיקתיים, משפטיים, תכנוניים ומנהליים מאז. הקורס משתמש בשאלת הקרקעות כפריזמה לבדיקת מכלול השאלות החברתיות והפוליטיות המשפיעות על היחסים בין המיעוט הפלסטיני לרוב היהודי-ישראלי.

שפה וחברה בישראל
בקורס יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות או לאומיות.

סמינרים

אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו
הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים; קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או ע"י איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אנתרופולוגיה של שינוי דתי
בקורס זה נתמקד במחקר אנתרופולוגי של תהליכי שינוי דתי. לעומת תפיסות תיאולוגיות בדבר ניצחיותה ואי-השתנותה של הדת. נבחן בתחילת הקורס פרדיגמות אנתרופולוגיות שעוקבות אחרי תהליכי דעיכתן והיווצרותן של דתות בהקשר המודרני וכן של תהליכי מעבר בין דתיות לחילון ולהיפך. וזאת מתוך זוית תאורטית השוואתית. בעיקר נשאל אילו תהליכי שינוי דתי תוארו ונותחו בקרב יחידים, קבוצות וחברות דתיות שונות, וכיצד הוסברו התהליכים הללו על פי הגישות השונות. בין היתר נבחן כמה מקרי מבחן שעוסקים בתהליכי שינוי, בייחוד בהקשר הישראלי, כגון היווצרותה של החרדיות הישראלית בכלל ש"ס בפרט, יצירתם של מקומות קדושים חדשים בישראל, חגיגות דתיות מחודשות בישראל, שינויי הדת בידי ציונות חילונית, קבוצות חילוניות-דתיות ודתיות חדשות, יצירתם של חגיגות דתיות בגנים ובתי ספר בארץ, היווצרות כנסיות נוצריות בישראל, תהליכי קונברסיה דתית בכלל וחזרה בתשובה ובשאלה בפרט. כבסיס למחקר שיבצעו המשתתפים נלמד ונתרגל בקצרה כמה גישות מחקר אנתרופולוגיות ובהם ראיון, תצפית-משתתפת וניתוח שיח ונרטיב. בהמשך יקיימו המשתתפים מחקר ממוקד וספציפי באחת מתופעות השינוי בדתיות וחילון בהקשר הישראלי.

אנתרופולוגיה של זקנה
מבנה הדעת הסוציו-אנתרופולוגי על הזיקנה ועל מחזור החיים; תהליכים, מבנים ומעברים; השפות המושגיות השונות להבנת זיקנה; בחינה ביקורתית של תאוריות המתייחסות לזיקנה; זיקנה כמושא תרבותי; תופעות תרבותיות המכוננות זיקנה; זיקנה וזקנים. דגש על נאריטיביות של זקנה ועבודה על סיפורי חיים של זקנים.
חובות התלמידים: הגשת עבודה סמינריונית.

אתניות ומגדר בשוק העבודה
הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים
נושאי קניין בכלל ודיור בפרט הולכים ותופסים מקום מרכזי בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה, כולל בחקר החברה בישראל. סביבת המגורים כוללת מטבע הגדרתה קניין פרטי, ולצידו גרסאות מגוונות, תלויות תרבות והיסטוריה, של אחזקת רכוש משותפת. הקורס מתחקה אחר חמימדים החוקיים והתחברתיים של התחום האפור שבין הפרטי לציבורי, ומתמקד במשמעויות החברתיות והתרבותיות של מוסד הבית המשותף בישראל. הקורס מתנהל במתכונת סמינר, ומתבסס בין השאר על איסוף חומר אתנוגרפי שיערכו המשתתפים בסביבת מגוריהם.

גלובליזציה אזרחות ועירוניות
הסמינר עוסק במשמעות הלוקליות בעידן הגלובליזציה. לאחר הצגת מאפיינים מרכזיים של תהליך הגלובליזציה נבחן את השלכותיהם במספר מישורים: (א) המישור הכלכלי - השלכות על מבנה כלכלי ודפוסי פעילות כלכלית ברמת המקומית; (ב) המישור הפוליטי - צמיחת דפוסי משילות חדשים; (ג) החברה האזרחית - אזרחות מקומית.

דעת קהל ומודעות סביבתית
דעת קהל ומודעות הציבור הן בין הגורמים המרכזיים המשפיעים על שינוי דפוסי הפעולה של החברה המודרנית הפוגעים באיכות הסביבה ובמשאבים אקולוגיים. הסמינר יעסוק בניתוח אמפירי של סוגיות הקשורות בעיצוב ושינוי המודעות הסביבתית בישראל ובעולם, ובזיקה בין דעת הקהל לבין התנהגות חברתית ופוליטית.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

הגירה, אזרחות וזהות לאומית
הקורס דן בהיווצרותם של דפוסי הגירה חדשים שנוצרו בעולם במהלך 50 השנה האחרונות ובהשפעתם על תפישות מסורתיות של אזרחות וזהות במדינת הלאום. פרק מיוחד יוקדש לדיון בסוגיית ההגירה והגירת עבודה, והשלכותיה על תפישת האזרחות והזהות הלאומית בישראל. הקורס מחולק לשלוש סוגיות עיקריות: (1) דפוסי הגירה והתהוותם של מיעוטים אתניים חדשים בקרב מהגרים ומהגרי עבודה. (2) אזרחות בתאוריה ובמעשה, אילו משטרי הכללה (inclusion) והדרה (exclusion) חדשים מיוצרים על-ידי מדינות בניסיונן להתמודד עם גלי הגירה המוניים שחלקם בלתי רצוי; (3) זהות לאומית ואתגר הרב-תרבותיות שקבוצות מהגרים חדשות מעמידות בפני מדינת האומה.

ועדות חקירה - היבטים חברתיים ופוליטיים
במהלך השנים מאז נחקק החוק המסדיר הקמתן ופעולתן של ועדות חקירה, הוקמו כתריסר ועדות. הן עוסקות בשאלות מרכזיות של החברה הישראלית, ולכן חשיבות בעיון בהן מבחינה סוציולוגית.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני
הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "יחסר תגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.
הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותאוריה סוציולוגית בת-זמננו.

מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים
מטרת הסמינר היא להתמודד עם הבעייתיות של מסורת בחברות הנחשבות למודרניות. נקודת מוצא זו מתייחסת מלכתחילה בביקורתיות לגישה המחלקת באופן חד בין חברה מסורתית או "פרה-מודרנית" ל"מודרנית". הסמינר יעסוק בהיבטים שונים של הבניית מסורת בחברות מודרניות. יבדקו הדרכים בהן חברות מודרניות מפעילות מניפולציות שונות ביחס למסורת. אחד הסוגים הבולטים של סוג יחס כזה הוא "המצאת מסורת" (invention of tradition). יחד עם כך ישנן אפשרויות נוספות של "משחק" במסורות. כמו כן נתייחס לחשיבותו של הזיכרון הקולקטיבי בהבניית מציאות חברתית; נעסוק בהבניית זהות תרבותית-לאומית; במסחור ואובייקטיפיקציה של מסורת ותרבות, ובפוליטיקה של נוסטלגיה בקונטקסט המודרני והפוסט-מודרני.
העבודה שתוגש לסיום הסמינר תהיה עבודה אנתרופולוגית-אמפירית.

נשים, דת ופוליטיקה
הסמינר הוא סמינר מחקר שיעסוק במפגש שבין דת ופוליטיקה כאתר לכינון קטיגוריית הנשים ולמיקומן של הנשים בסדר החברתי. כרקע לעבודות המחקר האמפיריות ידונו סוגיות תאורטיות כלליות הקשורות בדת ופוליטיקה, ויאותרו שדות פוליטיים כגון, מדינה, מפלגות, תנועות חברתיות בהן מתכונן המפגש בין דת ופוליטיקה. שדה המחקר הוא סוציולוגי היסטורי ויבקש לבחון את השינויים החלים במעמד הנשים בישראל כתוצאה מהסדרים החברתיים המתקיימים בישראל במפגשים השונים שבין דת ופוליטיקה מאז קום המדינה.
דרישות קדם: קורס בתאוריות קלאסיות, שיטות מחקר איכותיות.

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות
בסמינר נדון בהבניית ובהווית הילדות בהקשרים שונים, תוך ביצוע עבודת שדה אנתרופולוגית או לחליפין, ניתוח משני של טקסטים או ארועים חברתיים. בקורס תוצגנה גישות המסבירות את הווית הילדות מזוויות ראיה מגוונות: היסטורית, פמיניסטית ותרבותית. כמו כן, תוצג הפרדיגמה החדשה לחקר הילדות ומחקרים אנתרופולוגיים שנערכו בחברות שונות. מחקרים אלה מדגימים את השתנות ההגדרה החברתית של קטגוריה גילית זו ואת דרכי ההתייחסות השונות אליה. סוגיות המחקר המוצעות לתלמיד: מלחמה, תנועות שיחרור לאומי, לאום, מעמד, עדה, גיבור, טקסי מעבר, אלימות, עולים וותיקים, אמצעי התקשורת.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הצגת רפראט ועבודה סמינריונית.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והיסטוריה: מתי עדות היסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סוגיות בתורת הקשר החברתי
הסמינר מתמקד על קשרי סולידריות רגשיים, לרבות קשרי אהבה למיניחם. הדגש יושם על החוויות הסוציואורטיות ועל הטקסים הסוציואורטיים דרכם קשרים מעין אלה נוצרים ונשמרים בהמשך.
חובות הסטודנטים: נוכחות והשתתפות בשיעורים, קריאה של הטקסטים שייחלקו, והגשת עבודה סמינריונית של קשר, טקס, אירוע, אתר סוציואורטי, שהסטודנט יבחר באישור המרצה.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות
בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האוויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו ברוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהברח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

סטייה חברתית
במסגרת הסמינריון יוצגו ויועמדו לדיון המודלים העיקריים המשמשים לדיון בסטייה חברתית ולהסברתה. יעמדו לדיון הן גישות שמתמקדות בפרט, הן גישות המתמקדות ביחסים בין-אישיים, והן גישות המתמקדות בחברה ובמאפייניה. התלמידים יידרשו להיות מעורבים בדיון בכיתה ולהציג עבודת מחקר שתתבסס על נתונים שהם עצמם יאספו ו/או ינתחו.
דרישות קדם: שיטות מחקר (כמותיות או איכותניות).

צדק חברתי ולגיטימציה של אי-שוויון
תאוריות של ריבוד חברתי עוסקות בהתפלגות המשאבים והעצמה בחברה ובמערכות הנורמטיביות המעגנות את המבנה הריבודי מבחינה ערכית. מטרת הסמינר להתמקד בתיבט האחרון; כלומר, בתפיסות חברתיות ביחס לאי-שוויון, בלגיטימציה של עקרונות הקצאה שונים, ובבסיסים התברתיים של תמיכה באותם כללי הקצאה. בחלקו הראשון יתמקד הסמינר בדיון במושגים של צדק חלוקתי, עקרונות הקצאה שונים, ומושגים של שוויון, אי-שוויון וחסך יחסי. בחלק השני נדון במחקרים אמפיריים על תפיסות ועמדות ביחס לצדק חלוקתי ואי-שוויון. במסגרת הסמינר יידרשו המשתתפים להשתתף באופן פעיל במפגשי הסמינר, להציג רפרט, ולכתוב עבודה סמינריונית. לשם כך יוכלו להשתמש בנתונים מתוך מחקר על לגיטימציה של אי-שוויון בחברה הישראלית.

תהפוכות של זהויות קולקטיביות: המקרה של זהויות יהודיות
הסמינר יעסוק בתאוריה של הזהות הקולקטיבית מפרספקטיבות שונות. יודגשו במיוחד תהליכי השתנות ובידול של זהויות אלו. מכאן יידון המקרה היהודי של זהויות קולקטיבית והסתעפויותיה בשלוש נקודות זמן: (1) עת נכנסו היהודים לעידן המודרנה; (2) באמצע המאה העשרים; (3) שתר המאה העשרים ואחת. הדיון הסינכרוני והדיאכרוני בסינדרומים שונים של זהות יהודית יוביל לשאלות מעשיות (כוחות התכנסות ופיזור ביהדות), ותאורטיות ומתודולוגיות הכרוכות בניתוח זהויות קולקטיביות.

תמורות במערכת ההשכלה הגבוהה ואי שוויון חברתי
במהלך שנות התשעים חלה בישראל מהפכה במערכת ההשכלה הגבוהה. עד תחילת התקופה רוב רובם של הסטודנטים למדו בששת אוניברסיטאות המאוגדות במסגרת המועצה הלאומית להשכלה גבוהה. מאז התרבו מאד מוסדות אלטרנטיביים ללימודים על תיכוניים כגון המכללות האזוריות, השלוחות של אוניברסיטאות מחו"ל, ומכללות פרטיות. כיום כמחצית הסטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון, עושים זאת במוסדות אלו. כיצד השפיעו ההתרחבות והדיפרנסציה של מערכת ההשכלה הגבוהה על שיעורי הלמידה העל-תיכונית באוכלוסייה ושל תת-קבוצות בה? כיצד הן השפיעו על שוויון הזדמנויות השכלתיות בין קבוצות חברתיות? האם הן תרמו לשינוי באופיין של האוניברסיטאות המבוססות? אלו הן כמה מן השאלות בהן יעסוק הסמינר.
דרישות קדם: תינוך וחברה ו/או ריבוד ואי שוויון או קורסים מקבילים.

תרבות וגלובליזציה
אימפריאליזם תרבותי, אמריקניזציה, גלוקליזציה, מורכבות תרבותית, קוסמופוליטיות הם חלק מן המושגים שהופיעו בשנים האחרונות כדי לציין את הנוכחות הגוברת של מוצרים תרבותיים מתחומים כמו קלנוע, טלויזיה, מוסיקה פופולרית, אמנות, אופנה, ומזון בתוכה של כל תרבות מקומית ולאומית כמעט. חלק מן הניתוחים רואה בכך תהליך של טשטוש ההבדלים בין מסורות מקומיות ותרבויות לאומיות, בעוד שחלק אחר רואה בכך בסיס לסוג חדש של גיוון ויחודיות תרבותיים המבוססים על יתר קרבה בין תרבויות. סמינר זה יציג ויבחן את התופעות ואת העמדות התאורטיות הללו.

קודסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה
הקורס יעסוק בהנחת היסודות למשק היהודי בתקופת הישוב. יבחן את התמורות הדמוגרפיות, החברתיות והכלכליות ואת גיבוש השיטה הכלכלית בתנועה הציונית. כמו כן יעסוק הקורס בעיצוב המשק הישראלי בעשור הראשון למדינה תוך התמקדות במדיניות הצנע ובמעבר למדיניות הכלכלית החדשה, במעורבות הממשלה במשק ובקשר שבין כלכלה לביטחון.

סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה
הקורס יעסוק, בנקודת מבט של סוציולוגיה היסטורית, בהתפתחות החברות: היהודית והערבית בא"י-פלסטינה בתקופת המנדט. ייסקרו השינויים החברתיים, כלכליים ואדמיניסטרטיביים בפלסטינה במעבר מהתקופה העותומנית לכיבוש הבריטי.
נדון בהתפתחות הלאומיות היהודית והערבית. נסקור את גלי העליות הציוניות ואת תרומותיהן לבינוי המוסדי והפוליטי של ה"ישוב". מצד שני נעקוב אחרי השפעת העליות על התפתחות הסכסוך הלאומי בפלסטינה. נעקוב אחרי התפתחות ההכרה הקולקטיבית של שתי הקהילות כגורם מכונן לאומי. נדון גם בשינויים שחלו במדיניות בריטניה בפלסטינה-א"י כפועל יוצא משינויים במערכת העולמית, מירידתה של בריטניה כמעצמה ומהלחצים הלאומיים הסותרים במזרח התיכון. נשווה את מצבן של הקהילות היהודית והערבית, ערב כינונה של מדינת ישראל.

תואר שני

יועץ: ד"ר רונן שמיר

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גווניה והיבטיה השונים.
2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).
3. החוג מציע בלימודי ה-מ.א. תכנית לימודים כללית שאינה מחייבת בהתמחות כלשהי. בנוסף מציע החוג מספר תכניות התמחות: לימודי סביבה וחברה; חברה, פוליטיקה ומשפט; סקרים ומחקרי דעת קהל; סוציולוגיה ארגונית; תאוריה ותרבות; סוציולוגיה של החינוך. פירוט התכניות מופיע בהמשך.
התכניות מעניקות תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה" להוציא התכנית בסוציולוגיה של החינוך המקנה תואר "מוסמך בסוציולוגיה של החינוך" והתכנית בלימודי סביבה וחברה המעניקה תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה עם התמחות בלימודי סביבה וחברה".

תנאי קבלה

1. רשאים להגיש מועמדות מי שסיימו לימודיהם לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 85 ומעלה. הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.
2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.
3. עדיפות תינתן למבקשים סוציולוגיה ואנתרופולוגיה כבחירה ראשונה.

מסלולי לימוד

החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: מסלול עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>מסלול הלימודים ללא עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 44 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 8-9 ש"ס
שיעורי בחירה כ-19 ש"ס[1]
בחינת גמר
הבחינה תתבסס על רשימת ספרים שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, ויוכלו לגשת אליה תלמידים שסיימו את כל חובות השמיעה. ניתן להיבחן בבחינת הגמר פעמיים לכל היותר במהלך הלימודים. בשנת הלימודים תשס"ב תתקיים הבחינה ב-16.10.2002.

---

[1] תלמידים יהיו רשאים ללמוד מספר שיעורים במסגרת חוגים אחרים או מתוך שיעורי הב.א. של החוג באישור היועץ.

ב. מסלול הלימודים עם עבודת גמר
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 34 ש"ס לפחות.

שיעורי חובה -	15-16	ש"ס
3 סמינרים -	8-9	ש"ס
סדנת תזה למ.א. -	3	ש"ס

שיעורי בחירה - כפי שיידרש להשלמת מכסת השעות.
תלמידים המבקשים להשתלב במסלול לימוד עם עבודת גמר יודיעו על כך בתום השנה הראשונה ללימודיהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס (כולל עבודה סמינריונית אחת לפחות) בציון ממוצע שאינו נופל מ-85.

תכנית הלימודים

לימודי חובה

התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א'+ב', סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל, סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א.,[1] סמינר סגל.

סדנת התזה למ.א.: במהלך הקורס יהיה על התלמידים להגיש למזכירות החוג ולמנחי סדנת התזה למ.א. *טופס "הצעת תכנית לעבודת גמר לתואר מ.א."* מאושר ומוסכם ע"י שני מנחים. הרישום לסדנת התזה למ.א. אינו מותנה בהגשת טופס זה, אך הצגת ההצעה בפני פורום הסדנה מחייב את המצאת הטופס האמור.
תנאי לסיום סדנת התזה וקבלת ציון עובר הינו הצגת הצעת המחקר.

סמינריונים

1. התלמידים ישתתפו במחלך הלימודים בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה.

2. ניתן להמיר סמינר אחד מתוך שלושת הסמינרים בעבודה בהדרכה אישית. המנחה בהדרכה אישית ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמידים שלמדו 3 סמינרים ומשתתפים בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאים לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

שיעורי בחירה

להשלמת מכסת השעות יבחרו התלמידים מתוך קורסי הבחירה.
ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, כפוף לאישור יועץ המ.א.

---

[1] לתלמידים במסלול עם עבודת גמר.

תנאי מעבר משנה א' ל-ב'

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על התלמידים לעמוד עם תום שנת הלימודים הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. תלמידים במסלול עם עבודת גמר חייבים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה השלישית ללימודים. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לעבור למסלול ללא עבודת גמר ויהיה עליהם לסיים את כל החובות עפ"י דרישות מסלול זה, תוך חמש שנים מתחילת הלימודים בחוג.

2. החוג מעוניין שעבודת ה-מ.א. של התלמידים תהיה הרחבה של אחת מהעבודות הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.

3. בהסכמת מורה הסמינר יוכלו תלמידים להרחיב עבודה סמינריונית לעבודת מ.א.

4. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמידים והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמידים. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.

5. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קוורטו רווח כפול.

6. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות ב-7 עותקים, לאחר אישורם של המנחים, במהלך שנת הלימודים החמישית לכל המאוחר, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א.. עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף אשור מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית וניתן להגישה לחוג ולהעבירה להערכה.

7. עבודת הגמר תוערך ע"י שני המנחים ושני מורים נוספים מדרגת מרצה ומעלה. חוות הדעת לעבודת הגמר תוגשנה תוך 4 שבועות מקבלת העבודה, ותחיינה חסויות.

שקלול ציון הגמר

מסלול עם עבודת גמר:
50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

מסלול ללא עבודת גמר:
85% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
15% בחינת גמר.

תקנות פקולטטיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. יש להשלים את כל החובות לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה.
הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד/ה אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

2. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.

אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל היקף גדול יותר).

3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת התוראה.

מבנה תכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א'	שו"ת	3	ש"ס	
	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות ב'	שו"ת	3	ש"ס	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	שו"ת	2	ש"ס	
3-4.	שיטות מחקר. יש לבחור שניים מהקורסים הבאים:				
	- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	שו"ת	3	ש"ש	קורס הליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל" ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית	שו"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	שו"ת	2	ש"ס	
	- מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי	שו"ת	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 24.1.02-25.12.01
	- מודלים היראַרכיים	שו"ת	2	ש"ס	שיטות מחקר כמותיות, למתקדמים א': רגרסיה ליניארית
	- מהרעיון אל הראיון - התנסות בתכנון וביצוע פרוייקט מחקרי	שו"ת	3	ש"ס	
	- מחקרי מעקב והערכה	שו"ת	2	ש"ס	
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'[1]	ש'	2	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין השעות לתואר
		ת'	1	ש"ס	
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'	ש'	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'
		ת'	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב למדעי התברח[2]	שו"ת	3	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין השעות
7.	סדנת תזה ל-מ.א.	סד'	1.5	ש"ש	ניתן אחת לשבועיים
8.	סמינר סגל[3]	ס'	2	ש"ש	אינו נמנה במניין השעות

[1] ניתן לקבל פטור מהקורס ע"ס בחינה שתיערך בשבוע השני ללימודים. הציון הנדרש לקבלת הפטור הוא 70 לפחות. תלמידים שסיימו מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים (במסגרת לימודי תב.א.) בציון 85 לפחות, יהיו רשאים לפנות ליועץ המ.א. לבקשת פטור מהקורס.

[2] חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון. תלמידים שלמדו את הקורס "שיטות מחקר כמותיות" פטורים מקורס זה.
הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים.

[3] מועדי הסמינרים ונושאיהם מתפרסמים על גבי לוחות המודעות.

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון בכפוף לאישור המרצה והיועץ לתואר שני.

	סמסטר			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
- אתניות ומגדר בשוק העבודה[1]	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
- פרקטיקום בביצוע סקרים	א'+ב'	1.5	ש"ש	ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע. ניתן אחת לשבועיים
- דעת קהל ומודעות סביבתית	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
- אנתרופולוגיה יישומית[2]	א'+ב'	2	ש"ש	
- ריבוד ושונות בהתפשטות ההשכלה הגבוהה	א'+ב'	2	ש"ש	ניתן במסגרת החוג לחינוך
- אלימות ותוקפנות	א'	3	ש"ס	
- מוסדות כוללנים	א'	3	ש"ס	
- שיח טיפולי ורפרודוקציה חברתית	א'	3	ש"ס	
- תרבות, זהות וקוגניציה בארגונים	א'	3	ש"ס	
Institutional Analysis of Organizations[3]	א'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בתאריכים 20.11.01-21.10.01
- פוליטיקה של שייכות[3]	א'	2	ש"ס	יינתן במרוכז בתאריכים: 20.1.02-30.12.01
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	א'	3	ש"ס	
- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו[4]	א'	3	ש"ס	
- מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני	א'	3	ש"ס	
- תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבורית	א'	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
Economic Sociology and Organizations[3]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בתאריכים: 23.3.02-24.2.02
Social Stratification in Eastern Post-Communist Societies[3]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בתאריכים: 6.5.02-7.4.02
Gender and Sexual Cultures[3]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בתאריכים: 7.6.02-8.5.02
- זהות, תרבות, שפה וגלובליזציה	ב'	3	ש"ס	
- יחסי דורות ויחסי דתות	ב'	3	ש"ס	
- כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט-מודרנית באנתרופולוגיה	ב'	3	ש"ס	
- סביבה וחברה: סוגיות נבחרות[5]	ב'	3	ש"ס	
- כלל ישראל כמקרה של תפוצת תוצה לאומים	ב'	4	ש"ס	ניתן במשותף עם החוג להיסטוריה של עם ישראל
- סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית[4]	ב'	3	ש"ס	
- הון חברתי ושינוי חברתי	ב'	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית

[1] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.
[2] חופף לסמינר יישומים אנתרופולוגיים שניתן בתשס"א.
[3] ניתן ללמוד כקורס בחירה.
[4] סמינר ב.א. פתוח למספר מוגבל של תלמידי מ.א.
[5] חופף לסמינר פיתוח בר-קיימא שניתן בתשס"א.

קורסי בחירה

			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
- ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
- לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: אנתרופולוגיה של שיגעון	2	ש"ס	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
- לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: סמיולוגיה של ייצוגים	2	ש"ס	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
- סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש	קורס ליבה ב"חברה, פוליטיקה ומשפט"
- סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סביבה וחברה"
- המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
- התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
- מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
- גישות ותהליכיות לייעוץ ארגוני	2	ש"ס	
- הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס	
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
- גישות תאורטיות להבנת המשפחה	2	ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

קולוקויום וסדנאות (אינן נחשבות במניין השעות)

סדנת תאוריה ותרבות
סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
סדנה בריבוד ואי-שוויון
קולוקויום סביבה וחברה
אנתרופולוגיה ויזואלית

סקרים ומחקרי דעת קהל

מרכז: פרופ' נח לוין-אפשטיין

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחומי הסקרים ומחקרי דעת-הקהל.
התכנית תעמיד במרכזה את חקר דעת הקהל במספר תחומים כגון: תרבות פוליטית, התנהגות-צרכנית, הערכת יעילות ארגונית, חינוך ותקשורת. כל זאת, תוך פיתוח מיומנות מתודולוגית מעודכנת.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 36 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורסים הבאים מתוך לימודי תב.א.: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר, שיטות מחקר כמותיות (לשעבר הקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב").
תלמידים שלא עומדים בתנאים אלו יוכלו להשלים את חדרישות בשנה הראשונה ללימודיהם במ.א.

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א+ב	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף שעות נדרש בסעיף ג'	-	
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	14	ש"ס

ב. שיעורי ליבה

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה מודרנית - שיעור חובה	3	ש"ס
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע - שיעור חובת	3	ש"ש
סה"כ	9	ש"ס

ג. שיעורי בחירה

מתוך רשימה זו יש ללמוד שני קורסים (או יותר) מתוכם לפחות אחד המופיע במסגרת שיעורי שיטות מחקר.

- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א':
  רגרסיה לינארית 2 ש"ס
- מודלים הירארכיים 2 ש"ס
- מחקרי מעקב והערכה 2 ש"ס
- מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי 2 ש"ס
- מהרעיון אל הראיון - התנסות בתכנון וביצוע פרוייקט מחקרי[1] 3 ש"ס
- דעת קהל תאוריה ומדידה 3 ש"ס במסגרת מדע המדינה
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות 2 ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

שיעורים רלבנטיים מחוגים אחרים בתאום עם מרכז התכנית

ד. סמינרים

פרקטיקום בביצוע סקרים - חובה לתלמידי ההתמחות	1.5	ש"ש
ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע		
2 סמינרים מתכנית החוג	5-6	ש"ס
סה"כ	8-9	ש"ס

[1] ייחשב לתלמידי התכנית כקורס בחירה.

סוציולוגיה ארגונית

מרכז: פרופ' יחודה שנהב

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחום הסוציולוגיה הארגונית. התכנית מקנה ידע ביקורתי בניתוח ובמחקר של התנהגות ארגונית, המבנה של פרופסיות, סוציולוגיה של תעסוקות ומקצועות. יושם דגש על התרומה הסוציולוגית הייחודית לניתוח והבנת תהליכים תוך ארגוניים - בהקשרם החברתי הרחב, תכולל התייחסות לסוגיות של שוק העבודה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות. התכנית אינה מכוונת להכשרת יועצים ארגוניים.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 34 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורס תאוריות סוציולוגיות של ארגונים. ניתן להשלים את הקורס בשנה הראשונה ללימודים בחוג.

א. שיעורי חובה

- תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א+ב	6	ש"ס
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
- שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
- סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
- סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד 3 מתוך 4 השיעורים הבאים:

- מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס
- התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי	2	ש"ס
- פרופסיות וארגונים פרופסיונלים[1]	2	ש"ס
- המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברת	3	ש"ס
סה"כ	7	ש"ס

ג. סמינרים

במסגרת זו יש ללמוד 3 סמינרים, בהיקף של 8-9 ש"ס, מתוכם לפחות שניים השייכים לתכנית.

- תרבות, זהות וקוגניציה בארגונים	3	ש"ס
- אנתרופולוגיה יישומית	2	ש"ש
- אתניות ומגדר בשוק העבודה	2	ש"ש
- שיח טיפולי ורפרודוקציה חברתית	3	ש"ס
- Institutional Analysis of Organizations	2	ש"ס
- Economic Sociology and Organizations	2	ש"ס
- מוסדות כוללנים	3	ש"ס
- בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	3	ש"ס
- תאוריות ארגוניות ובירוקרטיות ציבוריות	2	ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

[1] לא יינתן בתשס"ב.

ד. שיעורי בחירה[1]

- גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני	2	ש"ס
- הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס
- מחקרי מעקב והערכה[2]	2	ש"ס
- אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים	3	ש"ס
- ארגוני עבודה ביפן	3	ש"ס
- קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל	3	ש"ס
- מדיקליזציה ופיקוח חברתי	3	ש"ס
- צבא, מדינה ומגדר	3	ש"ס
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס

במסגרת מדיניות ציבורית

[1] ניתן לבחור גם בשיעורי בחירה אחרים, באישור מרכז התכנית.
[2] יכול להחשב כאחד מקורסי שיטות מחקר.

תאוריה ותרבות

מרכז: ד"ר אבי קורדובה

בשלהי המאה ה-20 אנו עדים להתרבות ולהתרחבות של שדות ייצור תרבות. במקביל לכך התפתח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה מיגוון של גישות תאורטיות ומתודולוגיות לחקר שדות אלו ומוצריהם.
בתכנית הלימוד המוצעת ייחשפו התלמידים לכל אלה באמצעות שיעורים, סמינרים, קבוצות דיון וסדנאות. בנוסף להכשרת התלמידים למחקר תצייד התכנית את אלה השוקלים להשתלב באחד משדות ייצור התרבות בכלים אנליטיים שיעזרו לחשוב על הנעשה בהם במקוריות, יצירתיות ותכליתיות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בחוג.
2. התכנית מותאמת הן למסלול עם עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 34 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול ללא עבודת גמר.

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א+ב	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל שני קורסים בשיטות מחקר	2	ש"ס
אשר לפחות אחד מהם מוצע ע"י החוג	4	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

ב. שיעורי ליבה - חובה לתלמידי התכנית

לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: אנתרופולוגיה של שיגעון	2	ש"ס
לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: סמיולוגיה של ייצוגים	2	ש"ס

ג. סמינרים

שלושה סמינרים בהיקף 8-9 ש"ס לפחות, מתוכם שניים לפחות בנושא תרבות ושניים לפחות בחוג.
במסגרת החוג יינתנו בשנה"ל תשס"ב הסמינרים הבאים:
זהות, תרבות שפה וגלובליזציה
יחסי דורות ויחסי דתות
כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט מודרנית באנתרופולוגיה
סוגיות בתורת הקשר החברתי
שיח טיפולי ורפרודוקציה חברתית
אנתרופולוגיה של שינוי דתי[1]
מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים[1]
תהפוכות של זהויות קולקטיביות: המקרה של זהויות יהודיות[1]
תרבות וגלובליזציה[1]

ד. שיעורי בחירה

קורסים מתוך הרשימה החוגית וקורסים בתחומי התרבות מחוץ לחוג[1]	4	ש"ס

ה. סדנה

סדנת תאוריה ותרבות[2]

---

[1] באישור מרכז התכנית.
[2] הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

חברה פוליטיקה ומשפט

מרכז: ד"ר רונן שמיר

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, החוג למדע המדינה והפקולטה למשפטים, חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. תכנית זו מכוונת להתמודדות מחקרית ראשונית ומעמיקה עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תאורטיים ומתודולוגיים הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר שתעסוקנה בשאלות כגון *התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטוריה של* המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, או ניתוח טקסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה.

תנאי קבלה

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במשפטים או במדעי החברה - בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אורינטציה מחקרית - המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. הקבלה לתכנית תתבסס על ציוני התואר הראשון (הממוצע הנדרש ייקבע ע"י כל חוג בנפרד) ועל ראיון אישי עם יועץ התכנית בחוג הרלבנטי.

הרישום לתכנית יתבצע בכל אחד מן החוגים בנפרד ותתואר יוענק מטעם החוג אליו נרשם התלמיד/ה. מספר המקומות בתכנית מוגבל.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית ה-מ.א. של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2. בתכנית מתקיים רק המסלול הכולל עבודת גמר למ.א.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 37 ש"ס.

א. שיעורי ליבה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש

ב. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א+ב	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
סדנת תזה למ.א.	3	ש"ס

ג. שיעורי בחירה

שניים או שלושה קורסי בחירה (אחד לפחות מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	4-6	ש"ס

ד. סמינרים

שלושה סמינרים בתיאום עם יועץ התכנית (1-2 מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	8-9	ש"ס

בנוסף למפורט לעיל יהיה על תלמידי החוגים השונים למלא אחר דרישות החוגים לפעילויות שונות [למשל: השתתפות בסמינר מחלקתי] מבלי להביאן במניין השעות הנדרשות.

לימודי סביבה וחברה
בשיתוף עם החוג לגיאוגרפיה ולסביבת האדם
מרכז: ד"ר אבי גוטליב

מטרת התכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תאורטי ומעשי על מגוון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות אקולוגיות וסביבתיות. בהיותה אינטרדיסציפלינרית, התכנית משלבת תחומי לימוד והכשרה המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים בה באופן ישיר (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים וכיווני התמחות אחרים, הן בפקולטה למדעי החברה והן בפקולטות אחרות.
למסיימי התכנית יוענק התואר: *מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.*

תנאי קבלה ומסלול לימודים

תנאי הקבלה לתכנית בלימודי סביבה וחברה זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. במסגרת התכנית מוצע הן מסלול לימודים עם עבודת גמר, והן מסלול לימודים ללא עבודת גמר. התקנות החלות על שני המסלולים זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מורכבת משבע יחידות. קורסים נוספים מלבד אלה בחוגים לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ולגיאוגרפיה וסביבת האדם יפורסמו במסמך נפרד לקראת הרישום. מכסת הלימודים בתכנית ללימודי סביבה וחברה היא 37 ש"ס לפחות במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות במסלול ללא עבודת גמר, לפי הפירוט הבא:

קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	14	ש"ס	(11 ש"ס במסלול ללא עבודת גמר)
מבוא לאקולוגיה (קורס השלמה)	2	ש"ס	(לא נמנה במניין השעות לתואר)
שיעורי ליבה	8-9	ש"ס	
שיעורי מתודולוגיה ומיומנות	4-6	ש"ס	
שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים	6-9	ש"ס	(19-21 ש"ס במסלול ללא עבודת גמר)
פרוייקט יישומי	2	ש"ס	
קולוקויום חברה וסביבה	2	ש"ס	(לא נמנה במניין השעות לתואר)

<u>קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>

- תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א'+ב'	6	ש"ס
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
- סטטיסטיקה ל-מ.א. א' ו-ב'	3	ש"ס
- סדנת תזה ל-מ.א. (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס

- קורסי שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף בסעיף שיעורי מתודולוגיה ומיומנות

<u>קורס השלמה</u>
מבוא לאקולוגיה (2 ש"ס) לתלמידי התכנית ללימודי סביבה וחברה (ניתן במסגרת החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם). קורס ההשלמה אינו נמנה במניין השעות לתואר.

שיעורי ליבה (4 קורסים לפחות, 9-8 ש"ס)
קורסים אלה מיועדים להעניק תשתית משותפת לכל תלמידי התכנית. יש לבחור ארבעה קורסים מתוך רשימת שיעורים בחוגים לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ולגיאוגרפיה וסביבת האדם, ומבית הספר למשפטים:

סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תאוריות בתכנון סביבתי[1]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מערכות סביבתיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
סוגיות נבחרות באיכות הסביבה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
אתיקה סביבתית[1]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מדיניות סביבתית: תכנון והערכה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
כלכלה אקולוגית	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
דיני איכות הסביבה	2	ש"ס	ביה"ס למשפטים

שיעורי מתודולוגיה ומיומנות (שני קורסים לפחות, 6-4 ש"ס)
קורסים אלה עוסקים בשיטות המחקר הסביבתיות מנקודת מבט כמותית-סטטיסטית ואיכותנית-פנומנולוגית. יש לבחור שני קורסים מתוך רשימת שיעורים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ובחוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים: רגרסיה לינארית	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	6	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מודלים של משוואות מבניות לניתוח נתונים[2]	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מודלים היראַרכיים	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מחקרי מעקב והערכה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מהרעיון אל הראיון - התנסות בתכנון וביצוע פרוייקט מחקרי	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
חישה מרחוק (א', ב', מתקדמים)	2	ש"ס כ"א	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם

שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים
קורסים וסמינרים אלה מאפשרים התמחות בהיבטים נבחרים בנושאי סביבה וחברה, כגון: סוציולוגיה סביבתית, מדיניות סביבתית, מידע סביבתי, תכנון סביבתי, תחבורה וסביבה, קלימטולוגיה, ועוד. בחירת שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים תיעשה באישור יועץ התכנית או המנחה של עבודת הגמר. תלמידי התוכנית חייבים בשני סמינרים לפחות.

ערכים, דעת קהל ועמדות בחברה המודרנית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אנתרופולוגיה יישומית[3]	2	ש"ש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דעת קהל ומודעות סביבתית[3]	2	ש"ש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סביבה וחברה: סוגיות נבחרות[3]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה[4]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים ואזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל[4]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לאומיות, טרנס-לאומיות ועל-לאומיות[4]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

[1] לא יינתן בתשס"ב.
[2] קורס מרוכז באנגלית.
[3] סמינר.
[4] קורס ב.א; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.

בתים משותפים: חיבטים אתנוגרפיים	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
וסוציולוגיים[1,2]			
גלובליזציה, אזרחות ועירוניות[1,2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ארועי מזג אוויר קיצוניים והקשרם הסביבתי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
קלימטולוגיה של זיהום אוויר	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
פרקים מתקדמים בקלימטולוגיה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
עיצוב ובנייה באזורי אקלים שונים	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
סביבה קוגניטיבית	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
פוליטיקה של מים	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
תחבורה ושימושי קרקע	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
אסתטיקת סביבתית	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
תכנון עיר וסביבה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מגדר ותכנון סביבתי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מיקום ותכנון שדות תעופה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
קבלת החלטות מרחביות	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם

<u>פרוייקט יישומי</u> (2 ש"ס)
הפרוייקט מיועד לאפשר טיפול מעשי ואינטגרטיבי בבעיה סביבתית-חברתית, תוך עבודת צוות. נושא הפרוייקט בשנת תשס"א: כביש חוצה ישראל. ההשתתפות בפרוייקט היישומי חובה לכל התלמידים אשר סיימו לפחות מחצית מתוכנית הלימודים. הפרוייקט ייחשב כסמינר.

<u>קולוקויום חברה וסביבה</u> (2 ש"ס) אינו נמנה במניין השעות לתואר
הקולוקויום סביבה וחברה מתקיים אחת לשבועיים במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם. הקולוקויום הינו סמינר בין-תחומי בהשתתפות כל מורי ותלמידי התכנית ללימודי סביבה וחברה. ההשתתפות בקולוקויום חובת.

---

[1] סמינר.
[2] קורס ב.א.; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.

המגמה לסוציולוגיה של החינוך

תכנית משותפת עם ביה"ס לחינוך

ראש המגמה: ד"ר אנדרה מזאוי

מטרות המגמה

המגמה לסוציולוגיה של החינוך מעניקה לתלמידיה הכשרה במסגרת תכנית משותפת לחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה והחוג למדיניות החינוך וארגונו בבית-הספר לחינוך. התכנית מבוססת על תפיסה רב-תחומית המשלבת חקר סוציולוגי של השדה החינוכי וחקר התיבטים החינוכיים של השדה החברתי. התואר המוענק לבוגרי המגמה משותף לשני החוגים, והוא מבטא את ההכרה בתרומה העיונית הייחודית של שילוב זה הן למחקר הסוציולוגי והן למחקר החינוכי. התכנית נמנית על המסגרות חרב-תחומיות הראשונות שהוקמו באוניברסיטת תל-אביב, ועל הספורות באוניברסיטה המעניקות תואר רב-תחומי. התכנית הינה גם ייחודית ויחידה בנוף האקדמי בישראל והיא מאגדת בתוכה סגל אקדמי עם התמחויות מגוונות בתחום, המעורה בעשייה בשדה.

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובמחקר בתחומי הדעת של הסוציולוגיה של החינוך, לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ומחקריים.
2. להעניק הכשרה בסוציולוגיה של החינוך כדי לענות על הביקוש לתפקידי ייעוץ וניהול בארגוני חינוך ובקהילות ולתפקידי חוקרים במחקר בסיסי ושימושי בתחום.

תחומי העיסוק של הסגל האקדמי במגמה הם מגוונים ומקיפים את תחומי העיון והמחקר המרכזיים בסוציולוגיה של החינוך כיום. החוקרים מתמקדים הן ברמה המיקרו-חברתית והן ברמה המקרו-חברתית תוך שימוש במגוון רחב של שיטות מחקר כמותיות ואיכותיות.

למסיימי המגמה יוענק התואר "מוסמך לסוציולוגיה של החינוך" מטעם שני החוגים - החוג למדיניות החינוך וארגונו והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

המגמה מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הוועדה לשנה"ל תשס"א הם:
ד"ר אנדרה מזאוי (ראש המגמה), ד"ר רונן שמיר ופרופ' אברהם יוגב.

תנאי קבלה

המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" (85) ומעלה.
הוועדה המשותפת המנהלת את המגמה פועלת כוועדת קבלה הממיינת את המועמדים ובוחרת את המתקבלים למגמה.
לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג למדיניות החינוך וארגונו, יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות לראש המגמה.
תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון, לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת נסיון" ויחויבו בלימודי השלמה לפני הלימודים בתכנית הסדירה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו עד 22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט בהמשך. עמידה בשיעורים אלה בציון ממוצע שייקבע ע"י ועדת הקבלה מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית.
תלמידים בשנת נסיון רשאים להשתתף בסמינר החוגי של החוג למדיניות החינוך וארגונו ובסמינר הסגל של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

דרישות המגמה

1. תלמידים יוכלו לסיים את כל החובות לתואר השני תוך שנתיים, אך לא למעלה מחמש שנים (כולל עבודת הגמר). המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור מיוחד של ועדת הוראה של החוג למדיניות החינוך וארגונו. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמידים חייבים ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאים לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור ראש המגמה. הלימודים כוללים שיעורי יסוד וכן סמינר חוגי בהשתתפות מורי החוג, תלמידים לתארים מתקדמים ואורחים. בסמינר (הכולל 8 פגישות במהלך סמסטר ב') ילובנו בעיות תאורטיות ויישומיות מתחום מנהל החינוך וארגונו, סוציולוגיה היסטורית ופילוסופיה של

החינוך. במסגרת הלימודים במגמה, יינתנו שיעורי חובה מתודולוגיים שהם אמצעי למתקר, שיעורי בחירה המחווים הזדמנות להעשרה בתחומי העניין השונים ושני סמינריונים להעמקה והרחבת הידע. כמו כן, ניתן לבחור בשיעורי בחירה ובסמינריונים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים.

3. ראש המגמה ייעץ לתלמידים בתתום האקדמי ויאשר את תכנית הלימודים. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר, הוא ילווה את התלמידים וייעץ מבחינה אקדמית.
ניתן לקבוע פגישות עם ד"ר מזאוי לפי תאום מראש בטל. 6407124.

מבנה הלימודים

א. שיעורי יסוד	13	ש"ס
ב. שיעורי חובה מתודולוגיים	8-7	ש"ס
ג. שיעורי בחירה	10-5	ש"ס
ד. סמינריונים	8-6	ש"ס
ה. סמינר סגל[1]		
	36	ש"ס

עבודת הגמר וסיום הלימודים

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:
לעבודת הגמר יהיו שני מנחים מדרגת מרצה ומעלה המלמדים בלימודי התואר השני: האחד מהתוג לסוציולוגיה והשני מהחוג למדיניות החינוך וארגונו.
התלמידים יעבדו הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגישו אותה לאחר אישור וחתימה של שני המנחים למזכירות התלמידים של בית הספר לחינוך. ההצעה תוגש ב-3 עותקים מודפסים, ותובא לידיעת ראשי החוגים בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת עבודה.
ההצעה תועבר על ידי מזכירות תלמידים לקוראים מאחד החוגים.
אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בבית הספר לחינוך.

שקלול ציון הגמר

50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים וחקוראים הנוספים).

מועדי השיעורים והתרגילים הניתנים בחוג לחינוך מתפרסמים בידיעון ביה"ס לחינוך.

לימודי ההשלמה (אינם נכללים במניין השעות לתואר).

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	4	ש"ס	(חינוך)
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ית	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
מבוא לשיטות מחקר	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	ש"ס	(סוציולוגיה)
שיטות מחקר כמותיות[2]	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
או			
ניתוח נתונים כמותיים במחקר החינוכי[2]	3	ש"ס	(חינוך)

[1] אינו נכלל במניין השעות.
[2] ציון הקורס לא ייכלל בציון הממוצע הנדרש לקבלה.

שיעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א') (13 ש"ס)

א.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א+ב'		6	ש"ס (סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל		2	ש"ס (סוציולוגיה)
ג.	תאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך *(ניתן אחת לשנתיים)*		3	ש"ס (חינוך) לא יינתן בתשס"ב
ד.	סמינר חוגי[1]	מרכז: פרופ' י. דרור	2	ש"ש

שיעורי חובה מתודולוגיים (7-8 ש"ס)

1.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'[2]	מ. שטרן		(סוציולוגיה)
2.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב' (חובה בשנה א')	מ. שטרן	3	ש"ס (סוציולוגיה)
3.	שניים מבין השיעורים הבאים:			
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א' או	פרופ' נ. לוין-אפשטיין	2	ש"ס (סוציולוגיה)
	ניתוח נתונים כמותיים למתקדמים	פרופ' מ. בירנבוים	3	ש"ס (חינוך)
	גישות פרשניות בחקר החינוך	פרופ' י. קשתי	3	ש"ס (חינוך)
	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	ד"ר ר. ישראלי פרופ' נ. לוין-אפשטיין פרופ' י. שביט	3	ש"ש (סוציולוגיה)
	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	פרופ' מ. שוקד	2	ש"ס (סוציולוגיה)
	מודלים היראַרכיים	פרופ' ת. איילון	2	ש"ס (סוציולוגיה)
	שיטות מחקר נטרוליסטיות	פרופ' נ. צבר בן יהושוע	4	ש"ס (חינוך)
	ניתוח רב משתני	ד"ר א. אדי-רוקח	3	ש"ס (חינוך)
	מבוא למתודולוגיות מחקר פרשנית-הבנייתית	פרופ' מ. אריאלי	3	ש"ס (חינוך)

שיעורי בחירה (5-10 ש"ס)[3]

מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס (חינוך)
מערכת החינוך - גישה כלכלית	ד"ר נ. מארק	2	ש"ס (חינוך)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס (חינוך)
משימת הערכה, פיתוחה ושימוש בה	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
הערכה של ספרי לימוד ואמצעי לימוד אחרים	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
מגדר, חינוך ותרבות	ד"ר ד. לוצאטו	2	ש"ס (חינוך)
גישות יסוד בהיסטוריה חברתית של החינוך	פרופ' י. דרור	2	ש"ס (חינוך)
חינוך, חוק וחברה	עו"ד ע. כהן	2	ש"ס (חינוך)
ידע, השכלה גבוהה וכח: היבטים השוואתיים במזה"ת	ד"ר א. מזאוי	3	ש"ס (חינוך)
ביקורת חברתית ופוליטית על ביה"ס והחוראה	פרופ' מ. אריאלי	3	ש"ס (חינוך)
אל המלך נצורו: להיות מנהל בי"ס בבריטניה בשנות ה-2000	ד"ר ד. גבתון	2	ש"ס (חינוך)
בעיות האדם והאזרח במחשבה החינוכית	פרופ' א. רוזנוב	4	ש"ס (חינוך)

---

[1] הודעות על מועדי הפגישות יפורסמו על לוחות המודעות.

[2] הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. חובה בשנה א' למי שלא עמד בבחינת הפטור.

[3] ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים האחרים, באישור היועץ. ניתן לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה. נא לעיין בדרישות מוקדמות בפרק תאורי הקורסים.

מדינה, חברה ושוויון בהזדמנויות חינוכיות בקנדה ובישראל	ד"א א. מזאוי	3	ש"ס	(חינוך)
מגמות בהתפתחות תפקיד המנהלת	ד"ר א. אדי-רוקח	2	ש"ס	(חינוך)

ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים אחרים, באישור היועץ. ניתן גם לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה.

סמינריונים (8-6 ש"ס)

יש ללמוד לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס	(חינוך)
מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס	(חינוך)
ביוגרפיה זהות וחינוך	פרופ' י. קשתי	3	ש"ס	(חינוך)
ניירות עמדה במדיניות החינוך	פרופ' א. יוגב	4	ש"ס	(חינוך)
מנהיגות מעצבת בבית הספר	ד"א א. אדי-רוקח	4	ש"ס	(חינוך)
זהויות נוער בישראל	פרופ' י. קשתי	4	ש"ס	(חינוך)
ריבוד ושונות בהתפשטות ההשכלה הגבוהה	פרופ' א. יוגב פרופ' ח. איילון	4	ש"ס	(חינוך)

בנוסף ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

סדנת תיזה[1]	פרופ' ח. איילון	2	ש"ש	(חינוך)
סמינר סגל[2]	מרכז: ד"ר א. גוטליב	2	ש"ש	(סוציולוגיה)

[1] מיועדת לתלמידי תואר שני ושלישי המונחים ע"י המרצה, ואינה נכללת במנין השעות לתואר.
[2] לא נכלל במניין השעות לתואר.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדיניות החינוך וארגונו

שם העבודה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקשים להתקבל ללימודי תואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגישו לוועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים האלה:
   א. ציוני ה-ב.א וה-מ.א.
   ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. הצהרת כוונות (בהיקף של כ-3 עמ') שתפרט ביוגרפיה אינטלקטואלית, תחומי מחקר מועדפים ומדוע מגלה המועמד/ת עניין מיוחד בסוציולוגיה בכלל ובאוניברסיטת תל-אביב בפרט.
   ו. עבודות נוספות (אם יש).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הוועדה תתכנס במהלך חודש ינואר ובמהלך חודש ספטמבר.
כמו כן תראיין הוועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. <u>חובות הלימודים</u>

   א. קורסים בהיקף של 8 ש"ס שיש להם זיקה לתחום מחקרו של התלמיד. הקורסים יהיו מתוך תכנית ה-מ.א. של החוג ותוגים אחרים, באישור המנחה או היועץ.

   ב. קורס בכתיבת מדעית באנגלית.

   ג. סדנת דוקטורנטים. הסדנה נפגשת אחת לשבועיים ואינה כלולה במניין השעות לתואר שלישי.

   ד. תלמידים שהתקבלו כתלמידי מחקר - שלב א' יהיו חייבים, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה. עד לאישור הצעת המחקר על התלמידים להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלביה השונים. אישור ההצעה מותנה גם בהצגת ההצעה ע"י התלמיד/ה בפני פורום רחב של המורים ותלמידי התארים המתקדמים של החוג.

   ה. לאחר אישור הצעת המחקר ע"י מוסדות האוניברסיטה, יעברו התלמידים למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב'". על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו לשלב א'. כל תריגת מפרק זמן זה טעונה אישור. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית.

4. החוג מצפה מתלמידי המחקר להשתתף בסמינר הסגל, ובסדנאות בריבוד ואי שוויון, בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית ובתאוריה ותרבות, ובכל פעילות אקדמית אחרת שמתקיימת בחוג.

תיאור הקורסים

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס יינתן מודולרית ע"י ארבעה מורים ויציג את הגישות הבאות: (1) בחזרה אל הקשר: מראשיתה, הגדירה עצמה הסוציולוגיה הן כ"קישרולוגיה" (או "חיבורולוגיה"), והן כ"הקשרולוגיה" (או "חברולוגיה"). החל מאמצע שנות ה-60 עד לשנות ה-90, סוציולוגים רבים נטשו את התפיסה הראשונה. אך כעת היא שבה לתחייה, כתגובה להתפשטות הקפיטליזם המנצח ולחדירת אמצעי התקשורת לכל תחומי החיים. שתי מהפכות אלה מכוננות מחדש את העולם החברתי ומתזירות את התאוריה לשאלות יסוד כמו: מהו טבעם של קשרים חברתיים פרופר, להבדיל מיחסי תועלת וכוח? כיצד אלו מתקיימים ומשתלבים עם אלו? איך יוצרים בני-אדם קשרים אלו, ואיך הם משמרים ומחדשים אותם? איזה ביטויים ספציפיים לובשים קשרים אלו בימינו? מה חשיבותם של קשרים ליחיד ולקולקטיב? מהן הגישות המתאימות ביותר לחקור אותם? וחשוב מכל, מהן ההשלכות המעשיות של תשובותינו לשאלות הללו? (2) סדרת ההרצאות תתחיל מדיון במעמדה של התאוריה בעולם האינטלקטואלי בכלל ובהיסטוריה של האנתרופולוגיה בפרט. בהמשך נקיים 'ביקור חוזר' אצל כמה מהגישות התאורטיות הקלאסיות, כולל פונקציונאליזם וסטרוקטוראליזם). לקראת סוף הסדרה נמפה את האתגרים הניצבים בפני התאוריה האנתרופולוגית בעידן הגלובאלי, המתאפיין בפיצול הנקסוס המסורתי של מקום-חברה-תרבות ובקישורים חדשים בערים גלובאליות, הגירה ושוק רעיונות בלתי מוגבל. (3) תמורות ומשקעים במושג האידיאולוגיה ושאלת הזיקה שבין ביקורת האידיאולוגיה לבין ניתוח שיח. (4) ניתוח תרבותי של מושגי המיתוס והזיכרון ככלים להבנת השיח האנתרופולוגי העכשווי, גישות אונטולוגיות ואפיסטמולוגיות למיתוסים וברור הזיקות בין מיתוס ל"מציאות".

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל

הקורס יינתן ע"י שני מרצים ויציע את הנושאים הבאים: (1) בשנים האחרונות אנו עדים לשינויים ורפורמות נרחבים במערכת החינוך בישראל (למשל, שינויים בבחינות הבגרות; התרחבות מערכת ההשכלה הגבוהה). חלק זה של הקורס יתמקד בשינויים בחינוך העל-יסודי והגבוה ובהשלכותיהם הרבודיות; (2) דילמות חברתיות בראי המחקר האנתרופולוגי. תאומים לא מתואמים, סוציולוגים ואנתרופולוגים בוחנים את החברה הישראלית ממתודה, שאלות ופרספקטיבות שונות: עלית וקליטה; עדות ומיעוטים; תרבות ודת. נדון בפרקי קריאה המציגים אספקטים אלו מתהליך ההתהוות והשינוי של החברה הישראלית.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הלינארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצעו הניתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים.

חובות התלמידים: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.

תנאי להשתתפות בקורס ציון עובר בקורס שיטות מחקר כמותיות.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

השיעור יוקדש לבחינה מפורטת של פרוצדורת איסוף הנתונים, סיטואצית עבודת השדה, איסטרטגית הבניה הדפוסים האתנוגרפיים, ההקשר התאורטי, המחויבות האידיולוגית ורטוריקת הכתיבה של אתנוגרפיות משנות ה-70 ואילך. משתתפי הקורס יציגו בכתה ויגישו סיכומי ניתוח של אתנוגרפיה אחת מרשימה שתפורסם, במבחן יתבקשו המשתתפים לערוך ניתוח השוואתי בין כמה אתנוגרפיות מהרשימה.

Causal Models and Structural Equations

The course will show how a causal theory can be represented by a path diagram and translated into a structural equation model and how the model can be estimated and tested with the AMOS computer program. In the first part we will deal with measurement models relating single or multiple indicators to latent variables. Furthermore, different specifications of measurement .models are tested via confirmatory factor analysis as a special case of a structural equation model The second part comprises both the structural and the measurement model. Topics include recursive vs. non-recursive models for the structural part of the model, treatment of panel data and multiple-.group comparisons. Special attention is given to the process of model modification The data which will be used is an Israeli/German representative data set, currently analyzed in the .(course of a research project, financed by the German Israeli Foundation (GIF

Course Prerequisites: Students are expected to have extensive familiarity with Windows .applications and basic knowledge in statistical procedures, like factor and regression analyses

סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע

הקורס יכיל 3 חלקים.

החלק הראשון יעסוק בתכנון סקר ובניית כלי מחקר.

נושאי הדיון יהיו: הגדרת סקר ואיתור תפקודיו, חשוואת יתרונותיו וחסרונותיו לאלה של שיטות מחקר אחרות (תצפית אנתרופולוגית, ניתוח מקרה, ניסויים, ניתוחי תוכן). תאוריה של מדידה. בניית כלי מחקר ושכלולם: תוקף מהימנות ורגישות כתבתיים לטיב כלי המחקר. שימושים מדעיים, מסחריים ופוליטיים של הסקר, שיקולים אתיים ופרגמטיים.

בחלקו השני של הקורס יידונו הנושאים הבאים: בניית מדדים, בחינת מהימנות של מדדים, טיפול בנתונים חסרים ובניית מודלים לאבחנה בין משיבים לבין מי שאינם משיבים על שאלות, טעויות אמידה בסקרים ומקורותיהם, ושיטות לזיהוי דפוסים חברתיים הקשורים בעמדות בעזרת ניתוח התפלגויות.

החלק האחרון של הקורס יעסוק בתכנון מערכי דגימה. נדון בשיטות דגימה שונות, בשקלול מדגמים, בחישובי גודל המדגם הנדרש ובדרכים לתקן הטיות של מדגמים.

מחקרי מעקב והערכה

נושאים עיקריים בקורס: (א) הפוליטיקה והאתיקה של הערכה - הערכה לשם מה? תכנון, ביצוע, הערכה כשלבים בפעולה חברתית ראציונלית. הערכה כמנוף לשיפור מיזמים. חיזום, תממון, אוכלוסיית המטרה, המעריך והיחסים ביניהם. קני מידה להערכה: חשיבות, יעילות, הוגנות. (ב) המתודולוגיה של מעקב והערכה: - ניסויי מעבדה וניסויי שדה. - ניתוח סדרות עתיות. - ניתוחי עלות-תועלת (ג) מהערכה לשיפור; תרגום מסקנות ההערכה להמלצות והמאבק על יישומן.

חובות התלמיד: להגיש שני תרגילים.

מהרעיון אל הראיון - התנסות בתכנון וביצוע פרוייקט מחקר

הקורס נועד להכין את התלמידים לקראת ביצוע מחקרים עבור לקוחות פוטנציאליים, תוך התייחסות למחקר ככלי ישומי עבור ארגונים. במהלך הקורס יבחרו התלמידים פרוייקט, ילמדו כיצד לבחור מתודולוגיה, איך לכתוב הצעת מחקר ולתקצב אותה. כלי המחקר האפשריים: ראיונות, תצפיות, קבוצות מיקוד וניתוח תוכן יבחנו באופן תאורטי ויתורגלו באופן מעשי. נבחן בעיות, קשיים והתנגדויות שנוצרים בהתקשרות הבינאישיות של החוקר עם המרואיינים. נלמד כיצד עבודת שדה יכולה לסייע במחקר ומתי כדאי להעדיף כל שיטה. הקורס יאפשר לתלמידים להתנסות בפרוייקט מחקרי המשלב מערכי מחקר כמותיים ואיכותניים.

חובות הקורס: השתתפות פעילה במפגשים שיערכו בכיתה ומחוץ לה; קריאת מאמרים כנדרש; הגשת 4 משימות; ביצוע פרוייקט מחקרי והצגתו בכתב.

מודלים היררכיים

הקורס יתמקד במודלים המשלבים משתנים ברמות שונות (למשל, משתני תלמידים ומשתני ביה"ס). במסגרת הקורס ילמדו התלמידים את עקרונות הניתוח רב-הרמות (multilevel analysis) ויתרגלו את השיטה באמצעות התכנה HLM על מאגרי נתונים קיימים.

דרישת קדם: קורס מתקדם ברגרסיה לינארית.

סטטיסטיקה ל-מ.א.
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן X2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרוולליים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטרקאציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ- SPSS-X.

סדנת תזה ל-מ.א.
מטרת הסדנה לשמש פורום לדיון, כתיבה וביקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובות התלמידים הן הצגה בע"פ ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנה הינה חובה לתלמידים במסלול עם עבודת גמר. ניתן להרשם לסדנה התל משנה ב' ומעלה באישור יועץ המ.א.

סמינר סגל
במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר הינו חובה לכל תלמידי התואר השני.

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
בקורס יערך דיון בשתי רמות: רמת המיקרו-ערכים ועמדות, ורמת המאקרו-דעת קהל. בנוסף, ייסקרו מחקרים עדכניים בתחומים הנ"ל, ויידונו היבטים תאורטיים ומתודולוגיים שלהם.

לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: אנתרופולוגיה של שיגעון
בקורס זה נעסוק בהיבטים תאורטיים של הבנית שיגעון. לעומת מודלים המתמקדים בגורמים ביולוגיים ופסיכולוגיים של הפרעות נפשיות נבקש לעקוב אחרי פרספקטיבות שבוחנות שיגעון לאור גורמים תרבותיים, חברתיים ופוליטיים - כפי שאלה פועלים בתוך הקשרים היסטוריים ספציפיים. בקורס נשלב בין עיונים תאורטיים ובין חקרי מקרה שונים ונעמוד על הנחות היסוד התאורטיות של הפרספקטיבות המוצעות. נעסוק בשאלות כגון: מהן הפונקציות החברתיות והפוליטיות של שיגעון וטיפול בו בהקשרים תרבותיים שונים, מהם היחסים שבין שיגעון לתבונה ובין הפרעה לנורמליות, ומהם המודלים התרבותיים המונחים ביסודם של שיחים מקצועיים של שיגעון (פסיכולוגיה, פסיכיאטריה, ואנתרופולוגיה). כמו כן נבחן כמה מן המחקרים העוסקים בבעיות הללו בהקשר הישראלי. בין היתר נעיין בעבודותיהם של פרוייד, פוקו, פאנון, קליינמן, גוד, גינקינס, יאנג, האקינג, צורדס, שפר-יוז' ובארט.

לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: סמיולוגיה של ייצוגים
סקירת השיטות שבהן נחקרים מוצרי תרבות במדעי החברה, כגון ניתוח ריטואלים, ניתוח תמטי, ניתוח תוכן, סמיוטיקה וסמיולוגיה. עיקר תשומת הלב תושם על גרסת רולאן בארת של הסמיולוגיה כשיטה לחשיפת מסרים אידיאולוגיים הגלומים במוצרי תרבות יום-יומיים, לרבות בתמונות המופצות ע"י תקשורת ההמונים.

סוגיות במשפט ובמדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (3 ש"ש) ויינתן ע"י מספר מרצים מהחוגים למדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומהפקולטה למשפטים. מטרתו של הקורס הינה להקנות לתלמידים שליטה בגישות תאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנה זו (תשס"ב) יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו ע"י מורים שונים של התכנית. בנוסף, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה

מטרת הקורס לבחון את מקומה של העבודה ואת המאפיינים העיקריים של מבנה המקצועות בחברה התעשייתית המתקדמת, תוך שימת דגש על גישות תאורטיות להמשגת המקצוע כיחידת ניתוח סוציולוגית ועל גישות מתודולוגיות בבניית סולמות מקצועיים. נושאים אלה יבחנו בהקשר של מקום העבודה כמקור לתגמולים ברמת הפרט, ובהקשר של המבנה הריבודי ותהליכי המוביליות בחברה.

התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי

הקורס יעסוק בפרקטיקה ובתאוריה הניהולית, תוך התמקדות בתופעה המאפיינת את עולם הניהול והאידיאולוגיה המתלווה לו, אותה נכנה בשם "אקטיביזם ניהולי". על מנת להבין את התופעה הזו ולנתחה באופן ביקורתי, נבחן את המקורות ההיסטוריים של ה"אקטיביזם הניהולי" בשדה הארגונים, ננתח את המשמעויות הפוליטיות והתרבותיות הכרוכות בו, ונעסוק בהשלכותיה של שפת האקטיביזם הניהולי והפרקטיקות אותן היא מעודדת, על שדות חברתיים אחרים.
בקורס יוצגו מספר מקרי מבחן להצגת התופעה בהקשר הישראלי והבינלאומי.

מבנים ותהליכים בארגון

הקורס יעסוק בשורת נושאים מרכזיים להבנת המערכת האירגונית. לאחר סקירה קצרה של התפתחות החשיבה האירגונית והצגת מאפייני האירגון כמערכת פתוחה, נעסוק בניתוח הסביבה האירגונית, מחזור החיים של האירגון מבנים אירגוניים קלאסיים ומודרניים, הסתגלות והתאמה אירגונית לסביבה דינמית, כניסה לפעילות בינלאומית, חדשנות ושינוי אירגוני, תרבות אירגונית ואפקטיביות אירגונית, נסיים בדיון ביעדים ובאסטרטגיה אירגונית.

גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני

הקורס יציג גישות שונות לתהליך הייעוץ ארגוני ביניהן: גישות פסיכו-דינמיות מטוויסטוק ועד קטס דה-פריז ושיין, גישות מתחום הפסיכולוגיה החברתית מקורט לוין ועד ארגיריס ושון, וגישות קונסטרוקטיביסטיות ופרגמטיסטיות כגון אלה של גרגורי בייטסון, קרל וייק ומורגן. יוצגו מקורותיהם התאורטיים ויישומיהם של הגישות השונות. בתחום התאורטי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לסוגיות של ייצוג ומציאות, חשיבה ופעולה, האני האחר והלא-מודע. בתחום היישומי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לעקרונות של איבחון ארגוני ושל שינוי ארגוני, לתפקידו ולמיקומו של היועץ, ולמאפייני האינטראקציה היעוצית. במו כן, תוצגנה טכניקות יעוץ מרכזיות. הקורס יסתיים בבחינה סוציולוגית ביקורתית של השיח היעוצי.

הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית

הקורס יציג את הגישה המערכתית בתאוריה הארגונית החל ממקורותיה בגישת הניהול המדעי, דרך התאוריה של צ'סטר ברנרד, גישת התליות (contingency), גישת המערכת הפתוחה של כץ וקאהן, ועד לשימושיה העכשויים בתאוריות המנהיגות, התרבות הארגונית והלמידה הארגונית, ובפרקטיקות של שינוי ארגוני כגון RE-ENGINEERING ותשיבה אסטרטגית. הגישה המערכתית תבחן משתי פרספקטיבות: פרספקטיבת התאוריה הארגונית, ופרספקטיבה סוציולוגית ביקורתית. יוצגו השימושים הנעשים בשיח הארגוני במטפורות ובפרקטיקות מערכתיות מתחום ההנדסה, הקיברנטיקה, הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה. ינותחו פרויקטים מערכתיים של שינוי ארגוני כגון פיתוח מנהיגות, TQM. כמו כן יידונו סוגיות כגון מקומו של האדם בשיח המערכתי, גבולות מערכתיים בעידן של פריצת גבולות, השיח המערכתי בראי התאוריה המוסדית והשיח המערכתי ככח ידע.

גישות תאורטיות להבנת המשפחה
מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקווי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה ההשוואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

סמינרים

אלימות ותוקפנות
לסמינריון יהיו שלושה חלקים. תחילה יוצגו מספר מודלים עיקריים לדיון באלימות ותוקפנות ובהתייחסות החברה אליהן. אח״כ יועמדו לדיון מספר מאמרים בתחום מהשנים האחרונות. לבסוף, הסטודנטים יציגו עבודות מחקר (שכוללות ניתוח נתונים כמותי או איכותני) שהם עצמם יערכו.

אתניות ומגדר בשוק העבודה
הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו
הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תאוריות שונות לחסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים וציבים; קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או ע״י איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אנתרופולוגיה יישומית
הסמינר באנתרופולוגיה יישומית יפרוס בפני הסטודנטים את העקרונות, הגישה והכלים של האנתרופולוגיה כמקצוע. כמו כן הסטודנטים יכירו תחומים ונושאים בהם עוסקים אנתרופולוגים יישומיים בעולם הרחב ובישראל ויתנסו התנסות מעשית על פי תחומי עניינם.
תוכני הקורס: התפתחות האנתרופולוגיה היישומית בארה״ב, בעולם ובישראל, אנתרופולוגיה ישומית ואנתרופולוגיה מעשית, תחומים שונים באנתרופולוגיה ישומית, דוגמאות מעבודות של אנתרופולוגים, סוגיות של אתיקה באנתרופולוגיה יישומית, מיומנויות של הצגה בע״פ והצגה בכתב, אסטרטגיות התערבות וכלי עבודה לאנתרופולוג יישומי, אנתרופולוגיה ישומית כמקצוע.
התנסות: הסטודנטים יבחרו ארגון, תחום או נושא בו יתנסו בישום הפרספקטיבה והמתודולוגיה האנתרופולוגית, ויעמיקו את הבנתם לגבי ההיבט התרבותי והבין-תרבותי ותרומתה של האנתרופולוגיה מעבר לגבולות האקדמיה.
חובות התלמידים בקורס: נוכחות והשתתפות פעילה בכל השעורים.
תרגילים בכתב ובע״פ, התנסות מעשית והגשת עבודה סמינריונית (הקושרת את ההתנסות לתחומי הידע שבחרו מתוך הספרות).

דעת קהל ומודעות סביבתית
דעת קהל ומודעות הציבור הן בין הגורמים המרכזיים המשפיעים על שינוי דפוסי הפעולה של החברה המודרנית הפוגעים באיכות הסביבה ובמשאבים אקולוגיים. הסמינר יעסוק בניתוח אמפירי של סוגיות הקשורות בעיצוב ושינוי המודעות הסביבתית בישראל ובעולם, ובזיקה בין דעת הקהל לבין התנהגות חברתית ופוליטית.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

זהות, תרבות, שפה וגלובליזצה
בסמינר זה יידונו פרדיגמות שונות ועדכניות להתייחסות להתוות זהות קולקטיבית, רב-תרבותיות, רב-לשוניות וגלובליזצית. מתוך פרדיגמות אלו, ינותחו דגמים שונים של חברות בנות ימינו, וכן היבטים חברתיים נבחרים של חברות ספציפיות שונות. הקורס יתבסס על שילוב הרצאות מורי הקורס ותרומות של תלמידים.

יחסי דורות ויחסי דתות
בקורס זה נערוך דיון במשמעותם של היחסים בין הנצרות לבין היהדות, וזאת על פי דיונים שנקיים לגבי משמעותן של התופעות של עקידת יצחק וצליבת ישו. בשני מצבים הללו, ניכר מקומם של יחסי דורות ונבחון את הדרך בה השפיעו נתונים הללו על תופעות כגון אנטישמיות. בניתוח זה ניעזר במושגים הקשורים ליחסי דורות במסגרת משפחתית או בחברה כולה - כגון תסביך אדיפוס והיפוכו, הוא תסביך רוסטום.

כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט מודרנית באנתרופולוגיה
ברבע האחרון של המאה ה-20 עסוקה האנתרופולוגיה במח שמכונה לעתים "משבר הייצוג". עיקרו - בדיקה מחדש של הנחות יסוד, פרקטיקות מובילות ופרדיגמות תאורטיות. הקורס מתחקה אחר חשורשים האינטלקטואליים, האפיסטמולוגים, הפוליטיים והאתיים של התהליך ומאפיין פתרונות אפשריים למלכוד השתיקה הפוסט-מודרנית.

כלל ישראל כמקרה של תפוצה חוצה לאומים
הסמינר ידון במקרה היהודי של transnational diaspora במבט היסטורי וסוציולוגי. הסמינר יתמקד בשאלת מרכזיות ישראל לגבי התפוצות, המעבר מ"גלות" ל"תפוצה" וממד יחסי הכוחות ומערכת הכוח. הדיונים יישאו אופי חשוואתי עם מקרים אחרים של תפוצות חוצות לאומים בעולם של ימינו.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני
הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "יחסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.
הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותאוריה סוציולוגית בת זמננו.

מוסדות כוללנים
הסמינר יעסוק באפיונם הסוציולוגי של ארגונים המרכזים עצמה ניהולית במסגרת חיים דמויית קהילה. יבחנו דגמים תאורטיים שונים לניתוח התופעה - גישה תרבותית מול גישה אינטראקציונית ויעשה ניסיון להציבה בהקשרים סוציו-אנתרופולוגיים רחבים של חקר העצמי כינון זהות וטיבו של המבנה החברתי. חובות הסמינר: עבודת רפרט על ספרות ועבודה סמינריונית המבוססות על מחקר שדה. הסמינר יתרכז בטוטליות חקשורה במשפחה, פריון וילדים.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. בינהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והיסטוריה: מתי עדות היסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סוגיות בתורת הקשר החברתי
הסמינר מתמקד על קשרי סולידריות רגשיים, לרבות קשרי אהבה למיניהם. הדגש יושם על החוויות הסוציוארוטיות ועל הטקסים הסוציוארוטיים דרכם קשרים מעין אלה נוצרים ונשמרים בהמשך.
חובות הסטודנטים: נוכחות והשתתפות בשיעורים, קריאה של הטקסטים שייתלקו, והגשת עבודה סמינריונית של קשר, טקס, אירוע, אתר סוציוארוטי, שהסטודנט יבחר באישור המרצה.

סביבת וחברת: סוגיות נבחרות
בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האוויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בחכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

פרקטיקום בביצוע סקרים
הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ב' במגמת סקרים ומחקרי דעת קהל. היא תשמש כמסגרת ליישום הידע התאורטי, המתודולוגי והסטטיסטי אשר נרכש בקורסים קודמים. במהלך הסדנה נבצע פרויקט משותף של סקר/מחקר על כל מרכיביו, החל מבנית כלים, דרך הדגימה, עבודת השדה וניתוח הנתונים, וכלה בדיווח הממצאים.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בכל שלבי המחקר; עבודת גמר.

שיח טיפולי ורפרוזוקציה חברתית
הקורס יעסוק בניתוח סוציולוגי ביקורתי של השיח המקצועי טיפולי והשפעתו על הגדרת גבולות הסדר החברתי ויחסי הכוח בתרבות המערבית במהלך המאה ה-20. דגש מיוחד יושם על הקשר בין תאוריה ופרקטיקה טיפולית בתחומים טיפוליים שונים כגון: רפואה, פסיכיאטריה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה וחינוך, לבין מבנה הכוח. במסגרת הדיון נעמוד על תפקודו של השיח הטיפולי כמכניזם לפיקוח חברתי תוך התמקדות בקטגוריות חברתיות כגון מעמד, מגדר ואתניות.

תרבות, זהות וקוגניציה בארגונים
בעשור האחרון, מושגים כ"תרבות ארגונית", "זהות ארגונית" ו"קוגניציה ארגונית" שבו את דמיונם של חוקרים, יועצים ועובדים כאחד. קורס זה יעסוק במושגים פופולריים אלה המשמשים לתיאור ותיעוד מבנים ותהליכים ארגוניים מרכזיים, יעמוד על התפתחותם כקורפוס של ידע, וידון בזיקות הגומלין התאורטיות ביניהם. כמו כן, יבחנו מושגים אלה לאור התפתחויות ארגוניות עכשוויות כדוגמת גלובליזציה והבניה מחודשת של גבולות פנים וחוץ-ארגוניים.

Gender and Sexual Cultures
This multi-media course explores the variety of ways in which people across cultures and histories, as well as globally, have understood and negotiated the relationship of sex, gender, and sexuality. Among the sites and foci of our exploration are female and male rites of passage (such as puberty rites, marriage and commitment ceremonies), conceptions of conception and ,technologies of social and sexual reproduction, ideas about "the body" and bodily interventions ,advertising and mass media representations, military and colonial institutions, prostitution, sports .and tourism and leisure industries

Social Stratification in Eastern Post-Communist Societies
The course will be based on the big amount of data of sociological surveys in almost all post- communist countries in Eastern Europe in the1990s, including very fresh information (the last field survey was conducted in August- ,September2000.(
:Several topics will be discussed during the course

* General terms and concepts in social stratification studies: common and specific paradigms in post-communist Eastern Europe—implantation of the past into contemporary ways of ,sociological thinking
* Risky ambiguities in analyses of East-European social stratification. Invisible social categories. Problems of implementation of international classification. Difficulties in analyses .of intergenerational social mobility
* Main indicators for measuring social stratification in Eastern Europe: elements of social status and sub-statuses. The common and specific social structure of post-communist societies. Basic social strata and classes. The middle strata as prospective enterprising actors in East-European

post-.communist societies

* Stratification picture: occupational and material well-being status of basic strata; distribution of power; ethnic and cultural inequality; differentiation in consumption and style of life and .living conditions
* Social stratification dynamics: intergenerational andintragenerational social mobility. the importance of social milieu and other social "accessories" in East-.European Stratification
* Subjective stratification: attitudes toward economy and economic situation, political system .and barriers of democratic values. Attitudes toward social inequalities and social justice Self-.identification. Ways of subjective changes
* Grounds of common principles and ways of differentiation and convergence in the .contemporary world

Politics of Belonging **פוליטיקה של שייכות**

The mini course focuses on tensions and relationships between emotional discourses of identity politics and formal discourses of citizenship politics. These would be examined in the differentially situated nationalist discourses of hegemonic majorities, indigenous minorities and immigrant.diasporas

,Indicative contents: Identity, citizenship and the politics of belonging; Social movements ;individual and collective identities; Political, social and intimate citizenship,Nomadism ;diasporism and belongingsIndigenousness and belonging; Citizenship, identity and self'-.'determination

Institutional Analysis of Organizations

A seminar focusing on the new wave of institutional conceptions and associated research examining effects on organizational fields, organizational populations, and individual agencies and firms. Special attention will be given to how institutional arguments can be used to advance comparative (cross-societal) studies and to better understand broad social change as carried out by .and affecting organizations

Economic Sociology and Organizations

This seminar introduces theoretical and empirical research from the emerging field of economic sociology and organizations, with emphasis on classic sociological theory foundations and contemporary empirical research issues. In addition, several readings also raise issues of research design strategies and methodology. The course sessions will introduce key papers dealing with) :three kinds of substantive topics1,foundations and reviews of research in economic sociology (with emphasis on organization theory contributions to political and cultural analysis of markets) ;and industries2Topics in economic sociology including macro (-historical social bases and ,dynamics of economic exchange systemsmeso-.levels embedding of markets in social institutions social structuring of micro-) economic exchange, and3New directions in economic sociology (.research

ריבוד ושונות בהתפשטות ההשכלה הגבוהה

התפשטות ההשכלה הגבוהה כרוכה הן בגידול מספר הסטודנטים והן בצמיחת מוסדות חוץ-אוניברסיטאיים, כמכללות ושלוחות של אוניברסיטאות מחו"ל. האם תהליך זה מביא לריבוד המוסדות להשכלה גבוהה ותלמידיהם, או לשונות אופקית ביניהם וליצירת פרופילים שונים של מוסדות ולקוחות בהשכלה גבוהה? בעקבות הדיון התאורטי והמחקרי בנושא, יועמד לשימוש המשתתפים קובץ נתונים מחקרי על למעלת מ-4000 תלמידים במוסדות להשכלה גבוהה. בארץ, לצורך ביצוע עבודות סמינריוניות אמפיריות על נושאים ספציפיים.

דרישה מוקדמת: יכולת לבצע ניתוח נתונים סטטיסטיים ברמה רב-משתנית.

תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות

הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. ייסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית, ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב, יישום והערכת מדיניות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1041.1101		**מבוא לאנתרופולוגיה**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ד'	14-12	201	פרופ' ח. חזן
.02	תרגיל:	ד'	10-8	206	גב' ד. ארד
.03	תרגיל:	ד'	12-10	206	גב' ד. ארד
.04	תרגיל:	ג'	14-12	314	מר ת. ארז
.05	תרגיל:	ב'	14-12	105	מר ת. ארז
.06	תרגיל:	ד'	16-14	206	מר י. יבלברג
.07	תרגיל:	א'	17-15	419	גב' ע. סעד
.08	תרגיל:	ב'	20-18	207	גב' ע. סעד
.09	תרגיל:	א'	12-10	206	גב' ק. פרידמן
1041.1102		**מבוא לסוציולוגיה**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ג'	12-10	201	ד"ר ר. שמיר
.02	תרגיל:	א'	16-14	314	גב' נ. ארנון
.03	תרגיל:	ב'	16-14	106	גב' ל. בן-משה
.04	תרגיל:	ד'	12-10	106	גב' נ. גרויסמן
.05	תרגיל:	ב'	12-10	419	גב' י. זהר
.06	תרגיל:	ד'	20-18	103	מר ר. נתנזון
.07	תרגיל:	א'	10-8	106	גב' א. סבאג
.08	תרגיל:	ב'	10-8	206	גב' ג. עינם
.09	תרגיל:	א'	14-12	206	מר ע. תבורי
1041.1104		**מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ה'	12-10	110	ד"ר ד. בורשטיין
.02	תרגיל:	ב'	18-16	419	מר א. לוין
.03	תרגיל:	ג'	19-17	109 דן דוד	מר א. לוין

1041.1105	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח				ש'+ת'
.01	שיעור:	ה'	19-16	001	פרופ' י. שנהב
.02	תרגיל:	ג'	15-14	205	גב' ש. האוזר
.03	תרגיל:	ג'	17-16	105	גב' ש. האוזר
.04	תרגיל:	ד'	17-16	206	גב' ש. מלמד
.05	תרגיל:	ד'	16-15	419	גב' ש. מלמד
.06	תרגיל:	ה'	15-14	208	גב' ש. מלמד
.07	תרגיל:	ה'	16-15	210	גב' ש. מלמד

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3414.01	סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה				שו"ת
		א'	19-17	110	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2611.01	מגדר וחברה				שו"ת
		ג'	15-12	001	ד"ר ד. לוצאטו
1041.2604.01	משפחה וחברה				שו"ת
		ב'	15-12	201	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.2606.01	משפט וחברה				שו"ת
		א'	13-10	110	ד"ר ר. שמיר
1041.2602.01	פוליטיקה וחברה				שו"ת
		ד'	13-10	110	ד"ר א. קמפ
1041.2608.01	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים				שו"ת
		ג'	11-8	110	ד"ר מ. פרנקל

שנה ב' - קורסי חובה

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1041.2191		**תאוריות סוציולוגיות קלאסיות**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	א'	17-14	001	ד"ר נ. מזרחי
.02	תרגיל:	א'	18-17	205	גב' נ. גרויסמן
.03	תרגיל:	ד'	14-13	205	גב' נ. גרויסמן
.04	תרגיל:	ד'	15-14	201	גב' נ. גרויסמן
.05	תרגיל:	ב'	16-15	105	מר ע. קצ'רגין
.06	תרגיל:	ב'	15-14	105	מר ע. קצ'רגין
1041.2209		**מבוא לשיטות מחקר**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	12-10	210	פרופ' י. שביט
.02	תרגיל:	ד'	10-8	205	גב' א. אדלר
.03	תרגיל:	ה'	11-9	107	גב' ל. אשוח
.04	תרגיל:	ד'	13-11	205	גב' ל. אשוח
.05	תרגיל:	ה'	14-12	206	גב' ע. יואלי

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100		**תאוריה סוציולוגית בת זמננו**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ד'	12-9	001	ד"ר ס. וייטמן
.02	תרגיל:	ב'	15-14	207	מר י. גולדרינג
.03	תרגיל:	ב'	16-15	207	מר י. גולדרינג
.04	תרגיל:	ד'	14-13	105	מר י. גולדרינג
.05	תרגיל:	ד'	15-14	107	מר י. גולדרינג
.06	תרגיל:	ה'	15-14	003	מר י. גולדרינג
1041.3102.01		**סוציולוגיה של החברה הישראלית**			**ש'**
		ב'	19-16	003	פרופ' א. יער
1041.3389		**שיטות מחקר כמותיות**			**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ג'	12-10	004	פרופ ח. איילון
.02	תרגיל:	ג'	14-12	318	גב' ק. בר
.03	תרגיל:	ג'	16-14	318	גב' ק. בר
.04	תרגיל:	ד'	14-12	318	גב' ע. יואלי
.05	תרגיל:	ד'	16-14	318	גב' ע. יואלי

1041.3321	שיטות מחקר איכותיות				ש'+ת'
.01	שיעור:	ד'	17-15	201	פרופ' מ. שוקד
.02	תרגיל:	א'	17-15	425	מר י. יבלברג
.03	תרגיל:	ה'	18-16	205	מר י. יבלברג
.04	תרגיל:	ד'	14-12	206	גב' ל. נוה
.05	תרגיל:	ב'	11-9	205	גב' ל. נוה
.06	תרגיל:	יפורסם			

קורסי בחירה

1041.3549.01	אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים				שו"ת
		ב'	16-13	110	ד"ר א. לוי
1041.3523.01	ארגוני עבודה ביפן				שו"ת
		ג'	18-15	204	ד"ר ע.גולדשטיין-גדעוני
1041.3518.01	היבטים סוציולוגים ואנתרופולוגים של הגירה				שו"ת
		ד'	15-12	210	ד"ר ר. נאמן
1041.3557.01	מגדר ופוליטיקה: סוציולוגיה של מגדר ונשים				שו"ת
		ג'	15-12	204	פרופ' ח. הרצוג
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית				שו"ת
		ב'	12-9	204	ד"ר א. גוטליב
1041.3551.01	קרקע לאומית, קנין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל				שו"ת
		ד'	15-12	004	ד"ר ד. רבינוביץ
1041.3558.01	שפה וחברה בישראל				שו"ת
		א'	19-16	103	פרופ' א. בן רפאל

סמינרים

1041.3763.01	אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו				ס'
		א'	15-12	425	פרופ' י. פרס
1041.3503.01	אנתרופולוגיה של זקנה				ס'
		ה'	19-16	419	פרופ' ח. חזן

1041.3787.01	**ועדות חקירה - היבטים חברתיים ופוליטיים**			ס׳
	ה׳	16-13	205	פרופ׳ ל. שלף
1041.3757.01	**מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני**			ס׳
	ה׳	12-9	421	פרופ׳ א. יוגב
1041.3721.01	**סוגיות בתורת הקשר החברתי**			ס׳
	א׳	17-14	421	ד״ר ס. וייטמן
1041.3777.01	**צדק חברתי ולגיטימציה של אי שוויון**			ס׳
	ה׳	19-16	425	פרופ׳ נ. לוין-אפשטיין
1041.3788.01	**תהפוכות של זהויות קולקטיביות: המקרה של זהויות יהודיות**			ס׳
	ד׳	20-17	421	פרופ׳ א. בן רפאל

סמינרים שנתיים

1041.3789.01	**אנתרופולוגיה של שינוי דתי**			ס׳
	ד׳	19-17	425	ד״ר י. גודמן
1041.4427.01	**אתניות ומגדר בשוק העבודה**[1]			ס׳
	א׳	19-17	207	פרופ׳ מ. סמיונוב
1041.4502.01	**דעת קהל ומודעות סביבתית**			ס׳
	ג׳	19-17	420	ד״ר א. גוטליב
1041.3773.01	**הגירה, אזרחות וזהות לאומית**			ס׳
	סמ׳ א׳:	ד׳ 15-13	419	ד״ר א. קמפ
	סמ׳ ב׳:	ד׳ 17-15	425	
1041.3791.01	**נשים, דת ופוליטיקה**			ס׳
	ג׳	10-8	425	פרופ׳ ח. הרצוג
1041.3792.01	**תרבות וגלובליזציה**			ס׳
	ג׳	19-17	425	ד״ר מ. רגב
1041.3771.01	**סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות**			ס׳
	ג׳	17-15	425	ד״ר מ. פורמן
1041.3784.01	**תמורות במערכת ההשכלה הגבוהה ואי שוויון חברתי**			ס׳
	א׳	19-17	425	פרופ׳ י. שביט

[1] חופף לסמינר ״אי שוויון בשוק העבודה״ שניתן בשנים קודמות.

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000			הדרכה בספרייה - יפורסם		
1041.1101			מבוא לאנתרופולוגיה		ש'+ת'
.10	שיעור:	ב'	16-14	201	ד"ר י. גודמן
.11	תרגיל:	א'	16-14	207	מר י. יבלברג
.12	תרגיל:	ב'	14-12	105	גב' ק. פרידמן
1041.1102			מבוא לסוציולוגיה		ש'+ת'
.10	שיעור:	ד'	18-16	001	פרופ' י. שנהב
.11	תרגיל:	ד'	16-14	206	גב' נ. גרויסמן
.12	תרגיל:	ב'	12-10	107	גב' י. זהר
1041.1104			מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים		ש'+ת'
.04	שיעור:	ה'	12-10	004	ד"ר ד. בורשטיין
.05	תרגיל:	ב'	18-16	206	מר א. לוין
.06	תרגיל:	ג'	18-16	109 דן דוד	מר א. לוין
1041.1105			מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח		ש'+ת'
.09	שיעור:	ה'	19-16	001	פרופ' י. שנהב
.10	תרגיל:	ד'	13-12	106	גב' ש. האוזר
.11	תרגיל:	ד'	14-13	206	גב' ש. האוזר
.12	תרגיל:	ה'	15-14	107	גב' ש. מלמד

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3413.01			סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה		שו"ת
		ה'	18-16	201	ד"ר א. ארליך

קורסי תשתית

1041.2610.01	חינוך וחברה			שו"ת
	א'	12-9	110	פרופ' י. שביט
1041.2605.01	יסודות הפסיכולוגיה החברתית			שו"ת
	ג'	16-13	110	פרופ' נ. רוזאנא
1041.2601.01	כלכלה וחברה			שו"ת
	ג'	19-16	003	ד"ר ד. פילק
1041.2606.02	משפט וחברה			שו"ת
	ג'	13-10	110	ד"ר ר. שמיר
1041.2607.01	ריבוד ואי שוויון			שו"ת
	ה'	19-16	110	פרופ' נ. לוין-אפשטיין
1041.2603.01	תרבות וחברה			שו"ת
	ד'	20-17	110	ד"ר מ. רגב

שנה ב' - קורסי חובה

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1041.2191	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות			ש'+ת'
.07 שיעור:	ב'	13-10	001	ד"ר ס. וייטמן
.08 תרגיל:	א'	14-13	105	מר י. גולדרינג
.09 תרגיל:	ב'	15-14	105	מר י. גולדרינג
.10 תרגיל:	ב'	16-15	105	מר י. גולדרינג
.11 תרגיל:	ה'	14-13	314	מר י. גולדרינג
1041.2209	מבוא לשיטות מחקר			ש'+ת'
.06 שיעור:	ד'	12-10	004	גב' ע. אורן
.07 תרגיל:	ג'	10-8	205	גב' א. אדלר
.08 תרגיל:	ה'	12-10	109 דן דוד	גב' ל. אשוח
.09 תרגיל:	ה'	14-12	109 דן דוד	גב' ע. יואלי

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100	תאוריה סוציולוגית בת זמננו			ש'+ת'
.06 שיעור:	ב'	15-12	101	ד"ר א. קורדובה
.07 תרגיל:	ה'	14-13	יפורסם	גב' ש. מלמד
.08 תרגיל:	ה'	19-18	206	גב' ש. מלמד
.09 תרגיל:	ד'	17-16	208	גב' ש. מלמד
.10 תרגיל:	ה'	17-16	103	גב' ש. מלמד
.11 תרגיל:	ב'	16-15	314	מר ע. קצ'רגין
1041.3102.02	סוציולוגיה של החברה הישראלית			ש'
	ג'	15-12	003	פרופ' ח. הרצוג

קורסי בחירה

1041.3528.01	החברה הפלסטינית בישראל			שו"ת
	ד'	18-15	103	גב' מ. חסן
1041.3555.01	לאומיות, טרנסלאומיות ועל-לאומיות			שו"ת
	ד'	12-9	103	ד"ר א. קמפ
1041.3544.01	מדיקליזציה ופיקוח חברתי			שו"ת
	ב'	18-15	103	ד"ר נ. מזרחי
1041.3521.01	מודרניות ופוסט מודרניות			שו"ת
	ד'	15-12	103	ד"ר א. קורדובה
1041.3545.01	סוגיות בהיסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים			שו"ת
	א'	19-16	103	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.3553.01	סוציולוגיה של הפאשיזם			שו"ת
	ד'	15-12	004	ד"ר ד. אלעזר
1041.3556.01	צבא, מדינה ומגדר			שו"ת
	ה'	16-13	103	ד"ר א. ששון-לוי
1007.1004.01	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[1]			שו"ת
	ד'	15-12	201	ד"ר ד. לוצאטו

[1] ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מגדר.

סמינרים

1041.3783.01	בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים			ס׳
	ד׳	15-12	425	ד״ר ד. רבינוביץ
1041.3779.01	גלובליזציה, אזרחות ועירוניות			ס׳
	ב׳	19-16	425	ד״ר ג. מנחם
1041.3778.01	מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים			ס׳
	ג׳	18-15	103	ד״ר ע.גולדשטיין-גדעוני
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות[1]			ס׳
	ב׳	12-9	425	ד״ר א. גוטליב
1041.3733.01	סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית			ס׳
	ד׳	19-16	420	ד״ר ד. אלעזר
1041.3786.01	סטיית חברתית			ט׳
	א׳	15-12	420	פרופ ג. רהב

[1] חופף לסמינר "פיתוח בר-קיימא" שניתן בתשס"א.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תואר שני

סמסטר א'

1041.4249.01	**תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות א'**			**שו"ת**
	ה'	19-16	110	ד"ר ס. וייטמן ד"ר ד. רבינוביץ
1041.4118.01	**סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל**			**שו"ת**
	ד'	20-18	110	פרופ' ח. איילון פרופ' מ. שוקד
1041.4111.01	**שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית**			**שו"ת**
	א'	17-15	205	פרופ' נ. לוין-אפשטיין
1041.4106.01	**מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה**			**שו"ת**
	ג'	20-18	205	פרופ' מ. שוקד
1041.4251.01	**מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי**[1]			**שו"ת**
	א'	12-9	יפורסם	פרופ' פ. שמידט
	ג'	12-9	יפורסם	
1041.4130	**סטטיסטיקה למ.א. - א'**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ה'	12-10	103	גב' מ. שטרן
.02 תרגיל:	ג'	13-12	103	גב' ס. לוי
.03 תרגיל:	ג'	14-13	107	גב' ס. לוי
1041.4466.01	**המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה**			**שו"ת**
	ג'	18-15	205	פרופ' א. יער
1041.4256.01	**התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי**			**שו"ת**
	ד'	18-16	004	פרופ' י. שנהב

[1] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 25.12.01 - 24.1.02.

1041.4257.01	לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: אנתרופולוגיה של שיגעון			שו"ת
	ב'	19-17	205	ד"ר י. גודמן
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית			שו"ת
	ב'	12-9	204	ד"ר א. גוטליב
1041.4470.01	הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית			שו"ת
	א'	21-18	205	מר א. לנדאו
1110.4295.01	גישות תאורטיות להבנת המשפחה[1]			ש'
	ד'	12-10	127 שאפל	פרופ' י. פרס
1082.4026.01	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות[2]			ש'
	ה'	13-11	204	ד"ר ג. מנחם

סמינרים

1041.4492.01	אלימות ותוקפנות			ס'
	ב'	14-11	426	פרופ ג. רהב
1041.3760.01	מוסדות כוללנים			ס'
	ד'	18-15	426	פרופ' ח. חזן
1041.4493.01	שיח טיפולי ורפרוזוקציה חברתית			ס'
	ד'	15-12	204	ד"ר נ. מזרחי
1041.4487.01	תרבות, זהות וקוגניציה בארגונים			ס'
	ב'	20-17	425	ד"ר א. לוי
1041.4494.01	Institutional Analysis of Organizations[3]			ס'
	א'	12-9	יפורסם	פרופ' ר. סקוט
	ג'	12-9	יפורסם	
1041.4495.01	פוליטיקה של שייכות[4]			ס'
	א'	12-9	יפורסם	פרופ' נ. יובל-דייויס
	ג'	12-9	יפורסם	

[1] ניתן במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית.
[2] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.
[3] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 21.10.01 - 20.11.01.
[4] יינתן במרוכז בין התאריכים: 30.12.01 - 20.1.02.

1041.3721.01	**סוגיות בתורת הקשר החברתי**			ס'
	א'	17-14	421	ד"ר ס. וייטמן
1041.3763.01	**אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו**			ס'
	א'	15-12	425	פרופ' י. פרס
1041.3757.01	**מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני**			ס'
	ה'	12-9	421	פרופ' א. יוגב
1082.4051.01	**תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות**[1]			ס'
	ה'	18-17	107	ד"ר ג. מנתם

<u>סמסטר א' +ב'</u>

1041.4457.01	**סוגיות במשפט ובמדעי החברה**			ש'
	א'	20-17	202 טרובוביץ	ד"ר ל. בילסקי ד"ר ג. ברזילי ד"ר א. גרוס ד"ר ש. לביא פרופ' ל. שלף ד"ר ר. שמיר
1041.4455.01	**סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע**			ש'
	ב'	17-14	205	ד"ר ר. ישראלי פרופ' נ. לוין-אפשטיין פרופ' י. שביט
1041.4122.01	**סדנת תיזה ל-מ.א.**			ס'
	ה'	14.30-12	527	ד"ר ד. רבינוביץ ד"ר ר. שמיר
1041.4129.01	**סמינר סגל**[2]			ס'
	ה'	21-19	210	ד"ר א. גוטליב

[1] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.
[2] הודעות על מועדי הסמינר מתפרסמות על גבי לוחות המודעות.

סמינרים שנתיים

1041.4427.01	**אתניות ומגדר בשוק העבודה**[1]			**ס'**
	א'	19-17	207	פרופ' מ. סמיונוב
1041.4491.01	**אנתרופולוגיה יישומית**[2]			**ס'**
	סמ' א': ב'	14-12	205	ד"ר מ. שבתאי
	סמ' ב': ב'	16-14	426	
1041.4456.01	**פרקטיקום בביצוע סקרים**			**סד'**
	ב'	21-18	426	גב' ד. גולדברג-ענבי
1041.4502.01	**דעת קהל ומודעות סביבתית**			**ס'**
	ג'	19-17	420	ד"ר א. גוטליב
0715.4114.01	**ריבוד ושונות בהתפשטות ההשכלה הגבוהה**[3]			**ס'**
	ג'	16-14	302 דן דוד	פרופ ח. איילון פרופ' א. יוגב

[1] חופף לסמינר "אי שוויון בשוק העבודה" שניתן בשנים קודמות.
[2] חופף לסמינר "יישומים אנתרופולוגיים" שניתן בתשס"א.
[3] ניתן במסגרת ביה"ס לחינוך.

סמסטר ב'

1041.4250.01	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות ב'				שו"ת
	ה'	19-16	210		ד"ר א. קורדובה פרופ' ת. חזן
1041.4258.01	מודלים היראַרכיים				שו"ת
	ד'	18-16	205		פרופ' ח. איילון
1041.4259.01	מהרעיון אל הראיון - התנסות בתכנון וביצוע פרוייקט מחקרי				שו"ת
	ג'	14-11	205		ד"ר א. בן-דוד ד"ר א. קלקא
1041.4469.01	מחקרי מעקב והערכה				שו"ת
	ד'	16-14	205		פרופ' י. פרס
1041.4131	סטטיסטיקה למ.א. - ב'				ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	12-10	208		גב' מ. שטרן
.02 תרגיל:	ג'	10-9	206		גב' ס. לוי
.03 תרגיל:	ג'	11-10	205		
1041.4260.01	לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: סמיולוגיה של ייצוגים				שו"ת
	א'	16-14	205		ד"ר ס. וייטמן
1041.4247.01	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית				שו"ת
	ג'	17-14	205		ד"ר ר. שניר
1041.4421.01	מבנים ותהליכים בארגון				שו"ת
	ב'	13-11	205		ד"ר א. יחזקאל
1041.4423.01	גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני				שו"ת
	א'	20-18	205		מר א. לנדאו
1082.4026.02	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות[1]				ש'
	ה'	11.15-09.45	204		ד"ר ג. מנחם

[1] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

סמינרים

1041.4497.01	יחסי דורות ויחסי דתות			ס׳
	ד׳	15-12	107	פרופ׳ ל. שלף
1041.4484.01	זהות, תרבות, שפה וגלובליזציה			ס׳
	ג׳	20-17	426	פרופ׳ א. בן רפאל
1041.4498.01	כלל ישראל במקרה של תפוצה חוצה לאומים[1]			ס׳
	א׳	20-16	203 קארטר	פרופ׳ א. בן רפאל פרופ׳ י. גורני
1041.4480.01	כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט-מודרנית באנתרופולוגיה			ס׳
	ב׳	19-16	420	ד״ר ד. רבינוביץ
1041.4499.01	Economics, Sociology and Organizations[2]			ס׳
	א׳	12-9	יפורסם	פרופ׳ מ. ונטרסקה
	ד׳	12-9	יפורסם	
1041.4501.01	Social Stratification in Eastern Post -Communist Societies[3]			ס׳
	א׳	12-9	יפורסם	ד״ר ג. תילקידג׳ב
	ד׳	12-9	יפורסם	
1041.4500.01	Gender and Sexual Cultures[4]			ס׳
	א׳	12-9	יפורסם	פרופ׳ ג׳. רוברטסון
	ד׳	12-9	יפורסם	
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות[5]			ס׳
	ב׳	12-9	425	ד״ר א. גוטליב
1041.3733.01	סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית			ס׳
	ד׳	19-16	420	ד״ר ד. אלעזר
1082.4065.01	הון חברתי ושינוי חברתי[6]			ס׳
	ה׳	19.15-17.45	425	ד״ר ג. מנחם

[1] ניתן במשותף עם החוג להיסטוריה של עם ישראל.
[2] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 24.2.02 - 23.3.02.
[3] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 7.4.02 - 6.5.02.
[4] יינתן באנגלית, במרוכז בין התאריכים: 8.5.02-7.6.02.
[5] חופף לסמינר "פיתוח בר קיימא" שניתן בתשס"א.
[6] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

תואר שלישי

סמסטר א' + ב'

1041.5000.01 **סמינר דוקטורנטים** ס'
ה' 14-12 420 פרופ' ח. הרצוג
פרופ' נ. לוין-אפשטיין

סדנאות וקולוקויום[1]

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01 **סדנה תאוריה ותרבות** סד'
ה' 21-19 615 פרופ' א. בן-רפאל
ד"ר י. גודמן
פרופ' ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' ח. חזן
ד"ר נ. מזרחי
ד"ר א. קורדובה
ד"ר א. קמפ
פרופ' י. שביט
פרופ' מ. שוקד
ד"ר ר. שמיר
פרופ' י. שנהב

1041.4301.01 **סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית** סד'
ה' 21-19 615 ד"ר ד. אלעזר
ד"ר א. ארליך
ד"ר א. גוטליב
פרופ' ח. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
ד"ר נ. מזרחי
פרופ' י. פרס
ד"ר א. קורדובה
ד"ר א. קמפ
ד"ר ר. שמיר
פרופ' י. שנהב

1041.4302.01 **סדנה בריבוד ואי-שוויון** סד'
ה' 16-14 615 פרופ' ח. איילון
פרופ' א. יוגב
פרופ' א. יער
פרופ' י. כהן
פרופ' נ. לוין-אפשטיין
פרופ' מ. סמיונוב
פרופ' י. פרס
פרופ' י. שביט
ד"ר ח. שטייר

---

[1] אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

1041.4304.01 **סדנה באנתרופולוגיה ויזואלית**
ה׳ 16-14 527
סד׳
ד״ר י. גודמן
ד״ר ע. גולדשטיין-גדעוני
פרופ׳ ח. חזן
ד״ר ד. רבינוביץ
פרופ׳ מ. שוקד
מרכזת: מ. אהרן-גוטמן

1041.4303.01 **קולוקויום חברה וסביבה**
ג׳ 14-12 115 בניין יד אבנר
סד׳
ד״ר א. גוטליב
פרופ׳ י. פורטוגלי

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' תלמה ליבל

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: פרופ' דן זכאי
יועצת לימודי הב.א.: ד"ר מישל סלואן

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמתקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרת לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואיננו מתחיל בלימודים, ומעוניין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליו"ר ועדת הקבלה ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ וטיפול בפניות תלמידים

מרכז לימודי הב.א. הינו אחראי אקדמי לתכנית הלימודים ולפניות תלמידים בנושאים עקרוניים הקשורים לתכנית הלימודים.
יועצת לימודי הב.א. מטפלת בבירורים מיוחדים הקשורים לתלמידים עם נסיבות ובקשות חריגות.
כמו-כן מטפלת היועצת בבירורים וקובלנות לגבי צוות ההוראה בחוג.
פנייה ליועצת לימודי הב.א. תיעשה דרך גב' רבקה ויזן, במזכירות הסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה (טלפון: 6408839).
ניתן לפנות ליועצת, באופן אישי, תוך שמירת סודיות, גם בקשר לקשיים אישיים בהם נתקלים התלמידים.

מסלולי לימוד

בחוג שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. מסלול לימוד חד-חוגי (מורחב), שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. ניתן לעבור למסלול הלימוד החד-חוגי רק עם סיום שנה א' בחוג.

תכנית הלימודים[1]

מכסת חובות התלמיד	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	20 ש"ס	20 ש"ס
קורסי שנה ב'	32 ש"ס	28 ש"ס
קורסי שנה ג'	20 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	82 ש"ס	68 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג[2]	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים[3]

במהלך שנות הלימודים חובה ללמוד חלק א' של הקורסים לפני חלק ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס
קורסי שנה א'		
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2
	ת'	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'[4]	ש'	4
	ת'	4
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	ש'	4
תורת האישיות א'+ב'	ש'	4
שיעור בחירה	ש'	2
קורסי שנה ב'[5]		
שיטות מחקר א'[6]	ש'	2
	ת'	2
פסיכולוגיה ניסויית	ש'	2
	ת'	2
ניתוח שונות ויישומי מחשב[5]	ש'	2
	ת'	2
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	ש'	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[7]	ש'	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	ש'	4

1 חל על התלמידים המתחילים לימודיהם בתשס"ב.
2 כאשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס גדלה מכסת שעות הלימוד מחוץ לחוג בהתאם.
3 חובה ללמוד חלק א' של הקורסים לפני חלק ב'.
4 תלמידי מדעי החיים ותלמידי ניהול ילמדו את הקורס בחוג לפסיכולוגיה.
5 דרישה מוקדמת לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.
6 דרישות מוקדמות: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
7 דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.

4 מתוך 6 הקורסים:[1]
(תלמידי המסלול המורחב חייבים בכל ששת המבואות)

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'[1]	ש'	4
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'[1]	ש'	4
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'[1]	ש'	4

קורסי שנה ג'
לקורסי שנה ג' רשאי להירשם מי שסיים את כל תובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.

מבחנים והערכה א'[2]	ש'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'[1]	ש'	4
לימודי שדה	ת'	4
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	ש'	2
סמינריון אמפירי	ס'	4
קורס בחירה[3]	ש'	2

תלמידי המסלול המורחב חייבים ללמוד 6 ש"ס נוספים מתוך קורסי הבחירה וכן סמינר אמפירי נוסף.

מסלול הלימוד המורחב

למסלול הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה רשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 82 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, כל ששת הקורסים הכוללים קוגניטיבית, תפיסה ולמידה, 6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים, וכן שתי חטיבות בהיקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים").
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הוועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועצת הב.א.).

---

1 חובה ללמוד חלק א' של הקורסים לפני חלק ב'.
2 תלמידים שהחלו לימודיהם לפני תשנ"ט חייבים ללמוד מבחנים והערכה ב'.
3 מתוך קורסי הבחירה המיועדים לשנה ג' בלבד. או קורס נוסף מ-3 המבואות: קוגניטיבית, תפיסה, למידה שלא נלמדו כחובה בשנה ב' - וכן מבחנים והערכה ב'.
תקף לתלמידים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשנ"ט ואילך.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 15 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תשס"ב.
מטרת ההשתתפות היא:
א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.
השלמת 15 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) ולרישום לקורסי שנה ב'.
לא יהיה רשאי התלמיד להמשיך לימודיו בחוג, עד להשלמת חובה זו.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג במסלול הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באודח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. התלמידים יחויבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר כתובה או כל עבודה אחרת שתידרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תשס"ב. ציון הסמינר יהווה 15% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורה הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.

כל תלמיד יחויב להגיש בנפרד עבודה סמינריונית עצמאית.

המחקר יוכל להתבצע בצוות, באישורו ועל פי שיקול דעתו של מורה הסמינר.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר ב'.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המירבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת. האורכה היא אקדמית בלבד, אך גוררת בעקבותיה תשלום שכר לימוד בשנה העוקבת.
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המורה לוועדת החוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. תחוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. מועד ב'
רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

ג. מועד נוסף בגין שירות מילואים
תלמיד הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג, לגבי נדיבה קרקובר.

ד. בחינת פטור בסטטיסטיקה
תלמידים שקבלו אישור מהמזכירות לגשת לבחינת הפטור חייבים להבחן בבחינה עם תחילת השנה הראשונה לימודיהם בחוג. לא קיים מועד ב' לבחינה זו. מי שנכשל בבחינת הפטור או שלא ניגש אליה בתחילת השנה הראשונה חייב ללמוד את הקורס המלא.

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.

ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה המהווה דרישה מוקדמת לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה שנה את הקורסים המתקדמים.

ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, וזאת באישור מראש ובכתב, של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.

ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב- 3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכישלונות נחשבים, כולל כישלונות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בהצלחה). הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף עד 10 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 10 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 58 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי בפסיכולוגיה ובניהול ילמדו בחוג לפסיכולוגיה את הקורסים: סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב', ניתוח שונות ויישומי מחשב. התלמידים יהיו פטורים מסטטיסטיקה לניחול בחוג לניחול ויהיו חייבים בקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג לניחול.

ב. תלמידים שסיימו את הקורס יסודות הפסיכולוגיה החברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. מועמדים בעלי תואר אקדמי קודם (חוג לאחד תואר)

תלמידים אלה, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים בתחום הפסיכולוגיה, תכנית לימודיהם תהיה התכנית הרגילה במסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה (70 ש"ס).
תלמידים אשר במסגרת לימודיהם הקודמים למדו קורסים בתחום הפסיכולוגיה, יוכלו לקבל פטור של עד 10 ש"ס מקורסי חובה בלבד על סמך לימודים אלה. עם סיום הלימודים תוענק תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך לימודים לתואר שני בחוג לפסיכולוגיה בכפוף לתנאי הקבלה.
לצורך אישור הפטור מקורסים, על המועמדים לפנות מיד עם קבלת הודעת הקבלה מהאוניברסיטה למזכירות החוג לפסיכולוגיה ולהמציא רשומת לימודים רשמית מלימודיהם הקודמים. הדרכה להליך אישור הפטור תינתן במזכירות החוג.
תלמידים אשר על-סמך לימודיהם הקודמים יקבלו פטור מקורסים בהיקף העולה על 10 ש"ס (לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה), יחויבו בתכנית השלמות בלבד ומעמדם ישונה למעמד של תלמידים ב"מעמד מיוחד". סיום תכנית ההשלמות אינה מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגיש מועמדות לתואר שני בפסיכולוגיה. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון הממוצע המשוקלל בתכנית ההשלמות.

7. שקלול ציון הגמר

א.	שקלול ציון הגמר במסלול הלימוד הדו-חוגי:	
	ממוצע משוקלל בקורסים	85%
	סמינריון אמפירי	15%
ב.	שקלול ציון במסלול הלימוד המורחב:	
	קורסי החוג	60%
	2 סמינרים	20% (10% כל סמינר)
	2 חטיבות	20%

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

מסלול הלימוד הדו-חוגי

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	6
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'	4
פסיכולוגיה ניסויית	4
ניתוח שונות ויישומי מחשב	3
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4
4 מתוך 6 הקורסים:	
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	8
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחנים והערכה א'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות	2
שני קורסי בחירה	4
סמינריון אמפירי	10.24

מסלול הלימוד המורחב

מפתח החישוב זהה למפתח בתכנית הדו-חוגית, עם השינויים הבאים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	4
תפיסה א'+ב'	4
למידה א'+ב'	4
6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים	6
סמינריון אמפירי ראשון	8.5
סמינריון אמפירי שני	8.5

תכנית לימודים לתואר ראשון במסלול דו-חוגי בביולוגיה ובפסיכולוגיה עם דגש במדעי המוח

מטרה

התכנית מיועדת לקבוצה נבחרת של תלמידים בעלי עניין במדעי המוח. מטרת התכנית לספק לתלמידים הכשרה אקדמית בסיסית גם בפסיכולוגיה וגם במדעי העצב. בוגרי תכנית זו יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במסגרת החוג לפסיכולוגיה והפקולטות למדעי החיים ולרפואה.

קבלה

תלמידי התכנית ייבחרו מבין המועמדים שעומדים בתנאי הקבלה של החוג לפסיכולוגיה ושל הפקולטה למדעי החיים.

מלגות

תינתנה מלגות - חצי שכר לימוד לתלמידים מצטיינים.

ניהול אדמיניסטרטיבי

רישום התלמידים ייערך על ידי מזכירות הסטודנטים של שני החוגים: ביולוגיה ופסיכולוגיה. הרכז האקדמי יפתור בעיות שעלולות להתעורר במערכת הלימודים תוך תיאום עם הדקאנים ועם ועדות ההוראה של שתי הפקולטות.

מבנה תכנית הלימודים

התכנית מבוססת על תכנית לימודים דו-חוגית של ביולוגיה ופסיכולוגיה. נוספים לה מספר קורסים מיוחדים לצורך פיתוח הידע ושיטות המחקר במדעי המוח. לימודי שנה א' כוללים הרבה קורסים במקצועות יסוד. לימודי שנה ב' הופכים ליותר ספציפיים בנושאי מוח וספציפיות זו הולכת וגדלה בלימודי שנה ג'. עומס הלימודים הפרונטליים גדול מאוד בשנה א', יורד בשנה ב' וקטן אף יותר בשנה ג', שבה התלמידים אמורים להקדיש זמן רב יותר לעבודה עצמית הן במסגרת הסמינריון הכיתתי הנ"ל והן במסגרת סמינריוני המחקר בפסיכולוגיה.

תואר

התואר המוצע לתלמידי התכנית הוא **בוגר אוניברסיטה (B.Sc.). בתכנית לימודים דו-חוגית בביולוגיה ובפסיכולוגיה עם דגש במדעי המוח.** התעודה תיחתם על ידי הרקטור ושני דקאני הפקולטות הנוגעים בדבר.

מבנה תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי בביולוגיה ובפסיכולוגיה עם הדגש במדעי המוח

	פסיכולוגיה	מדעי החיים	קורסים נוספים
שנה א' **סמסטר א'** **סמסטר ב'** 20	מבוא לפסיכולוגיה (4) סטטיסטיקה (4) פסיכולוגיה פיסיולוגית (2) אישיות (2) פסיכולוגיה פיסיולוגית (2) סטטיסטיקה (4) אישיות (2)	כימיה כללית (4) *פיסיקה א' (6) מתמטיקה (6) כימיה אורגנית (6) כימיה פיסיקלית (6) ביולוגיה של התא (4) מחשבים (3)	* פיסיקה ב' (6) סמינר התכנית (2)
שנה ב' **סמסטר א'** **סמסטר ב'** 15	שיטות מחקר (4) פסיכולוגיה התפתחותית של הילד (2) פסיכולוגיה חברתית (2) פסיכולוגיה קוגניטיבית - תפיסה-למידה (4) ניתוח שונות ויישומי מחשב (3) פסיכולוגיה ניסויית (4) פסיכולוגיה חברתית (2) פסיכולוגיה קוגניטיבית-תפיסה-למידה (4)	ביוכימיה אנזימולוגיה ומטבוליזם (7) מעבדה אחת מהמעבדות המוצעות (4) <u>תהליכים תאיים</u> (2 מתוך 3 קורסים) (7): אחד מהם חייב להיות פיזיולוגיה של בע"ח א' <u>יצורים חיים</u> (1 מתוך 3 תחומים) (3)	אלגברה לינארית (4) נוירואנטומיה (פסיכולוגיה) (2) מודלים מתמטיים בנוירוביולוגיה (3)
שנה ג' **סמסטר א'** **סמסטר ב'** 14	מבחני הערכה (2) פסיכופתולוגיה (2) לימודי שדה (2) סמינריון מחקר (2) פסיכופתולוגיה (2) לימודי שדה (2) סמינריון מחקר (2)	אקולוגיה (4) אבולוציה (5) מבוא בנוירואתולוגיה (3) קורס באנדוקרינולוגיה אחד מהשלושה הבאים (3-4): 1. בקרה הורמונלית של בע"ח (3) 2. אנדוקרינולוגיה (3) 3. נוירואנדוקרינולוגיה (4) תקשורת מולקולרית בין תאי עצב (4) עיבוד מידע במערכת העצבים המרכזית (4)	+ סמינריון (2) חישוביות עצבית (4) + סמינריון (2)
		<u>קורסי בחירה מתוך רשימת קורסים מומלצת (4):</u> פרקים בתקשורת כימית בעולם החי (3) נוירופיזיולוגיה של תנועה (2) ניתוח תנועה ודפוסי התנהגות של בע"ח א' ו-ב' התנהגות התנועה בחוליתניים (2) גישה מולקולרית לבעיות למידה וזיכרון (2) שפה ואבולוציה (4)	נוירופיזיולוגיה (רפואה) (5) לימודים קוגניטיביים של השפה (4) נוירופרמקולוגיה (רפואה) (5) נוירומודולציה של מעגלים עצביים לבקרת התנהגות
סה"כ **ש"ס:** 12+160*	59	83+6**	18+6*

* למי שאין בפיסיקה בגרות 5 יח"ל.
** ניתן לקחת בסמסטר א' של שנה ב'.
+ יאורגן ע"י רכז התכנית.

תכנית לימודים במתמטיקה ושתי חטיבות מורחבות
מבין: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה (0379)

תאור התכנית ומטרותיה

תכנית הלימודים המוצעת מיועדת לתת לתלמידים בעלי סקרנות אינטלקטואלית, המעוניינים להרחיב את יריעת הלימודים לתואר ראשון לקראת לימודים גבוהים, מסגרת לימודים ייחודית ויוקרתית. התכנית תאפשר להם לרכוש תוך-כדי לימודי התואר הראשון, בסיס מוצק ורחב הן במתמטיקה והן בשני תחומים נוספים במדעי החברה והרוח. כוונת התכנית היא לחזק מגמות מחקריות מתחומים של מדעי החברה והרוח בהם יש לרקע המתמטי חשיבות מכרעת.

מבנה תכנית הלימודים[1]

מסגרת הלימודים היא התכנית הדו-חוגית (הקיימת) במתמטיקה עם חוג נוסף מפקולטה אחרת, כאשר במקום לימודים בחוג הנוסף, ילמד התלמיד שתי חטיבות מורחבות מתוך החוגים: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה.

תכנית הלימודים כוללת 141 ש"ס, מהן:
א. במתמטיקה 77 ש"ס.
ב. בשתי החטיבות 32 ש"ס בכל חטיבה.

חטיבה בפסיכולוגיה - בהיקף 32 שעות

חובה

	שם הקורס	היקף בש"ס
שנה א'	מבוא לפסיכולוגיה	4
	פסיכולוגיה פיזיולוגית	4
	אישיות א'	2
שנה ב'	שיטות מחקר	2
	ניתוח שונות ויישומי מחשב	2
	פסיכולוגיה קוגניטיבית (חלק א' או ב')	2
	תפיסה א'+ב'	4
	למידה א'	2
שנה ג'	מבחנים והערכה א'	2
	פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4
	שיעורי בחירה	4
	סה"כ	32 ש"ס

[1] הטיפול בתלמידים הוא במזכירות תלמידי בית-הספר למדעי המתמטיקה.
הרישום לקורסים בלימודי החטיבות יתבצע בחוגים הרלבנטיים.

החטיבה בפסיכולוגיה

תכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (סה"כ 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (סה"כ 4 ש"ס).

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה האלה:
תורת האישיות (א'+ב')[1]
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')[1]
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')[1,2]
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[3]

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתשס"ב:
- יחסים בין-אישיים בקבוצה
- מבוא לפסיכואנליזת, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי
- המדע בשירות האדם
- התפתחות חברתית
- בחירת קריירה מקצועית ע"פ נטיות וכשרים
- התנהגות צרכנים
- התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תפנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם ייוותרו בהם מקומות פנויים.

---

1 חובה ללמוד חלק א' של הקורס לפני חלק ב'.
2 תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.
3 דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.

תיאור הקורסים

מבוא לפסיכולוגיה
הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'
סטטיסטיקה ומחקר בפסיכולוגיה, קומבינטוריקה והסתברות, התפלגות הביניים ובדיקת השערות, מצבי מרכז ופיזור, טבלאות גרפים ומדדי קשר (מתאמים).

סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'
התפלגות הדגימה ובדיקת השערות, מבחני z, מבחני t, מבחן F, מובהקות מתאמים, רגרסיה וניבוי, מתאם חלקי ומרובה, מבחנים לא פרמטרים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'
הקורס עוסק ביסודות העצביים והביו-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, ייסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'
הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה ופעילות מינית, אספקטים של למידה כגון חיזוק, רכישה של אינפורמציה וזיכרון, סגנון קוגניטיבי, הפרעות בתחום הפסיכופתולוגיה והשפעת לחץ ומצבי נפש על מערכות פיזיולוגיות, כגון: המערכת החיסונית ותחושת כאב. מעורבות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

תורת האישיות - א'
הקורס דן בתאוריות השונות של האישיות ומדגיש את ההיבטים ההשוואתיים בין הגישות השונות, התאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אריקסון וסליבן.

תורת האישיות ב'
קורס זה הוא המשך ישיר של הקורס תאוריות אישיות א', התאוריות הנלמדות בחלק זה של הקורס הן: רוגרס, מסלאו; קלי, אדלר, אולפורט, סקינר ובנדורה.

שיטות מחקר - א'
הקורס מיועד להציג ללומד מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים ניסויים וכעין-ניסויים. לקורס מלווה תרגיל המתרכז בסמסטר זה בתכנון ניסוי, בלימוד כתיבה של מאמרים ובפיתוח והעברת שאלון. במסגרת התרגיל ייערך שיעור בספרייה ללימוד שימוש במאגרי מידע ממוחשב.

פסיכולוגיה ניסויית
הקורס מוקדש למודלים של עיבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. התרגיל בסמסטר זה עוסק בביקורת מאמרים, ביישום של מערכי מחקר ובפיתוח הצעת מחקר עצמאית.

ניתוח שונות ויישומי מחשב
הקורס יעסוק במודלים לניתוח מערכי מחקר ניסויים, בהם החוקר מתפעל מספר משתנים. ההבחנה בין מערכי מחקר עם משתנים בין-נבדקים לעומת משתנים תוך-נבדקיים תוביל לבניית מודלים תאורטיים שונים. בתרגיל יושם דגש על ניתוח מערכי המחקר בעזרת תוכנות סטטיסטיות.

פסיכולוגיה חברתית - א'
שיעור זה יציג את הגישות והתאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן ייסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יחוס, תאני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'
סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשיתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד
תאוריות מרכזיות בפסיכולוגיה התפתחותית עם דגש על הגישה הקונסטרוקטיביסטית של פיאזיה, וגישות עיבוד מידע להתפתחות קוגניטיבית.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן
הקורס יתמקד בהמשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים. ייסקרו בקורס התאוריות והתהליכים הביולוגיים האישיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'
הקורס עוסק בתאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, אחסון ושליפה מהזיכרון ושפה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'
הקורס עוסק בתאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים, יצירת מושגים, חשיבה, פתרון בעיות יצירתיות, והשפעת הקוגניציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

תפיסה א'
בשיעור יידונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפיסה. הסטודנטים יידרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת חומר קריאה.

תפיסה ב'
הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:
א. תפיסה כארגון מרחבי ב. תפיסה כארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יידונו הנושאים הבאים: סכמות של תפיסה, מבנה וארגון תפיסתי, תפיסה מרחבית, התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יידונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפיסה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'
הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'
יסקור בהמשך התניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'
מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל היבטיה - סקר היסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

פסיכופתולוגיה ב'
בשיעור ייסקרו היבטים תאורטיים ואמפיריים של מספר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים והערכה א'
הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הדגש בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

מבחנים והערכה ב'
הקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאפיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, כהערכה ואבחון אישיותיים.

גישות ושיטות
הקורס יעסוק בסקירה היסטורית של הרעיונות שהביאו לפיתוחה של הפסיכולוגיה המדעית המודרנית. אחרי עיון בשאלות של "הפילוסופיה של מדע" בפסיכולוגיה, ובהשלכות של גישות פילוסופיות מהעת העתיקה לפסיכולוגיה המודרנית יתמקד הקורס בכיוונים הבאים: (א) מקורות המחקר הפסיכופיזיולוגי (ב) מקורות הפסיכולוגיה הניסויית ו-(ג) מקורות הגישות הדינמיות. בקורס יושם דגש על חשיבתם של חוקרים והוגים מרכזיים (כמו ג'יימס וונדט) וזאת בהתייחס לשאלות המדעיות העכשוויות בפסיכולוגיה.

סמינריונים אמפיריים

קשב ופסיכופתולוגיה
בחינת תאוריות קשב להסבר חסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב והקשר בזיכרון לטווח קצר.

פסיכולוגיה רפואית
הסמינריון עוסק במחקרים, שיטות מחקר ותאוריות לגבי נושאים פסיכולוגיים תקשורתיים בבריאות ומחלה גופניים, כגון, גורמים פסיכולוגיים למחלות, השפעות פסיכולוגיות של מחלות, התמודדות עם מחלות כרוניות, תפקיד ("רולי") החולה, קומוניקציה בין חולים לרופאים, השפעות פסיכולוגיות על המערכת החיסונית וכו'. נדרשת עבודה סמינריונית אמפירית.

שינה, התפתחות ופסיכופתולוגיה בילדים
השינה היא ברומטר רגיש ביותר למצבו הבריאותי והרגשי של הילד. חסך שינה והפרעות שינה השכיחות בילדות עלולים להשפיע בצורה משמעותית על תפקודו הקוגניטיבי והרגשי של הילד. הסמינר יתמקד במחקר בתחום של השינה בילדים והקשר בין השינה, התפתחות הילד, ויסות רגשי, בעיות התנהגות ופסיכופתולוגיה בילדים.

תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות
המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית מתקנת ומשפרת המתמקדות בתהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומיים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מחייבות לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית
בסמינריון נבחן כיצד מתפתחות אצל ילדים בגיל הרך החבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בחיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

התמודדות הורים ומורים עם אלימות ילדים
הקורס יעסוק בהתפתחות ובטיפול של אלימות ילדים במשפחה ובביה"ס. דגש מיוחד יושם בגורמים התורמים לחולשה הורית ומורית וכיצד חולשה זו מחריפה את בעיות האלימות. העבודה הסמינריונית של התלמידים תעסוק בחולשה ההורית או בחולשה המורית או בקשר בין השניים.

הקשר בין הבעות פנים וזיהוי פנים
אחד התהליכים הבסיסיים ביותר שאנו מבצעים הינו זיהוי פנים. תהליך זה מורכב ביותר, בין היתר, בגלל השוני הגדול במראה של הפרצוף בהצגות השונות שלו (תאורת שונה, זווית שונה, הבעה שונה). לדוגמא, פרצוף יכול להופיע כשמח, עצוב, מופתע וכו'. בסמינר נחקור את הקשר בין תהליכי זיהוי פנים לבין תהליכי זיהוי הבעות פנים.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

ייצוגים קוגניטיביים של בריאות וחולי
הסמינר יעסוק באמונות ותפיסות של אנשים על בריאות ומחלה, ובגורמים אישיים ומצביים המשפיעים על תפיסות אלו. יוצגו גישות תאורטיות ושיטות מחקר מיוחדות לתחום. ייבחנו השפעות של הייצוגים הללו על התנהגויות בריאות כמו בדיקות מניעתיות, דיווח סימפטומים, פניה לרופא, תקשורת רופא-חולה, הענות להוראות רופא, והתמודדות עם המחלה.

קשב חזותי
הסמינר יעסוק בתאוריות ובממצאים עכשוויים בתחום הקשב החזותי.

השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים
הקורס יעסוק בהשפעות ארוכות טווח של השואה ושינויים בגיל המבוגר והמידה שבה הם משפיעים על תפיסות בריאות, חולי ותהליכי הזדקנות.

קורסי בחירה ב.א.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מניתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

יחסים בין אישיים בקבוצה
קורס ביחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם ותדוד רגישותם לשני.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת
בשיעור יוצגו גישות תאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה, הילדות המוקדמת, ובמיוחד בתקופת טרום בית הספר.

גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנית
השיעור יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית לתחומי התנהגות צרכנית.

התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך
נדון בגישות שונות להתפתחות ייצוגים מנטליים והקשר בין התפתחות ייצוגים לפתרון בעיות.

בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים
מהו מקצוע ומה היא קריירה מקצועית. שיקולים בבחירת קריירה מקצועית. נטיות מקצועיות ומדידתן לפי שיטת רוא ולפי שיטת הולנד. *התשיבות של הלימה בין הנטיות לבין העיסוק*, בין טיפוס האישיות לטיפוס הסביבה, בין הנטיות לבין עיסוק הפנאי וכו'. בדיקת הכשרים והיכולת, התשיבות של הלימה בין היכולת לבין דרישות המקצוע, השילוב של כושר ונטיות, הייעוץ בבחירת מקצוע. מחקרים נבחרים בעלי יישום לבחירה המתאימה ומיכניזמי הגנה במקרה של בחירה שגויה.

מוח והתנהגות
הקורס מתמקד בחקר המוח ומיועד לתלמידים בעלי ידע מוקדם בתחום. הקורס יעסוק בהבנת הבסיס העצבי של ההתנהגות, החל במערכת המוטורית וכלה במערכות שאחראיות על דחפים, מוטיבציה ורגשות.
תנאי הכרחי לרישום לקורס לימודי פיזיולוגית א'+ב' או קורסים מקבילים.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה
הקורס יעסוק בבקורות העיקריות כלפי העשייה והתשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנזקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות ההגנה העצמית, הבעייתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

מבוא לפסיכואנליזה; הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי, פילוסופיה ופסיכולוגיה
הפסיכואנליזה הייתה אחת הגישות המשפיעות ביותר להבנה עצמית בתרבות המערבית במאה העשרים. הקורס ידון בכמה מהתאוריות הבסיסיות: פרויד (מיניות והלא-מודע), יונג (אינדיבידואציה והתפתחות רוחנית) וויניקוט (החיפוש אחרי העצמי האמיתי) ולאקאן (אקסיסטנציאליזם וסטרוקטוראליזם). הדגש יושם על תפיסתם את חטבע האנושי והשלכותיהם הטיפוליות.

המדע בשירות האדם
בקורס יידונו יחסי הגומלין בין המוסדות האקדמיים במערב לבין החברה שמאפשרת את קיומם של מוסדות כאלה. לקורס שני חלקים: הראשון מתמקד על מדעי הטבע (בעיקר מדעי החיים) ובוחן, דרך מספר מקרים בולטים, את האופן בו פעלו ופועלות תאוריות מדעיות בשירותן של אידיאולוגיות, את האינטרסים החברתיים המכוונים את המחקר, והמוטיבציות אשר לפיהם פועלים אנשי מדע, את השירות שנותן המדע לשליטים, ועוד שאלות העולות כאשר מביטים על המחקר המדעי בהקשרו החברתי הרחב יותר. התיזה המרכזית הנידונה היא הדטרמיניזם הביולוגי, הנבחן דרך הפרנולוגיה, תאיי.קיו; חסוציוביולוגיה, האאוגניקה, ופרוייקט הגנום האנושי. חלקו השני של הקורס עוסק באקדמיזציה של שאלות פוליטיות, אשר תיבדק דרך דיון בנושאים הנוגעים בהיסטוריה יהודית וציונית במדעי-הניחול, בניסויים פסיכולוגיים שנערכו בסוכנות הביון המרכזית בארה"ב ועוד. בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לכתוב בחינה.

נורמאליות וחופש אישי: מגדר ומיניות
מבקרים של מקצועות בריאות הנפש טענו לאורך שנים שמושגי נורמאליות מצמצמים את החופש האישי. השיח סביב מגדר (gender) ומיניות בשנים האחרונות מנסה ליצור תאוריות וגישות פסיכותראפויטיות שיותר שמות דגש על מציאת הקול האישי.
משתתפי הקורס יתבקשו לתת רפרטים.

שיפוט וקבלת החלטות
כדי לקבל החלטות בני אדם צריכים לגבש תמונה אודות המציאות ("מה יש") וכמו כן להבין את רצונותיהם והעדפותיהם ("מה אני רוצה") ואת מערכות הסיכויים להתממשות רצונות אלו. קיימות מערכות נורמטיביות המתארות כיצד יש לקבל החלטות באופן רציונלי. עם זאת, בני האדם סוטים באופן משמעותי מתכתיבי רציונליות. הקורס יעסוק במחקר הפסיכולוגי-חברתי והקוגניטיבי העוסק בבעיות אלו.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות
הקורס יתאר את הרקע להתפתחות הפסיכולוגיה של הבריאות המעוגנת במודל הביו-פסיכו-חברתי של הרפואה. יוצגו היבטים שונים לקשרים גוף-נפש, מצבי לחץ, כאב, רפואה התנהגותית, אישיות ובריאות, קוגיניציות מחלה ובריאות.

פסיכולוגיה, שפה ומוח
הקורס יציג את השאלות הבסיסיות בהן עוסקים מדעי הלשון: מבנה השפה, הקשר בין מבנים דקדוקיים ויכולת קוגניטיבית, כיצד נרכשת שפה, ומה הקשר בין היכולת הלשונית האנושית ורקמת המוח בה היא מיוצגת. דגש מיוחד יושם על התחביר - ייצוגו, רכישתו ועיבודו במוח.

תהליכי שיפוט ועיבוד מידע
הסמינר יעסוק בנושאים של תהליכי שיפוט ועיבוד מידע שונים כגון אופטימיות נאיבית, בטחון יתר, חרטה לאחר קבלת החלטות ועוד. התלמידים יבצעו מחקר אמפירי מלא על כל שלביו: הכנת תכנית מחקר, איסוף נתונים, עיבוד הנתונים, כתיבת דו"ח מדעי.

הנדסת גורמי אנוש
במסגרת השיעור יסקרו התחומים השונים של הנדסת גורמי אנוש כגון: תכנון מערכות אדם-מכונה ואדם-מחשב, תכנון ממשקים, תכנון סביבות עבודה, תכנון מערכות תחבורה וכו'.
התלמידים ידרשו לבצע מספר תרגילים וציון הקורס יקבע על בסיסם.

תואר שני

ראש המגמה הקלינית - ד"ר דב שמוטקין
ראש המגמה הקלינית של הילד - ד"ר אבי שדה
ראש המגמה החברתית - פרופ' רחל קרניול
ראש המגמה הקוגניטיבית - ד"ר תמר צלניקר
ראש המגמה הפסיכוביולוגית - פרופ' אינה וינר

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעורי חובה, שיעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ג. פסיכולוגיה חברתית
ד. פסיכולוגיה קוגניטיבית
ה. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה כדלהלן: למגמות הקלינית וקלינית ילד בציון 90 לפחות, למגמות הקוגניטיבית והחברתית בציון 85 לפחות, והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בהישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי או מרכז הערכה, במגמות הקליניות, ומבחן מיון ארצי. חזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

תנאי להגשת מועמדות

אחד מתנאי הקבלה למ.א. הוא מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה - מבחן מתאם הנערך ע"י המרכז הארצי לבחינות. (טלפון: 02-6759555). (הבחינה תתקיים ב-14.10.01).

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להירשם ללימודי התואר הראשון וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).
מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". היקף לימודים אלה שווה להיקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-תוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 70 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א. **במסלול זה ניתן לקבל פטור מקורסי חובה בלבד של עד 10 ש"ס.**

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על קבלתם, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תכנית ההשלמות והיקפה.
סיום תכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת מועמדות לתואר שני. סיום תכנית ההשלמות אינו מבטיח קבלה אוטומטית. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המחקריות

במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית, יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה, להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמות החברתית והקוגניטיבית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות, למגמה הפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (פירוט להלן).
התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני: (1) הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס.
(2) מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה שייערך ע"י המרכז הארצי לבחינות (יש לגשת לבחינה לקראת סיום קורסי ההשלמה). קורסי ההשלמה אינם נכללים במניין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

קורסי ההשלמה הם:

חובה

א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר/פסיכולוגיה ניסויית/ניתוח שונות
ג. סמינר אמפירי

בחירה - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית, פסיכופתולוגיה ומבוא לפסיכולוגיה.

התלמיד לא יעבור למעמד מן המניין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת על פי שיקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.
תלמידים בעלי תואר שני בפסיכולוגיה שמעוניינים בהתמחות נוספת יפנו למזכירות תואר שני.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

פירוט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6. עבודה מעשית[1]
7. עיבודים סטטיסטיים במחשב[1]

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת ה-מ.א.. אישור הארכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקלינית, קלינית-ילד, כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון: הכנת עבודות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'.
על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד, ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מילא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
   הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק באישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
ג. הגשת עבודות סמינריוניות - ראה בהמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יו"ר ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

---

[1] לא משוקלל בציון הגמר.

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודת אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סיכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בחתימת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
ניתן להגיש את שתי העבודות הסמינריוניות למרצה אחד, או עבודה סמינריונית אחת ועבודת הגמר למרצה אחד. אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר לאותו מרצה.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר, בהדרכה ובשיתוף של מרצה חוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. תמטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.
תלמיד חייב להגיש הצעת תזה על גבי טופס מיוחד הנמצא במזכירות הסטודנטים. עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג, יסכם עימו כללית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התכנית טעונה אישור של המדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.
התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפקולטה. (בנוסף יש להגיש עותק סופי של התיזה על דיסקט).

בחינות הגמר

1. במגמה הקוגניטיבית תיערך בחינת גמר (הגנה על התזה) רשאים לגשת לבחינה תלמידים שהגישו עבודת תזה (העתק סופי וכרוך) במזכירות במספר העתקים כנדרש.
2. במגמה הפסיכוביולוגית תיערך בחינת גמר לאחר הגשת התזה בגרסה סופית.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית והקלינית של הילד, עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת בבתי חולים, במרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עוגדים ומועמדים. במגמות החברתית, הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמה הפסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמות: הקלינית של הילד, קלינית וחברתית:

ציוני קורסים	40%
ציוני סמינריונים	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

שיעורי חובה	15%
שיעורי בחירה	15%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
בחינת גמר: הגנה על תזה	10%
ציון תזה	40%

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיחיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטפול ולהבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תאורטי ויישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.
תכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות. בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התכנית גם פרקטיקום קליני. הפרקטיקום הקליני מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, הפרקטיקום, הסמינריונים ועבודת תזה. מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיית מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.
מכסת השעות במגמה הקלינית 68 ש"ס (52 ש"ס חובה ו-16 ש"ס בחירה).

המגמה הקלינית של הילד

תכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של עבודה טיפולית ומניעתית במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.
בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשירות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באורייינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתי"ח לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.
בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומו בתחום.
מכסת השעות במגמה הקלינית של הילד 68 ש"ס

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כולל מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו: פסיכולוגיה חברתית-ארגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים יישומיים-מקצועיים בתכנית הלימודים. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. תחומי החתעניינות של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, יחסרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר יינתנו על ידי מורי המגמה.
מכסת השעות במגמה החברתית 50 ש"ס

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מקנה ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים מאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי תפיסה, קשב, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, תוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחומים אלה.

חובות המגמה, החל משנת תשנ"ח, כוללים השלמת 46 ש"ס[1] בשיעורים הבאים: 5 מתוך 6 שיעורי חובה א' (10 ש"ס), 3 שיעורי ההמשך ב' לשיעורי החובה (6 ש"ס), 6 שיעורי בחירה במסגרת המגמה (12 ש"ס). 6 שיעורי בחירה נוספים (12 ש"ס) ניתן להשלים במגמה, או במגמות אחרות בחוג או בחוגים אחרים, בתאום עם המנחה, ובאישורו. בנוסף, כוללים החובות שיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה (א'+ב': 4 ש"ס), שיעור בסיסי בעיבודים סטטיסטיים במחשב (א' 2 ש"ס), שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת אמפירית), השתתפות בקולוקוויום של המגמה, עבודת תזה, והגנה על התזה.

בשנת הלימודים הראשונה על התלמידים לסיים לפחות 3 שיעורי חובה א' של המגמה, ואת השיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך כלל שיעורי החובה, הכוללים שיעורי חובה א', שיעורי ההמשך ב', ושיטות מחקר וסטטיסטיקה, ציון נמוך מ-80, המשך לימודיו יישקל מחדש.

תלמידי המגמה ירכשו ידע בסיסי בשימושי המחשב בשיעור בעיבודים סטטיסטיים במחשב, אותו עליהם להשלים בשנת הלימודים הראשונה במגמה, אלא אם ניתן לתלמיד פטור על ידי מורה הקורס על סמך ידע מקביל שרכש בקורס אחר ובאישור ראש המגמה.

את העבודות הסמינריוניות ניתן לבצע ולהגיש גם בשיעורי הבחירה וגם בשיעורי החובה של המגמה. התלמידים יבצעו לפחות עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. עבודה סמינריונית שניה ניתן לבצע גם במסגרת מגמה אחרת באישור המנחה.

תלמידי המגמה (שנה א' ושנה ב') ישתתפו בסמינר המגמה (קולוקוויום) שיתקיים אחת לשבועיים ביום ג' 45:13-15:12 בבניין שרת חדר 111. התלמידים ישתתפו לפחות ב-3/2 מהמפגשים בסמינר. הודעות מפורטות על מועד ההרצאות, שמות מרצים ונושאים יפורסמו על לוח המודעות. סמינר זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת התואר.

תלמידי המגמה הקוגניטיבית יבצעו את התזה במסגרת המגמה בהנחיית אחד ממורי המגמה.

כל תלמיד יבחר אחד ממורי המגמה להיות מנחה לעבודת התזה עד תום שנת הלימודים הראשונה, ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני בצירוף אישור בחתימת המנחה. לפני הגשת הצעת התזה יבחר התלמיד, תוך התייעצות עם המנחה, קורא נוסף לעבודת התזה ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני, בצירוף אישור בחתימת הקורא השני.

הגנה על התזה – לאחר שיקבל התלמיד ציון על עבודת התזה, יציג את התזה לפני מורי המגמה ותלמידי המגמה.

בתום שנה א' יכולים התלמידים להגיש מועמדותם להמשך ישיר ללימודי הדוקטורט, בהתאם לנוהלי החוג בנושא (פרטים בפרק "מסלול ישיר לדוקטורט").

מכסת השעות במגמה הקוגניטיבית 46 ש"ס.

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר חבסיס חביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון: אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.

אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה- NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.

תלמידי המגמה יציגו את נושא המחקר לאחר גמר העבודה בפני חברי המגמה והתלמידים.

מכסת השעות במגמה הפסיכוביולוגית 44 ש"ס.

תנאי מעבר לשנה ב': ממוצע 80 בקורסי החובה בלבד. עד תום שנה ב' חייב התלמיד להתקשר עם מנחה לעבודת הגמר.

---

[1] מספר קטן של שיעורי המגמה יינתן רק בשנה א' או רק בשנה ב'.

לימודים לקראת תואר שלישי

יו"ר ועדת תלמידי מחקר חוגית: פרופ' דני אלגום

תנאי קבלה

לימודי התואר השלישי מתבצעים בשני שלבים:
שלב א' - השלמת לימודים לקראת דוקטורט, הכנת הצעת מחקר לעבודת הדוקטור עד לאישור ההצעה.
שלב ב' - הכנת עבודת הדוקטור.
תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה אל הוועדה לתלמידי מחקר בחוג לפסיכולוגית. ועדה זו אחראית לאישור מועמדות התלמיד, לקביעת תכנית לימודיו ולאישור המנחה/ים לעבודת הדוקטורט.
הוועדה החוגית ממליצה בפני הוועדה היחידתית של הפקולטה למדעי החברה על קבלה לשלב א', על אישור הצעת המחקר עם תום שלב א', על קבלה לשלב ב' ועל השלמת עבודת המחקר ותגשתה לשיפוט. הוועדה היחידתית בוחנת את המלצות הוועדה החוגית ואם אין ערעור עליהן - מאשרת אותן. תהליך אישור עבודת הדוקטורט מנוהל על-ידי הוועדה היחידתית.
הוועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, שולחת לתלמידים אישורי קבלה וסיום רשמיים בשלבים השונים ללימודי התואר ומחליטה, על סמך המלצת הוועדה היחידתית, להעניק או לא להעניק את התואר "דוקטור לפילוסופיה".
לימודים לתואר השלישי מתקיימים בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
ועדת הדוקטורנטים החוגית תזמן את המועמדים למסלול תלמידי מחקר לראיון פעמיים בשנה במועדים קבועים במהלך החודשים דצמבר-ינואר, מאי-יוני.
פירוט נוסף של הליכים ונהלים, מעבר למופיע בידיעון, ניתן למצוא בתקנון תלמידי מחקר של הפקולטה למדעי החברה ושל האוניברסיטה.

מסלול רגיל

תנאי קבלה לשלב א'

א. מי שקבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בפסיכולוגיה באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 85 לפחות וחכין עבודת גמר שציונה הוא 90 לפחות.
ב. מי שקבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בציונים כמפורט בסעיף א' במקצוע הקשור לפסיכולוגיה (כגון פיזיולוגיה, סטטיסטיקה או סוציולוגיה) בארץ או בחו"ל ישלים תכנית השלמת קבועה בפסיכולוגיה בהתאם לקביעת הוועדה.
ג. במקרים שציוני המוסמך אינם עומדים בקריטריונים הנדרשים תוכל הוועדה לאשר חריגה.
ד. בעל תואר מוסמך מאוניברסיטה מוכרת בחו"ל, שסיים בציון משוקלל של 85 לפחות אך ללא עבודת גמר אמפירית, יוכל לחציג את מועמדותו בפני הוועדה רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו.
מטלות אלו יכללו בכל מקרה עבודת מחקר אמפירית, ששקולה מבחינת הקפה ורמתה לעבודת גמר. עבודת מחקר זו תישפט כמקובל בעבודות גמר למוסמך, וציונה לא יפחת מ-90. אם עמד בתנאי זה, יזומן להופיע בפני הוועדה.
ה. מועמד יהיה חייב להמציא אישור בכתב מחבר סגל הראשי להנחות תלמידי מחקר, על הסכמתו לשמש כמנחה. במקרה וישנם 2 מנחים יש צורך באישור שניהם.

חובות תלמיד שלב א'

א1. קורסים בהיקף של 8 ש"ס בעלי זיקה לתחום מחקרו של התלמיד - הקורסים יהיו מתוך תכנית המ.א. של החוג וחוגים אחרים ויקבלו אישור המנחה.
ב1. קורס "בכתיבה מדעית באנגלית" הניתן ע"י הפקולטה למדעי החברה.
ג1. קורס בעיבוד נתונים (שפת מחשב).
ד1. דו"ח התקדמות — התלמיד יגיש למנחה אחת לשנה דו"ח התקדמות. הדו"ח ייכתב על גבי טופס מיוחד שניתן במזכירות החוג. המנחה יאשר את הדו"ח ויעבירו לוועדה החוגית.
ה1. במהלך לימודי הדוקטורט חייב כל תלמיד להשתתף בסדנת מחקר. בסדנה זו יוצגו הצעות המחקר והתקדמותן בשלבים השונים.
לוח פגישות מעודכן יימסר לתלמידים בתחילת שנה"ל האקדמית.
הרישום לסדנה שהיא חובה שנתית אך ללא קרדיט (כדוגמת כתיבה מדעית) יערך במזכירות החוג לפסיכולוגיה.
מס' הסדנה במחשב 1071.6660.01

חובות תלמיד שלב ב'

תלמידי שלב ב', בעלי הצעת מחקר מאושרת חייבים גם הם להשתתף בסדנת מחקר מתקדמת.
בנוסף לסדנת המחקר בה השתתפו כתלמידי שלב א'.
בסדנה זו יציגו הדוקטורנטים את מהלך עבודת המחקר עצמה.
לוח פגישות יימסר בתחילת שנה"ל עצמה.
הרישום לסדנה שהיא חובה שנתית אך ללא קרדיט (כדוגמת כתיבה מדעית), ייערך במזכירות החוג לפסיכולוגיה.
מס' הסדנה במחשב: 1071.6661.01

א1. קורסי החובה והבחירה של התואר השני עפ"י המגמה לה שייך התלמיד.
ב1. עבודה אמפירית נוספת בציון 85 לפחות על זו שבוצעה עד להגשת מועמדותו.
ג1. אין חובת כתיבה של עבודת גמר למוסמך (תזה).
ד1. להשתתף בכל לימודי הדוקטורט המקובלים בחוג.
ה1. קורס "כתיבה מדעית באנגלית".
ו1. קורס "עיבוד נתונים".
ז1. סדנת מחקר (ראה סעיף ה1. במסלול הרגיל).
ח1. דו"ח התקדמות (ראה סעיף ד1. במסלול הרגיל).

<u>שקלול ציון המ.א. לתלמידים במסלול הישיר לדוקטורט</u>

במגמות הקלינית, קלינית ילד וחברתית

ציוני קורסים	60%
ציוני סמינרים	40%

במגמה הקוגניטיבית

שיעורי תובה	25%
שיעורי בחירה	25%
שיטות מחקר	10%
סמינרים	40%

במגמה הפסיכוביולוגית

ציוני קורסים	35%
ציוני סמינרים	35%
ציון בחינת גמר	30%

תיאור הקורסים

המגמה הקלינית

תורת הסטטיסטיקה
הקורס יסקור וירענן את כל תורות הסטטיסטיקה הנלמדת במסגרת תואר ראשון.

עיבודים סטטיסטיים במחשב
קורס זה עוסק בניתוח נתונים ברמה האמפירית והתאורטית, החל מבניית קובץ נתונים, חישוב מדדים והצגות גראפיות, וכלה בבדיקת מודלים תאורטיים תוך שימוש במבחנים סטטיסטיים בסיסים ומתקדמים.
במהלך הקורס נשתמש בתוכנות Statistica, Spss, ו-Excel.

שיטות סטטיסטיקה מתקדמת לחוקרים
הקורס עוסק במודלים ובטכניקות של ניתוחים קורלטיביים. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח נתיבים ובדיקת מודלים.

אבחון והערכה 1
יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית, שיטות אבחון והערכה, הצגה תאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. יישום קליני, הדו"ח הפסיכולוגי, הדינמיקה הבינאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

תאוריות של טיפול פסיכודינמי
הקורס יתמקד במושגי יסוד של טיפול פסיכודינמי עם מיקוד במהות הקשר הטיפולי: העברה, העברה נגדית, ברית עבודה, נויטרליות טיפולית ואמפתיה. מושגים אלה יידונו מנקודת ראות פסיכואנליטית, אינטר-סובייקטיביסטית ואקסיסטנציאליסטית.

פסיכופתולוגיה
הקורס ידון בתפיסות ההפרעה הנפשית, הפסיכוזה והנורוזה תוך פריסה של הגישות הרפואית, הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית ועוד. יודגשו הקשרים בין הקליניקה, במחקר והטיפול.

הראיון הקליני א' ו-ב'
בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני ותילמדנה מיומנויות ראיון שונות. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות הן באוניברסיטה והן בשדה.

מבחני אישיות אובייקטיביים
מדידה אובייקטיבית של איפיוני אישיות נורמליים ואבנורמליים. גישות שונות לבניית כלי מדידה. שני הכלים הפופולריים ביותר: ה- MMPI/MMPI2- וה- NEO-PI-R. המשמעויות של סקלות התוקף, הקליניות, המשלימות, התוכן, והפרעות אישיות של ה- MMPI. /MMPI2-פרופילים וקודים. המשמעויות של סקלות ה-"תחום" וה-"שטחות" של ה- NEO-PI-R. נתוני מהימנות ותוקף של הגירסאות העבריות. מודל חמשת הגורמים בפרספקטיבות תאורטיות שונות. התמיכה הרבה מחד והשקפות מנוגדות וביקורתיות מאידך. תכונות כנטיות בסיסיות המתבטאות ב"אדפטציות אופייניות". כלים חלופיים למדידת נטיות פסיכופתולוגיות ואיפיוני אישיות. הקשרים בין אישיות ופסיכופתולוגיות. רלבנטיות האישיות לפסיכולוגיה תעסוקתית. מגבלות מבחני האישיות ומקומם בין יתר האמצעים להערכת האדם.
השיעור יינתן בשפה האנגלית.

הדרכה בפסיכותרפיה - א'
הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה א'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון, תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

תפקידה של רווחה סובייקטיבית בתהליכי הסתגלות ובריאות נפשית
הסדנה תעסוק במחקר על רווחה סובייקטיבית (subjective well-being), המתייחסת להערכות שיש לאנשים על חייהם, והמוצגת בין השאר במונחים של "אושר" ו"שביעות רצון מהחיים". המחקר יאפיין את הפונקציות הפסיכולוגיות של רווחה סובייקטיבית ביחס לתהליכי הסתגלות ובריאות נפשית. בין השאר יידונו השלכות פרדוקסליות שיש לפונקציות אלה. הסדנה תבדוק במיוחד היבטים של תאוריה, המתארת את תפקיד הרווחה הסובייקטיבית בתוך "עולם עוין", שבו נצפים או מתממשים מצבי איום, משבר וטראומה.

אבחון והערכה 2
העמקה והרחבה של הידע התאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגות מקרים, ניתוחם ועיבודם לפי גישות שונות.

"פסיכולוגיה חיובית": התמקדות על כוחות חיוביים באדם ובחברה
במשך שנים הפסיכולוגיה בכלל והקלינית בפרט התמקדה על הצד הפתלוגי והבעייתי של הפרט. רק בתקופת האחרונה החלה התעניינות בחקר הכוחות החיוביים בפרט ובחברה העוזרים לאדם לא רק להתמודד עם מצבי דחק וקשיים אלא גם המאפשרים לו להתפתח ולהתעצם. הסמינר יעסוק בחקר הכוחות האלה על כל האספקטים שלהם: אופטימיות, חוסן נפשי, תושייה נלמדת, פתיחות להתנסויות, תמיכה חברתית, אורינטציה חיובית לחיים, השפעות חיוביות של אחרים וכדי.

הדרכה בפסיכותרפיה - ב'
הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית
במסגרת הסדנה ילמדו הסטודנטים להכיר מקרוב את מאפייני ההפרעה האובסיבית-קומפולסיבית ויפתחו מחקר עצמאי על אספקטים קוגניטיביים של אובסיות והתנהגות כפייתית.

גישות עכשוויות לטיפול פסיכודינמי
הקורס ידון בתאוריות יחסי אובייקט ופיתוחיהם העכשוויים של וויניקוט, קירבירן, פרנברג, אוגדן ובולס. הנושאים שיידונו: סביבה מוקדמת ואובייקטים מופנמים. העצמי האמיתי והעצמי השקרי. מושאי מעבר ומרחב פוטנציאלי. Splitting, הזדהות השלכתית ואינטגרצית האישיות.

טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים תאורטיים
המטרה המרכזית של טפול קוגניטיבי-התנהגותי היא לתת למטופל את היכולות לשנות בכוחות עצמו את מחשבותיו, התנהגותו ורגשותיו. בקורס יוצגו העקרונות המרכזיים של הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי וכיצד הם מיושמים בטפול עם אנשים עם בעיות פסיכולוגיות. הקורס יתמקד על הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי כפי שהוא מיושם בסוף שנות התשעים תוך אזכור התאוריות שפותחו ע"י אנשים מרכזיים בתחום (וולפה, בק, אליס, מיקנבאום וקנפר). לבסוף יצוין שמתוך הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי צומחת היום הגישה האינטגרטיבית לטפול.

המגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכה א'
לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודה עם הפרט והמערכת
הקורס יקנה ידע עניני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביה"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל ותרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביה"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

ייעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש
במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותינתן הדרכה על פעולות הייעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים
קורס ישומי הכולל ראיונות עם ילדים בשלבי התפתחות שונים. יילמדו טכניקות של ראיון המשחק ככלי בראיון ילדים תוך ניתוח האינטראקציות בין המראיין למרואיין. המיקוד יהיה בפיתוח יכולת לחוש את תילד, להבין את שפתו ודרכי התקשורת שלו. לכל סטודנט תהיה הזדמנות לראיין ילד. בתום כל ראיון ייערך דיון בכיתה על מה שהתרחש בחדר המשחקים. כמו-כן יינתן משוב אישי ע"י המרצה.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים
הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות והיסטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בהקשרים היסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בספרות ילדים ומבוגרים. ננסה להבין את עבודת הפסיכותרפאוט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות ובהביוריסטיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה
הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות התפתחותיות ופסיכופתולוגיה מפרספקטיבה התפתחותית. בין הנושאים שיידונו: כיצד מתבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון: תפקוד קוגניטיבי, רגשות, חוויית העצמי, יחסים בין-אישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון והערכה ב' (תרגיל)
הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עיבוד וניתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית כקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

תגובות ילדים ללחץ חברתי-פוליטי
הסדנה תעסוק בקשר בין לחץ חברתי-פוליטי ודרכי ההסתגלות של ילדים. דגש יושם על גורמים המתווכים קשר זה, כגון משתני אישיות, משתני תרבות ועמדות, והגורמים המשפיעים על חסינותם של ילדים. הסדנה תהווה תשתית לעריכת מחקר בתחום.

מבוא לפסיכותרפיה
היבט היסטורי על פסיכותרפיה. הפסיכוטרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו, הראיון הראשון, אבחנה, תכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכוטרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תאורטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך
הקורס פורש את מלוא היריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן ממימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי התסמונות והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחותיות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה
הסדנה תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-ערות. בילדות, בהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים וחקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנה תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתחום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין
הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אורינטצית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

הערכה של דימויים אתניים אצל ילדים
הסדנה תעסוק בפיתוח שיטת הערכה לתפיסות אתניות אצל ילדים החל מגיל הגן ועד להתבגרות. שיטת ההערכה מבוססת על ציורי אדם. השיטה יושמה במחקר קודם והעבודה הנוספת תתמקד במיצוי ועדכון נתונים.

ביישנות, חרדה, והימנעות חברתית
בסדנה נסקור תהליכים התפתחותיים המובילים להימנעות חברתית בקרב ילדים ומבוגרים. נדון בהיבטים טמפרמנטלים, בין-אישיים, פסיכו-פיזיולוגיים, ורגשיים של הימנעות חברתית ונקרא מאמרי מפתח בתחומים אלה. דגש מיוחד יושם על היבטים מחקריים וקליניים בתחום זה.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה ב'
הקורס הינו קורס המשך לקורס זהה הניתן בסמסטר א'. ייסקרו נושאים כלליים כגון הקשר בין שיטת הטיפול ודימוי המטפל, אתיקה ויישום שיטות טיפול שונות, הקשר בין מחקר ושדה בפסיכותרפיה. כמו כן תסקרנה שיטות טיפול שונות ויישומן לטיפול בילדים. שיטות הטיפול הן מהאורינטציה הקוגניטיבית, קוגניטיבית התנהגותית ומשפחתית התנהגותית.

שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות

הנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תהליכים קבוצתיים וזהות הפסיכולוג הקליני
מטרת הקורס לאפשר תקירה של תהליך הכניסה לתפקיד הפסיכולוג הקליני. חנחת העבודה הבסיסית של הקורס היא כי זהות מקצועית נרכשת באמצעות תהליך המקביל להתפתחות תפיסת הזהות האישית. מעורבים בכך גורמים מודעים ובלתי מודעים, משאלות גלויות וסמויות, יחסים עם דמויות עבר מופנמות ועוד. הקורס מיועד ללוות את תהליך הכניסה לתפקיד הפסיכולוג הקליני תוך כדי התרחשותו. יושם דגש מיוחד על בחינת מאפייני תרבות הלמידה בחוג ובמחזור, כמו גם על זיהוי מוטיבציות אישיות, תפיסת התפקיד המודעת והבלתי-מודעת ובחינת הקש שבין הביוגרפיה האישית ובחירת המקצוע.
צורת הלמידה: הקורס הוא התנסותי בעיקרו. יעשה שימוש בחומרים אישיים ובתהליך הקבוצתי כפי שיבואו לידי ביטוי ב"כאן ועכשיו".

נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית
הקורס ידון במאמרים נבחרים העוסקים בקשר שבין המחקר, התאוריה והפרקטיקה בתחום הפסיכותרפיה והפסיכודיאגנוסטיקה. נושאים לדוגמא: "קורלציות מדומות" במבחנים השלכתיים, והבעייתיות שבזיכרונות מודחקים של טראומות ילדות.

תאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה
מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תידונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תיסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מניתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה
מטרת הקורס לקדם הבנה מעמיקה של האתיקה המקצועית בפסיכולוגיה, מקורותיה החברתיים-תרבותיים והפסיכולוגיים והקשר שלה לעבודה מקצועית נכונה בכל תחומי הפסיכולוגיה.
נכיר את החוקים, הסטנדרטים והקודים האתיים הרלוונטיים לעבודת הפסיכולוג, תוך דיון במקרים שיוצגו על ידי המרצה או באלה שיובאו מתוך ההתנסות של הסטודנטים. כמו כן נעסוק בחשיבה האתית המתפתחת בשירותי הבריאות ומקצועות העזרה האחרים.

סוגיות מרכזיות ב-ADHD
ליקוי בקשב והיפראקטיביות (ADHD) הנה הפרעת הילדות השכיחה ביותר. בקורס זה יוצגו המודלים המובילים להסבר ADHD, הידע העדכני על התסמונת, כלי המחקר המקובלים לחקר ההפרעה, וסוגיות מרכזיות הקשורות לאבחון ולטיפול ב- ADHD.

פסיכולוגיה של האישה
הקורס ידון בתאוריות חדשות של הפסיכולוגיה של האישה בנושאי התפתחות הזהות המינית וההשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות מוסרית, השגיות לכוח, על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מוגבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.
ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה בינקות ובילדות, שיטות האבחון והגורמים האפשריים להפרעות השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.
תנתן עדיפות לסטודנטים בשנה השניה או השלישית של לימודי התואר השני. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית
הקורס בראשיתו יציג את התחום של הפסיכולוגיה הפוליטית; ובהמשכו יתמקד במספר נושאים שלו. הוא ינתח את תופעת האמונות המשותפות בתם מתזיקים חברי חברה מנקודת מבט פוליטית. במסגרת ניתוח זה יוצגו אמונות קונפליקט באופן כללי ואמונות קונפליקט בלתי נשלט במיוחד. באופן ספציפי ינותחו אמונות אתוס הקונפליקט כמו דה-לגיטימציה, פטריוטיזם, בטחון ותחושת קורבן. בהמשך, הקורס יטפל בדרכי פתרון קונפליקטים הדורשים שינוי אתוס הקונפליקט ובניית אתוס השלום.

מוח והתנהגות
הקורס מתמקד בחקר המוח ומיועד לתלמידים בעלי ידע מוקדם בתחום. הקורס יעסוק בהבנת הבסיס העצבי של ההתנהגות, החל במערכת המוטורית וכלה במערכות שאחראיות על דחפים, מוטיבציה ורגשות.
תנאי הכרחי לרישום לקורס לימודי פיזיולוגית א'+ב' או קורסים מקבילים.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה
הקורס יעסוק בבקורות העיקריות כלפי העשייה והחשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנזקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות ההגנה העצמית הבעיתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

יעוץ לקבלת החלטות
יוצגו מודלים נורמטיביים והתנהגותיים של קבלת החלטות והקשר שלהם להחלטות אישיות בתחומי חיים שונים. הקורס יעסוק גם בקשיי החלטה, בהבדלים בינאישיים בתהליכי החלטה, ובשיטות ייעוץ לסיוע בקבלת החלטות.

הנדסת גורמי אנוש
במסגרת השיעור יסקרו התחומים השונים של הנדסת גורמי אנוש כגון: תכנון ומערכות אדם-מכונה ואדם מחשב, תכנון ממשקים, תכנון סביבת עבודה. תכנון מערכות תחבורה וכו'.... התלמידים יידרשו לבצע מספר תרגילים וציון הקורס ייקבע על בסיסם.

תאוריות של טיפול פסיכודינמי ב'
יסודות תאורטיים של טיפול פסיכודינמי: יחסי Self-Object והשיבותם בטיפול. דינמיקה של הזדהות השלכתית והכלה עיבוד העברה נגדית וחשיבותה בתהליך הטיפולי, הבנייה גל טיפול פסיכודינמי קצר מועד.

שיטות אנליטיות
חלקו הראשון של הקורס יוקדש ללימוד יסודות התכנות באמצעות תוכנת Matlab. בחלקו השני יידונו שיטות שונות לניתוח נתונים קוגניטיביים ופיזיולוגיים: קירוב פונקציות, הצגות גרפיות, אנליזה של אותות רציפים, ניתוח גורמים באנליזה רבת משתנים (PCA), ניתוח תהליכים הסתברותיים באמצעות מודל Markov, מודלים שונים של רשתות נוירונים ואלגוריתמים גנטיים.

טיפול קבוצתי לילדים ומתבגרים
הקורס יעסוק בהנחיית קבוצות של ילדים ומתבגרים בעלי פתולוגיות שונות. הקורס מתחלק לשני חלקים. הראשון - חלק חוויתי התנסותי שבו יתנסו התלמידים בחוויה הקבוצתית והשני - יהיה תאורטי ויעסוק באספקטים הטכניים והתאורטיים של הנחיית קבוצות של ילדים ומתבגרים.

המגמה החברתית

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית
הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

הנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

שינוי עמדות ושכנוע
בקורס יסוקרו תאוריות וגישות מרכזיות בפסיכולוגיה חברתית בתחום יצירת העמדות ושינוי עמדות, גישות לשכנוע בין אישי ויישומים של גישות אלו בתחומים שונים. יינתן דגש על מסעות פרסים לשינוי במדיה עמדות והתנהגויות.

מודלים דו-תהליכיים בפסיכולוגיה חברתית
הסמינר יסקור תאוריות ומחקר המסבירים התנהגות חברתית ע"י מערכות קוגניטיביות ומוטיבנציוניות הנבדלות באופן איכותי.

פסיכולוגיה של האישה
הקורס ידון בתאוריות חדשות של הפסיכולוגיה של האישה בנושאי התפתחות הזהות המינית וההשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים של התפתחות מוסרית, חשגיות וכח על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית
הקורס בראשיתו יציג את התחום של הפסיכולוגיה הפוליטית; ובהמשכו יתמקד במספר נושאים שלו. הוא ינתח את תופעת האמונות המשותפות בהם מחזיקים חברי חברה מנקודת מבט פוליטית. במסגרת ניתוח זה יוצגו אמונות קונפליקט באופן כללי ואמונות קונפליקט בלתי נשלט במיוחד. באופן ספציפי ינותחו אמונות אתוס הקונפליקט כמו דה-לגיטימציה, פטריוטיזם, בטחון ותחושת קורבן.
בהמשך, הקורס יטפל בדרכי פתרון קונפליקטים הדורשים שינוי אתוס הקונפליקט ובניית אתוס השלום.

קוגניציה ומוטיבציה בהקשר החברתי
הסמינר יסקור חומר עיוני ומחקרי הנוגע לקשרים ההדדיים בין מערכות מוטיבציה, אמוציה, וקוגניציה. הסמינר ידגיש את הקשרים בין מערכות אלה בתהליכי שליטה עצמית.

הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי
סמינר מיוחד כמשלב התנסות ותאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים ממחלקות שונות שיעבדו כקבוצת התנסות ולימוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות במושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שנוי עמדות וסטריאוטיפים, עיבוד אינפורמציה, תהליכים אמוציונליים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מנוה שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'+ב'
הקורס סוקר תאוריות עכשויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר מגמה
הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לתזת המ.א. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

סוגיות בפסיכולוגיה בריאותית א' ו-ב'
יוצגו מודלים תאורטיים ומחקרים בשאלות בסיסיות בפסיכולוגיה בריאותית: מניעים להתנהגות בריאותית כגון פניה לבדיקות רפואיות, קוגניציות בריאות-חולי כגון ייחוסי מחלה, תהליכי התמודדות עם פרוצדורות רפואיות וכאב, ותהליכים תוך ובין אישיים בהקשר הבריאות.

המגמה הקוגניטיבית

קשב וארגון קוגניטיבי א'
הקורס יתמקד ביכולת האנושית להתעלם מגירוי ומאינפורמציה לא רלבנטיים לתפקיד. הקורס יסקור את התנאים בהם קשב סלקטיבי לגירוי הרלבנטי מצליח ונכשל.

קשב וארגון קוגניטיבי ב'
אחד התפקידים השכיחים ביותר בחיי יום יום הוא בחירה השוואתית בין שני גירויים. נעסוק באיתור התהליכים הקוגניטיביים המסתתרים בשפוטים השוואתיים אלה ובהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה עם דגש על "תאוריות השכל" בגיל הרך.

התפתחות קוגניטיבית א'
בשיעור זה נעסוק בתאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

התפתחות קוגניטיבית בגיל הרך - סדנת מחקר
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה בגיל הרך עם דגש על התפתחות ייצוג והבנת מצבים מנטליים.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר
במסגרת הסדנה תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

שחזור זיכרון שגוי
לעיתים קרובות אנו "זוכרים" מאורעות שלעולם לא התרחשו. מבחינה חוויתית, זיכרונות אלו זהים לזיכרונות אמיתיים. הסמינר יסקור פרדיגמות ניסויות המתקות תופעה זו תוך כדי ניסיון לחבין כיצד נוצרים זיכרונות בחיי היום-יום. סקירה זו תוביל לשאלה: האם ניתן להבחין בין זיכרונות אמיתיים לבין זיכרונות שגויים? כניסה לקורס בתאום מוקדם עם המרצה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית
הסמינר יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית באחד או יותר מהתחומים הבאים: הנדסת אנוש, התנהגות צרכנים, פרסום, הבדלים אינדיבידואליים, לחץ, וזיהוי שקרים.

זיכרון אנושי
הידע הנוכחי בהבנת תהליכי זיכרון נרכש דרך תאור ביצועיו של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, *המהוות את גרעין* המחקר בתחום הזיכרון האנושי, ייסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התאורטיים שפותחו לתיאור הביצועים במטלות. הקורס יעסוק בחלק מהנושאים הבאים: זיכרון אימפליסיטי, זיכרון לטווח קצר ולטווח ארוך, יציבות הזיכרון, אפקט האופנות, אפקט ספציפיות הקידוד, ואפקט החזרה.

תפיסה וקשב
הקורס יעסוק בהבנת תהליכים הקוגניטיביים הבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה וקשב. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות ובממצאים חדשניים בתחום הקשב החזותי.

תהליכי קבלת החלטות
בשיעור יידונו תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, *החלטות בתנאי לחץ*, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

אזורי ברודמן 44, 45, היבטים מורפולוגיים ותפקודיים
הקורס יעסוק בנוירואנאטומיה הפונקציונאלית של אזורי השפה הקדמיים בהמיספרה השמאלית של המוח. ייסקרו ממצאים חדשים באנאטומית של האזור (תוך שימת דגש על הבדלים בין אינדיווידואלים), תאוריות וממצאים מפגיעות מוח נרכשות ומולדות, ותוצאות חדשות שנתקבלו תוך שימוש בטכניקות הדמיה חדישות (fMRI, MEG, PET).

אאוגניקה ו-IQ: היבטים ביקורתיים
הקורס ידון ברקע *החברתי לצמיחת התנועה* האאוגנית, בהתפתחותה בגרמניה ובאנגליה, בשיטות הסטטיסטיות שפיתחו האאוגניקאים הראשיים (גאלטון, פישר ופירסון), ברטוריקה הפוליטית שלהם, וביישומים אאוגניים שנעשו במקומות שונים. דגש מיוחד יושם על מדינת הרווחה, ועל הצידוקים המדעיים שניתנו לשיטות אלימות לשליטה במבנה האוכלוסייה בסקנדינביה, גרמניה (של וויימאר, והמשטר הנאצי), ארצות הברית, וארצות אחרות. שיטות לדירוג יכולת (IQ) יידונו בפירוט, ולאור הנאמר תיעשה הערכה של פרוייקט הגנום האנושי העוסק בפיתוח שיטות להשבחת בני אדם, ובדיקה של נושאים בעלי פוטנציאל אאוגני בחברה הישראלית.

המגמה הפסיכוביולוגית

מוח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המוח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית
הסמינר יעסוק בגישות התאורטיות המדגישות את ההיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

טיבעה של הונאה והונאה עצמית
הסמינר מבוסס על רעיונות ודוגמאות שהוצגו על ידי מתברים של הספר The""Mythomanias בהוצאת "Erlbaum NJ1997, " בעריכה של MMyslobodsky . הסמינר יכוון לחיפוש נושאי מחקר לעבודה סמינרית או לעבודת מחקר יותר מתקדמת.

מבוא להדמיה מוחית
הסמינר הוא מבוא לטכניקת ההדמיה ומחקר בתחום של הנוירופסיכולוגיה. יוצגו מגוון מחקרים מתחום של סכיזופרניה, הפרעות דמנציה, ואפילפסיה. הסטודנטים יגישו עבודה מסכמת על נושא נבחר וכן יציגו את עבודתם בכיתה. הסטודנטים ישתתפו בדיונים בכיתה.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

הערך התקשורתי של אותות מצוקה
מה לומדים מסימני מצוקה של אחרים? האם ניתן לרכוש תגובות אמוציונאליות בעקבות מסר מצוקה? שאלות אלו ייבחנו במודל של התניה קלאסית.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית
לימוד של טכניקות מעבדה למחקר, ושיטות מדידה של מדדים פיזיולוגיים, והתנהגותיים. הקורס כולל עבודה ידנית עם בעלי חיים ובי"ע) ערים ומורדמים כגון הזרקות, ניתוחים שונים, והיסטולוגיה.

התנהגות מרחבית
חלק גדול מחיינו מוקדש להתנהגות מרחבית בעולם הפיזי שמסביבנו. על פי הגישה האורתודוקסית, אנו מתנסים במרחב בעזרת חושים ותנועה ואם ההתנסות משמעותית מספיק היא מביאה ללמידה שמתבטאת בבניית מפות מנטליות של המרחב. המפות המנטליות נבנות בהיפוקמפוס וככל הנראה בקורטקס וכוללות ייצוגים של אובייקטים בולטים בשטח כמו גם ייצוג הוליסטי של המרחב. תוספות חדשניות לגישה האורתודוקסית מדגישות את האפשרות שהיחסים הסיבתיים בין העולם הפיזי הנתפס והמפות המנטליות יכולים ללכת בשני הכיוונים: בעזרת מפות מנטליות ניתן לארגן מחדש של המרחב הפיסי.
בסמינר ניתן יהיה לבחור בין מחקר עם נבדקים אנושיים או בעלי חיים. המטרה היא אחת, לחקור איך התנהגות מרחבית משנה את המרחב.

בסיס ביולוגי של התנהגות אמוציונלית

התגובה האישית ביותר, המופלאה ביותר, האמוציה, נלכדה לבסוף בכלוב של הפסיכוביולוגים ומוקמה באמיגדלה. האימגדלה מתוכנתת ליצר תגובה אמוציונאלית לגירויים חזקים אך גם מתוכנתת ללמוד להגיב לגירויים אינפורמטיביים שאינם בהכרח בולטים מבחינה פיזית. הפונקציה האחרונה חשובה ביותר לתפקוד יעיל של אזורי מוח אחרים, לגביהם התגובה האמוציונאלית של האמיגדלה הינה מעיין סמן לחשיבות האינפורמציה. אכן, במחקרים אחרונים הראנו כי ללא אמיגדלה, אזורים אחרים של המוח אינם מגיבים באופן יעיל לגירויים אינפורמטיביים חלשים בעוצמתם הפיזית.

בסמינר ניתן יהיה לבחור בין מחקר עם נבדקים אנושיים או בעלי חיים. המטרה היא לחקור את האינטראקציה בין תחליכי למידה באמיגדלה לתהליכי למידה של אזורי מוח אחרים.

מוח, ופסיכוסומטיקה - סוגיות מתקדמות בפסיכוביולוגיה

שיעור זה, הניתן ע"י כ-4 מחברי הסגל של המגמה הפסיכוביולוגית, נועד לסקור באופן ביקורתי את תחומי העניין והמחקר בהם עוסקים החוקרים. הנושאים יכללו: התפתחות כאב, שיכוך כאב וטולרנטיות לחומרים אופיאטים; מודלים לנירו-פסיכו-פתולוגיה בבעלי חיים; בסיס פיזיולוגי ללמידה אופרנטית ואפקטיבית; יחסי הגומלין בין המוח ומצבי נפש לבין פעילות המערכת החיסונית ופגיעות לסרטן; מודלים אנטומים-פונקציונלים של מבנה המוח בהקשרי התנהגות נורמלית ואבנורמלית; נירו-פסיכאטריה אקספרמינטלית והשפעות פרי-נאטליות על התפתחות פתולוגיות מוחיות. מבחן מסכם יינתן בסוף הסמסטר.

שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה

סמינר זה יעסוק במגוון נושאים עדכניים אשר ייבחרו ע"י התלמידים ומנחי הסמינר. הנושאים השונים יועברו ע"י תלמידי הסמינר לאחר לימוד עצמי בהדרכת המנחים. מטרת הסמינר היא חשיפה למגוון נושאים תוך דגש על חדשנות וביקורתיות.

הגישה הנוירוביולוגית לפסיכולוגיה רפואית

המטרה העיקרית של סמינר זה הינה לחשוף מבט על המאמצים של פסיכולוגים להצטרף לרפואה בניתוח וטיפול ב-"מחלות של תרבות", כגון סינדרומי Q, סינדרום X, התאבדות, פגיעות ראש, דמנטיות, פגיעות מלידה, אלרגיה. הסמינר יכסה נושאים כמו המערכה לזכויות מרשם על ידי הפסיכולוגים, הצורך במודעות למצב הפרמקולולוגי עקב ריבוי חומרים רעילים, מגוון הטיפולים, ותרופות חופשיות. הסמינר הוא בהחלט אינטרדיסציפלינרי. למרות שאין דרישות מוקדמות, מצופה מהסטודנט לקחת קורסים בפסיכופתולוגיה ו/או במבוא למדעי העצב. הסמינר יכלול הרצאות, שני מבחני ביניים ומבחן סופי. הסטודנטים יגישו סיכום שבועי באורך של עמוד אחד, לפי הקריאה השבועית. בסוף הסמינר הסטודנטים יגישו עבודה כתובה על נושא נבחר.

תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית[1]

תכנית הלימודים עוסקת בסוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה הרפואית ברמה התאורטית, המחקרית והיישומית. התכנית מקנה למשתתפים בה ידע עדכני בתחום חדש ומתפתח זה ומגוון של טכניקות טיפוליות המייצגות זרמים מרכזיים בפסיכולוגיה הרפואית.

קהל היעד: פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים, מטפלים באומנויות (תואר שני ומעלה).

תליכי הקבלה: ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת התלמידים על פי ראיון אישי ורקע מקצועי.

רכזת אקדמית: פרופ' אינה וינר.

ראש התכנית: ד"ר רבקה יעקובי.

המרצים המשתתפים בתכנית: ד"ר חגי אורן (פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים), ד"ר יהודית אכמון (אתיקה, פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופ' שמגר בן-אליהו (פסיכו-נוירואימונולוגיה), ד"ר אילנה ברגר (מיניות האדם), מר אור ברק (מוח והתנהגות), ד"ר גבי גולן (היפנוזה), ד"ר רובי דר (הפרעות חרדה), ד"ר נילי הילמן (פסיכותרפיה), ד"ר רחל הרינג (הפרעות נוירולוגיות), פרופ' אינה וינר (חקר המנגנונים המוחיים המעורבים בהתפתחות פסיכו ונוירופתולוגיה), סוזי וולך (פסיכוסומטיקה בגישה האנליטית), ד"ר רבקה יעקובי (מצבי דחק רפואיים - התמודדות וטיפול), ד"ר מרגלית לורבר (מחלות אוטואימוניות), מרתה לכסן (התערבויות פסיכולוגיות בעבודת הרופא), ד"ר יאיר מימון (רפואה סינית), ד"ר דליה מרדי (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופ' חנן פרנק (כאב), עמוס צור (שימוש במטפורות), אביגיל צימריניסקי (הפרעות אכילה), פרופ' שולמית קרייטלר (פסיכואונקולוגיה), ד"ר אבי שדה (הפרעות שינה), ד"ר שושנה שילה (התנהגות בריאותית, קבלת החלטות בתחום הרפואי), ד"ר איתי שילוני (התמכרויות, פסיכותרפיה), ד"ר ברוך שפיץ (מחלות סרטן).

הערה: בנוסף למרצים הנ"ל כולל סגל ההוראה של התכנית אנשי מחקר ואנשי שדה ממקצועות הרפואה, מן השורה הראשונה בתחומם.

משך התכנית: שנתיים.

שעות הלימוד: 12 ש"ש (8 ש"ש קורסי חובה ו-8 ש"ס קורסי בחירה).

המועד: ימי שני וחמישי בין השעות 14:00-20:00 (יום חמישי - שנה א', יום שני - שנה ב'). מספר קורסי בחירה יינתנו ביום ד'.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים, התנסות בטכניקות הטיפוליות, הגשת תרגילים ועבודת גמר.

---

[1] בשנת הלימודים תשס"ב לא ייפתח מחזור לימודים חדש.

תכנית הלימודים

שנה א' - קורסי חובה:

שם הקורס: סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית - תאוריה ומחקר - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות של הפסיכולוגיה הרפואית תוך הצגת עקרונות, גישות תאודטיות, דילמות ומחלוקות, במטרה לאפשר למשתתפי הקורס ליישם את החומר הנלמד בעבודתם המעשית במסגרת הרפואית.

נושאי הקורס: גוף ונפש, דחק (הגדרות, פרמטרים מרכזיים, מערכות מתווכות, התמודדות והסתגלות), דחק ומחלות, דחק והמערכת החיסונית, טראומה, גורמי חוסן, התמודדות עם מחלה ואישפוז, הכנה נפשית מוקדמת לפרוצדורות רפואיות, התנהגות בריאותית ומניעה, קבלת החלטות בתחום הרפואי, תקשורת רופא-חולה, מערכות תמיכה חברתית, מחלות כרוניות, מוות ותהליכי פרידה, רפואה מסורתית עממית.

שם הקורס: גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א'+ב' - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בגישות טיפוליות אופייניות בתחום הפסיכולוגיה הרפואית: גישות פסיכופיזיולוגיות, דינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, והיפנוטיות. יושם דגש על תירגול מעשי בטכניקות קצרות מועד ושילובן בתכנית טיפולית בבעיות כגון: כאב, לחץ דם, בעיות עיכול, בעיות נשימה, לחץ וחרדה, הכנה לפרוצדורות רפואיות והתמודדות עם מחלות קשות.

נושאי הקורס: הרפייה, משוב ביולוגי, היפנוזה, טיפול קוגניטיבי והתנהגותי, דמיון מודרך ושימוש במטאפורות.

שם הקורס: מושגי יסוד במוח והתנהגות - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בהקניית מושגים והבנת תהליכים הקשורים ליסודות הנוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה ונוירופרמקולוגיה. דגש מיוחד יושם על חבנת הקשר בין המוח וההתנהגות האנושית.

נושאי הקורס: רקע היסטורי ופילוסופי לחקר המוח וההתנהגות; מבנה ותפקוד תאי מערכת העצבים; תקשורת בין תאית; מבנה מערכת העצבים המרכזית; תפיסה - הבסיס המוחי, מערכת חראייה; תנועה - הבסיס המוחי; שינה - תיאור פיזיולוגי והתנהגותי, מנגנונים פיזיולוגים של שינה ועירות, שעונים ביולוגיים; המוח המיני; הבסיס המוחי לרגשות; למידה וזיכרון; הפיזיולוגיה של הפרעות הנפש.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א': מושגים, עקרונות וגישות פסיכותראפויטיות - 2 ש"ש

תאור הקורס: מטרת הקורס היא הקניית ידע בתחום הפסיכולוגיה והפסיכותרפיה שיסייע בפיתוח הבנה פסיכולוגית של מצבים רפואיים ויאפשר יישום מעשי. ההיבט התאורטי של הקורס מבוסס על תאוריות ומגמות המכבדות את הביוגרפיה תאישית של המטופל ומעמידות במקום מרכזי את הקשר מטפל-מטופל. הלימוד התאורטי ישולב עם ניתוח מקרים הלקוחים מהעבודה הרפואית. משתתפי הקורס יתבקשו להביא חומר לדיון הקשור להתנסותם המקצועית.

נושאי הקורס: מבוא, רקע תאורטי, מושגי יסוד, עקרונות הפסיכולוגיה הדינמית, זרמים בפסיכולוגיה הדינמית, ההערכה הפסיכולוגית של המטופל, התאוריה הקוגניטיבית-התנהגותית בפסיכולוגיה רפואית, פסיכותרפיה, ניתוח מקרים.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

סדנה: שימוש במטאפורות כאמצעי בטיפול - לא כלול במניין השעות לתעודה.

שנה ב' - קורסי חובה:

שם הקורס: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות שונות וקשרי הגומלין ביניהם - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות כגון: מיגרנות, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

נושאי הקורס: מיגרנות, מחלות לב, מחלות סרטן, מחלות של מערכת העיכול, מחלות עור, מחלות אוטואימוניות.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב': עקרונות, ניתוח והבנת השיח - 2 ש"ש

תאור הקורס: בקורס זה נדון בעקרונות תאורטיים, ניתוח והבנת חשיח רופא-חולה, תוך התייחסות לקומוניקציה ורבלית ונון-ורבלית באינטראקציות טיפוליות שונות. מטרת הקורס להעשיר את יכולת ההסתכלות והאבחון ברמה הפסיכולוגית, תוך התייחסות לשפה ומרכיבית. הקורס יכלול ניתוח סיטואציות הלקוחות מחדר הטיפולים תוך התייחסות למושגים ועקרונות אשר ילמדו בקורס א'.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

שם הקורס: פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס מהווה מבוא להכרת המנגנונים הביוכימיים שבבסיס מצבי בריאות וחולי. מערכת העצבים (המרכזית והאוטונומית) נסקרת ברמה האנטומו-פתולוגית (מבנית ותיפקודית), ברמת התא (פיזיולוגיה), תוך הדגשת מנגנוני בקרה עצמית וחיזון חוזר (פידבק). מנגנוני הפעולה של תרופות נלמדים הן ברמה הבסיסית (פרמקו-קינטיקה ופרמקו-דינמיקה) והן ברמה הקלינית - טיפול במצבי חולי גופני ונפשי.

נושאי הקורס:

1. מבוא לפרמקולוגיה קלינית
2. הורמונים גבריים ונשיים/מחזור הווסת/פוריות/גיל המעבר.
3. בלוטת המגן/המערכת הסימפטטית/פאראסימפטטית.
4. קורטיזון ונגזרותיו/פרולקטין.
5. אסטמה וטיפול תרופתי/סוכר וטיפול תרופתי/הפרעות בתפקוד הלב וכלי הדם.
6. המערכת הדופמינרגית: מחלת פרקינסון, פסיכוזות והטיפול התרופתי.
7. הפרעות של מצב הרוח - דכאון: המערכת הסרוטונרגית, המערכת הנוראדרנרגית.
8. הפרעות של מצב הרוח - תסמונות ביפולריות.
תרופות מייצבות מצב-רוח - מקומן של התרופות האנטי אפילפטיות - אפילפסיה "בראשי פרקים".
9. הפרעות חרדה - המערכת הגאבארגית. סוגי התרופות דמויות "וליום" (בנזודיאזפינים). תרופות נוגדות חרדה שאינן משתייכות לקבוצת הבנזודיאזפינים.
10. הפרעות שינה - מקומו של הטיפול התרופתי.
11. תסמונת הפרעה בקשב/היפראקטיביות - פתולוגיה וטיפול תרופתי (הגיל הרך וגיל ההתבגרות).
12. תסמונות דמנטיביות והטיפול בהן (הפרעות פסיכו גריאטריות).
13. מבוא לקבוצות סמים, התמכרות ותופעות גמילה.
14. הפרעות פסיכו פיזיולוגיות (גוף ונפש).
תופעות קונברסיביות ודיסוציאטיביות, התחזות.
15. "סגנון חיים", הרגלים (קפה, עישון, תזונה), רגישויות, ויטמינים.

הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

קורסי בחירה:

הערות:

1. משך כל קורס, למעט אלו שיצוין אחרת, הוא 2 ש"ס.
2. אחדים מקורסי הבחירה עשויים להיפתח אחת לשנתיים.
3. הרשמה לאחדים מקורסי הבחירה תתאפשר גם למועמדים שאינם תלמידי התכנית ואשר יעמדו בדרישות הקבלה.

רשימת הקורסים ותיאורם:

פסיכוסומטיקה: כשהגוף מדבר ללא מילים

בקורס נציג השקפות וגישות תאורטיות שונות, המשתייכות לשדה הפסיכואנליטי, במגמה להבין באמצעותן את תהליכי ההתפתחות בשנים הראשונות של החיים תוך מתן דגש על התפתחות ההפרעות הפסיכוסומטיות בתקופה זו. מטרת הקורס: שילוב בין תאוריה לקליניקה כדי לאפשר אינטגרציה של החומר הנלמד.

הפרעות אכילה

הקדמה - היסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פסיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.
אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.
אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.
תאור מקרה של אכילה כפייתית ומחלת נפש (מהספרות).
אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.
בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.
הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, גשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.
הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

התמכרות כמחלה וכסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים

הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שזורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, החברתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול בנפגעי התמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים

מטרת הקורס לפתח ולהעשיר את הידע בתחום מיניות האדם, לחדד את רגישותו ומודעותו של איש המקצוע לסוגיות פיסיולוגיות, חברתיות, תרבותיות ופסיכולוגיות בתחום הטיפול המיני, אוריינטציה מינית (Sexual Orientation) וזהות מינית (Gender Identity).
הקורס מתבסס על גישה אינטגרטיבית (פסיכודינמית, קוגניטיבית-התנהגותית ומערכתית) בטיפול מיני עם בודדים וזוגות. הקורס יתמקד בהצגת שיטות התערבות ייחודיות בטיפול בהפרעות בתפקוד מיני, לאורך מעגל התגובה המיני. כמו גם, יסייע למטפל לפתח רגישות, רמת נוחות וידע בסיסי באבחון והתערבות.

שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים

הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפריון, הריון ולידה, גיל הביניים והזקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקשיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

פסיכואונקולוגיה א': בעיות המחלה, האבחנה והטיפולים

הקורס יעסוק בבעיות פסיכוסוציאליות מיוחדות של חולי סרטן בעלי אבחנות שונות (שד, ריאות, מעי גס וכו'), מבחינת גורמי המחלה (חשיפה לגורמי סיכון, "האישיות הנוטה לסרטן"), השפעות המחלה והטיפולים (ניתוח, כימותרפיה, קרינה) והתמודדות עם בעיות מיוחדות כגון: כאבים, בידוד, הקאות, נשירת שיער וכו'. כן יידונו בעיות של בדיקות לאיבחון מוקדם של המחלה ותקשורת בין הפציינטים לצוות הרפואי והסיעודי.

פסיכואונקולוגיה ב': התמודדות
הקורס יעסוק בהתמודדות של חולי סרטן עם תבעיות המיוחדות של המחלה בשלביה השונים (האבחנה והטיפולים). יושם דגש על נושאים כגון: חרדה, זעם, דכאון, שחיקה, כרוניות המצב, משאלות התאבדות, התמודדות והסתגלות בתחומי חיים שונים (חברה, עבודה, משפחה וכו'), איכות חיים, תגובות פסיכיאטריות ואינטרבנציות פסיכותראפויטיות שונות.

היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית (בהתאם למתכונת חוק ההיפנוזה)
הקורס יקנה ידע תאורטי בסיסי והתנסות בטכניקות היפנוטיות. הקורס יכשיר את המשתתפים בו לגשת לבחינות הממשלתיות ולהשתמש בהיפנוזה ככלי טיפולי בתחום הפסיכולוגיה הרפואית.
הקורס נחלק לשניים: (ניתן להירשם לכל חלק בנפרד).
חלק א' - בסיס תאורטי, תרגול והתנסות (קורס בן 36 שעות)
חלק ב' - הדרכה על טיפולים בהיפנוזה (קורס בן 20 שעות)
הקורסים בהיפנוזה מיועדים לפסיכולוגים ורופאים בלבד.

קשרי גוף-נפש בראי הרפואה הסינית
מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר ערוץ נוסף להקשבה ולהבנת האדם, יחסי הגומלין שלו עם סביבתו וההשלכות הנובעות מכך למצב בריאותו. המשתתפים בקורס ירכשו בנוסף לידע התאורטי גם ידע בעל ערך יישומי לעבודתם הטיפולית.
<u>תכנית הקורס</u>:
1. מבוא לפילוסופיה של הרפואה הסינית.
2. הצגת מודל של קשרי גוף ונפש. (תוצג מערכת הקשרים בין סימפטומים, העדפות ודחיות של: צבעים, טעמים, עונות השנה, שעות יום ולילה וחקשר שלהם לתופעות סומטיות והתפתחות מחלות, זאת על פי התפיסה של הרפואה הסינית).
3. הצגת מקרים קליניים.

הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי
בקורס תינתן הדרכה על מקרים שיציגו המשתתפים תוך התייחסות לנושאים רלבנטיים הקשורים לתהליך הטיפול כגון: תכנון משך ושיטת ההתערבות, משתנים מתערבים, יחסי מטפל - מטופל, קשר עם הצוות הרפואי וכו'.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה רפואית
הקורס יתמקד בנושאי אתיקה מקצועית הקשורים לתחום הפסיכולוגיה הרפואית. מטרת הקורס לאפשר למשתתפים להכיר את הבסיס התאורטי והקליני של האתיקה המקצועית, את הקודים האתיים והחוקים הרלוונטיים, וכן נושאים מרכזיים לתחום זה כגון: סודיות וגבולותיה, האוטונומיה של החולה והסכמה מדעת, אמירת האמת לחולה, אשפוז כפוי, מיניות ומגע בין מטפל למטופל, התאבדות והמתת חסד, בעיות אתיות בטיפולי פריון ונושאים אחרים לפי תחומי ההתעניינות של המשתתפים.

תלמידי התכנית יוכלו להשתתף בקורסים הבאים הניתנים במסגרת לימודי תואר שני ולימודי המשך של החוג לפסיכולוגיה. ההרשמה לקורסים אלה מותנית בהסכמת המרצה.

מות, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
ראה תיאור הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
ראה תיאור הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

התנהגות בריאותית
ראה תיאור הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

פסיכולוגיה שיקומית
ראה תיאור הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
ראה תיאור הקורס בחוג לפסיכולוגיה.

החוג לפסיכולוגיה

תואר ראשון

שנה א'- שעורי חובה

.1009.1000 **הדרכה בספרייה** — סמסטר
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1071.1102.01	**מבוא לפסיכולוגיה**			**ש'**	**א'**
	ד'	10-8	101	פרופ' ת. ליבל	
1071.1116	**סטטיסטיקה לפסיכולוגים**			**ש'+ת'**	**א'**
.01 שיעור:	ב'	10-8	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
	קבוצות תרגיל:[1]				
.02	ד'	16-14	205	גב' ק. שרביט	
.03	ד'	18-16	106	גב' ק. שרביט	
.04	ג'	12-10	206	גב' ק. שחר (דוד)	
.05	ג'	20-18	106	גב' ק. שחר (דוד)	
.06	ג'	16-14	107	מר י. שורץ	
.07	ג'	14-12	108	מר י. שורץ	
.08	ג'	14-12	109 דן דוד	מר ע. גרין שי	
.09	ג'	16-14	109 דן דוד	מר ע. גרין שי	
.10	ד'	14-12	108	מר ת. שינברג	
.11	ה'	14-12	103 דן דוד	גב' ק. כהן	
1071.1117	**סטטיסטיקה לפסיכולוגים**			**ש'+ת'**	**ב'**
.01 שיעור:	ב'	10-8	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
	קבוצות תרגיל:[1]				
.02	ד'	16-14	207	גב' ק. שרביט	
.03	ד'	18-16	106	גב' ק. שרביט	
.04	ג'	12-10	206	גב' ק. שחר (דוד)	
.05	ג'	20-18	106	גב' ק. שחר (דוד)	
.06	ג'	16-14	206	מר י. שורץ	
.07	ג'	14-12	103 דן דוד	מר י. שורץ	
.08	ג'	14-12	109 דן דוד	מר ע. גרין שי	
.09	ג'	16-14	109 דן דוד	מר ע. גרין שי	
.10	ד'	14-12	108	מר ת. שינברג	
.11	ה'	14-12	103 דן דוד	גב' ק. כהן	
1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית א'**			**ש'**	**א'**
	ד'	12-10	101	ד"ר ד. יואל	

[1] לא ניתן להחליף קבוצות בין הסמסטרים.

1071.1122.01		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'		ש'	ב'
	ג'	18-16	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.1123.01		תורות האישיות א'		ש'	א'
	ב'	18-16	101	ד"ר י. בר חיים	
1071.1124.01		תורות האישיות ב'		ש'	ב'
	ב'	18-16	201	ד"ר י. בר חיים	

שנה ב'-שעורי חובה

1071.2103		שיטות מחקר א'		ש'+ת'	א'
.01 שיעור:	ב'	10-8	201	ד"ר ד. יואל	
		קבוצות תרגיל:[1]			
.02	ד'	14-12	107	גב' ד. שילר	
.03	ד'	16-14	207	גב' ד. שילר	
.04	ב'	12-10	108	מר ר. טרש	
.05	ד'	14-12	יפורסם	מר ש. אייל	
.06	ד'	14-12	יפורסם	מר א. יקר	
.07	ד'	16-14	314	מר א. יקר	
.08	ג'	10-8	107	גב' ט. אייל	
.09	ג'	12-10	106	גב' ט. אייל	
.10	ה'	14-12	109 דן דוד	מר ש. אייל	
.11	ה'	18-16	109 דן דוד	מר ש. אייל	

1071.2109		פסיכולוגיה ניסויית[2]		ש'+ת'	ב'
.01 שיעור:	ב'	10-8	201	ד"ר ד. יואל	
		קבוצות תרגיל:[1]			
.02	ד'	14-12	109 דן דוד	גב' ד. שילר	
.03	ד'	16-14	109 דן דוד	גב' ד. שילר	
.04	ב'	12-10	108	גב' א. גייזלר	
.05	ד'	14-12	יפורסם	גב' א. גייזלר	
.06	ד'	14-12	יפורסם	מר א. יקר	
.07	ד'	16-14	314	מר א. יקר	
.08	ג'	10-8	107	גב' ט. אייל	
.09	ג'	12-10	107	גב' ט. אייל	
.10	ה'	14-12	105 דן דוד	מר ש. אייל	
.11	ה'	18-16	105	מר ש. אייל	

[1] קבוצות התרגיל בקורס שיטות מחקר א' (סמסטר א') ובפסיכולוגיה ניסויית (סמסטר ב') **חייבות** להיות **זהות**.

[2] דרישה מוקדמת: שיטות מחקר א' וגיתות שונות ויישומי מחשב.

1071.2114	ניתוח שונות ויישומי מחשב			ש'+ת'	א'
.01 שיעור:	ד'	12-10	201	ד"ר י. גושן	
	קבוצות תרגיל:				
.02	ג'	10-8	005מ	מר ע. לוי	
.03	ג'	12-10	005מ	מר ע. לוי	
.04	ג'	16-14	315	מר צ. גנאל	
.05	ה'	12-10	315	מר ע. לוי	
.06	ב'	12-10	005מ	מר צ. גנאל	
.07	ב'	14-12	005מ	מר צ. גנאל	
.08	ג'	12-10	318	מר צ. גנאל	
.09	ג'	14-12	318	מר צ. גנאל	
.10	ה'	14-12	315	מר ע. לוי	
1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'			ש'	א'
	ב'	16-14	101	פרופ' ר. קרניול	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'			ש'	ב'
	ד'	12-10	101	ד"ר נ. ליברמן	
1071.2904.01	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד			ש'	א'
	ג'	18-16	101	פרופ' ס. שטראוס	
1071.2905.01	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[1]			ש'	ב'
	ה'	12-10	101	ד"ר ד. שמוטקין	

4 מתוך 6 הקורסים הבאים

1071.2907.01	פסיכולוגיה קוגניטיבית א'			ש'	א'
	ה'	16-14	201	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.2908.01	פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'[2]			ש'	ב'
	ה'	16-14	201	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.2909.01	תפיסה א'			ש'	א'
	ג'	14-12	101	פרופ' ד. אלגום	
1071.2910.01	תפיסה ב'[3]			ש'	ב'
	ג'	14-12	101	פרופ' י. צאל	
1071.2911.01	למידה א'			ש'	א'
	ד'	10-8	110	ד"ר ד. יואל	
1071.2912.01	למידה ב'[4]			ש'	ב'
	ד'	10-8	110	ד"ר ד. יואל	

[1] דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.
[2] דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה קוגניטיבית א'.
[3] דרישה מוקדמת: תפיסה א'.
[4] דרישה מוקדמת: למידה א'.

שנה ג' -שעורי חובה

1071.3108	לימודי שדה		קורס שנתי - סמסטר א'+ב'
.01	ד'	10.45-9.15	השירות הקהילתי לבריאות הנפש, ראשל"צ המנחה : מר רוני אפשטיין
.02	ג'	19.30-18	מחלקת "שלווה", ביה"ח אברבנאל המנחה : גב' דורית שיקיירסקי
.03	א'	13-11.30	מחלקת הנוער, ביה"ח אברבנאל המנחה : גב' יהודית להט
.04	ב'	11.30-10	תחנה לטיפול בילד, בנוער ובמשפחה, ת"א המנחים : גב' ציפי היידן וד"ר עמית כהן
.05	ד'	12.30-11	תחנה לטיפול בילד, בנוער ובמשפחה, ת"א המנחה : גב' שולי נתן
.06	ב'	10-8.30	שיבא, החטיבה הפסיכיאטרית, מחלקה א' המנחה : גב' שוש שני
.07	א'	10-8.30	המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש, חולון המנחה : גב' לורנס הונינגבאום
.08	א'	15.45-14.15	מרכז לבריאות הנפש, גנים טיפוליים לילדים רמת חן המנחה : גב' ימימה חלפון
.09	ד'	22.15-20.45	סניף אנו"ש, רמת גן המנחה : גב' רונית זלצר
.10	ה'	21.45-20.15	סניף אנו"ש, גבעתיים המנחה : גב' רונית זלצר
.11	ה'	21.15-19.45	סניף אנו"ש, קרית אונו המנחה : גב' רונית זלצר
.12	ה'	14.30-13	ביה"ח גהה המנחה : גב' דפנה קוק
.13	ה'	11.15-9.45	ביה"ח גהה המנחה : גב' מרב עמיאל
.14	א'	11.30-10	ביה"ח גהה המנחה : גב' שרון קרת
.15	ד'	15.15-13.45	ביה"ח גהה המנחה : גב' דניאלה גנדלמן
.16	ב'	10-8.30	ביה"ח גהה המנחה : גב' ענת סגל
.17	ד'	16.30-14	ביה"ח שלוותה המנחה : מר איתן אלון
.18	ד'	16.30-14	ביה"ח שלוותה המנחה : מר איתן אלון
.19	ב'	9.30-8	איכילוב, מרפאה פסיכיאטרית לילד ולמתבגר המנחה : ד"ר קיסר

.20	ב'	10-8.30	איכילוב, מרפאה פסיכיאטרית לילד ולמתבגר המנחה: ד"ר אניאם ליאור
.21	ד'	10.30-9	איכילוב, השירות הפסיכיאטרי, מרפ' מבוגרים המנחה: גב' אירית לובלינסקי
.22	א'	11.30-10	איכילוב, השירות הפסיכיאטרי, מרפ' מבוגרים המנחה: גב' מירה הירש
.23	א'	18.30-16.30	מרכז לבריאות הנפש, באר-יעקב המנחה: גב' טייטל ניבון
.24	ב'	11-9.30	מרכז לבריאות הנפש, באר-יעקב המנחים: ד"ר גרינבלט ודר' בר
.25	א'	13-11	ביה"ח לב השרון, מחלקה שיקומית המנחה: גב' תמי לשם
.26	ו'	10.30-9	מרפאה לבריאות הנפש, נתניה המנחה: גב' חיה שושני
.27	ה'	11.45-10.15	המרפאה הקהילתית ע"ש דוידסון, (הנוטרים) רעננה המנחה: גב' עדנה רוטלמן
.28	א'	15.30-14	"הפוך על הפוך", מרכז ייעוץ לנוער, נתניה המנחה: גב' ורד ניצני
.29	א', ג', או ה'	21.30-20	אנו"ש - פתח תקוה המנחה: גב' גליה רביב
.30	א' או ה' או ביום ו'	21-19.30 14.12.30	אנו"ש - הרצליה המנחות: גב' פביאן גרינבאום-צור וגב' דגנית גפן
.31	א'	11-8.30	המרכז הקהילתי לבריאות הנפש ע"ש ברזיל, ת"א המנחה: גב' בטי אלפרן
.32	ג'	22.30-21	אנו"ש - תל-אביב יפו המנחה: מר רוני עמיאל

1071.3109.01 **פסיכופתולוגיה א'** **ש' א'**
ג' 12-10 אולם אפטר פרופ' ג. קינן

1071.3112.01 **פסיכופתולוגיה ב'** **ש' ב'**
ג' 12-10 003 ד"ר ר. גרובר

1071.3111.01 **מבחנים והערכה א'** **ש' א'**
ב' 20-18 101 פרופ' א. מאיר

1071.3118.01 **גישות ושיטות בפסיכולוגיה** **ש' ב'**
ב' 18-16 101 פרופ' ד. אלגום

סמינרים אמפיריים

1071.3557.01	מח, התנהגות ומערכת חיסונית[1]			ס'	א'+ב'
	ב'	18-16	422	פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה			ס'	א'+ב'
	ה'	12-10	יפורסם	ד"ר ח. בראונשטיין	
1071.3604.01	הקשר בין הבעת פנים וזהוי פנים			ס'	א'+ב'
	ד'	16-14	420	ד"ר י. גושן	
1071.3497.01	מודלים לסכיזופרניה בבעלי חיים[2]			ס'	א'+ב'
	ד'	18-16	118 שרת	פרופ' א. וינר	
1071.3612.01	תהליכי שיפוט ועיבוד מידע			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	257 שרת	פרופ' ד. זכאי	
1071.3613.01	מודל להפרעה אובסיביבית קומפלסיבית בבעלי חיים[2]			ס'	א'+ב'
	ד'	16-14	109ג' שרת	ד"ר ד. יואל	
1071.3614.01	קשב חזותי			ס'	א'+ב'
	ד'	12-10	421	ד"ר ד. לאמי	
1071.3587.01	השפעות ארוכות טווח על השואה			ס'	א'+ב'
	ה'	12-10	יפורסם	פרופ' י. לומרנץ	
1071.3615.01	השפעת פרספקטיבת זמן על שיפוט והערכה			ס'	א'+ב'
	ד'	14-12	יפורסם	ד"ר נ. ליברמן	
1071.3606.01	תהליכי הסלמה ודעיכה של התקוממות			ס'	א'+ב'
	ד'	14-12	308 ספריית מדה"ח	פרופ' א. מררי	
1071.3607.01	אספקטים פסיכולוגיים של הדתעה ואלימות פוליטית			ס'	א'+ב'
	ה'	12-10	422	פרופ' א. מררי	
1071.3609.01	התמודדות הורים ומורים עם אלימות ילדים			ס'	א'+ב'
	ה'	12-10	308 ספריית מדה"ח	פרופ' ת. עומר	

[1] העדפה לתלמידי ביולוגיה פסיכולוגיה.
[2] משותף למ"א.

1071.3562.01	בעיות עכשוויות בקשב חזותי	ס'		א'+ב'
	ג' 14-12 308 ספריית מדה"ח	פרופ' י. צאל		
1071.3471.01	סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית	ס'		א'+ב'
	ג' 18-16 308 ספריית מדה"ח	ד"ר ת. צלניקר		
1071.3457.01	פסיכולוגיה רפואית	ס'		א'+ב'
	ג' 20-18 314	פרופ' ש. קרייטלר		
1071.3459.01	תושיה נלמדת ופתיחות להתנסות	ס'		א'+ב'
	ג' 14-12 426	פרופ' מ. רוזנבאום		
1071.3611.01	שינה,התפתחות ופסיכולוגיה בילדים	ס'		א'+ב'
	ה' 12-10 102 שרת	ד"ר א. שדה		
1071.3597.01	ייצוגים קוגניטיבים של בריאות וחולי	ס'		א'+ב'
	ד' 10-8 421	ד"ר ש. שילה		

קורסי בחירה לתלמידי שנה א' ו-ב' בחוג ולתלמידי חטיבה

1071.3706.01	התפתחות חברתית	ש'		א'
	ה' 12-10 207	פרופ' ר. קרניול		
1071.3510.01	המדע בשירות האדם	ש'		א'
	ג' 16-14 208	פרופ' י. גרודזינסקי		
1071.3579.01	התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך	ש'		ב'
	ה' 16-14 419	ד"ר ת. צלניקר		
1071.2301.01	מבוא לפסיבואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי	ש'		ב'
	ד' 14-12 105	ד"ר ק. שטרנגר		
1071.3132.01	בחירת קריירה מקצועית ע"פ נטיות וכשרים	ש'		א'
	ב' 16-14 208	פרופ' א. מאיר		
1071.3707.01	מבוא לפסיכולוגיה בריאותית	ש'		ב'
	ג' 14-12 208	ד"ר ש. שילה		
1071.3564.01	גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים	ש'		ב'
	ב' 16-14 106	פרופ' י. צאל		

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה				ש׳
	רכזת: פרופ׳ א. פרידמן				
	קבוצות תרגיל:				
.01		ד׳	14-12	421	א׳
.02		ד׳	14-12	422	א׳
.04		ד׳	14-12	421	ב׳
.05		ד׳	14-12	422	ב׳
.06		ב׳	18-16	111 שרת[1]	ב׳
	שעורי בחירה לתלמידי שנה ג׳ בלבד[2]				
1071.3119.01	מבחנים והערכה ב׳				ש׳ ב׳
		ה׳	10-8	101	ד״ר ר. גרובר
1071.4638.01	הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה[2,3]				ש׳ א׳
		ב׳	18-16	204	פרופ׳ ת. עומר
1071.3574.01	שיפוט וקבלת החלטות[2]				ש׳ ב׳
		ג׳	14-12	103	ד״ר י. קלר
1071.3702.01	פסיכולוגיה, שפה ומוח				ש׳ א׳
		ג׳	14-12	206	פרופ׳ י. גרודזינסקי
1071.4677.01	הנדסת גורמי אנוש[3,2]				ש׳ ב׳
		ב׳	18-20	314	פרופ׳ ד. זכאי
1071.4641.01	מח והתנהגות[4,3]				ש׳ ב׳
		ד׳	12-10	105	ד״ר ד. יואל
1071.4555.01	ספרות בעיני הפסיכותרפיסט[3,2]				ש׳ א׳
		ג׳	18-16	110	פרופ׳ ת. עומר
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת[2]				ש׳ א׳
		ה׳	16-14	314	ד״ר ת. צלניקר
1071.3708.01	תפיסה וקשב				ש׳ א׳
		ג׳	18-16	314	פרופ׳ י. צאל

[1] בקבוצה זאת תתקיים תצפית ע״י משתתפי קורס מנחי קבוצות.
[2] בשיעורים אלו המטלה הסופית תהיה בדרך כלל, עבודה, בתאום עם מרצה הקורס.
[3] משותף למ״א.
[4] דרישה מוקדמת: פיזיולוגית א׳+ב׳.

1071.3704.01	**נורמאליות וחופש אישי : מגדר ומיניות**[1]			ש׳	א׳
	ד׳	14-12	208	ד״ר ק. שטרנגר	
1071.3709.01	**קונפליקטים בין קבוצתיים : דינמיקה, הסלמה והסדר**			ש׳	ב׳
	ב׳	16-14	107	פרופ׳ נ. רוחאנא	
1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**			ש׳	
				רכזת : פרופ׳ א. פרידמן	
	קבוצות תרגיל:				
.01	ד׳	14-12	421		א׳
.02	ד׳	14-12	422		א׳
.04	ד׳	14-12	421		ב׳
.05	ד׳	14-12	422		ב׳
.06	ב׳	18-16	111 שרת[2]		ב׳

[1] בשיעורים אלו המטלה הסופית תהיה בדרך כלל, עבודה, בתאום עם מרצה הקורס.
[2] בקבוצה זאת תתקיים תצפית ע״י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

החטיבה בפסיכולוגיה

שנה א'

סמסטר

1009.1820	מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה				ש' א'
.01 שיעור:	ב'	10-8	104	גב' ד. שילר	
	ה'	10-8	004	ד"ר ח. בראונשטיין	
.02 שיעור:	ג'	10-8	104	גב' א. גייזלר	ש' ב'
	ה'	10-8	104	ד"ר ח. בראונשטיין	

שנה ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה

1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית א'				ש' א'
	ד'	12-10	101	ד"ר ד. יואל	
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'				ש' ב'
	ג'	18-16	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.1123.01	תורות האישיות א'				ש' א'
	ב'	18-16	101	ד"ר י. בר חיים	
1071.1124.01	תורות האישיות ב'				ש' ב'
	ב'	18-16	201	ד"ר י. בר חיים	
1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'				ש' א'
	ב'	16-14	101	פרופ' ר. קרניול	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'				ש' ב'
	ד'	12-10	101	ד"ר נ. ליברמן	
1071.2904.01	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד				ש' א'
	ג'	18-16	101	פרופ' ס. שטראוס	
1071.2905.01	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[1]				ש' ב'
	ה'	12-10	101	ד"ר ד. שמוטקין	

[1] דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3510.01	המדע בשירות האדם			ש'	א'
	ג'	16-14	208	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.3579.01	התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך			ש'	ב'
	ה'	16-14	419	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3706.01	התפתחות חברתית			ש'	א'
	ה'	12-10	207	פרופ' ר. קרניול	
1071.3132.01	בחירת קריירה מקצועית ע"פ נטיות וכשרים			ש'	א'
	ב'	16-14	208	פרופ' א. מאיר	
1071.2301.01	מבוא לפסיכואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי			ש'	ב'
	ד'	14-12	105	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.3132.01	בחירת קריירה מקצועית ע"פ נטיות וכשרים			ש'	א'
	ב'	16-14	208	פרופ' א. מאיר	
1071.3707.01	מבוא לפסיכולוגיה בריאותית			ש'	ב'
	ג'	14-12	208	ד"ר ש. שילה	
1071.3564.01	גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים			ש'	ב'
	ב'	16-14	106	פרופ' י. צאל	
1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה			ש'	
	רכזת: פרופ' א. פרידמן				
	קבוצות תרגיל:				
.01	ד'	14-12	421		א'
.02	ד'	14-12	422		א'
.04	ד'	14-12	421		א'
.05	ד'	14-12	422		ב'
.06	ב'	18-16	111 שרת[1]		ב'

[1] בקבוצה זאת תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

החוג לפסיכולוגיה

תואר שני

המגמה הקלינית

סמסטר

שנה א' - שעורי חובה

1071.4202	**אבחון והערכה 1**			**ש'**	**א'+ב'**
.01 שיעור:	ה'	16-14	422	ד"ר ש. תיבון	
	קבוצות תרגיל:				
.02	ה'	14-12	יפורסם	גב' א. גור	
.03	ה'	14-12	יפורסם	גב' א. הורוביץ	
.04	ג'	18-16	421	מר י. שחר	
1071.4568.01	**תאוריות של טיפול פסיכודינמי**			**ש'**	**א'**
	ג'	14-12	422	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4212.01	**פסיכופתולוגיה**			**ש'**	**א'+ב'**
	סמ' א': ג'	10-8	207	ד"ר ש. בן יצחק	
	סמ' ב': ג'	10-8	207	ד"ר ר. דר	
1071.4380.01	**הראיון הקליני א'**			**ש'**	**א'**
	ה'	10.15-8	111 שרת	פרופ' ג. קינן גב' ש. זיו גב' ט. אפלבאום-פלד	
1071.4615.01	**הראיון הקליני ב'**			**ש'**	**ב'**
	ה'	10.15-8	111 שרת	פרופ' ג. קינן גב' ש. זיו גב' ט. אפלבאום-פלד	
1071.4593.01	**טיפולים קוגניטיביים והתנהגותיים: היבטים תאורטיים**			**ש'**	**א'**
	ה'	12-10	419	ד"ר ר. דר	

.1071.4135	**הדרכה בפסיכותרפיה א'**				**א'+ב'**
	השיעור יינתן ב-4 קבוצות				
	וילווה בפרקטיקום				
.01		ג'	16-14	151 שרת	ד"ר ר. דר
.02		ג'	16-14	111ג' שרת	ד"ר ד. שמוטקין
.03		ג'	18-16	[1]422	ד"ר ק. שטרנגר
.04		ג'	16-14	426	פרופ' ח. עומר
1071.4505.01	**פרקטיקום שנה א'[2]**				**א'+ב'**

שיעורי חובה - שנה א' או ב'

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**			**ש'**	**א'**
		ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**			**ש'**	**ב'**
		ג'	12-10	210	פרופ' ד. זכאי
1071.4348.01	**עבודים סטטיסטיים במחשב**			**ש'**	**ב'**
		ה'	18-16	005מ	מר ר. טרש
1071.4617.01	**אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה**			**ש'**	**ב'**
		ה'	20-18	419	ד"ר י. אכמון
1071.4618.01	**מבחני אישיות אובייקטיביים**			**ש'**	**ב'**
		ג'	18-16	314	ד"ר ש. תיבון

סדנאות מחקר[3]

1071.4570.01	**אובסיות וקומפולסיות**			**ס'**	**א'+ב'**
		ה'	14-12	421	ד"ר ר. דר
1071.4613.01	**"פסיכולוגיה חיובית" - התמקדות על כוחות חיוביים באדם ובחברה**			**ס'**	**א'+ב'**
		ה'	14-12	151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום
1071.4629.01	**מחקרים בתחום האישיות**			**ס'**	**א'+ב'**
		ה'	14-12	156 שרת	פרופ' י. לומרנץ

---

[1] תלמידי שנה א' שמשתתפים בהדרכה של ד"ר שטרנגר ילמדו את השיעור מבחני אישיות אובייקטיביים רק בשנה ב'.

[2] לא נכלל במניין השעות לתואר.

[3] תלמידי שנה א' הרוצים להצטרף לסדנת מחקר יצטרכו לבחור בקבוצת אבחון והערכה 04 (יום ג' 18-16) וילמדו את השיעור מבחני אישיות אובייקטיביים רק בשנה ב'.

1071.4676.01	**רווחה סובייקטיבית ובריאות נפשית**			**ס'**	**א'+ב'**
	ה'	14-12	426	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.4674.01	**התמודדות עם לחצים**			**ס'**	**א'+ב'**
	ה'	14-12	105	פרופ' ג. קינן	

<u>שנה ב' - שיעורי חובה</u>

1071.4121	**הדרכה בפסיכותרפיה ב'** השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום			**ש'**	**א'+ב'**
.01	ה'	16-14	151 שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
.02	ה'	16-14	156 שרת	פרופ' י. לומרנץ	
.03	ה'	16-14	102 שרת	פרופ' ג. קינן	
.04	ה'	16-14	111ג' שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.5205	**אבחון והערכה 2** השיעור יינתן ב-3 קבוצות מקבילות וילווה בפרקטיקום			**ש'**	**א'+ב'**
.01	ה'	18-16	420	ד"ר ש. תיבון	
.02	ג'	14-12	421	ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ה'	18-16	308 ספריית מדה"ח	ד"ר ל. רוטשילד	
1071.4507.01	**גישות עכשוויות לטיפול פסיכודינמי**			**ש'**	**א'+ב'**
	ג'	16-14	421	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4515.01	**פרקטיקום שנה ב' קלינית**[1]				**א'+ב'**

<u>קורסי בחירה</u> - להשלמת מכסת 68 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

[1] לא נכלל במניין השעות לתואר.

המגמה הקלינית של הילד

שנה א'- שעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'			ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'			ש'	ב'
	ג'	12-10	210	פרופ' ד. זכאי	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב			ש'	ב'
	ה'	18-16	מ005	מר ר. טרש	
1071.4268.01	עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה			ש'	א'+ב'
	ג'	14-12	106	פרופ' ע. רביב	
1071.4269	ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש			ש'	א'+ב'
.01 שיעור:	ג'	15-14	106	פרופ' ע. רביב	
.02 שיעור:	ג'	16-15	106	פרופ' ע. רביב	
1071.4303.01	התפתחות ופסיכופתולוגיה			ש'	א'+ב'
	ה'	12-10	106	ד"ר י. בר חיים	
1071.4304	אבחון והעדכה 1			ש'	א'+ב'
.01 שיעור:	א'	12-10	420	פרופ' י. טיכמן	
	קבוצות תרגיל:				
.02	א'	14-12	426	גב' י. גביעון	
.03	א'	14-12	422	גב' ש. קונטל	
.04	א'	14-12	421	מר א. מסצ'יאני	
1071.4306.01	ראיון ילדים			ש'	א'+ב'
	ה'	16-14	111 שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.6101.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים א'			ש'	א'
	ה'	14-12	106	ד"ר א. שדה	
1071.6103.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים ב'			ש'	ב'
	ה'	14-12	111 שרת	פרופ' י. טיכמן	
1071.6103	גישות ושיטות בפסיכותרפיה ב'			ת'	א'+ב'
.02 תרגיל:	א'	16-14	426	ד"ר א. שדה	
.03 תרגיל:	א'	16-14	422	פרופ' י. טיכמן	
1071.4505.03	פרקטיקום שנה א' קלינית ילד[1]				א'+ב'

[1] לא נכלל במניין השעות לתואר.

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4279.01	**פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך**			ש'	א'+ב'
	ה'	14-12	207	ד"ר מ. סלואן	
1071.4397.01	**מבוא לפסיכותרפיה**			ש'	א'+ב'
	ה'	16-14	421	גב' צ. אייזן גב' ש. דרורי	
	קבוצות תרגיל:				
.02	ה'	18-16	421	גב' ש. דרורי	
.03	ה'	18-16	426	גב' צ. אייזן	
1071.5302.	**אבחון והערכה 2**[1]			ת'	א'+ב'
.02	ב'	14-10	421	מר א. שרוף	
.03	ב'	14-10	308 ספריית מדה"ח	גב' מ. וולך	
.04	ב'	14-10	422	גב' מ. דנון	
1071.4515.03	**פרקטיקום שנה ב' קלינית ילד**[2]				א'+ב'

סמינר אמפירי[3]

1071.4489.01	**דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4458.01	**תגובת ילדים ללחץ**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	105א' שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.4672.01	**ביישנות, חרדה והימנעות חברתית**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	יפורסם	ד"ר י. בר חיים	

שיעורי בחירה: להשלמת מכסת 68 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים למגמות הקליניות.

---

[1] דרישה מוקדמת: אבחון והערכה 1.

[2] לא נכלל במניין השעות לתואר.

[3] ניתן ללמוד סמינר אמפירי בשנה א' (לאלו הרוצים להמשיך במסלול ישיר ללימודי הד"ר).

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות קלינית וקלינית של הילד

תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה. מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות. עם זאת, עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4617.01	**אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה**[2,1]			ש'	ב'
	ה'	20-18	207	ד"ר י. אכמון	
1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[3]			ש'	א'+ב'
	א'	19-15	111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4543.01	**תהליכים קבוצתיים - וזהות הפסיכולוג הקליני**[4]			ש'	א'+ב'
	ה'	18-16	111 שרת	מר י. טריאסט גב' ע. שריג	
1071.4649.01	**גישות נארטיביות בטיפול**[2]			ש'	ב'
	ג'	18-16	105	פרופ' ח. עומר	
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט**[5]			ש'	א'
	ג'	18-16	110	פרופ' ח. עומר	
1071.4581.01	**שיקום הסמכות ההורית**[2]			ש'	ב'
	ב'	18-16	105	פרופ' ח. עומר	
1071.4582.01	**נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית**[2]			ש'	ב'
	ה'	12-10	426	ד"ר ר. דר	
1071.4614.01	**תאוריות של טיפול פסיכודינמי ב'**[2]			ש'	ב'
	ג'	14-12	420	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4634.01	**טיפול קבוצתי לילדים**[6]			ש'	א'+ב'
	ה'	10-8	425	ד"ר מ. סלואן	
1071.4675.01	**יעוץ לקבלת החלטות**			ש'	א'+ב'
	ג'	10-8	421	ד"ר ש. שילה	
1071.4560.01	**אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים**[6]			ש'	א'+ב'
	ג'	16-14	102 שרת	ד"ר א. שדה	

[1] שיעור חובה למגמה הקלינית.
[2] כל התלמידים שאינם שייכים למגמה הקלינית יירשמו באישור המרצה.
[3] עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית והחברתית. הרישום מותנה באישור המרצה.
[4] מיועד רק לתלמידי המגמה הקלינית.
[5] משותף לב.א.
[6] עדיפות לתלמידי המגמה: קלינית ילד.

1071.4676.01	**סוגיות מרכזיות ב-ADHD**[1]			ש׳	ב׳
	ה׳	12-10	421	ד״ר ר. גרובר	
1071.4641.01	**מח והתנהגות**[3,2]			ש׳	ב׳
	ד׳	12-10	105	ד״ר ד. יואל	
1071.4677.01	**הנדסת גורמי אנוש**[2]			ש׳	ב׳
	ב׳	20-18	314	פרופ׳ ד. זכאי	
1071.4370.01	**פסיכולוגיה של האישה**[4]			ש׳	א׳
	ג׳	14-12	יפורסם	פרופ׳ א. פרידמן	
1071.4627.01	**סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית**			ש׳	ב׳
	ד׳	19-16	יפורסם	פרופ׳ ד. בר-טל	

[1] עדיפות לתלמידי המגמה: קלינית ילד.
[2] משותף לב.א.
[3] דרישה מוקדמת: פזיולוגית א׳+ב׳.
[4] עדיפות לתלמידי המגמות הקליניות.

המגמה החברתית

שנה א'- שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'			ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'			ש'	ב'
	ג'	12-10	210	פרופ' ד. זכאי	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב			ש'	ב'
	ה'	18-16	005מ	מר ר. טרש	
1071.4102.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'			ש'	א'
	ג'	10-8	206	ד"ר י. קלר	
1071.4410.01	פסיכולוגיה חברתית למתקדמים ב'			ש'	ב'
	ב'	16-14	206	פרופ' ר. קרניול	
1071.4431	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית			סד'	א'+ב'
.01	ב'	20-18	133א שרת	ד"ר י. קלר	
.02	ב'	18-16	151א'	פרופ' נ. פרידלנד	
.03	ב'	18-16	127 שרת	פרופ' ר. קרניול	
.04	ב'	18-16	יפורסם	ד"ר נ. ליברמן	
.05	ב'	18-16	יפורסם	פרופ' נ. רותאנא	
.06	ב'	18-16	134	פרופ' א. מררי	
1071.4470.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית			ש'	ב'
	ב'	10-8	420	פרופ' נ. פרידלנד	

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4276.01	סמינר מגמה			ש'	א'+ב'
	ב'	18-16	222 שרת	ד"ר י. קלר	

שיעורי בחירה

1071.4369.01	הנחייה קבוצתית[3,2,1]			ש'	א'+ב'
	א'	19-15	111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4651.01	השוואות חברתיות			ש'	ב'
	ג'	12-10	420	ד"ר י. קלר	

---

1 בשקלול הסופי ייחשב - 6 ש"ס.

2 הרישום מותנה באישור המרצה.

3 הקורס שנתי ולא ניתן להירשם רק לסמסטר אחד.

1071.4482.01	הקונפליקט היהודי ערבי[1]		ש׳	א׳+ב׳
	ג׳ 16-19	יפורסם	פרופ׳ א. פרידמן	
1071.4370.01	פסיכולוגיה של האישה		ש׳	א׳
	ג׳ 12-14	207	פרופ׳ א. פרידמן	
1071.4627.01	סוגיות בפסיכולוגיה פוליטית		ש׳	ב׳
	ד׳ 16-19	207	פרופ׳ ד. בר-טל	
1071.4652.01	קוגניציה ומוטיבציה בהיבט החברתי		ס׳	א׳
	ג׳ 12-14	419	ד״ר נ. ליברמן	
1071.4653.01	ניתוח תוכן איכותני של ראיונות		ש׳	ב׳
	ג׳ 12-14	206	ד״ר נ. ליברמן	
1071.4724.01	הרתעה ואלימות פוליטית		ש׳	א׳
	ה׳ 12-14	יפורסם	פרופ׳ א. מררי	
1071.4654.01	סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה בריאותית א׳		ש׳	א׳
	ד׳ 12-14	314	ד״ר ש. שילה	
1071.4655.01	סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה בריאותית ב׳		ש׳	ב׳
	ד׳ 12-14	314	ד״ר ש. שילה	
1051.4392.01	שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות		ש׳	א׳
	ג׳ 16-18	106	פרופ׳ י. גרודזינסקי	
1051.4533.01	שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות		ס׳	א׳+ב׳
	ג׳ 16-18	106	פרופ׳ י. גרודזינסקי	
1071.4656.01	שיטות אנליטיות		ש׳	א׳
	ד׳ 10-12	419	ד״ר א. כהן	
1071.4657.01	זהות עצמית וחברתית: גישות פסיכולוגיות ותרבותיות		ש׳	ב׳
	ג׳ 18-20	207	פרופ׳ נ. רוחאנא	
1071.4603.01	שיפוט וקבלת החלטות א׳		ש׳	א׳
	ד׳ 16-18	314	פרופ׳ ד. זכאי	
1071.4499.01	פרקטיקום בפסיכולוגיה חברתית			א׳+ב׳

[1] בשקלול סופי ייחשב 4 ש״ס.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'[1]			ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'			ש'	ב'
	ג'	12-10	210	פרופ' ד. זכאי	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב			ש'	ב'
	ה'	18-16	005מ	מר ר. טרש	

קורסי חובה של המגמה)לפחות 4([2]

1071.4705.01	קשב וארגון קוגניטיבי א'			ש'	א'
	ה'	14-12	422	פרופ' ד. אלגום	
1071.4715.01	תפיסה ופסיכופיזיקה א'			ש'	א'
	ד'	12-10	314	פרופ' ד. אלגום	
1071.4343.01	התפתחות קוגניטיבית א'			ש'	א'
	ג'	16-14	314	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	תפיסה וקשב א'			ש'	א'
	ד'	20-18	426	פרופ' י. צאל	
1071.5519.01	זיכרון אנושי א'			ש'	א'
	ד'	14-12	426	ד"ר י. גושן	
1071.4733.01	גישות שונות לחקר הקשב			ש'	ב'
	ה'	14-12	422	ד"ר ד. לאמי	
1071.4603.01	שיפוט וקבלת החלטות א'			ש'	א'
	ד'	18-16	314	פרופ' ד. זכאי	
1071.4421.01	חשיבה ויצירתיות א'			ש'	א'
	ג'	18-16	419	פרופ' ש. קרייטלר	

בשנים א' ו-ב' יש חובת השתתפות בקולקויום מגמה המתקיים אחת לשבועיים בימי ג' 14-12 המתקיים בחדר 222 שרת

---

[1] חובה לסיים עד סוף שנה א'.

[2] חובה לסיים עד סוף שנה ב'.

<u>שיעורי בחירה</u> (לפחות 3 שעורי המשך (ב) לשעורי חובה א' של המגמה)

1071.4706.01	**קשב וארגון קוגניטיבי ב'**[1]			ש'	ב'
	ה'	16-14	314	פרופ' ד. אלגום	
1071.4725.01	**תפיסה מספרית ב'**[2]			ש'	ב'
	ד'	12-10	314	פרופ' ד. אלגום	
1071.5025.01	**התפתחות קוגניטיבית ב'**			ש'	ב'
	ג'	16-14	314	ד"ר ת. צלניקר	
1071.5521.01	**זיכרון אנושי ב'**			ש'	ב'
	ד'	14-12	205	ד"ר י. גושן	
1071.4422.01	**חשיבה ויצירתיות ב'**			ש'	ב'
	ג'	18-16	יפורסם	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.4406.01	**תפיסה וקשב ב'**			ש'	ב'
	ד'	20-18	426	פרופ' י. צאל	
1071.4734.01	**גישות שונות לחקר הקשב ב'**[3]			ש'	ב'
	א'	12-10	426	ד"ר ד. לאמי	
1071.4735.01	**סוגיות בתפיסה וקשב**			ש'	ב'
	ב'	12-10	426	ד"ר ד. לאמי	
1071.4732.01	**בעיות בקשב חזותי**			ש'	א'+ב'
	ה'	20-18	420	פרופ' י. צאל	
1071.4677.01	**הנדסת גורמי אנוש**			ש'	ב'
	ב'	20-18	314	פרופ' ד. זכאי	
1071.4477.01	**נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית**			ש'	א'+ב'
	ה'	12-10	314	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4628.01	**זיכרון שגוי**			ש'	ב'
	ד'	18-16	314	ד"ר י. גושן	
1071.4726.01	**אזורי ברודמן 54,44: היבטים מורפולוגים ותפקודיים**			ש'	א'+ב'
	ד'	10-8	426	פרופ' י. גרודזינסקי	

[1] שיעור המשך (ב') גם ל: ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון א' (ניתן בשנים קודמות).
[2] שיעור המשך (ב') לתפיסה ופסיכופיזיקה א'.
[3] שיעור המשך (ב') גם לתפיסה וקשב א'.

1051.4392.01 **שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות** ש' א'
ג' 18-16 106 פרופ' י. גרודזינסקי

1051.4533.01 **שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות** ס' א'+ב'
ג' 18-16 106 פרופ' י. גרודזינסקי

1071.4656.01 **שיטות אנליטיות** ש' א'
ד' 12-10 419 ד"ר א. כהן

המגמה הפסיכוביולוגית

שעורי חובה-שנה א'

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'			ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'			ש'	ב'
	ג'	12-10	210	פרופ' ד. זכאי	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב			ש'	ב'
	ה'	18-16	005מ	מר ר. טרש	
1071.4480.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית			ש'	א'
סמ' א'	ג'	14-12	111 שרת	פרופ' ש. בן-אליהו	
סמ' ב'	ג'	14-12	111 שרת	פרופ' מ. מינץ	
1071.4644.01	מח ופסיכוסומטיקה: סוגיות מתקדמות בביופסיכולוגיה			ש'	א'
	ב'	16-14	421	סגל המגמה	
1071.4645.01	שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה			סד'	ב'
	ד'	14-12	426	פרופ' א. וינר	
1071.4641.01	מח והתנהגות			ש'	ב'
	ד'	12-10	105	ד"ר ד. יואל	

תלמידי שנה א' יופנו לפקולטה למדעי החיים להשלמת קורסים.

שיעורי חובה-שנה ב'

1071.4716.01	נוירואנטומיה	ש'	א'
	יפורסם	גב' ל. צוקרמן	

<u>סמינרים אמפיריים</u> - יש לבחור 2 סמינרים במהלך הלימודים

1071.4540.01	**מות, התנהגות ומערכת חיסונית**			ס'	א'+ב'
	יפורסם			פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.4806.01	**מודל להפרעה אובסיסיבית קומפולסיבית בבעלי חיים**			ס'	א'+ב'
	ד'	16-14	109ג' שרת	ד"ר ד. יואל	
1071.4449.01	**תהליכים קוגניטיביים בהתנייה קלאסית**			ס'	א'+ב'
	ד'	20-18	118 שרת	פרופ' א. וינר	
1071.4179.01	**מודלים של סכיזופרניה בבעלי חיים**			ס'	א'+ב'
	ד'	18-16	118 שרת	פרופ' א. וינר	
1071.4807.01	**גישה נוירוביולוגית בפסיכולוגיה רפואית**			ס'	א'+ב'
	ד'	12-10	109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4808.01	**מבוא להדמייה מוחית**			ס'	א'+ב'
	ד'	14-12	109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4809.01	**טבעה של הונאה והונאה עצמית**			ס'	א'+ב'
	ג'	14-12	109 שרת	פרופ' מ. מיסלובודסקי	
1071.4673.01	**בסיס ביולוגי של התנהגות אמוציונלית**			ס'	ב'
	ב'	16-14	109 שרת	פרופ' מ. מינץ	
	ד'	16-14	109 שרת		

<u>שיעור בחירה</u>

1071.4656.01	**שיטות אנליטיות**			ש'	א'
	ד'	12-10	419	ד"ר א. כהן	

ניתן לבחור שיעורי בחירה נוספים מכל המגמות.

פסיכולוגיה רפואית

שנה ב'

1072.3102.01	הפרעות אכילה		ש'	א'
	ב' 16-14	422	גב' א. צ'מרינסקי	
1072.3112.01	מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים		ש'	א'
	ב' 16-14	425	ד"ר א. ברגר	
1071.3114.01	סוגיות אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה רפואית		ש'	א'
	ב' 18-16	421	ד"ר י. אכמון	
1072.3110.01	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי		ש'	א'
	ב' 18-16	420	ד"ר ר. יעקובי	
1072.2101.01	פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים		ש'	א'
	ב' 20-18	422	ד"ר ת. אורן	
1072.3101.01	פסיכוסומטיקה		ש'	ב'
	ב' 16-14	421	יפורסם	
1072.3115.01	התנסות בתנועה		סד'	ב'
	ב' 16-14	422	גב' י. שקד	
1072.3116.01	התערבויות פסיכותראפויטיות בעזרת בעלי חיים במערכת הרפואית		ש'	ב'
	ב' 18-16	421	גב' מ. לכסן	
1072.3110.02	הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי		ש'	ב'
	ב' 18-16	426	ד"ר ר. יעקובי	
1072.2102.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות		ש'	ב'
	ב' 20-18	205	ד"ר ר. יעקובי	
1072.3107.01	היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית		סד'	א'
	ד' 22-16	203	ד"ר ג. גולן	
1072.3117.01	היפנוזה למתקדמים		סד'	ב'
	ד' 22-16	203	ד"ר ג. גולן	

החוג לתקשורת

ראש החוג: ד"ר דפנה למיש

תואר ראשון

יועץ: ד"ר יחיאל לימור

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, הבנה וכלי ניתוח של תהליכי התקשורת בכלל ותקשורת החמונים בפרט בחברה המודרנית, בהקשריה השונים: החברתיים, המשפטיים, הפסיכולוגיים, הכלכליים, הפוליטיים והתרבותיים תוך התמקדות על מוסדות התקשורת, תכניהם והקהלים שלהם.

מסגרות הלימוד

החוג מציע לימודים במתכונת דו-חוגית בלבד. החוג השני יכול להיות בכל פקולטה, להוציא חוגים רב-תחומיים.

תכנית הלימודים

היקף הלימודים בחוג הינו 68 ש"ס:[1]

א. לימודי תשתית - 40 ש"ס
מטרת לימודי התשתית - להקנות לתלמידים את היסודות התאורטיים, המתודיים והמחקריים בתחום התקשורת. לימודים אלה הם חובה לכל תלמידי החוג לתקשורת. עם זאת, ניתן לקבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסי חובה חופפים בתוכנם בחוג השני (ראה תקנות החוג).

לימודי תשתית הם:
תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית
מבוא לתקשורת המונים א'+ב'
קריאת טקסטים בתקשורת
היסטוריה של אמצעי התקשורת
תקשורת, לשון וחברה
שימוש במאגרי מידע
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מוסדות התקשורת
מבוא לתקשורת חזותית
מבוא לסטטיסטיקה
יישומי מחשב למדעי החברה
שיטות מחקר בתקשורת א'+ב'
תקשורת המונים בישראל
דיני תקשורת
אתיקה בתקשורת המונים

[1] מכסת השעות לתלמידים הלומדים במסגרת חוג לאחר תואר - 64 ש"ס.

ב. לימודי העשרה - 4 ש"ס[1]
על מנת להרחיב את השכלתם הכללית, תוך התחשבות בתוג הלימודים השני שלהם, ילמדו התלמידים קורסי העשרה ברמת מבוא בהיקף של 4 ש"ס. קורסים אלו נועדים לתת ביטוי לאופיו האינטרדיסציפלינרי של תחום התקשורת. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החברה יהיו חייבים בקורס העשרה אחד לפחות בפקולטה למדעי הרוח או בפקולטה לאמנויות. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה אחרת ילמדו קורס/י העשרה בכל פקולטה שיבחרו.
ניתן ללמוד שפה זרה (פרט לאנגלית) במסגרת לימודי העשרה, בתנאי שהתלמיד ילמד לפחות 8 ש"ס באותה שפה. ואולם, במניין שעות העשרה יוכרו 4 ש"ס בלבד.
לימודי העשרה יילמדו במהלך שנה א' ו-ב'.

ג. לימודי בחירה - 8 ש"ס
לימודי הבחירה עוסקים בשלושה תחומים: מוסדות התקשורת, קהלי התקשורת ותכני התקשורת. במסגרת הלימודים ילמד כל תלמיד עפ"י בחירתו ארבעה קורסים. כדי להתחיל בלימודי הבחירה על התלמיד לסיים בהצלחה את כל לימודי שנה א' ושיטות מחקר א'.
לימודי הבחירה יילמדו בסמסטר השני של שנה ב' ובסמסטר הראשון של שנה ג'.

ד. לימודים אינטגרטיביים - 10 ש"ס
בשנת הלימודים השלישית ילמדו התלמידים ארבעה קורסים אשר מטרתם לגבש תמונה מסכמת של כל הלימודים עד אותו שלב. קורסים אלה יכללו שני סמינרים, קורס העוסק בסוגיות אקטואליות של תקשורת המונים בישראל וקורס המוקדש לסוגיות תאורטיות בתקשורת.

ה. סדנאות - 6 ש"ס
בנוסף ללימודים העיוניים בחוג, ישתתפו התלמידים בשלוש סדנאות מקצועיות מתוך מבחר שיוצע בתחומים שונים, כגון: עיתונאות (כתובה ומשודרת), פרסום, יחסי ציבור, דוברות ותקשורת בינאישית. מטרת הסדנאות לאפשר לתלמידים התנסות בהיבטים מעשיים של התקשורת.
הסדנאות יילמדו החל מסמסטר ב' בשנה א'.

---

[1] תלמידי החוג לתקשורת הלומדים במסגרת חוג לאחר תואר (כדוגמת משפטים) פטורים מלימודי העשרה.

מבנה תכנית הלימודים

להלן מבנה תכנית הלימודים כולל דרישות מוקדמות.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר א'</u>		
תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית		2
מבוא לתקשורת המונים א'		2
קריאת טקסטים בתקשורת		1
היסטוריה של אמצעי התקשורת		2
מבוא לסטטיסטיקה[1]		4
תקשורת, לשון וחברה		2
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		2
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא לתקשורת המונים ב'	תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית, מבוא לתקשורת המונים א'	2
מוסדות התקשורת	מבוא לתקשורת המונים א'	2
שימוש במאגרי מידע		1
יישומי מחשב למדעי החברה	מבוא לסטטיסטיקה או לימוד במקביל	3
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת		2
מבוא לתקשורת חזותית		2
סדנה		2
שנה ב'[2]		
<u>סמסטר א'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת א'[3]	יישומי מחשב, מבוא לסטטיסטיקה	4
תקשורת המונים בישראל		2
דיני תקשורת		3
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		2
סדנה (סמסטר א' ו/או ב')		2
<u>סמסטר ב'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת ב'[3]	שיטות מחקר בתקשורת א'	4
אתיקה בתקשורת המונים	תקשורת המונים בישראל + דיני תקשורת	2
לימודי בחירה	סיום כל קורסי התשתית של שנה א', ובן שיטות מחקר א'	4

[1] תלמידי פסיכולוגיה וכלכלה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה (א'+ב') בחוג לימודיהם השני; תלמידי מדע המדינה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה רשאים ללמוד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לתקשורת או בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

[2] ראו תנאי מעבר לשנה ב' בסעיף המשך לימודים בחוג.

[3] תלמידי מדע המדינה ילמדו שיטות מחקר א' ושיטות מחקר ב' בחוג לתקשורת ופטורים מהקורס במדע המדינה.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
לימודי בחירה		4
סוגיות בתקשורת המונים בישראל	סיום כל קורסי התשתית והעשרה	2
סמינר סמסטריאלי	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה ו-2 קורסי בחירה לפחות	2
סמינר מחקר (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה ו-2 קורסי בחירה לפחות	2
סדנה		2
<u>סמסטר ב'</u>		
סמינר מחקר (המשך)		2
סוגיות תאורטיות בתקשורת	סיום כל קורסי התשתית, העשרה והשתתפות בשני הסמינרים	2

<u>הדרכה בספרייה</u>

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.
<u>*ההדרכה כוללת*</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. *ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.*
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת התדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

<u>המשך לימודים בחוג</u>

1. תנאי מעבר משנה א' ל-ב' - סיום כל קורסי שנה א' למעט קורסי העשרה וסדנה. על אף האמור לעיל, במקרים מיוחדים באישור היועץ ניתן יהיה לעבור לשנה ב' גם אם תלמיד לא סיים את אחד משלושת הקורסים הבאים: תקשורת, לשון וחברה, יסודות הטכנולוגיה בתקשורת, מבוא לתקשורת חזותית.
2. על מנת להמשיך בלימודים בחוג, חייב הממוצע המצטבר של ציוני התלמיד בחוג להיות 75 לפחות בתום כל שנת לימודים קלנדרית (לא כולל לימודי העשרה וסדנאות).
3. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו אם קיבל יותר משני ציונים הנמוכים מ-65 מכלל לימודי התשתית, הסדנאות ולימודי הבחירה (לא כולל: מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב ושימוש במאגרי מידע).

<u>שקלול ציון הגמר</u>

1. בשקלול ציון הגמר ישוקללו כל הקורסים למעט הקורס יישומי מחשב למדעי החברה.
2. כל הקורסים ישוקללו עפ"י מספר השעות שלהם, למעט הסמינרים אשר יקבלו משקל כפול.

תקנות החוג

1. בהתאם לתקנון הפקולטה, יש להשלים את כל הקורסים המוגדרים כלימודי שנת א' בפרק "מבנה תכנית הלימודים" של החוג, תוך שנתיים ממועד תחילת הלימודים בחוג (כולל הפסקת לימודים). למרות האמור לעיל, תלמיד חייב ללמוד את הקורס "מבוא לתקשורת המונים א'+ב'" בשנת הלימודים הראשונה בחוג.

2. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. **החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א' ובמיוחד באותם קורסים המהווים תנאי מוקדם לקורסי המשך.** רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום הציונים.

4. תלמיד רשאי לחזור על קורס לצורך שיפור ציון חיובי אולם יהיה חייב לעמוד בכל המטלות והדרישות של הקורס כפי שיהיו בתוקף בעת הלימוד החוזר. עפ"י כללי האוניברסיטה, הציון האחרון הוא הקובע. עם זאת, תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס כלשהו יותר מפעמיים.

5. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
   א. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית סמסטריאלית הוא ה-30 בספטמבר בשנה בה נסתיים הסמינר.
   ב. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית מתקרית הוא חיום האחרון לפני תחילת שנת הלימודים העוקבת. ניתן יהיה לקבל הארכה, עד ה-31 בדצמבר של אותה שנה עפ"י אישור מורה הסמינר. קבלת הארכה כאמור תחייב בתוספת תשלום שכר לימוד כפי שנקבע ע"י האוניברסיטה.

6. תלמיד החוג אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף של עד 4 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לתקשורת. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 4 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. במקרה זה על התלמיד ללמוד בחוג 64 ש"ס לפחות.

סדר הרישום

הרישום לקורסים **לשני הסמסטרים** יתקיים לקראת פתיחת שנת הלימודים בשיטת המכרז.
לתלמידי שנה א' יישלחו בדואר זימון לכנס ופרטים על שיטת הרישום ומועדה.
לתלמידי שנים ב', ג', יישלחו בדואר פרטים על שיטת הרישום ומועדה.

רישום מאוחר
רישום מאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו.

תיאור הקורסים

תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית
הקורס סוקר רעיונות של הוגי דעות מרכזיים על מהות התקשורת האנושית ותפקידה בקהילה החברתית והמדינית. בין ההוגים שכתביהם ייסקרו: סוקראטס, אפלטון, הובס, רוסו, מיל, מרכס ואחרים.

מבוא לתקשורת המונים א'+ב'
כבסיס להמשך הלימודים מעניק הקורס מושגי יסוד ומציג מודלים ותאוריות בתחום תקשורת ההמונים מנקודות ראות שונות ומתחרות: התאוריה של חברת המונים, התאוריה הניאו-מרכסיסטית, התאוריה הטכנולוגית-דטרמיניסטית והתאוריה המבנית-תפקודית.
הקורס יבחן את מסורות המחקר השונות בתחום השפעות התקשורת על הפרט והחברה. יועלו שאלות כגון: האם התקשורת משפיעה על התנהגותנו בתחום הפוליטי, הצרכני, ביחסים בין-אישיים, בקביעות סדר-היום, או בהגברת האלימות? האם התקשורת משפיעה על תפיסת העולם שלנו, על מערכת הערכים והנורמות החברתיות ועל פערי הידע בחברה? הקורס יתמודד עם שאלות אלה ואחרות ויפתח מיומנויות לניתוח ולביקורת תוך בחינת גישות אלטרנטיביות לבדיקתן.

קריאת טקסטים בתקשורת
הקורס יעסוק בפיתוח מיומנויות לקריאה וניתוח של טקסטים אקדמיים, עיוניים ומחקריים, בתקשורת. הסטודנטים יבצעו מטלות קריאה וידונו בהן במהלך המפגשים תוך הנחייה מבוקרת.

היסטוריה של אמצעי התקשורת
הקורס יתמקד בתהליכים המרכזיים של התפתחות העיתונות הכתובה והמשודרת מ"עיתוני הקיר" של רומא ועד ימינו. זאת, תוך דיון במכלול הגורמים שהשפיעו על התפתחות העיתונות וזיהוי הסוגים השונים שלה. פרק מיוחד יוקדש גם לראשיתה של העיתונות היהודית.

תקשורת, לשון וחברה
היכולת לתקשר באמצעות השפה היא תכונתו היחודית ביותר של המין האנושי, ותכונה זו היא העומדת בבסיס יכולתו של האדם לפתח מערכות תקשורת מורכבות. בקורס נערוך הכרות עם תכונותיה הבסיסיות ביותר של התקשורת הלשונית, בהקשר קוגניטיבי וחברתי, ונעסוק בקשרים בין שפה וחשיבה, בין שפה והרבות, ובין שפה ומבנה חברתי.

מבוא לסטטיסטיקה
הקורס כולל שלושה מרכיבים עיקריים: סטטיסטיקה תאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה; הסתברות - מושגים בסיסיים; הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים ומבחן χ^2 לאי-תלות.

מוסדות התקשורת
הקורס עוסק בחיבטים המוסדיים של אמצעי תקשורת ההמונים, מעמדו של מוסד התקשורת בחברה דמוקרטית ויחסי הגומלין שבינו לבין מוסדות אחרים בחברה. הנושאים שייבחנו הם: מאפיינים ומיונים של ארגוני התקשורת, כיצד הם פועלים ובעיקר כיצד מתקבלות החלטות מה וכיצד לשדר ולפרסם. כמו כן תידון מערכת הפיקוח על מוסדות התקשורת.

מבוא לתקשורת חזותית
לקורס ארבעה חלקים. בחלק הראשון נדון בשאלה התאורטית בדבר הקשר בין תמונה לשפה. נתוודע למושגי יסוד בסמיוטיקה ונציג ניתוח של תמונות (באקטואלית, בפרסומת, וכדומה). בחלק השני נסווג ונאפיין סוגים שונים של תמונות עפ"י אמצעי התקשורת, הטכנולוגיה, הפונקציה, ועוד. בחלק השלישי נציג אבני דרך בהיסטוריה של התקשורת הויזואלית כדי להבחין בייחודיות של התקופה הנוכחית. בחלק הרביעי והאחרון נשוב לדון במספר "דעות קדומות" ביחס לתמונה.

יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מטרת הקורס להקנות ידע והבנה בהשלכות מהפיכת המידע שאנו נמצאים בתחילתה. הקורס יעסוק בין השאר בטכנולוגית האינטרנט, המחשבים, הלוויינים, טלוויזיה בכבלים וכו'.
הקורס יקנה ידע במושגי יסוד להבנת המציאות התקשורתית החדשה. יידונו השלכות חברתיות ופוליטיות של אמצעי התקשורת החדשים.

שימוש במאגרי מידע
לקורס שתי מטרות: (א) להפגיש את התלמידים עם מקורות מידע העומדים לרשות חוקרים ואנשי הפרופסיות התקשורתיות; (ב) ללמוד כיצד להשתמש במקורות אלה במסגרת לימודים אקדמיים. בנוסף לאסטרטגיות חיפוש מידע בספריות ממוחשבות על סוגי התומרים המצויים בהן (ספרים, כתבי-עת, עיתונים והקלטות), ייבחנו מקורות נוספים בגון ארכיבים עיתונאיים (מודפסים ומשודרים) ומאגרי מידע אלקטרוניים. כמו כן ילמדו התלמידים עקרונות של שימוש וציטוט מקורות מידע במסגרות אקדמיות ומקצועיות.

יישומי מחשב למדעי החברה
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

שיטות מחקר בתקשורת - א'
הקורס עוסק בגישות שונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסציפלינרי של התחום. בחלק הראשון יושם דגש על גישות פוזיטיביסטיות הנהוגות במדעי החברה, כולל מקומם של תאוריות, מודלים והשערות במערכי המחקר השונים. הקורס יטפל גם ביסודות המדידה החברתית, חקר הסיבתיות, דגימה, מערכי ניסוי מעבדתיים, ניסויי-שדה וניתוח תוכן כמותי. הקורס ישלב יישום עיבודים סטטיסטיים על בסיס הנלמד במבוא לסטטיסטיקה ומבוא ל- SPSS.

שיטות מחקר בתקשורת - ב'
הקורס ממשיך את הצגת הגישות השונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסציפלינרי של התחום. בחלק השני יושם הדגש על גישות לא כמותיות (כדוגמת אתנוגרפיה, ראיונות, ניתוח טקסטים מילוליים וויזואליים), הנהוגות במדעי החברה והרוח. יוצגו השיטות המתאימות לניתוח ממצאים ולהסקת מסקנות במחקרים מסוג זה.

תקשורת המונים בישראל
הקורס יתמקד בשרטוט מפת התקשורת בישראל תוך זיהוי התהליכים המרכזיים שעברו עליה מאז הקמת המדינה. הדיון יתמקד ביחסי הגומלין המתפתחים שבין אמצעי תקשורת ההמונים לבין מוסדות שונים בחברה, ובעיקר המוסד הפוליטי.

דיני תקשורת
הקורס עוסק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ומבחיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבהרת סוגיות מיוחדות כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד.

אתיקה בתקשורת המונים
הקורס יתמקד באחד הנושאים המרכזיים שיש להם השלכה יומיומית על העשייה התקשורתית. הנושא ייבחן מהיבטים שונים - פילוסופיים, חוקיים, פרופסיונליים ויישומים - תוך ניתוח סוגיות מעשיות הנוגעות לתפקודם של אמצעי תקשורת ההמונים בישראל ובעולם.

סוגיות בתקשורת המונים בישראל
קורס זה מטפל במספר סוגיות אקטואליות בתחום תקשורת ההמונים בישראל. לקראת כל סוגיה יקיימו התלמידים דיון בחיבטים תאורטיים ומחקריים של הסוגיה ולאחר מכן ייערך מפגש עם אורחים מן האוניברסיטה ומחוצה לה הקשורים בה.

סוגיות תאורטיות בתקשורת
העמקת ההיכרות עם גישות ותאוריות המאפשרות מבט אחר ורב צדדי בתקשורת ותפקידיה בחברה. הרחבת העיון בתאוריות ביקורתיות, לימודי תרבות, פוסטמודרניזם, תאוריות הבניה, ותאוריות חברתיות אחרות תוך בחינת הקשר שבינן לבין תופעות בתקשורת בהן אנו נתקלים יום-יום.

לימודי בחירה

היסטוריה של העיתונות הכתובה בארץ ישראל
הקורס יעסוק בהתפתחות העיתונות בארץ-ישראל, מימי "הלבנון" ו"חבצלת" ועד להקמת מדינת ישראל במסגרת הקורס ייבחנו התהליכים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שהשפיעו על התפתחות העיתונות ועיצבו את דיוקנה.

המחשב ככלי תקשורת
בעשורים האחרונים הולך המחשב וממלא תפקיד מכריע באגירה, עיבוד, והפצה של מידע; כך הופך המחשב, למעשה, לכלי (או תווך) תקשורת חדש. בשיעור זה נבחן את המחשב (ובמיוחד את רשת האינטרנט) כמדיום תקשורתי, ובפרט ככלי תקשורת המונים. בין השאר, נעסוק בחיבטים שונים של תקשורת ממוחשבת בין-אישית ובאפשרויות ליצור במרחב הווירטואלי מסגרות חברתיות חדשות, במאפייניו של מרחב התכנים הדיגיטלי שנוצר ע"י ה-Web, ובסוגיות כגון שוויוניות, פרטיות, ובעלות על ידע.

הסבת טקסטים ממדיום למדיום ומתרבות לתרבות
על רקע התהדקות הקשרים בין תרבויות שונות, וריבוי סוגי המדיה העומדים לרשותן בימינו, מתבלטת התופעה, ש"טקסטים" מסוגים שונים (ספרים, סרטי קולנוע, סדרות טלוויזיה, משחקי מחשב), והמודלים שעל בסיסם נוצרו הטקסטים האלה, נודדים בין תרבויות ובין מדיה שונים. הקורס יציע מסגרת תאורטית לדיון בתופעה זו ויבחן גילויים שונים שלה.

הסדרת תשתית התקשורת בישראל
הכבלים נגד בזק, הסלולרים אחד נגד השני, הלווין נגד הכבלים, הערוץ השני נגד רשות השידור ונגד הערוץ השלישי, כולם נלחמים בכולם, מי מנצח על כל המהומה הזו ועל פי אילו כללים? קורס זה עוסק בסוגיות שונות בהסדרת תשתית התקשורת בישראל ובהן: האבחנה בין צורת ההסדרה השונות (תקיקה, פסיקה, תקנות), ההבחנה בין גופי ההסדרה השונים (משרד התקשורת, המועצה לשידורי כבלים ולווין, הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו), השאלות המוסדרות (שירות אוניברסלי, הקצאת תדרים, גישות שונות לתחרות, הכנסת טכנולוגיות חדשות).

העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בתבניית הזהות החומו-לסבית
לאחר סקירת התפתחויות היסטוריות, חברתיות ותרבותיות, אשר הכחידו את קיומם של הומוסקסואלים ולסביות מן המרחבים הציבורי והאישי; נתמקד בתהליכים תקשורתיים בשלוש רמות, דהיינו - הבינאישית, הקהילתית והחמונית, שבאמצעותם לסביות והומוסקסואלים מכוננים זהות פרטנית וקהילתית. נראה כיצד תהליכים תקשורתיים אלו כרוכים בהיבטים פסיכולוגיים, סוציולוגיים ותרבותיים בישראל ובעולם המערבי. הקורס מבוסס על סוגיות תאורטיות ותובנות אמפיריות מדיסציפלינות מגוונות, התורמות להבנת העולם כתוצר של הבנייה חברתית. בין נושאיו: אסטרטגיות להצגת העצמי והיציאה מהארון, ייצוגים ודימויים, תקשורת מרחבונית, צרכן התקשורת, Queer Theory, פורנוגרפיה, ועוד.

השיח הפוליטי בעידן עסקי השעשועים
הקורס יבחן את האופן שבו אנו חושבים על נושאים שונים בחדשות, והדרך שבה אנו תופשים את העולם הפוליטי. לצורך זה נתמקד במונח "תחכום פוליטי" על היבטיו התאורטיים, האמפיריים והיישומיים. ננסה גם להעריך את התפקיד שממלאים אמצעי התקשורת ההמונים, על מאפייניהם הטכנולוגיים והתוכניים, בדפוסים שונים של תחכום פוליטי.

טלוויזיה, ילדים ובני נוער
השיעור יתמקד במאפיינים הייחודיים לילדים ובני נוער באינטראקציה שלהם עם מדיום הטלויזיה - שימושים וסיפוקים, דרכי חשיבה, נסיון חיים ובשלות התנהגותית ורגשית. תבחנה המשמעויות של גורמים אלה להבנת מקומה של הטלויזיה בתרבות הילדים והנוער והשלכותיהם למדיניות שידור ולאתיקה מקצועית.

כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם
מה מקורותיהן של טעויות והטיות בעיתונות? מה הנטיות וההטיות הקוגניטיביות, התהליכים הפסיכולוגיים של תפיסה, שיפוט והיסק, אשר משפיעים על דיווחי עיתונאים ועל קריאתם, צפייתם והאזנתם של קהליהם? בקורס נדון בתאוריות של האדם כמדען חובב, ננתח דוגמאות מהעיתונות ונעסוק בשאלות הקשורות באתיקה ובאחריות של העיתונאי.

כל העולם נגדנו? הכיסוי והדימוי של ישראל בתקשורת המערבית
הקורס יעסוק בשני נושאים עיקריים: ניתוח הדימוי של מדינת ישראל בעיתונות הכתובה, בארצות המערב - כולל דוגמאות ממספר מדינות. סקירת עבודתם של הכתבים הזרים בירושלים - ואופן ייצור החדשות שהם מספקים.

לראות ולהאמין? צילום, תרבות ותקשורת המונים
הקורס יבחן את המשמעות של הצילום בחברה המודרנית ממספר היבטים, וביניהם: צילום ואמת דוקומנטרית; זיכרון היסטורי ודמויות מיתולוגיות; צילומים בחדשות; הסטטוס האומנותי של הצילום; צילומים, התא המשפחתי וזהות אישית; הדייר ומצלמתו; צילום וגינדר; צילום, אופנה ופרסום; צילום בעידן הדיגיטלי.

מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת
המוסיקה הפופולרית לסוגיה - רוק, פופ, דאנס אלקטרוני, ראפ, מוסיקה אתנית ועוד - מצויה בכל אמצעי התקשורת העכשויים: וידאו קליפים בטלוויזיה; שדורי רדיו לסוגיהם; ביקורות, סקירות ורכילויות בעיתונות; ותצלומים ופוסטרים בשערי מגזינים ובפרסומות. בתוך כך, מהווה המוסיקה הפופולרית מוצר מרכזי של תעשיית התרבות והתקשורת וכלי תרבותי מרכזי לבנייתן ולהגדרתן של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, מעמדיות, דוריות, מיניות ועוד. קורס זה מציע היכרות עם הדיון האקדמי במכלול זה וניתוח של רכיביו העקריים בהקשר הגלובלי ובהקשר הישראלי.

מחשב, מחשבה, חברה
האם המהפכה הדיגיטלית המתרחשת סביבנו משנה את ראייתנו את עצמנו כבני אדם? מה יכול ללמד אותנו המחשב על מחשבה, ומה בין חברה וירטואלית לחברה? מטרת קורס זה היא לסקור את היסודות התאורטיים שבבסיס פיתוח המחשב, ולדון בהשלכות שיש לרעיונות ולמושגים ממדעי המחשב על הצורה בה אנו תופשים ומבינים תופעות כגון מחשבה, משמעות, תקשורת וחברה. הקורס יעסוק בנושאים מתוך מספר תחומים: פילוסופיה, לוגיקה, בלשנות, מדעים קוגניטיביים, פסיכולוגיה ומדעי המחשב. לא נדרשת הכרות מוקדמת עם אף אחד מהם.

מין, מיניות ותקשורת
הקורס יעסוק בנושאים הקשורים למין ומיניות כפי שהם מתבטאים בתקשורת ביחסים בינאישיים, במסגרות שונות, בקבוצות גיל ובתת-תרבויות שונות. הקורס יבחן גם את התייחסות כלי התקשורת ההמונית למין ולהתנהגות מינית עם השלכות לנושאים כגון "מין בטוח", "מין רצוי" ותסריטים שונים.

מעבר ל- E.R: עד כמה בריאה התקשורת?
מה נכון ומה לא? מדוע אנשים רבים כל כך מתוסכלים מהתקשורת בינם לבין הרופאים? האם האינטרנט יוכל לשמש תחליף לביקור במרפאה? מה משמעות החידושים הביו-רפואיים האחרונים המדווחים כסנסציה מרעישה? נושאים הקשורים לבריאות מכבכים בכלי התקשורת ההמונית והופכים יותר ויותר לחלק מרכזי בחיי הפרט ובמדיניות ציבורית. הקורס יזון, תוך התייחסות לתחומי התקשורת השונים, באופן שבו מוצגים נושאים הקשורים לבריאות בעיתונות ובתכניות בידור, ובפרסומת מסחרית ובנושאים נבחרים בתקשורת בקונטקסט תרפואי, כולל סוגיות של אתיקה.

נשים עיתונאיות
ידונו היבטים שונים של השתתפות נשים במקצוע העיתונאות מנקודת מבט פמיניסטית: נשים ומדיה; ההיסטוריה של נשים עיתונאיות בעולם ובארץ; ספרות ביוגראפית ואוטוביוגראפית של נשים עיתונאיות; תהליך הפמיניזציה של המקצוע; סטטוס נשים במקצוע והמתסומים העומדים בפניהן; מאפייני השתתפות נשים במדיה אלקטרונית ובתפקיד הגשת חדשות בפרט; הטענה לגבי השפעת כניסת נשים למקצוע על הסיקור החדשותי והבקורת כנגד טענה זו; השתתפות נשים בעיתונות נשים מסורתית ובעיתונות נשים אלטרנטיבית. במסגרת הקורס יתקיימו מפגשים עם נשים עיתונאיות בתפקידים שונים.

סוציולוגיה של מקצועות התקשורת
עבור הקהל, העיסוק בתקשורת הוא בראש ובראשונה מקצוע של מנחי בידור, מגישי חדשות וכוכבי קולנוע. למעשה מהוות התקשורת פעילות קולקטיבית מורכבת של מקצועות רבים. באמצעות כלים שפותחו ע"י הסוציולוגיה של המקצועות והפרופסיות, נדון בגיוס, הכשרה וסוציליזציה של מקצועות התקשורת, בייחודן וביחסים ביניהן. כמו כן נבחן כיצד משפיעים שינויים טכנולוגיים, קשרים עם הקהל ויחסים עם פוליטיקאים על הפעילות המקצועית של העוסקים בתקשורת.

פוליטיקה, תקשורת וחברת ההמונים במאה העשרים
בקורס זה ייקראו וינותחו טקסטים המביעים את מבוכת האדם במישור הפרטי והציבורי אל מול התפתחותה של תקשורת ההמונים במאה העשרים והמציעים דרכי התמודדות מגוונות עם השלכותיה החברתיות והפוליטיות. הטקסטים כוללים דברי הגות וספרות מאת פרנץ קפקא, גיורגי אורוול, ז'אן פול סארטר, סימון דה בובואר, הרברט מרקוזה, מישל פוקו, אלזה מורנטה, יז'י קושינסקי ואחרים.

קהילות וירטואליות
ב-10 השנים האחרונות מתפתח על גבי רשת האינטרנט מגוון רחב של מסגרות חברתיות חדשות, אשר זכו לתואר 'קהילות וירטואליות'. בשיעור זה נבחן סוגים שונים של קהילות כאלה, נשווה אותן למסגרות אחרות, אשר אינן מושתתות על תקשורת מתווכת מחשב; בפרט ננסה לברר האם מערכות קשרים אלה אכן מהוות קהילות, ובאיזה מובן הן וירטואליות.

תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי-ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל
המטרה היא להתמקד במיתוסים ובסטריאוטיפים שלתוכם נוצק הקונפליקט במדיה השונים (למשל, הערבי כמגלם שנאת עולם לעם עולם לעומת הערבי כמימוש האידאה של העברי הקדום). הקורס יבחן את קבלתם של מיתוסים וסטראוטיפים שונים ללא ערעור לעומת הניסיונות לחתור תחתיהם, שהתרחשו בקצב שונה בכל אחד מסוגי המדיה, מתקופת היישוב עד ימינו.

תקשורת בין-תרבותית
הקורס עוסק בקשר שבין תרבות, קהילה וחברה. ייעשה ניתוח ההבדלים התרבותיים, הקהילתיים, הלאומיים והבינלאומיים דרך בחינת האני, הקולקטיב והאחר תוך שימוש בשיטות מחקר אתנוגרפיות. לימודים אלה מחווים הזדמנות לבוא במגע עם תרבויות פחות מוכרות. הקורס יספק גם כלים לבחינת התרבות הדומיננטית בה אנו חיים כפרטים, וכן הקהילות הייחודיות בחברה הרחבה.

תקשורת, חברה וספורט
הקורס יעסוק בזיקה של תחום הספורט בתקשורת העולמית למערכות חברתיות, תרבותיות, כלכליות ופוליטיות. במסגרת הקורס נבחן את: השפעתם של אמונות וערכים על התכנים (בין השאר בנושאי מגדר, אידיאולוגיות ולאומיות); התלות ההדדית בין המדיה והספורט, ומאפייני "משולש הכוחות" כסף/טלוויזיה/ספורט; המניעים לצריכת תקשורת הספורט והשפעתה; ותופעת האהדה. נושאי הקורס ייבחנו גם באמצעות ניתוח אירועים ספורטיביים גלובאליים שהינם גם אירועים תקשורתיים מהגדולים בעולם.

תקשורת, שפה ואבולוציה
הקורס עוסק באחת השאלות המעניינות והפתוחות באבולוציה ובמדעים הקוגניטיביים: כיצד התרחשה האבולוציה של השפת האנושית? כיצד ניתן לאפיין את ההבדלים ביננו לבין קרובינו האבולוציוניים, קופי העל, שאינם מסוגלים לדבר? בחלקו הראשון של הקורס נציג מושגים בסיסיים באבולוציה, תוך התמקדות באבולוציה של מורכבות, למידה חברתית והתנהגות חברתית. בחלקו השני של הקורס נעסוק ביכולת הלשונית בהקשר הקוגניטיבי: מהו ידע לשוני? האם הוא מולד או נלמד? כיצד הוא קשור ביכולות קוגניטיביות אחרות? כיצד הוא מתפתח? בחלק השלישי נבחן באופן ביקורתי שתי תאוריות של אבולוציה לשונית, ובחלק האחרון ננסה בכוחות משותפים לבנות תאוריה חלופית, המבוססת על גישות חדשניות לאבולוציה ולשפה.

Mass Communication and Public Opinion
What is the role of the mass media in influencing the way we view our world? How accurate are we in perceiving what other people in our society think? How do media advertising and entertainment influence public opinion as well as amuse? This course focuses on these, and other questions, through an examination of several models linking communication, public opinion and social perceptions, including: the hostile media phenomenon, impersonal influence, propaganda analysis, cultivation, pluralistic ignorance, optimistic bias, framing, the third-person effect, social problem construction, and the law of unintended consequences.

סמינרים מחקריים

גיבורים וסלבריטאים בטלוויזיה הישראלית
סמינר מחקר זה יעסוק בתרבות הידוענים של החברה הישראלית על בסיס של ניתוח תכניות טלוויזיה. הוא מתמקד בשינויים שהתרחשו בתחום זה מתחילתה של הטלוויזיה. הוא ידון בשאלות הבאות: איך לסווג ידוענים (מה ההבדל בין "גיבור תרבות", גיבור צבאי, כוכב, וכדומה)? איך השתנו הידוענים בחברה הישראלית לאורך שלושים השנים האחרונות? מה המקום של הטלוויזיה בשינויים שהתרחשו.

ספרות, עיתונות ופוליטיקה
הסמינר מבקש לבחון לעומקם יחסי גומלין בין טקסטים ספרותיים ועיתונאיים נבחרים לבין המציאות החברתית והפוליטית שבה נוצקו ושאליה הם מתייחסים.

עיתונות תחת השפעה
הקורס יעסוק באופן שבו משתקף הסכסוך הישראלי-פלשתיני בעיתונות הישראלית - ויתמקד בסיקור העיתונאי של אינתיפאדת אל-אקצא. במהלך הקורס, נאפיין את עיתונות האינתיפאדה כעיתונות שפעלה תחת אוסף מורכב של השפעות, ונדון בשורה של נושאים, הנוגעים בשאלות של התגייסות ותעמולה, דיווחים חדשותיים ומסרים אידאולוגיים, ביטויים רגשיים ולאומיים, עובדות ושמועות, בחירת מקורות, מניפולציות פוליטיות, וכן חלאה. התלמידים יאמצו אסטרטגיות מחקר שונות כדי לבחון, באופן אמפירי, מרכיבים שונים של המציאות המורכבת הזו.

פיקוח עצמי של מוסדות התקשורת: הדגם של מועצת העיתונות
מועצות העיתונות הן גופים וולונטריים שהוקמו במדינות שונות, בדרך כלל כיוזמה של אמצעי התקשורת, כדי לפקח על "כלב השמירה של הדמוקרטיה". במדינות רבות, וישראל בתוכן, נתפסות המועצות כמנגנון פיקוח פנימי המשמש כבלם מפני תקיקה ופיקוח חיצוניים על מוסד התקשורת. הקורס יבחן את הסיבות להקמתן של מועצות העיתונות (על מגוון השמות שלהן) הפעילות בעיקר במדינות המערב, את התפקוד והתפוקות שלהן וכן את הביקורת והחסתייגות מדרך פעילותן.

תכניות בידור למטרת שינויים חברתיים
בסמינר ייבחנו תכניות דרמה, הצגות ובידור בתיאטרון, ברדיו ובטלוויזיה שניסו באופן מכוון להביא לשינויים חברתיים או לקידום נושאים בריאותיים בארצות שונות, כולל בישראל.

סמינרים סמסטריאליים

דימויי נשים וגברים בתקשורת
הסמינר יתמקד ביישום תאוריות פמיניסטיות לחקר דימויי נשים וגברים בתקשורת המשודרת והכתובה והקשר בינם ובין ממדים שונים של מעמד האישה בישראל וסוגיות חברתיות מרכזיות אחרות כדוגמת לאומיות ומשפחה. ייבחנו סוגות שונות כדוגמת פרסומות, חדשות, סדרות, תעמולת בחירות, תכניות אירוח וספורט בכלים תאורטיים ומחקריים. כמו כן יידונו מגמות של שינוי חברתי והשלכותיהן על התקשורת.

ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה
המושג "ז'אנר" בלימודי טלוויזיה בא בעקבות התחום העתיק של חקר הפואטיקה ותחום מודרני יותר של לימודי קולנוע. תורת הז'אנרים עוסקת בניתוח טקסטים כדי לחבחין בין סוגים שונים של תכניות או של קטעים (sequences) בטלוויזיה. היא מסייעת לנו להבין, בין השאר, את המורכבות של הטלוויזיה כסוג של "שפה" מיוחדת. בסמינר נדון במספר ז'אנרים, כגון: טלוויזיה בשידור חי, שעשועונים, חדשות ואקטואליה.

חייהן ומותן של שפות בעולם הגלובלי
תהליכי הגלובליזציה הכלכלית והתרבותית המאפיינים את תחילת המאה ה-21, ועימם גם תהליכי הלוקליזציה המקבילים, מעלים שאלות מעניינות באשר לגורלן של שפות. בין השאר, יעסוק הסמינר בשאלות הבאות: האם אנו עומדים בפני עולם עתידי שידבר אנגלית בלבד? האם רוב השפות, ואולי כולן, יכחדו? ואולי דווקא התהליכים הגלובליים יצילו שפות העומדות בפני הכחדה ויחזירו אותן לחיים? מה יקרה לשפות אתניות? כיצד תראה מערכת היחסים בין שפות למדינות-לאום? מה תפקידה של תקשורת ההמונים הגלובלית בתהליכים אלה?

חופש הביטוי
בסמינר זה יוכנו בהדרכת חמרצה עבודות מחקר שביסודן ניתוח השיח הציבורי בפרשיות שבהן הועמד חופש הביטוי למבחן, הן בישראל והן בעולם הרחב.

תקשורת בריאות - אתיקה ואחריות
סוגיות של אתיקה ואחריות חברתית עולות ככל תחום שבו נושאי בריאות מתקשרים לתחומי התקשורת השונים, מתקשורת בינאישית לתקשורת המונים. הסמינר יציג וידון בכתבי חוקרים שמציגים נקודת ראות ביקורתית לגבי נושאים שקשורים לתקשורת בתחומי בריאות כגון היחסים בין רופאים למטופלים, חיסיון וזכויות הפרט, אחריות עיתונאית בנושאי בריאות, פרסומת מסחרית ומסעות הסברה ציבוריים.

סדנאות

אינטימיות ברדיו: אמנות ההנחיה במודל השיחות האישיות ברדיו בשידור חי
הסדנה תפגיש את משתתפיה עם ההיבטים התאורטים והמעשיים הקשורים בהנחיית תכניות אישיות ואינטימיות ברדיו בשידור חי. היא תלווה בחומרים מוקלטים שישמשו גם להמחשה וניתוח וגם כבסיס לסימולציות שבהן יתנסו המשתתפים בהנחיה.

דיבורית ציבורית ופוליטית
הסדנה תתמקד בטכניקות שונות שמשמשות דוברים ואנשי יחסי ציבור, במיגזר הפוליטי והציבורי, לקדם רעיונות, אירגונים ואישים. בסדנה יילמד כיצד לבצע ניתוח תדמיתי של גופים ציבוריים ואישים פוליטיים, כיצד לבנות מסרים רעיוניים ואישיים וכיצד לגבש דרכי פעולה תקשורתיות הנדרשים להעברת המסר. במסגרת זו יתורגלו, באופן מעשי, האמצעים להעברת המסר לכלי התקשורת והכנת אישים לראיונות בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. כמו כן, יודגמו ויזואלית עימותים טלויזיונים פוליטיים והמתודות התקשורתיות שנקבעו בעקבותיהם.

יחסי ציבור ודוברות עסקית למתחילים
הסדנה תעסוק בטכניקות האקטיביות שעומדות לרשות הדובר ויועץ התקשורת כדי לקדם אינטרסים שיווקיים ותדמיתיים באמצעות המדיה. דגש נוסף יינתן לפונקצית מקצוע יחסי הציבור בתמהיל השיווק לעומת הפרסומת ואמצעים אחרים. סוגיות נרחבות הקשורות באתיקה שבין דובר לעיתונאי ידונו אף הן בהרחבה וכן שיטות מדידה לאפקטיביות מסעות יחסי הציבור השונים.

יחסי ציבור ודוברות עסקית למתקדמים
הסדנה תעסוק בהיבטים נרחבים ומקיפים של מקצוע יחסי הציבור והתקשורת השיווקית. דגשים מיוחדים יינתנו לנושא טיפול במשברים הפוקדים חברות מסחריות ושיפור תדמית הארגון באמצעות אסטרטגיית האחריות החברתית. לובינג מול הרשות המחוקקת והמבצעת, חיזוק נאמנות לקוחות הארגון וקשרי משקיעים (IR) בכל הקשור בשוק ההון יידונו אף הם. תשומת לב מיוחדת תינתן לתקשורת הפנים ארגונית בתוך החברה המסחרית.

תנאי קדם: הסדנה יחסי ציבור ודוברות עסקית למתחילים.

יסודות הפרסום
מטרת הסדנה להקנות את עקרונות העבודה בתחום הפרסום. הסדנה תשלב לימוד תאורטי, לצד התנסות מעשית עם תהליכי החשיבה, התכנון והביצוע המקובלים במשרדי פרסום בארץ ובעולם. הסדנה תעסוק במספר נושאים: מבוא לפרסום - הלכה למעשה; מותגים; תהליך יצירת האסטרטגיה הפרסומית; תרגום האסטרטגיה הפרסומית לקונספט פרסומי; אסטרטגיית המדיה; זינרים בפרסום; אתיקה בפרסום.

כתיבה ועריכה בעיתוני ילדים ונוער
כתיבה ועריכה לילדים ולנוער היא תחום נפרד ולעיתים עצמאי בעולם התקשורת אשר מוצא את ביטויו בעיתוני ילדים ונוער, בתכניות הילדים והנוער ברדיו ובטלוויזיה ובאתרי האינטרנט. בסדנה נלמד לכתוב ולערוך חומרים לקהל הצעיר, לימוד הקונספט מבחינת התוכן, העיצוב והפורמט, בחירת נושאים, שימוש בכותבים שהם ילדים, שילוב הפן המסחרי עם התינוכי תוך התחשבות בכללי האתיקה העיתונאית ולימוד ההיסטוריה של עיתונאות הילדים והנוער בישראל.

מיומנויות תקשורת בינאישית
הסדנה תעסוק בשיפור מיומנויות התקשורת הבינאישית של המשתתפים. במהלכה יוצגו עקרונות וכלים בתקשורת בינאישית. תתאפשר התנסות של כל אחד מן המשתתפים בתרגילי סימולציה. בין היתר יטופלו הנושאים הבאים: הצגת נושא, הקשבה פעילה, אמנות השכנוע, ראיון, ניהול מו"מ, אמנות המכירה.

ניהול בארגוני תקשורת
מטרת הסדנה היכרות עם תהליכי הניהול בארגוני תקשורת. הסדנה תשלב לימוד עיוני ומעשי של הנושאים הבאים: מבנים ארגוניים, תקשורת פורמלית ובלתי פורמלית, ניהול ידע, עבודת צוות, תהליכי קבלת החלטות, ניהול קונפליקטים, ניהול שינויים. כל תלמיד ישתלב בפרוייקט קבוצתי מעשי באחד מארגוני התקשורת: עיתון, רדיו, טלוויזיה, משרד פרסום.

עריכת חדשות בעיתונות
הסדנה עוסקת בעבודת דסק החדשות בעיתון יומי. יילמדו בה שיקולי עריכה, עריכת ידיעות חדשותיות ועריכת עמודי חדשות. בין הנושאים: מקורות המידע, העריכה כפעולה אקטיבית-יצירתית, הפתיח, פעולת השכתוב, שיקולים גרפיים ועוד. הסדנה מבוססת על עבודה מעשית ותרגול בכל שיעור, ועבודות בית. ייעשה בה שימוש רב בחומרים אקטואליים.

עריכת מוסיקה ברדיו
הסדנה מיועדת להכיר את יסודות העריכה המוסיקלית לצורותיה השונות: תוכניות מוסיקה, בלוקים מוסיקליים ומוסיקה לתוכניות שונות, כולל משדרי חדשות ואקטואליה. יידונו שני נושאים מרכזיים: בחירת המוסיקה והתאמתה לתכני השידור וטכניקות שונות לשילוב קטעי המוסיקה.

צילום למתחילים
מהם "הכלים" של הצלם? איך משפיעות החלטותיו על משמעות הצילום? איך עורכים תצלום? בין נושאי הסדנה: שפת הצילום, צילום תיעודי (כולל צילום עיתונות) וצילום לא-תיעודי. במסגרת הסדנה ישולבו צילומים של הסטודנטים וביקורת עבודות עם צפייה בשקופיות ודיונים בכיתה.

צילום מתקדמים
בסדנת המתקדמים נעסוק בשפת הצילום, על אפשרויותיה השונות: האם צילום הוא העתק של מציאות קיימת או המצאה של מציאות חדשה? צילום מתוך שליטה, צילום מתוך אי-שליטה, צילום כמטאפורה, יצירת אובייקט לצורך הצילום. איך "עורכים" צילומים: מה בוחרים, מה מניחים בצד, מתי צילום הופך לפרובוקציה.

תנאי קדם: הסדנה צילום למתחילים.

תחקירנות בעיתונות וברדיו
איך "המכשפה מגינין" הצליחה "לעבוד" שנים על אזרחי המדינה, ומה עשה הפסיכולוג הבכיר למטופלות שלו על הספה? מה קרה לשר הבכיר שגנב מהמדינה, ומדוע הסופרת הנודעת נחשדה בהעתקה? הצצה מרתקת אל מאחורי הקלעים של עבודת העיתונאי-החוקר בעיתונות המשודרת והכתובה, בשילוב התנסות אישית בהכנת תחקירים. הסדנה תעסוק, בין השאר, בעיתונות כשליחות, תלמד טכניקות חקירה, איסוף מידע, בדיקה, אתיקה וכתיבה, ותדון, בין היתר, בכוח ההשפעה של המילה המשודרת והכתובה.

תקשורת שיווקית
הסדנה מציגה בפני הסטודנט היבטים שונים של התקשורת השיווקית בדגש פרסום - בהיבט השיווקי, בהיבט של התורת התקשורתית ובהיבט של מדעי ההתנהגות. הסדנת משלבת היבטים תאורטיים עם היבטים מעשיים כולל התייחסות למקרי אמת מחד ולמקרי מבחן מאידך. הקורס יאפשר ללומד היכרות עם דרכי החשיבה התכנון והביצוע באמצעות ניתוח מקרי מבחן.

לתלמידי שנה ב' ו-ג' בלבד.

החטיבה בתקשורת

החוג לתקשורת מציע לתלמידי המסלול תחד-חוגי בפקולטה לימודי חטיבה מצומצמת. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה ותקנות החוג לתקשורת.

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי שעות הלימוד המקובלות בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבה בתקשורת

א. ממוצע 80 לפחות בשלושה מתוך שבעת הקורסים הבאים ובתנאי שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:
מבוא לפסיכולוגיה
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
יסודות הכלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
פוליטיקה ומשטר בישראל[1]
מבוא ללוגיקה
שיטת המשפט הישראלי

ב. מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי החישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בתנאי א' לעיל.

לימודי חטיבה[2]

א. הלימודים בחטיבה יימשכו שנתיים ויכללו 16-17 ש"ס.

ב. לימודי השנה הראשונה:

מבוא לתקשורת המונים א' + ב'	4	ש"ס
מוסדות התקשורת	2	ש"ס
סה"כ	6	ש"ס

ואחד מן הקורסים האלה:

תקשורת, לשון וחברה	2	ש"ס
היסטוריה של אמצעי התקשורת	2	ש"ס
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	2	ש"ס
דיני תקשורת	3	ש"ס
סה"כ	2-3	ש"ס

ג. לימודי השנה השנייה:

תקשורת המונים בישראל	2	ש"ס
שני קורסים מכלל לימודי הבחירה	4	ש"ס
סדנה מתוך רשימת הסדנאות	2	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

---

[1] שם קודם: המערכת הפוליטית בישראל.

[2] תנאי מעבר לשנה ב' בלימודי החטיבה הוא סיום כל חובות השנה הראשונה.

החוג לתקשורת

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000			**הדרכה בספרייה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי		
1009.1105			**יישומי מחשב למדעי החברה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי		
1085.1012.01		ה'	**תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית** 12-10	אולם אפטר	**ש'** פרופ' מ. קרן
1085.1000.01		ד'	**מבוא לתקשורת המונים א'** 14-12	101	**ש'** ד"ר ד. למיש
1085.1002.01		ב'	**היסטוריה של אמצעי התקשורת** 16-14	003	**ש'** ד"ר י. לימור
1085.1003.01		ד'	**תקשורת, לשון וחברה** 16-14	003	**ש'** ד"ר ד. דור
1085.1010			**קריאת טקסטים בתקשורת**		**ת'**
.01	תרגיל:	ד'	17-16	419	מר י. הררי
.02	תרגיל:	ד'	18-17	419	מר י. הררי
.03	תרגיל:	ה'	10-9	419	גב' ב. ניר
.04	תרגיל:	ה'	13-12	205	גב' ב. ניר
1085.1009			**מבוא לסטטיסטיקה**		**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ה'	14-12	208	ד"ר ד. בורשטיין
.02	תרגיל:	ב'	14-12	104	מר א. לוין

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2200			**שיטות מחקר בתקשורת א'**		**ש'+ת'**
.01	שיעור:	ב'	12-10	110	ד"ר א. דרזנר גב' נ. שנבל
.02	תרגיל:	ב'	14-12	419	גב' נ. אליאס
.03	תרגיל:	ג'	10-8	419	גב' נ. לפלר
.04	תרגיל:	ג'	12-10	419	גב' נ. לפלר
.05	תרגיל:	ה'	16-14	419	גב' נ. אליאס

1085.2201	תקשורת המונים בישראל			ש'
.01 שיעור:	ד'	18-16	003	ד"ר י. לימור
.02 שיעור:	ה'	18-16	004	ד"ר י. לימור
1085.1007.01	דיני תקשורת			ש'
	ה'	14-11	003	פרופ' ז. סגל

שנה ג' - קורסי חובה

1085.3000.01	סוגיות בתקשורת המונים בישראל			ש'
	ג'	18-16	003	מורי החוג
1085.3002.01	אתיקה בתקשורת המונים			ש'
	ד'	16-14	108	ד"ר י. לימור

קורסי בחירה

1085.2519.01	נשים עיתונאיות			ש'
	ב'	12-10	103	גב' ע. לחובר
1085.2512.01	לראות ולהאמין? צילום, תרבות ותקשורת המונים			ש'
	ב'	14-12	207	ד"ר פ. פרוש
1085.2510.01	מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת?			ש'
	ב'	18-16	207	ד"ר נ. גוטמן
1085.2558.01	הסבת טקסטים ממדיום למדיום			ש'
	ג'	12-10	207	ד"ר ר. ויסברוד
1085.2536.01	כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם			ש'
	ג'	20-18	207	ד"ר ב. רסלר
1085.2511.01	סוציולוגיה של מקצועות התקשורת			ש'
	ד'	10-8.30	108	ד"ר ז'. בורדון
1085.2555.01	קהילות וירטואליות			ש'
	ד'	16-14	208	ד"ר א. דרזנר

1085.2571.01	Mass Communication and Public Opinion[1]				ש׳
	ה׳	14-12	419		Prof. C. Salmon
1085.2556.01	העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבניית הזהות ההומו -לסבית				ש׳
	ה׳	16-14	207		מר ע. קמה
1085.2513.01	מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת				ש׳
	ה׳	18-16	207		ד״ר מ. רגב

סמינרים סמסטריאליים[2]

1085.3060.01	דימויי נשים וגברים בתקשורת				ס׳
	ב׳	10-8.30	425		ד״ר ד. למיש
1085.3066.01	תקשורת בריאות - אתיקה ואחריות				ס׳
	ב׳	16-14	420		ד״ר נ. גוטמן
1085.3063.01	חייהן ומותן של שפות בעולם הגלובלי				ס׳
	ה׳	12-10	420		ד״ר ד. דור
1085.3054.01	ז׳אנרים (סוגות) בטלוויזיה				ס׳
	ג׳	14-12	420		ד״ר ז׳. בורדון
1085.3115.01	חופש הביטוי				ס׳
	ד׳	18-16	420		פרופ׳ מ. קרן

סמינרי מחקר שנתיים[2]

1085.3116.01	פיקוח עצמי של מוסדות התקשורת: הדגם של מועצת העיתונות				ס׳
	ב׳	14-12	420		ד״ר י. לימור
1085.3055.01	תכניות בידור למטרת שינויים חברתיים				ס׳
	ג׳	16-14	420		ד״ר נ. גוטמן
1085.3117.01	עיתונות תחת השפעה				ס׳
	ד׳	12-10	420		ד״ר ד. דור

[1] הקורס יינתן בשפה האנגלית.

[2] לא ניתן ללמוד סמינר סמסטריאלי וסמינר מחקר שנתי אצל אותו/ה מרצה.

1085.3114.01	**גיבורים וסלבריטאים בטלוויזיה הישראלית**			**ס'**
	ד'	14-12	420	ד"ר ז'. בורדון
1085.3065.01	**ספרות, עיתונות ופוליטיקה**			**ס'**
	ה'	16-14	420	פרופי מ. קרן

סדנאות

1085.2016.01	**יסודות הפרסום**			**סד'**
	ג'	16-14	207	גב' צ. דולן
1085.2011.01	**יחסי ציבור ודיברות עסקית למתחילים**			**סד'**
	ג'	20-18	419	מר מ. ורסס
1085.2018.01	**תחקירנות בעיתונות וברדיו**			**סד'**
	ד'	12-10	207	מר א. מן
1085.2010.01	**עריכת מוסיקה ברדיו**			**סד'**
	ד'	14-12	207	מר א. מן
1085.2007.01	**עריכת חדשות בעיתונות**			**סד'**
	ד'	18-16	207	מר א. גנוסר
1085.2020.01	**צילום למתחילים**			**סד'**
	ה'	10-8.30	420	גב' ר. שני
1085.2006.01	**דיברות ציבורית ופוליטית**			**סד'**
	ה'	20-18	207	מר ב. לשם

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1085.1008.01	יסודות הטכנולוגיה בתקשורת				ש'
	ג'	12-10.30		אולם אפטר	ד"ר נ. למלשטרייך-לטר
1085.1005.01	מבוא לתקשורת חזותית				ש'
	ד'	10-8.30	003		ד"ר ז'. בורדון
1085.1011.01	מבוא לתקשורת המונים ב'				ש'
	ד'	14-12	003		ד"ר ע. שכטר
1085.1006.01	מוסדות התקשורת				ש'
	ה'	12-10	003		ד"ר ע. שכטר
	ב'	18-16			
1085.1001	שימוש במאגרי מידע[1]				ש'
.01 שיעור:	ד'	18-16	318		גב' נ. אליאס
.02 שיעור:	ד'	18-16	318		גב' נ. לפלר
.03 שיעור:	ד'	20-18	318		גב' נ. לפלר
.04 שיעור:	ד'	20-18	318		גב' נ. לפלר
.05 שיעור:	ה'	16-14	315		גב' נ. אליאס
.06 שיעור:	ה'	16-14	315		גב' נ. אליאס

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2202	שיטות מחקר בתקשורת ב'				ש'+ת'
.01 שיעור:	ב'	12-10	110		ד"ר ד. למיש
.02 תרגיל:	ב'	14-12	207		גב' ו. זיידמן
.03 תרגיל:	ב'	16-14	207		גב' ו. זיידמן
.04 תרגיל:	ד'	12-10	207		גב' ס. ברק-ברנדס
.05 תרגיל:	ד'	14-12	207		גב' ס. ברק-ברנדס

שנה ג' - קורסי חובה

1085.3002.02	אתיקה בתקשורת המונים				ש'
	ד'	16-14	108		ד"ר י. לימור
1085.3001.01	סוגיות תאורטיות בתקשורת				
	ד'	18-16	201		פרופ' מ. קרן ד"ר נ. גוטמן

[1] קבוצות 01, 03, 05 יינתנו בין התאריכים: 24.4.02-27.2.02.
קבוצות 02, 04, 06 יינתנו בין התאריכים: 6.6.02-25.4.02.

קורסי בחירה

1085.2539.01	היסטוריה של העיתונות הכתובה בארץ ישראל			ש'
	ב'	16-14	419	ד"ר י. לימור
1085.2531.01	טלוויזיה, ילדים ובני נוער			ש'
	ב'	18-16	207	ד"ר ד. למיש
1085.2553.01	תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל			ש'
	ג'	12-10	207	ד"ר ר. ויסברוד
1085.2569.01	כל העולם נגדנו? הכיסוי והדימוי של ישראל בתקשורת המערבית			ש'
	ג'	14-12	207	ד"ר ז'. בורדון
1085.2550.01	תקשורת בין תרבותית			ש'
	ג'	16-14	207	ד"ר ל. בלוך
1085.2509.01	תקשורת, חברה וספורט			ש'
	ג'	18-16	207	ד"ר א. גונן
1085.2560.01	המחשב ככלי תקשורת			ש'
	ד'	14-12	419	ד"ר א. דרזנר
1085.2518.01	מין, מיניות ותקשורת			ש'
	ד'	16-14	208	ד"ר נ. גוטמן
0659.6048.01	תקשורת, שפה ואבולוציה			ש'
	ד'	18-14	361 גילמן	ד"ר ד. דזר ד"ר ח. יבלונקה
1085.2562.01	הסדרת תשתית התקשורת בישראל			ש'
	ה'	10-8.30	207	ד"ר ע. שכטר
1085.2570.01	פוליטיקה, תקשורת וחברת ההמונים במאה העשרים			ש'
	ה'	12-10	207	פרופ' מ. קרן
1085.2567.01	השיח הפוליטי בעידן עסקי השעשועים			ש'
	ה'	16-14	207	גב' ר. קמפף
0618.2809.01	מחשב, מחשבה, חברה			ש'
	ה'	16-14	281 גילמן	ד"ר א. דרזנר

סדנאות

1085.2031.01	תקשורת שיווקית			סד'
	ב'	10-8.30	421	מר ע. עירון
1085.2007.02	עריכת חדשות בעיתונות			סד'
	ב'	14-12	419	מר א. וינברג
1085.2029.01	אינטימיות ברדיו			סד'
	ב'	16-14	420	מר י. כץ
1085.2028.01	כתיבה ועריכה בעתוני ילדים ונוער			סד'
	ב'	18-16	419	מר א. אבירם
1085.2016.02	יסודות הפרסום			סד'
	ג'	14-12	419	גב' צ. דולן
1085.2030.01	יחסי ציבור ודוברות עסקית למתקדמים			סד'
	ג'	18-16	419	מר מ. ורסס
1085.2011.02	יחסי ציבור ודוברות עסקית למתחילים			סד'
	ג'	20-18	419	מר מ. ורסס
1085.2018.02	תחקירנות בעיתונות וברדיו			סד'
	ד'	12-10	419	מר ע. נבו
1085.2021.01	ניהול בארגוני תקשורת			סד'
	ד'	18-16	419	ד"ר ע. פשר
1085.2000.01	מיומנויות תקשורת בינאישית			סד'
	ד'	20-18	419	ד"ר ע. פשר
1085.2020.02	צילום למתחילים			סד'
	ה'	10-8.30	420	גב' ר. שני
1085.2027.01	צילום למתקדמים			סד'
	ה'	12-10	420	גב' ר. שני
1085.2006.02	דוברות ציבורית ופוליטית			סד'
	ה'	18-16	419	מר ב. לשם

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: ד"ר גדעון קונדה

תואר שני

לימודי התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע ומיומנויות למילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים ולעריכת מחקרים בתחומים אלו. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה שלבים עיקריים: (א) בניית תשתית תאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, היסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג ללימודי עבודה בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם בב.א. הוא 87 לפחות. מועמדים הלומדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גיליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים בציון ממוצע 87 לפחות. יש לצרף אישור החוג/הפקולטה הרלוונטי/ת שבו יצויין הממוצע המצטבר בחמשת הסמסטרים.

עדיפות תינתן ל-:

1. בוגרי החוגים הבאים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מדע המדינה ומשפטים.
2. פונים לחוג בעדיפות ראשונה ובמועד ההרשמה הרגיל.

מועמדים שבחרו בחוג ללימודי עבודה בעדיפות שנייה או שלישית - הדיון במועמדותם ייערך רק לאחר קבלת התלטה בעדיפויותיהם הקודמות ובתנאי שיהיו מקומות פנויים בחוג ללימודי עבודה. המועד האחרון להגשת אישור הזכאות לתואר הוא יום פתיחת שנת הלימודים. מועמד שיתקבל ולא ימציא אישור זכאות לתואר במועד, קבלתו תבוטל.

תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחייבת אותו תכנית הלימודים לשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יחיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש את מועמדותו מחדש.

תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין על תנאי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר, על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם יחויב עד תום השנה הראשונה ללימודיו, כולל עונת לימודי קיץ.

את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפקולטה למדעי-התברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במניין השעות לתואר.

<u>קורסי ההשלמה</u> הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, סטטיסטיקה ללימודי עבודה ויישומי מחשב למ.א.. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. תלמידים ששמעו קורסים מקבילים במסגרת לימודיהם הקודמים, יהיו פטורים מקורסי השלמה באישור היועץ המתאים.

<u>משך הלימודים</u>

על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמידים אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

<u>תכנית הלימודים</u>

התלמיד חייב ב-36 ש"ס לפחות מתוך תכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה).
שעות ההוראה בחוג פזורות על פני כל היום. יחד עם זאת ייעשה מאמץ להציע קורסים בשעות אחר הצהריים והערב.

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שיחלו לימודיהם בחוג.

א. סטטיסטיקה ללימודי עבודה
<u>הקורס סטטיסטיקה</u> חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם.
עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים.

ב. יישומי מחשב למ.א. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים.

ג. קורסי חובה עפ"י המפורט בתכנית הלימודים.

ד. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ה. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. התלמידים רשאים לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ו. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. מומלץ לתלמידי המחקר בחוג להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ז. עבודת גמר
בעבודת הגמר יבואו לכלל ביטוי הישגי התלמידים ורמתם בנושא המחקר שבחרו, כושר יישום של תאוריות, שיטות מחקר וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל התלמידים חייבים לסיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, סטטיסטיקה ללימודי עבודה ויישומי מחשב למ.א.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 לפחות.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי התטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור ועדת הוראה (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
התלמידים חייבים להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיהם ולקבל אישור להצעה. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיו זכאים להמשך לימודים בחוג.

שקלול ציון גמר

40% - ציון עבודת גמר; כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
60% - ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה).
לכל הקורסים משקל שווה (1 נ.ז), פרט לסמינריונים, להם משקל כפול (2 נ.ז.).

תכנית הלימודים

קורסי חובה

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
א. סטטיסטיקה ללימודי עבודה[1]		שיעור	2+2	א'
		תרגיל	1	א'
יישומי מחשב למ.א.[1]		שו"ת	3	א'
ב. שוק העבודה	דרישה במקביל: מבוא לכלכלה	שו"ת	3	א'
ג. 2 קורסים מתודולוגיים:				
- שיטות מחקר איכותיות	סטטיסטיקה ללימודי עבודה	שו"ת	3	א'
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה ללימודי עבודת	שו"ת	3	ב'
ד. ניהול משאבי אנוש	במקביל לשוק העבודה	שו"ת	3	ב'
ה. דיני עבודה[2]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
ו. תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקרו + מאקרו	ארגוני עבודה מיקרו + מאקרו	שו"ת	3	ב'

קורסי בחירה

ניהול תהליכים קבוצתיים בארגוני עבודה	ארגוני עבודה מיקרו+ מאקרו דרישה במקביל: יסודות בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	א'+ב
שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות		שו"ת	2+2	א'+ב'
סדנה בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	א'+ב'
גיוס ומיון עובדים		שו"ת	3	א'
יסודות בפיתוח ארגוני	ארגוני עבודה מאקרו + מיקרו	שו"ת	3	א'
הערכת עובדים[3]	סטטיסטיקה ללימודי עבודה שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	א'
ניהול קריירות ארגוניות	ארגוני עבודה מיקרו + מאקרו + ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'
ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - תהיבט היישומי	ארגוני עבודה מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	ב'
ניהול משאבי אנוש: הלכה ומעשה	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	ב'
מו"מ ויישוב סכסוכים בארגונים		שו"ת	3	ב'

[1] חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו משתקלל בציון הגמר וניתן במסגרת קורסי השלמה. יישומי מחשב למ.א. יינתן במסגרת הקורסים הכלל פקולטטיים.

[2] תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי התטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

[3] סמסטר א' ייחשב כקורס בחירה. לממשיכים בסמסטר ב' ייחשב לסמינר.

סמינרים

	דרישות מוקדמות	אופן הוראת	מס' ש"ס	סמ'
משברים, ארגונים, פיטורים, אבטלה ופרישה	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2+2	א'+ב'
סדנה בניתוח ארגונים[1]	יסודות בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	א'+ב'
הערכת עובדים	סטטיסטיקה ללימודי עבודה שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א'+ב'
אפליה בתעסוקה	דיני עבודה, שוק עבודה ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א'+ב'
משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק		ס'	2+2	א'+ב'
היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א'+ב'
אתניות ומגדר בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א'+ב'

סדנאות מחקר[2]

תואר שני

	מס' ש"ס	סמ'
שוק העבודה	2+2	א'+ב'
סוגיות בהתנהגות ארגונית	2	ב'
שינוי ועיצוב ארגוני	1+1	א'+ב'
ארגון ותרבות	2+2	א'+ב'
היבטים משפטיים בשוק העבודה	1	א'
מעברים תפקידיים	2+2	א'+ב'
סמינר סגל	1+1	א'+ב'

תלמידי מחקר

סדנת דוקטורנטים	2+2	א'+ב'

[1] הקבלה לסמינר הינה באישור המרצה בלבד.
[2] הקבלה לסדנה באישור המרצה בלבד. הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

תיאור הקורסים

יישומי מחשב למ.א.
מטרתו המרכזית של הקורס היא להקנות לתלמיד מיומנויות שימוש במחשב האישי לצורך הפקת ניתוחים סטטיסטיים. הקורס יתמקד בתכנת SPSS לחלונות. בין הנושאים שילמדו בקורס נכללים הכנת קבצי נתונים, עבודה עם קבצי נתונים קיימים, ניתוחי סטטיסטיקה תאורית קשרים בין משתנים, ניתוחי שונות וניתוחי מודלים של רגרסיה חד ורב משתנית. בקורס יעשה שימוש במאגרי נתונים מעולם העבודה תוך שימת דגש על פרשנות הממצאים בקונטקסט זה.

סטטיסטיקה ללימודי עבודה
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תאורית - אוכלוסייה, מדגם, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן X^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואינטרוולים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואינטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני ודו-כווני עם אינטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ- *SPSS*. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

שיטות מחקר איכותיות
הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותי בנושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותי: תכנון, אסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים תומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו באופן מעשי במחקר איכותי.

שיטות מחקר כמותיות
מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

שוק העבודה
מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; הגירה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

דיני עבודה ללימודי עבודה
מטרת הקורס היא להעניק תמונה כללית לגבי משפט העבודה בישראל, תוך התמקדות במספר סוגיות בהן ניכרת אחריותו של הכלל המשפטי בעיצוב חיי העבודה, לרבות: הסדרת-שוק מול הסדרה חברתית של שוק העבודה, היחס כין זכויות אדם ומסגרת חיי העבודה, הגנה על קניין רוחני, מבנה ואופן פועלו של האיגוד המקצועי בישראל, השביתה, בטחון תעסוקתי, "חוזים אישיים", והשימוש באמצעים כגון חברות כוח אדם להגמשת יחסי העבודה. הקריאה תתבסס על טקסטים משפטיים (ובעיקר חקיקה ופסקי דין), אך מטרת הקורס איננה למצות את הדיון המשפטי כי אם להשתמש בו להעמקת ההבנה של מערכת יחסי העבודה בישראל ויחסי הגומלין שבין משפט וחברה.

תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקרו + מאקרו
התנהגות ארגונית כשדה מחקר בוחנת את התנהגות הפרט במסגרות ארגוניות ואת התנהגות הארגונים עצמם. נחוג להבחין בין תחומי המיקרו, אשר עוסקים בעמדות, ברגשות ובהתנהגות הפרטים, וכיצד הן משפיעות ומושפעות מהמערכת הארגונית, לבין תחומי המאקרו, אשר עוסקים בשאלות של מבנה ארגוני, עיצוב ופעולות בהקשר חברתי-כלכלי. קורס זה, אשר מיועד לתלמידי תואר שני מתקדמים, מתמקד בנושאי המיקרו. מטרתו לחדד ולהעמיק את הידע בנושאים כגון: עמדות, רגשות, התנהגות ואישיות העובד בארגון. הקורס ישלב קריאה ודיון במאמרים, המייצגים תאוריה, מחד, ומחקר אמפירי על התאוריה, מאידך. כמו כן יתמודד עם בעיות מתודולוגיות העולות בעת עריכת מחקר בארגונים. בכך יסייע הקורס בהכנת הסטודנט לעריכת מחקר אישי, הן בהיבטים התאורטיים והמתודולוגיים והן מבחינת ההתנסות בכתיבה בהתאם לכללים האקדמיים.

יסודות בפיתוח ארגוני
בקורס תיסקר ההיסטוריה של תחום הפיתוח הארגוני ויוצגו אופן הצמיחה וההתפתחות של התחום. כמו כן ינותחו הערכים וההנחות של הפיתוח הארגוני וכן תוצגנה הגישות המרכזיות והמודלים לשינוי ארגוני, אבחון ארגוני והתערבויות ארגוניות. נעסוק גם בסוגיות כמו החוזה הפסיכולוגי, קשר יועץ-לקוח, התנגדות לשינוי ועוד.

הערכת עובדים
הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר הארגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכת, שיטות תיקוף, טעויות הערכת ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה בארגון והשפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים. תובות הסמינר כחובות הקורס ובנוסף עבודה סמינריונית.

ניהול תהליכים קבוצתיים בארגוני עבודה
הקורס יקנה היכרות עם עולם הקבוצות בארגוני עבודה: מודלים ותאוריות של התפתחות קבוצות, סוגי קבוצות, תופעות קבוצתיות כגון קונפליקט ותהליכי השפעה, קבלת החלטות, מנהיגות ופיתוח צוות. יושג דגש על הבנת תהליכים קבוצתיים ויילמדו מיומנויות הנחיה תוך כדי ביצוע משימות וניתוחן. במסגרת המפגשים התלמידים יתנסו בעבודה בצוות, בצפייה, אבחון וניתוח של תהליכים אישיים, בין-אישיים, ובין קבוצות.

ניהול משאבי אנוש: הלכה ומעשה
הקורס יעסוק בניהול משאבי אנוש בהיבט העיוני והן בהיבט המעשי. לצד התפיסות המוצגות בספרות המקצועית יוצגו סוגיות שונות בניהול משאבי אנוש כפי שהעשיית מתבצעת הלכה למעשה, בחברות מובילות במשק הישראלי. במרבית המשתתפים מנהלי משאבי אנוש יציגו את עשייתם ולאחר מכן יתקיים על דיון מונחה, בו העשייה תבחן לאור הידע העיוני-מקצועי הרלוונטי.

מו"מ, גישור ויישוב סכסוכים באירגונים
הסדנה מחולקת לשני חלקים עיקריים: (א) הקניית מושגי יסוד בתאוריה של מו"מ תוך הדגשת היסודות ההתנהגותיים והחברתיים ו-(ב) הצגת מודל חגישור כמו"מ מונחה. במהלך החלק השני ישולבו תרגילים וסימולציות שמטרתם להקנות למשתתפים הבנה של תפקיד המגשר וחשיפה ראשונית למיומנויות הדרושות לניהול הליך הגישור בהקשרים ארגוניים וביחסי עבודה.

שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות
הקורס ידון ברקע החברתי לצמיחת התנועה האאוגנית במאה ה-19, בהתפתחותה בגרמניה ובאנגליה, בשיטות הסטטיסטיות שפיתחו האאוגניקאים הראשיים (גאלטון, פישר ופירסון), ברטוריקה הפוליטית שלהם, וביישומים אאוגניים שנעשו במקומות שונים. דגש מיוחד יושם על מדינת הרווחה, ועל הצידוקים המדעיים שניתנו לשיטות אלימות לשליטה במבנה האוכלוסייה בסקנדינביה, גרמניה (של ווייימאר, והמשטר הנאצי), ארצות הברית, וארצות אחרות. בהמשך יידונו בפירוט שיטות לדירוג יכולת (IQ), יתנהל דיון מורחב בספר "עקומת הפעמון", ולאור הנאמר תיעשה הערכה של פרוייקט הגנום האנושי העוסק בפיתוח שיטות להשבחת בני אדם, ובחינה של נושאים בעלי פוטנציאל אאוגני בחברה הישראלית.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי
בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים ורכישות וכו'.

סדנה בניתוח ארגונים
מוקד הסדנה ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בחדרכה של מורי הסדנה.

התנהגות בלתי קונבנציונאלית בארגונים
סמינר מתקדם המיועד להסב את תשומת לב הסטודנט לדפוסי התנהגות בארגונים הסוטים מנורמות ארגוניות ו/או חברתיות מקובלות. המטרה העיקרית הינה לזהות את סיבותיהן ותוצאותיהן של התנהגויות כאלו, ולהציע מסגרות מושגיות מסבירות.
המשתתפים יתבקשו לערוך מחקר זוטא על התנהגות סוטה בארגון עבודה.

אפליה בתעסוקה
הסמינר ידון בנושאים הבאים: הסברים שונים לאפליה (טעמים, אפליה סטטיסטית, פטריארכליות), מדידת אפליה, מנגנונים משפטיים להתערבות, ודיון בקבוצות מופלות בתעסוקה: נשים, ערבים, מזרחים, מבוגרים, ילדים, נכים, והומוסקסואלים.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בסמינר, הצגת רפרט במהלך השנה, והגשת עבודה סמינריונית.
דרישות מוקדמות: שוק העבודה, דיני עבודה, שיטות מחקר כמותיות.

היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש
היעד העיקרי של הקורס הינו לאפשר לסטודנטים להתנסות בהתמודדות מעשית תחת הנחייה עם נושאים נבחרים מתחום משאבי אנוש בארגון. נושאי הלימוד העיקריים כוללים בין השאר: מתודולוגיות של תכנון ועיצוב אסטרטגיה במשאבי אנוש, הכרת תחום המו"פ של משאבי אנוש, גישות יישומיות כדוגמת: "יכולות חליבה" ו"גיליון הישגים מאוזן", מערכות בקרה במשאבי אנוש כדוגמת: חשבונאות, פיתוח מדדים כמותיים ומחקר יישומי. הסמסטר הראשון של הקורס מתרכז בגישות וכלים מעשיים בניהול משאבי אנוש ובעיקר במו"פ משאבי אנוש. הסמסטר השני מתמקד בעבודה מעשית הכוללת הצבת בארגון והתמודדות עם בעיה נבחרת בתחום. ליווי העבודה המעשית יתבצע על ידי מורי הקורס בשיתוף נציג הארגון. מטלות הקורס כוללות: בסמסטר א' - רפרט ותרגיל מורחב המתייחס לתכנון מערכת באחד מנושאי משאבי אנוש. סמסטר ב' - דו"חות התקדמות, ועבודה המסכמת את ההתנסות היישומית (בהיקף של עבודה סמינריונית).

סדנת מחקר: שוק העבודה
במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים מחקר אמפירי מקיף בנושא מסוים שייבחר ע"י המורה.
דרישות מוקדמות: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות; סמינר בנושאי שוק העבודה; אישור מרצה.

סדנת מחקר: סוגיות בהתנהגות ארגונית
הסדנה מיועדת לתלמידים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושא הקריירות הארגוניות. במסגרת הסדנה יציגו התלמידים את הגישות הספציפיות ששימשו כבסיס לעבודתם האמפירית ולאחר מכן את מערכי המחקר והמימצאים של עבודתם.

סדנת מחקר: ארגון לתרבות
הסדנה מיועדת לתלמידי מ.א. מתקדמים המתכננים מחקרים בסוגיות נבחרות בהתנהגות ארגונית ברמת הפרט: מחויבות ארגונית, שביעות רצון, מוטיבציה, התנהגות נאותה ובלתי נאותה בעבודה.

סדנת מחקר: שינוי ועיצוב ארגוני
הסדנה מיועדת לתלמידים מתקדמים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושאי שינוי ועיצוב ארגוני.

סדנת מחקר: מעברים תפקידיים
סדנה זו מיועדת לתלמידים מתקדמים המתכננים את מחקר התיזה או מצויים כבר בעיצומו. עולם התוכן של הסדנה, מעברים תפקידיים, מתייחס להתנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו ואשר יש להן קשר לעולם העבודה כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה תעסוקתית בארץ חדשה, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

סדנת מחקר: היבטים משפטיים בתעסוקה
הסמינר מיועדת לתלמידים מתקדמים הכותבים את עבודת הגמר על החיבטים המשפטיים של עולם העבודה. דגש מיוחד יושם על נושאים של שיוויון הזדמנויות ואפלייה בתעסוקה.

סמינר סגל
במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם.

החטיבה בלימודי עבודה

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית וניהול משאבי אנוש בארגונים. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטיים של מדעי החברה האחרים.
שקלול ציון הגמר בחטיבה: לכל קורס יינתן משקל על-פי מספר שעות הקורס.
החוג מציע חטיבה בהיקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו בהצלחה שניים מהקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר":

1. מבוא לסוציולוגיה.
2. מבוא למיקרו כלכלה או יסודות הכלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים.
3. מבוא לפסיכולוגיה.

ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' וגם בעונת לימודי הקיץ.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון 60 ומעלה במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

תכנית הלימודים

תכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:				
1. מבוא ליחסי עבודה [1]		שו"ת	3	א/ב
2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו[1]		שו"ת	3	א/ב
3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו[1]		שו"ת	3	א/ב
- דיני עבודה למ.א.[2]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
- גיוס ומיון עובדים		שו"ת	3	א'
- ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה – ההיבט היישומי	מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	ב'

[1] תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

[2] ניתן גם לתלמידי מ.א.

תיאור הקורסים

מבוא ליחסי עבודה
בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתאוריות המשמשות את התחום; ננתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתהליכי המו"מ הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודה - מאקרו
מטרת הקורס הינה להקנות לתלמיד הכרות עם הארגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצובו והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד להקנות כלים לניתוח ודיאגנוזה, ולשמש נקודת מוצא למגוון שיעורים מתקדמים. הקורס יוקדש לסקירת רוחב של תאוריות ארגוניות עיקריות ולהבנת הקשר בין ארגונים לבין נושאים כגון סביבה, משאבים, תרבות, כח, מבנה, קבלת החלטות ועוד.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו
מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.
הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

דיני עבודה למ.א.
הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? החוזה האישי וההסכם הקיבוצי: מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

גיוס ומיון עובדים
גיוס ומיון הם חלק חשוב ואף עיקרי בתהליך ניהול משאבי אנוש בארגון. כלים נוספים תומכים בתהליך, וביניהם בולטים ניתוח עיסוקים והערכת עובדים. בנוסף, השפעה גדולה ניכרת לסביבה הארגונית, הן בהיבט של הגבלות (דיני עבודה; איגוד מקצועי) והן בהיבט של אפשרויות (שוק העבודה; מיקום ג"ג). תחילתו של הקורס תעסוק בקונטקסט בו מתרחשים תהליכי גיוס ומיון, ובהשפעות של הראשון על האחרונים.
תחום המיון והגיוס מטופל רובו ככולו על ידי פסיכולוגים, המחפשים מבחני מיון טובים יותר מבחינת מהימנות ותוקף, תוך התחשבות בצרכי הארגון ליעילות. קורס זה מתמקד בנקודת מבט שונה: פתיחת העדשה לגבי הקונטקסט המשפיע על גיוס ומיון, כאמור לעיל, והתייחסות להשפעות התהליכים על מועמדים ועל החברה (אפליה והדרה בשוק העבודה). הקורס ייתן סקירה בנוגע לבעיות אלו, כמו גם בנוגע לכלי המיון והגיוס הקיימים, על יתרונותיהם וחסרונותיהם.
הקורס משלב ניתוח מקרים, הרצאות וסדנת סיכום, ומטרותיו שתיים: האחת, לעצב חשיבה אסטרטגית בנוגע לגיוס ולמיון, לעוסקים בתחום, והשניה - לפתח דיון ביקורתי כלפי מיון וגיוס כפרקטיקות ניהוליות.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי
בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים ורכישות וכו'.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1051.4000	סטטיסטיקה למ.א.				ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	18-16	208	גב' ה. מנדל
		ג'	16-14	104	
.02	תרגיל:	ג'	17-16	103	גב' ט. קריסטל
1051.4005.01	שיטות מחקר איכותיות				שו"ת
		ד'	19-16	108	ד"ר ג. קונדה
1051.4009.01	שוק העבודה				שו"ת
		ג'	20-17	103	פרופ' י. הברפלד

קורסי בחירה שנתיים

1051.4391.01	ניהול תהליכים קבוצתיים בארגוני עבודה				ש'
.02	עבודת שדה				
		ב'	21-19	421	ד"ר א. וייץ ד"ר א. סתר
1051.4357.01	סדנה בניהול משאבי אנוש				ס'
		ד'	21-19	420	פרופ' ד. יעקבסון

קורסי בחירה

1051.4387.01	יסודות בפיתוח ארגוני				ש'
		ב'	19-17	107	ד"ר א. סתר
1051.4415.01	הערכת עובדים				ש'
		ג'	16-14	419	ד"ר ע. ספקטור
1051.4392.01	שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות				ש'
		ג'	18-16	106	פרופ' י. גרודזינסקי

סמינרים שנתיים

1051.4533.01	**שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש: גישות ביקורתיות**			**ס'**
	ג'	18-16	106	פרופ' י. גרודזינסקי
1051.4531.01	**משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק**			**ס'**
	סמ' א': ה'	19-17	422	ד"ר ג. קונדה
	סמ' ב': ד'	21-19	422	
1051.4430.01	**אפליה בתעסוקה**			**ס'**
	ב'	21-19	419	ד"ר ג. מונדלק
1051.4405.01	**הערכת עובדים**			**ס'**
	ג'	16-14	419	ד"ר ע. ספקטור
1051.4327.01 .02	**סדנה בניתוח ארגונים** עבודת שדה			**סד'**
	ד'	21-19	425	ד"ר א. וייץ ד"ר ג. קונדה
1051.4361.01	**היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש**			**ס'**
	ד'	19-17	107	ד"ר ש. קמינקא גב' נ. שמידט מנור
1041.4427.01	**אתניות ומגדר בשוק העבודה**			**ס'**
	א'	19-17	207	פרופ' מ. סמיונוב
1051.4379.01	**משברים, ארגונים, פיטורים, אבטלה ופרישה**			**ס'**
	א'	21-19	314	פרופ' ד. יעקבסון

תלמידי מחקר

1051.4523.01	**סדנת דוקטורנטים**			**סד'**
	סמ' א': ה'	15-13	412	ד"ר ג. קונדה ד"ר ג. מונדלק
	סמ' ב': ד'	16-14	412	ד"ר ג. קונדה פרופ' י. הברפלד

סמסטר ב'

קורסי חובה

1051.4002.01	שיטות מחקר כמותיות			שו"ת
	ג'	21-18	103	פרופ' י. הברפלד
1051.4040.01	דיני עבודה למ.א.			שו"ת
	א'	19-16	110	עו"ד א. לין
1051.4010.01	תאוריה ומחקר בארגוני עבודה מיקרו-מאקרו			שו"ת
	ב'	19-16	104	ד"ר י. ורדי ד"ר א. וייץ
1051.4030.01	ניהול משאבי אנוש			שו"ת
	ג'	18-15	208	פרופ' י. הברפלד

קורסי בחירה

1051.4137.01	ניהול קריירות ארגוניות			ש'
	א'	19-16	206	ד"ר י. ורדי
1051.4389.01	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה			ש'
	א'	16-14	206	מר ח. בן ימיני
1051.4393.01 .02	ניהול משאבי אנוש: הלכה ומעשה עבודת שדה			ש'
	ד'	17-15	421	ד"ר א. וייץ
1051.4394.01	מו"מ ויישוב סכסוכים בארגונים			ש'
	ג'	21-18	422	פרופ' ד. יעקבסון

סדנאות מחקר

1051.4505.01	סוגיות בהתנהגות ארגונית			סד'
	א'	16-15	412	ד"ר י. ורדי
1051.4528.01	שינוי ועיצוב ארגוני			סד'
	ד'	15-14	412	ד"ר א. וייץ

1051.4522.01	**שוק העבודה**			**סד'**
	ג'	15-13	412	פרופ' י. הברפלד
1051.4506.01	**ארגון ותרבות**			**סד'**
	ד'	17-15	412	ד"ר ג. קונדה
1051.4530.01	**היבטים משפטיים בשוק העבודה**			**סד'**
	ב'	19-18	412	ד"ר ג. מונדלק
1051.4512.01	**מעברים תפקידיים**			**סד'**
	ג'	18-16	412	פרופ' ד. יעקבסון
1051.4600.01	**סמינר סגל**			**סד'**
	סמ' א':	ה' 14-13	412	פרופ' י. הברפלד
	סמ' ב':	ד' 15-14	412	ד"ר י. ורדי

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

מבואות

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה			שו"ת
	ב'	21-18	004	ד"ר ע. כרמי
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו			שו"ת
	א'	16-13	103	גב' ג. סודאי
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו			שו"ת
	א'	13-10	103	פרופ' ד. יעקבסון

קורס בחירה

1051.2118.01	גיוס ומיון עובדים			ש'
	ב'	19-16	106	גב' ש. בר-און

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה			שו"ת
	ד'	21-18	103	ד"ר ע. כרמי
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו			שו"ת
	א'	16-13	103	גב' ג. סודאי
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו			שו"ת
	ב'	18-15	108	גב' ע. מילנר

קורסי בחירה

1051.4040.01	דיני עבודה למ.א.			שו"ת
	א'	19-16	110	עו"ד א. לין
1051.4389.01	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה			ש'
	א'	16-14	206	מר ח. בן ימיני

בית הספר לממשל ולמדיניות
התכנית למדיניות ציבורית

http://spirit.tau.ac.il/public/index.ntml

ראש התכנית: פרופ' יוסי ברכמן

יועץ סטודנטים: ד"ר ניל גנדל

תואר שני

א. מטרות התכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההיבטים המדיניים, הכלכליים החברתיים והמשפטיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.

התכנית כוללת מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מנהל ציבורי, מדיניות עירונית ושלטון מקומי, מדיניות כלכלית ומדיניות חברתית.

ב. הליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (80) לפחות. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסציפלינות אחרות. ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על הישגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, על ניסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון בפני ועדת קבלה.

תלמיד המתקבל לשנת השלמות יהיה במעמד מן המניין על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המניין. על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו.

ג. מסלולי לימוד

מוצעים שני מסלולי לימוד:

1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר (תזה למ.א.)

התכנית למדיניות ציבורית מעודדת תלמידים לפנות למסלול לימודים עם תיזה.
תנאי קבלה למסלול זה הנו ממוצע של 85 לפחות בקורסי החובה.
דף הנחיות מפורטות נמצא במזכירות התכנית.
יועצת מסלול זה הינה ד"ר גילה מנחם.
ראה פירוט נוסף בסעיף "פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות".

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הנו שנתיים, ניתן להאריכו לחמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את *התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.*

ה. מהלך הלימודים

1. על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו ולהשיג בקורסים אלו ממוצע של 75 לפחות.
2. את כל לימודי החובה על התלמיד לסיים תוך שנתיים מתחילת לימודיו ולהשיג בקורסים אלו ממוצע של 75 לפחות.
תלמיד שלא ישיג ממוצע זה – יופסקו לימודיו.

ו. לימודי השלמה

יסודות הכלכלה	4 ש"ס	
חשבונאות	2 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס	במסגרת החוגים למדע המדינה וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פוליטיקה ומשטר בישראל	4 ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה

פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה.

ז. תקנות התכנית

1. כללי

א. קורסי החובה וקורסי הבחירה ייסגרו במכסת 40 תלמידים לכיתה ולסמינרים 25 תלמידים.
ב. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.
ג. תלמיד יוכל להירשם לשיעור המחייב קורס אחר כדרישת קדם רק אם סיים בהצלחה קורס זה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.
ד. לפי תקנון הפקולטה בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. בגין סיבה אחרת יינתן מועד נוסף רק באישור ועדת ההוראה (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
ה. תלמיד רשאי לערער על בחינה תוך שבועיים מיום פרסום התוצאות.
ו. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך בכתב למזכירות תלמידים כללית.
ז. על תלמיד שהשלים את כל חובותיו לתואר להגיש בקשה לציון גמר.
ח. חובת נוכחות בשעורים: חלה חובת נוכחות בשעורים. תלמיד שלא יהיה נוכח בשלושה שעורים, ואין בידו סיבה מוצדקת לא יהיה זכאי לגשת לבחינה.

2. סמינרים

א. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית, לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמידים נוספים.
ב. תלמיד רשאי להירשם לסמינרים רק לאחר שלמד לפחות חמישה קורסי חובה וכן עמד בדרישות הקדם של הסמינר.
ג. עבודה סמינריונית יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר (או לפי הנחיית המרצה).

3. התמחות

בשנה השניה ללימודיו על התלמיד לבחור את תחום התמחותו ולבצע רישום במזכירות התכנית.

תכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

היקף הלימודים הוא 47 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי השלמה).

תלמיד שלמד לימודי תואר שני וזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהיקף הלימודים בתכנית, כלומר ב-31 ש"ס לפחות.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-	
קורסי חובה	22	ש"ס
סמינרים	4	ש"ס
לימודי התמחות	16	ש"ס
פרויקט גמר בניתוח אירועי מדיניות	5	ש"ס

קורסי חובה, 22 ש"ס

לימודי חובה בסיסיים (22 ש"ס): על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	4	ש"ס
משפט חוקתי ואתיקה ציבורית	4	ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	3	ש"ס
מיקרו כלכלה[1]	4	ש"ס
היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס
תאוריות ארגוניות וניהוליות	2	ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3	ש"ס
סה"כ	22	ש"ס

לימודי התמחות, 16 ש"ס

א. מנהל ציבורי
ב. מדיניות כלכלית
ג. מדיניות חברתית
ד. מדיניות עירונית ושלטון מקומי

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות (תלמיד רשאי ללמוד עד 6 ש"ס של קורסים המוצעים במסלולי ההתמחות האחרים) בתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התכנית.

---

[1] תלמיד אשר הנו בוגר ביה"ס לכלכלה והשיג ציון 75 בכל אחד מקורסי מיקרו א'+ב' אינו רשאי ללמוד קורס זה. עליו לחשלים את השעות במסגרת התכנית.

מנהל ציבורי

הקורסים במסלול זה מציגים את מגוון הבעיות והסוגיות המתעוררות במנהל הציבורי - ומיועדים להקנות כלים לניתוח הבעיות ולגיבוש פתרונות.

חובה

יישום מדיניות: גישות ושיטות	2	ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
התקציב במגזר הציבורי	2	ש"ס
חברות ממשלתיות בישראל	2	ש"ס
תקצוב ובקרה א'+ב'	2	ש"ס
קבלת החלטות בסקטור הציבורי	2	ש"ס
מימון ציבורי	2	ש"ס
יזמות כלכלית וחברתית	2	ש"ס

מדיניות חברתית

הקורסים במסלול זה בוחנים היבטים של מדיניות בתחומי הרווחה, בריאות, חינוך ותעסוקה.

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס

בחירה

מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה	2	ש"ס
סוגיות במדיניות חברתית	2	ש"ס
מדיניות עלייה וקליטה	2	ש"ס
סוגיות במדיניות לאומית	2	ש"ס

מדיניות כלכלית

הקורסים במסלול זה מתייחסים למדיניות הכלכלית בסקטור הציבורי כולל פיקוח ותהליכי דה-רגולציה.

חובה

מימון ציבורי	2	ש"ס

בחירה

ארגון תעשייתי ופיקוח	2	ש"ס
כלכלת תחבורה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לכלכלה
כלכלה ניחולית	3	ש"ס
מדיניות כלכלית בישראל	3	ש"ס
שיטות מחקר למתקדמים	2	ש"ס

מדיניות עירונית ושלטון מקומי

ההתמחות מתמקדת במכלול הבעיות והסוגיות המתעוררות בשלטון המקומי ובמשרדים הממשלתיים הנוגעים לבעיות עירוניות.

חובה

מדיניות אזורית ועירונית	2	ש"ס

בחירה

בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס	
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס	
מדיניות קרקע ותכנון	2	ש"ס	
מנהל כספים ושלטון מקומי	2	ש"ס	
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	במסגרת החוג לסוציולוגיה
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס	במסגרת החוג לגיאוגרפיה

סמינרים

על התלמיד לבחור 2 סמינרים. סמינר אחד לפחות מתחום ההתמחות שלו.

מנהל ציבורי	מדיניות כלכלית	מדיניות חברתית	מדיניות עירונית ושלטון מקומי
תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות 2 ש"ס	מנהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים (שנתי) 4 ש"ס	זכויות הפרט ומדיניות ציבורית 3 ש"ס	מדיניות דיור 2 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית 2 ש"ס	תהליכי רפורמה ודה-רגולציה 2 ש"ס	עובדים זרים	סמינר במדיניות עירונית 2 ש"ס
תכנון מרחבי: המקרה של ירושלים	שוק העבודה בישראל	הון חברתי ושינוי חברתי	

סמינר מחלקתי - בסמינר יוצגו מחקרים הנערכים ע"י מורי התכנית וחוקרים בנושאי מדיניות והשלכותיה. כמו כן הסמינר מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בתברח ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. הסמינר יתקיים בימי ג' בשעות 18:00-20:00, בחדר 527 בבניין נפתלי. תאריכי הפגישות יפורסמו על לוח המודעות של התכנית למדיניות ציבורית. חובה על תלמידי התכנית במסלול תזה להשתתף בסמינר.

פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות

הפרוייקט בניתוח אירועי מדיניות הוא בהיקף 5 ש"ס. זכאים להירשם לפרוייקט רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:

1. סיימו את כל חובותיהם, לתואר.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הפרוייקט את יתרת חובותיהם לתואר.
3. תלמידים המתעתדים ללמוד במסלול עם תזה יוכלו להירשם לפרוייקט הגמר בניתוח אירועי מדיניות אצל המורה שינחה אותם לתזה. פרוייקט זה יהווה עבורם בסיס לעבודת התזה. סטודנט המעוניין לעבור למסלול עם תזה במהלך כתיבת פרוייקט הגמר, ואשר עומד בקריטריונים הדרושים יוכל לעשות זאת.
4. הזמן המוקצב להכנת הפרוייקט הנו סמסטר אחד.

ציון גמר

על תלמיד שהשלים את כל חובותיו לתואר להגיש בקשה לציון גמר (טפסים נמצאים במזכירות התכנית).

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	40%
לימודי התמחות	25%
סמינרים (2 סמינרים)	20%
פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות	15%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה היא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולציידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים חדרשים בעבודתם. עבודת הגמר מהווה דרישת קדם ללימודי דוקטורט.

סטודנטים מצטיינים במסלול זה ניתן יהיה להגישם כמועמדים למלגת לימודים.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים במסלול הוא 38 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1. לימודי השלמה	-	
2. קורסי חובה + שיטות מחקר למתקדמים	24	ש"ס
3. לימודי התמחות	8	ש"ס
4. סמינרים: שניים לפחות מתחום ההתמחות (סה"כ 3 סמינרים) + סדנת תזה למ.א.	6	ש"ס
5. עבודת גמר	-	
	38	ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הנ"ל היא זו המופיעה בתכנית במסלול ללא עבודת גמר.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתכנית על סמך קורסים חופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה חייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתכנית הלימודים הנדרשת. (לא פחות מ-25 ש"ס, תכנית הלימודים תיקבע על ידי יועץ התכנית).

מגמות התמחות

ראה פירוט ההתמחויות במסלול ללא עבודת גמר.

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 8 ש"ס בתחום זה. שני קורסים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי.
תלמיד המצטיין בלימודיו יוכל להשתלב כעוזר מחקר של אחד ממרצי התכנית ולהיות מזוכה בקורס בחירה בהיקף 2 ש"ס (חדרכה אישית).

עבודת גמר (מ.א.)

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, ובשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותיאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית. חלק מחובות עבודת הגמר חינה הגנה על התזה כפי המפורט בדף ההנחיות.

העבודה תבוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה החוגית. דף הנחיות לכתיבת עבודת גמר ניתן לקבל במזכירות התכנית.

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינה גמר	10%
	100%

תיאור הקורסים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית
שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מיקרו כלכלה.

מיקרו כלכלה
הקורס נועד להקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיוניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות.

היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית. ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית
הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: עיצוב, יישום והערכה.

משפט חוקתי ואתיקה ציבורית
הקורס יסקור את עיקרי המשפט הציבורי (חוקתי ומנהלי) בשיטת המשפט בישראל. בין הנושאים שיידונו: רשויות המדינה והיחסים ביניהן; זכויות הפרט וחובות המנהל הציבורי. הקורס יעסוק גם בהארת עקרונות האתיקה הציבורית החלים על נבחרי ציבור ועל עובדי המנהל הציבורי. הקורס יבחן בהקשר רחב את היחס שבין משפט לאתיקה בתחום המימשל והמנהל הציבורי.

תאוריות ארגוניות וניהוליות
מטרת הקורס לסקור באופן ביקורתי את התאוריות הביורוקרטיות והארגוניות. הדגש העיקרי הוא להציג בפני הסטודנטים את תפקיד ביורוקרטיה וארגונים בעיצוב, תכנון ויישום מדיניות. כמו כן, הקורס יציג היבטים עיקריים במנהל ציבורי כמו מבנה ארגוני וביורוקרטי, תרבות, שינוי, סביבה, וכד'. הקורס יבחן את יחסי הגומלין בין מדיניות למנהל, במיוחד למנהלים בשירות הציבורי.

לימודי התמחות

יזמות כלכלית חברתית
מטרת הקורס לבחון הגדרה רחבה של יזמות כלכלית וחברתית ולנסות להתבונן ביחסי הגומלין שבין יזמות עסקית לבין הסקטור הציבורי. הקורס יבחן יזמות במגוון תחומים. בסקטור הציבורי בתחומים כגון: קליטת עלייה, חינוך, בריאות, שלטון מקומי, איכות סביבה וכד' ובסקטור הפרטי יזמות של קבוצות אוכלוסייה כגון: עולים, נשים וכד'. הקורס ידון ביזמות הן כאסטרטגיה של קבוצות חלשות והן כאמצעי להפיכה של ביורוקרטיות נוקשות לארגונים גמישים יצירתיים ומגיבים לסביבתם.

קבלת החלטות בסקטור הציבורי
הקורס עוסק בשלושה היבטים של התהליך של קבלת החלטות. (א) מודלים פוזיטיבים של התהליך, כגון: הגישה הפסיכולוגית, החלטות בקבוצות, המודל הרציונלי, השבעת הרצון, וכן מודלים דסקריפטיביים, בולל המודל התוספתני, מודל פח האשפה, רשתות מדיניות, סריקה מעורבת, וכו'. (ב) החלק השני עוסק בתהליך קבלת החלטות בסקטור הציבורי ומנתח את הייחודיות של התהליך, וכן גישות ספציפיות, כגון שיתוף הציבור וסנגור. (ג) החלק השלישי דן במודלים נורמטיביים: הבניית המטרות, אופטימיזציה מעבר לזמן ובתנאי אי-ודאות, אסטרטגיות הנגזרות מתורת המשחקים, עץ החלטות, החלטות נוכח ריבוי מטרות, וכד'.

החברה הישראלית
גישות מאקרו סוציולוגיות ינחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מימון ציבורי
מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים פונקציות העדפה חברתית מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד. נדון גם בקונפליקטים שבין יעילות כלכלית ותפקידו של המתכנן הכלכלי בקבלת החלטות בתחומים אלה. כמו כן, יידונו בבעית כשל שוק והתערבות ממשלתית.
דרישות קדם: מיקרו כלכלה.

חברות ממשלתיות בישראל
מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני נעסוק בסגנונות הפעולה של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית ובחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, דירקטורים, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס יינותחו החלטות בנושאים הקשורים לתחום פעילותן של חברות ממשלתיות וננסה להבין את מקומם של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט תלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיו"ב).

התקציב במגזר הציבורי
בקורס יושם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי.
נעסוק בניתוח מרכיביו, שימושיו והשלכותיו של התקציב הציבורי. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

מנהל כספים בשלטון המקומי
הקורס עוסק במערכת הכספית של השלטון המקומי: מקורות ההכנסה, שיטות תקצוב ודרכי בניית תקציב, סוגי ההוצאה הכספית ודרכי הבקרה עליהם.
כל זאת לאור מערכות היחסים שבין השלטון המרכזי לשלטון המקומי ובין נבחרי הציבור לפקידי הרשות המקומית.
דרישת קדם: התקציב במגזר הציבורי.

מדיניות אזורית ועירונית
הקורס דן במדיניות עירונית ואזורית במישור העיוני, ובפרט בניסיון הישראלי. החלק הראשון המתמקד בעיור ופיתוח יעסוק בתהליכים ובמדיניות של עיור, בהשלכות החברתיות של העיור ובפיתוח אזורי. החלק השני מתמקד במבנה המרחבי של העיר ובהתפתחותם של אזורי מטרופולין. החלק השלישי דן במסגרות האדמיניסטרטיביות לטיפול בבעיות העירוניות. נציג בו את הבעיות המרכזיות של השלטון המקומי, סוגית המימון של הרשויות המקומיות ותכנון ערים. אחרי זה נעסוק בסוגיות אקטואליות של מדיניות עירונית, כגון: שקיעה והתחדשות של שכונות מגורים, שיקום של שכונות מצוקה, פיתוח עירוני בר קיימא, וכד'.

מדיניות קרקע ותכנון
החלק הראשון עוסק במדיניות קרקע. נידונים בו הנושאים האלה: הצורך במעורבות ציבורית בשוק המקרקעין, אמצעי מדיניות להכוונת הפיתוח, סקירה בינלאומית, מנהל מקרקעי ישראל, ודרכים לגביית חלק מהשבחה הקשורה לפיתוח. אחרי זה נעסוק בסוגיות המרכזיות של תכנון שימושי קרקע: המטרות והאמצעים, הכנת פרוגרמה וקביעת הפריסה המרחבית, ומערכת התכנון בישראל ובארצות אחרות. בהתאם לזמן הנשאר נדון בכמה מתוך הסוגיות האלה: תכנון ערים חדשים, תכנון ופיתוח בר התמדה, כביש חוצה ישראל, בטיחות וביטחון אישי בתכנון שכונות מגורים, וכד'.

גישות ניהול בשירות הציבורי
הצורך בהכשרה ובהתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, הנו הכרחי וזאת למען שיפור התחליך הספקתם של ה"טובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.
בקורס נדון בנקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

כלכלה ניהולית
הקורס יעסוק בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סכון, את יסודות התמחיר, בדיקת חוק עדוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול נכון של מדיניות בטחונות. בסיום הקורס יגישו התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

יישום מדיניות: גישות ושיטות
הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותכניות ציבוריות. כמו כן ינותחו הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כגון: תקשורת, משאבים, מבנה ביורוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

תקצוב ובקרה א'+ב'
הקורס יעסוק בבניית סוגי התמחור השונים לפעילויות שונות בארגונים בכלל ובמוסדות ציבוריים בפרט. יושם דגש על העמסת העלויות של מחלקות השירות השונות על מרכזי הרווח והעלויות במוסדות השונים. בחלקו השני של הקורס יושם דגש על בניית תקציב ומשמעותו למוסד הציבורי.

השלטון המקומי ומגמות ביזור
קורס זה מתמקד בניתוח השלטון המקומי בתנאי ביזור ממשליים פונקציונליים-שירותיים. הקורס בוחן את התפתחות מגמות הביזור במגזר המוניציפלי והשלכותיהן על מדיניות ציבורית ועל ניהול מערכות ציבוריות. בעוד שהביזור מעודד גמישות ניהולית רבה יותר, פיתוח של פתרונות רגישים יותר לצרכים מקומיים ואף דמוקרטיזציה בתהליכי קבלת החלטות, הוא מציב גם דילמות שונות מבחינת מדיניות ציבורית כוללת (יעילות, אפקטיביות, צדק חברתי, אמינות מערכתית).
הקורס מתחלק לשלושה חלקים. בחלקו הראשון נבחן את השלטון המקומי על רקע מגמות הביזור מערכתיות-גלובליות. בחלקו השני, נתמקד במגמות ביזור בישראל ושאלות מדיניות הנגזרות מהן. בחלקו השלישי, נבחן מנגנונים שוני העשוים לשפר את יכולת התווית מדיניות וניהול במגזר המוניציפלי.

בעיות איכות הסביבה
הקורס מתמקד בממשק בין האקוסיספירה לבין המערכת החברתית-כלכלית. הוא יעסוק בנושאים הבאים: איכות הסביבה ואקולוגיה, האידיאולוגיה הסביבתית, כלכלת הסביבה כולל השפעות חיצוניות והעלות של זיהום סביבתי, עקרונות של מדיניות סביבתית, אמצעים מנהליים ליישום מדיניות סביבתית, ופיתוח בר התמדה. כמו כן, נדון בסוגיות אקטואליות, כגון זיהום האקוספירה, חתאי דלק כמקור לאנרגיה, מחזור של פסולת מוצקת, וכו'.

שיטות מחקר למתקדמים
קורס מתקדם בשיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית. הקורס יתמקד במודלים של רגרסיה ליניארית, כמו כן במודלים יותר מורכבים, כולל משוואות סימולטניות לניתוח כמותי במחקרים במדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: שיטות מחקר וסטטיסטיקה.

Issues in Social Policy

The course will develop five main points about the issue that goes to the heart of all modern welfare states: namely the question of the appropriate mix in the spheres of social life identified as public, private and market. (1) There has always been historically a mix of spheres in social policy. (2) Social welfare reforms are *constituted largely by a periodic reassessment of how the spheres fit* together and the relative priority of each. (3) The focus on the mix makes the regulatory and mandating role of the state even more important since the state cannot be a passive bystander when the mix gets in trouble. (4) Understanding the linkage or interdependencies of these domains or spheres is a key empirival and conceptual question on which the design of social reform rests. (5) How the mix is structures has consequences, not only for the role of the state, but also for the realization of equity objectives in reducing poverty and inequality.

ארגון תעשייתי ופיקוח

הקורס הוא בעיקרו שילוב של תאוריית ארגון תעשייתי ותצפיות על מבנה הפירמה, שווקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא לפיקוח והגבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.

דרישה מוקדמת: מיקרו-כלכלה.

מדיניות עלייה וקליטה

הקורס יעסוק במספר סוגיות מרכזיות של מדיניות העלות ויתמקד בהיבטים המדיניים, הכלכליים והחברתיים השונים של קליטת העלייה בשנות ה-90, מבעד לעיניהם של קובעי המדיניות בתחום זה.

מדיניות כלכלית בישראל

הקורס עוסק בהשלכות של מדיניות כלכלית, עם דגש מיוחד על סוגיות שהיגן בין החשובות ביותר שאיתן מתמודדת מדינת ישראל. נושאי הקורס יכללו, בין השאר: צמיחה כלכלית, אי-שוויון כלכלי, אבטלה, גלובליזציה של המשק, אינפלציה, וחינוך. תינתן תמונת מצב אמפירית של המציאות הישראלית מהיבטים ארוכי טווח וכן השוואות עם מדינות אחרות. כמו כן, מודלים מאקרו-כלכליים, כולל מודלים של צמיחה, יתנו את המסגרת התאורטית לבחינת כלי המדיניות.

מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה

השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה, גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, *הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול* והספקת שירותי רווחה; מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים; שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

סוגיות במדיניות לאומית

קורס זה יקנה ידע ויכולת ניתוח של מדיניות ציבורית בעזרתה מבקשת הממשלה להשיג יעדים לאומיים. הנושא ייבחן בשני מימדים, התיאורי: הכולל רקע וגורמים לקבלת ההחלטות, תהליכי הביצוע, ותוצאות. המימד השני, ההערכתי כולל ניתוח הנחת היסוד, הפער בין יעדים מוצהרים לתוצאות, השלכות מעבר לתוצאות וחלופות אפשריות.

הקורס ינקוט גישה תאורטית במשולב עם ניתוח ספציפי של יעדים כגון: פיזור אוכלוסין, ייהוד הגליל, המאבק בתאונות הדרכים, ההתנחלות בשטחים, קליטת העלייה הישירה, שיקום השכונות, פרויקט הלביא, ביזור סמכויות לשלטון המקומי, הפרטת חברות ממשלתיות, שינוי המאזן הדמוגרפי בירושלים, המאבק בנגע הסמים וכד'.

התלמידים יתחלקו לצוותים וכל צוות יבחן ויציג בכתה אחד מהנושאים לדיון משותף.

סמינרים

הון חברתי ושינוי חברתי
תכניות מדיניות ציבורית רבות הינן למעשה ניסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הקורס יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. ייבחנו באופן ביקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תכניות מדיניות שונות.

תהליכי רפורמה ודה רגולציה
סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דהרגורלציה והפרטה.
דרישות מוקדמות: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

מנהל, תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים
א. הסמינריון יכלול את הצגת תאורית בחירת המוצר הציבורי, אופן הקצאתו ותלוקתו לאוכלוסיית המטרה, מוצרי לוואי והשלכות אחרות.
ב. יישום התאוריות יכלול ניתוח סקטוריאלי, מחזור פרוייקט הכנתו ודרך מימונו על פי מתודולוגית הבנק העולמי.
ג. הערכת המדיניות תכלול ניתוח פרוייקטים אשר בוצעו בעולם בסיוע מוסדות בין-לאומיים ופרוייקטים אשר בוצעו בארץ בסקטורים הבאים: הי טק, תעשייה, חקלאות ומים, פיתוח אורבני וכפרי, חינוך בריאות ורווחה.
דרישות מוקדמות: יסודות הכלכלה, ש"מ וסטטיסטיקה מיקרו כלכלה.

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)
מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותורמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.
דרישה מוקדמת: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות
הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות וחצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.
דרישת קדם: היבטים חברתיים ופוליטיים.

סמינר במדיניות עירונית
מטרת הסמינר היא בחינה מעמיקה וביקורתית של הסוגיות המרכזיות במדיניות העירונית העומדות על הפרק בישראל ובעולם. הנושאים שידונו במהלך הסמסטר ובעבודות הסמינר יכללו, בין היתר: יחסי שלטון מקומי ממשלה, תכנית ישראל 2020, התפקיד המשתנה של השלטון המקומי כספק שירותים ויזם פיתוח, הרשות המקומית בתבנה המורכבת ממיעוטים, רפורמה בשלטון המקומי, וכו'.
דרישה מוקדמת: מדיניות אזורית ועירונית או אישור המרצה.

מדיניות דיור
נושאי הקורס מתחלקים לשלושה חלקים. החטיבה הראשונה העוסקת במדיניות דיור תדון בשוק הדיור, בצורך ובמהות של מדיניות הדיור, במדיניות הדיור בישראל ובמערכות דיור בחו"ל. בהמשך תציג מספר סוגיות עקרוניות במישור הכלכלי, ביקוש והיצע, הדינמיקה של שוק הדיור, תהליך החלחול, תפקידה של מדיניות הקרקע, ומימון. בחלק האחרון ידונו סוגיות מדיניות המתעוררות בתת-שווקים, כגון דיור ציבורי, דיור בדמי מפתח, שכירות חופשית, דיור לקשישים וכו'.

זכויות הפרט ומדיניות ציבורית
הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוץ שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט - כזכות לחירות אישית ולהליך הוגן בפני רשויות המנהל והמשפט; חופש העיסוק, חופש הביטוי והעתונות, חופש ההתאגדות ועוד.
דרישה מוקדמת: משפט חוקתי ומנהלי.

תכנון מרחבי: המקרה של ירושלים
התכנון הלאומי בישראל מנסה לעצב את דמות המרחב בהתאם לערכים "אידיאולוגיים". שיקולים "פוליטיים" גוברים על שיקולים "אוניברסליים", דיפרנציאציה במשאבים משמשת את השלטון להשיג יעדים עירוניים ואזוריים. בירושלים בולטים הניגודים בין יעדי מדיניות במרחב ובעיר, בין שלטון מקומי למרכזי, בין דמוגרפיה וגיאוגרפיה, בין שיקולים פוליטיים לאוניברסליים. עד כמה תואמים התהליכים הגיאו-פוליטיים בעיר חבירה ובמרחב מסביבה את יעדי המדיניות הממשלתית? האם השיגה המדיניות את יעדיה הדמוגרפיים והגיאוגרפיים בעיר ובמרחב?
סוגיות כגון "השגת שליטה טיריטוריאלית" "הגדלת הרוב הדמוגרפי" "שוויון או אוטונומיה למיעוט אתני", ייבחנו בהיבט תיאורי וניתוחי במקרה של ירושלים העיר והמרחב הסובב אותה.

עובדים זרים בישראל
הסמינר יבחן את תופעת העובדים הזרים מהיבטיים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. התופעה תיבחן הן בישראל והן בעולם, יוצגו הדילמות והבעיתיות של התופעה על החברה המארחת והמשמעויות הנילוות.

שוק העבודה בישראל
סמינר זה יעסוק בהיבטים הבאים של שוק העבודה בישראל כולל דיון בהשלכות למדיניות ממשלתית: (א) האבטלה - מדוע היא גבוהה יחסית? (ב) הגורמים בקביעת השכר; (ג) תהליכי חיפוש עבודה; (ד) מיסים על שכר וסובסידיות לתעסוקה וגיוס עובדים; (ה) מדיניות דמי אבטלה; (ו) עובדים פלשתינאים בישראל; (ז) האפשרות להגדלת התעסוקה אצל החרדים; (ח) אפליית עובדים ו- (ט) עובדים זרים בישראל.

פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות
הסדנה תתמקד על ההיבטים המתודולוגיים בלימודי מדיניות ציבורית בנושאים הקשורים לעיצוב יישום והערכת מדיניות. במסגרת הסדנה יכתוב כל סטודנט עבודה מסכמת.
דרישות מוקדמות: סיום כל חובות השמיעה.

סדנת תזה ל-מ.א.
מטרת הסדנה היא לסייע לתלמידים בהכנת הצעות המחקר ובשלבי כתיבת עבודות הגמר. הסדנה *מיועדת לסייע לתלמידים שטרם גיבשו הצעה, לגבש הצעת מחקר, ולתלמידים המצויים כבר בשלב* כתיבת העבודה לקדם ולגבש את עבודתם.
חובות התלמידים: הצגה בעל פה ובכתב של הצעת המחקר או עבודת התיזה (או פרקים מתוכה). הגשת חוות דעת של עבודות /הצעות שהוצגו. השתתפות בדיונים.
ההשתתפות בסדנה היא שנתית.
ההשתתפות היא חובה לכל התלמידים המבקשים להכין עבודת מ.א. אך איננה נחשבת במניין השעות.

התכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.4036.01	**מדיניות אזורית ועירונית**			ש'
	א'	16:00-17:30	204	פרופ' א. ורצברגר
1082.4053.01	**מבוא למדיניות ציבורית**			ש'
	א'	16:00-18:30	004	פרופ' ד. נחמיאס
1082.4049.01	**יישום מדיניות גישות ושיטות**			ש'
	א'	17:45-19:15	204	ד"ר א. גבע מאי
1082.4009.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית**			ש'
	א'	19:30-21:00	318	פרופ' ב. מבורך
	ה'	19:30-21:00	318	
1082.4039.01	**חשבונאות**			ש'
	א'	17:45-19:15	210	מר י. גזית
1082.4070.01	**תקצוב ובקרה א'**			ש'
	א'	19:30-21:00	204	מר ש. אביטוב
1082.4041.01	**חברות ממשלתיות בישראל**			ש'
	ג'	16:00-17:30	104	ד"ר ד. קורן
1082.4099.01	**מדיניות עלייה וקליטה**			ש'
	ג'	16:00-17:30	208	מר י. צבן
1082.4046.01	**משפט חוקתי ואתיקה ציבורית**			ש'
	ג'	16:00-19:15	004	פרופ' ז. סגל
1082.4083.01	**סוגיות במדיניות לאומית**			שו"ת
	ג'	17:45-19:15	208	ד"ר מ. עמירב
1082.4100.01	**סדנה למ.א.**			סד'
	ג'	19:30-21:00	527	ד"ר ג. מנחם
1082.4102.01	**תכנון מרחבי המקרה של ירושלים**			ס'
	ג'	19:30-21:00	208	ד"ר מ. עמירב
1082.4097.01	**מנהל תקצוב והערכת פרויקטים ציבוריים - <u>סמינר שנתי</u>**			ס'
	ג'	19:30-21:00	107	ד"ר י. בולס
1082.4023.01	**התקציב במגזר הצבורי**			ש'
	ה'	08:00-09:30	204	ד"ר ח. אופק

1082.4106.01	מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה			ש'
	ה'	09:30-08:00	208	פרופ' י. קטן
1082.4105.01	מדיניות כלכלית בישראל			ש'
	ה'	11:30-09:00	108	ד"ר ד. בן דוד
1082.4001.01	תאוריות ארגוניות וניהוליות			ש'
	ה'	11:15-09:45	204	גב' ד. לנדאו
1082.4079.01	שיטות מחקר למתקדמים			שו"ת
	ה'	11:15-09:45	208	ד"ר נ. גנדל
1082.4109.01	שוק העבודה בישראל			ס'
	ה'	13:00-11:30	107	ד"ר ע. ישיב
1082.4026.01	היבטים חברתיים ופוליטים של מדיניות			ש'
	ה'	13:00-11:30	204	ד"ר ג. מנחם
1082.4015.01	יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות			ש'
	ה'	14:45-11:30	108	ד"ר ד. בן דוד
1082.4018.01	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים			ש'
	ה'	15:45-13:15	004	פרופ' י. ברכמן
1082.4038.01	מיקרו כלכלה			ש'
	ה'	16:30-13:15	204	ד"ר נ. גנדל
1082.4043.01	מדיניות דיור			ס'
	ה'	16:30-15:00	108	פרופ' א. ורצברגר
1082.4051.01	תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות			ס'
	ה'	18:30-17:00	107	ד"ר ג. מנחם
1082.4077.01	פרויקט גמר בניתוח אירועי מדיניות			סד'
	ה'	19:15-16:45	204	פרופ' א. ורצברגר
1082.4074.01	השלטון המקומי ומגמות ביזור			ש'
	ה'	21:00-19:30	204	ד"ר נ. בן אליא
1082.4500.01	הדרכה אישית			עב'
1082.9999.01	עבודת גמר (מ.א.)			עב'
1082.5000.01	בחינת גמר			

סמסטר ב'

1082.4107.01	בעיות נבחרות באיכות הסביבה			ש'
	א'	16:00-17:30	104	פרופ' א. ורצברגר
1082.4053.02	מבוא למדיניות ציבורית			ש'
	א'	16:00-18:30	108	פרופ' ד. נחמיאס
1082.4094.01	ארגון תעשייתי ופיקוח			שו"ת
	א'	16:00-17:30	004	ד"ר נ. גנדל
1082.4039.02	חשבונאות			ש'
	א'	16:00-17:30	204	מר י. גזית
1082.4067.01	יישום במדיניות ציבורית			ס'
	א'	17:45-19:15	419	ד"ר י. דרורי
1082.4009.02	שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית			ש'
	א'	19:30-21:00	318	פרופ' ב. מבורך
	ה'	19:30-21:30	318	
1082.4059.01	כלכלה ניהולית			ש'
	א'	17:45-20:15	204	מר י. גזית
1082.4098.01	יזמות כלכלית וחברתית			ש'
	ג'	16:00-17:30	204	ד"ר ת. לרנטל
1082.4041.02	חברות ממשלתיות בישראל			ש'
	ג'	16:00-17:30	108	ד"ר ד. קורן
1082.4100.02	סדנה למ.א.			סד'
	ג'	17:45-19:15	527	ד"ר ג. מנחם
1082.4046.02	משפט חוקתי ואתיקה ציבורית			ש'
	ג'	16:00-19:15	004	פרופ' ז. סגל
1082.4089.01	מנהל כספים בשלטון המקומי			ש'
	ג'	19:30-21:00	004	גב' ע. קינן
1082.4001.02	תאוריות ארגוניות וניהוליות			ש'
	ה'	08:00-09:30	204	ד"ר י. דרורי
1082.4003.01	קבלת החלטות בסקטור הציבורי			ש'
	ה'	08:00-09:30	108	פרופ' א. ורצברגר
1082.4054.01	גישות ניהול בשירות הציבורי			ש'
	ה'	08:00-09:30	103	ד"ר ח. אופק

1082.4101.01	עובדים זרים בישראל			ס'
	ה'	11:15-09:45	108	ד"ר י. דרורי
1082.4026.02	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות			ש'
	ה'	11:15-09:45	204	ד"ר ג. מנחם
1082.4057.01	תהליכי רפורמה ודה רגולציה			ס'
	ה'	11:15-09:45	107	פרופ' י. ברכמן
1082.4103.01	סמיגר במדיניות עירונית			ס'
	ה'	13:00-11:30	107	פרופ' א. ורצברגר
1082.4038.02	מיקרו כלכלה			ש'
	ה'	14:45-11:30	204	ד"ר נ. גנדל
1082.4015.02	יסודות הכלכלה			שו"ת
	ה'	14:45-11:30	108	ד"ר ד. בן דוד
1082.4002.01	החברה הישראלית			ש'
	ה'	14:45-13:15	104	פרופ' מ. סמיונוב ד"ר ת. לרנטל
1082.4104.01	מדיניות קרקע ותכנון			ש'
	ה'	16:30-15:00	208	פרופ' א. ורצברגר
1082.4018.02	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים			ש'
	ה'	17:30-15:00	108	פרופ' י. ברכמן
1082.4076.01	זכויות הפרט ומדיניות ציבורית			ס'
	ה'	17:30-15:00	425	פרופ' ז. סגל
1082.4108.01	מימון ציבורי			שו"ת
	ה'	19:15-17:45	108	ד"ר ע. ישיב
1082.4065.01	הון חברתי ושינוי חברתי			ס'
	ה'	19:15-17:45	425	ד"ר ג. מנחם
1082.4077.02	פרויקט גמר בניתוח אירועי מדיניות			סד'
	ה'	20:15-17:45	208	ד"ר י. דרורי
1082.4087.01	תקצוב ובקרה ב'			ש'
	ה'	21:00-19:30	108	מר ש. אביטוב
1082.4500.02	הדרכה אישית			עב'
1082.9999.02	עבודת גמר (מ.א.)			עב'
1082.5000.02	בחינת גמר			

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

לימודי תעודה

א. מטרות התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להקנות ידע תאורטי ומעשי בשמאות ובניהול מקרקעין. היא מכשירה את בוגריה לקראת עיסוק במקצועות אלה כיועצים עצמאיים, בחברות מסחריות ובמגזר הציבורי. תכנית הלימודים מחווה תשתית מקצועית כוללת לנושא. נלמדים בה קורסים במקצוע שמאות המקרקעין וכן קורסי רקע כמו: כלכלה, מימון, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.

התכנית עונה על דרישות הידע הבסיסיות הנדרשות משמאי מקרקעין. היא גובשה בשיתוף עם מועצת שמאי מקרקעין ואושרה ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שומה למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

ג. מבנה תכנית הלימודים[1]

			שנה א'		שנה ב'	

ד. משך הלימודים ושעות ההוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. חלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ה. חידוש לימודים

תלמיד שהפסיק לימודיו, יוכל להגיש בקשה לחידושם, תוך שנה מיום ההפסקה.
חידוש הלימודים טעון אישור ועדת ההוראה ומותנה בפתיחת שנת הלימודים הרלוונטית כסידרה.

ו. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפירוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ז. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מקורס/ים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר, בכפוף לתקנון הפקולטה ולהחלטות ועדת ההוראה של התכנית (ניתן לעיון במזכירות התכנית). פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ח. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים לקראת תואר באוניברסיטה. קבלת פטור מקורסים מסוימים אינה מאפשרת הקטנת גובה שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד.
מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד שנכשל גם במועד א' וגם במועד ב', חייב להירשם שנית לקורס.
3. תלמיד יוכל להירשם פעמיים בלבד לאותו הקורס.
4. תלמיד שנכשל בארבעה מועדים של אותו קורס, יופסקו לימודיו.
5. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצוינות בתיאור תוכן השיעורים להלן.
תלמיד שלא עמד בדרישות המוקדמות אינו רשאי להירשם לקורס המתקדם.
6. דרישה מוקדמת לקורסי סמסטר ב': תלמיד שלא השיג בתום סמסטר א' ציון עובר במבוא לתורת השמאות יהיה רשאי להירשם רק לקורסי סמסטר ב' שלגביהם הקורס הנ"ל אינו מהווה דרישה מוקדמת.

תכנית לימודי נשים ומגדר בסיוע NCJW

NCJW WOMEN AND GENDER STUDIES PROGRAM

לימודי התואר הראשון

כללי

התכנית נלמדת במסגרת בין-פקולטטית, המשלבת שלוש פקולטות: רוח, אמנויות, חברה.
התכנית נלמדת במסלול דו-חוגי לצד חוג דיסציפלינרי נוסף (ולא לצד תכנית רב-תחומית או בין-תחומית), ומתוכננת להימשך שלוש שנים (סה"כ 60 ש"ס).

התכנית נתמכת ע"י האירגון האמריקני "מועצת נשים יהודיות - ארה"ב" - NCJW (National Council of Jewish Women). התכנית מציעה מלגות מתרומת NCJW לפורום ללימודי נשים.

מטרת התכנית

בתכנית זו מוצגים לימודי נשים ומגדר בתחומים מגוונים ומנקודת מבט ביקורתית. היסטוריה, פילוסופיה, סוציולוגיה, תולדות האמנות, משפט, פוליטיקה, קולנוע, ספרות, חינוך, פסיכולוגיה - ועוד - כל אלה נלמדים תוך בחינה ביקורתית של הנחות היסוד המדעיות שלהם, ותוך שילוב לימודי נשים ומגדר ואלטרנטיבות פמיניסטיות להמשגה ולתיאור מדעי. התכנית בנויה על תשתית רחבה של תאוריות פמיניסטיות, ועל מגעיהן עם תאוריות בתחומים קרובים. במוקד הדיון עומדות שאלות של מקומן ותפקידן של נשים, כמו-גם של מיעוטים לאומיים, אתניים, דתיים, גזעיים, סוציו-אקונומיים ומיניים; שאלות על צורות ייצוגם של אלה בתרבות; שאלות על אודות האופן שבו הדיון בשוליים החברתיים משנה את צורת התשיבת אודות התרבות בכלל; ושאלות על המושג 'גבריות' במכלול היבטיו וזיקותיו.

תכנית לימודי נשים ומגדר מניחה כי בכל התחומים המדעיים נעלם במידה זו או אחרת הייצוג השיוויוני של נשים: על דעתן, על עולמן, על קולן - כל אלה הודרו מן השיח שעניינו "בני אדם" באשר הם. ממילא משתמע שבתכנית יש גם התייחסות לגורמים להעלמה זו, דהיינו למושגים הקשורים ביחסי כוח ושליטה. התכנית מתייחסת להיבטים שונים של מיעוט-הייצוג הזה, מנתחת את סיבותיו והקשריו ואת הדרכים בהן התמודדו נשים ומיעוטים שונים עם מיקומם השולי, תוך הצעת סדר יום מחשבתי, אינטלקטואלי ומחקרי, אלטרנטיבי. חדיון הפמיניסטי בנשיות מעלה ממילא מחשבות חדשות על היווצרות, ייצוג והשתנות של תפישת הגבריות, על תפישת היחסים בין המינים ועל *הדינאמיות שבהגדרות המגדריות.*

דרישות רישום וקבלה

מלבד תנאי הקבלה האוניברסיטאיים הכלליים (עברית, אנגלית) נדרש ציון התאמה 530 ומעלה.
תנאי הקבלה לתלמידים ותיקים (בעלי השכלה אקדמית באחת מן התכניות הקיימות ללימודי נשים ומגדר) - לפי החלטת ועדת ההוראה של התכנית.

הכרה בלימודים קודמים

תלמידים שלמדו במוסדות אקדמיים מוכרים קורסים מתאימים לתכנית לימודי נשים ומגדר, יציגו את תעודותיהם לוועדת הקבלה של התכנית. ועדות ההוראה והקבלה יקבעו את הזכאות להכרה ואת היקפה, בכפוף לתקנון האוניברסיטה.

מלגות

התכנית מציעה מלגות לתמיכה בתשלום שכר הלימוד. המלגות מוענקות ע"י מועצת נשים יהודיות - NCJW - באמצעות הפורום ללימודי נשים.
טפסי בקשה למלגות תמיכה של דקאנט הסטודנטים מצויים בדיונון ולאחר מילויים יש לשלוח אותם למזכירות התכנית.

התואר וציון הגמר

התואר שיוענק למסיימי התכנית הוא: "בוגר אוניברסיטה בתכנית לימודי נשים ומגדר" – "B.A. in Women and Gender Studies".
התואר יוענק לתלמידים שסיימו לימודיהם גם בחוג נוסף (במסלול דו-חוגי).

ציון הגמר יחושב כדלקמן:

ציוני שעורי המבוא (קורסי ליבה)	20%
ציוני קורסי ההקבצים (למעט סמינריונים)	50%
ציוני הסמינריונים	30%

באתר אינטרנט

מידע על אודות התכנית תמצאו בכתובות אלה:
http://spinoza.tau.ac.il
http://spinoza.tau.ac.il/hci/dep/e_ind.html
בשתי הכתובות יש לבחור בין החוגים את: NCJW Women & Gender Studies Program
דאר אלקטרוני: כתובת התכנית לפניות wgsp@post.tau.ac.il

החטיבות

חטיבות רגילות

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
מגמת אפריקה (החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה)
היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודי מגדר (תבדלים בין המינים)[1]
לימודי עבודה[2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[2] (החוג למדע חמדינה)
מדע המדינה[2]
מתמטיקה
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[2]
סטטיסטיקה
ספרות עברית
צרפתית
עבודה סוציאלית
תקשורת[2]
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה[2]
שפה וספרות ערבית
תולדות האמנות
תלמוד

חטיבות מורחבות

כלכלה[3,2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[3,2] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[3,2]
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[3,2]
סטטיסטיקה[3]
תולדות האמנות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

---

1 ראה בפרק חטיבות פקולטטיות.
2 תכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - ראה בפרק החוג המתאים.
3 החטיבה המורחבת תאוזכר בתעודת ה-ב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה.

חטיבות פקולטטיות

חטיבה ללימודי מגדר (הבדלים בין המינים)

מטרת החטיבה לאפשר לתלמידים המתעניינים בהיבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האישה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום. החטיבה בת 16 ש"ס.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטטיים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט הישראלי, מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

יועצת החטיבה: פרופ' חנה הרצוג, החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 5-6 ש"ס מבין הקורסים הבאים:

1. תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה[1]
2. מגדר וחברה[2]
3. סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים
4. מגדר ופוליטיקה - סוציולוגיה של מגדר ונשים

ב. קורסי בחירה[3]

התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בתיקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.
אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה גם עם שיעורי החובה בחטיבה.

1. משפחה וחברה
2. משפט וחברה
3. נשים עיתונאיות
4. העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבנייה ההומו-לסבית
5. בגוף אשה: אסתטיקה פמיניסטית
6. סימון דה-בובואר: המין השני
7. *נשים יהודיות באיטליה הנוצרית בעת החדשה המוקדמת*
8. מהמדונה עד מדונה - הנרטיב של הגוף הנשי
9. "אהבת אם" - מיתוס או ביולוגיה?
10. זהויות וחילופי תומרים: נשיות וגבריות בספרות העברית החדשה
11. התגבשות הפמיניזם בצרפת מהמהפכה הצרפתית עד למלחמת העולם הראשונה
12. הקול הנשי בספרות הצרפתית
13. אתניות ומגדר בשוק העבודה
14. נשים, דת ופוליטיקה
15. נשים בראייה רב-תרבותית
16. צבא, מדינה ומגדר

---

[1] חופף לקורס: הפסיכולוגיה של האישה.
[2] חופף לקורס: מגדר, מיניות וחברת.
[3] קורסי בחירה נוספים יוצעו בסמוך למועד הרישום.

17. החברה הפלסטינית בישראל
18. מין, מיניות ותקשורת
19. מבוא לפילוסופיה פמיניסטית: מחשבות נשים
20. אולימפיה ואחיותיה: ייצוגי הדמות הנשית בציור הצרפתי של המאה ה-19
21. מגדר, משפחה ומשפט
22. היבטים חברתיים של רפואה, מגדר ופריון
23. מסורת ושינוי באפריקה: נשים בחברות מוסלמיות
24. המסע אל "היבשת השחורה" - סיפורי התבגרות נשית
25. מרחל עד יונה וולך - המסורת האחרת
26. אוכל, שתייה, גבר, אשה - הישראלים הראשונים כבני תרבות
27. צמיחת הספרדיות: התברה היהודית לאחר גירוש ספרד
28. תכל פוליטי: כוח וזהות נשית
29. בגלל שאני רוצה, לא בגלל שאני חייבת: האתגר הפמיניסטי לאתיקה הרציונליסטית
30. הרומן ההיסטורי הנשי: היסטוריה ומגדר באנגליה הוויקטוריאנית

תיאור הקורסים

תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות תאורטיות בפסיכולוגיה של האישה, אל ביקורת פמיניסטית על מאגר הידע המסורתי בתחום הפסיכולוגיה של האישה, ואל נושאים ייחודיים להוויה הנשית. (2) להעמיק ולבחון חוויות אישיות, חברתיות ומשפחתיות תוך דגש על האספקט הג'נדרי.

נושאי הקורס: הקדמה לפסיכולוגיה פמיניסטית של האישה; סוגיות בתאוריות פסיכולוגיות אודות המינים: (א) מהות ההבדלים בין גברים ונשים (ב) מקור ההבדלים - ביולוגיה או סוציאליזציה; שוני בין נשים; אמהות; הגוף - מיניות, אלימות נגד נשים, פורנוגרפיה; נשים ובריאות הנפש.

סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים

הקורס מתעמק בנושאים החופכים יותר ויותר בולטים בחקר החברתי של המינים, כגון: הבניית הזהות המינית והמגדרות (הטרוסקסואלית והומוסקסואלית), דימויי גוף, משמעות האלימות המינית, התפתחות תפיסות של מיניות בעידן הפוסט-מודרני, ועוד.

סוגיות אלו נבחנות תוך התייחסות לקשת רחבה של גישות תאורטיות. בקורס יתארחו מספר מרצים המתמחים בתחומים הרלבנטיים.

נשים בראייה רב-תרבותית

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות בתאוריה פמיניסטית עכשווית ורב-תרבותית. (2) לעשות שימוש במצע התאורטי על מנת לבחון סוגיות רלוונטיות למחקר ולעבודה סוציאלית. הנושאים שיידונו: מפמיניזם לפמיניזמים - סקירה היסטורית של תאוריה פמיניסטית; זהויות נשיות בראייה רב-תרבותית - זהות מינית, גזע, מעמד סוציואקונומי, דת, לאום; קואליציות פמיניסטיות - סוגיות תאורטיות; המפגש עם שוני.

מערכת שעות

סמסטר א'

1007.1005.01	תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה			שו"ת
	ג'	10-8.30	104	גב' א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.2604.01	משפחה וחברה			שו"ת
	ב'	15-12	201	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.2611.01	מגדר וחברה			שו"ת
	ג'	15-12	אולם אפטר	ד"ר ד. לוצאטו
1041.2606.01	משפט וחברה			שו"ת
	א'	13-10	110	ד"ר ר. שמיר
1041.3557.01	מגדר ופוליטיקה: סוציולוגיה של מגדר ונשים			שו"ת
	ג'	15-12	204	פרופ' ח. הרצוג

קורסים הניתנים במסגרת החוג לתקשורת

1085.2519.01	נשים עיתונאיות			ש'
	ב'	12-10	103	גב' ע. לחובר
1085.2556.01	העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבנייה ההומו-לסבית			ש'
	ה'	16-14	207	מר ע. קמה

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[1]

0608.1000.01	בגוף אשה: אסתטיקה פמיניסטית			ש'
	א'	18-16	282 גילמן	ד"ר מ. שכטר
0608.1117.01	סימון דה-בובואר: המין השני			ש'
	ה'	14-12	223 גילמן	ד"ר ל. פרידמן
0662.1266.01	נשים יהודיות באיטליה הנוצרית בעת החדשה המוקדמת			ש'
	ה	18-16	307 גילמן	ד"ר ר. ויינשטיין
0662.1254.01	מהמדונה עד מדונה - הנרטיב של הגוף הנשי			ש'
	ד'	18-16	282 גילמן	ד"ר ר. הלפרין
0662.1017.01	"אהבת אם" מיתוס או ביולוגיה?			ש'
	א'	12-10	326 גילמן	ד"ר ב. אבן-זוהר

[1] מספר המקומות מוגבל.

0615.1158.01	זהויות וחילופי חומרים: נשיות וגבריות בספרות העברית החדשה		ש'
	ג' 12-10	223 גילמן	פרופ' ח. נוה
0668.2527.01	התגבשות הפמיניזם בצרפת מהמהפכה הצרפתית עד למלחמת העולם הראשונה		ש'
	ד' 18-16	002 רוזנברג	ג. תדאד
0668.2529.01	הקול הנשי בספרות הצרפתית		שו"ת
	ג' 14-12	209 רוזנברג	ד. תרובי

סמסטר א'+ב'

1041.4427.01	אתניות ומגדר בשוק העבודה		ס'
	א' 19-17	207	פרופ' מ. סמיונוב
1041.3791.01	נשים, דת ופוליטיקה		ס'
	ג' 10-8	425	פרופ' ח. הרצוג

סמסטר ב'

1007.1004.01	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים		שו"ת
	ד' 15-12	201	ד"ר ד. לוצאטו
1007.1006.01	נשים בראייה רב-תרבותית		שו"ת
	ד' 17-15	105	גב' א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.3556.01	צבא, מדינה ומגדר		שו"ת
	ח' 16-13	103	ד"ר א. ששון-לוי
1041.2606.02	משפט וחברה		שו"ת
	ג' 13-10	110	ד"ר ר. שמיר
1041.3528.01	החברה הפלסטינית בישראל		שו"ת
	ד' 18-15	103	גב' מ. חסן

קורס הניתן במסגרת החוג לתקשורת

1085.2518.01	מין, מיניות ותקשורת		ש'
	ד' 16-14	208	ד"ר נ. גוטמן

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[1]

0608.1110.01	מבוא לפילוסופיה פמיניסטית: מחשבות נשים		ש'
	ה' 16-14	223 גילמן	ד"ר ל. פרידמן
0608.1120.01	אולימפיה ואחיותיה: ייצוגי הדמות הנשית בציור הצרפתי של המאה ה-19		ש'
	ג' 16-14	281 גילמן	ד"ר ד. לוי-אייזנברג
0608.1119.01	מגדר, משפחה ומשפט		ש'
	ה' 12-10	278 גילמן	ד. הקר
0608.1118.01	היבטים חברתיים של רפואה, מגדר ופריון		ש'
	א' 12-10	278 גילמן	גב' י. השילוני-דולב
0639.2715.01	מסורת ושינוי באפריקה: נשים בחברות מוסלמיות		ש'
	א' 12-10	יפורסם	ד"ר א. בק
	ה' 12-10	יפורסם	
0615.1158.01	המסע אל "היבשת השחורה" - סיפורי התבגרות נשית		שו"ת
	ד' 18-16	001 רוזנברג	ד"ר ר. הלפרן
0615.2339.01	מרחל עד יונה וולך - המסורת האחרת		שו"ת
	ה' 14-12	279 גילמן	ד"ר ל. רתוק
0662.1244.01	הכל פוליטי? כוח וזהות נשית		ש'
	א' 12-10	279 גילמן	מ. רוזמרין
0662.1235.01	הרומן ההיסטורי הנשי: היסטוריה ומגדר באנגליה הוויקטוריאנית		ש'
	ד' 18-16	278 גילמן	ת. רזי
0662.1282.01	אוכל, שתייה, גבר, אישה - הישראלים הראשונים כבני תרבות		ש'
	ג' 16-14	001 רוזנברג	א. רוזין
0662.1287.01	צמיחת הספרדיות: התברה היהודית לאחר גירוש ספרד		ש'
	ב' 14-12	278 גילמן	ד"ר ר. למדן
0662.1273.01	בגלל שאני רוצה, לא בגלל שאני חייבת: האתגר הפמיניסטי לאתיקה הרציונליסטית		ש'
	ג' 16-14	317 גילמן	נ. גדי

[1] מספר המקומות מוגבל.

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

Social Sciences Minor in English

Below are examples of-16hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each .course refer to the semester hour credit for each course

Cube I

)4(Composition I
)4(A Theory Course
)4(Introduction to English Culture
)4((Advanced Course (English Fiction

Cube II

)4(Composition I
)4(A Theory Course
) 4(Introduction to American Culture
)4((Advanced Course (American Fiction

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

חטיבה בתחום ארכיאולוגיה של א"י - עם סמינריון

- הארכיאולוגיה של ארץ ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)	4	ש"ס
- ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרית בחירה גם מתחום תרבויות המזה"ק בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	20	ש"ס

חטיבה בתחום תרבויות המזה"ק

- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)	2	ש"ס
- אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרות בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס

ללא השלמת קורסי החובה, לא ניתן להשתתף בסמינריון

חטיבה ללא סמינריון

- ארכיאולוגיה מהי (חובה)	2	ש"ס
- הארכיאולוגיה של א"י משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)	4	ש"ס
- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ	8	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבה בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א׳ בלבד.

<u>הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה</u>
החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהיקף מצומצם (16-18 ש״ס). השיעורים הנושאיים בצירופים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.
הרישום לחטיבה ייעשה במזכירות מדעי החברה.
הרישום לקורסים ייעשה בחוג לגיאוגרפיה, בבניין יד-אבנר.

<u>חטיבת השלמה</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4	ש״ס
	מבוא - מרחב, מקום וסביבה	4	ש״ס
	2 שיעורי יסוד בתחום האנושי	4	ש״ס
	שיעורים נושאיים בתחום האנושי	4-6	ש״ס
	סה״כ	16-18	ש״ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב	4	ש״ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	ש״ס
	2 שיעורי יסוד בתחום הפיזי	4	ש״ס
	שיעורים נושאיים בתחום הפיזי	4-6	ש״ס
	סה״כ	16-18	ש״ס
צירוף ג:	שני מבואות	8	ש״ס
	שיעור יסוד באחד מתחומי המבואות	2	ש״ס
	תולדות החשיבה הגיאוגרפית	2	ש״ס
	סמינריון בסיסי	2	ש״ס
	סמינריון (בתחום בו נלמד מבוא)	4	ש״ס
	סה״כ	18	ש״ס

החטיבה בהיסטוריה כללית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א׳ בלבד.

<u>חטיבה</u>

2 תרגילים (ת׳)	8	ש״ס
2 שיעורים (ש׳)	4	ש״ס
1 סמינריון (ס׳)[1]	4	ש״ס

הערה: דרישה מוקדמת להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

[1] התלמיד בחטיבה יגיש בסמינריון שבחר עבודה סמינריונית.

החטיבה בהיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

שנת א'

מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדישה	ש'	2	ש"ס
תולדות הערבים והאיסלאם	ת'	4	ש"ס

שנה ב'

מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית או שיעור בחירה	שו"ת	4	ש"ס

שנים ב'/ג'

2 שיעורי בחירה		8	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

החטיבה במגמת אפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

מבנה החטיבה

1.	שיעור חובה - מבוא להיסטוריה של אפריקה	4	ש"ס
2.	3 שיעורי בחירה	12	ש"ס
		16	ש"ס

ניתן ללמוד את שיעור החובה במקביל לשיעורי הבחירה.

החטיבה בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

קבלה
יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההיסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:
א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. העת העתיקה	1. העת העתיקה
2. ימי הביניים	2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית	3. התקופה המודרנית

חטיבה
מן הצירופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

מבנה הלימודים (משותף לכל התכניות)
קורסים בני 4 ש"ס או 2 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים נושאיים.

החטיבה בחשבונאות

1. תנאי הקבלה

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טפסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. תקנון

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהיקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בתחילת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהיקפם מחולקים בסה"כ השס"ם.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

2.7 לתשומת לב תלמידי ביה"ס לכלכלה: תכנית החטיבה בחשבונאות גוררת שינויים בחובות הלימודים בכלכלה, פירוט השינויים ראה בפרק ביה"ס לכלכלה.

3. תכנית הלימודים

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות ומקבילות
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות[1], יסודות הכלכלה[1]
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' מבוא לאקונומטריקה[1]
יסודות תורת ההחלטות וחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון[1]
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מבוא למיסים (מיסים א')	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות, יסודות המשפט העסקי[1]
סה"כ	18	

[1] דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. חטיבות מצומצמות

מוצעות ארבע תכניות

תכנית א'-1

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	ש' 4 + ת'	4	ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	ש' 4 + ת'	3	ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	שו"ת	4	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

תקנות

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית א'-2

שנה א'

חשבון אינפיניטסימלי 1	ש' 4 + ת'	2	ש"ס
חשבון אינפיניטסימלי 2	ש' 4 + ת'	2	ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	שו"ת	4	ש"ס
	סה"כ	16	ש"ס

תקנות

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 8 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית ב'-1

שנה א'

אלגברה לינארית 1	ש' 4 + ת'	3	ש"ס
אלגברה לינארית 2	ש' 4 + ת'	2	ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת	4	ש"ס
	סה"כ	17	ש"ס

תקנות

לתלמידי החוג לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית ב'-2

שנה א'

מבוא לאלגברה 1	ש' 3 + ת'	1	ש"ס
מבוא לאלגברה 2	ש' 3 + ת'	1	ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת	4	ש"ס
ואחד מבין הקורסים הבאים:			
משוואות דיפרנציאליות רגילות לדו-חוגי	ש' 3 + ת'	1	ש"ס
מבוא לחקר ביצועים	ש' 3 + ת'	1	ש"ס
	סה"כ	16	ש"ס

תקנות

לתלמידי ביה"ס לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 4 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ב. חטיבות מורחבת

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תכניות:

תכנית מורחבת א'

שנה א':	חשבון דיפ' ואינטגרלי 1 ו- 2	14	ש"ס
	מתמטיקה בדידה	6	ש"ס
	מבוא להסתברות	5	ש"ס
שנה ב':	אלגברה לינארית לכלכלה	4	" (סמסטר א')
	משוואות דיפ' רגילות 1	4	" (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:		
	תורת הפונקציות המרוכבות 1	4	ש"ס
	פונקציות ממשיות	4	ש"ס
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	4	ש"ס
	ס ה "כ	37	ש"ס

תקנות
על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית א'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 8 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.

תכנית מורחבת ב'

שנה א':	אלגברה ליניארית 1 ו-2	13	ש"ס
	גיאומטריה אנליטית	3	ש"ס
	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
שנה ב':	מבוא להסתברות	5	ש"ס
	אלגברה ב' 1	4	ש"ס
	קומבינטוריקה או תורת הקבוצות	3	ש"ס
	תולדות המתמטיקה או תורת המספרים	4	ש"ס
	ס ה " כ	36	ש"ס

תקנות
על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית ב'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 4 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.
תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה ליניארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

החטיבה בניהול

1. **תנאי קבלה לחטיבה**
תלמידים חלומדים לקראת תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה יוכלו להשתתף בלימודי חטיבה במסגרת לימודי התואר הראשון בניהול, בפקולטה לניהול. התכנית מיועדת בעיקר לתלמידי התכנית החד-חוגית בכלכלה. מספר התלמידים בחטיבה מוגבל ונקבע על ידי הפקולטה למדעי החברה. תנאי מינימום לקבלה לחטיבה בניהול הם סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל Z5 לפחות: יסודות הכלכלה (לשעבר: מבוא למיקרו-כלכלה; מבוא למאקרו-כלכלה); סטטיסטיקה לכלכלנים א'; סטטיסטיקה לכלכלנים ב'; מתמטיקה לכלכלנים א'.

2. **סדרי רישום**
2.1 על מנת לסיים את הלימודים בחטיבה יחד עם חלימודים בפקולטה למדעי החברה, מומלץ להתחיל את הלימודים בחטיבה בראשית שנה ב'.
2.2 תלמידים המעוניינים להצטרף ללימודי החטיבה בניהול יורשמו במזכירות הפקולטה למדעי החברה. מספר המקומות בחטיבה מוגבל.
הרישום לחטיבה יתקיים אחת לשנה לקראת סמסטר א'.
הפקולטה למדעי החברה תמיין את בקשות הפונים ותעביר למזכירות החוג לניהול את רשימת התלמידים העונים על תנאי הקבלה בכפוף למכסה שנקבעה.
2.3 הרישום לקורסים במסגרת החטיבה בניהול יתקיים במזכירות החוג לניהול.
2.4 תלמידי החטיבה בניהול ישולבו ברישום לקורסים המתנהל לתלמידי החוג באמצעות "שיטת המכרז". פרטים על "שיטת המכרז" מופיעים בפרק ג', סעיף II - קורסים. לוח זמנים לרישום לקורסים יובא לידיעת התלמידים בנפרד.
2.5 כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול כפי שמתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול, לרבות מילוי הדרישות המוקדמות והמקבילות ותקנון הבחינות, חלות גם על תלמידי החטיבה בניהול.

3. **היקף הלימודים**
על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 15-17 ש"ס. במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המשמשים דרישות מוקדמות או מקבילות ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

4. תכנית לימודי החטיבה בניהול לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: (15-17 ש"ס)

מס' הקורס	שם הקורס	היקף ש"ס	דרישות מוקדמות (נדרש ציון עובר - 60)	דרישות מקבילות
א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:				
1221.2301	יסודות החשבונאות[1]	4	--	
1221.3301	יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות[2] מיקרו כלכלה א'	מבוא לאקונומטריקה
1221.4301	יסודות השיווק	3	--	מיקרו כלכלה א'
ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים הבאים:				
1221.1402	יסודות המשפט[3]	2	--	--
1221.2101	יסי' הפסיכולוגיה לניהול[6]	2	--	--
1221.2403	דיני עסקים	2	יסודות המשפט	--
1221.3101	מבוא לארגון ולניהול[5]	3	פסיכולוגיה חב' ניהולית[6] סוציולוגיה ארגונית[7]	--
1221.3102	התנהגות ארגונית מאקרו[8]	2	יסי' הפסיכולוגיה לניהול[6] יסי' הסוציולוגיה לניהול[7]	--
1221.3103	התנהגות ארגונית מיקרו[8]	2	יסי' הפסיכולוגיה לניהול[6] יסי' הסוציולוגיה לניהול[7]	--
1221.2203	יסודות תורת ההחלטות[9]	3	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	--
1221.3201	מבוא לחקר ביצועים[10]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים ב' אלגברה ליניארית	--
1221.5116	חקר ביצועים והחלטות[11]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	--
1221.3303	יסי' ניהול התפעול והייצור	3	--	מבוא לחקר ביצועים <u>או</u> חקר ביצועים והחלטות
סה"כ ש"ס		**15-17**		

---

1 תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בביה"ס לכלכלה מנוע מללמוד קורס זה. על תלמידים אלה ללמוד לפחות אחד משני הקורסים: יסודות המימון או יסודות השיווק.

2 או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

3 קורס חדש בתכנית הלימודים בחוג לניהול. תלמיד ממשיך שלמד את הקורס "דיני עסקים" מנוע מללמוד את הקורס *החדש* "יסודות המשפט".

4 לשעבר הקורס "פסיכולוגיה חברתית ניהולית" בהיקף 3 ש"ס.

5 הקורס "מבוא לארגון" יבוטל מתכנית הלימודים בחוג לניהול ויוצע בפעם האחרונה בסמסטר א' תשס"ב. תלמיד המעוניין ללמוד קורס זה ואינו עומד בדרישות המוקדמות לקורס ינהג לפי הכללים הרשומים לגבי קורס זה. עבור תלמידי החוג לניהול - ראה *בהרחבה פרק ג', סעיף 1א'*: תכנית לימודים - ניהול וחוג נוסף.

6 או "מבוא לפסיכולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

7 או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדעי תחברה.

8 לשעבר "מבוא לארגון וניהול", ראה הערה מס' 5 לעיל.

9 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורס "חקר ביצועים והחלטות ואת הקורס "נושאים בתורת ההחלטות" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

10 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורס "חקר ביצועים והחלטות".

11 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים: "מבוא לחקר ביצועים" ו"יסי' תורת ההחלטות".

החטיבות בסטטיסטיקה

תנאי קבלה: הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון 70 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה)[1].
שעות קורסים אלה אינן נכללות במניין שעות החטיבה.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להירשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוכרו כהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).

א. חטיבה (מצומצמת)

תכנית לימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון אינפ. 1
3. הסתברות[2]	1+3	מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון אינפ. 2 מבוא לאלגברה 1 ו-2 (או אלגברה ליניארית לכלכלנים) (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות, מבוא לסטטיסטיקה
סה"כ	18 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת:

סמסטר א'
1. מבוא להסתברות
2. חשבון אינפיניטסימלי 1
3. מבוא לאלגברה 1[1]

סמסטר ב'
1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 21

סמסטר ג'
1. הסתברות2

סמסטר ד'
1. תאוריה סטטיסטית

---

[1] ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה ליניארית לכלכלנים" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

[2] ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדן חוגי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את התלמיד ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פירוט הלימודים:		ש"ס	דרישות מוקדמות
1.	לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2.	רגרסיה[1]	3	מבוא לסטטיסטיקה
3.	ניתוח שונות	3	מבוא לסטטיסטיקה
4.	חקר ביצועים 1	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2[2]
5.	קורס בחירה	3	
	סה"כ	31 ש"ס	

תלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר א'
1. מבוא להסתברות
2. חשבון אינפיניטיסימלי 1
3. מבוא לאלגברה1[2]

סמסטר ב'
1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטיסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 2[2]

סמסטר ג'
1. הסתברות[3]
2. חקר ביצועים 1

סמסטר ד'
1. תאוריה סטטיסטית
2. קורס בחירה

סמסטר ה' או ו' (בהתאם לחיצע הקורסים)
1. ניתוח שונות
2. רגרסיה[1]

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטיסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למדעי מתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בביה"ס לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים אלה (ראה פירוט בתקנות החוג).
2. תלמיד שיבחר ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בביה"ס לכלכלה במקום מבוא לאלגברה 1 ו-2 תסתכם מכסת השלמותיו בקורסי מתמטיקה ב-12 ש"ס בלבד ויהיה עליו להשלים 4 ש"ס בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

---

[1] תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת ביה"ס לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

[2] ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בפקולטה למדעי התברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

[3] ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדן חוגי" בחיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

החטיבה בספרות עברית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

א. שיעורי מבוא (4 ש"ס):

מבוא לסיפורת	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות הסיפורת (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)
או			
מבוא לשירה	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות השירה (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)

ב. שיעורים היסטוריים וכלליים (2-4 ש"ס)

מושגי יסוד בביקורת הספרות	2	ש"ס
קווי מתאר לשירה העברית ב-200 השנים האחרונות	4	ש"ס
ממרכזים למרכז: הספרות העברית בראשית המאה ה-20	4	ש"ס
הנובלה העברית בראשית המאה ה-20	2	ש"ס
שירה ולאומיות: ביאליק, טשרניחובסקי, אצ"ג	2	ש"ס
ספרות וצילום - עיצוב הזיכרון	2	ש"ס
תמונות מסופרות - ייצוגן של יצירות אמנות חזותיות	2	ש"ס
אהבה שהשכימה: דיוקן המשורר כאמן צעיר	2	ש"ס
"תיקון אמנותי" - פסיכואנליזה על מפת הספרות	2	ש"ס

ג. שיעורים מונוגרפיים (2-4 ש"ס):

שירה נתן אלתרמן	2	ש"ס
שירי העם של ח"נ ביאליק	2	ש"ס
עולמו המיסטי של ר' נחמן מברסלב	2	ש"ס
תחנות בסיפורת של י"ח ברנר	2	ש"ס
קריאה ביצירותיו של אהרן אפלפלד	2	ש"ס
ניאורומנטיקה ביצירתו הסיפורית של גרשון שופמן	2	ש"ס
התוודעות למשורר: נתן זך	2	ש"ס
דוד אבידן ועקבותיו בשירה הישראלית	2	ש"ס

ד. שיעורים כלליים - היבט חברתי (6 ש"ס)

מבוא לתרבות ישראלית	4	ש"ס
ייצוגים של נשיות וגבריות בספרות העברית החדשה	2	ש"ס
שיח אהבה ישראלי	2	ש"ס
רב תרבותיות בישראל - תאוריה, מצב, ספרות	2	ש"ס
המפגש הרומנטי בין פולקלור לספרות: מפי העם ל"ל פרץ	2	ש"ס
המסע אל "היבשת השחורה" - סיפורי התבגרות נשית	2	ש"ס
מרחל עד יונה וולך - המסורת האחרת	2	ש"ס

החטיבות בצרפתית

כמסגרת החוג לצרפתית קיימות שתי מגמות:

1. **שפה וספרות צרפתית:**

במגמה זו כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, כולל הגשת עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית. כל תלמיד יוכל להרכיב תכנית אישית בתאום עם יועץ החטיבה.

2. **תרבות צרפת:**

מטרת הקבץ זה היא לפתוח אשנב לאחת מהתרבויות המרכזיות של העולם המערבי. מסגרת זו עוסקת בתרבות הצרפתית על רבדיה השונים: היסטוריה ומוסדות של צרפת, פוליטיקה ותקשורת, ספרות, אומנויות ופילוסופיה, תרבות חיי היומיום.
החקבץ ניתן בשני מסלולים שונים:
א. תרבות צרפת א' עם לימודי שפה.
ב. תרבות צרפת ב' ללא לימודי שפה.

תרבות צרפת א' עם לימודי שפה
השיעורים ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקורם הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א') שבמסגרתו ניתנים הטקסטים בעברית (ראה תכנית מפורטת בחוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת). מטרת שעורי השפה היא הקניית רמה שתאפשר לסטודנטים להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית. כמו כן, לימודים במגמה זו יעניקו לסטודנטים באופן אוטומטי **פטור בשפה זרה שנייה ברמת מתקדמים** (16 ש"ס).

לתשומת לב הסטודנטים: החוג לצרפתית מציע שיעורים נוספים של הבעה בעל פה שלא נכללים במניין השעות הנדרשות לחטיבה זו, לסטודנטים אשר יהיו מעוניינים לשפר את רמת השפה.
לחטיבה בתרבות צרפת א' יתקבלו הן סטודנטים בעלי ידע מוקדם בשפה הצרפתית והן סטודנטים ללא ידע מוקדם.

מבוא:
במגמה לתרבות צרפת א' עם לימודי שפה התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת מימי הביניים ועד המהפכה + תרגיל (סמ' א') או מבוא לתרבות צרפת מהמהפכה ועד ימינו + תרגיל (סמ' ב'). קורסים אלו יועברו בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

שיעורי שפה:
התלמידים ילמדו בסמסטר א' או בסמסטר ב' של שנה א' 4 ש"ס שיעורי שפה.
תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית ילמדו 8 ש"ס בסמסטר א' שיחשבו ל-4 ש"ס בלבד.

לימודי שנה א'

אימון קריאה ודקדוק	4	ש"ס
מבוא לתרבות צרפת + תרגיל (סמסטר א' או סמסטר ב')	4	ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א'	8	ש"ס

שנת ב׳ ו-ג׳
כל השיעורים בחטיבה ניתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי. ראה תכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	או 4 ש״ס
שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	6	או 4 ש״ס
סה״כ	8	ש״ס

או

קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש״ס
שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4	ש״ס
סמינריון	4	ש״ס
סה״כ	10	ש״ס

סה״כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש״ס (8+8=16 ש״ס) ללא סמינריון.
סה״כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש״ס (10+8=18 ש״ס) עם סמינריון.

תרבות צרפת ב׳ בעברית ללא לימודי שפה[1]

במסגרת זו כל הקורסים ניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים. חטיבה זו פתוחה בפני סטודנטים **ללא כל ידע בשפה.**

מבנה הלימודים

שנת א׳
שיעורי חובה

מבוא לתרבות צרפת מימי הביניים ועד המהפכה שיעור ותרגיל	4	ש״ס
מבוא לתרבות צרפת מהמהפכה ועד ימינו שיעור ותרגיל	4	ש״ס
	8	ש״ס

שנים ב׳ ו-ג׳ - חטיבה ללא סמינריון

שיעורי בחירה (ללא ידע בשפה הצרפתית)	8	ש״ס

שנים ב׳ ו-ג׳ חטיבה עם סמינריון

שיעורי בחירה (ללא ידע בשפה הצרפתית)	6	ש״ס
סמינריון	4	ש״ס
סה״כ	10	ש״ס

סה״כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש״ס (8+8=16 ש״ס) ללא סמינריון.
סה״כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש״ס (10+8=18 ש״ס) עם סמינריון.

---

[1] לפני הרישום יש לברר בחוג את רשימת שיעורי הבחירה לשנת תשס״ב לתלמידים ללא ידע בשפת הצרפתית.

החטיבה בעבודה סוציאלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

מטרת החטיבה היא להרחיב ולהעמיק את הידע של התלמידים במדיניות חברתית, מבנה שירותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התכנית מאפשרת עיון ומעורבות חברתית תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש, עלייה וכו').

דרישות
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה.

חובות התלמיד
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

תכנית הלימודים

שנה א' – קורסי חובה

שנה א'	סוג השיעור	סמסטר	שעות
מבוא לרווחה חברתית	ש'	א'	2 ש"ס
מצוקה חברתית ומעורבות חברתית[1]	שו"ת	ב'	6 ש"ס
מדינת הרווחה בישראל	ש'	ב'	2 ש"ס

שנים ב' או ג'
שיעורי בחירה 8 ש"ס

שיעורי בחירה – על כל תלמיד ללמוד ארבעה שיעורים מתוך הרשימה שלהלן:

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
יחסים בין אישיים	ש'	2 ש"ס	ב'	
מבוא למשפט	ש'	2 ש"ס	א'	
סטייה חברתית	ש'	2 ש"ס	ב'	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסוציולוגיה
הקבוצה הקטנה בע"ס	ש'	2 ש"ס	ב'	
המערכות להבטחת הכנסה	ש'	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית מדינת הרווחה בישראל
המשפחה כמערכת	ש'	2 ש"ס	א'	
הבסיס המשפטי של שרותי רווחה אישיים	שו"ת	3 ש"ס	ב'	מבוא לרווחה חברתית מדינת הרווחה בישראל
ההיבט הקהילתי בע"ס	ש'	2 ש"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית מדינת הרווחה בישראל
היחס אל הזר והאחר – היבטים פסיכולוגיים וחברתיים	ש'	2 ש"ס	ב'	

קורסים נוספים ייפתחו לתלמידים ביום הרישום.

תלמידי החטיבה חייבים לעקוב אחר הודעות על שינויים במועדי הבחינות המתפרסמים על לוחות המודעות לתלמידי בי"ס. לא יישלחו הודעות אישיות על שינויים במועדי הבחינות.

---

[1] השיעור כולל התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהיקף של 3 שעות שבועיות. סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי 25 בינואר 2002, בין השעות 8:00-13:00. השבוע האחרון יוקדש לקשר עם המנחים בשדה.

החטיבה בפילוסופיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס

מבוא היסטורי לפילו' (פילו' יוונית או פילוסופיה חדשה)	2	ש"ס	סמ' א' או ב'
3 שיעורי מבוא שלב א'	6	ש"ס	סמ' א' או ב'
קריאה מודרכת שלב א'	2	ש"ס	סמ' א' או ב'
שיעור המשך + תרגיל באחד מהתחומים בו למד מבוא שלב א'[1]	4	ש"ס	סמ' א'
שיעור בחירה בתחום בו לָמד מבוא	2	ש"ס	

החטיבה בפילוסופיה יהודית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו ייעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

במסגרת לימודי החטיבה ניתן לבחור בין שני מסלולים:

א. חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים, מהם מורכבים לימודי החוג	8	ש"ס
2. שני תרגילים צמודים לנ"ל	8	ש"ס
	16	ש"ס

ב. חטיבה מצומצמת: (16 ש"ס)

1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים מהם מורכבים לימודי החוג	8	ש"ס
2. תרגיל צמוד לאחד משני המבואות שנלמדו + שו"ת באותו מדור	8	ש"ס
	16	ש"ס

[1] דרישה מוקדמת להשתתפות בשיעור המשך + תרגיל - ציון חיובי בשיעור המבוא.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תנאי קבלה: ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

סמסטר א'

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית א'	2	ש"ס
תרגיל לנ"ל	2	ש"ס
תולדות הספרות הערבית המודרנית א'	2	ש"ס
תרגיל לנ"ל	2	ש"ס

סמסטר ב'

תולדות הספרות הערבית המודרנית ב'	2	ש"ס
שיעור העמקה	2	ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	4	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבות בתולדות האמנות

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. חטיבה

מבוא לאמנות יוונית	שיעור	2 שעות	שנתיות
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור	2 שעות	שנתיות
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור	2 שעות	שנתיות
מבוא לאמנות מודרנית	שיעור	2 שעות	שנתיות
		8 שעות	שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות כרמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. חטיבה מורחבת:

הקבץ מבואות

4 שיעורי בחירה

8	שעות	שנתיות
8	שעות	שנתיות
16	שעות	שנתיות

החטיבה בתלמוד

הקבלה לחטיבה בסמסטר א׳ בלבד.

א. קורסי מבוא וקורסי יסוד		8	ש״ס
1. ד״ר ו׳ נעם:	מבוא לספרות התנאים	2	ש״ס
	מבוא לספרות האמוראים	2	ש״ס
2. ד״ר י׳ נעם:	מחלוקות פוליטיות וזרמים דתיים בעיני חז״ל (חלק א׳)	2	ש״ס
3. ד״ר ד׳ זפרני:	מבוא לתפילה ולסידורה	2	ש״ס
4. ד״ר ש׳ עמנואל:	מבוא לספרות התלמודית של חכמי ספרד א׳-ב׳	4	ש״ס
ב. תלמוד בבלי		4	ש״ס
1. ד״ר י׳ דוד:	קריאה בטכסטים מהתלמוד הבבלי למתחילים	4	ש״ס
	סדרים זרעים ומועד או נשים ונזיקין	4	ש״ס
2. ד״ר י׳ דוד:	תרגיל מתקדם במסכת קידושין	2	ש״ס
3. פרופ׳ מ׳ עסיס:	תלמוד בבלי למתקדמים: מסכת ראש השנה פרק שני	2	ש״ס
ג. קורסי בחירה: שנים ב׳-ג׳		4	ש״ס
1. ד״ר ו׳ נעם:	מחלוקות פוליטיות וזרמים דתיים בעיני חז״ל (חלק ב׳)	2	ש״ס
2. ד״ר י׳ דוד:	תרגיל מתקדם במסכת קידושין	2	ש״ס
	מעולמם של חכמים: חכמים ושיטותיהם בהלכה	2	ש״ס
3. ד״ר ש׳ עמנואל:	סוגיות נבחרות בהלכות שבת	2	ש״ס
	סוגיות נבחרות בהלכות המועדים	2	ש״ס

הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס
כתובת באינטרנט: http://www.tau.ac.il/soclib

הספרייה משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול. בספרייה כ-250,000 כרכים של ספרים וכתבי עת. קטלוג הספרייה הוא חלק מן הרשת הארצית של הספריות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. הספרייה מנויה על עשרות מאגרי מידע ואלפי כתבי עת אלקטרוניים בתחומיה.

אוספי הספרייה:

ספרים שמורים לקורסים
ספרים באוסף הכללי
כתבי עת בנייר וכתבי עת אלקטרוניים
עבודות מ.א. ודוקטורט
מבחנים פסיכולוגיים
קלטות וידאו
אוסף יעץ - אנציקלופדיות, שנתונים סטטיסטיים, מדריכים
מאגרי מידע
תדפיסים אלקטרוניים

הדרכה:

לתלמידי שנה א': לשימוש בספרייה ובמערכת "אלף" באמצעות לומדה אינטראקטיבית בכיתת המחשבים בספרייה.
לתלמידים מתקדמים: לשימוש במאגרי מידע לפי הנושאים הנלמדים, ניתנת בתיאום עם המרצים.

הדרכות קבועות לשימוש במאגרי מידע - פעמיים בשבוע.

הדרכות אישיות - בתיאום מראש.

נוהלי השאלה:

לתלמידי ב.א.: 5 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
2 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים
7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים

לתלמידי מ.א.: 7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים

לתלמידי תואר שלישי: 10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ל-3 ימים

החזרת ספרים: עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחויבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספרייה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
"תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

השאלה בינספריתית ובינלאומית:

לתלמידי הפקולטות למדעי החברה ולניהול ולסגל ההוראה - השירות בתשלום.

מועדי פעילות הספרייה:	ימים א'-ה'	09:00-20:45
	יום ו' וערבי חג:	09:00-12:45
מועדים מיוחדים:	ערב נר ראשון של חנוכה	עד 18:45
	ערב פורים	עד 18:45
	ערב יום השואה	עד 18:45
	ערב יום הזיכרון	עד 18:45
	ערב ט' באב	עד 18:45
	יום הסטודנט	סגור
שעות קיץ:	ימים א'-ה'	09:00-19:45 (מ-1 באוגוסט עד תחילת שנת הלימודים)
	יום ו'	09:00-12:45

טלפונים: 6426211 - מענה קולי להארכת השאלה
6407984 - יעץ

צוות הספרייה:

מנהלת הספרייה:	גב' הדסה רון
מנהלת מח' שירותי קוראים:	גב' תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה:	גב' חסיה קופמן
מנהלת מדור יעץ והדרכה:	גב' שלומית פרי
מנהלת מדור דליית מידע:	גב' אנית שוחט
מנהלת מדור השאלה:	גב' עירית נאור

לוח בחינות

תואר ראשון

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים ולעיתים, גם בחלק מהקורסים הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.
ככלל, בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב. יוצאים מכלל זה מספר קורסי חובה הניתנים בסמסטר א', בהם מועד ב' יתקיים בסמוך למועד א' במהלך חופשת הסמסטר או במהלך סמסטר ב'. פרטים ראה בעמוד 430.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!
נא להתעדכן לפני תום הסמסטר בלוח הבחינות ולוודא אם לא חלו שינויים.

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
25.1.02	8.30	אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
27.1.02	8.30	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
	9.00	מבוא למימון	כלכלה
		שיטות מחקר	מדע המדינה
		שיטות מחקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		שיטות מחקר א'	תקשורת
	14.00	סטטיסטיקה לפסיכולוגים	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
28.1.02	9.00	מיקרו כלכלה א'	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		מבוא לסטטיסטיקה	תקשורת
	14.00	מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		מיקרו כלכלה ג'	כלכלה

29.1.02	9.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה/ כלל פקולטטי
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
	14.00	מדיניות כלכלית בישראל	כלכלה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה	חט. לימודי מגדר
30.1.02	9.00	סוגיות במסחר בינלאומי	כלכלה
		פסיכולוגיה קוגניטיבית א'	פסיכולוגיה
	14.00	מבוא לתקשורת המונים א'	תקשורת
31.1.02	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
	14.00	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. לימודי עבודה
1.2.02	9.00	מבוא לשווקים פיננסיים	כלכלה
		פוליטיקה ומשטר בישראל	מדע המדינה
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		פסיכופתולוגיה א'	פסיכולוגיה
3.2.02	9.00	יסודות הכלכלה	כלכלה
		שיטות מחקר כמותיות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		שיטות מחקר איכותיות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית א'	פסיכולוגיה
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		משפט וחברה בישראל	מדע המדינה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
4.2.02	9.00	שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
		מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	מדע המדינה
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
		משפט וחברה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

5.2.02	9.00	מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה/ כלל פקולטטי
		מדינאות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
	14.00	תקשורת המונים בישראל	תקשורת
		מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	חט. לימודי עבודה
6.2.02	9.00	ארגון תעשייתי	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		פסיכולוגיה, שפה ומוח	פסיכולוגיה
7.2.02	9.00	פוליטיקה חברה ומדינה בדרום אסיה	מדע המדינה
		שפה וחברה בישראל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		שיטות מחקר א'	פסיכולוגיה
		תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית	תקשורת
8.2.02	9.00	כלכלת תחבורה	כלכלה
		מבוא למנהל ולמדיניות ציבורית	מדע המדינה
		מבחנים והערכה א'	פסיכולוגיה
		אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		התפתחות חברתית	פסיכולוגיה
10.2.02	9.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
		מדיניות החוץ של סין	מדע המדינה
		העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבניות הזהות ההומו-לסבית	תקשורת - בחינת בית
	14.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	כלכלה
		ארגוני עבודה ביפן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		קריאת טקסטים בתקשורת	תקשורת

11.2.02	9.00	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית ניתוח שונות ויישומי מחשב - עיוני גיוס ומיון עובדים	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה חט. לימודי עבודה
12.2.02	9.00	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל ריאליזם ויחסים בינלאומיים הכלכלה הפוליטית של האיחוד האירופי קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות	כלכלה מדע המדינה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	היסטוריה של אמצעי התקשורת אסטרטגיה בעידן המודרני	תקשורת מדע המדינה
13.2.02	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב' מבוא למחשבה פוליטית	כלכלה מדע המדינה
	14.00	דיני תקשורת	תקשורת
14.2.02	9.00	מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל כלכלה פוליטית משפחה וחברה תורות האישיות א'	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה
15.2.02	9.00	מימון ציבורי תאורית סוציולוגית בת-זמננו ניתוח שונות ויישומי מחשב - מעשי שיטת המשפט הישראלי	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה כלל פקולטטי
17.2.02	9.00	חשבונאות לכלכלנים מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת מדיניות החוץ של ארה"ב	כלכלה תקשורת מדע המדינה
	14.00	הפוליטיקה של עדתיות (קומיונליזם), קאסטה וזהויות חברתיות בהודו העצמאית המדע בשירות האדם	מדע המדינה פסיכולוגיה

18.2.02	9.00	מבוא לפסיכולוגיה פסיכולוגיה חברתית א'	פסיכולוגיה/כלל פקולטטי פסיכולוגיה
	14.00	מגדר וחברה מגדר ופוליטיקה: סוציולוגית של מגדר ונשים סוגיות בתקשורת המונים בישראל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה תקשורת
19.2.02	9.00	בנקאות בישראל - תאוריה ויישום תפיסה וקשב מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	כלכלה פסיכולוגיה חט. לימודי עבודה
20.2.02	9.00	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים תקשורת, לשון וחברה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה תקשורת
21.2.02	9.00	הממשלות הקואליציוניות של ישראל סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י - חברה וכלכלה בחירת קריירה מקצועית ע"פ נטיות וכשרים	מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה
22.2.02	9.00	אלגברה לינארית לכלכלנים פוליטיקה וחברה למידה א'	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה
1.3.02	9.00	תפיסה א'	פסיכולוגיה
8.3.02	9.00	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה

מועד ב' לחלק מקורסי החובה
הניתנים בסמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
17.2.02	14.00	שיטות מחקר שיטות מחקר	מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
18.2.02	14.00	מבוא לסטטיסטיקה מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
19.2.02	14.00	מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
22.2.02	9.00	פוליטיקה ומשטר בישראל	מדע המדינה
24.2.02	14.00	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
1.3.02	9.00	יסודות הכלכלה פוליטיקה השוואתית מבוא לסוציולוגיה	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
8.3.02	9.00	מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
15.3.02	9.00	מבוא למחשבה פוליטית מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה מדע המדינה
22.3.02	9.00	מדינאות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
24.3.02	9.00	מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה מדע המדינה
25.3.02	9.00	התנהגות פוליטית בישראל מבוא לאנתרופולוגיה	מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים ולעיתים, גם בחלק מהקורסים הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

היום	תשעה	הקורס	החוג
7.6.02	8.30	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
		אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
9.6.02	9.00	כלכלת ביטוח	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מודרניות ופוסט מודרניות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
		דיני עבודה למ.א.	חט. לימודי עבודה
10.6.02	9.00	מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		מיקרו כלכלה ג'	כלכלה
	14.00	מיקרו כלכלה א'	כלכלה
		כלכלה וחברה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות	פסיכולוגיה
11.6.02	9.00	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לתקשורת המונים ב'	תקשורת
		שיטות מחקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	ארגון תעשייתי ופיקוח	כלכלה
		לאומיות, טרנס לאומיות ועל לאומיות	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		סוגיות נבחרות בין המינים	חט. לימודי מגדר
12.6.02	9.00	מסחר בינלאומי ראלי	כלכלה
	14.00	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. לימודי עבודה

13.6.02	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב׳ מבוא לאנתרופולוגיה	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	מאקרו כלכלה ב׳	כלכלה
14.6.02	9.00	אסטרטגיה בעידן המודרני פוליטיקה ומשטר בישראל גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים	מדע המדינה מדע המדינה פסיכולוגיה
16.6.02	9.00	יסודות הכלכלה תאוריות סוציולוגיות קלאסיות סוגיות תאורטיות בתקשורת	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה תקשורת
	14.00	מיקרו כלכלה ב׳ שחקנים רציונליים בפוליטיקה: תורת ההחלטות ויישומה בניתוח החלטות סוציולוגיה של הפאשיזם	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
17.6.02	14.00	מבוא לסוציולוגיה סוציולוגיה של החברה הישראלית למידה ב׳	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה/ כלל פקולטטי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה
18.6.02	9.00	מבוא לכלכלת עבודה התנהגות פוליטית בישראל	כלכלה מדע המדינה
	14.00	תורת האישיות ב׳ מיתולוגיה ואמנות	פסיכולוגיה כלל פקולטטי
19.6.01	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב׳ יסודות הפסיכולוגיה החברתית	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה מבוא ללוגיקה	כלכלה כלל פקולטטי

20.6.02	9.00	מבוא לכלכלה פוליטית מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	כלכלה מדע המדינה
	14.00	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	חט. לימודי עבודה
21.6.02	9.00	התפתחות המשק חיפני וכלכלת מזרח אסיה 1850-2000 מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה שיטות מחקר פסיכולוגיה ניסויית מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה מדע המדינה פסיכולוגיה כלל פקולטטי
23.6.01	9.00	מאקרו כלכלה א' חינוך וחברה	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	משטרים ואידיאולוגיות במאה העשרים מבוא לפסיכואנליזה חלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי	מדע המדינה פסיכולוגיה
24.6.02	9.00	סוגיות נבחרות בשווקים פיננסיים מבוא למנהל ולמדינות ציבורית	כלכלה מדע המדינה
25.6.01	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' מדיאות ומדיניות מעשית מבוא לסטטיסטיקה	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	פוליטיקה השוואתית מוח והתנהגות	מדע המדינה פסיכולוגיה
26.6.01	9.00	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה
	14.00	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל פסיכופתולוגיה ב'	כלכלה פסיכולוגיה

27.6.02	9.00	מבוא לכלכלת אי-ודאות משפט וחברה	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	חברה, פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית פסיכולוגיה חברתית ב׳ ניהול משאבי אנוש בעולם עבודת משתנה	מדע המדינה פסיכולוגיה חט. לימודי עבודה
28.6.02	9.00	חשבונאות לכלכלנים מבוא למחשבה פוליטית החברה הפלשתינית בישראל שיטת המשפט הישראלי	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה כלל פקולטטי
4.7.02	9.00	צבא, מדינה ומגדר יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה תקשורת
5.7.02	9.00	שוק העבודה בישראל כלכלה פוליטית ריבוד ואי-שוויון נשים בראייה רב-תרבותית	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה חט. לימודי מגדר
11.7.02	9.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים תאוריה סוציולוגית בת זמננו	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
	14.00	מדיניות ציבורית: עיצוב, יישום והערכה מוסדות בתקשורת	מדע המדינה תקשורת
12.7.02	9.00	מאקרו כלכלה בינלאומית גישות ושיטות בפסיכולוגיה סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א״י: חברה ופוליטיקה מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלכלה פסיכולוגיה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה כלל פקולטטי
19.7.02	9.00	בנקאות בישראל: תאוריה ויישום תרבות וחברה סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב׳ טלוויזיה ילדים ובני נוער מבוא לארגוני עבודה - מיקרו	כלכלה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה תקשורת חט. לימודי עבודה

25.7.02	9.00	מבוא לתורת המשחקים פסיכולוגיה קוגניטיבית ב' המחשב ככלי תקשורת	כלכלה פסיכולוגיה תקשורת - בחינת בית
	14.00	מבוא לתקשורת חזותית מדיקליזציה ופיקוח חברתי	תקשורת סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
26.7.02	9.00	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל מדיניות החוץ של ישראל סוגיות בהיסטוריה חברתית-פוליטית של פלסטינים מבחנים והערכה ב'	כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה
2.8.02	9.00	אלגברה לינארית לכלכלנים תפיסה ב' יישומי מחשב למדעי החברה	כלכלה פסיכולוגיה כלל פקולטטי

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

27.1.02	14.00	כלכלה פוליטית
29.1.02	14.00	תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור
1.2.02	9.00	בנקים מרכזיים ואמינות
3.2.02	14.00	יישומי מחשב אקונומטריים
5.2.02	14.00	תורת המשחקים וכלכלת אינפורמציה
8.2.02	9.00	שוקי הון וביטוח
10.2.02	14.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
13.2.02	14.00	שוק העבודה בראייה מאקרו כלכלית
15.2.02	9.00	כלכלה וסוציולוגיה
17.2.02	14.00	אקונומטריקה א'
19.2.02	14.00	החלטות בתנאי אי-ודאות: תורות התנהגותיות וקוגניטיביות
22.2.02	9.00	אלגברה ליניארית

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

27.1.02	14.00	סוציולוגיה סביבתית
29.1.02	14.00	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
31.1.02	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
3.2.02	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית
5.2.02	14.00	מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי
6.2.02	14.00	התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי
10.2.02	14.00	המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה
12.2.02	14.00	הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה ארגונית
14.2.02	14.00	לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: אנתרופולוגיה של שיגעון
17.2.02	14.00	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה
18.2.02	9.00	גישות תאורטיות להבנת המשפחה - בחינת בית
19.2.02	14.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
22.2.02	9.00	סטטיסטיקה למ.א. א'

מדע המדינה

28.1.02	14.00	סטטיסטיקה למ.א- חלק א'
3.2.02	14.00	תקשורת פוליטית

לימודי ביטחון

29.1.02	14.00	שיטות מחקר
7.2.02	14.00	תורכיה - צבא, איסלאם ופוליטיקה

לימודי עבודה

28.1.02	14.00	סטטיסטיקה למ.א.
31.1.02	14.00	הערכת עובדים
3.2.02	14.00	שיטות מחקר איכותיות
6.2.02	14.00	שוק העבודה
10.2.02	14.00	יסודות בפיתוח ארגוני
13.2.02	14.00	שיטות פסיכולוגיות להשבחת משאבי אנוש : גישות ביקורתיות

פסיכולוגיה

7.2.02	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'

מדיניות ציבורית

27.1.02	14.00	תקצוב ובקרה א'
29.1.02	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
29.1.02	14.00	שיטות מחקר למתקדמים
29.1.02	14.00	מדיניות כלכלית בישראל
31.1.02	14.00	יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות
31.1.02	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
3.2.02	14.00	חברות ממשלתיות בארץ ובעולם
3.2.02	14.00	מדיניות עלייה וקליטה
5.2.02	14.00	מיקרו כלכלה
5.2.02	14.00	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
7.2.02	14.00	השלטון המקומי ומגמות ביצור
10.2.02	14.00	התקציב במגזר הציבורי
10.2.02	14.00	מדיניות ומערכות שירותים בזירת רווחה
12.2.02	14.00	מדיניות אזורית ועירונית
12.2.02	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
14.2.02	14.00	חשבונאות
14.2.02	14.00	יישום מדיניות, גישות ושיטות
17.2.02	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
19.2.02	14.00	סוגיות במדיניות לאומית
22.2.20	9.00	משפט חוקתי ואתיקה מקצועית

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

7.6.02	9.00	תאוריה מיקרו כלכלית
9.6.02	14.00	אקונומטריקה ב'
11.6.02	14.00	כלכלת עבודה
12.6.02	14.00	תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח
14.6.02	9.00	ארגון תעשייתי למתקדמים
16.6.02	14.00	כלכלת משפחה
18.6.02	14.00	מדיניות מאקרו כלכלית
23.6.02	14.00	תאוריה מאקרו כלכלית-השלמות
25.6.02	14.00	נושאים היסטוריים במימון
27.6.02	14.00	דינמיקה של חלוקת הכנסות
2.7.02	14.00	כלכלה ציבורית
4.7.02	14.00	Topics in International Economics
11.7.02	9.00	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
2.8.02	9.00	אלגברה לינארית

מדע המדינה

10.6.02	14.00	שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר
10.6.02	14.00	שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

לימודי ביטחון

13.6.02	9.00	מדיניות חוץ וביטחון של סין

סוציולוגיה

9.6.02	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
11.6.02	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי החברה
13.6.02	14.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
16.6.02	14.00	לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות: סמיולוגיה של ייצוגים
18.6.02	14.00	מודלים היראַרכיים
20.6.02	14.00	מבנים ותהליכים בארגון
23.6.02	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - ב'
25.6.02	14.00	מהרעיון אל הראיון: התנסות בתכנון ביצוע פרוייקט מחקרי
27.6.02	14.00	גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני
30.6.02	14.00	מחקרי מעקב והערכה
2.7.02	14.00	ערכים, עמדות ודעת קהל
7.7.02	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות

לימודי עבודה

9.6.02	14.00	דיני עבודה למ.א.
11.6.02	14.00	ניהול משאבי אנוש
13.6.02	14.00	שיטות מחקר כמותיות
16.6.02	14.00	תאוריה ומחקר בארגוני עבודה מיקרו - מאקרו
18.6.02	*14.00*	*ניהול משאבי אנוש: הלכה ומעשה*
21.6.02	9.00	מו"מ ויישוב סכסוכים בארגונים
24.6.02	14.00	ניהול קריירות ארגוניות
27.6.02	14.00	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה
30.6.02	14.00	ניהול תהליכים קבוצתיים בארגוני עבודה
2.7.02	14.00	סדנה בניהול משאבי אנוש
4.7.02	14.00	סדנה בניתוח ארגונים

פסיכולוגיה

9.6.02	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
16.6.02	14.00	עיבודים סטטיסטיים במחשב

מדיניות ציבורית

9.6.02	14.00	תקצוב ובקרה ב'
11.6.02	14.00	ארגון תעשייתי ופיקוח
11.6.02	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
11.6.02	14.00	בעיות נבחרות באיכות הסביבה
13.6.02	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
16.6.02	14.00	מיקרו כלכלה
16.6.02	14.00	יסודות הכלכלה
18.6.02	14.00	מנהל כספים בשלטון המקומי
20.6.02	14.00	כלכלה ניחולית
23.6.02	14.00	יזמות כלכלית וחברתית
23.6.02	14.00	חברות ממשלתיות בישראל
25.6.02	14.00	החברה הישראלית
27.6.02	14.00	מדיניות קרקע ותכנון
27.6.02	14.00	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
30.6.02	14.00	מימון ציבורי
2.7.02	14.00	חשבונאות
5.7.02	9.00	משפט חוקתי ואתיקה ציבורית
7.7.02	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
11.7.02	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
11.7.02	14.00	קבלת החלטות בסקטור הציבורי
11.7.02	14.00	גישות ניהול בשירות הציבורי
21.7.02	9.00	בחינת גמר